॥ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ॥

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ပဉ္စပကရဏ-အဋ္ဌကထာ

ဓာတုကထာ-အဋ္ဌကထာ

အဋ္ဌာရသဟိ ဘေဒေဟိ၊ ဝိဘင်္ဂံ မာရဘဉ္ဇနော။
ဒေသယိတွာ မဟာဝီရော၊ ယံ တဿေဝ အနန္တရံ။

အဒေသယိ ဓာတုကထံ၊ ဓာတုဘေဒပ္ပကာသနော။
တဿတ္ထံ ဒီပယိဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ။

၁. မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. နယမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော တိအာဒိနာ ဟိ ဝသေန ကြာဒံ ပကရဏံ စုဒ္ဒသဝိဓေန ဝိဘတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသတော ဒွိဓာ ဌိတံ။ တတ္ထ မာတိကာ **ဥဒ္ဒေသော** ။ သာ ပဉ္စဝိဓာ – နယမာတိကာ, အဗ္ဘန္တရမာတိကာ, နယမုခမာတိကာ, လက္ခဏမာတိကာ, ဗာဟိရမာတိကာတိ။ တတ္ထ **သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော။ပေ။ ဝိပ္ပယုတ္တေန သင်္ဂဟိတံ အသင်္ဂဟိတန္တိ** – အယံ စုဒ္ဒသဟိ ပဒေဟိ နိက္ခိတ္တာ **နယမာတိကာ** နာမ။ အယဉ္ဟိ ကြမိနာ သင်္ဂဟာဒိကေန နယေန ဓာတုကထာ ဓမ္မာ ဝိဘတ္တာတိ ဒဿေတုံ ဌပိတတ္တာ နယမာတိကာတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတေသံ ပဒါနံ မူလဘူတတ္တာ **မူလမာတိကာ**တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂. အဗ္ဘန္တရမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၂. ပဉ္စက္ခန္ဓာ ။ပေ။ မနသိကာရောတိ အယံ ပဉ္စဝီသာဓိကေန ပဒသတေန နိက္ခိတ္တာ **အဗ္ဘန္တရမာတိကာ** နာမ။ အယဉ္ဟိ "သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ"တိ ဧဝံ အဝတ္ဝာ သင်္ဂဟာဒိနာ နယေန ဝိဘဇိတဗ္ဗေ ခန္ဓာဒိဓမ္မေ သရူပတော ဒဿေတွာ ဓာတုကထာယ အဗ္ဘန္တရေယေဝ ဌပိတတ္တာ အဗ္ဘန္တရမာတိကာတိ ဝုစ္စတိ။ ခန္ဓာဒိပဒါနံ ဓမ္မသင်္ဂဏီမာတိကာယ အသင်္ဂဟိတတ္တာ **ပကိဏ္ဏကမာတိကာ** တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

၃. နယမုခမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၃. တီဟိ သင်္ဂဟော, တီဟိ အသင်္ဂဟော; စတူဟိ သမ္ပယောဂေ, စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေ တိ အယံ စတူဟိ ပဒေဟိ နိက္ခိတ္တာ **နယမုခမာတိကာ** နာမ။ အယဉ္ဟိ သဗ္ဗေသုပိ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒီသု စေဝ ကုသလတ္တိကာဒီသု စ မာတိကာဓမ္မေသု, တီဟိ ခန္ဓာယတနဓာတုပဒေဟေဝ သင်္ဂဟော စ အသင်္ဂဟော စ ယောဇေတဗ္ဗော။ တထာ စတူဟိ အရူပက္ခန္ဓေဟိ သမ္ပယောဂေ စ ဝိပ္ပယောဂေ စ။ ဧတေနိ ကြမေနံ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟာဒီနံ နယာနံ မုခါနီတိ ဒဿေတုံ ဌပိတတ္တာ နယမုခမာတိကာတိ ဝုစ္စတိ။

၄. လက္ခဏမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၄. သဘာဂေ , ဝိသဘာဂေတိ အယံ ဒွီဟိ ပဒေဟိ နိက္ခိတ္တာ **လက္ခဏမာတိကာ** နာမ။ အယဉ္ဟိ သဘာဂလက္ခဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟနယော, ဝိသဘာဂလက္ခဏေဟိ အသင်္ဂဟနယော, တထာ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂနယော ယောဇေတဗ္ဗောတိ သဘာဂဝိသဘာဂလက္ခဏဝသေန သင်္ဂဟာဒိလက္ခဏံ ဒဿေတုံ ဌပိတတ္တာ လက္ခဏမာတိကာတိ ဝုစ္စတိ။

၅. ဗာဟိရမာတိကာဝဏ္ဏနာ

၅. သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ ဓာတုကထာယ မာတိကာ တိ အယံ ဆသဋ္ဌိ တိကပဒါနိ, ဒွေဝ စ ဒုကပဒသတာနိ သင်္ခိပိတွာ နိက္ခိတ္တာ **ဗာဟိရမာတိကာ** နာမ။ အယဉ္ဟိ "ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ပေ။ မနသိကာရော"တိ ဧဝံ ဓာတုကထာယ အဗ္ဘန္တရေ အဝတွာ "သဗ္ဗာပိ ဓမ္မသင်္ဂဏီ"တိ ဧဝံ ဓာတုကထာယ မာတိကတော ဗဟိ ဌပိတတ္တာ ဗာဟိရမာတိကာတိ ဝုစ္စတိ။

ဧဝံ မာတိကာယ ပဉ္စဓာ ဌိတဘာဝံ ဝိဒိတွာ ကြာအနိ 'သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော'တိအာဒီသု သင်္ဂဟော တာဝ ဇာတိသဉ္ဇာတိကိရိယာဂဏနဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ – "သဗ္ဗေ ခတ္တိယာ အာဂစ္ဆန္တု, သဗ္ဗေ ဗြာဟ္မဏာ, သဗ္ဗေ ဝေဿာ, သဗ္ဗေ သုဒ္ဒါ အာဂစ္ဆန္တု", "ယာ စာဝုသော ဝိသာခ, သမ္မာဝါစာ, ယော စ သမ္မာကမ္မန္တော, ယော စ သမ္မာအာဇီဝေါ, ကြမေ ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ"တိ အယံ **ဇာတိသင်္ဂဟော** နာမ။ "ဧကဇာတိကာ အာဂစ္ဆန္တူ"တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ ဟိ ကြာ သဗ္ဗေပိ ဇာတိယာ ဧကသင်္ဂဟံ ဂတာ။ "သဗ္ဗေ ကောသလကာ အာဂစ္ဆန္တု, သဗ္ဗေ မာဂဓကာ, သဗ္ဗေ ဘာရုကစ္ဆကာ အာဂစ္ဆန္တု", "ယော စာဝုသော ဝိသာခ, သမ္မာဝါယာမော; ယာ စ သမ္မာသတိ,

ယော စ သမ္မာသမာဓိ, ဣမေ ဓမ္မာ သမာဓိက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၂) အယံ **သဇာတိသင်္ဂဟော** နာမ။ “ဧကဋ္ဌာနေ ဇာတာ သံဝဍ္ဎာ အာဂစ္ဆန္တူ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ ဟိ ဣဓ သဗ္ဗေပိ သဇာတိဋ္ဌာနေန နိဝုတ္ထောကာသေန ဧကသင်္ဂဟံ ဂတာ။ “သဗ္ဗေ ဟတ္ထာရောဟာ အာဂစ္ဆန္တု, သဗ္ဗေ အဿာရောဟာ, သဗ္ဗေ ရထိကာ အာဂစ္ဆန္တု”, “ယာ စာဝုသော ဝိသာခ, သမ္မာဒိဋ္ဌိ, ယော စ သမ္မာသင်္ကပ္ပော, ဣမေ ဓမ္မာ ပညာက္ခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၂) အယံ **ကိရိယာသင်္ဂဟော** နာမ။ သဗ္ဗေဝ ဟေတေ အတ္တနော ကိရိယာကရဏေန ဧကသင်္ဂဟံ ဂတာ။ “စက္ခာယတနံ ကတမက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတီတိ? ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတီ”တိ။ ဟဉ္စိ စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓဂဏနံ ဂစ္ဆတိ, တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ – ‘စက္ခာယတနံ ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတ”န္တိ (ကထာ. ၄၇၁), အယံ **ဂဏနသင်္ဂဟော** နာမ။ အယမိဓ အဓိပ္ပေတော။ တပ္ပဋိပက္ခေန အသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသံ ဝိကပ္ပတော သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတာဒီနိ။ ဧကုပ္ပာဒေကနိရောဓဧကဝတ္ထုကဧကာရမ္မဏတာဝသေန သမ္ပယောဂေ, တပ္ပဋိပက္ခတော ဝိပ္ပယောဂေ။ တေသံ ဝိကပ္ပတော သမ္ပယုတ္တေန ဝိပ္ပယုတ္တာဒီနိ။ တဒုဘယသံသဂ္ဂဝိကပ္ပတော သင်္ဂဟိတေန သမ္ပယုတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိအာဒီနိ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒီနိ ပန ခန္ဓဝိဘင်္ဂာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **ဖဿာ** ဒယော ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနဝသေန ဝုတ္တသဗ္ဗစိတ္တုပ္ပာဒသာဓာရဏတော ဝုတ္တာတိ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ။

၂. နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ပဌမနယော သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒဝဏ္ဏနာ

၁. ခန္ဓပဒဝဏ္ဏနာ

၆. ဣဒါနိ ပဉ္စက္ခန္ဓာဒိဝသေန နိက္ခိတ္တမာတိကံ ‘သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော’တိအာဒီဟိ နယမာတိကာပဒေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ **ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟီ** တိအာဒိနာ နယေန နိဒ္ဒေသဝါရော အာရဒ္ဓော။ တတ္ထ ယသ္မာ “သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော”တိအာဒိကာယ နယမာတိကာယ “တီဟိ သင်္ဂဟော, တီဟိ အသင်္ဂဟော”တိ နယမုခမာတိကာ ဌပိတာ, တသ္မာ ရူပက္ခန္ဓာဒီနံ သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ **ကတိဟိ ခန္ဓေဟိ ကတိဟာယတနေဟိ ကတိဟိ ဓာတူဟီ** တိ တီဏိ ခန္ဓာယတနဓာတုပဒာနေဝ ဥဒ္ဓဋာနိ။ ‘စတ္တာရိ သစ္စာနီ’တိအာဒီသု ကေဟိစိ န ပရာမဋ္ဌံ။ ယသ္မာ စ “သဘာဂေ ဝိသဘာဂေ”တိ ဧဝံ လက္ခဏမာတိကာ ဌပိတာ, တသ္မာ ဣမဿ ပဉှဿ ဝိဿဇ္ဇနေ **ရူပက္ခန္ဓော ဧကေန ခန္ဓေနာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဘာဂ ဟိ တဿ ဧတေ ခန္ဓာဒယောတိ။ တတ္ထ **ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိ ရူပက္ခန္ဓေနေဝ။ ယဉှိ ကိဉ္စိ ရူပံ ရူပက္ခန္ဓသဘာဂတ္တာ ရူပက္ခန္ဓောတွေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတီတိ ရူပက္ခန္ဓေနေဝ ဂဏိတံ, တံ ရူပက္ခန္ဓေနေဝ ပရိစ္ဆိန္နံ။ **ဧကာဒသဟာယတနေဟီ**တိ မနာယတနဝဇ္ဇေဟိ။ သဗ္ဗောပိ ဟိ ရူပက္ခန္ဓော ဒသာယတနာနိ ဓမ္မာယတနေကဒေသော စ ဟောတိ, တသ္မာ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ ဂဏိတော, ပရိစ္ဆိန္နော။ **ဧကာဒသဟိ ဓာတူဟီ**တိ သတ္တ ဝိညာဏဓာတုဝဇ္ဇာဟိ ဧကာဒသဟိ ဧတာသု ဟိ အပရိယာပန္နံ ရူပံ နာမ နတ္ထိ။

အသင်္ဂဟနယနိဒ္ဒေသေ **ကတိဟိ အသင်္ဂဟိတော** တိ သင်္ခေပေနေဝ ပုစ္ဆာ ကတာ။ ဝိဿဇ္ဇနေ ပန ယသ္မာ ရူပက္ခန္ဓဿ ဝိသဘာဂါ စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓာ, ဧကံ မနာယတနံ, သတ္တ ဝိညာဏဓာတုယော; တသ္မာ **စတူဟိ ခန္ဓေဟီ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပန ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ – “ရူပက္ခန္ဓော ကတိဟိ ခန္ဓေဟီ”တိအာဒိမှိ တာဝ ဧကမူလကေ သင်္ဂဟနယေ သရူပေနေဝ ဒဿိတာ ပဉ္စ ပုစ္ဆာ, ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ။ အသင်္ဂဟနယေ သင်္ခေပေန ဒဿိတာ ပဉ္စ ပုစ္ဆာ, ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန ဒုကမူလကာဒီသုပိ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ရူပက္ခန္ဓမူလကာယေဝ စေတ္ထ ဒုကတိကစတုက္ကာ ဒဿိတာ။ ပဉ္စကေ ပန “ရူပက္ခန္ဓော စ။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော စာ”တိ ဧဝံ ဘေဒတော စ, “ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟီ”တိ ဧဝံ အဘေဒတော စာတိ ဒွိဓာ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနိ ကတာနိ။ ဧဝံ ပါဠိနယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၂. အာယတနပဒါဒိဝဏ္ဏနာ

၂၂. အာယတနပဒနိဒ္ဒေသာဒီသု အာယတနပဒနိဒ္ဒေသေ တာဝ **စက္ခာယတနံ ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓေနေဝ, ဧကေန စက္ခာယတနေနေဝ ဧကာယ စက္ခုဓာတုယာဝ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သောတာယတနာ**ဒီသုပိ ဣမိနာဝ နယေန သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ** တိ ဧတ္ထ ပန ယသ္မာ အသင်္ခတံ ဓမ္မာယတနံ နာမ နိဗ္ဗာနံ, တဉ္စ ခန္ဓသင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆတိ; တသ္မာ ‘ခန္ဓတော ဌပေတွာ’တိ ဝုတ္တံ။ **စတူဟိ ခန္ဓေဟီ** တိ ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓေဟိ။ နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇဉှိ ဓမ္မာယတနံ ဧတေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေန ပန ဌပေတွာ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုယော သေသာယတနဓာတူဟိ စ တံ န သင်္ဂယှတိ။ တေန ဝုတ္တံ – “ဧကေန ခန္ဓေန, ဧကာဒသဟာယတနေဟိ, သတ္တရသဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတ”န္တိ။ ယထာ စ ဧတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ရူပက္ခန္ဓမူလကာ, ဧဝမိဓာပိ စက္ခာယတနမူလကာဝ နယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုကမတ္တမေဝ ပန ပါဠိယံ ဒဿေတွာ “ဒွါဒသာယတနာနီ”တိ အဘေဒတောဝ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ ဓာတုနိဒ္ဒေသေပိ ဧသေဝ နယော။

၄၀. သစ္စနိဒ္ဒေသေ – သဗ္ဗေပိ ဒုကတိကစတုက္ကာ ပါဠိယံ ဒဿိတာ။ ယသ္မာ စ ဒုကတိကေသု သမုဒယသစ္စသဒိသမေဝ မဂ္ဂသစ္စေပိ ဝိဿဇ္ဇနံ, တသ္မာ တံ သမုဒယာနန္တရံ ဝုတ္တံ။

၅၀. ဣန္ဒြိယနိဒ္ဒေသေ – **ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဒွီဟိ ခန္ဓေဟီ** တိ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ရူပက္ခန္ဓေန, အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတံ။ သေသံ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ ပနေတ္ထ အာယတနဓာတုနိဒ္ဒ

ဒေသသဒိသမေဝ။

၆. ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဝဏ္ဏနာ

၆၁. ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒနိဒ္ဒေသေ – “အဝိဇ္ဇာ ကတိဟိ ခန္ဓေဟီ”တိ ပုစ္ဆံ အနာရဘိတွာ **အဝိဇ္ဇာ ဧကေန ခန္ဓေန** တိ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဒဿိတံ။ တတ္ထ **သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ**န္တိ ပဋိသန္ဓိယံ ပဝတ္တေ စ သဗ္ဗမ္ပိ ဝိပါကဝိညာဏံ။ တေနေတံ – “သတ္တဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတ”န္တိ။ နာမရူပမ္ပိ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေဝေတ္ထ သဒ္ဒာယတနမ္ပိ သင်္ဂဟေတွာ ဧကာဒသဟာယတနေဟိ သင်္ဂဟော ဒဿိတော။ **ဖဿာ** ဒီသု ခန္ဓဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညေနေဝ ဟိ ဧကေန ခန္ဓေန ဖဿော သင်္ဂဟိတော, အညေန ဝေဒနာ, တဏှာဥပါဒါနကမ္မဘဝါ ပန သင်္ခါရက္ခန္ဓေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ ဘဝပဒေ စေတ္ထ ကမ္မဘဝါဒီနံ ဝသေန ဧကာဒသဓာ ဝိဘတ္တံ။ တတ္ထ ကမ္မဘဝေ ဖဿာဒီဟိ သဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဒဿိတော။ ဥပပတ္တိဘဝကာမဘဝသညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ အညမညသဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာ ဧကတော ဒဿိတာ။ ယသ္မာ စေတေ ဥပါဒိန္နကဓမ္မာဝ တသ္မာ “ဧကာဒသဟာယတနေဟိ သတ္တရသဟိ ဓာတူဟီ”တိ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဒာယတနဉ္ဟိ အနုပါဒိန္နံ, တံ ဧတ္ထ န ဂဟိတံ။

၆၈. ရူပဘဝနိဒ္ဒေသေ – **ပဉ္စဟာယတနေဟီ**တိ စက္ခုသောတဃာနရူပဓမ္မာယတနေဟိ။ **အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟီ** တိ စက္ခုသောတစက္ခုဝိညာဏသောတဝိညာဏရူပဓမ္မမနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူဟိ။ အရူပဘဝဒယောပိ တယော သဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာဝ ဧကတော ဒဿိတာ။ တထာ အသညာဘဝဧကဝေါကာရဘဝါ။ တတ္ထ **ဒွီဟာယတနေဟီ**တိ ရူပါယတနဓမ္မာယတနေဟိ။ ဓာတူသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧကဝေါကာရဘဝေ သဒ္ဒါယတနံ စက္ခုသောတဝိဉ္ဉာဏဝိနာ တဿာရမ္မဏတ္တာ တတ္ထ ရူပါယတနံ ဥဒ္ဓဋံ။

၇၁. **ဇာတိ ဒ္ဝီဟိ ခန္ဓေဟီ** တိ ရူပဇာတိ ရူပက္ခန္ဓေန, အရူပဇာတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန။ ဇရာမရဏေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သောကာဒီသုပိ **ဧကေန ခန္ဓေန** တိ သောကဒုက္ခဒောမနဿာနိ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန, ပရိဒေဝေ ရူပက္ခန္ဓေန, ဥပါယာသာဒယော သင်္ခါရက္ခန္ဓေနာတိ ဧဝံ ခန္ဓဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇၃. **ကုဒ္ဒိပါဒေ ဒွီဟိ** တိ သင်္ခါရဝိညာဏက္ခန္ဓေဟိ, မနာယတနဓမ္မာယတနေဟိ, ဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူဟိ စ။ **စတူဟိ ဒွီဟီ**တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ခါရက္ခန္ဓေဟိ။ အပ္ပမညာဒယော သဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာ ဧကတော နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ စိတ္တံ ပန စေတနာနန္တရံ နိက္ခိတ္တမ္ပိ အသဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာ ပစ္ဆာ ဂဟိတံ။ တတ္ထ အပ္ပမညာဒီသု **ဧကေန ခန္ဓေနာ**တိ ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန, သညာ သညာက္ခန္ဓေန, သေသာ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာတိ ဧဝံ ခန္ဓဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇. တိကပဒဝဏ္ဏနာ

၇၇. ဧဝံ အဘိဓမ္မမာတိကာယ သင်္ဂဟံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဗာဟိရမာတိကာယ သင်္ဂဟံ ဒဿေတုံ **ကုသလာ ဓမ္မာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဝေဒနာတ္တိကေ **တီဟိ ဓာတူဟီ**တိ ကာယဝိညာဏမနောဝိညာဏဓမ္မဓာတူဟိ။ **သတ္တဟိ ဓာတူဟီ**တိ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှာဝိညာဏဓာတူဟိ စေဝ မနောဓာတုဓမ္မဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူဟိ စ။ ဝိပါကတ္တိကေ **အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟီ** တိ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ သဒ္ဓိံ တာဟိယေဝ။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ပန သံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကေဟိ သဒ္ဓိံ သဒိသဝိဿဇ္ဇနတ္တာ ဧကတော ဂဟိတာ။ ယထာ စေတေ, ဧဝံ သဗ္ဗတိကဒုကပဒေသု ယံ ယံ ပဒံ ယေန ယေန ပဒေန သဒ္ဓိံ သဒိသဝိဿဇ္ဇနံ ဟောတိ, တံ တံ ဥပ္ပဋိပါဋိယာပိ တေန တေန သဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ ဝိဿဇ္ဇိတံ။ တတ္ထ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟနယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သင်္ဂဟာသင်္ဂဟပဒဝဏ္ဏနာ။

၂. ဒုတိယနယော သင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၁. ဣဒါနိ သင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **စက္ခာယတနေန** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထိဒံ လက္ခဏံ – ဣမသ္မိဉ္ဟိ ဝါရေ ယံ ခန္ဓပဒေန သင်္ဂဟိတံ ဟုတွာ အာယတနဓာတုပဒေဟိ အသင်္ဂဟိတံ, ခန္ဓာယတနပဒေဟိ တ သင်္ဂဟိတံ ဟုတွာ ဓာတုပဒေန အသင်္ဂဟိတံ, တဿ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ပန ရူပက္ခန္ဓာဒီသု န ယုဇ္ဇတိ။ ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ ရူပက္ခန္ဓောဝ သင်္ဂဟိတော။ သော စ ဧကာဒသဟိ အာယတနဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန စ ဝေဒနာက္ခန္ဓောဝ သင်္ဂဟိတော။ သောပိ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ အသင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော တာနိ အညာနိ စ ဧဝရူပါနိ မနာယတနဓမ္မာယတနာဒီနိ ပဒါနိ ဣမသ္မိံ ဝါရေ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပဒါနိ ရူပေကဒေသံ အရူပေန အသမ္မိဿံ, ဝိညာဏေကဒေသဉ္စ အညေန အသမ္မိဿံ ဒီပေန္တိ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ ပရိယောသာနေ စ –

"ဒသာယတနာ သတ္တရသ ဓာတုယော၊
သတ္တိန္ဒြိယာ အသညာဘဝေ ဧကဝေါကာရဘဝေ။
ပရိဒေဝေ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃံ၊
အနိဒဿနံ ပုနဒေဝ သပ္ပဋိဃံ ဥပါဒါ"တိ။

ဧဝံ **ဥဒ္ဒါနကထာယ** ဒဿိတာနေဝ။ တသ္မာ တေသံ ဝသေနေဝ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဉ္ဟာဝသေန ပန ဣမသ္မိံ ဝါရေ အာယတနဓာတုဝသေနေဝ သဒိသဝိဿဇ္ဇနေ ဝီသတိ ဓမ္မေ သမောဓာနေတွာ ဧကော ပဉ္ဟော ကတော, သတ္တ ဝိညာဏဓာတုယော သမောဓာနေတွာ ဧကော, သတ္တိန္ဒြိယာနိ သမောဓာနေတွာ ဧကော, ဒွေဝ ဘဝေ သမောဓာနေတွာ ဧကော, ပရိဒေဝေန စ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃေဟိ စ ဧကော, အနိဒဿနသပ္ပဋိဃေဟိ ဧကော, သနိဒဿနေဟိ ဧကော, သပ္ပဋိဃေဟိ စ ဥပါဒါဓမ္မေဟိ စ ဧကောတိ အဋ္ဌ ပဉ္ဟာ ကတာ။ တေသု ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေါ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော သေယျထိဒံ – ပဌမပဉ္ဟေ တာဝ **စတူဟိ ခန္ဓေဟီ**တိ အရူပက္ခန္ဓေဟိ, **ဒွီဟာယတနေဟီ**တိ စက္ခာယတနာဒီသု ဧကေကေန သဒ္ဓိံ မနာယတနေန, **အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟီ**တိ စက္ခုဓာတုအာဒီသု ဧကေကာယ သဒ္ဓိံ သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ။

တတြာယံ နယော – စက္ခာယတနေန ဟိ ခန္ဓသင်္ဂဟေန ရူပက္ခန္ဓော သင်္ဂဟိတော။ တသ္မိံ သင်္ဂဟိတေ ရူပက္ခန္ဓေ အာယတနသင်္ဂဟေန စက္ခာယတနမေဝေကံ သင်္ဂဟိတံ။ သေသာနိ ဒသ အာယတနာနိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ဓာတုသင်္ဂဟေနာပိ တေန စက္ခုဓာတုယေဝေကာ သင်္ဂဟိတာ။ သေသာ ဒသ ဓာတုယော အသင်္ဂဟိတာ။ ဣတိ ယာနိ တေန အသင်္ဂဟိတာနိ ဒသာယတနာနိ, တာနိ စက္ခာယတနမနာယတနေဟိ ဒွီဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ယာပိ တေန အသင်္ဂဟိတာ ဒသ ဓာတုယော, တာ စက္ခုဓာတုယာ စေဝ သတ္တဟိ စ ဝိညာဏဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာတိ။ ရူပါယတနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၇၂. ဒုတိယပဉ္ဟေ – ယသ္မာ ယာယ ကာယစိ ဝိညာဏဓာတုယာ သင်္ဂဟိတော ဝိညာဏက္ခန္ဓော မနာယတနေန အသင်္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ **အာယတနသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ**တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပန **စတူဟိ ခန္ဓေဟီ**တိ ရူပါဒီဟိ စတူဟိ။ **ဧကာဒသဟာယတနေဟီ**တိ မနာယတနဝဇ္ဇေဟိ။ **ဒွါဒသဟိ ဓာတူဟီ**တိ ယထာနုရူပံ ဆ ဝိညာဏဓာတုယော အပနေတွာ သေသာဟိ ဒွါဒသဟိ။ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ ဟိ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယေဝ သင်္ဂဟိတာ, ဣတရာ အသင်္ဂဟိတာ။ သောတဝိညာဏဓာတုအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၇၃. တတိယပဉ္ဟေ – စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ ဝိဿဇ္ဇနံ စက္ခာယတနာဒိသဒိသမေဝ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယေသု ပန ဓမ္မာယတနေန သဒ္ဓိံ ဒွေဝ အာယတနာနိ, ဓမ္မဓာတုယာ စ သဒ္ဓိံ အဋ္ဌ ဓာတုယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၄. စတုတ္ထပဉ္ဟေ – **တီဟာယတနေဟီ**တိ ရူပါယတနဓမ္မာယတနမနာယတနေဟိ။ တေသု ဟိ ဘဝေသု ရူပါယတနဓမ္မာယတနဝသေန ဒွေဝေဝ အာယတနာနိ တေဟိ သင်္ဂဟိတာနိ ။ သေသာနိ နဝ ရူပါယတနာနိ တေဟေဝ စ ဒွီဟိ, မနာယတနေန စာတိ တီဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ နာမ ဟောန္တိ။ **နဝဟိ ဓာတူဟီ**တိ ရူပဓာတုဓမ္မဓာတူဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ။

၁၇၅. ပဉ္စမပဉ္ဟေ – **ဒွီဟာယတနေဟီ**တိ ပဌမပဒံ သန္ဓာယ သဒ္ဒါယတနမနာယတနေဟိ။ ဒုတိယပဒံ သန္ဓာယ ရူပါယတနမနာယတနေဟိ။ ဓာတုယောပိ တေသံယေဝ ဧကေကေန သဒ္ဓိံ သတ္တ ဝိညာဏဓာတုယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၆. ဆဋ္ဌပဉှေ – **ဒသဟာယတနေဟီ**တိ ရူပာယတနဓမ္မာယတနဝဇ္ဇေဟိ။ **သောဠသဟိ ဓာတူဟီ**တိ ရူပဓာတုဓမ္မဓာတုဝဇ္ဇေဟေဝ။ ကထံ? အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဟိ ဓမ္မာ နာမ နဝ သြဠာရိကာယတနာနိ။ တေဟိ ခန္ဓသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတေ ရူပက္ခန္ဓေ, အာယတနသင်္ဂဟေန တာနေဝ နဝါယတနာနိ သင်္ဂဟိတာနိ။ ရူပာယတနဓမ္မာယတနာနိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ဓာတုသင်္ဂဟေနပိ တာ ဧဝ နဝ ဓာတုယော သင်္ဂဟိတာ။ ရူပဓာတုဓမ္မဓာတုယော အသင်္ဂဟိတာ။ ဣတိ ယာနိ တေဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ ဒွေဝ အာယတနာနိ , တာနိ ရူပာယတနဝဇ္ဇေဟိ နဝဟိ သြဠာရိကာယတနေဟိ, မနာယတနေန စာတိ ဒသဟိ အသင်္ဂဟိတာနိ။ ယာပိ တေဟိ အသင်္ဂဟိတာ ဒွေဝ ဓာတုယော, တာ ရူပဓာတုဝဇ္ဇာဟိ နဝဟိ သြဠာရိကဓာတူဟိ, သတ္တဟိ စ ဝိညာဏဓာတူဟီတိ သောဠသဟိ အသင်္ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၇. သတ္တမပဉှေ – **ဒွါဒသဟာယတနေဟီ**တိ ရူပာယတနမနာယတနေဟိ။ **အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟီ** တိ ရူပဓာတုယာ သဒ္ဓိံ သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ။

၁၇၈. အဋ္ဌမပဉှေ – **ဧကာဒသဟာယတနေဟီ**တိ သပ္ပဋိဃဓမ္မေ သန္ဓာယ ဓမ္မာယတနဝဇ္ဇေဟိ, ဥပာဒါဓမ္မေ သန္ဓာယ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနဝဇ္ဇေဟိ။ ဓာတူသုပိ ဧသေဝ နယော။ အတ္ထယောဇနာ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

သင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

၃. တတိယနယော အသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၉. ဣဒါနိ အသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **ဝေဒနာက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထိဒံ လက္ခဏံ – ဣမသ္မိံ ဟိ တရေ ယံ ခန္ဓပဒေန အသင်္ဂဟိတံ ဟုတွာ အာယတနဓာတုပဒေဟိ သင်္ဂဟိတံ, တဿ ခန္ဓာဒီဟိ သင်္ဂဟံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ပန ရူပက္ခန္ဓဝိညာဏက္ခန္ဓစက္ခာယတနာဒီသု န ယုဇ္ဇတိ။ ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ စတ္တာရော ခန္ဓာ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေသု တေန ဧကဓမ္မောပိ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ။ နနု စ ဝေဒနာဒယော ဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိတာတိ? သင်္ဂဟိတာ။ န ပန ရူပက္ခန္ဓောဝ ဓမ္မာယတနံ, ရူပက္ခန္ဓတော ဟိ သုခုမရူပမတ္တံ ဓမ္မာယတနံ ဘဇတိ။ တသ္မာ ယေ ဓမ္မာယတနေန သင်္ဂဟိတာ, န တေ ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ နာမ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေနပိ ဣတရေ စတ္တာရော ခန္ဓာ အသင်္ဂဟိတာ။ တေသု တေန ဧကောပိ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတော နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ သင်္ဂဟိတတာယ အဘာဝတော တောနိ အညာနိ စ ဝေရူပာနိ စက္ခာယတနာဒီနိ ပ အာနိ ဣမသ္မိံ တရေ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပဒါနိ ဝိညာဏေန တ သြဠာရိကရူပေန တ အသမ္မိဿံ ဓမ္မာယတနေကဒေသံ ဒီပေန္တိ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒာနံ –

> “တယော ခန္ဓာ တထာ သစ္စာ, ဣန္ဒြိယာနိ စ သောဠသ။
> ပဒါနိ ပစ္စယာကာရေ, စုဒ္ဒသူပရိ စုဒ္ဒသ။
>
> “သမတိံသ ပဒါ ဟောန္တိ, ဂောစ္ဆကေသု ဒသသွဝထ။
> ဒုဝေ စူဠန္တရဒုကာ, အဋ္ဌ ဟောန္တိ မဟန္တရာ”တိ။

ဧတေသု ပန ပဒေသု သဒိသဝိဿဇ္ဇနာနိ ပဒါနိ ဧကတော ကတွာ သဗ္ဗေပိ ဒွါဒသ ပဉှာ ဝုတ္တာ။ တေသု ဧဝံ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အာယတနဓာတူသု ပန ဘေဒော နတ္ထိ။ တတ္ထ ပဌမပဉှေ တာဝ – **တီဟိ ခန္ဓေဟီ** တိ ရူပသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓေဟိ။ အာယတနဓာတုယော ပန ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ရာယံ နယော – ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဟိ နိဗ္ဗာနဉ္စ သုခုမရူပသညာသင်္ခါရာ စ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဟုတွာ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေသု နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓသင်္ဂဟံ န ဂစ္ဆတိ, သေသာ ရူပသညာသင်္ခါရက္ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟံ ပန နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဂစ္ဆတေဝ။ တေန ဝုတ္တံ – “အသင်္ခတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ တီဟိ ခန္ဓေဟိ, ဧကေနာယတနေန, ဧကာယ ဓာတုယာ သင်္ဂဟိတာ”တိ။ သညာက္ခန္ဓပဉှေ ပနေတွ

ထ သညံ့ အပနေတ္တ ဝေဒနာယ သဒ္ဓိံ တယော ခန္ဓာ သင်္ခါရာဒီသု သင်္ခါရက္ခန္ဓံ အပနေတွာ ရူပဝေဒနာသညာဝသေန တယော ခန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၈၀. ဒုတိယေ – **စတူဟိ ခန္ဓေဟိ** တိ ဝိညာဏဝဇ္ဇေဟိ။ တေ ဟိ နိရောဓေန ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဟုတွာ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။

၁၈၁. တတိယေ – **ဒွီဟီ**တိ ဝေဒနာသညာက္ခန္ဓေဟိ။ ရူပာရူပဇီဝိတိန္ဒြိယေန ဟိ ဝေဒနာသညာဝိညာဏက္ခန္ဓာ စ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေသု ပန ဝေဒနာသညာဝ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေန ဝုတ္တံ – ''ဝေဒနာသညာက္ခန္ဓေဟီ''တိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတော ပရဥ္စ ဟိ ခန္ဓာနံ နာမမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

၁၈၂. စတုတ္ထေ – **တီဟိ ခန္ဓေဟိ** တိ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယေသု ဝေဒနာသညာသင်္ခါရေဟိ, ဝေဒနာပဉ္စကေ ရူပသညာသင်္ခါရေဟိ; သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီသု ဖဿပရိယောသာနေသု ရူပဝေဒနာသညာက္ခန္ဓေဟိ။ ဝေဒနာယ ဝေဒနာက္ခန္ဓသဒိသော၀ တဏှာဟုပာဒါနကမ္မဘဝေသု သင်္ခါရက္ခန္ဓသဒိသော၀ ဝိနိစ္ဆယော။

၁၈၃. ပဉ္စမေ – ဇာတိဇရာမရဏေသု ဇီဝိတိန္ဒြိယသဒိသော၀။ ဈာနေန ပန နိဗ္ဗာနံ သုခုမရူပံ သညာ စ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ ဟုတွာ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တသ္မာ တံ သန္ဓာယ ရူပက္ခန္ဓသညာက္ခန္ဓာနံ ဝသေန ဒွေဝ ခန္ဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၈၄. ဆဋ္ဌေ – သောကာဒိတ္တယေ ဝေဒနာယ သဒိသော။ ဥပာယာသာဒီသု သင်္ခါရသဒိသော။ ပုန ဝေဒနာယ ဝေဒနာက္ခန္ဓသဒိသော, သညာယ သညာက္ခန္ဓသဒိသော, စေတနာဒီသု သင်္ခါရက္ခန္ဓသဒိသော ဝိနိစ္ဆယော။ ဣမိနာ ဥပာယေန သတ္တမပဉ္စဟာဒီသုပိ သင်္ဂဟာသင်္ဂဟော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အသင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

၄. စတုတ္ထနယော သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၁. ဣဒါနိ သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **သမုဒယသစ္စေန** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယံ ခန္ဓာဒီဟိ သင်္ဂဟိတေန ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတံ, ပုန တဒေဝ ခန္ဓာဒီဟိ သင်္ဂဟံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ခန္ဓာယတနဓာတူသု ဧကမ္ပိ သကလကောဋ္ဌာသံ ဂဟေတွာ ဌိတပဒေသု န ယုဇ္ဇတိ။ သကလေန ဟိ ခန္ဓာဒိပဒေန အညံ ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတံ နာမ နတ္ထိ, ယံ အတ္တနော သင်္ဂါဟကံ သင်္ဂဏှိတွာ ပုန တေနေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆေယျ။ တသ္မာ တထာရူပါနိ ပဒါနိ ဣမသ္မိံ တရေ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပဒါနိ သင်္ခါရေကဒေသံ တ အညေန အသမ္မိဿံ ဒီပေန္တိ – ဝေဒနေကဒေသံ တ သုခုမရူပံ တ သဒ္ဒေကဒေသံ တ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒာနံ –

> ''ဒွေဝ သစ္စာ ပန္နရသိန္ဒြိယာ၊ ဧကာဒသ ပဋိစ္စပဒါ။
> ဥဒ္ဓံ ပုန ဧကာဒသ၊ ဧကစ္စကပဒမေတ္ထ တိံသဝိဓ''န္တိ။

ပဉ္စဟာ ပနေတ္ထ ဒွေဝယေဝ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ ပဒံ, တဒေဝ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန သင်္ဂဟိတံ, တေ ဓမ္မေ သန္ဓာယ သဗ္ဗတ္ထ **ဧကေန ခန္ဓေန** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ရာယံ နယော – သမုဒယသစ္စေန ဟိ တဏှာဟာဝဇ္ဇာ သေသာ သင်္ခါရာ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ ပုန တေဟိ တဏှာဟာ၀ သင်္ဂဟိတာ။ သာ တဏှာဟာ ပုန သင်္ခါရေဟေဝ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာတိ။ ဧသေ၀ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ အရူပဓမ္မပုစ္ဆာသု ပနေတ္ထ သင်္ခါရက္ခန္ဓော တ ဝေဒနာက္ခန္ဓော တ ဧကော ခန္ဓော နာမ။ ရူပဓမ္မပုစ္ဆာသု ရူပက္ခန္ဓော။ ပရိဒေဝပုစ္ဆာယ သဒ္ဒာယတနံ ဧကံ အာယတနံ နာမ။ သဒ္ဒဓာတု ဧကာ ဓာတု နာမ, သေသဋ္ဌာနေသု ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

၅. ပဉ္စမနယော အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၃. ဣာအနိ အသင်္ဂဟိတေန အသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယံ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတေန ခန္ဓာဒိဝသေန အသင်္ဂဟိတံ, ပုန တဿေဝ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ပဉ္စက္ခန္ဓဂ္ဂဟဏေသု ဒုက္ခသစ္စာဒီသု ဝိညာဏေန သဒ္ဓိံ သုခုမရူပဂ္ဂဟဏေသု အနိဒဿနအပ္ပဋိဃာဒီသု စ ပဒေသု န ယုဇ္ဇတိ။ တာဒိသေန ဟိ ပဒေန နိဗ္ဗာနံ ခန္ဓသင်္ဂဟမတ္တံ န ဂစ္ဆေယျ။ သေသာ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတဓမ္မာ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ တထာရူပာနိ ပဒါနိ ဣမသ္မိံ တရေ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓေ ဝိညာဏဉ္စ သုခုမရူပေန သဒ္ဓိံ ကေတော န ဒီပေန္တိ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒာနံ –

> ‘‘သဗ္ဗေ ခန္ဓာ တထာယတနဓာတုယော သစ္စတော တယော။
> ဣန္ဒြိယာနိပိ သဗ္ဗာနိ၊ တေဝီသတိ ပဋိစ္စတော။
>
> ‘‘ပရတော သောဠသ ပဒာ၊ တေစတ္တာလီသကံ တိကေ။
> ကေစ္ဆကေ သတ္တတိ ဒွေဝ စ၊ သတ္တ စူဠန္တရေ ပဒာ။
>
> ‘‘မဟန္တရေ ပဒာ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌာရသ တတော ပရံ။
> အဋ္ဌာရသေဝ ဉာတဗ္ဗာ၊ သေသာ ဣဓ န ဘာသိတာ’’တိ။

ပဉ္စဟာ ပနေတ္ထ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာနံ ဝသေန သမောဓာနေတ္ဝာ ကတိပိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗေပိ စတုတ္တိံသ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပဒံ, တဒေဝ ယေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတံ, တေ ဓမ္မေ သန္ဓာယ **ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ရာယံ နယော – ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ စတ္တာရော ခန္ဓာ နိဗ္ဗာနဉ္စ ခန္ဓသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ အာယတနဓာတုသင်္ဂဟေန ပန ဌပေတ္ဝာ ဝိညာဏံ အဝသေသာ သင်္ဂဟိတာတိ ဝိညာဏမေဝ တီဟိပိ ခန္ဓသင်္ဂဟာဒီဟိ အသင်္ဂဟိတံ နာမ။ ပုန တေန ဝိညာဏေန သဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနေန စတ္တာရော ခန္ဓာ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေ သဗ္ဗေပိ ပုန ဝိညာဏေနေဝ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာတိ ဧကေန ခန္ဓေန, ဧကေနာယတနေန, သတ္တဟိ ဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ နာမ ဟောန္တိ။ အထ တ – ယဒေတံ ရူပက္ခန္ဓေန ဝိညာဏမေဝ တီဟိ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိတံ, တေဟိပိ ဝိညာဏမေဝ မေဟိ တေ ရူပဓမ္မာဝ တီဟိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ပုန တေ ရူပဓမ္မာ ဝိညာဏေနေဝ တီဟိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဝိညာဏဉ္စ ခန္ဓတော ဧကော ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဟောတိ, အာယတနတော ဧကံ မနာယတနံ, ဓာတုတော သတ္တ ဝိညာဏဓာတုယော။ တသ္မာ ‘‘ဧကေန ခန္ဓေနာ’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ ယံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ပဒံ, တဒေဝ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန အသင်္ဂဟိတံ, တေသံ ဓမ္မာနံ ဝသေန ခန္ဓာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ဒုတိယပဉ္ဟေ တာဝ – ရူပဝိညာဏာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝေဒနာဒယော ဟိ ရူပဝိညာဏေဟေဝ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန အသင်္ဂဟိတာ။ တေ စ ဒွေဝ ခန္ဓာ ဧကာဒသာယတနာနိ သတ္တရသ ဓာတုယော ဟောန္တိ။

၁၉၅. တတိယပဉ္ဟေပိ – ဝိညာဏံ ရူပာဒီဟိ စတူဟိ အသင်္ဂဟိတန္တိ တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၉၆. စတုတ္ထပဉ္ဟေပိ – စက္ခာယတနံ ဝေဒနာဒီဟိ စတူဟီတိ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ခန္ဓာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယောသာနေ – ရူပဉ္စ ဓမ္မာယတနန္တိ ဥဒ္ဒာနကထာယ ဒဿိတဓမ္မာယေဝ အညေနာကာရေန သင်္ခိပိတ္ဝာ ဒဿိတာတိ။

အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

၆. ဆဋ္ဌနယော သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒဝဏ္ဏနာ

၂၂၈. ဣဒါနိ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓော** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယံ လဗ္ဘတိ ယဉ္စ န လဗ္ဘတိ တံ သဗ္ဗံ ပုစ္ဆာယ ဂဟိတံ။ ဝိဿဇ္ဇနေ ပန ယံ န လဗ္ဘတိ, တံ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ စတူဟိ သမ္ပယောဂေ, စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေ; သဘာဂေ ဝိသဘာဂေတိ ဟိ ဝစနတော စတူဟိ အရူပက္ခန္ဓေဟေဝ သဘာဂါနံ ဧကသဏ္ဌာနသဒိသံ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာနံ အရူပက္ခန္ဓာနံယေဝ အညမညံ သမ္ပယောဂေ လဗ္ဘတိ။ ရူပဓမ္မာနံ ပန ရူပေန နိဗ္ဗာနေန တ, နိဗ္ဗာနဿ စ ရူပေန သဒ္ဓိံ သမ္ပယောဂေ နာမ နတ္ထိ။ တထာ ရူပနိဗ္ဗာနာနံ အရူပက္ခန္ဓေဟိ, ဝိသဘာဂ ဟိ တေ တေသံ။ ယထာ စ အရူပက္ခန္ဓာနံ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ, ဧဝံ ဘိန္နသဏ္ဌာနေဟိ နာနာက္ခဏိကေဟိ အရူပဓမ္မေဟိပိ သဒ္ဓိံ နတ္ထိယေဝ။ တေပိ ဟိ တေသံ သဏ္ဌာနက္ခဏဝိသဘာဂတာယ ဝိသဘာဂယေဝ။ အယံ ပန ဝိသဘာဂတာ သင်္ဂဟဌေန ဝိရုဇ္ဈန တော သင်္ဂဟနယေ နတ္ထိ။ ဂဏနူပဂမတ္တညှိ သင်္ဂဟဋ္ဌော။ သမ္ပယောဂနယေ ပန အတ္ထိ, ဧကုပ္ပာဒတာဒိလက္ခဏ ဥပ္ပဟိ သမ္ပယောဂဋ္ဌောတိ။ ဝေမေတ္ထ ယဿ ဧကဓမ္မေနပိ သမ္ပယောဂလက္ခဏံ န ယုဇ္ဇတိ, တဿ ပုစ္ဆာယ သင်္ဂဟံ ကတ္တပိ **နတ္ထီ** တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ ယဿ ဝိပ္ပယောဂလက္ခဏံ ယုဇ္ဇတိ, တဿ ဝိပ္ပယောဂေ ဒဿိ တော။ ယာနိ ပန ပဒါနိ သတ္တသု ဝိညာဏဓာတူသု ဧကာယပိ အဝိပ္ပယုတ္တေ ရူပေန နိဗ္ဗာနေန တ မိဿကဓမ္မေ ဒီပေန္တိ, တာနိ သဗ္ဗထာပိ ဣမ န ယုဇ္ဇန္တီတိ န ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒါနံ –

“ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဇီဝိတံ။
သဠာယတနံ နာမရူပံ၊ စတ္တာရော စ မဟာဘဝါ။

“ဇာတိဇရာ စ မရဏံ၊ တိကေသွေဝကူနဝီသတိ။
ဂေစ္ဆကေသု စ ပညာသ၊ အဋ္ဌ စူဠန္တရေ ပဒါ။

“မဟန္တရေ ပန္နရသ၊ အဋ္ဌာရသ တတော ပရေ။
တေဝီသ ပဒသတံ ဧတံ၊ သမ္ပယောဂေ န လဗ္ဘတီ”တိ။

ဓမ္မာယတနဉ္ဟိ ရူပနိဗ္ဗာနမိဿကတ္တာ တသ္မိံ အပရိယာပန္နေန ဝိညာဏေနပိ န သက္ကာ သမ္ပယုတ္တန္တိ ဝ တ္တုံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဝေဒနာဒယော ဝိညာဏေန သမ္ပယုတ္တာ, တသ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တန္တိပိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ တောနိ န ယုဇ္ဇန္တီတိ ဣမ န ဂဟိတာနိ။ သေသာနိ ခန္ဓာဒီနိ ယုဇ္ဇန္တီတိ တာနိ ဂဟေတွာ ဧကေကဝသေန စ သမောဓာနေန စ ပဉ္စဟိဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တေသု ပဌမေသု, ပဌမေ – **ဧကေနာယတ နေနာ**တိ မနာယတနေန။ **ဧကဟိစီ**တိ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတုပရိယာပန္နေဟိ ဝေဒနာသညာသင်္ခါရေဟိ။

၂၂၉. ဒုတိယေ – **တီဟီ**တိ ပုစ္ဆိတံ ပုစ္ဆိတံ ဌပေတွာ သေသေဟိ။ **ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တော** တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော သညာသင်္ခါရေဟိ။ ဣတရေပိ အတ္တာနံ ဌပေတွာ ဣတရေဟိ။ **ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တော** တိ ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ။ ဧဝံ သဗ္ဗ တ္ထ ရူပဿ ဝိပ္ပယောဂေ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု အရူပံ, အရူပဿ ဝိပ္ပယောဂေ ရူပံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတိယပဉ္စော ဥ တ္တာနတ္ထောဝ။

၂၃၁. စတုတ္ထေ – ‘ကတိဟိ ခန္ဓေဟီ’တိအာဒိံ အဝတွာ **သမ္ပယုတ္တန္တိ နတ္ထီ** တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန ခန္ဓာဒီနံယေဝ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပရတောပိ ဧဝရူပေသု ပဉှေသု ဧသေဝ နယော။ အာဒိပဉှသ္မိဉှိ သရူပတော ဒဿေတွာ ပရ တော ဟဋ္ဌိ သံခိတ္တာ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယတ္ထ ပန နာတိပာကဋာ ဘဝိဿ သတိ, တတ္ထ နံ ပာကဋံ ကတွာဝ ဂမိဿာမ။

၂၃၄. **သောဠသဟိ ဓာတူဟီ**တိ စက္ခုဝိညာဏဓာတု တာဝ အတ္တာနံ ဌပေတွာ ဆဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ, ဒသဟိ စ ရူပ ဓာတူဟိ။ သေသာသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂၃၅. **တီဟိ ခန္ဓေဟီ** တိ သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဌပေတွာ သေသေဟိ။ **ကာယ ဓာတုယာ**တိ **မနောဝိညာဏဓာတုယာ**။ သမုဒယမဂ္ဂနဉ္ဟိ အညာယ ဓာတုယာ သမ္ပယောဂေ နတ္ထိ။ **ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန။ **ဧကေနာယတနေ နာ**တိ ဓမ္မာယတနေန။ **ကာယ ဓာတုယာ**တိ ဓမ္မဓာတုယာ။ ဧတေသု ဟိ တံ သစ္စဒွယံ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တံ။

၂၃၈. သုခိန္ဒြိယာဒိပဒေဟု – **တီဟီ**တိ သညာသင်္ခာရဝိညာဏေဟိ။ **ကောယ ဓာတုယာ**တိ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ, မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ။ **ဆဟိ ဓာတူဟီ**တိ ကာယဝိညာဏဓာတုဝဇ္ဇာဟိ။

၂၄၅. ရူပဘဝပဒေဟု – သဗ္ဗေသမ္ပိ အရူပက္ခန္ဓာနံ အရူပာယတနာနဉ္စ အတ္ထိတာယ **န ကေဟိစီ**တိ ဝုတ္တံ။ ဃာန ဇိဝှာကာယဝိညာဏဓာတူနံ ပန နတ္ထိတာယ **တီဟိ ဓာတူဟိ ဝိပ္ပယုတ္တော** တိ ဝုတ္တံ။

၂၅၆. အဓိမောက္ခပဒေဟု – **ဒွီဟိ ဓာတူဟီ**တိ မနောဓာတုမနောဝိညာဏဓာတူဟိ။ **ပန္နရသဟီ** တိ သေသာဟိ ဒသဟိ ရူပဓာတူဟိ, ပဉ္စဟိ စ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ။

၂၅၇. ကုသလပဒေဟု – ကုသလေဟိ စတုန္နမ္ပိ ခန္ဓာနံ ဂဟိတတ္တာ သမ္ပယောဂေ ပဋိက္ခိတ္တော။

၂၅၈. ဝေဒနာတ္တိကပဒေဟု – **ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓေနေဝ။ **ပန္နရသဟီ** တိ စက္ခုသောတဃာနဇိဝှာ ဝိညာဏဓာတုမနောဓာတူဟိ စေဝ ရူပဓာတူဟိ စ။ **ကောဒသဟီ**တိ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ သဒ္ဓိံ ရူပဓာတူဟိ။

၂၆၂. နေဝဝိပါကနဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒေဟု – **ပဉ္စဟီ**တိ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ။ အနုပာဒိန္နအနုပာဒါနိယပဒေဟု – **ဆဟီ**တိ မနောဝိညာဏဓာတုဝဇ္ဇာဟိ။ သဝိတက္ကသဝိစာရပဒေဟု – **ပန္နရသဟီ** တိ ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ သဒ္ဓိံ ရူပဓာတူဟိ။ အဝိ တက္ကဝိစာရမတ္တပဒေဟု – **ဧကေန ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ သင်္ခာရက္ခန္ဓဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒုတိယဇ္ဈာနဝိစာရဉှိ ဌပေတွာ တ သေသာ **အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ** နာမ။ ပီတိံ ဌပေတွာ တ သေသာ **ပီတိသဟဂတာ**။ တတ္ထ ဝိစာရော ဝိစာရေန, ပီတိ စ ပီတိယာ န သမ္ပယုတ္တာတိ သင်္ခာရက္ခန္ဓဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ နာမ။ **သောဠသဟီ**တိ ဓမ္မ ဓာတုမနောဝိညာဏဓာတုဝဇ္ဇာဟေဝ။ အဝိတက္ကအဝိစာရပဒေဟု – **ကောယ ဓာတုယာ**တိ မနောဓာတုယာ။ **သုခသဟဂတာ ဥပေက္ခာသဟဂတာ** စ ဝေဒနာတ္တိကေ ဝုတ္တာဝ။ **ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗာ** ဒယော ကုသလသဒိသာဝ။

၂၇၁. **ပရိတ္တာရမ္မဏံ** ဝိပါကဓမ္မသဒိသံ။ **ကောယ ဓာတုယာ**တိ ဓမ္မဓာတုယာ။ **ကေဟိစီ**တိ ယေ တတ္ထ ပရိတ္တာ ရမ္မဏာ န ဟောန္တိ, တေဟိ။ ဓမ္မဓာတု ပန ပရိတ္တာရမ္မဏာနံ ဆန္နံ စိတ္တုပ္ပာဒာနံ ဝသေန စတူဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိ တတ္တာ ပဌမပဋိက္ခေပမေဝ ဘဇတိ။ **မဟဂ္ဂတာရမ္မဏာ** ဒယော ကုသလသဒိသာဝ။

၂၇၃. အနုပ္ပန္နေသု – **ပဉ္စဟိ ဓာတူဟီ**တိ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ။ တာနိ ဟိ ကေန္တေန ဥပ္ပာဒိဓမ္မဘူတာနေဝ, ဥပ္ပန္န ကောဋ္ဌာသမ္ပိ ပန ဘဇန္တိ။ **ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ** ဒယော ပရိတ္တာရမ္မဏသဒိသာဝ ။ **ဟေတု**အာဒယော သမ္ပဒယသဒိ သာဝ။ **သဟေတုကာ စေဝ န စ ဟေတူ**ပိ ပီတိသဟဂတသဒိသာဝ။ တထာ **ပရာမာသသမ္ပယုတ္တာ။ အနုပာဒိန္နာ** အနုပ္ပ န္နသဒိသာဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝတိ။

သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒဝဏ္ဏနာ။

၇. သတ္တမနယော သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၀၆. ဣဒါနိ သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **ဝေဒနာက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထိဒံ လက္ခဏံ – ဣမသ္မိံ ဥဟိ တရေ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒဋ္ဌပဒေန ယေ ဓမ္မာ သမ္ပယုတ္တာ, တေဟိ ယေ ဓမ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေသံ ခန္ဓာဒီဟိ ဝိပ္ပယောဂံ ပုစ္ဆိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ပန ရူပက္ခန္ဓာဒီသု န ယုဇ္ဇတိ။ ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ သမ္ပယုတ္တာ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ တဉ္စ အညာနိ စ ဝေရူပါနိ ပအာနိ ဣမသ္မိံ တရေ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပအာနိ ဓမ္မဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တေ ဓမ္မေ ဝိညာဏဉ္စ အညေန အသမ္မိဿံ ဒီပေန္တိ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒာနံ –

“စတ္တာရော ခန္ဓာယတနဉ္စ ဧကံ၊
ဒွေဝ ဣန္ဒြိယာ ဓာတုပအာနိ သတ္တ။
တယော ပဋိစ္စာ အထ ဖဿသတ္တကံ၊
တိကေ တယော သတ္တ မဟန္တရေ စ။

‘‘ကော် သဝိတက္ကံ၊ သဝိစာရမေကံ။
ယုတ္တံ ဥပေက္ခာယ စ ကေမေတ’’တိ။

ပရိယောသာနေ – ခန္ဓာ စတုရောတိအာဒိနာပိ အယမေဝတ္ထော သင်္ဂဟိတော။ တတ္ထ ယာနိ ပဒါနိ သဒိသဝိသဇ္ဇနာနိ, တာနိ ဥပ္ပဋိပာဋိယာပိ သမောဓာနေတ္ဝာ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိကာ ပဥ္စဟာ ကတာ။ တေသု ဇဝံ ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိပဉ္စဟာ တာဝ – **ဧကေနာ**တိ မနာယတနေန။ **သတ္တဟီ**တိ ဝိညာဏဓာတူဟိ။ **ကေဟိစီ**တိ ဓမ္မာယတနေ ဝေဒနာဒီဟိ။ ဝိညာဏဓာတုပဉ္စဟာ – **တေ ဓမ္မာ န ကေဟိစီ** တိ တေ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒံ ဝိညာဏဓာတုံ ဌပေတ္ဝာ သေသာ ဆ ဝိညာဏဓာတုဓမ္မာ, ရူပံ, နိဗ္ဗာနဥ္စ။ တေဟိ သဗ္ဗေသံ ခန္ဓာယတနာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ န ကေဟိစိ ခန္ဓေဟိ အာယတနေဟိ တ ဝိပ္ပယုတ္တာ။ **ကောယ ဓာတုယာ**တိ ယာ ယာ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောတိ တာယ တာယ။

၃၀၉. ဥပေက္ခိန္ဒြိယပဉ္စဟာ – **ပဥ္စဟီ**တိ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တာဟိ စက္ခုဝိညာဏဓာတုအာဒီဟိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒေနေဝ သဒ္ဓိံ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သမ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၈. အဋ္ဌမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၇. ဣဒါနိ ဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ သဗ္ဗာပိ ပုစ္ဆာ မောဃပုစ္ဆာဝ ။ ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ စတ္တာရော ခန္ဓာ, တေသံ အညေဟိ သမ္ပယောဂေ နတ္ထိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဝိပ္ပယုတ္တံ ရူပံ နိဗ္ဗာနဥ္စ, တဿ စ ကေနစိ သမ္ပယောဂေ နတ္ထိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဒေသု။ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ ပန သမ္ပယောဂဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ မောဃတ္တာ သဗ္ဗဝိသဇ္ဇနေသု **နတ္ထိ နတ္ထိ**ဣစ္စေဝ ဝုတ္တန္တိ။

ဝိပ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၉. နဝမနယော သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၉. ဣဒါနိ သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **ဝေဒနာက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယံ ခန္ဓာဒိဝသေန သမ္ပယုတ္တံ, ပုန တဿေဝ ခန္ဓာဒီဟိ သမ္ပယောဂံ ပုစ္ဆိတ္ဝာ ဝိသဇ္ဇနံ ကတံ။ တံ ရူပေန တ ရူပမိဿကေဟိ တ သဗ္ဗရူပက္ခန္ဓသင်္ဂါဟကေဟိ တ ပဒေဟိ သဒ္ဓိံ န ယုဇ္ဇတိ။ ရူပေန ဟိ ရူပမိဿကေန တ အညေသံ သမ္ပယောဂေ နတ္ထိ။ သဗ္ဗရူပက္ခန္ဓသင်္ဂါဟကေဟိ သဗ္ဗေသံ သမ္ပယောဂရဟာနံ ခန္ဓာဒီနံ ဂဟိတတ္တာ အညံယေဝ နတ္ထိ, ယံ တေန သဟ သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆေယျ။ တသ္မာ တထာရူပါနိ ပဒါနိ ဣဓ န ဂဟိတာနိ။ ယာနိ ပန ပဒါနိ ရူပေန အသမ္မိဿတ္ဝာ သံ အရူပေကဒေသံ ဒီပေန္တိ, တာနိ ဣဓ ဂဟိတာနိ။ တေသံ ဣဒမုဒ္ဒါနံ –

‘‘အရူပက္ခန္ဓာ စတ္တာရော၊ မနာယတနမေဝ စ။
ဝိညာဏဓာတုယော သတ္တ၊ ဒ္ဝေ သစ္စာ စုဒ္ဒသိန္ဒြိယာ။

‘‘ပစ္စယေ ဒ္ဝါဒသ ပဒါ၊ တတော ဥပရိ သောဠသ။
တိကေသု အဋ္ဌ ကေဠကေ၊ တေစတ္တာလီသမေဝ စ။

‘‘မဟန္တရဒုကေ သတ္တ၊ ပဒါ ပိဋ္ဌိဒုကေသု ဆ။
နဝမဿ ပဒဿေတေ၊ နိဒ္ဒေသေ သင်္ဂဟံ ဂတာ’’တိ။

သဗ္ဗပဉ္စဟာသု ပန ယေ ဓမ္မာ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, တေ ယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဟောန္တိ, တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒိဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဟိ ဣတရေ တယော ခန္ဓာ သမ္ပယုတ္တာ, ပုန တေဟိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော သမ္ပယုတ္တော။ သော တေဟိ သညာဒီဟိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ, ဧကေန မနာယတနေန, သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ, ကေသုဉ္စိ ဓမ္မာယတနေ, ဓမ္မဓာတုယာ စ, ကေဟိစိ သညာသင်္ခါရေဟေဝ သမ္ပယုတ္တော။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ။

သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဒသမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၃၅၃. ဣဒါနိ ဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယေ သမ္ပယောဂဝိပ္ပယောဂပဒနိဒ္ဒေသေ ရူပက္ခန္ဓာဒယော ဓမ္မာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, သဗ္ဗပုစ္ဆာသု တေယေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာနံ ပန ဧကတော ဂဟိတတ္တာ ပအာနိ အညာယ ပဋိဟဋ္ဌိယာ အာဂတာနိ။ တတ္ထ ယံ ပဒံ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ, တံ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ, တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ရူပက္ခန္ဓေန ဟိ ဝေဒနာဒယော ဝိပ္ပယုတ္တာ, တေဟိ စ ရူပက္ခန္ဓော ဝိပ္ပယုတ္တော။ နိဗ္ဗာနံ ပန သုခုမရူပဂတိကမေဝ။ သော ရူပက္ခန္ဓော စတူဟိ ခန္ဓေဟိ, ဧကေန မနာယတနေန သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ, ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု, ကေဟိစိ ဝေဒနာဒီဟိ ဓမ္မေဟေဝ ဝိပ္ပယုတ္တော။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ။

ဝိပ္ပယုတ္တေနဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ဧကာဒသမနယော သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၄၀၉. ဣဒါနိ သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **သမုဒယသစ္စေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယေ သင်္ဂဟိတေနသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသေ သမုဒယသစ္စာဒယောဝ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, သဗ္ဗပုစ္ဆာသု တေယေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာနံ ပန ဧကတော ဂဟိတတ္တာ ပအာနိ အညာယ ပဋိဟဋ္ဌိယာ အာဂတာနိ။ တတ္ထ ယေ ဓမ္မာ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒေန ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ, တေသံ ယေဟိ သမ္ပယောဂေ တ ဝိပ္ပယောဂေ တ ဟောတိ, တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတြာယံ နယော – သမုဒယသစ္စေန တာဝ သင်္ခာရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ ဓမ္မာ ခန္ဓာဒိသင်္ဂဟေန သင်္ဂဟိတာ။ တေ စ သေသေဟိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ, ဧကေန မနာယတနေန, သတ္တဟိ ဝိညာဏဓာတူဟိ, သင်္ခာရက္ခန္ဓေ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု စ ဌပေတွာ တဏှံ သေသေဟိ သမ္ပယုတ္တတ္တာ ကေဟိစိ သမ္ပယုတ္တာ နာမ။ ဧကေန ပန ရူပက္ခန္ဓေန, ဒသဟိ ရူပာယတနေဟိ, ရူပဓာတူဟိ စ ဝိပ္ပယုတ္တာ, ဧကသ္မိံ ဓမ္မာယတနေ ဓမ္မဓာတုယာ စ, ရူပနိဗ္ဗာနေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တတ္တာ ကေဟိစိ ဝိပ္ပယုတ္တာ နာမ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၁၂. ဒွါဒသမနယော သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၄၁၇. ဣဒါနိ သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **ဝေဒနာက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယေ သမ္ပယုတ္တေနသမ္ပယုတ္တပဒနိဒ္ဒေသေ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယော ဓမ္မာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ, သဗ္ဗပုစ္ဆာသု တေယေဝ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ တတ္ထ ယေ ဓမ္မာ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဒေန သမ္ပယုတ္တာ, တေသံ ယေဟိ သင်္ဂဟော တ အသင်္ဂဟော တ ဟောတိ, တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒိဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတြာယံ နယော – ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဟိ သညာဒီဟိ သမ္ပယုတ္တော။ တေ သညာဒယော တီဟိ သညာဒိက္ခန္ဓေဟိ, ဒွီဟိ ဓမ္မာယတနမနာယတနေဟိ, ဓမ္မဓာတုယာ စေဝ, သတ္တဟိ စ ဝိညာဏဓာတူဟီတိ အဋ္ဌဟိ ဓာတူဟိ သင်္ဂဟိတာ, သေသာဟိ ခန္ဓာယတနဓာတူဟိ အသင်္ဂဟိတာ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သမ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

၁၃. တေရသမနယော အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ

၄၄၈. ဣာနိ အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယေ ပဉ္စမေ အသင်္ဂဟိတေနအသင်္ဂဟိတပဒနိဒ္ဒေသေ ရူပက္ခန္ဓေန သဒိသပဥှာ ဓမ္မာ, ယေ စ အရူပဘဝေန သဒိသာ, တေယေဝ ဥဒ္ဓဋာ။ သေသာ ပန န ရူဟန္တီတိ န ဥဒ္ဓဋာ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန ဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန ပန ရူဟာရူပဓမ္မာ အသင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။ တေသဉ္စ သမ္ပယောဂေ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ယာနိ ပဒါနိ ရူဟန္တိ, တာနေဝ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနေဟိ သဒ္ဓိံ သမောဓာနေတွာ ဥဒ္ဓဋာနိ။ တတ္ထ ယေ ဓမ္မာ ပုစ္ဆာယ ဥဒ္ဓဋဓမ္မေဟိ ခန္ဓာဒိဝသေန အသင်္ဂဟိတာ, တေ ယေဟိ သမ္ပယုတ္တာ စ ဝိပ္ပယုတ္တာ စ, တေသံ ဝသေန ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ရာယံ နယော – ရူပက္ခန္ဓေန တာဝ ဝိညာဏမေဝ တီဟိ သင်္ဂဟေဟိ အသင်္ဂဟိတံ။ တံ ဝေဒနာဒီဟိ တီဟိ ခန္ဓေဟိ, ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု စ ဝေဒနာဒီဟေဝ သမ္ပယုတ္တံ။ ဧကေန ရူပက္ခန္ဓေန, ဒသဟိ ရူပာယတနရူပဓာတူဟိ, ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု စ ရူပနိဗ္ဗာနဓမ္မေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တံ။ တံ သန္ဓာယ **တေ ဓမ္မာ တီဟိ ခန္ဓေဟိ** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အသင်္ဂဟိတေနသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပဒဝဏ္ဏနာ။

၁၄. စုဒ္ဒသမနယော ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅၆. ဣာနိ ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒံ ဘာဇေတုံ **ရူပက္ခန္ဓေနာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ယေသံ ပဒါနံ ဝိပ္ပယောဂေ န ရူဟတိ, တာနိ ဣမသ္မိံ တရေ န ဂဟိတာနိ။ ကာနိ ပန တာနီတိ? ဓမ္မာယတနာဒီနိ။ ဓမ္မာယတနသ္သ ဟိ ခန္ဓာဒီသု ဧကေနာပိ ဝိပ္ပယောဂေ န ရူဟတိ။ ဓမ္မဓာတုအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေသံ ဣာဒမုဒ္ဒာနံ –

''ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတု၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယမေဝ စ။
နာမရူပပဒဥ္စေဝ၊ သဠာယတနမေဝ စ။

''ဇာတိအာဒိတ္တယံ ဧကံ၊ ပဒံ ဝီသတိမေ တိကေ။
တိကာဝသာနိကံ ဧကံ၊ သတ္တ စူဠန္တရေ ပဒာ။

''ဒသေဝ ကေစ္ဆကေ ဟောန္တိ မဟန္တရမ္ဟိ စုဒ္ဒသ။
ဆ ပဒါနိ တတော ဥဒ္ဓံ သဗ္ဗာနိပိ သမာသတော။
ပဒါနိ စ န လဗ္ဘန္တိ စတ္တာလီသဉ္စ သတ္တ စာ''တိ။

ပရိယောသာနေ စ – ဓမ္မာယတနံ ဓမ္မဓာတူတိ ကထာပိ ဣမမေဝတ္ထံ ဒီပေတုံ ဝုတ္တာ။ ဣမာနိ ပန ဌပေတွာ သေသာနိ သဗ္ဗာနိပိ လဗ္ဘန္တိ။ တေသု ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဝိပ္ပယုတ္တေနသင်္ဂဟိတာသင်္ဂဟိတပဒဝဏ္ဏနာ။

နိဂမနကထာ

တ္တောဝတာ စ –

ဓာတုပ္ပဘေဒကုသလော၊ ယံ ဓာတုကထံ တထာဂတော အာဟ။
တသ္သာ နယမုခဘေဒ-ပ္ပကာသနံ နိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။

ဣမိနာ နယမုခဘေဒ-ပ္ပကာသနေန ဟိ ဝိဘာဝိနာ သက္ကာ။
ဉာတုံ သဗ္ဗေပိ နယာ၊ သင်္ခေပကထာဝ ဣတိ ဝုတ္တာ။

ဧကေကသ္သ ပန သစေ၊ ပဒသ္သ ဝိတ္ထာရမေဝ ဘာသေယျံ။

ဝစနုဋ္ဌ အတိဝိယ ဗဟုံ၊ ဘဝေယျ အတ္ထော စ အဝိသေသော။

ဣတိ ဦနဘာဏတရဒ္ဝယာယ၊ ယံ တန္တိယာ မယာ ဧတံ။
ကုရုနာ ပတ္တံ ပုညံ၊ သုခါယ တံ ဟောတု လောကဿာတိ။

ဓာတုကထာ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ပုဂ္ဂလပညတ္တိ-အဋ္ဌကထာ

နိပုဏတ္ထံ ပကရဏံ၊ ဓာတုဘေဒပ္ပကာသနော။
သတ္ထာ ဓာတုကထံ နာမ၊ ဒေသယိတွာ သုရာလယေ။

အနန္တရံ တဿ ဇိနော၊ ပညတ္တိဘေဒဒီပနံ။
အာဟ ပုဂ္ဂလပညတ္တိံ၊ ယံ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလော။

တဿာ သံဝဏ္ဏနောကာသော၊ ယသ္မာ ဒါနိ ဥပာဂတော။
တသ္မာ နံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ။

၁. မာတိကာဝဏ္ဏနာ

၁. **ဆ ပညတ္တိယော – ခန္ဓပညတ္တိ။ပေ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တီ** တိ အယံ တာဝ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယာ ဥဒ္ဒေသော။ တတ္ထ **ဆာ**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော။ တေန ယေ ဓမ္မေ ဣဓ ပညပေတုကာမော တေသံ ဂဏနဝသေန သံခေပတော ပညတ္တိပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတိ။ **ပညတ္တိယော** တိ ပရိစ္ဆိန္နဓမ္မနိဒဿနံ။ တတ္ထ ‘‘အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတီ’’တိ (သံ. နိ. ၂.၂၀) အာဂတဋ္ဌာနေ ပညာပနာ ဒဿနာ ပကာသနာ ပညတ္တိ နာမ။ ‘‘သုပညတ္တံ မဉ္စပီဌ’’န္တိ (ပာရာ. ၂၆၉) အာဂတဋ္ဌာနေ ဌပနာ နိက္ခိပနာ ပညတ္တိ နာမ။ ဣဓ ဥဘယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဆ ပညတ္တိယောတိ ဟိ ဆ ပညာပနာ, ဆ ဒဿနာ ပကာသနာတိပိ; ဆ ဌပနာ နိက္ခိပနာတိပိ ဣဓ အဓိပ္ပေတမေဝ။ နာမပညတ္တိ ဟိ တေ တေ ဓမ္မေ ဒဿေတိပိ, တေန တေန ကောဋ္ဌာသေန ဌပေတိပိ။

ခန္ဓပညတ္တိ တိအာဒိ ပန သံခေပတော တာသံ ပညတ္တီနံ သရူပဒဿနံ။ တတ္ထ ခန္ဓာနံ ‘ခန္ဓာ’တိ ပညာပနာ ဒဿနာ ပကာသနာ ဌပနာ နိက္ခိပနာ **ခန္ဓပညတ္တိ** နာမ။ အာယတနာနံ အာယတနာနီတိ, ဓာတူနံ ဓာတုယောတိ, သစ္စာနံ သစ္စာနီတိ, ဣန္ဒြိယာနံ ဣန္ဒြိယာနီတိ, ပုဂ္ဂလာနံ ပုဂ္ဂလာတိ ပညာပနာ ဒဿနာ ပကာသနာ ဌပနာ နိက္ခိပနာ **ပုဂ္ဂလပညတ္တိ** နာမ။

ဟဒ္ဒိမုတ္တကေန ပန အဋ္ဌကထာနယေန အပရာပိ ဆ ပညတ္တိယော – ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ, အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တီတိ။ တတ္ထ ကုသလာကုသလဿေဝ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန ဝိဇ္ဇမာနဿ သတော သမ္ဘူတဿ ဓမ္မဿ ပညာပနာ **ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ တထာ အဝိဇ္ဇမာနဿ လောကနိရုတ္တိမတ္တသိဒ္ဓဿ ဣတ္ထိပုရိသာဒိကဿ ပညာပနာ **အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ သဗ္ဗာကာရေနေပိ အနုပလဗ္ဘနေယျဿ တစာဝတ္ထုမတ္တဿေဝ ပဉ္စမသစ္စာဒိကဿ တိတ္ထိယာနံ အဏုပကတိပုရိသာဒိကဿ တ ပညာပနာပိ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိယေဝ။ သာ ပန သာသနာဝစရာ န ဟောတီတိ ဣဓ န ဂဟိတာ။ ဣတိ ဣမေသံ ဝိဇ္ဇမာနာဝိဇ္ဇမာနာနံ ဝိကပ္ပနဝသေန သေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ‘တေဝိဇ္ဇော’, ‘ဆဠဘိညော’တိအာဒီသု ဟိ တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ စ ဝိဇ္ဇမာနာ, ပုဂ္ဂလော အဝိဇ္ဇမာနော။ တဿ္မာ တိဿော ဝိဇ္ဇာ အဿာတိ တေဝိဇ္ဇော, ဆ အဘိညာ အဿာတိ ဆဠဘိညောတိ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနဿ ပညာပနတော ဧဝရူပါ **ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ ‘ဣတ္ထိရူပံ’, ‘ပုရိသရူပ’န္တိအာဒီသု ပန ဣတ္ထိပုရိသာ အဝိဇ္ဇမာနာ, ရူပံ ဝိဇ္ဇမာနံ။ တဿ္မာ ဣတ္ထိယာ ရူပံ ဣတ္ထိရူပံ, ပုရိသဿ ရူပံ ပုရိသရူပန္တိ ဧဝံ အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနဿ ပညာပနတော ဧဝရူပါ **အဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ စက္ခုသမ္ဖဿော, သောတသမ္ဖဿောတိအာဒီသု စက္ခုသောတာဒယောပိ ဖဿောပိ ဝိဇ္ဇမာနာယေဝ။ တဿ္မာ စက္ခုမှိ သမ္ဖဿော, စက္ခုတော ဇာတော သမ္ဖဿော, စက္ခုဿ တ ဖလဘူတော သမ္ဖဿော စက္ခုသမ္ဖဿောတိ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနဿ ပညာပနတော ဧဝရူပါ **ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ ခတ္တိယပုတ္တော, ဗြာဟ္မဏပုတ္တော, သေဋ္ဌိပုတ္တောတိအာဒီသု ခတ္တိယာဒယောပိ အဝိဇ္ဇမာနာ, ပုတ္တောပိ။ တဿ္မာ ခတ္တိယဿ ပုတ္တော ခတ္တိယပုတ္တောတိ ဧဝံ အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနဿ ပညာပနတော ဧဝရူပါ **အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ** နာမ။ တာသု ဣမသ္မိံ ပကရဏေ ပုရိမာ တိဿောဝ ပညတ္တိယော လဗ္ဘန္တိ။ ‘‘ခန္ဓပညတ္တိ။ပေ။ ဣန္ဒြိယပညတ္တီ’’တိ ဣမသ္မိံဉှိ ဌာနေ ဝိဇ္ဇမာနဿေဝ ပညာပိတတ္တာ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ လဗ္ဘတိ။ ‘‘ပုဂ္ဂလပညတ္တီ’’တိ ပဒေ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ။ ပရတော ပန ‘တေဝိဇ္ဇော’, ‘ဆဠဘိညော’တိအာဒီသု ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ လဗ္ဘတီတိ။

အဋ္ဌကထာမုတ္တကေန ပန အာစရိယနယေန အပရာပိ ဆ ပညတ္တိယော – ဥပာဒာပညတ္တိ, ဥပနိဓာပညတ္တိ, သမောဓာနပညတ္တိ, ဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တိ, တဇ္ဇာပညတ္တိ, သန္တတိပညတ္တီတိ ။ တတ္ထ ယော ရူပဝေဒနာဒီဟိ ဧကတ္တေန တ အညတ္တေန တ ရူပဝေဒနာဒယော ဝိယ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန အနုပလဗ္ဘသဘာဝတောပိ ရူပဝေဒနာဒိဘေဒေ ခန္ဓေ ဥပာဒာယ နိဿာယ ကာရဏံ ကတွာ သမ္မုတော သတ္တော။ တာနိ တာနိ အင်္ဂါနိ ဥပာဒာယ ရထော ဂေဟံ မုဋ္ဌိ ဥဒ္ဒနန္တိ စ; တေ တေဟယေဝ ရူပာဒယော ဥပာဒာယ ဃဋော ပဋော; စန္ဒသူရိယပရိဝတ္တာဒယော ဥပာဒာယ ကာလော, ဒိသာ; တံ တံ ဘူတနိမိတ္တဉ္စေဝ ဘာဝနာနိသံသဉ္စ ဥပာဒာယ နိဿာယ ကာရဏံ ကတွာ သမ္မတံ တေန တေနာကာရေန

ဥပဌိတံ ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တံ ပဋိဘာဂနိမိတ္တန္တိ အယံ ဝေရူပ **ဥပဟာပညတ္တိ** နာမ။ ပညပေတဗ္ဗတ္တေန စေသာ ပညတ္တိ နာမ, န ပညာပနတ္တေန။ ယာ ပန တဿတဿ ပညာပနာ, အယံ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိယေဝ။

ယာ ပဌမဒုတိယာဒီနိ ဥပနိဓာယ ဒုတိယံ တတိယန္တိအာဒိကာ, အညမညဥ္စ ဥပနိဓာယ ဒီဃံ ရဿံ, ဒူရံ, သန္တိကန္တိအာဒိကာ ပညာပနာ; အယံ **ဥပနိဓာပညတ္တိ** နာမ။ အပိစေသာ ဥပနိဓာပညတ္တိ – တဒညာပေက္ခူပနိဓာ, ဟတ္ထဂတူပနိဓာ, သမ္ပယုတ္တူပနိဓာ, သမာရောပိတူပနိဓာ, အဝိဒူရဂတူပနိဓာ , ပဋိဘာဂူပနိဓာ, တဗ္ဗဟုလူပနိဓာ, တဗ္ဗိသိဋ္ဌူပနိဓာတိ အာဒိနာ ဘေဒေန အနေကပ္ပကာရာ။

တတ္ထ ဒုတိယံ တတိယန္တိအာဒိကာဝ တဒညံ အပေက္ခိတွာ ဝုတ္တတာယ **တဒညာပေက္ခူပနိဓာ** နာမ။ ဆတ္တဟတ္ထ, သတ္ထဟတ္ထောတိအာဒိကာ ဟတ္ထဂတံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **ဟတ္ထဂတူပနိဓာ** နာမ။ ကုဏ္ဍလီ, သိခရီ, ကိရိဋီတိအာဒိကာ သမ္ပယုတ္တံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **သမ္ပယုတ္တူပနိဓာ** နာမ။ ဓညသကဋံ, သပ္ပိကုမ္ဘောတိအာဒိကာ သမာရောပိတံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **သမာရောပိတူပနိဓာ** နာမ။ ဣန္ဒသာလဂုဟာ, ပိယင္ဂုဂုဟာ, သေရီသကန္တိအာဒိကာ အဝိဒူရဂတံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **အဝိဒူရဂတူပနိဓာ** နာမ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော, ဥသဘကမီတိအာဒိကာ ပဋိဘာဂံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **ပဋိဘာဂူပနိဓာ** နာမ။ ပဒုမဿရော, ဗြာဟ္မဏဂါမောတိအာဒိကာ တဗ္ဗဟုလံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **တဗ္ဗဟုလူပနိဓာ** နာမ။ မဏိကဋကံ, ဝဇိရကဋကန္တိအာဒိကာ တဗ္ဗိသိဋ္ဌံ ဥပနိဓာယ ဝုတ္တတာယ **တဗ္ဗိသိဋ္ဌူပနိဓာ** နာမ။

ယာ ပန တေသံ တေသံ သမောဓာနမပေက္ခိတွာ တိဒဏ္ဍံ, အဋ္ဌပဒံ, ဓညရာသိ, ပုပ္ဖရာသီတိအာဒိကာ ပညာပနာ, အယံ **သမောဓာနပညတ္တိ** နာမ။ ယာ ပုရိမဿ ပုရိမဿ ဥပနိက္ခိပိတွာ ဒွေဝ, တီဏိ, စတ္တာရီတိအာဒိကာ ပညာပနာ, အယံ **ဥပနိက္ခိတ္တပညတ္တိ** နာမ။ ယာ တံ တံ ဓမ္မသဘာဝံ အပေက္ခိတွာ ပထဝီ, တေဇော, ကက္ခဠတာ, ဥဏှတာတိ အာဒိကာ ပညာပနာ, အယံ **တဇ္ဇာပညတ္တိ** နာမ။ ယာ ပန သန္တတိဝိစ္ဆေဒာဘာဝံ အပေက္ခိတွာ အာသီတိကော, နာဝုတိကောတိအာဒိကာ ပညာပနာ, အယံ **သန္တတိပညတ္တိ** နာမ။ တောသု ပန တဇ္ဇာပညတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိယေဝ။ သေသာ အဝိဇ္ဇမာနပက္ခဥ္စေဝ, အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပက္ခဥ္စ ဘဇန္တိ။

အဋ္ဌကထာမုတ္တကေန အာစရိယနယေနေဝ အပရာပိ ဆ ပညတ္တိယော – ကိစ္စပညတ္တိ, သဏ္ဌာနပညတ္တိ, လိင်္ဂပညတ္တိ, ဘူမိပညတ္တိ, ပစ္စတ္တပညတ္တိ, အသင်္ခတပညတ္တီတိ။ တတ္ထ ဘာဏကော, ဓမ္မကထိကောတိအာဒိကာ ကိစ္စဝသေန ပညာပနာ **ကိစ္စပညတ္တိ** နာမ။ ကိသော, ထူလော, ပရိမဏ္ဍလော, စတုရဿောတိအာဒိကာ သဏ္ဌာနဝသေန ပညာပနာ **သဏ္ဌာနပညတ္တိ** နာမ။ ဣတ္ထီ, ပုရိသောတိအာဒိကာ လိင်္ဂဝသေန ပညာပနာ **လိင်္ဂပညတ္တိ** နာမ။ ကာမာဝစရာ, ရူပာဝစရာ, အရူပာဝစရာ, ကောသလကာ, မာဓုရာတိအာဒိကာ ဘူမိဝသေန ပညာပနာ **ဘူမိပညတ္တိ** နာမ။ တိဿော , နာဂေ, သုမနောတိအာဒိကာ ပစ္စတ္တနာမကရဏမတ္တဝသေန ပညာပနာ **ပစ္စတ္တပညတ္တိ** နာမ။ နိရောဓော, နိဗ္ဗာနန္တိအာဒိကာ အသင်္ခတဓမ္မဿ ပညာပနာ **အသင်္ခတပညတ္တိ** နာမ။ တတ္ထ ကေစ္စာ ဘူမိပညတ္တိ အသင်္ခတပညတ္တိ စ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိယေဝ, ကိစ္စပညတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပက္ခံ ဘဇတိ။ သေသာ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိယော နာမ။

၂. ဣအနိ ယာသံ ပညတ္တီနံ ဥဒ္ဒေသတရေ သင်္ခေပတော သရူပဒဿနံ ကတံ, သင်္ခေပတောယေဝ တာဝ တာသံ ဝတ္ထုံ ဝိဘာဇိတွာ ဒဿနဝသေန တာ ဒဿေတုံ **ကိတ္တာဝတာ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာယ တာဝ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော – ယာ အယံ ခန္ဓာနံ ‘ခန္ဓာ’တိ ပညာပနာ, ဒဿနာ, ဌပနာ, သာ ကိတ္တကေန ဟောတီတိ ကထေတုကမျတာ ပုစ္ဆာ။ ပရတော **ကိတ္တာဝတာ အာယတနာန** န္တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိဿဇ္ဇနေပိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော – ယတ္တကေန ပညာပနေန သင်္ခေပတော ပဉ္စက္ခန္ဓာတိ တ ပဘေဒတော “ရူပက္ခန္ဓော။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော”တိ တ; တတ္ရာပိ ရူပက္ခန္ဓော ကာမာဝစရော, သေသာ စတုဘူမိကာတိ တ ဧဝရူပံ ပညာပနံ ဟောတိ; တ္တကေန ခန္ဓာနံ ‘ခန္ဓာ’တိ ပညတ္တိ ဟောတိ။

၃. တထာ ယတ္တကေန ပညာပနေန သင်္ခေပတော ဒွါဒသာယတနာနီတိ တ, ပဘေဒတော “စက္ခာယတနံ။ပေ။ ဓမ္မာယတန”န္တိ တ; တတ္ရာပိ ဒသာယတနာ ကာမာဝစရာ , ဒွေတယတနာ စတုဘူမိကာတိ တ, ဧဝရူပံ ပညာပနံ ဟောတိ; ဧ

တ္တကေန အာယတနာနံ အာယတနာနီတိ ပညတ္တိ ဟောတိ။

၄. ယတ္တကေန ပညာပနေန သင်္ခေပတော အဋ္ဌာရသ ဓာတုယောတိ တ , ပဘေဒတော “စက္ခုဓာတု။ပေ.။ မနောဝိညာဏဓာတူ”တိ တ; တတြာပိ သောဠသ ဓာတုယော ကာမာဝစရာ, ဒွေ ဓာတုယော စတုဘူမိကာတိ တ ဧဝရူပံ ပညာပနံ ဟောတိ; ဧတ္တကေန ဓာတူနံ ဓာတူတိ ပညတ္တိ ဟောတိ။

၅. ယတ္တကေန ပညာပနေန သင်္ခေပတော စတ္တာရိ သစ္စာနီတိ တ, ပဘေဒတော “ဒုက္ခသစ္စံ။ပေ.။ နိရောဓသစ္စ”န္တိ တ; တတြာပိ ဒွေ သစ္စာ လောကိယာ, ဒွေ သစ္စာ လောကုတ္တရာတိ တ ဧဝရူပံ ပညာပနံ ဟောတိ; ဧတ္တကေန သစ္စာနံ ‘သစ္စာနီ’တိ ပညတ္တိ ဟောတိ။

၆. ယတ္တကေန ပညာပနေန သင်္ခေပတော ဗာဝီသတိန္ဒြိယာနီတိ တ, ပဘေဒတော “စက္ခုန္ဒြိယံ။ပေ.။ အညာတာဝိန္ဒြိယ”န္တိ တ; တတြာပိ ဒသိန္ဒြိယာနိ ကာမာဝစရာနိ, နဝိန္ဒြိယာနိ မိဿကာနိ, တီဏိ ဣန္ဒြိယာနိ လောကုတ္တရာနီတိ တ ဧဝရူပံ ပညာပနံ ဟောတိ; ဧတ္တကေန ဣန္ဒြိယာနံ ဣန္ဒြိယာနီတိ ပညတ္တိ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ သင်္ခေပတော ဝတ္ထုံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿနဝသေန ပဉ္စ ပညတ္တိယော ဒဿိတာ ဟောန္တိ။

၇. ဣဒါနိ ဝိတ္ထာရတော ဝတ္ထုံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿနဝသေန ပုဂ္ဂလပညတ္တိံ ဒဿေတုံ **သမယဝိမုတ္တော အသမယဝိမုတ္တော**တိအာဒိမာဟ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဟိ တိလေ ဝိသာရယမာနေန ဝိယ, တကေ ဟီရယမာနေန ဝိယ စ, ဟေဋ္ဌာ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ ဣမာသံ ပဉ္စန္နံ ပညတ္တီနံ ဝတ္ထုဘူတာ ခန္ဓာဒယော နိပ္ပဒေသေန ကထိတာတိ တေန တေ ဣဓ ဧကဒေသေနေဝ ကထေသိ။ ဆဋ္ဌာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ဟေဋ္ဌာ အကထိတာဝ။ ဣဓာပိ ဥဒ္ဒေသတရေ ဧကဒေသေနေဝ ကထိတာ; တသ္မာ တံ ဝိတ္ထာရတော ကထေတုကာမော သမယဝိမုတ္တော အသမယဝိမုတ္တောတိ ဧကကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒသကာ မာတိကံ ဌပေသီတိ။

မာတိကာဝဏ္ဏနာ။

၂. နိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ဧကကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ ယထာဌပိတံ မာတိကံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေတုံ – **ကတမော စ ပုဂ္ဂလော သမယဝိမုတ္တော**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဣဓာ**တိ ဣမသ္မိံ သတ္တလောကေ။ **ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော**တိ ဧကော ပုဂ္ဂလော။ **ကာလေန ကာလ**န္တိ ဧတ္ထ ဘုမ္မဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧကေကသ္မိံ ကာလေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သမယေန သမယ**န္တိ ဣဒံ ပုရိမဿေဝ ဝေဝစနံ။ **အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ**တိ ရူပါဝစရာရူပါဝစရအဋ္ဌသမာပတ္တိယော။ တာသဉ္ဟိ ပစ္စနီကဓမ္မေဟိ ဝိမုစ္စနတော ဝိမောက္ခောတိ နာမံ။ **ကာယေနာ**တိ ဝိမောက္ခသဟဇာတေန နာမကာယေန။ **ဖုသိတွာ ဝိဟရတီ**တိ ပဋိလဘိတွာ ဣရိယတိ။ ကတမသ္မိံ ပနေသ ကာလေ ဝိမောက္ခေ ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ? သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတုကာမဿ ဟိ ကာလော နာမ အတ္ထိ, အကာလော နာမ အတ္ထိ။ တတ္ထ ပါတောဝ သရီရပဋိဇဂ္ဂနကာလော, ဝတ္တကရဏကာလော စ သမာပဇ္ဇနဿ အကာလော နာမ။ သရီရံ ပန ပဋိဇဂ္ဂိတွာ ဝတ္တံ ကတွာ ဝသနဋ္ဌာနံ ပဝိသိတွာ နိသိန္နဿ ယာဝ ပိဏ္ဍာယ ဂမနကာလော နာဂစ္ဆတိ, ဧတသ္မိံ အန္တရေ သမာပဇ္ဇနဿ ကာလော နာမ။

ပိဏ္ဍာယ ဂမနကာလံ ပန သလ္လက္ခေတွာ နိက္ခန္တဿ စေတိယဝန္ဒနကာလော, ဘိက္ခုသင်္ဃပရိဝုတဿ ဝိတက္ကမာဠကေ ဌာနကာလော ပိဏ္ဍာယ ဂမနကာလော ဂါမေ စရဏကာလော; အာသနသာလာယ ယာဂုပါနကာလော ဝတ္တကရဏကာလောတိ အယမ္ပိ သမာပဇ္ဇနဿ အကာလော နာမ။ အာသနသာလာယ ပန ဝိဝိတ္တေ ဩကာသေ သတိ ယာဝ ဘတ္တကာလော နာဂစ္ဆတိ, ဧတသ္မိမ္ပိ အန္တရေ သမာပဇ္ဇနဿ ကာလော နာမ။ ဘတ္တံ ပန ဘုဉ္ဇနကာလော, ဝိဟာရဂမနကာလော, ပတ္တစီဝရပဋိသာမနကာလော, ဒိဝါဝတ္တကရဏကာလော, ပရိပုစ္ဆာဒါနကာလောတိ အယမ္ပိ သမာပဇ္ဇနဿ အကာလော နာမ။ ယော အကာလော, သွေဝ အသမယော။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဌပေတွာ အဝသေသေ ကာလေ ကာလေ, သမယေ သမယေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ သဟဇာတနာမကာယေန ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရန္တော, “ဣဓေကစ္စော ပုဂ္ဂလော။ပေ။ ဝိဟရတီ”တိ ဝုစ္စတိ။

အပိစေသ သဖဿကေဟိ သဟဇာတနာမဓမ္မေဟိ သဟဇာတဓမ္မေ ဖုသတိယေဝ နာမ, ဥပစာရေန အပ္ပနံ ဖုသတိယေဝ နာမ။ ပုရိမာယ အပ္ပနာယ အပရံ အပ္ပနံ ဖုသတိယေဝ။ ယေန ဟိ သဒ္ဓိံ ယေ ဓမ္မာ သဟဇာတာ, တေန တေ ပဋိလဒ္ဓာ နာမ ဟောန္တိ။ ဖဿေနာပိ ဖုဋ္ဌာယေဝ နာမ ဟောန္တိ။ ဥပစာရမ္ပိ အပ္ပနာယ ပဋိလာဘကာရဏမေဝ, တထာ ပုရိမာ အပ္ပနာ အပရအပ္ပနာယ။ တတြာဿ ဧဝံ သဟဇာတေဟိ သဟဇာတာနံ ဖုသနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ – ပဌမဇ္ဈာနဉ္ဟိ ဝိတက္ကာဒီဟိ ပဉ္စင်္ဂိကံ။ တသ္မိံ ဌပေတွာ တာနိ အင်္ဂါနိ သေသာ အတိရေကပဏ္ဏာသဓမ္မာ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမ ဟောန္တိ။ တေန နာမကာယေန ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိဝိမောက္ခံ ဖုသိတွာ ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရတိ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ပီတိသုခစိတ္တေကဂ္ဂတာဟိ တိဝင်္ဂိကံ, တတိယံ သုခစိတ္တေကဂ္ဂတာဟိ ဒုဝင်္ဂိကံ, စတုတ္ထံ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဟိ ဒုဝင်္ဂိကံ, တထာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ။ပေ။ နေဝသညာနာသညာယတနဉ္စ။ တတ္ထ ဌပေတွာ တာနိ အင်္ဂါနိ သေသာ အတိရေကပဏ္ဏာသဓမ္မာ စတ္တာရော ခန္ဓာ နာမ ဟောန္တိ။ တေန နာမကာယေန နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိဝိမောက္ခံ ဖုသိတွာ ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရတိ။

ပညာယ စဿ ဒိသွာတိ ဝိပဿနာပညာယ သင်္ခါရဂတံ, မဂ္ဂပညာယ စတုသစ္စဓမ္မေ ပဿိတွာ။ **ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တီ**တိ ဥပမှုပမှာ ပဌမမဂ္ဂါဒိဝဇ္ဈာ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ ဟောန္တိ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော သမယဝိမုတ္တော**တိ ဧတ္ထ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော တေန နာမကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟဋ္ဌိယံ ပန “ဧကစ္စေ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုထုဇ္ဇနဿ စ ခီဏာ အာသဝါ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ သော န ဂဟိတော။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ ခီဏာသဝောပိ တေန နာမကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ တဿ ပန အပရိက္ခီဏာသဝါ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ သောပိ န ဂဟိတော။ **သမယဝိမုတ္တော**တိ ပန တိဏ္ဏံ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနံယေဝေတံ နာမန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂. အသမယဝိမုတ္တနိဒ္ဒေသေ – ပုရိမသဒိသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အသမယဝိမုတ္တော**တိ ပနေတ္ထ သုက္ခဝိပဿကခီဏာသဝဿေဝေတံ နာမံ။ သုက္ခဝိပဿကာ ပန သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာ

ဘိနော စ ခီဏာသဝ ပုထုဇ္ဇနာ စ ဣမသ္မိံ ဒုကေ န လဗ္ဘန္တိ, ဒုကမုတ္တကပုဂ္ဂလာ နာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ သတ္တာ အတ္တနော ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ ဟေတ္ဝာ ဂဟိတေ စ အဂ္ဂဟိတေ စ သင်္ကမိုတ္တ သဒ္ဓိံ ပိဋ္ဌိဝင်္ဂကေဟိ တန္တိံ အာရောပေ န္တော **သဗ္ဗေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အရိယေ ဝိမောက္ခေ** တိ ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ အရိယေတိ သင်္ခံ ဂတေ လောကုတ္တရဝိမောက္ခေ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဗာဟိရာနဥ္ဟိ အဋ္ဌန္နံ သမာပတ္တီနံ သမာပဇ္ဇန္တသ္ သ သမယောပိ အတ္ထိ အသမယောပိ။ မဂ္ဂဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စနသ္သ သမယော တ အသမယော တ နတ္ထိ။ ယသ္သ သဒ္ ဓာ ဗလဝတီ, ဝိပဿနာ စ အာရဒ္ဓာ, တသ္သ ဂစ္ဆန္တသ္သ တိဋ္ဌန္တသ္သ နိသီဒန္တသ္သ နိပဇ္ဇန္တသ္သ ခာဒန္တ သ္သ ဘုဥ္ဇန္တသ္သ မဂ္ဂဖလပဋိဝေဓော နာမ န ဟောတီတိ နတ္ထိ။ ဣတိ မဂ္ဂဝိမောက္ခေန ဝိမုစ္စနသ္သ သမယော တ အ သမယော တ နတ္ထီတိ ဟေတ္ဝာ ဂဟိတေ စ အဂ္ဂဟိတေ စ သင်္ကမိုတ္တ ဣမံ ပိဋ္ဌိဝင်္ဂကံ တန္တိံ အာရောပေသိ ဓမ္မရာဇာ။ သမာပတ္တိလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော ဣမာယပိ တန္တိယာ အဂ္ဂဟိတောဝ။ ဘဇာပိယမာနော ပန သမာပတ္တိဝိက္ခ မ္ဘိတာနံ ကိလေသာနံ ဝသေန သမယဝိမုတ္တဘာဝံ ဘဇေယ္ယ။

၃. ကုပ္ပဓမ္မာကုပ္ပဓမ္မနိဒ္ဒေသေသု – ယသ္သ အဓိဂတော သမာပတ္တိဓမ္မော ကုပ္ပတိ နဿတိ, သော **ကုပ္ပဓမ္မော။ ရူပသဟဂတာနန္တိ** ရူပနိမိတ္တသင်္ခါတေန ရူပေန သဟဂတာနံ။ တေန သဒ္ဓိံ ပဝတ္တာနံ န ဝိနာ ရူပာရမ္မဏာနံ စ တုန္နံ ရူပာဝစရဇ္ဈာနာနန္တိ အတ္ထော။ **အရူပသဟဂတာနန္တိ** ရူပတော အညံ, န ရူပန္တိ အရူပံ။ အရူပေန သဟဂတာနံ တေန သဒ္ဓိံ ပဝတ္တာနံ န ဝိနာ အရူပာရမ္မဏာနံ စတုန္နံ အရူပာဝစရဇ္ဈာနာနန္တိ အတ္ထော။ **န နိကာမလာဘီ**တိ ပဉ္စဟာ ကာရေဟိ အစိဏ္ဏဝသိတာယ ကိစ္ဆိတာကာရေန အလဒ္ဓတ္တာ န နိကာမလာဘီ။ အပ္ပဂုဏသမာပတ္တိကောတိ အတ္ ထော။ **န အကိစ္ဆလာဘီ** တိ ကိစ္ဆလာဘီ ဒုက္ခလာဘီ။ ယော အာဂမနမ္ဟိ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော ဥပစာရံ ဟာပေန္ တော အပ္ပနံ ဟာပေန္တော စိတ္တမဉ္ဇူသံ လဘန္တော ဒုက္ခေန ကိစ္ဆေန သသင်္ခါရေန သပ္ပယောဂေန ကိလမန္တော တံ သမ္ပဒံ ဟာပုဏိတုံ သက္ကောတိ, သော န အကိစ္ဆလာဘီ နာမ။ **န အကသိရလာဘီ**တိ အဝိပုလလာဘီ။ သမာပတ္တိံ အပ္ ပေတ္တ အဒ္ဓာနံ ဖရိတုံ န သက္ကောတိ။ ဧကံ ဒွေဝ စိတ္တဝါရေ ဝတ္တေတ္တ သဟသာဝ ဝုဋ္ဌာတီတိ အတ္ထော။

ယတ္ထိစ္ဆက န္တိ ယသ္မိံ ဩကာသေ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတ္တ နိသီဒိတုံ ဣစ္ဆတိ။ **ယဒိစ္ဆက** န္တိ ကသိဏဇ္ဈာ နံ တ အာနာပာနဇ္ဈာနံ တ ဗြဟ္မဝိဟာရဇ္ဈာနံ တ အသုဘဇ္ဈာနံ တတိ ယံ ယံ သမာပတ္တိံ အပ္ပေတ္တ နိသီဒိတုံ ဣစ္ဆ တိ။ **ယာဝတိစ္ဆက** န္တိ အဒ္ဓာနပရိစ္ဆေဒေန ယတ္တကံ ကာလံ ဣစ္ဆတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယတ္ထ ယတ္ထ ယံ ယံ သမာပတ္တိံ ယတ္တကံ အဒ္ဓာနံ သမာပဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝုဋ္ဌာတုမ္ပိ ဣစ္ဆတိ, တတ္ထ တတ္ထ တံ တံ သမာပတ္တိံ တတ္ တကံ အဒ္ဓာနံ သမာပဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝုဋ္ဌာတုမ္ပိ န သက္ကောတိ။ စန္ဒံ တ သူရိယံ တ ဥလ္လောကေတ္တ 'ဣမသ္မိံ စန္ဒေ တ သူရိယေ တ ဧတ္တကံ ဌာနံ ဂတေ ဝုဋ္ဌဟိဿာမီ'တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တ ဈာနံ သမာပန္နော ယထာပရိစ္ဆေဒေန ဝုဋ္ဌာတုံ န သက္ကောတိ, အန္တရာဝ ဝုဋ္ဌာတိ; သမာပတ္တိယာ အပ္ပဂုဏတာယာတိ။

ပမာဒမာဂမ္မ တိ ပမာဒံ ပဋိစ္စ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝံဝိဓော ပုဂ္ဂလော ကုပ္ပဓမ္မောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒံ ပန အဋ္ဌ သမာပတ္တိလာဘိနော ပုထုဇ္ဇနဿ သောတာပန္နဿ သကဒါဂါမိနောတိ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ နာမံ။ ဧတေသဉ္ဟိ သ မာဓိပာရိပန္ထိကာ ဝိပဿနာပာရိပန္ထိကာ စ ဓမ္မာ န သုဝိက္ခမ္ဘိတာ, န သုဝိက္ခာလိတာ, တေန တေသံ သမာပတ္တိ န ဿတိ ပရိဟာယတိ။ သာ စ ခော နေဝ သီလဘေဒေန, နာပတ္တိဝီတိက္ကမေန။ န ဂရုကမောက္ခဓမ္မော ပနေသ အပ္ပမတ္တ ကေနပိ ကိစ္စကရဏီယေန တ ဝတ္တဘေဒမတ္တကေန တ နဿတိ။

တတြိဒံ ဝတ္ထု – ဧကော ကိရ ထေရော သမာပတ္တိံ ဝဠဉ္ဇေတိ။ တသ္မိံ ပိဏ္ဍာယ ကမံ ပဝိဋ္ဌေ အရကာ ပရိဝေဏာ ကီဠိတ္တ ပက္ကမိံသု။ ထေရော အာဂန္တ္ဝာ 'ပရိဝေဏံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗ'န္တိ စိန္တေတ္တ အသမ္မဇ္ဇိတ္တ ဝိဟာရံ ပဝိသိ တ္တ 'သမာပတ္တိံ အပ္ပေဿာမီ'တိ နိသီဒိ။ သော အပ္ပေတုံ အသက္ကောန္တော, 'ကိံ နု ခော အာဝရဏ'န္တိ သီလံ အာဝဇ္ဇေန္တော အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဝီတိက္ကမံ အဒိသ္ဝာ 'ဝတ္တဘေဒော နု ခော အတ္ထီ'တိ ဩလောကေန္တော ပရိဝေဏဿ အသမ္မဋ္ဌဘာဝံ ဥတ္တ သမ္မဇ္ဇိတ္တ ပဝိသိတ္တ နိသီဒန္တော သမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာဝ နိသီဒိ။

၄. အကုပ္ပဓမ္မနိဒ္ဒေသော ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အကုပ္ပဓမ္မော** တိ ဣဒံ ပန အဋ္ဌသမာပတ္တိ လာဘိနော အနာဂါမိဿ စေဝ ခီဏာသဝဿ စာတိ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ နာမံ။ တေသဉ္ဟိ သမာဓိပာရိပန္ထိကာ ဝိပဿနာ ပာရိပန္ထိကာ စ ဓမ္မာ သုဝိက္ခမ္ဘိတာ သုဝိက္ခာလိတာ; တေန တေသံ ဘဿသင်္ဃာဋိကာရာမာဒိကိစ္စေန တ အညေန

တ ယေန ကေနစိ အတ္တနော အနုရူပေန ပမာဒေန ဝီတိနာမေန္တာနမ္ပိ သမာပတ္တိ န ကုပ္ပတိ, န နဿတိ။ သုက္ခဝိပဿ ကာ ပန သောတာပန္နသကဒာဂါမိအနာဂါမိခီဏာသဝ ဣမသ္မိံ ဒုကေ န လဗ္ဘန္တိ; ဒုကမုတ္တကပုဂ္ဂလာ နာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ သတ္ထာ အတ္တနော ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာယ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတေ စ အဂ္ဂဟိတေ စ သင်္ကမိတွာ ဣမသ္မိမ္ပိ ဒုကေ သဒ္ဓိံ ပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကေဟိ တန္တိံ အာရောပေန္တော **သဗ္ဗေပိ အရိယပုဂ္ဂလာ** တိအာဒိမာဟ။ အဋ္ဌန္နဉှိ သမာပတ္တီနံ ကုပ္ပနံ နဿနံ ဘဝေယျ, လောကုတ္တရဓမ္မဿ ပန သကိံ ပဋိဝိဒ္ဓဿ ကုပ္ပနံ နဿနံ နာမ နတ္ထိ, တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

၅. ပရိဟာနဓမ္မာပရိဟာနဓမ္မနိဒ္ဒေသောပိ ကုပ္ပဓမ္မာကုပ္ပဓမ္မနိဒ္ဒေသဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေဝလဉှိ ဣဓ ပုဂ္ဂလဿ ပမာဒံ ပဋိစ္စ ဓမ္မာနံ ပရိဟာနမ္ပိ အပရိဟာနမ္ပိ ဂဟိတန္တိ ဣဒံ ပရိယာယဒေသနာမတ္တမေဝ နာနံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ တာဒိသမေဝ။

၇. စေတနာဘဗ္ဗနိဒ္ဒေသေ – **စေတနာဘဗ္ဗော** တိ စေတနာယ အပရိဟာနိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗော။ **သစေ အနုသဉ္စေတေတီ** တိ, သစေ သမာပဇ္ဇတိ။ သမာပတ္တိဉှိ သမာပဇ္ဇန္တော အနုသဉ္စေတေတိ နာမ။ သော န ပရိဟာယတိ, ဣတရော ပရိဟာယတိ။

၈. အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗနိဒ္ဒေသေ – **အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော** တိ အနုရက္ခဏာယ အပရိဟာနိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗော။ **သစေ အနုရက္ခတီ** တိ သစေ အနုပကာရဓမ္မေ ပဟာယ ဥပကာရဓမ္မေ သေဝန္တော သမာပဇ္ဇတိ။ ဧဝဉှိ ပဋိပဇ္ဇန္တော အနုရက္ခတိ နာမ။ သော န ပရိဟာယတိ, ဣတရော ပရိဟာယတိ။

ဣမေ ဒွေပိ သမာပတ္တိံ ဌပေတုံ ထာမဝရံ ကာတုံ ပဋိဗလာ။ စေတနာဘဗ္ဗတော ပန အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗောဝ ဗလဝတရော။ စေတနာဘဗ္ဗော ဟိ ဥပကာရာနုပကာရေ ဓမ္မေ န ဇာနာတိ။ အဇာနန္တော ဥပကာရဓမ္မေ နုဒတိ နီဟရတိ, အနုပကာရဓမ္မေ သေဝတိ။ သော တေ သေဝန္တော သမာပတ္တိတော ပရိဟာယတိ ။ အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော ဥပကာရာနုပကာရေ ဓမ္မေ ဇာနာတိ။ ဇာနန္တော အနုပကာရဓမ္မေ နုဒတိ နီဟရတိ, ဥပကာရဓမ္မေ သေဝတိ။ သော တေ သေဝန္တော သမာပတ္တိတော န ပရိဟာယတိ။

ယထာ ဟိ ဒွေ ခေတ္တဟလာ ဧကော ပဏ္ဍုရောဂေန သရောဂေ အက္ခမော သီတာဒီနံ, ဧကော အရောဂေ သီတာဒီနံ သဟော။ သရောဂေ ဟေဋ္ဌာကုဋ္ဌိံ န ဩတရတိ, ရတ္တာရက္ခံ ဒိတရက္ခံ ဝိဇဟတိ။ တဿ ဒိတ သုကမောရာဒယော ခေတ္တံ ဩတရိတွာ သာလိသီသံ ခာဒန္တိ, ရတ္တိံ မိဂသူကရာဒယော ပဝိသိတွာ ခလံ တစ္ဆိ တံ ဝိယ ဆေတွာ ဂစ္ဆန္တိ။ သော အတ္တနော ပမတ္တကာရဏာ ပုန ဗီဇမတ္တမ္ပိ န လဘတိ။ ဣတရော ရတ္တာရက္ခံ ဒိတရက္ခံ န ဝိဇဟတိ။ သော အတ္တနော အပ္ပမတ္တကာရဏာ ဧကေကရီသတော စတ္တာရိပိ အဋ္ဌပိ သကဋ္ဌာနိ လဘတိ။

တတ္ထ သရောဂခေတ္တဟလော ဝိယ စေတနာဘဗ္ဗော, အရောဂေ ဝိယ အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သရောဂဿ အတ္တနော ပမာဒေန ပုန ဗီဇမတ္တဿပိ အလာဘနံ ဝိယ စေတနာဘဗ္ဗဿ ဥပကာရာနုပကာရေ ဓမ္မေ အဇာနိတွာ ဥပကာရေ ပဟာယ အနုပကာရေ သေဝန္တဿ သမာပတ္တိယာ ပရိဟာနံ။ ဣတရဿ အတ္တနော အပ္ပမာဒေန ဧကေကရီသမတ္တတော စတုအဋ္ဌသကဋ္ဌဥဒ္ဒရဏံ ဝိယ အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗဿ ဥပကာရာနုပကာရေ ဓမ္မေ ဇာနိတွာ အနုပကာရေ ပဟာယ ဥပကာရေ သေဝန္တဿ သမာပတ္တိယာ အပရိဟာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ စေတနာဘဗ္ဗတော အနုရက္ခဏာဘဗ္ဗောဝ သမာပတ္တိံ ထာမဝရံ ကာတုံ ဗလဝတရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၉. ပုထုဇ္ဇနနိဒ္ဒေသေ – **တီဏိ သံယောဇနာနီ**တိ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနသီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇနဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနာနိ။ တောနိ ဟိ ဖလက္ခဏေ ပဟီနာနိ နာမ ဟောန္တိ။ အယံ ပန ဖလက္ခဏေပိ န ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ **တေသံ ဓမ္မာနန္တိ** တေသံ သံယောဇနဓမ္မာနံ။ မဂ္ဂက္ခဏသ္မိဉှိ တေသံ ပဟာနာယ ပဋိပန္နော နာမ ဟောတိ။ အယံ ပန မဂ္ဂက္ခဏေပိ န ဟောတိ။ တွော့ဝတာ ဝိဿဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနော ထူလဗာလပုထုဇ္ဇနောဝ ဣဓ ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၀. ဂောတြဘုနိဒ္ဒေသေ – **ယေသံ ဓမ္မာန** န္တိ ယေသံ ဂောတြဘုဉာဏေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နာနံ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသလဓမ္မာနံ။ **အရိယဓမ္မဿာ** တိ လောကုတ္တရမဂ္ဂဿ။ **အဝက္ကန္တိ ဟောတီ** တိ ဩက္ကန္တိ နိဗ္ဗတ္တိ ပာတု

ဘာတေ ဟောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေန ဉာဏေန သဗ္ဗံ ပုထုဇ္ဇနသင်္ခံ ပုထုဇ္ဇနကေတ္တံ ပုထုဇ္ဇနမဏ္ဍလံ ပုထုဇ္ဇနပညတ္တိံ အတိက္ကမိတွာ အရိယသင်္ခံ အရိယကေတ္တံ အရိယမဏ္ဍလံ အရိယပညတ္တိံ ဩက္ကမနတော ဂောတြဘူပုဂ္ဂလော နာမ ဝုစ္စတိ။

၁၁. ဘယူပရတနိဒ္ဒေသေ – ဘယေန ဥပရတောတိ **ဘယူပရတော**။ သတ္တပိ သေက္ခာ ပုထုဇ္ဇနာ စ ဘာယိတွာ ပာပတော ဩရမန္တိ ပာပံ န ကရောန္တိ ။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနာ ဒုဂ္ဂတိဘယံ, ဝဋ္ဋဘယံ, ကိလေသဘယံ, ဥပဝါဒဘယန္တိ စတ္တာရိ ဘယာနိ ဘာယန္တိ။ တေသု ဘာယိတဗ္ဗဋ္ဌေန ဒုဂ္ဂတိယေဝ ဘယံ **ဒုဂ္ဂတိဘယံ** ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနော 'သစေ တွံ ပာပံ ကရိဿသိ, စတ္တာရော အပါယာ မုခံ ဝိဝရိတွာ ဌိတာဇ္ဇဂရသဒိသာ, တေသု ဒုက္ခံ အနုဘဝန္တော ကထံ ဘဝိဿသီ'တိ ဒုဂ္ဂတိဘယံ ဘာယိတွာ ပာပံ န ကရောတိ။ အနမတဂ္ဂသံသာရဝဋ္ဋံယေဝ ပန **ဝဋ္ဋဘယံ** နာမ။ သဗ္ဗမ္ပိ အကုသလံ **ကိလေသဘယံ** နာမ။ ဂရဟာ ပန **ဥပဝါဒဘယံ** နာမ။ တာနိပိ ဘာယိတွာ ပုထုဇ္ဇနော ပာပံ န ကရောတိ။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော ပန တယော သေက္ခာ ဒုဂ္ဂတိံ အတီတတ္တာ သေသာနိ တီဏိ ဘယာနိ ဘာယိတွာ ပာပံ န ကရောန္တိ။ မဂ္ဂဋ္ဌကသေက္ခာ အာဂမနဝသေန တ အသမုစ္ဆိန္နဘယတ္တာ တ **ဘယူပရတာ** နာမ ဟောန္တိ။ ခီဏာသဝေ တေ ဣမေသု စတူသု ဘယေသု ဧကေမ္ပိ န ဘာယတိ။ သော ဟိ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္နဘယော; တသ္မာ **အဘယူပရတော**တိ ဝုစ္စတိ။ ကိံ ပန သော ဥပဝါဒမ္ပိ န ဘာယတီတိ? န ဘာယတိ။ ဥပဝါဒံ ပန ရက္ခတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒေါဏုပ္ပလဝါသိကတ္ထေရော ဝိယ။

၁၂. အဘဗ္ဗာဂမနနိဒ္ဒေသေ – သမ္မတ္တနိယာမာဂမနဿ အဘဗ္ဗောတိ **အဘဗ္ဗာဂမနော**။ **ကမ္မာဝရဏေနာ** တိ ပဉ္စဝိဓေန အာနန္တရိယကမ္မေန။ **ကိလေသာဝရဏေနာ**တိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ **ဝိပါကာဝရဏေနာ**တိ အဟေတုကဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိယာ။ **အဿဒ္ဓာ** တိ ဗုဒ္ဓဓမ္မသင်္ဃေသု သဒ္ဓါရဟိတာ။ **အစ္ဆန္ဒိကာ** တိ ကတ္တုကမျတာကုသလစ္ဆန္ဒရဟိတာ။ တေ ဌပေတွာ ဇမ္ဗုဒီပံ ဥတ္တရကုရုဒီပတ္တယဝါသိနော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသု ဟိ မနုဿာ အစ္ဆန္ဒိကဘာဝံ ပဝိဋ္ဌာ နာမ။ **ဒုပ္ပညာ** တိ ဘဝင်္ဂပညာရဟိတာ။ **အဘဗ္ဗာ** တိ အပ္ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂဖလူပနိဿယာ။ **နိယာမ**န္တိ မဂ္ဂနိယာမံ, သမ္မတ္တနိယာမံ။ **ဩက္ကမိတု** န္တိ တေ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တသင်္ခါတံ နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ပဝိသိတုံ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာတုံ အဘဗ္ဗာ။

၁၃. ဘဗ္ဗာဂမနနိဒ္ဒေသော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမိမသ္မိံ ဒုကေ ယေ စ ပုဂ္ဂလာ ပဉ္စာနန္တရိယကာ, ယေ စ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ, ယေဟိ စ အဟေတုကဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိ ဂဟိတာ , ယေ စ ဗုဒ္ဓါဒီနံ န သဒ္ဒဟန္တိ, ယေသဉ္စ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒော နတ္ထိ, ယေ စ အပရိပုဏ္ဏာဘဝင်္ဂပညာ, ယေသဉ္စ မဂ္ဂဖလာနံ ဥပနိဿယော နတ္ထိ, တေ သဗ္ဗေပိ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိတုံ အဘဗ္ဗာ, ဝိပရီတာ ဘဗ္ဗာတိ ဝုတ္တာ။

၁၄. နိယတာနိယတနိဒ္ဒေသေ – **အာနန္တရိကာ** တိ အာနန္တရိကကမ္မသမင်္ဂိနော။ **မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ**တိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမင်္ဂိနော။ သဗ္ဗေပိ ဟေတေ နိရယဿ အတ္ထာယ နိယတတ္တာ **နိယတာ** နာမ။ အဋ္ဌ ပန အရိယပုဂ္ဂလာ သမ္မာဘာဝေတာယ ဥပရူပရိမဂ္ဂဖလတ္ထာယ စေဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ စ နိယတတ္တာ **နိယတာ** နာမ။ အဝသေသပုဂ္ဂလာ ပန အနိဗဒ္ဓဂတိကာ။ ယထာ အာကာသေ ခိတ္တဒဏ္ဍော ပထဝိယံ ပတန္တော 'အဂ္ဂေန ဝါ မဇ္ဈေန ဝါ မူလေန ဝါ ပတိဿတီ'တိ န ဉာယတိ; ဧဝမေဝ 'အသုကဂတိယာ နာမ နိဗ္ဗတ္တိဿန္တီ'တိ နိယမာဘာဝတော **အနိယတာ** နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ပန ဥတ္တရကုရုကာနံ နိယတဂတိကတာ ဝုတ္တာ, န သာ နိယတဓမ္မဝသေန။ မိစ္ဆတ္တသမ္မတ္တနိယတဓမ္မာယေဝ ဟိ နိယတာ နာမ။ တေသဉ္စ ဝသေနာယံ ပုဂ္ဂလနိယမော ကထိတောတိ။

၁၅. ပဋိပန္နကနိဒ္ဒေသေ – **မဂ္ဂသမင်္ဂိနော** တိ မဂ္ဂဋ္ဌကပုဂ္ဂလာ။ တေ ဟိ ဖလတ္ထာယ ပဋိပန္နတ္တာ **ပဋိပန္နကာ** နာမ။ **ဖလသမင်္ဂိနော** တိ ဖလပဋိလာဘသမင်္ဂိတာယ ဖလသမင်္ဂိနော။ ဖလပဋိလာဘတော ပဋ္ဌာယ ဟိ တေ ဖလသမာပတ္တိံ အသမာပန္နာပိ ဖလေ ဌိတာယေဝ နာမ။

၁၆. သမသီသီနိဒ္ဒေသေ – **အပုဗ္ဗံ အစရိမ** န္တိ အပုရေ အပစ္ဆာ, ဧကပ္ပဟာရေနေဝါတိ အတ္ထော။ **ပရိယာဒါန**န္တိ ပရိက္ခယော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ပုဂ္ဂလော **သမသီသီ** နာမ ဝုစ္စတိ။ သော ပနေသ တိဝိဓော ဟောတိ – ဣရိယာပထသမသီသီ, ရောဂသမသီသီ, ဇီဝိတသမသီသီတိ။ တတ္ထ ယော စင်္ကမန္တောဝ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပ

တတ္ထ စက္ခုမန္တော ပရိနိဗ္ဗာတိ **ပဒုမတ္ထေရော** ဝိယ; ဥတုသဘာဝ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ဥတု ကောသ ပရိနိဗ္ဗာတိ **ကောဋပဗ္ဗတဝိဟာရဝါသီတိဿတ္ထေရော** ဝိယ; နိသိန္နော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ နိသိန္နော ပရိနိဗ္ဗာတိ, နိပန္နော ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ နိပန္နော ပရိနိဗ္ဗာတိ – အယံ **ဣရိယာပထသမသီသီ** နာမ။

ယော ပန ဧကံ ရောဂံ ပတွာ အန္တောရောဂေယေဝ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ တေနေဝ ရောဂေန ပရိနိဗ္ဗာတိ – အယံ **ရောဂသမသီသီ** နာမ။

ကတရော ဇီဝိတသမသီသီ နာမ? ''သီသန္တိ တေရသ သီသာနိ – ပလိဗောဓသီသဉ္စ တဏှာ, ဝိနိဗန္ဓနသီသဉ္စ မာနော, ပရာမာသသီသဉ္စ ဒိဋ္ဌိ, ဝိက္ခေပသီသဉ္စ ဥဒ္ဓစ္စံ, သံကိလေသသီသဉ္စ အဝိဇ္ဇာ, အဓိမောက္ခသီသဉ္စ သဒ္ဓါ, ပဂ္ဂဟသီသဉ္စ ဝီရိယံ, ဥပဋ္ဌာနသီသဉ္စ သတိ, အဝိက္ခေပသီသဉ္စ သမာဓိ, ဒဿနသီသဉ္စ ပညာ, ပဝတ္တသီသဉ္စ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ, ဂေါစရသီသဉ္စ ဝိမောက္ခော, သင်္ခါရသီသဉ္စ နိရောဓော''တိ (ပဋိ. မ. ၁.၈၇)။ တတ္ထ ကိလေသသီသံ အဝိဇ္ဇံ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ပရိယာဒိယတိ။ ပဝတ္တသီသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ စုတိစိတ္တံ ပရိယာဒိယတိ။ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒါတုံ န သက္ကောတိ။ အဝိဇ္ဇာပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ အညံ, ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယာဒါယကံ စိတ္တံ အညံ။ ယဿ စေတံ သီသဒွယံ သမံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆတိ, သော **ဇီဝိတသမသီသီ** နာမ။

ကထမိဒံ သမံ ဟောတီတိ? ဝါရသမတာယ။ ယသ္မိဉှိ ဝါရေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ – သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏာနိ, သကဒါဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ, အနာဂါမိမဂ္ဂေ ပဉ္စ, အရဟတ္တမဂ္ဂေ စတ္တာရီတိ ဧကူနဝီသတိယာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေ ပတိဋ္ဌာယ ဘဝင်္ဂံ ဩတရိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမာယ ဝါရသမတာယ ဣဒံ ဥဘယသီသပရိယာဒါနံ သမံ ဟောတိ နာမ။ တေနာယံ ပုဂ္ဂလော ဇီဝိတသမသီသီတိ ဝုစ္စတိ။ အယမေဝ စ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။

၁၇. ဌိတကပ္ပီနိဒ္ဒေသေ – ဌိတော ကပ္ပောတိ ဌိတကပ္ပော, ဌိတကပ္ပော အဿ အတ္ထီတိ **ဌိတကပ္ပီ**။ ကပ္ပံ ဌပေတုံ သမတ္ထောတိ အတ္ထော။ **ဥဍ္ဍယှနဝေလာ အဿာ**တိ ဈာယနကာလော ဘဝေယျ။ **နေဝ တာဝ**တိ ယာဝ ဧသ မဂ္ဂသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော သောတာပတ္တိဖလံ န သစ္ဆိကရောတိ, နေဝ တာဝ ကပ္ပော ဈာယေယျ။ ဈာယမာနောပိ အဇ္ဈာယိတွာဝ တိဋ္ဌေယျ။ ကပ္ပဝိနာသော ဟိ နာမ မဟာဝိကာရော မဟာပယောဂေ ကောဋိသတသဟဿစက္ကဝါဠဈာယနဝသေန မဟာလောကဝိနာသော။ အယမ္ပိ ဧဝံ မဟာဝိနာသော တိဋ္ဌေယျ တတိ ဝဒတိ။ သာသနေ ပန ခ ရမာနေ အယံ ကပ္ပဝိနာသော နာမ နတ္ထိ။ ကပ္ပဝိနာသေ သာသနံ နတ္ထိ။ ဂတကောဋိကေ ဟိ ကာလေ ကပ္ပဝိနာသော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ သတ္ထာ အန္တရာယာဘာဝံ ဒီပေတုံ ဣဒံ ကာရဏံ အာဟရိ – ''ဣဒမ္ပိ ဘဝေယျ, မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ပန ဖလဿ အန္တရာယော န သက္ကာ ကာတု''န္တိ။ အယံ ပန ပုဂ္ဂလော ကပ္ပံ ဌပေန္တော ကိတ္တကံ ကာလံ ဌပေယျာတိ? ယသ္မိံ ဝါရေ မဂ္ဂဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ, အထ ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇေန္တံ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော တီဏိ အနုလောမာနိ, ဧကံ ဂေါတြဘုစိတ္တံ, ဧကံ မဂ္ဂစိတ္တံ, ဒွေ ဖလစိတ္တာနိ, ပဉ္စ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏာနီတိ တတ္တကံ ကာလံ ဌပေယျ။ ဣမံ ပနတ္ထံ ဗာဟိရာယ အာဂန္တုကူပမာယပိ ဧဝံ ဒီပယိံသု။ သစေ ဟိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂသမင်္ဂိဿ မတ္တကူပရိ ယောဇနိကံ ကေဋ္ဌနသေလံ တိဝင်္ဂါယ ရဇ္ဇုယာ ဗန္ဓိတွာ ဩလမ္ဗေယျ, ဧကသ္မိံ ဝဋ္ဋေ ဆိန္နေ ဒုတိယံ ဩလမ္ဗေယျ, ဒုတိယေ ဆိန္နေ တတိယေန ဩလမ္ဗေယျေဝ, တသ္မိမ္ပိ ဆိန္နေ အဗ္ဘကူဋံ ဝိယ အာကာသေ တိဋ္ဌေယျ, န တွေဝ တဿ ပုဂ္ဂလဿ မဂ္ဂါနန္တရဖလဿ အန္တရာယံ ကရေယျာတိ။ အယံ ပန ဒီပနာ ပရိတ္တာ, ပုရိမာဝ မဟန္တာ။ န ကေဝလံ ပန သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါဝ ကပ္ပံ ဌပေတိ, ဣတရေ မဂ္ဂသမင်္ဂိနောပိ ဌပေန္တိယေဝ။ တေန ဘဂဝတာ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတဉ္စ အဂ္ဂဟိတဉ္စ သဗ္ဗံ သင်္ကဍ္ဎိတွာ သဒ္ဒိံ ပိဋ္ဌိဝဋ္ဋကပုဂ္ဂလေဟိ ဣမံ တန္တိံ အာရောပေသိ – ''သဗ္ဗေပိ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလာ ဌိတကပ္ပိနော''တိ။

၁၈. အရိယနိဒ္ဒေသေ – ကိလေသေဟိ အာရကတ္တာ **အရိယာ**။ သဒေဝကေန လောကေန အရဏီယတ္တာ အရိယာ။ အရိယဋ္ဌော နာမ ပရိသုဒ္ဓဋ္ဌောတိ ပရိသုဒ္ဓတ္တာပိ အရိယာ။ သေသာ အပရိသုဒ္ဓတာယ **အနရိယာ**။

၁၉. သေက္ခနိဒ္ဒေသေ – မဂ္ဂသမင်္ဂိနော မဂ္ဂက္ခဏေ, ဖလသမင်္ဂိနော စ ဖလက္ခဏေ, အဓိသီလသိက္ခာဒိကာ တိ ဿောပိ သိက္ခာ သိက္ခန္တိယေတတိ **သေက္ခာ** ။ အရဟတာ ပန အရဟတ္တဖလက္ခဏေ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခိ တာ။ ပုန တဿ သိက္ခနကိစ္စံ နတ္ထီတိ **အသေက္ခာ** ။ ဣတိ သတ္တ အရိယာ သိက္ခန္တီတိ သေက္ခာ။ ခီဏာသဝ အညဿ သ သန္တိကေ သီလာဒီနံ သိက္ခိတတ္တာ သိက္ခိတအသေက္ခာ နာမ။ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓာ သယမ္ဘူတတာယ အသိက္ခိတအ သေက္ခာ နာမ။ သေသပုဂ္ဂလာ နေဝ သိက္ခန္တိ န သိက္ခိတာတိ **နေဝသေက္ခာနာသေက္ခာ** ။

၂၀. တေဝိဇ္ဇနိဒ္ဒေသေ – ပဌမံ ပုဗ္ဗေနိဝါသဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာနိ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပစ္ဆာ အရဟတ္တံ ပတ္တောပိ, ပ ဌမံ အရဟတ္တံ ပတွာ ပစ္ဆာ ပုဗ္ဗေနိဝါသဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏနိဗ္ဗတ္တကောပိ **တေဝိဇ္ဇော** ယေဝ နာမ။ သုတ္တန္တကထာ ပန ပရိယာယဒေသနာ အဘိဓမ္မကထာ နိပ္ပရိယာယဒေသနာတိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ အာဂမနီယမေဝ ဓုရံ။ တသ္မာ ပဌမံ ဒွေ ဝိဇ္ဇာ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပစ္ဆာ အရဟတ္တံ ပတ္တောဝ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ **ဆဠဘိညေပိ** ဧသေဝ နယော။

၂၂. သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓနိဒ္ဒေသေ – **ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသူ** တိ ပဌမံ ဘဝေ သစ္စပ္ပဋိဝေဓတော ပုဗ္ဗေ အညဿ ကဿ စိ သန္တိကေ အဿုတပုဗ္ဗေသု။ တတော ပုရိမပုရိမေသု ပန ဘဝေသု သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ တီဏိ ပိဋကာနိ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဂတပစ္စာဂတဝတ္တံ အာရုယှ ကမ္မဋ္ဌာနံ အနုလောမံ ဂေါတြဘုံ အာဟစ္စ ဌပေန္တိ။ တသ္မာ ပဋ္ဌိမဘဝသ္မိံယေဝ အနာစရိယကဘာဝံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ တဒါ ဟိ တထာဂတော ပူရိတပာရမိတ္တာ အညဿ သန္တိကေ သာမံ အနနုဿုတေသု သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မေသု ''ဣဒံ ဒုက္ခံ။ပေ.။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ အတ္တပစ္စက္ခေန ဉာဏေန စတ္တာရိ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။

တတ္ထ စာ တိ တသ္မိံဉ္စ စတုသစ္စသမ္ဗောဓိသင်္ခါတေ အရဟတ္တမဂ္ဂေ။ **သဗ္ဗညုတံ ပာပုဏာတိ ဗလေသု စ ဝသီဘာဝ**န္တိ သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စေဝ ဗလေသု စ စိဏ္ဏဝသီဘာဝံ ပာပုဏာတိ။ ဗုဒ္ဓါနဉှိ သဗ္ဗညုတညာဏဿ စေဝ ဒသဗလညာဏဿ စ အဓိဂမနတော ပဋ္ဌာယ အညံ ကာတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန ဥဘတောသုဇာတဿ ခတ္တိယကုမာ ရဿ အဘိသေကပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ 'ဣဒံ နာမ ဣဿရိယံ အနာဂတ'န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, သဗ္ဗံ အာဂတမေဝ ဟော တိ။ ဧဝမေဝ ဗုဒ္ဓါနံ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ အာဂမနတော ပဋ္ဌာယ 'အယံ နာမ ဂုဏော န အာဂတော, န ပဋိဝိဒ္ဓေါ, န ပစ္စ က္ခော'တိ န ဝတ္တဗ္ဗော, သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဂုဏာ အာဂတာ ပဋိဝိဒ္ဓါ ပစ္စက္ခကတာဝ ဟောန္တိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝံ ဟာရမီပူရဏသိဒ္ဓါနုဘာဝေန အရိယမဂ္ဂေန ပဋိဝိဒ္ဓသဗ္ဗညုဂုဏော ပုဂ္ဂလော **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ** တိ ဝုစ္စတိ။

၂၃. ပစ္စေကဗုဒ္ဓနိဒ္ဒေသေပိ – **ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသူ** တိ ပဒေ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပ စ္စေကဗုဒ္ဓေါပိ ဟိ ပဋ္ဌိမဘဝေ အနာစရိယကော အတ္တုက္ကံသိကဉာဏေနေဝ ပဋိဝိဒ္ဓသစ္စော သဗ္ဗညုတညာဏဉ္စေဝ ဗ လေသု စ စိဏ္ဏဝသီဘာဝံ န ပာပုဏာတိ။

၂၄. ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တနိဒ္ဒေသေ – **အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ ကာယေန ဖုသိတွာ ဝိဟရတီ** တိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော သဟဇာတနာမကာယေန ပဋိလဘိတွာ ဝိဟရတိ။ **ပညာယ စဿ ဒိသွာ** တိ ဝိပဿနာပညာယ သင်္ခါရဂတံ, မဂ္ဂပညာ ယ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ပဿိတွာ စတ္တာရောပိ အာသဝါ ခီဏာ ဟောန္တိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **ဥ ဘတောဘာဂဝိမုတ္တော** နာမာတိ ဝုစ္စတိ။ အယဉှိ ဒွီဟိ ဘာဂေဟိ ဒွေ ဝါရေ ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္ တော။ တတ္ရာယံ ထေရဝါဒေါ – **တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော** တာဝ အာဟ – ''သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေ န, မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂေဟိ ဒွေ ဝါရေ ဝိမုတ္တော''တိ။ **တိပိဋကမဟာဓမ္မရ က္ခိတတ္ထေရော** ''နာမနိဿိတကော ဧသော''တိ ဝတွာ –

''အစ္စီ ယထာ ဝါတဝေဂေန ခိတ္တာ၊ (ဥပသီဝါတိ ဘဂဝါ။)
အတ္ထံ ပလေတိ န ဥပေတိ သင်္ခံ။
ဧဝံ မုနီ နာမကာယာ ဝိမုတ္တော၊
အတ္ထံ ပလေတိ န ဥပေတိ သင်္ခ''န္တိ။ (သု. နိ. ၁၀၈၀)။

ဝတွာ သုတ္တံ အာဟရိတွာ ''နာမကာယတော စ ရူပကာယတော စ သုဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္ တော''တိ အာဟ။ **တိပိဋကစူဠာဘယတ္ထေရော** ပနာဟ – ''သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမောက္ခေန ဧကတရံ ဝိမုတ္

တော မဂ္ဂေန သမုစ္ဆေဒဝိမောက္ခေန ကေတရံ ဝိမုတ္တောတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော''တိ။ ဣမေ ပန တယောပိ ထေရာ ပဏ္ဍိတာ, 'တိဏ္ဏမ္ပိ တဒေ ကာရဏံ ဒိဿတီ'တိ တိဏ္ဏမ္ပိ တဒံ တန္တိံ ကတွာ ဋပယိံသု။

သင်္ခေပတော ပန အရူပသမာပတ္တိယာ ရူပကာယတော ဝိမုတ္တော, မဂ္ဂေန နာမကာယတော ဝိမုတ္တောတိ ဥဘောဟိ ဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော။ သော စတုန္နံ အရူပသမာပတ္တီနံ ဧကေကတော ဝုဋ္ဌာယ သင်္ခာရေ သမ္မသိတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တာနံ စတုန္နံ, နိရောဓာ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တသ္သ အနာဂာမိနော စ ဝသေန ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ပုရိမာ စတ္တာရော သမာပတ္တိသီသံ နိရောဓံ န သမာပဇ္ဇန္တီတိ ပရိယာယေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာ နာမ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ အနာဂါမီ တံ သမာပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ ဝိပဿနံ ဝဍ္ဎေတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တောတိ နိပ္ပရိယာယေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တသေဋ္ဌော နာမ။ နနု စ အရူပာဝစရဇ္ဈာနမ္ပိ ဥပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာဟိ ဒုဝင်္ဂိကံ ရူပာဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနမ္ပိ, တသ္မာ တမ္ပိ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တေန ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ? န ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ရူပကာယတော အဝိမုတ္တတ္တာ။ တဉှိ ကိလေသကာယတောဝ ဝိမုတ္တံ, န ရူပကာယတော; တသ္မာ တတော ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ န ဟောတိ ။ အရူပာဝစရံ ပန နာမကာယတော စ ဝိမုတ္တံ ရူပကာယတော စာတိ တဒေဝ ပာဒကံ ကတွာ အရဟတ္တံ ပတ္တော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၅. ပညာဝိမုတ္တနိဒ္ဒေသေ – ပညာယ ဝိမုတ္တောတိ **ပညာဝိမုတ္တော** ။ သော သုက္ခဝိပဿကော စတူဟိ ဈာနေဟိ ဝုဋ္ဌာယ အရဟတ္တံ ပတ္တာ စတ္တာရော စာတိ ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ။ ဧတေသု ဟိ ဧကောပိ အဋ္ဌဝိမောက္ခလာဘီ န ဟောတိ။ တေနေဝ **န ဟေဝ ခော အဋ္ဌ ဝိမောက္ခေ** တိအာဒိမာဟ။ အရူပာဝစရဇ္ဈာနေသု ပန ဧကသ္မိံ သတိ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တောယေဝ နာမ ဟောတီတိ။

၂၆. ကာယသက္ခိနိဒ္ဒေသေ – **ဖဿေတွာ ဝိဟရတိ** တိ ဖုသိတွာ ပါပုဏိတွာ ... **ဧတံ ဝုစ္စတိ** တိ ဧဝရူပေ ... ပုဂ္ဂလော **ကာယသက္ခီ** တိ ဝုစ္စတိ။ သော ဟိ ဖုဋ္ဌန္တံ သစ္ဆိကရောတီတိ ကာယသက္ခီ။ ဈာနဖဿံ ပဌမံ ဖုသတိ, ပစ္ဆာ နိရောဓံ နိဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရောတီတိပိ ကာယသက္ခီ။ သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာ ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။

၂၇. ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တနိဒ္ဒေသေ – **ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ** ဣဒံ ဒုက္ခံ, ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ, န ဣတော ဥဒ္ဓံ ဒုက္ခံ။ **ဒုက္ခသမုဒယာဒီသု**ပိ ဧသေဝ နယော။ **ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ**တိ ဌပေတွာ တဏှံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ 'ဒုက္ခသစ္စ'န္တိ ယာထာဝသရသတော ပဇာနာတိ။ တဏှာ ပန ဒုက္ခံ ဇနေတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ, ပဘာဝေတိ, တတော တံ ဒုက္ခံ သမုဒေတိ; တသ္မာ နံ အယံ 'ဒုက္ခသမုဒယော'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ယသ္မာ ပန ဣဒံ ဒုက္ခဉ္စ သမုဒယော စ နိဗ္ဗာနံ ပတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ ဝူပသမ္မန္တိ အပ္ပဝတ္တိံ ဂစ္ဆန္တိ; တသ္မာ နံ 'အယံ ဒုက္ခနိရောဓော'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အရိယော ပန အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေ, တံ ဒုက္ခနိရောဓံ ဂစ္ဆတိ; တေန တံ 'အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဧတ္တာဝတာ နာနာက္ခဏေ သစ္စဝဝတ္ထာနံ ဒဿိတံ။ ဣဒါနိ ဧကက္ခဏေ ဒဿေတုံ **တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တထာဂတပ္ပဝေဒိတာ**တိ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ နိသီဒိတွာ တထာဂတေန ပဋိဝိဒ္ဓါ ဝိဒိတာ ပါကဋီကတာ။ **ဓမ္မာ** တိ စတုသစ္စဓမ္မာ။ **ဝေဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ** တိ သုဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ **ဝေစရိတာ**တိ သုစရိတာ။ တေသု အနေန ပညာ သုဋ္ဌု စရာပိတာ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ အယဉှိ ဒိဋ္ဌန္တံ ပတ္တော။ "ဒုက္ခာ သင်္ခါရာ, သုခော နိရောဓော"တိ ဉာဏံ ဟောတိ ။ ဒိဋ္ဌံ ဝိဒိတံ သစ္ဆိကတံ ပဿိတံ ပညာယာတိ **ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော**။ အယမ္ပိ ကာယသက္ခီ ဝိယ ဆဗ္ဗိဓောဝ ဟောတိ။

၂၈. သဒ္ဓါဝိမုတ္တနိဒ္ဒေသေ – **နော စ ခော ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿာ** တိ ယထာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ အာသဝါ ပရိက္ခီဏာ, န ဧဝံ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿာတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန နေသံ ကိလေသပ္ပဟာနေ နာနတ္တံ အတ္ထီတိ? နတ္ထိ။ အထ ကသ္မာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတီတိ? အာဂမနီယနာနတ္တေန။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော ဟိ အာဂမနမှိ ကိလေသေ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော အပ္ပဒုက္ခေန အပ္ပကသိရေန အကိလမန္တောဝ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သက္ကောတိ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ပန ဒုက္ခေန ကသိရေန ကိလမန္တော ဟုတွာ ဝိက္ခမ္ဘေတုံ သက္ကောတိ, တသ္မာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိ။ အပိစ နေသံ ပညာယပိ နာနတ္တံ အတ္ထိယေဝ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ ဟိ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာဉာဏံ တိက္ခံ သူရံ ပသ

န္တိ ဟုတွာ ဝပတိ။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ဝိပဿနာဉာဏံ နော တိက္ခံ သူရံ ပသန္နံ ဟုတွာ ဝဟတိ, တသ္မာပိ သော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတိ။

ယထာ ဟိ ဒွီသု တရုဏေသု သိပ္ပံ ဒဿေန္တေသု ဧကဿ ဟတ္ထေ တိခိဏော အသိ, ဧကဿ ကုဏ္ဌော။ တိခိဏေန အသိနာ ကဒလိ ဆိဇ္ဇမာနာ သဒ္ဒံ န ကရောတိ။ ကုဏ္ဌေန အသိနာ ဆိဇ္ဇမာနာ 'ကဋုကဋ'တိ သဒ္ဒံ ကရောတိ။ တတ္ထ တိခိဏေန အသိနာ သဒ္ဒံ အကရောန္တိယာ ဧဝ ကဒလိယာ ဆေဒနံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ တိက္ခံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာဉာဏဿ တိခိဏသူရဝိပ္ပသန္နဘာဝေါ။ ကုဏ္ဌေန အသိနာ သဒ္ဒံ ကရောန္တိယာပိ ကဒလိယာ ဆေဒနံ ဝိယ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ တိက္ခံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာဉာဏဿ အတိခိဏအသူရအပ္ပသန္နဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမံ ပန နယံ 'နော'တိ ပဋိက္ခိပိတွာ, အာဂမနီယနာနတ္တေနေဝ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တံ န ပါပုဏာတီတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတံ။

အာဂမဋ္ဌကထာသု ပန ဝုတ္တံ – "ဧတေသု ဟိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဒဟန္တဿ ဝိယ ဩကပ္ပေန္တဿ ဝိယ အဓိမုစ္စန္တဿ ဝိယ စ ကိလေသက္ခယော ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသစ္ဆေဒကဉာဏံ အဒန္ဒံ တိခိဏံ သူရံ ဟုတွာ ဝဟတိ။ တသ္မာ ယထာ နာမ အတိခိဏေန အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ န မဋ္ဌံ ဟောတိ, အသိ န သီဃံ ဝဟတိ, သဒ္ဒော သုယျတိ, ဗလဝတရော ဝါယာမော ကာတဗ္ဗော ဟောတိ ; ဧဝရူပါ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ။ ယထာ ပန သုနိသိတေနေဝ အသိနာ ကဒလိံ ဆိန္ဒန္တဿ ဆိန္နဋ္ဌာနံ မဋ္ဌံ ဟောတိ, အသိ သီဃံ ဝဟတိ, သဒ္ဒော န သုယျတိ, ဗလဝဝါယာမကိစ္စံ န ဟောတိ; ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂမဂ္ဂဘာဝနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ"တိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **သဒ္ဓါဝိမုတ္တော** တိ ဝုစ္စတိ။ အယဉှိ သဒ္ဒဟန္တော ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ အယမ္ပိ ကာယသက္ခီ ဝိယ ဆဗ္ဗိဓောဝ ဟောတိ။

၂၉. ဓမ္မာနုသာရီနိဒ္ဒေသေ – **ပဋိပန္နဿာ** တိ ဣမိနာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော ဒဿိတော။ **အဓိမတ္တန္တိ** ဗလဝံ။ ပညံ တဟေတီတိ **ပညာတဟီ**။ ပညာ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဟတီတိ ပညာတဟီတိပိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမ** န္တိ ပညံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **ဓမ္မာနုသာရီ** တိ ဝုစ္စတိ။ သော ဟိ ပညာသင်္ခါတေန ဓမ္မေန သရတိ အနုဿရတီတိ ဓမ္မာနုသာရီ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌဿေဝေတံ နာမံ။ ဖလေ ပန ပတ္တေ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော နာမ ဟောတိ။

၃၀. သဒ္ဓါနုသာရီနိဒ္ဒေသေပိ – သဒ္ဓံ တဟေတီတိ **သဒ္ဓါတဟီ** ။ သဒ္ဓါ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဟတီတိ သဒ္ဓါတဟီတိပိ ဝုတ္တမေဝ။ **သဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမ** န္တိ သဒ္ဓံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **သဒ္ဓါနုသာရီ** တိ ဝုစ္စတိ။ သော ဟိ သဒ္ဓါယ သရတိ။ အနုဿရတီတိ သဒ္ဓါနုသာရီ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌဿေဝေတံ နာမံ။ ဖလေ ပန ပတ္တေ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော နာမ ဟောတိ။ လောကုတ္တရဓမ္မဉှိ နိဗ္ဗတ္တေန္တာနံ ဒွေဝ ဓုရာနိ နာမ, ဒွေဝ အဘိနိဝေသာ နာမ, ဒွေဝ သီသာနိ နာမ။ တတ္ထ သဒ္ဓါဓုရံ ပညာဓုရန္တိ – ဒွေဝ ဓုရာနိ နာမ။ ဧကော ပန ဘိက္ခု သမထာဘိနိဝေသေန အဘိနိဝိသတိ, ဧကော ဝိပဿနာဘိနိဝေသေနာတိ – ဣမေ ဒွေ အဘိနိဝေသာ နာမ။ ဧကော စ မတ္တကံ ပါပုဏန္တော ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော ဟောတိ, ဧကော ပညာဝိမုတ္တောတိ – ဣမာနိ ဒွေ သီသာနိ နာမ။ ယေ ကေစိ ဟိ လောကုတ္တရဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ဣမေ ဒွေ ဓမ္မေ ဓုရံ ကတွာ ဣမေသု ဒွီသု ဌာနေသု အဘိနိဝိသိတွာ ဣမေဟိ ဒွီဟိ ဌာနေဟိ ဝိမုစ္စန္တိ။ တေသု ယော ဘိက္ခု အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ ပညံ ဓုရံ ကတွာ သမထဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော အညတရံ အရူပသမာပတ္တိံ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ, သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ဓမ္မာနုသာရီ နာမ။ ပရတော ပန ဆသု ဌာနေသု ကာယသက္ခီ နာမ။ အရဟတ္တဖလေ ပတ္တေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော နာမ။

အပရော ပညမေဝ ဓုရံ ကတွာ ဝိပဿနာဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော သုဒ္ဓသင်္ခါရေ ဝါ ရူပာဝစရဇ္ဈာနေသု ဝါ အညတရံ သမ္မသိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ, အယမ္ပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေယေဝ ဓမ္မာနုသာရီ နာမ။ ပရတော ပန ဆသု ဌာနေသု ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော နာမ။ အရဟတ္တေ ပတ္တေ ပညာဝိမုတ္တော နာမ။ ဣဓ ဒွေဝ နာမာနိ အပုဗ္ဗာနိ, တာနိ ပုရိမေဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စ ဟောန္တိ။ အပရော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ သဒ္ဓံ ဓုရံ ကတွာ သမာဓိဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော အညတရံ အရူပသမာပတ္တိံ ပဒဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝိပဿနံ ပဋ္ဌပေတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏာတိ – အယံ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ။ ပရတော ဆသု ဌာနေသု ကာယသက္ခီယေဝ နာမ။ အရဟတ္တေ ပတ္တေ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္

တောယေဝ နာမ။ ဣဓ ကေမေဝ နာမံ အပုဗ္ဗံ။ တေန သဒ္ဓိံ ပုရိမာနိ ပဥ္စ ဆ ဟောန္တိ။ အပရော သဒ္ဓမေဝ ဝုရံ ကတွာ ဝိပဿနာဝသေန အဘိနိဝိဋ္ဌော သုဒ္ဓသင်္ခာရေ ဝ ရူပာဝစရဇ္ဈာနေသု ဝ အညတရံ သမ္မသိတွာ အရဟတ္တံ ပာပုဏာတိ။ အယမ္ပိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ သဒ္ဓါနုသာရီ နာမ။ ပရတော ဆသု ဌာနေသု သဒ္ဓါဝိမုတ္တော နာမ။ အရဟတ္တေ ပတ္တေ ပညာဝိမုတ္တော နာမ။ ဣဓာပိ ကေမေဝ နာမံ အပုဗ္ဗံ။ တေန သဒ္ဓိံ ပုရိမာနိ ဆ သတ္တ ဟောန္တိ။ ဣမေ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ လောကေ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျာ နာမာတိ။

၃၁. သတ္တက္ခတ္တုပရမနိဒ္ဒေသေ – **သတ္တက္ခတ္တု**န္တိ သတ္တဝါရေ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမာ ဘဝူပပတ္တိ အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏံ အဿ, တတော ပရံ အဋ္ဌမံ ဘဝံ နာဒိယတီတိ **သတ္တက္ခတ္တုပရမော။ သောတာပန္နော ဟောတီ**တိ ဧတ္ထ **သောတော**တိ အရိယမဂ္ဂေါ, တေန သမန္နာဂတော **သောတာပန္နော** နာမ။ ယထာဟ –

“သောတော သောတောတိ ဟိဒံ, သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, သာရိပုတ္တ, သောတောတိ? အယမေဝ ဟိ, ဘန္တေ, အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သောတော, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓီတိ။ သောတာပန္နော သောတာပန္နောတိ, ဟိဒံ, သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, သာရိပုတ္တ, သောတာပန္နောတိ? ယော ဟိ, ဘန္တေ, ဣမိနာ အရိယေန အဋ္ဌင်္ဂိကေန မဂ္ဂေန သမန္နာဂတော အယံ ဝုစ္စတိ သောတာပန္နော, သွာယံ အာယသ္မာ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဣတိ ဝါ”တိ (သံ. နိ. ၅.၁၀၀၁)။

ဧဝံ မဂ္ဂက္ခဏေပိ သောတာပန္နော နာမ ဟောတိ။ ဣဓ ပန မဂ္ဂေန ဖလဿ နာမံ ဒိန္နန္တိ ဖလက္ခဏေ သောတာပန္နော အဓိပ္ပေတော။

အဝိနိပာတဓမ္မောတိ ဝိနိပါတသင်္ခါတံ အပာယံ ဥပပတ္တိဝသေန အနာဂမနသဘာဝေါ။ **နိယတော**တိ မဂ္ဂနိယာမေန နိယတော။ **သမ္ဗောဓိပရာယဏော**တိ ဗုဇ္ဈနကဘာဝပရာယဏော။ သော ဟိ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂေန ဗုဇ္ဈတီတိ သမ္ဗောဓိပရာယဏော။ ဥပရိ တီဟိ မဂ္ဂေဟိ အဝဿံ ဗုဇ္ဈိဿတီတိ သမ္ဗောဓိပရာယဏော။ **ဒေဝေ စ မနုဿေ စာ**တိ ဒေဝလောကဉ္စ မနုဿလောကဉ္စ။ **သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ**တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန အပရာပရံ ဂန္တွာ။ **ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတီ**တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ ပရိယန္တံ ပရိဝဋုမံ ကရောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပန ကာလေန ဒေဝလောကဿ ကာလေန မနုဿလောကဿ ဝသေန မိဿကဘာဝေန ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၂. ကောလံကောလနိဒ္ဒေသေ – ကုလတော ကုလံ ဂစ္ဆတီတိ **ကောလံကောလော**။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယတော ဟိ ပဋ္ဌာယ နီစေ ကုလေ ဥပပတ္တိ နာမ နတ္ထိ, မဟာဘောဂကုလေသုယေဝ နိဗ္ဗတ္တတီတိ အတ္ထော။ **ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ကုလာနီ**တိ ဒေဝမနုဿဝသေန ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဘဝေ။ ဣတိ အယမ္ပိ မိဿကဘာဝေနေဝ ကထိတော။ ဒေသနာမတ္တမေဝ စေတံ – ‘ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ’တိ။ ယာဝ ဆဋ္ဌဘဝါ သံသရန္တောပိ ပန ကောလံကောလောဝ ဟောတိ။

၃၃. ဧကဗီဇိနိဒ္ဒေသေ – ခန္ဓဗီဇံ နာမ ကထိတံ။ ယဿ ဟိ သောတာပန္နဿ ဧကံယေဝ ခန္ဓဗီဇံ အတ္ထိ, ဧကံ အတ္တဘာဝဂ္ဂဟဏံ, သော **ဧကဗီဇီ** နာမ။ **မာနုသကံ ဘဝ**န္တိ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဒေသနာမတ္တမေဝ။ ဒေဝဘဝံ နိဗ္ဗတ္တေတီတိပိ ပန ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဘဂဝတာ ဂဟိတနာမဝသေနေဝ စေတာနိ တေသံ နာမာနိ။ ဧတ္တကံ ဌာနံ ဂတော သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ ဟောတိ, ဧတ္တကံ ကောလံကောလော, ဧတ္တကံ ဧကဗီဇီတိ ဘဂဝတာ ဧတေသံ နာမံ ဂဟိတံ။ နိယမတော ပန အယံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော, အယံ ကောလံကောလော, အယံ ဧကဗီဇီတိ နတ္ထိ။

ကော ပန တေသံ ဧတံ ပဘေဒံ နိယမေတီတိ? ကေစိ တာဝ ထေရာ ‘ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတီ’တိ ဝဒန္တိ, ကေစိ ‘ပဌမမဂ္ဂေါ’, ကေစိ ‘ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ’, ကေစိ ‘တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ’တိ။ တတ္ထ ‘ပုဗ္ဗဟေတု နိယမေတီ’တိ တဒေ ‘ပဌမမဂ္ဂဿ ဥပနိဿယော ကတော နာမ ဟောတိ, ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ နိရုပနိဿယာ ဥပ္ပန္နာ’တိ ဝစနံ အာပဇ္ဇတိ။ ‘ပဌမမဂ္ဂေါ နိယမေတီ’တိ တဒေ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ နိရတ္ထကတာ အာပဇ္ဇတိ။ ‘ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ နိယမေန္တီ’တိ တဒေ ‘အဋ္ဌမမဂ္ဂေ အနုပ္ပန္နေယေဝ ဥပရိ တယော မဂ္ဂါ ဥပ္ပန္နာ’တိ အာပဇ္ဇတိ။ ‘တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ နိယမေတီ’တိ တဒေ ပန ယုဇ္ဇတိ။ သစေ ဟိ ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ ဗလဝတီ ဟောတိ, ဧကဗီဇီ နာမ ဟောတိ; တတော မန္ဒတရာယ ကောလံကောလော; တတော မန္ဒတရာယ သတ္တက္ခတ္တုပရမောတိ။

ဧကစ္စော ဟိ သောတာပန္နော ဝဋ္ဋဇ္ဈာသယော ဟောတိ, ဝဋ္ဋာဘိရတော, ပုနပ္ပုနံ ဝဋ္ဋသ္မိံယေဝ ဝိစရတိ သန္ဒိဿတိ။ အနာထပိဏ္ဍိကော သေဋ္ဌိ, ဝိသာခါ ဥပာသိကာ, စူဠရထမဟာရထာ ဒေဝပုတ္တာ, အနေကဝဏ္ဏော ဒေဝပုတ္တော, သက္ကော ဒေဝရာဇာ, နာဂဒတ္တော ဒေဝပုတ္တောတိ ဣမေ ဟိ ဧတ္တကာ ဇနာ ဝဋ္ဋဇ္ဈာသယာ ဝဋ္ဋာဘိရတာ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဆ ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ အကနိဋ္ဌေ ဌတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ဣမေ ဣဓ န ဂဟိတာ။ န ကေဝလဉ္စိမေ; ယောပိ မနုဿေသုယေဝ သတ္တက္ခတ္တုံ သံသရိတွာ အရဟတ္တံ ပာပုဏာတိ, ယောပိ ဒေဝလောကေ နိဗ္ဗတ္တော ဒေဝေသုယေဝ သတ္တက္ခတ္တုံ အပရာပရံ သံသရိတွာ အရဟတ္တံ ပာပုဏာတိ, ဣမေပိ ဣဓ န ဂဟိတာ။ မိဿကဘဝဝသေနေဝ ပနေတ္ထ သတ္တက္ခတ္တုပရမကောလံကောလာ မာနုသကဘဝနိဗ္ဗတ္တကောယေဝ စ ဧကဗီဇိ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဧကေကော ဒုက္ခာပဋိပဒါဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ။ သဒ္ဓာဓုရေနေဝ စတ္တာရော သတ္တက္ခတ္တုပရမာ, စတ္တာရော ကောလံကောလာ, စတ္တာရော ဧကဗီဇိနောတိ ဒွါဒသ ဟောန္တိ။ သစေ ပညာယ သက္ကာ နိဗ္ဗတ္တေတုံ, ‘အဟံ လောကုတ္တရံ ဓမ္မံ နိဗ္ဗတ္တေဿာမီ’တိ ဧဝံ ပညံ ဓုရံ ကတွာ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒိဘာဝံ ပတ္တာပိ ပဋိပဒါဝသေန ဒွါဒသေဝါတိ ဣမေ စတုဝီသတိ သောတာပန္နာ ဣဓဟဋ္ဌကနိဋ္ဌာနိကဝသေနေဝ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ကထိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၃၄. သကဒါဂါမိနိဒ္ဒေသေ – ပဋိသန္ဓိဝသေန သကိံ အာဂစ္ဆတီတိ **သကဒါဂါမီ။ သကိံဒေဝ**တိ ဧကဝါရံယေဝ။ **ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ**တိ ဣမိနာ ပဉ္စသု သကဒါဂါမီသု စတ္တာရော ဝဇ္ဇေတွာ ဧကော ဂဟိတော။ ဧကစ္စော ဟိ ဣဓ သကဒါဂါမိဖလံ ပတွာ ဣဓေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, ဧကစ္စော ဣဓ ပတွာ ဒေဝလောကေ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, ဧကစ္စော ဒေဝလောကေ ပတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, ဧကစ္စော ဒေဝလောကေ ပတွာ ဣဓူပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ – ဣမေ စတ္တာရောပိ ဣဓ န ဂဟိတာ။ ယော ပန ဣဓ ပတွာ ဒေဝလောကေ ယာဝတာယုကံ ဝသိတွာ ပုန ဣဓူပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ – အယံ ဧကော ဣဓ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယံ လောကုတ္တရကုသလနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တမေဝ။ ဣမဿ ပန သကဒါဂါမိနော ဧကဗီဇိနာ သဒ္ဓိံ ကိံ နာနာကရဏန္တိ? ဧကဗီဇိဿ ဧကာဝ ပဋိသန္ဓိ, သကဒါဂါမိဿ ဒွေ ပဋိသန္ဓိယော – ဣဒံ နေသံ နာနာကရဏန္တိ။

၃၅. အနာဂါမိနိဒ္ဒေသေ – **ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာန**န္တိ ဩရံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု။ ယဿ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ အပ္ပဟီနာနိ ဟောန္တိ, သော ဘဝဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တောပိ ဂိလိတဗဠိသော မစ္ဆော ဝိယ ဒီဃသုတ္တကေန ပါဒေ ဗဒ္ဓကာကော ဝိယ စ တေဟိ ဗန္ဓနေဟိ အာကဍ္ဎိယမာနော ကာမဓာတုယံယေဝ ပတတီတိ ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ **ဩရမ္ဘာဂိယာနီ**တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဟေဋ္ဌာဘာဂိယာနိ ဟေဋ္ဌာကောဋ္ဌာသိကာနီတိ အတ္ထော။ **ပရိက္ခယာ**တိ တေသံ ဗန္ဓနာနံ ပရိက္ခယေန။ **ဩပပါတိကော**တိ ဥပပါတယောနိကော။ ဣမိနာဿ ဂဗ္ဘသေယျာ ပဋိက္ခိတ္တာ။ **တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ**တိ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသလောကေ ပရိနိဗ္ဗာယိတာ။ **အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ**တိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန တသ္မာ လောကာ ဣဓ အနာဝတ္တနသဘာဝေါ။ ဗုဒ္ဓဒဿနထေရဒဿနဓမ္မဿဝနာနံ ပနတ္ထာယဿ အာဂမနံ အနိဝါရိတံ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧဝံဝိဓော ပုဂ္ဂလော ပဋိသန္ဓိဝသေန ပုန အနာဂမနတော **အနာဂါမီ** နာမ ဝုစ္စတိ။

၃၆. အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနိဒ္ဒေသေ – **ဥပပန္နံ ဝါ သမနန္တရာ**တိ ဥပပန္နသမနန္တရာ ဝါ ဟုတွာ။ **အပ္ပတ္တံ ဝါ ဝေမဇ္ဈံ အာယုပ္ပမာဏ**န္တိ အာယုပ္ပမာဏံ ဝေမဇ္ဈံ အပ္ပတ္တံ ဝါ ဟုတွာ အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတီတိ အတ္ထော။ ဝါသဒ္ဒဝိကပ္ပတော ပန ဝေမဇ္ဈံ ပတ္တန္တိပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော သိဒ္ဓါ ဟောန္တိ။ **ဥပရိဋ္ဌိမာနံ သံယောဇနာန**န္တိ ဥပရိ ပဉ္စန္နံ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယသံယောဇနာနံ အဋ္ဌန္နံ ဝါ ကိလေသာနံ။ **ပဟာနာယာ**တိ ဧတေသံ ပဇဟနတ္ထာယ မဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အာယုဝေမဇ္ဈဿ အန္တရာယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယနတော **အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ**တိ ဝုစ္စတိ။

၃၇. ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယိနိဒ္ဒေသေ – **အတိက္ကမိတွာ ဝေမဇ္ဈံ အာယုပ္ပမာဏ**န္တိ အာယုပ္ပမာဏံ ဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ။ **ဥပဟစ္စ ဝါ ကာလကိရိယ**န္တိ ဥပဂန္တွာ ကာလကိရိယံ။ အာယုက္ခယဿ အာသန္နေ ဌတွာတိ အတ္ထော။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အဝိဟေသု တာဝ ကပ္ပသဟဿပ္ပမာဏဿ အာယုနော ပဉ္စကပ္ပသတသင်္ခါတံ ဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတွာ ဆဋ္ဌေ ဝါ ကပ္ပသတေ သတ္တမဋ္ဌမနဝမာနံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဒသမေယေဝ ဝါ ကပ္ပသတေ ဌတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနတော **ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ**တိ ဝုစ္စတိ။

၃၈. အသင်္ခာရသသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယိနိဒ္ဒေသေသု – အသင်္ခာရေန အပ္ပဒုက္ခေန အဓိမတ္တပယောဂံ အကတွာဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာနဓမ္မောတိ **အသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ** ။ သသင်္ခာရေန ဒုက္ခေန ကသိရေန အဓိမတ္တပယောဂံ ကတွာဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနဓမ္မောတိ **သသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ** ။

၄၀. ဥဒ္ဓံသောတနိဒ္ဒေသေ – ဥဒ္ဓံ တဏှာသောတံ ဝဋ္ဋသောတံ တတိ **ဥဒ္ဓံသောတော**။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂန္တွာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော ဥဒ္ဓမဿ မဂ္ဂသောတန္တိ ဥဒ္ဓံသောတော။ အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတီတိ **အကနိဋ္ဌဂါမီ။ အဝိဟာ စုတော အတပ္ပံ ဂစ္ဆတီ**တိအာဒီသု အဝိဟေ ကပ္ပသဟဿံ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကုဏိတွာ အတပ္ပံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထာပိ ဒွေဝ ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကုဏိတွာ သုဒဿံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထာပိ စတ္တာရိ ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကုဏိတွာ သုဒဿိံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထာပိ အဋ္ဌ ကပ္ပသဟဿာနိ ဝသန္တော အရဟတ္တံ ပတ္တုံ အသက္ကုဏိတွာ အကနိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဝသန္တော အရိယမဂ္ဂံ သဉ္ဇနေတီတိ အတ္ထော။

ဣမေသံ ပန အနာဂါမိနံ ပဘေဒဇာနနတ္ထံ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမိစတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယော အဝိဟတော ပဋ္ဌာယ စတ္တာရော ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ အကနိဋ္ဌံ ဂန္တွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ အယံ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ။ ယော ပန ဟေဋ္ဌာ တယော ဒေဝလောကေ သောဓေတွာ သုဒဿီဒေဝလောကေ ဌတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ – အယံ ဥဒ္ဓံသောတော, န အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ ။ ယော ပန ဣတော အကနိဋ္ဌမေဝ ဂန္တွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော, အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမ ။ ယော ပန ဟေဋ္ဌာ စတူသု ဒေဝလောကေသု တတ္ထ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, အယံ န ဥဒ္ဓံသောတော, န အကနိဋ္ဌဂါမီ နာမာတိ။ ဧဝမေတေ အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိနော ဟောန္တိ။

ကထံ? အဝိဟေ တာဝ တယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော, ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ, ဧကော ဥဒ္ဓံသောတော တေ အသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယိနော ပဉ္စ, သသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယိနော ပဉ္စာတိ ဒသ ဟောန္တိ။ တထာ အတပ္ပာသုဒဿာသုဒဿီသူတိ စတ္တာရော ဒသကာ စတ္တာလီသံ။ အကနိဋ္ဌေ ပန ဥဒ္ဓံသောတော နတ္ထိ။ တယော ပန အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိနော, ဧကော ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ။ တေ အသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယိနော စတ္တာရော, သသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယိနော စတ္တာရောတိ အဋ္ဌ။ ဧဝံ အဋ္ဌစတ္တာလီသံ ဟောန္တိ။

တေ သဗ္ဗေပိ ပပဋိကောပမာယ ဒီပိတာ – ဒိဝသံ သန္တတ္တာနမ္ပိ ဟိ အာရကဏ္ဍကဝိပ္ပလိကနခစ္ဆေဒနာနံ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ ပဌမော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဥပ္ပန္နသမနန္တရာဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ တတော မဟန္တတရေ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ ဒုတိယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဝေမဇ္ဈံ အပ္ပတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ တတော မဟန္တတရေ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ နိဝတ္တမာနာ ပထဝိယံ အနုပဟစ္စတလာ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ တတိယော အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဝေမဇ္ဈံ ပတွာ အနုပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ တတော မဟန္တတရေ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ အာကာသံ ဥလ္လင်္ဃိတွာ ပထဝိယံ ပတိတွာ ဥပဟစ္စတလာ ဟုတွာ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ကာလကိရိယံ ဥပဂန္တွာ အာယုဂတိံ ခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ တတော မဟန္တတရေ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ ပရိတ္တေ တိဏကဋ္ဌေ ပတိတွာ တံ ပရိတ္တံ တိဏကဋ္ဌံ ဈာပေတွာ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ အသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? အပ္ပယောဂေန လဟုသာယ ဂတိယာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ တတော မဟန္တတရေ အယောမုခေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ ဝိပုလေ တိဏကဋ္ဌပုဉ္ဇေ ပတိတွာ တံ ဝိပုလံ တိဏကဋ္ဌပုဉ္ဇံ ဈာပေတွာ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ သသင်္ခာရပရိနိဗ္ဗာယီ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? သပ္ပယောဂေန အလဟုသာယ ဂတိယာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ အပရာ မဟန္တေသု တိဏကဋ္ဌပုဉ္ဇေသု ပတတိ, တတ္ထ မဟန္တေသု တိဏကဋ္ဌပုဉ္ဇေသု ဈာယမာနေသု ဝီတစ္စိတင်္ဂါရော တ ဇာလာ တ ဥပ္ပတိတွာ ကမ္မာရသာလံ ဈာပေတွာ ကမနိဂမနဂရရဋ္ဌံ ဈာပေတွာ သမုဒ္ဒန္တံ ပတွာ နိဗ္ဗာယတိ – ဧဝရူပေ ဥဒ္ဓံသောတော အကနိဋ္ဌဂါမီ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကသ္မာ? အနေကဘဝဗီဇဝိပ္ပာရံ ဖုဿ ဖုဿ ဖုဋ္ဌိကတွာ ပရိနိဗ္ဗာယနတော။ ယသ္မာ ပန အာရကဏ္ဍကာဒိဘေဒံ ခုဒ္ဒကမ္ပိ မဟန္တမ္ပိ အယောကပာလမေဝ, တသ္မာ သုတ္တေ သဗ္ဗတရေသု အယောကပာလန္တွေဝ ဝုတ္တံ (အ. နိ. ၇.၅၅)။ ယထာဟ –

“ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – ‘နော စဿ, နော စ မေ သိယာ, န ဘဝိဿတိ, န မေ ဘဝိဿတိ, ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ, တံ ပဇဟာမီ’’’တိ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ။ သော ဘဝေ န ရဇ္ဇတိ, သမ္ဘဝေ န ရဇ္ဇတိ, အတ္ထုတ္တရိ ပဒံ သန္တံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ တဉ္စ ခ္ဝဿ ပဒံ န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ သစ္ဆိကတံ ဟောတိ။ တဿ န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ မာနာနုသယော ပဟီနော ဟောတိ, န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဘဝရာဂါနုသယော ပဟီနော ဟောတိ, န သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇာနုသယော ပဟီနော ဟောတိ။ သော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော , ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ အနုပဟစ္စ တလံ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဥပဟစ္စ တလံ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ပရိက္ခယာ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ပရိတ္တေ တိဏပုဉ္ဇေ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇေ ဝါ နိပတေယျ, သာ တတ္ထ အဂ္ဂိမ္ပိ ဇနေယျ, ဓူမမ္ပိ ဇနေယျ, အဂ္ဂိမ္ပိ ဇနေတွာ ဓူမမ္ပိ ဇနေတွာ တမေဝ ပရိတ္တံ တိဏပုဉ္ဇံ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇံ ဝါ ပရိယာဒိယိတွာ အနာဟာရာ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ပရိက္ခယာ အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဝိပုလေ တိဏပုဉ္ဇေ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇေ ဝါ နိပတေယျ, သာ တတ္ထ အဂ္ဂိမ္ပိ ဇနေယျ။ပေ။ တမေဝ ဝိပုလံ တိဏပုဉ္ဇံ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇံ ဝါ ပရိယာဒိယိတွာ အနာဟာရာ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ဟောတိ။

“ကတမော ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓံသောတော ဟောတိ အကနိဋ္ဌဂါမီ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဝသံ သန္တတ္တေ အယောကဋာဟေ ဟညမာနေ ပပဋိကာ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ မဟန္တေ တိဏပုဉ္ဇေ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇေ ဝါ နိပတေယျ, သာ တတ္ထ အဂ္ဂိမ္ပိ ဇနေယျ။ပေ။ တမေဝ မဟန္တံ တိဏပုဉ္ဇံ ဝါ ကဋ္ဌပုဉ္ဇံ ဝါ ပရိယာဒိယိတွာ ဂစ္ဆမ္ပိ ဒဟေယျ, အယမ္ပိ ဒဟေယျ , ဂစ္ဆမ္ပိ ဒဟိတွာ အယမ္ပိ ဒဟိတွာ ဟရိတန္တံ ဝါ ပထန္တံ ဝါ သေလန္တံ ဝါ ဥဒကန္တံ ဝါ ရမဏီယံ ဝါ ဘူမိဘာဂံ အာဂမ္မ အနာဟာရာ နိဗ္ဗာယေယျ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ – နော စဿ။ပေ။ ပရိက္ခယာ ဥဒ္ဓံသောတော ဟောတိ အကနိဋ္ဌဂါမီ’’တိ (အ. နိ. ၇.၅၅)။

၄၁-၄၄. သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နာဒိနိဒ္ဒေသာ ဥတ္တာနတ္ထာဝ။ **အယံ ဝုစ္စတိ ပုဂ္ဂလော အရဟာ**တိ ဧတ္ထ ပန ဒ္ဝါဒသ အရဟန္တော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထံ? တယော ဟိ ဝိမောက္ခာ – သုညတော, အနိမိတ္တော, အပ္ပဏိဟိတောတိ။ တတ္ထ သုညတဝိမောက္ခေန ဝိမုတ္တခီဏာသဝေ ပဋိပဒါဝသေန စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ; တထာ အနိမိတ္တအပ္ပဏိဟိတဝိမောက္ခေဟီတိ – ဧဝံ ဒ္ဝါဒသ အရဟန္တော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ ဣမေ ဒ္ဝါဒသ အရဟန္တော ဝိယ ဒ္ဝါဒသေဝ သကဒါဂါမိနော, စတုဝီသတိ သောတာပန္နာ, အဋ္ဌစတ္တာလီသ အနာဂါမိနောတိ ဧတ္တကာ ပုဂ္ဂလာ ဣတော မုစ္စိတ္ဝာ ဗဟိဒ္ဓါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဣမသ္မိံယေဝ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသာသနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။

ဧကကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂. ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄၅. ဒုကနိဒ္ဒေသေ **ကောဓနော**တိ ကုဇ္ဈနသီလော မဟာကောဓော။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလံ ပုစ္ဆိတ္ဝာပိ ဓမ္မေန ပုဂ္ဂလံ ဒဿေတုံ **တတ္ထ ကတမော ကောဓော** တိအာဒိမာဟ။ **ဥပနာဟီ**နိဒ္ဒေသာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ကောဓော ကုဇ္ဈနာ** တိအာဒီနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ တထာ ဥပနာဟိနိဒ္ဒေသာဒီသု **ပုဗ္ဗကာလံ ကောဓော**တိအာဒီနိ။ **အယံ ကောဓော အပ္ပဟီနော**တိ အယံ ဧတ္တကော ကောဓော ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန တ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန တ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန တ အပ္ပဟီနော။ ပရတော **ဥပနာဟာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၅၃. အဟိရိကနိဒ္ဒေသာဒီသု – **ဣမိနာ အဟိရိကေနာ**တိ ဣမိနာ ဧဝံပကာရေန အဟိရိကဓမ္မေန သမန္နာဂတော။ **ဣမိနာ အနောတ္တပ္ပေနာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၆၃. **အဇ္ဈတ္တသံယောဇနော**တိ အဇ္ဈတ္တဗန္ဓနော။ **ဗဟိဒ္ဓါသံယောဇနော** တိ ဗဟိဒ္ဓါဗန္ဓနော။ တေ ဥဘောပိ ဝစ္ဆက သာလူပမာယ ဒီပေတဗ္ဗာ။ ဝစ္ဆကသာလာယ ဟိ အန္တော ဗဒ္ဓော အန္တောယေဝ သယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ကာမဓာတုက သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော။ တေသဉှိ ဗန္ဓနမ္ပိ ကာမေဝ, သယမ္ပိ ကာမေဝ။ အန္တော ဗဒ္ဓော ပန ဗဟိ သယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ရူပာရူပဘဝေ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော။ တေသဉှိ ဗန္ဓနမေဝ ကာမ, သယံ ပန ဗြဟ္မလောကေ ဌိတာ။ ဗဟိ ဗဒ္ဓော ဗဟိ သယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ရူပာရူပဘဝေ အနာဂါမီ။ တဿ ဟိ ဗန္ဓနမ္ပိ ဗဟိဒ္ဓါ, သယမ္ပိ ဗဟိဒ္ဓါဝ။ ဗဟိ ဗဒ္ဓော ပန အန္တောသယိတဝစ္ဆကော ဝိယ ကာမဓာတုကအနာဂါမီ။ တဿ ဟိ ဗန္ဓနံ ရူပာရူပဘဝေသု, သယံ ပန ကာမေ ဌိတော။

၆၅. အက္ကောဓနနိဒ္ဒေသာဒီသု – **ပဟီနော**တိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန တ, တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန တ, သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန တ ပဟီနော။

၈၃. ဒုလ္လဘနိဒ္ဒေသေ – **ဒုလ္လဘာ** တိ န သုလဘာ။ **ပုဗ္ဗကာရီ**တိ ပဌမမေဝ ကာရကော။ **ကတညူ ကတဝေဒီ**တိ ကတံ ဝေဒေတိ, ဝိဒိတံ ပါကဋံ ကရောတိ။ တေ အကရိယာနကရိယေဟိ ဒီပေတဗ္ဗာ။ အကရိယေသု ဟိ မာတာပိတရော ပုဗ္ဗကာရိနော နာမ။ ပုတ္တဓီတရော ပန မာတာပိတရော ပဋိဇဂ္ဂန္တာ အဘိတနာဒီနိ တေသံ ကုရုမာနာ ကတဝေဒိနော နာမ။ အနကရိယေသု အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ပုဗ္ဗကာရိနော နာမ။ အန္တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာရိကာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေ ပဋိဇဂ္ဂန္တာ အဘိတနာဒီနိ တေသံ ကုရုမာနာ ကတဝေဒိနော နာမ။ တေသံ အာဝိဘာဝတ္ထာယ ဥပဇ္ဈာယပေါသကသောဏတ္ထေရာဒီနံ ဝတ္ထူနိ ကထေတဗ္ဗာနိ။

အပရော နယော – ပရေန အကတေယေဝ ဥပကာရေ အတ္တနိ ကတံ ဥပကာရံ အနပေက္ခိတ္ဝာ ကာရကော ပုဗ္ဗကာရီ, သေယျထာပိ မာတာပိတရော စေဝ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ။ သော ဒုလ္လဘော; သတ္တာနံ တဏှာဘိဘူတတ္တာ။ ပရေန ကတဿ ဥပကာရဿ အနုရူပပ္ပဝတ္တိ အတ္တနိ ကတံ ဥပကာရံ ဥပကာရတော ဇာနန္တော, ဝေဒိယန္တော, ကတညူ ကတဝေဒီ။ သေယျထာပိ မာတာပိတုအာစရိယုပဇ္ဈာယေသု သမ္မာ ပဋိပန္နော။ သောပိ ဒုလ္လဘော; သတ္တာနံ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတတ္တာ။

အပိစ – အကာရဏာဝစ္ဆလော ပုဗ္ဗကာရီ, သကာရဏာဝစ္ဆလော ကတညုကတဝေဒီ။ ‘ကရိဿတိ မေ’တိ ဝေမာဒိကာရဏာနိရပေက္ခကိရိယော ပုဗ္ဗကာရီ။ ‘ကရိဿတိ မေ’တိ ဝေမာဒိကာရဏာသာပေက္ခကိရိယော ကတညုကတဝေဒီ။ တမောဇောတိပရာယဏော ပုဗ္ဗကာရီ, ဇောတိဇောတိပရာယဏော ကတညုကတဝေဒီ။ ဒေသေတာ ပုဗ္ဗကာရီ, ပဋိပဇ္ဇိတာ ကတညုကတဝေဒီ။ သဒေဝကေ လောကေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုဗ္ဗကာရီ, အရိယသာဝကော ကတညုကတဝေဒီတိ။ ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ (အ. နိ. အဋ္ဌ. ၂.၂.၁၂၀) ပန – “‘ပုဗ္ဗကာရီ’တိ ပဌမံ ဥပကာရဿ ကာရကော, ‘ကတညုကတဝေဒီ’တိ တေန ကတံ ဉတွာ ပစ္ဆာ ကာရကော။ တေသု ပုဗ္ဗကာရီ ဣဏံ ဒေမီတိ သညံ ကရောတိ, ပစ္ဆာကာရကော ‘ဣဏံ ဇီရာပေမီ’တိ သညံ ကရောတီ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။

၈၄. ဒုတ္တပ္ပယနိဒ္ဒေသေ – **ဒုတ္တပ္ပယာ** တိ အတပ္ပယာ, န သက္ကာ ကေနစိ တပ္ပေတုံ။ ယော ဟိ ဥပဋ္ဌာကကုလံ တ ဉာတိကုလံ တ နိဿာယ ဝသမာနော စီဝရေ ဇိဏ္ဏေ တေဟိ ဒိန္နံ စီဝရံ နိက္ခိပတိ, န ပရိဘုဉ္ဇတိ။ ပုနပ္ပုနံ ဒိန္နမ္ပိ ဂဟေတွာ နိက္ခိပတေဝ။ ယော စ တေနေဝ နယေန လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ ဝိဿဇ္ဇေတိ ပရဿ ဒေတိ။ ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓမ္ပိ တထေဝ ကရောတိ။ ဣမေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သကဋ္ဌေဟိပိ ပစ္စယေ ဥပနေန္တေန တပ္ပေတုံ န သက္ကာတိ ဒုတ္တပ္ပယာ နာမ။

၈၅. သုတပ္ပယနိဒ္ဒေသေ – **န ဝိဿဇ္ဇေတီ** တိ အတ္တနော အကတွာ ပရဿ န ဒေတိ။ အတိရေကေ ပန သတိ န နိက္ခိပတိ ပရဿ ဒေတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယော ပန ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကကုလာ တ ဉာတိကုလာ တ ဇိဏ္ဏစီဝရော သာဋကံ လဘိတွာ စီဝရံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, န နိက္ခိပတိ; အဂ္ဂဠံ ဒတွာ ဟာရုပန္တောပိ ပုန ဒိယျမာနေ သဟသာ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ယော စ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ အတ္တနာ ပရိဘုဉ္ဇတိ, ပရေသံ န ဒေတိ။ ဣမေ ဒွေပိ သုခေန သက္ကာ တပ္ပေတုန္တိ သုတပ္ပယာ နာမာတိ။

၈၆. **အာသဝါ**တိ ကိလေသာ။ **န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ ကုက္ကုစ္စာယတီ** တိ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗယုတ္တကံ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ သူကရမံသံ လဘိတွာ အစ္ဆမံသန္တိ ကုက္ကုစ္စာယတိ, မိဂမံသံ, လဘိတွာ ဒီပိမံသန္တိ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ကာလေ သန္တေယေဝ ‘ကာလော နတ္ထီ’တိ, အပ္ပဝါရေတွာဝ ‘ပဝါရိတောသ္မီ’တိ, ပတ္တေ ရဇသ္မိံ အပတိတေယေဝ ‘ပတိတ’န္တိ, အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ မစ္ဆမံသေ အကတေယေဝ ‘မံ ဥဒ္ဒိဿ ကတ’န္တိ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ **ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတီ** တိ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗယုတ္တကံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ။ အစ္ဆမံသံ လဘိတွာ သူကရမံသန္တိ န ကုက္ကုစ္စာယတိ။ပေ။ အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ မစ္ဆမံသေ ကတေ ‘မံ ဥဒ္ဒိဿ ကတ’န္တိ န ကုက္ကုစ္စာယတိ ။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ ပန – “‘န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗ’န္တိ သင်္ဃဘောဂဿ အပဋ္ဌပနံ အဝိစာရဏံ န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ နာမ, တံ ကုက္ကုစ္စာယတိ။ ‘ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗ’န္တိ တဿေဝ ပဋ္ဌပနံ ဝိစာရဏံ, တံ န ကုက္ကုစ္စာယတီ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ **ဣမေသန္တိ** ဣမေသံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သုဘူမိယံ တိဏလတာဒီနိ ဝိယ ရတ္တိမ္ပိ ဒိဝါပိ အာသဝါ ဝဍ္ဎန္တိယေဝ။ သုက္ကပက္ခော ကပ္ပိယမံသံ လဘိတွာ ကပ္ပိယမံသန္တေဝ ဂဏှန္တော န ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗံ န ကုက္ကုစ္စာယတိ နာမာတိ ဣမိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈၈. **ဟီနာဓိမုတ္တော** တိ ဟီနဇ္ဈာသယော။ **ဒုဿီလော** တိ နိဿီလော။ **ပာပဓမ္မော** တိ လာမကဓမ္မော။

၈၉. **ပဏီတာဓိမုတ္တော** တိ ပဏီတဇ္ဈာသယော။ **ကလျာဏဓမ္မော** တိ ဘဒ္ဒကဓမ္မော, သုစိဓမ္မော, သုန္ဒရဓမ္မော။

၉၀. **တိတ္တော** တိ သုဟိတော ပရိယောသိတော။ **တပ္ပေတာ** တိ အညေသမ္ပိ တိတ္တိကရော။ **ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါ ယေ စ တထာဂတသာဝကာ**တိ ဧတ္ထ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ နဝဟိ လောကုတ္တရဓမ္မေဟိ သယံ တိတ္တာ ပရိပုဏ္ဏာ။ အညေ ပန တပ္ပေတုံ န သက္ကောန္တိ။ တေသဉ္ဟိ ဓမ္မကထာယ အဘိသမယော န ဟောတိ။ သာဝကာနံ ပန ဓမ္မကထာယ အပရိမာဏာနမ္ပိ ဒေဝမနုဿာနံ အဘိသမယော ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယသ္မာ ပန တေ ဓမ္မံ ဒေသေန္တာ န အတ္တနော ဝစနံ ကတွာ ကထေန္တိ, ဗုဒ္ဓါနံ ဝစနံ ကတွာ ကထေန္တိ။ သောတုံ နိသိန္နပရိသာပိ ‘အယံ ဘိက္ခု န အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မံ ကထေတိ, ဗုဒ္ဓေဟိ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မံ ကထေတီ’တိ စိတ္တီကာရံ ကရောတိ။ ဣတိ သော စိတ္တီကာရော ဗုဒ္ဓါနံယေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ တတ္ထ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝ **တပ္ပေတာ** နာမ။ ယထာ ဟိ ‘အသုကဿ နာမ ဣဒ္ဓိဒ္ဓ ဒေထာ’တိ ရညာ အာဏတ္တာ ကိဉ္စိပိ အာနေတွာ ဒေန္တိ, အထ ခေါ ရာဇာဝ တတ္ထ ဒာယကော။ ယေဟိပိ လဒ္ဓံ ဟောတိ, တေ ‘ရညာ အမှာကံ ဌာနန္တ

တရံ ဒိန္နံ, ဣသ္သရိယဝိဘာဝေ ဒိန္နေ’တေ့ဝ ဝ ဂဏှာတိ, န ရာဇပုရိသေဟီတိ။ ဇံသမ္ပဒမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေသံ သဗ္ဗ တ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဒုကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၃. တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉၁. တိကနိဒ္ဒေသေ – **ဒုဿီလော** တိ နိဿီလော။ **ပာပဓမ္မော** တိ လာမကဓမ္မော။ သီလဝိပတ္တိယာ တ ဒုဿီ လော, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ပာပဓမ္မော ။ ကာယဝစီသံဝရဘေဒေန ဒုဿီလော, သေသသံဝရဘေဒေန ပာပဓမ္မော။ အသုဒ္ဓ ပယောဂတာယ ဒုဿီလော, အသုဒ္ဓါသယတာယ ပာပဓမ္မော။ ကုသလသီလဝိရဟေန ဒုဿီလော; အကုသလသီလသမ န္နာဂမေန ပာပဓမ္မော။ **အသုစီ**တိ အသုစီဟိ ကာယကမ္မာဒီဟိ သမန္နာဂတော။ **သင်္ကဿရသမာစာရော** တိ သင်္ကာယ ပရေဟိ သရိတဗ္ဗသမာစာရော။ ကိဉ္စိဒေဝ အသာရုပ္ပံ ဒိသွာ ‘ဣဒံ ဣမိနာ ကတံ ဘဝိဿတီ’တိ ဇံ ပရေဟိ အာသင်္က နီယသမာစာရော, အတ္တနာယေဝ တ သင်္ကာယ သရိတဗ္ဗသမာစာရော – သာသင်္ကသမာစာရောတိ အတ္ထော။ တဿ ဟိ ဒိဝါဋ္ဌာနာဒီသု သန္နိပတိတွာ ကိဉ္စိဒေဝ မန္တယန္တေ ဘိက္ခူ ဒိသွာ ‘ကမ္မေ ဧကတော ဟုတွာ မန္တေန္တိ, ကစ္စိ နု ခေါ မယာ ကတကမ္မံ ဇာနိတွာ မန္တေန္တီ’တိ ဇံ သာသင်္ကသမာစာရော ဟောတိ။

ပဋိစ္ဆန္နကမ္မန္တော တိ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗယုတ္တကေန ပာပကမ္မေန သမန္နာဂတော။ **အဿမဏော သမဏပ ဋိညော**တိ အဿမဏော ဟုတွာဝ သမဏပတိရူပကတာယ ‘သမဏော အဟ’န္တိ ဇံ ပဋိညော။ **အဗ္ရဟ္မစာရီ ဗ္ရဟ္မ စာရိပဋိညော**တိ အညေ ဗ္ရဟ္မစာရိနော သုနိဝတ္ထေ သုပာရုတေ သုမ္ဘကပတ္တဓရေ ကမနိဂမဇနပဒရာဇဓာနီသု ပိဏ္ဍာ ယ စရိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တေ ဒိသွာ သယမ္ပိ တာဒိသေန အာကာရေန တထာ ပဋိပဇ္ဇနတော ‘အဟံ ဗ္ရဟ္မစာ ရီ’တိ ပဋိညံ ဒေန္တော ဝိယ ဟောတိ။ ‘အဟံ ဘိက္ခူ’တိ ဝတွာ ဥပေါသထဂ္ဂါဒီနိ ပဝိသန္တော ပန ဗ္ရဟ္မစာရိပဋိညော ဟောတိယေဝ, တထာ သင်္ဃိကံ လာဘံ ဂဏှန္တော။ **အန္တောပူတီ** တိ ပူတိနာ ကမ္မေန အန္တော အနုပဝိဋ္ဌော, နိဂ္ဂု ဏတာယ တ ဂုဏသာရဝိရဟိတတ္တာ အန္တောပူတိ။ **အဝဿုတော** တိ ရာဂါဒီဟိ တိန္တော။ **ကသမ္ဗုဇာတော** တိ သဉ္ဇာ တရာဂါဒိကစဝရော။ အထ တ ကသမ္ဗု ဝုစ္စတိ တိန္တကုဏပဂတံ ကသဋုဒကံ။ ဣမသ္မိဉ္စ သာသနေ ဒုဿီလော နာမ ဇိဂုစ္ဆနီယတ္တာ တိန္တကုဏပကသဋုဒကသဒိသော။ တသ္မာ ကသမ္ဗု ဝိယ ဇာတောတိ ကသမ္ဗုဇာတော။

တဿ န ဇံ ဟောတီ တိ ကသ္မာ န ဟောတိ? ယတ္ထ ပတိဋ္ဌိတေန သက္ကာ ဘဝေယျ အရဟတ္တံ လဒ္ဓုံ, တ ဿာ ပတိဋ္ဌာယ ဘိန္နတ္တာ။ ယထာ ဟိ စဏ္ဍာလကုမာရကဿ ‘အသုကော နာမ ခတ္တိယကုမာရော ရဇ္ဇေ အဘိသိတ္တော’တိ သုတွာပိ, ယသ္မိံ ကုလေ ပစ္စာဇာတာ အဘိသေကံ ပာပုဏန္တိ, တသ္မိံ ကုလေ အပစ္စာဇာတတ္တာ န ဇံ ဟောတိ – ‘ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ သော ခတ္တိယကုမာရော ဝိယ အဘိသေကံ ပာပုဏေယျ’န္တိ; ဧဝမေဝ ဒုဿီလဿ ‘အသုကော နာမ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တော’တိ သုတွာပိ, ယသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌိတေန အရဟတ္တံ ပတ္တဗ္ဗံ, တဿ သ အဘာဝတော ‘ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ သော သီလဝါ ဝိယ အရဟတ္တံ ပာပုဏေယ’န္တိ န ဇံ ဟောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော အရဟတ္တာသာယ အဘာဝတ **နိရာသော**တိ ဝုစ္စတိ။

၉၂. **တဿ ဇံ ဟောတီ** တိ ကသ္မာ ဟောတိ? ယသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေန သက္ကာ ဘဝေယျ အရဟတ္တံ ပာပုဏိတုံ, တဿာ ပတိဋ္ဌာယ ထိရတ္တာ။ ယထာ ဟိ သုဇာတဿ ခတ္တိယကုမာရဿ ‘အသုကော နာမ ခတ္တိယကုမာရော ရဇ္ဇေ အဘိသိတ္တော’တိ သုတွာဝ ယသ္မိံ ကုလေ ပစ္စာဇာတာ အဘိသေကံ ပာပုဏန္တိ, တသ္မိံ ပစ္စာဇာတဿ ဇံ ဟောတိ – ‘ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ, သော ကုမာရော ဝိယ အဘိသေကံ ပာပုဏေယျ’န္တိ ဧဝမေဝ သီလဝတော ‘အသုကော နာမ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တော’တိ သုတွာဝ ယသ္မိံ သီလေ ပတိဋ္ဌိတေန အရဟတ္တံ ပတ္တဗ္ဗံ, တဿာ ပတိဋ္ဌာယ ထိရတ္တာ – ‘ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ သော ဘိက္ခု ဝိယ အရဟတ္တံ ပာပုဏေယျ’န္တိ ဇံ ဟောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော **အာသံသော** နာမ ဝုစ္စတိ။ သော ဟိ အရဟတ္တံ အာသံသတိ ပတ္ထေတီတိ အာသံသော။

၉၃. **ယာ ဟိဿ ပုဗ္ဗေ အဝိမုတ္တဿာ** တိ ယာ တဿ ခီဏာသဝဿ ပုဗ္ဗေ အရဟတ္တဝိမုတ္တိယာ အဝိမုတ္တ တဿ ဝိမုတ္တာသာ အဟောသိ, သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ, တသ္မာ န ဇံ ဟောတိ။ ယထာ ဟိ အဘိသိတ္တဿ ခတ္တိယ ဿ ‘အသုကော နာမ ခတ္တိယကုမာရော ရဇ္ဇေ အဘိသိတ္တော’တိ သုတွာ ဧကဿ ရဇ္ဇော ဒွိန္နံ ရဇ္ဇာဘိသေကာနံ

ဒ္ဝိန္နံ သေတစ္ဆတ္တာနံ အဘာဝတ န ဧဝံ ဟောတိ – ''ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ သော ကုမာရော ဝိယ အဘိသေကံ ပါပုဏေယျ''န္တိ; ဧဝမေဝ ခီဏာသဝဿ 'အသုကော နာမ ဘိက္ခု အရဟတ္တံ ပတ္တော'တိ သုတွာ, ဒ္ဝိန္နံ အရဟတ္တာနံ အဘာဝတ – 'ကုဒါဿု နာမာဟမ္ပိ သော ဘိက္ခု ဝိယ အရဟတ္တံ ပါပုဏေယျ'န္တိ န ဧဝံ ဟောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော အရဟတ္တာသာယ ဝိဂတတ္တာ **ဝိဂတာသော**တိ ဝုစ္စတိ။

၉၄. ဂိလာနူပမနိဒ္ဒေသေ – ယာယ ဥပမာယ တေ ဂိလာနူပမာတိ ဝုစ္စန္တိ, တံ တာဝ ဥပမံ ဒဿေတုံ **တယော ဂိလာနာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတ္ထ သပ္ပာယာနီ** တိ ဟိတာနိ ဝုဍ္ဎိကရာနိ။ **ပတိရူပန္တိ** အနုစ္ဆဝိကံ။ **နေဝ ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ**တိ ဣမိနာ အတေကိစ္ဆေန ဝါတာပမာရာဒိနာ ရောဂေန သမန္နာဂတော နိဋ္ဌပ္ပတ္တော ဂိလာနော ကထိတော။ **ဝုဋ္ဌာတိ တမှာ အာဗာဓာ**တိ ဣမိနာ ခိပိတကစ္ဆုတိဏပုပ္ဖကဇရာဒိပ္ပဘေဒေ အပ္ပမတ္တကာဗာဓေ ကထိတော။

လဘန္တော သပ္ပာယာနိ ဘောဇနာနိ နော အလဘန္တော တိ ဣမိနာ ပန ယေသံ ပဋိဇဂ္ဂနေန ဖာသုကံ ဟောတိ, သဗ္ဗေပိ တေ အာဗာဓာ ကထိတာ။ တတ္ထ စ ပတိရူပေါ ဥပဋ္ဌာကော နာမ ဂိလာနုပဋ္ဌာကအင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ပဏ္ဍိတော ဒက္ခော အနလသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကော အနုညာတော တိ 'ဘိက္ခုသင်္ဃေန ဒါတဗ္ဗော'တိ အနုညာတော။ တသ္မိဉှိ ဂိလာနေ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ယာပေတုံ အသက္ကောန္တေ ဘိက္ခုသင်္ဃေန တဿ ဘိက္ခုနော 'ဧကော ဘိက္ခု စ သာမဏေရော စ ဣမံ ပဋိဇဂ္ဂထာ'တိ အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗာ။ ယာဝ ပန တေ တံ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ, တာဝ ဂိလာနဿ စ တေသဉ္စ ဒ္ဝိန္နံ ယေနတ္ထော သဗ္ဗံ ဘိက္ခုသင်္ဃဿေဝ ဘာရော။ **အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ** တိ ဣတရေပိ ဒွေ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ကိံ ကာရဏာ? ယောပိ ဟိ နိဋ္ဌပ္ပတ္တဂိလာနော, သော အနုပဋ္ဌိယမာနော 'သစေ မံ ပဋိဇဂ္ဂေယျုံ, ဖာသုကံ မေ ဘဝေယျ, န ခေါ ပန မံ ပဋိဇဂ္ဂန္တီ'တိ မနောပဒောသံ ကတွာ အပါယေ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ပဋိဇဂ္ဂိယမာနဿ ပန ဧဝံ ဟောတိ – 'ဘိက္ခုသင်္ဃေန ယံ ကတ္တဗ္ဗံ တံ သဗ္ဗံ ကတံ, မယှံ ပန ကမ္မဝိပါကော ဤဒိသော'တိ သော ဘိက္ခုသင်္ဃေ မေတ္တံ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တတိ။ ယော ပန အပ္ပမတ္တကေန ဗျာဓိနာ သမန္နာဂတော လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဝုဋ္ဌာတိယေဝ, တဿ ဝိနာပိ ဘေသဇ္ဇေန ဝူပသမနကဗျာဓိ ဘေသဇ္ဇေ ကတေ ခိပ္ပတရံ ဝူပသမ္မတိ။ တတော သော ဗုဒ္ဓဝစနံ ဝါ ဥဂ္ဂဏှိတုံ သမဏဓမ္မံ ဝါ ကာတုံ သက္ခိဿတိ။ ဣမိနာ ကာရဏေန အညေပိ ဂိလာနာ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ။

နေဝ ဩက္ကမတီ တိ နေဝ ပဝိသတိ။ **နိယာမံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တ**န္တိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု မဂ္ဂနိယာမသင်္ခါတံ သမ္မတ္တံ။ ဣမိနာ ပဒပရမော ပုဂ္ဂလော ကထိတော။ ဒုတိယတရေန ဥဂ္ဃဋိတညူ ဂဟိတော သာသနေ နာဋကတ္ထေရသဒိသော ။ ဗုဒ္ဓန္တရေ ဧကတရံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ သန္တိကေ ဩဝါဒံ လဘိတွာ ပဋိဝိဒ္ဓပစ္စေကဗောဓိဉာဏော စ။ တတိယတရေန ဝိပဉ္စိတညူ ပုဂ္ဂလော ကထိတော။ နေယျော ပန တန္နိဿိတောဝ ဟောတိ။

ဓမ္မဒေသနာ အနုညာတာတိ မာသဿ အဋ္ဌ ဝါရေ ဓမ္မကထာ အနုညာတာ။ **အညေသမ္ပိ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော** တိ ဣတရေသမ္ပိ ဓမ္မော ကထေတဗ္ဗော။ ကိံ ကာရဏာ? ပဒပရမဿ ဟိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ အသက္ကောန္တဿာပိ အနာဂတေ ပစ္စယော ဘဝိဿတိ။ ယော ပန တထာဂတဿ ရူပဒဿနံ လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဓမ္မဝိနယဉ္စ သဝနာယ လဘန္တောပိ အလဘန္တောပိ ဓမ္မံ အဘိသမေတိ; သော အလဘန္တော န တာဝ အဘိသမေတိ, လဘန္တော ပန ခိပ္ပမေဝ အဘိသမေဿတီတိ ဣမိနာ ကာရဏေန တေသံ ဓမ္မော ဒေသေတဗ္ဗော။ တတိယဿ ပန ပုနပ္ပုနံ ဒေသေတဗ္ဗောဝ။ ကာယသက္ခိဒိဋ္ဌပ္ပတ္တသဒ္ဓါဝိမုတ္တာ ဟေဋ္ဌာ ကထိတာယေဝ။

၉၈. ဂူထဘာဏီအာဒီသု – **သဘဂ္ဂတော** တိ သဘာယံ ဌိတော။ **ပရိသဂ္ဂတော** တိ ဂါမပရိသာယ ဌိတော။ **ဉာတိမဇ္ဈဂတော**တိ ဒါယာဒါနံ မဇ္ဈေ ဌိတော။ **ပူဂမဇ္ဈဂတော** တိ သေဏီနံ မဇ္ဈေ ဌိတော။ **ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော** တိ ရာဇကုလဿ မဇ္ဈေ မဟာဝိနိစ္ဆယေ ဌိတော။ **အဘိနီတော**တိ ပုစ္ဆနတ္ထာယ နီတော။ **သက္ခိပုဋ္ဌောတိ** သက္ခိံ ကတွာ ပုစ္ဆိတော။ **ဧဟမ္ဘော ပုရိသ** တိ အာလပနမေတံ။ **အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ** တိ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ ဟတ္ထပါဒါဒိဟေတု ဝါ ဓနဟေတု ဝါ။ **အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ** တိ ဧတ္ထ **အာမိသ**န္တိ လာဘော အဓိပ္ပေတော။ **ကိဉ္စိက္ခ**န္တိ ယံ ဝါ တံ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ။ အန္တမသော တိတ္တိရဝဋ္ဋကသပ္ပိပိဏ္ဍနဝနီတပိဏ္ဍာဒိအပ္ပမတ္တကဿာပိ လဉ္ဇဿ ဟေ

တူတိ အတ္ထော။ **သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတီ** တိ ဇာနန္တောယေဝ မုသာတဒံ ကတ္တာ ဟောတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ဂူထသဒိသဝစနတ္တာ **ဂူထဘာဏီ**တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ ဂူထံ နာမ မဟာဇနဿ အနိဋ္ဌံ ဟောတိ အကန္တံ; ဧဝမေဝ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝစနံ ဒေဝမနုဿာနံ အနိဋ္ဌံ ဟောတိ အကန္တံ။

၉၉. အယံ ဝုစ္စတီ တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ပုပ္ဖသဒိသဝစနတ္တာ **ပုပ္ဖဘာဏီ** တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ ဖုလ္လာနိ ဝဿိကာနိ တ အဓိမုတ္တကာနိ တ မဟာဇနဿ ဣဋ္ဌာနိ ကန္တာနိ ဟောန္တိ; ဧဝမေဝ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝစနံ ဒေဝ မနုဿာနံ ဣဋ္ဌံ ဟောတိ ကန္တံ။

၁၀၀. နေလာတိ ဧလံ ဝုစ္စတိ ဒေါသော။ နာဿာ ဧလန္တိ နေလာ။ နိဒ္ဒေါသာတိ အတ္ထော, ''နေလင်္ဂေါ သေတ ပစ္ဆာဒေါ''တိ (ဥဒါ. ၆၅) ဧတ္ထ ဝုတ္တနေလံ ဝိယ။ **ကဏ္ဏသုခာ** တိ ဗျဉ္ဇနမဓုရတာယ ကဏ္ဏာနံ သုခါ။ သူစိဝိဇ္ဈ နံ ဝိယ ကဏ္ဏသူလံ န ဇနေတိ။ အတ္ထမဓုရတာယ သကလသရီရေ ကောပံ အဇနေတွာ ပေမံ ဇနေတီတိ **ပေမနီယာ**။ ဟဒ ယံ ဂစ္ဆတိ အပ္ပဋိဟညမာနာ သုခေန စိတ္တံ ပဝိသတီတိ **ဟဒယင်္ဂမာ** ။ ဂုဏပရိပုဏ္ဏတာယ ပုရေ ဘဝါတိ **ပေါရီ**။ ပုရေ သံဝဍ္ဎနာရီ ဝိယ သုကုမာရာတိပိ ပေါရီ။ ပုရဿ ဧသာတိပိ ပေါရီ။ နဂရဝါသီနံ ကထာတိ အတ္ထော။ နဂရဝါသိနော ဟိ ယုတ္တကထာ ဟောန္တိ၊ ပိတိမတ္တံ ပိတာတိ, မာတိမတ္တံ မာတာတိ, ဘာတိမတ္တံ ဘာတာတိ ဝဒန္တိ။ ဧဝရူပီ ကထာ ဗ ဟုနော ဇနဿ ကန္တာ ဟောတီတိ **ဗဟုဇနကန္တာ** ။ ဗဟုဇနဿ ကန္တဘာဝေနေဝ ဗဟုနော ဇနဿ မနာပါ စိတ္တဝု ဍ္ဎိကရာတိ **ဗဟုဇနမနာပါ။ အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **မဓုဘာဏီ**တိ ဝုစ္စတိ။ မုဒုဘာဏီတိပိ ပါဌော။ ဥဘ ယတ္ထာပိ မဓုရဝစနောတိ အတ္ထော။ ယထာ ဟိ စတုမဓုရံ နာမ မဓုရံ ပဏီတံ; ဧဝမေဝ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝစနံ ဒေဝ မနုဿာနံ မဓုရံ ဟောတိ။

၁၀၁. အရုကူပမစိတ္တာဒီသု – **အဘိသဇ္ဇတီ** တိ လဂ္ဂတိ။ **ကုပ္ပတီ** တိ ကောပဝသေန ကုပ္ပတိ။ **ဗျာပဇ္ဇတီ** တိ ပကတိဘာဝံ ပဇဟတိ, ပူတိကော ဟောတိ။ **ပတိတ္ထီယတီ** တိ ထိနဘာဝံ ထဒ္ဓဘာဝဉ္စ အာပဇ္ဇတိ။ **ကောပန္တိ** ဒုဗ္ဗလ ကောဓံ။ **ဒေါသန္တိ** ဒုဿနဝသေန တတော ဗလဝတရံ။ **အပ္ပစ္စယ** န္တိ အတုဋ္ဌာကာရံ ဒေါမနဿံ။ **ဒုဋ္ဌာရုကော** တိ ပု ရာဏဝဏော။ **ကဋ္ဌေန** တိ ဒဏ္ဍကကောဋိယာ။ **ကဌလာယာ**တိ ကပါလေန။ **အာသဝံ ဒေတီ**တိ အပရာပရံ သဝတိ။ ပုရာဏ ဝဏော ဟိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝ ပုဗ္ဗံ လောဟိတံ ယူသန္တိ ဣမာနိ တီဏိ သဝတိ , ဃဋ္ဋိတော ပန တာနိ အဓိကတရံ သ ဝတိ။ **ဧဝမေဝံ ခေါ**တိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ, ဒုဋ္ဌာရုကော ဝိယ ဟိ ကောဓနော ပုဂ္ဂလော။ တဿ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သဝနံ ဝိယ ကောဓနဿပိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဥဒ္ဓုမာတကဿ ဝိယ စရဏံ။ ကဋ္ဌေန တ ကဋ္ဌလာယ တ ဃဋ္ဋနံ ဝိယ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ဝစနံ ဘိယျောသော မတ္တာယ သဝနံ ဝိယ 'မာဒိသံ နာမ ဧသ ဧဝံ ဝဒတီ'တိ ဘိယျောသော မတ္တာယ ဥဒ္ဓုမာယနဘာဝေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **အရုကူပမစိတ္တော**တိ ဝုစ္စတိ။ ပုရာဏဝဏသဒိသစိတ္တောတိ အတ္ထော။

၁၀၂. ရတ္တန္ဓကာရတိမိသာယာ တိ ရတ္တိံ စက္ခုဝိညာဏုပ္ပတ္တိနိဝါရဏေန အန္ဓဘာဝကရဏေ ဗဟလတမေ။ **ဝိဇ္ဇု ဗန္တရိကာယာ**တိ ဝိဇ္ဇုပ္ပတ္တိက္ခဏေ။ ဣဓာပိ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ – စက္ခုမာ ပုရိသော ဝိယ ဟိ ယောဂါဝစရော ဒဋ္ဌ ဗ္ဗော။ အန္ဓကာရံ ဝိယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ ကိလေသာ။ ဝိဇ္ဇုသဉ္စရဏံ ဝိယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂညာဏဿ ဥပ္ပ ပတ္တိကာလော။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော ပုရိသဿ သာမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ နိ ဗ္ဗာနဒဿနံ။ ပုန အန္ဓကာရာဝတ္ထရဏံ ဝိယ သကဒာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ ကိလေသာ။ ပုန ဝိဇ္ဇုသဉ္စရဏံ ဝိယ သကဒာဂါမိမ ဂ္ဂညာဏဿ ဥပ္ပာဒော။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော ပုရိသဿ သာမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ သကဒာဂါမိမဂ္ဂက္ခ ဏေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ။ ပုန အန္ဓကာရာဝတ္ထရဏံ ဝိယ အနာဂါမိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ ကိလေသာ။ ပုန ဝိဇ္ဇုသဉ္စရဏံ ဝိယ အနာဂါမိ မဂ္ဂညာဏဿ ဥပ္ပာဒော။ ဝိဇ္ဇန္တရိကာယ စက္ခုမတော ပုရိသဿ သာမန္တာ ရူပဒဿနံ ဝိယ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ နိဗ္ဗာနဒဿနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော **ဝိဇ္ဇူပမစိတ္တော** တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတ္တရကာလော ဘာသေန ဝိဇ္ဇုသဒိသစိတ္တောတိ အတ္ထော။

၁၀၃. ဝဇိရူပမစိတ္တတာယပိ ဣဒံ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ – ဝဇိရံ ဝိယ ဟိ အရဟတ္တမဂ္ဂညာဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မဏိဂဏ္ဌိပ ါသာဏဂဏ္ဌိ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈာ ကိလေသာ။ ဝဇိရဿ မဏိဂဏ္ဌိံ တ ပါသာဏဂဏ္ဌိံ တ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ အဂမန ဘာဝဿ နတ္ထိဘာဝေ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂညာဏေန အစ္ဆေဇ္ဇာနံ ကိလေသာနံ နတ္ထိဘာဝေ။ ဝဇိရေန နိဗ္ဗိဒ္ဓဝေဓဿ

သ ပုန အပဋ္ဌိပူရတ္တံ ဝိယ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ဆိန္ဒိတ္ဝာ ကိလေသာနံ ပုန အနုပ္ပာဒေ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧ ဝရူပေ ပုဂ္ဂလော **ဝဇိရူပမစိတ္တော** တိ ဝုစ္စတိ။ ကိလေသာနံ မူလဃာတကရဏသမတ္ထတာယ ဝဇိရေန သဒိသစိတ္တော တောတိ အတ္ထော။

၁၀၄. အန္ဓာဒီသု **တထာရူပံ စက္ခု န ဟောတီ**တိ တထာဇာတိကံ တထာသဘာဝံ ပညာစက္ခု န ဟောတိ။ **ဖာတိံ ကရေယျာ**တိ ဖီတံ ဝဍ္ဎိတံ ကရေယျ။ **သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေ** တိ သဒေါသနိဒ္ဒေါသေ။ **ဟီနပ္ပဏီတေ** တိ အဓမုတ္တမေ။ **ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေ**တိ ကဏှသုက္ကာယေဝ အညမညပဋိဗာဟနတော ပဋိပက္ခဝသေန သပ္ပဋိဘာဂတိ ဝုစ္စန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပေါ – ကုသလေ ဓမ္မေ ‘ကုသလာ ဓမ္မာ’တိ ယေန ပညာစက္ခုနာ ဇာနေယျ, အကုသလေ ဓမ္မေ ‘အကုသလာ ဓမ္မာ’တိ, သာဝဇ္ဇာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကဏှသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂေသု ပန ကဏှဓမ္မေ ‘သုက္ကသပ္ပဋိဘာဂ’တိ, သုက္ကဓမ္မေ ‘ကဏှသပ္ပဋိဘာဂ’တိ ယေန ပညာစက္ခုနာ ဇာနေယျ။ **တထာရူပမ္ပိသ္သ စက္ခု န ဟောတီ**တိ ဣမိနာ နယေန သေသဒွာနေသုပိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဘောဂသံဟရဏပညာစက္ခုနော စ သမ္ပရာယိကတ္ထသာဓနပညာစက္ခုနော စ အဘာဝတ **အန္ဓော** တိ ဝုစ္စတိ။ ဒုတိယော ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဘောဂသံဟရဏပညာစက္ခုနော ဘာဝတ, သမ္ပရာယိကတ္ထသာဓနပညာစက္ခုနော ပန အဘာဝတ **ဧကစက္ခူ**တိ ဝုစ္စတိ။ တတိယော ဒွိန္နမ္ပိ ဘာဝတ **ဒွိစက္ခု** တိ ဝုစ္စတိ။

၁၀၇. အဝကုဇ္ဇပညာဒီသု **ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ** တိ ဥပါသကော ဓမ္မသ္သဝနတ္ထာယ အာဂတောတိ အတ္တနော ကမ္မံ ပ ဟာယ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ **အာဒိကလျာဏ** န္တိ အာဒိမှိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇံ နိဒ္ဒောသံ ကတွာ ဒေသေန္တိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပန **အာဒီ**တိ ပုဗ္ဗပဋ္ဌပနာ။ **မဇ္ဈ** န္တိ ကထာဝေမဇ္ဈံ။ **ပရိယောသာန**န္တိ သန္နိဋ္ဌာနံ။ ဣတိသ္သ ဓမ္မံ ကထေန္တာ ပုဗ္ဗပဋ္ဌပနေပိ ကလျာဏံ ဘဒ္ဒကံ အနဝဇ္ဇမေဝ ကတွာ ကထေန္တိ, ဝေမဇ္ဈေပိ, ပရိယောသာနေပိ။ ဧတ္ထ စ အတ္ထိ ဒေသနာယ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနိ, အတ္ထိ သာသနဿ။ တတ္ထ ဒေသနာယ တာဝ – စတုပ္ပဒိကကထာယ ပဌမပဒံ အာဒိ, ဒွေ ပဒာနိ မဇ္ဈံ, အဝသာနပဒံ ပရိယောသာနံ။ ဧကာနုသန္ဓိကသုတ္တဿ – နိဒါနံ အာဒိ, အနုသန္ဓိ မဇ္ဈံ, ဣဒမဝေါစာတိ အပ္ပနာ ပရိယောသာနံ။ အနေကာနုသန္ဓိကဿ – ပဌမော အနုသန္ဓိ အာဒိ , တတော ပရံ ဧကော ဝါ အနေကာ ဝါ မဇ္ဈံ, ပစ္ဆိမော ပရိယောသာနံ။ အယံ တာဝ ဒေသနာယ နယော။

သာသနဿ ပန သီလံ အာဒိ, သမာဓိ မဇ္ဈံ, ဝိပဿနာ ပရိယောသာနံ။ သမာဓိ ဝါ အာဒိ, ဝိပဿနာ မဇ္ဈံ, မဂ္ဂေါ ပရိယောသာနံ။ ဝိပဿနာ ဝါ အာဒိ, မဂ္ဂေါ မဇ္ဈံ, ဖလံ ပရိယောသာနံ။ မဂ္ဂေါ ဝါ အာဒိ, ဖလံ မဇ္ဈံ, နိဗ္ဗာနံ ပရိယော သာနံ ။ ဒွေ ဒွေ ဝါ ကရိယမာနေ သီလသမာဓယော အာဒိ, ဝိပဿနာမဂ္ဂါ မဇ္ဈံ, ဖလနိဗ္ဗာနာနိ ပရိယောသာနံ။ **သာတ္ထ**န္တိ သာတ္ထကံ ကတွာ ဒေသေန္တိ။ **သဗျဉ္ဇန** န္တိ အက္ခရပါရိပူရိံ ကတွာ ဒေသေန္တိ။ **ကေဝလပရိပုဏ္ဏ** န္တိ သကလပရိပုဏ္ဏံ အနူနံ ကတွာ ဒေသေန္တိ။ **ပရိသုဒ္ဓ** န္တိ ပရိသုဒ္ဓံ နိဇ္ဇဋံ နိဂ္ဂဏ္ဌိံ ကတွာ ဒေသေန္တိ။ **ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေန္တီ**တိ ဧဝံ ဒေသေန္တာ စ သေဋ္ဌစရိယဘူတံ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ပကာသေ န္တိ။ **နေဝ အာဒိံ မနသိ ကရောတီ**တိ နေဝ ပုဗ္ဗပဋ္ဌပနံ မနသိ ကရောတိ။ **ကုမ္ဘော** တိ ဃဋော။ **နိက္ကုဇ္ဇော** တိ အဓောမု ခေါ ဌပိတော။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ဧတ္ထ ကုမ္ဘော နိက္ကုဇ္ဇော ဝိယ အဝကုဇ္ဇပညော ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥဒကာသိဉ္စန ကာလော ဝိယ ဓမ္မဒေသနာယ လဒ္ဓကာလော။ ဥဒကဿ ဝိဝဋ္ဋနကာလော ဝိယ တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နဿ ဥဂ္ဂဟေ တုံ အသမတ္ထကာလော။ ဥဒကဿ အသဏ္ဌာနကာလော ဝိယ ဥဋ္ဌဟိတွာ အသလ္လက္ခဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော **အဝကုဇ္ဇပညော** တိ ဝုစ္စတိ။ အဓောမုခပညောတိ အတ္ထော။

၁၀၈. အာကိဏ္ဏာနီ တိ ပက္ခိတ္တာနိ။ **သတိသမ္မောသာ ပကိရေယျာ** တိ မုဋ္ဌဿတိတာယ ဝိကိရေယျ။ **ဧဝ မေဝ**န္တိ ဧတ္ထ ဥစ္ဆင်္ဂေါ ဝိယ ဥစ္ဆင်္ဂပညော ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နာနာခဇ္ဇကာနိ ဝိယ နာနပ္ပကာရံ ဗုဒ္ဓဝစနံ။ ဥစ္ဆင်္ဂေ နာနာခဇ္ဇကာနိ ခာဒန္တဿ နိသိန္နကာလော ဝိယ တသ္မိံ အာသနေ နိသိန္နဿ ဥဂ္ဂဟဏကာလော။ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ သတိသမ္မောသာ ဝိကိရဏကာလော ဝိယ တသ္မာ အာသနာ ဝုဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တဿ အသလ္လက္ခဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော **ဥစ္ဆင်္ဂပညော** တိ ဝုစ္စတိ။ ဥစ္ဆင်္ဂသဒိသပညောတိ အတ္ထော။

၁၀၉. ဥက္ကုဋ္ဌော တိ ဥပရိမုခော ဌပိတော။ **သဏ္ဌာတီ** တိ ပတိဋ္ဌဟတိ။ **ဧဝမေဝ ခေါ**တိ ဧတ္တ ဥပရိမုခော ဌပိ တော ကုမ္ဘော ဝိယ ပုထုပညော ပုဂ္ဂလော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဥဒကသ္သ အာသိတ္တကာလော ဝိယ ဒေသနာယ လဒ္ဓကာ လော။ ဥဒကသ္သ သဏ္ဌာနကာလော ဝိယ တတ္ထ နိသိန္နသ္သ ဥဂ္ဂဟဏကာလော။ နော ဝိဝဋ္ဋနကာလော ဝိယ ဥဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တသ္သ သလ္လက္ခဏကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပော ပုဂ္ဂလော **ပုထုပညော**တိ ဝုစ္ စတိ။ ဝိတ္ထာရိကပညောတိ အတ္ထော။

၁၁၀. အဝီတရာဂါဒီသု – ယထာ သောတာပန္နသကဒာဂါမိနော, ဧဝံ ပုထုဇ္ဇနောပိ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု, တီသု စ ဘ ဝေသု **အဝီတရာဂေ**။ အဒဗ္ဗတာယ ပန န ဂဟိတော။ ယထာ ဟိ ဆေကော ဝဍ္ဎကီ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရတ္ထံ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော န အာဒိ တော ပဋ္ဌာယ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တရုက္ခေ ဆိန္ဒတိ, ယေ ပနသ္သ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရူပကာ ဟောန္တိ, တေယေဝ ဆိန္ဒတိ; ဧဝ မိဓာပိ ဘဂဝတာ ဒဗ္ဗဇာတိကာ အရိယာဝ ဂဟိတာ, ပုထုဇ္ဇနာ ပန အဒဗ္ဗတာယ န ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ကာမေသု ဝီ တရာဂေ**တိ ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဝီတရာဂေ။ **ဘဝေသု အဝီတရာဂေ**တိ ရူပာရူပဘဝေသု အဝီတရာဂေ။

၁၁၃. ပါသာဏလေခူပမာဒီသု – **အနုသေတီ**တိ အပ္ပဟီနတာယ အနုသေတိ။ **န ခိပ္ပံ လုဇ္ဇတီ** တိ န အန္တရာ နသ္ သတိ, ကပ္ပုဋ္ဌာနေနေဝ နဿတိ။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ဧဝံ တဿာပိ ပုဂ္ဂလဿ ကောဓော န အန္တရာ ပုနဒိဝသေ တ အပရ ဒိဝသေ တ နိဗ္ဗာတိ, အဒ္ဓနိယော ပန ဟောတိ။ မရဏေနေဝ နိဗ္ဗာတီတိ အတ္ထော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပော ပုဂ္ ဂလော ပါသာဏလေခာ ဝိယ ကုဇ္ဈနဘာဝေန စိရဋ္ဌိတိကတော **ပါသာဏလေခူပမော**တိ ဝုစ္စတိ။

၁၁၄. သော စ ခွဿ ကောဓော တိ သော အပ္ပမတ္တကေပိ ကာရဏေ သဟသာ ကုဒ္ဓဿ ကောဓော။ **န စိရန္တိ** အစိရံ အပ္ပဟီနတာယ နာနုသေတိ။ ယထာ ပန ပထဝိယံ အာကမိုတ္ တ ကတလေခါ တတာဒီဟိ ခိပ္ပံ နဿတိ, ဧဝမဿ သဟသာ ဥပ္ပန္နောပိ ကောဓော ခိပ္ပမေဝ နိဗ္ဗာတီတိ အတ္ထော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပော ပုဂ္ဂလော ပထဝိယံ လေခါ ဝိယ ကုဇ္ဈနဘာဝေန အစိရဋ္ဌိတိကတော **ပထဝီလေခူပမော**တိ ဝုစ္စတိ။

၁၁၅. အာဂါဠ္ဟေနာတိ အတိဂါဠ္ဟေန မမ္မစ္ဆေဒကေန ထဒ္ဓဝစနေန။ **ဖရုသေနာ**တိ န သောတသုခေန။ **အမနာ ပေနာ**တိ န စိတ္တသုခေန။ **သံသန္ဒတီ** တိ ဧကီဘဝတိ။ **သန္ဓိယတီ**တိ ဃဋီယတိ။ **သမ္မောဒတီ** တိ နိရန္တရော ဟောတိ။ အထ တ – **သံသန္ဒတီ** တိ စိတ္တကိရိယာဒီသု စိတ္တေန သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ခီရောဒကံ ဝိယ ဧကီဘာဝံ ဥပေတီတိ အတ္ ထော။ **သန္ဓိယတီ**တိ ဌာနဂမနာဒီသု ကာယကိရိယာဒီသု ကာယေန သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ တိလတဏ္ဍုလာ ဝိယ မိဿီဘာဝံ ဥပေတီတိ အတ္ထော။ **သမ္မောဒတီ** တိ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီသု ဝစီကိရိယာသု တစာယ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိပ္ပတာသဂတော ပိ ပိယသဟာယကော ဝိယ ပိယတရဘာဝံ ဥပေတီတိ အတ္ထော။ အပိစ – ကိစ္စကရဏီယေသု တေဟိ သဒ္ဓိံ အာဒိတောဝ ဧကကိရိယဘာဝံ ဥပဂစ္ဆန္တော သံသန္ဒတိ။ ယာဝ မဇ္ဈာ ပဝတ္တန္တော သန္ဓိယတိ, ယာဝ ပရိယောသာနာ အနိဝတ္တ္န တော သမ္မောဒတီတိပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပော ပုဂ္ဂလော ဥဒကလေခါ ဝိယ ခိပ္ပံ သံသန္ဒနတော **ဥဒကလေခူပမော**တိ ဝုစ္စတိ။

၁၁၆. ပောတ္ထကူပမေသု – ယာယ ဥပမာယ တေ **ပောတ္ထကူပမာ** တိ ဝုစ္စန္တိ, တံ တာဝ ဥပမံ ဒဿေတုံ **တယော ပောတ္ထကာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **နဝေါ**တိ နဝတယိမော။ **ပောတ္ထကော** တိ သာဏတကသာဋကော။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏော** တိ ဝိဝဏ္ဏော။ **ဒုက္ခသမ္ဖဿော** တိ ခရသမ္ဖဿော။ **အပ္ပဂ္ဃော** တိ အတိဗဟုံ အဂ္ဃန္တော ကဟာပဏဂ္ဃနကော ဟောတိ။ **မဇ္ဈိမော** တိ ပရိဘောဂမဇ္ဈိမော။ သော ဟိ နဝဘာဝံ အတိက္ကမိတွ ဇိဏ္ဏဘာဝံ အပ္ပတ္တော မဇ္ဈေ ပရိဘောဂကာလေပိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော စ ဒုက္ခသမ္ဖဿော စ အပ္ပဂ္ဃောယေဝ စ ဟောတိ။ အတိဗဟုံ အဂ္ဃန္တော အဍ္ဎံ အဂ္ဃတိ။ ဇိဏ္ဏကာလေ ပန အဍ္ဎမာသကံ တ ကာကဏိကံ တ အဂ္ဃတိ။ **ဥက္ခလိပရိမဇ္ဇန** န္တိ ကာဠုက္ခလိပရိပုဉ္ဆ နံ။

နဝေါတိ ဥပသမ္ပဒါယ ပဉ္စဝဿကာလတော ဟေဋ္ဌာ ဇာတိယာ သဋ္ဌိဝဿောပိ နဝေါယေဝ။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယာ** တိ သရီရဝဏ္ဏေနပိ ဂုဏဝဏ္ဏေနပိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာယ။ ဒုဿီလဿ ဟိ ပရိသမဇ္ဈေ နိသိန္နဿ နိတ္တေဇတာယ သရီရဝဏ္ဏောပိ န သမ္ပဇ္ဇတိ, ဂုဏဝဏ္ဏော ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **ယေ ခေါ ပနဿာ** တိ ယေ ခေါ ပန တဿ ဥပဋ္ဌာ ကာ တ ဉာတိမိတ္တာဒယော တ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ သေဝန္တိ။ **တေသံ တ**န္တိ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဆ သတ္ထာရေ သေဝန္တာနံ

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ဝိယ, ဒေဝဒတ္တံ သေဝန္တာနံ ကောကာလိကာဒီနံ ဝိယ စ တံ သေဝနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ။ **မဇ္ဈိမော** တိ ပဌမဝယသ္မိံ ကာလတော ပဉ္စာယ ယာဝ နဝဝယသ္မိံ ကာလာ မဇ္ဈိမော နာမ။ **ထေရော**တိ ဒသဝဿ ကာလတော ပဉ္စာယ ထေရော နာမ။ **ဝေမာဟံသူ**တိ ဇဝံ ဝဒန္တိ။ **ကိံ နု ခော တုယှံ ဟန္တိ** တုယှံ ဗာလဿ ဘဏိတေ န ကော အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တထာရူပန္တိ** တထာဇာတိကံ တထာသဘာဝံ ဥက္ခေပနီယကမ္မဿ ကာရဏဘူတံ။

၁၁၇. ကာဠိကဝတ္ထုပြမေသု – **ကာဠိကဝတ္ထံ** နာမ တယော ကပ္ပာသံသူ ဂဟေတွာ ကန္တိတသုတ္တေန တယိတံ သုခုမဝတ္ထံ။ တံ နဝတယိမံ အနဂ္ဃံ ဟောတိ။ ပရိဘောဂမဇ္ဈိမံ ဝီသမ္ပိ တိံသမ္ပိ သဟဿာနိ အဂ္ဃတိ။ ဇိဏ္ဏကာလေ ပန အဋ္ဌပိ ဒသပိ သဟဿာနိ အဂ္ဃတိ။

တေသံ တံ ဟောတီတိ တေသံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓာဒယော သေဝန္တာနံ ဝိယ တံ သေဝနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ ဟောတိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉှိ ဇေဝံ နိဿာယ ယာဝဇ္ဇကာလာ မုစ္စနကသတ္တာနံ ပမာဏံ နတ္ထိ။ တထာ သာရိပုတ္တတ္ထေ ရမဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရေ အဝသေသေ စ အသီတိမဟာသာဝကေ နိဿာယ သဂ္ဂံ ဂတသတ္တာနံ ပမာဏံ နတ္ထိ။ ယာဝဇ္ဇကာလာ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုဂတိံ ပဋိပန္နသတ္တာနမ္ပိ ပမာဏံ နတ္ထိယေဝ။ **အာဓေယျံ ဂစ္ဆတီ** တိ တဿ မဟာထေရဿ တံ အတ္ထနိဿိတံ ဝစနံ ယထာ ဂန္ဓကရဏ္ဍကေ ကာသိကဝတ္ထံ အာဓာတဗ္ဗတံ ဌပေတဗ္ဗတံ ဂစ္ဆတိ, ဇဝံ ဥတ္တမင်္ဂေ သိရသ္မိံ ဟဒယေ စ အာဓာတဗ္ဗတံ ဌပေတဗ္ဗတမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁၈. သုပ္ပမေယျာဒီသု – သုခေန ပမေတဗ္ဗောတိ **သုပ္ပမေယျော။ ဥန္နဠော** တိ ဥန္နမိတ္တံ သတ္တလောကေ။ **ဥဒ္ဓတော**တိ ဥဒ္ဓစ္စေန သမန္နာဂတော။ **ဥန္နဠော** တိ ဥဂ္ဂတနဠော; တုစ္ဆမာနံ ဥက္ခိပိတွာ ဌိတောတိ အတ္ထော။ **စပလော** တိ ပတ္တမဏ္ဍနာဒိနာ စာပလ္လေန သမန္နာဂတော။ **မုခရော**တိ မုခခရော။ **ဝိကိဏ္ဏဝါစော** တိ အသံယတဝစနော။ **အသမာဟိတော**တိ စိတ္တေကဂ္ဂတာရဟိတော။ **ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော** တိ ဘန္တစိတ္တော, ဘန္တဂါဝီဘန္တမိဂီသပ္ပဋိဘာဂေ။ **ပါကဋိန္ဒြိယော** တိ ဝိဝဋိန္ဒြိယော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဇဝရူပေ ပုဂ္ဂလော ‘သုပ္ပမေယျော’တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ ပရိတ္တာယ ဥဒကဿ သုခေန ပမာဏံ ဂယှတိ; ဇဝမေဝ ဣမေဟိ အဂုဏင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ သုခေန ပမာဏံ ဂယှတိ။ တေနေသ ‘သုပ္ပမေယျော’တိ ဝုတ္တော။

၁၁၉. ဒုက္ခေန ပမေတဗ္ဗောတိ **ဒုပ္ပမေယျော။ အနုဒ္ဓတာ** ဒီနိ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဇဝရူပေ ပုဂ္ဂလော ‘ဒုပ္ပမေယျော’တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ မဟာသမုဒ္ဒဿ ဒုက္ခေန ပမာဏံ ဂယှတိ; ဇဝမေဝ ဣမေဟိ ဂုဏင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဒုက္ခေန ပမာဏံ ဂယှတိ။ တာဒိသော ‘အနာဂါမီ နု ခော, ခီဏာသဝေ နု ခော’တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ ဂစ္ဆတိ, တေနေသ ‘ဒုပ္ပမေယျော’တိ ဝုတ္တော။

၁၂၀. န သက္ကာ ပမေတုန္တိ **အပ္ပမေယျော**။ ယထာ ဟိ အာကာသဿ န သက္ကာ ပမာဏံ ဂဟေတုံ, ဇဝံ ခီဏာသဝဿ။ တေနေသ ‘အပ္ပမေယျော’တိ ဝုတ္တော။

၁၂၁. န သေဝိတဗ္ဗာဒီသု – **န သေဝိတဗ္ဗော** တိ န ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗော။ **န ဘဇိတဗ္ဗော** တိ န အလ္လီယိတဗ္ဗော။ **န ပယိရုပာသိတဗ္ဗော**တိ န သန္တိကေ နိသီဒနဝသေန ပုနပ္ပုနံ ဥပာသိတဗ္ဗော။ **ဟီနော ဟောတိ သီလေနာ**တိအာဒီသု ဥပာအယုပာအယ ဟီနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ။ ယော ဟိ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခတိ, သော ဒသ သီလာနိ ရက္ခန္တေန န သေဝိတဗ္ဗော။ ယော ပန ဒသ သီလာနိ ရက္ခတိ, သော စတုပာရိသုဒ္ဓိသီလံ ရက္ခန္တေန န သေဝိတဗ္ဗော။ **အညတြ အနုဒ္ဒယာ အညတြ အနုကမ္ပာ**တိ ဌပေတွာ အနုဒ္ဒယဉ္စ အနုကမ္ပဉ္စ။ အတ္တနော အတ္ထာယ ဇဝ ဟိ ဇဝရူပေ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော။ အနုဒ္ဒယာနုကမ္ပာဝသေန ပန တံ ဥပသင်္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၂၂. သဒိသော ဟောတီတိ သမာနော ဟောတိ။ **သီလသာမညဂတာနံ သတန္တိ** သီလေန သမာနဘာဝံ ဂတာနံ သန္တာနံ။ **သီလကထာ စ နော ဘဝိဿတီ** တိ ဇဝံ သမာနသီလာနံ အမှာကံ သီလမေဝ အာရဗ္ဘ ကထာ ဘဝိဿတိ။ **သာ စ နော ဖာသု ဘဝိဿတီ**တိ သာ စ သီလကထာ အမှာကံ ဖာသုဝိဟာရော သုခဝိဟာရော ဘဝိဿတိ။ **သာ စ နော ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတီ**တိ သာ စ အမှာကံ ကထာ ဒိဝသမ္ပိ ကထေန္တာနံ ပဝတ္တိနီ ဘဝိဿတိ, န ပဋိဟညိဿတိ။ ဒွီသု ဟိ

သီလဝန္တေသု ဧကေန သီလဿ ဝဏ္ဏော ကထိတော ဣတရော အနုမောဒတိ; တေန တေသံ ကထာ ဖာသု စေဝ ဟောတိ, ပဝတ္တိနီ စ။ ကေသ္မိံ ပန ဒုဿီလေ သတိ ဒုဿီလဿ သီလကထာ ဒုက္ကထာတိ နေဝ သီလကထာ ဟောတိ, န ဖာသု ဟောတိ, န ပဝတ္တိနီ။ **သမာဓိပညာကထာသု**ပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွေဝ ဟိ သမာဓိလာဘိနော သမာဓိကထံ, သပ္ပညာ စ ပညာကထံ ကထေန္တာ, ရတ္တိံ ဝါ ဒိဝသံ ဝါ အတိက္ကန္တမ္ပိ န ဇာနန္တိ။

၁၂၃. သက္ကတ္ဝါ ဂရုံ ကတ္ဝါတိ သက္ကာရဉ္စေဝ ဂရုကာရဉ္စ ကရိတွာ။ **အဓိကော ဟောတီ**တိ အတိရေကော ဟောတိ။ **သီလက္ခန္ဓ**န္တိ သီလရာသိံ။ **ပရိပူရေဿာမီ**တိ တံ အတိရေကသီလံ ပုဂ္ဂလံ နိဿာယ အတ္တနော အပရိပူရံ သီလရာသိံ ပရိပူရံ ကရိဿာမိ။ **တတ္ထ တတ္ထ ပညာယ အနုဂ္ဂဟေဿာမီ**တိ ဧတ္ထ သီလဿ အသပ္ပာယေ အနုပကာရဓမ္မေ ဝဇ္ဇေတွာ သပ္ပာယေ ဥပကာရဓမ္မေ သေဝန္တော တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ သီလက္ခန္ဓံ ပညာယ အနုဂ္ဂဏှာတိ နာမ။ **သမာဓိပညာက္ခန္ဓေသု**ပိ ဧသေဝ နယော။

၁၂၄. ဖိဂုစ္ဆိတဗ္ဗာဒီသု – **ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော**တိ ဂူထံ ဝိယ ဇိဂုစ္ဆိတဗ္ဗော။ **အထ ခော န**န္တိ အထ ခော အဿ။ **ကိတ္တိသဒ္ဒော**တိ ကထာသဒ္ဒော။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ဧတ္ထ ဂူထကူပေ ဟော ဝိယ ဒုဿီလျံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဂူထကူပေ ပတိတွာ ဌိတော ဓမ္မနီအဟိ ဝိယ ဒုဿီလပုဂ္ဂလော။ ဂုထကူပတော ဥဒ္ဓရိယမာနေန တေန အဟိနာ ပုရိသဿ သရီရံ အာရုဠှေနာပိ အဒဋ္ဌဘာဝတော ဝိယ ဒုဿီလံ သေဝမာနဿာပိ တဿ ကိရိယာယ ကာရဏာဘာဝတော သရီရံ ဂူထေန မက္ခေတွာ အဟိနော ဂတကာလော ဝိယ ဒုဿီလံ သေဝမာနဿ ဟပကိတ္တိသဒ္ဒဿ အဗ္ဘုဂ္ဂမနကာလော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၂၅. **တိန္ဒုကာလာတ**န္တိ တိန္ဒုကရုက္ခအလာတံ။ **ဘိယျောသော မတ္တာယ စိစ္စိဋ္ဌာယတီ**တိ တဉှိ ဈာယမာနံ ပကတိယာပိ ပပဋိကာယော မုဥ္စန္တံ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ စိဋိစိဋာတိ သဒ္ဒံ ကရောတိ။ ဃဋ္ဋိတံ ပန အဓိမတ္တံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ဧဝမေဝံ ကောဓနော အတ္တနော ဓမ္မတာယပိ ဥဒ္ဓတော စဏ္ဍိကတော ဟုတွာ စရတိ။ အပ္ပမတ္တကံ ပန ဝစနံ ဝုတ္တကာလေ 'မာဒိသံ နာမ ဧဝံ ဝဒတီ'တိ အတိရေကတရံ ဥဒ္ဓတော စဏ္ဍိကတော ဟုတွာ စရတိ။ **ဂူထကူပေဟောတိ** ဂူထပုဏ္ဏကူပေဟ, ဂူထရာသိယေဝ ဝါ။ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ ပနေတ္ထ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **တသ္မာ ဧဝရူပေ ပုဂ္ဂလော အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော, န သေဝိတဗ္ဗော**တိ ယသ္မာ ကောဓနော အတိသေဝိယမာနောပိ အတိဥပသင်္ကမိယမာနောပိ ကုဇ္ဈတိယေဝ, 'ကိံ ဣမိနာ'တိ ပဋိက္ကမန္တောပိ ကုဇ္ဈတိယေဝ, တသ္မာ ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော, န သေဝိတဗ္ဗော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယော ဟိ ပလာလဂ္ဂိံ အတိဥပသင်္ကမိတွာ တပ္ပတိ, တဿ သရီရံ ဈာယတိ။ ယော အတိပဋိက္ကမိတွာ တပ္ပတိ, တဿ သီတံ န ဝူပသမ္မတိ။ အနုပသင်္ကမိတွာ အပဋိက္ကမိတွာ ပန မဇ္ဈတ္တဘာဝေန တပ္ပေန္တဿ သီတံ ဝူပသမ္မတိ, ကာယောပိ န ဍယှတိ။ တသ္မာ ပလာလဂ္ဂိ ဝိယ ကောဓနော ပုဂ္ဂလော မဇ္ဈတ္တဘာဝေန အဇ္ဈုပေက္ခိတဗ္ဗော, န သေဝိတဗ္ဗော, န ဘဇိတဗ္ဗော, န ပယိရုပာသိတဗ္ဗော။

၁၂၆. **ကလျာဏမိတ္တော**တိ သုစိမိတ္တော။ **ကလျာဏသဟာယော**တိ သုစိသဟာယော။ **သဟာယော**တိ သဟ ကမီ သဒ္ဓိံစရော။ **ကလျာဏသမ္ပဝင်္ကော**တိ ကလျာဏေသု သုစိပုဂ္ဂလေသု သမ္ပဝင်္ကော, တန္နိန္နတပ္ပောဏတပ္ပဗ္ဘာရမာနသောတိ အတ္ထော။

၁၂၇. သီလေသု ပရိပူရကာရီတိအာဒီသု – **သီလေသု ပရိပူရကာရိနော**တိ ဧတေ အရိယသာဝကာ ယာနိ တာနိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ အာဒိဘူတာနိ, အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ, ဟာရာဇိကသင်္ခာတာနိ စတ္တာရိ မဟာသီလသိက္ခာပဒါနိ, တေသံ အဝီတိက္ကမနတော ယာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ အာပဇ္ဇန္တိ, တေဟိ စ ဝုဋ္ဌာနတော သီလေသု ယံ ကတ္တဗ္ဗံ, တံ ပရိပူရံ သမတ္တံ ကရောန္တီတိ 'သီလေသု ပရိပူရကာရိနော'တိ ဝုစ္စန္တိ။ သမာဓိပာရိဗန္ဓကာနံ ပန ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ, ပညာပရိဗန္ဓကဿ စ သစ္စပဋိစ္ဆာဒကဿ မောဟဿ အသမူဟတတ္တာ, သမာဓိံ ပညဉ္စ ဘာဝေန္တာပိ သမာဓိပညာသု ယံ ကတ္တဗ္ဗံ တံ မတ္တသော ပမာဏေန ပဒေသမတ္တမေဝ ကရောန္တီတိ **သမာဓိသ္မိံ ပညာယ စ မတ္တသော ကာရိနော**တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန ဣတရေသုပိ ဒွီသု နယေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတြာယံ အပရောပိ သုတ္တန္တနယော –

"ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ မတ္တသော ကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ တာနိ အာပဇ္ဇတိပိ, ဝုဋ္ဌာတိပိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? န ဟိ

မေတ္တ, ဘိက္ခဝေ, အဘဗ္ဗတာ ဝုတ္တာ။ ယာနိ စ ခေါ တာနိ သိက္ခာပဒါနိ အာဒိဗြဟ္မစရိယကာနိ ဗြဟ္မစရိယသာရုပ္ပာနိ, တတ္ထ ဓုဝသီလော စ ဟောတိ, ဌိတသီလော စ, သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နော ဟောတိ, အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလေသု။ပေ။ သော တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ, ရာဂဒောသမောဟာနံ တနုတ္တာ, သကဒါဂါမီ ဟောတိ; သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ မတ္တသော ကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ။ပေ။ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော ပဉ္စန္နံ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ။ပေ။ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ , ဘိက္ခု သီလေသု ပရိပူရကာရီ, သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရီ, ပညာယ ပရိပူရကာရီ။ သော ယာနိ တာနိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ။ပေ။ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ သော အာသဝါနံ ခယာ။ပေ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ''တိ (အ. နိ. ၃.၈၇)။

၁၃၀. သတ္တာရနိဒ္ဒေသေ – **ပရိညံ ပညပေတီ**တိ ပဟာနံ သမတိက္ကမံ ပညပေတိ။ **တတ္ထာ** တိ တေသု တီသု ဇနေသု။ **တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော** တိ တေန ပညာပနေန သော သတ္ထာ **ရူပာဝစရသမာပတ္တိယာ လာဘီ** တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ဒုတိယတတိယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သတ္ထာ တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော** တိ တေန တိတ္ထိယေဟိ အသာဓာရဏေန ပညာပနေန အယံ တတိယော သတ္ထာ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တိတ္ထိယာ ဟိ ကာမာနံ ပရိညံ ပညပေန္တာ ရူပဘဝံ ဝက္ခန္တိ။ ရူပာနံ ပရိညံ ပညပေန္တာ အရူပဘဝံ ဝက္ခန္တိ။ ဝေဒနာနံ ပရိညံ ပညပေန္တာ အသညဘဝံ ဝက္ခန္တိ။ သမ္မာ ပညပေန္တာ 'ဧဝံ ပညပေယျုံ', နော စ သမ္မာ ပညပေတုံ သက္ကောန္တိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပန ကာမာနံ ပရိညံ ပဟာနံ အနာဂါမိမဂ္ဂေန ပညပေတိ ။ ရူပဝေဒနာနံ ပရိညံ ပဟာနံ အရဟတ္တမဂ္ဂေန ပညပေတိ။ **ဣမေ တယော သတ္ထာရော** တိ ဣမေ ဒွေ ဗာဟိရကာ, ဧကော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ – ဣမသ္မိံ လောကေ တယော သတ္ထာရော နာမ။

၁၃၁. ဒုတိယေ သတ္ထာရနိဒ္ဒေသေ – **ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ** တိ ဣမသ္မိံ အတ္တဘာဝေ။ **အတ္တာနံ သစ္စတော ထေတတော ပညပေတီ**တိ ''အတ္တာ နာမေကော အတ္ထိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော''တိ ဘူတတော ထိရတော ပညပေတိ။ **အဘိသမ္ပရာယဉ္စာ** တိ အပရသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဧဝမေဝ ပညပေတိ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

တိကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၄. စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၃၂. စတုက္ကနိဒ္ဒေသေ – **အသပ္ပုရိသော** တိ လာမကပုရိသော။ ပါဏံ အတိပါတေတီတိ **ပါဏာတိပါတီ**။ အဒိန္နံ အာဒိယတီတိ **အဒိန္နာဒါယီ** ။ ကာမေသု မိစ္ဆာ စရတီတိ **ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ**။ မုသာ ဝဒတီတိ **မုသာဝါဒီ**။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒေ တိဋ္ဌတီတိ **သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ။**

၁၃၃. ပါဏာတိပါတေ သမာဒပေတီတိ ယထာ ပါဏံ အတိပါတေတိ, တထာ နံ တတ္ထ ဂဟဏံ ဂဏှာပေတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော ယသ္မာ သယံ ကတေန စ ဒုဿီလျေန သမန္နာဂတော ယဉ္စ သမာဒပိတေန ကတံ, တတော ဥပမုဿ အယာဒေ, တသ္မာ **အသပ္ပုရိသေန အသပ္ပုရိသတရော** တိ ဝုစ္စတိ။ **သပ္ပုရိသော** တိ ဥတ္တမပုရိသော။

၁၃၅. သပ္ပုရိသေန သပ္ပုရိသတရော တိ အတ္တနာ ကတေန သုသီလျေန သမန္နာဂတတ္တာ ယဉ္စ သမာဒပိတော ကရောတိ။ တတော ဥပမုဿ အယာဒတ္တာ ဥတ္တမပုရိသေန ဥတ္တမပုရိသတရော။

၁၃၆. ပါပေါတိ အကုသလကမ္မပထသင်္ခါတေန ဒသဝိဓေန ပါပေန သမန္နာဂတော။

၁၃၈. ကလျာဏော တိ ကုသလကမ္မပထသင်္ခါတေန ဒသဝိဓေန ကလျာဏဓမ္မေန သမန္နာဂတော သုန္ဒရော ဘဒ္ဒကော။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၄၀. ဟာပဓမ္မာဒီသု – ဟာပေ ဓမ္မေ အဿာတိ **ဟာပဓမ္မော**။ ကလ္လာဏော ဓမ္မော အဿာတိ **ကလ္လာဏဓမ္မော**။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၄၄. သာဝဇ္ဇာဒီသု – **သာဝဇ္ဇော** တိ သဒေါသော။ **သာဝဇ္ဇေန ကာယကမ္မေနာ** တိ သဒေါသေန ပာဏာတိပာတာဒိနာ ကာယကမ္မေန။ ဧတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော တီဟိ ဒွါရေဟိ အာယူဟနကမ္မဿ သဒေါသတ္တာ, ဂူထကုဏပာဒိဘရိတော ပဒေသော ဝိယ သာဝဇ္ဇောတိ ဝုစ္စတိ။

၁၄၅. **သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလ** န္တိ ယဿ သာဝဇ္ဇမေဝ ကာယကမ္မံ ဗဟု ဟောတိ, အပ္ပံ အနဝဇ္ဇံ; သော သာဝဇ္ဇေန ဗဟုလံ ကာယကမ္မေန သမန္နာဂတော, အပ္ပံ အနဝဇ္ဇေနာတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကော ပန ဧဝရူပေါ ဟောတီတိ? ယော ကမဓမ္မတာယ တ နိဂမဓမ္မတာယ တ ကအာစိ ကရဟာစိ ဥပေါသထံ သမာဒိယတိ, သီလာနိ ပူရေတိ။ **အယံ ဝုစ္စတီ**တိ အယံ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော တီဟိ ဒွါရေဟိ အာယူဟနကမ္မေသု သာဝဇ္ဇဿေဝ ဗဟုလတာယ အနဝဇ္ဇဿ အပ္ပတာယ **ဝဇ္ဇဗဟုလော** တိ ဝုစ္စတိ။

ယထာ ဟိ ကေသ္မိံ ပဒေသေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ ဒုဂ္ဂန္ဓာနိ ပုပ္ဖာနိ ရာသိကတာနဿု, တေသံ ဥပရိ တဟံ တဟံ အတိမုတ္တကဝဿိကဟဋ္ဌလာနိ ပတိတာနိ ဘဝေယျုံ။ ဧဝရူပေါ အယံ ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ ပန ကေသ္မိံ ပဒေသေ အတိမုတ္တကဝဿိကဟဋ္ဌလာနိ ရာသိကတာနဿု, တေသံ ဥပရိ တဟံ တဟံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏဒုဂ္ဂန္ဓာနိ ဗဒရပုပ္ဖာဒီနိ ပတိတာနိ ဘဝေယျုံ။ ဧဝရူပေါ တတိယော ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ စတုတ္ထော ပန တီဟိပိ ဒွါရေဟိ အာယူဟနကမ္မဿ နိဒ္ဒောသတ္တာ, စတုမဓုရဘရိတသုဝဏ္ဏပာတိ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ တေသု ပဌမော အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇနော။ ဒုတိယော အန္တရန္တရာ ကုသလဿ ကာရကော လောကိယပုထုဇ္ဇနော။ တတိယော သောတာပန္နော သကဒါဂါမိအနာဂါမိနောပိ ဧတေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ စတုတ္ထော ခီဏာသဝေါ။ သော ဟိ ဧကန္တေန အနဝဇ္ဇောယေဝ။ အယံ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယော။

၁၄၈. ဥဂ္ဃဋိတညူအာဒီသု – **ဥဂ္ဃဋိတညူ** တိ ဧတ္ထ **ဥဂ္ဃဋိတံ** နာမ ဉာဏုဂ္ဃာဋနံ, ဉာဏေ ဥဂ္ဃဋိတမတ္တေယေဝ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ **သဟ ဥဒာဟဋဝေလာယာ**တိ ဥဒာဟာရေ ဥဒာဟဋမတ္တေယေဝ။ **ဓမ္မာဘိသမယော** တိ စတုသစ္စဓမ္မဿ ဉာဏေန သဒ္ဓိံ အဘိသမယော။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ 'စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ'တိအာဒိနာ နယေန သံခိတ္တေန မာတိကာယ ဌပိယမာနာယ ဒေသနာနုသာရေန ဉာဏံ ပေသေတွာ အရဟတ္တံ ဂဏှိတုံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော ဥဂ္ဃဋိတညူတိ ဝုစ္စတိ။

၁၄၉. ဝိပဉ္စိတံ ဝိတ္ထာရိတမေဝ အတ္ထံ ဇာနာတီတိ **ဝိပဉ္စိတညူ။ အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ သင်္ခိတ္တေန မာတိကံ ဌပေတွာ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထေ ဘာဇိယမာနေ အရဟတ္တံ ပာပုဏိတုံ သမတ္ထော ပုဂ္ဂလော ဝိပဉ္စိတညူတိ ဝုစ္စတိ။

၁၅၀. ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နေတဗ္ဗောတိ **နေယျော။ အနုပုဗ္ဗေန ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတီ** တိ အနုက္ကမေန အရဟတ္တပ္ပတ္တိ။

၁၅၁. ဗျဉ္ဇနပဒမေဝ ပရမံ အဿာတိ **ပဒပရမော။ န တာယ ဇာတိယာ ဓမ္မာဘိသမယော ဟောတီ** တိ န တေန အတ္တဘာဝေန ဈာနံ တ ဝိပဿနံ တ မဂ္ဂံ တ ဖလံ တ နိဗ္ဗတ္တေတုံ သက္ကောတီတိ အတ္ထော။

၁၅၂. ယုတ္တပဋိဘာနာဒီသု – ပဋိဘာနံ ဝုစ္စတိ ဉာဏမ္ပိ, ဉာဏဿ ဥပဋ္ဌိတဝစနမ္ပိ။ တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တဉ္စ ပဋိဘာနမဿာတိ **ယုတ္တပ္ပဋိဘာနော**။ ပုစ္ဆိတာနန္တရမေဝ သီဃံ ဗျာကာတုံ အသမတ္ထတာယ နော မုတ္တံ ပဋိဘာနမဿာတိ **နော မုတ္တပ္ပဋိဘာနော**။ ဣမိနာ နယေန သေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ ပန ပဌမော – ကိဉ္စိ ကာလံ ဝီမံသိတွာ ယုတ္တမေဝ ပေက္ခတိ, **တိပိဋကစူဠနာဂတ္ထေရော** ဝိယ။ သော ကိရ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ပဉှပရိဂ္ဂဟေတွာ ယုတ္တပယုတ္တကာရဏမေဝ ကထေတိ။

ဒုတိယော – ပုစ္ဆာနန္တရမေဝ ယေန တ တေန တ ဝစနေန ပဋိဗာဟတိ, ဝီမံသိတွာပိ စ ယုတ္တံ န ပေက္ခတိ **စတုနိကာယိကပဏ္ဍိတတိဿတ္ထေရော** ဝိယ။ သော ကိရ ပဉှံ ပုဋ္ဌော ပဉှပရိယောသာနမ္ပိ နာဂမေတိ, ယံ တ တံ တ ကထေတိယေဝ။ ဝစနတ္ထံ ပနဿ ဝီမံသိယမာနံ ကတ္ထစိ န လဂ္ဂတိ။

တတိယော – ပုစ္ဆာသမကာလမေဝ ယုတ္တံ ပေက္ခတိ, တင္ခဏညေဝ ဝစနံ ဗျာကရောတိ **တိပိဋ္ဋကစူဠာဘယတ္ထေရော** ဝိယ။ သော ကိရ ပဉှံ ပုဋ္ဌော သီဃမေဝ ကထေတိ, ယုတ္တပယုတ္တကာရဏော စ ဟောတိ။

စတုတ္ထော – ပုဋ္ဌော သမာနော နေဝ ယုတ္တံ ပေက္ခတိ , န ယေန တ တေန တ ပဋိဗာဟိတုံ သက္ကောတိ တိဗ္ဗန္ဓကောရနိမုင္ဂေ ဝိယ ဟောတိ **လာဠုဒာယိတ္ထေရော** ဝိယ။

၁၅၆. ဓမ္မကထိကေသု – **အပ္ပဉ္စ ဘာသတီ** တိ သမ္ပတ္တပရိသာယ ထောကမေဝ ကထေတိ။ **အသဟိတဉ္စာ** တိ ကထေန္တော စ ပန န အတ္ထယုတ္တံ ကာရဏယုတ္တံ ကထေတိ။ **ပရိသာ စဿ န ကုသလာ ဟောတီ** တိ သောတုံ နိသိန္နပရိသာ စဿ ယုတ္တာယုတ္တံ ကာရဏာကာရဏံ သိလိဋ္ဌာသိလိဋ္ဌံ န ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ **ဧဝရူပေ**ာတိ အယံ ဧဝံ ဇာတိကော ဗာလဓမ္မကထိကော။ ဧဝံဇာတိကာယ ဗာလပရိသာယ ဓမ္မကထိကောတေ့ဝ နာမံ လဘတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ ဒွေဝ ဇနာ သဘာဝဓမ္မကထိကာ, ဣတရေ ပန ဓမ္မကထိကာနံ အန္တရေ ပဝိဋ္ဌတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တာ။

၁၅၇. ဝလာဟကူပမေသု **ဝလာဟကာ**တိ မေဃာ။ **ဂဇ္ဇိတာ** တိ ထနိတာ။ တတ္ထ ဂဇ္ဇိတ္တာ နော ဝဿနဘာဝေ နာမ ဟာပကော။ မနုဿာ ဟိ ယထာ ဒေဝေ ဂဇ္ဇတိ 'သုဝုဋ္ဌိကာ ဘဝိဿတီ'တိ ဗီဇာနိ နီဟရိတွာ ဝပန္တိ။ အထ ဒေဝေ အဝဿန္တေ ခေတ္တေ ဗီဇာနိ ခေတ္တေယေဝ နဿန္တိ, ဂေဟေ ဗီဇာနိ ဂေဟေယေဝ နဿန္တီတိ ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဟောတိ။ နော ဂဇ္ဇိတွာ ဝဿနဘာဝေပိ ဟာပကော။ မနုဿာ ဟိ 'ဣမသ္မိံ ကာလေ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာ ဘဝိဿတီ'တိ နိန္နဋ္ဌာနေသုယေဝ ဝပ္ပံ ကရောန္တိ။ အထ ဒေဝေ ဝဿိတွာ သဗ္ဗဗီဇာနိ မဟာသမုဒ္ဒံ ပာပေတိ, ဒုဗ္ဘိက္ခမေဝ ဟောတိ။ ဂဇ္ဇိတွာ ဝဿနဘာဝေ ပန ဘဒ္ဒကော။ တဒါ ဟိ သုဘိက္ခံ ဟောတိ။ နော ဂဇ္ဇိတွာ နော ဝဿနဘာဝေ ဧကန္တ ဟာပကောဝ။

ဘာသိတာ ဟောတိ နော ကတ္တာတိ 'ဣအနိ ဂန္ထဓုရံ ပူရေဿာမိ, တသဓုရံ ပူရေဿာမီ'တိ ကထေတိယေဝ, န ပန ဥဒ္ဒေသံ ဂဏှာတိ, န ကမ္မဋ္ဌာနံ ဘာဝေတိ။

ကတ္တာ ဟောတိ နော ဘာသိတာတိ 'ဂန္ထဓုရံ တ ပူရေဿာမိ တသဓုရံ တ'တိ န ဘာသတိ။ သမ္ပတ္တေ ပန ကာလေ တမတ္ထံ သမ္ပာဒေတိ။ ဣမိနာ နယေန ဣတရေပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗံ ပနေတံ ပစ္စယအာယကေနေဝ ကထိတံ။ ဧကော ဟိ 'အသုကဒိဝသေ နာမ အနံ ဒဿာမီ'တိ သင်္ဃံ နိမန္တေတိ, သမ္ပတ္တကာလေ နော ကရောတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော ပုညေန ပရိဟာယတိ, ဘိက္ခုသင်္ဃောပိ လာဘေန ပရိဟာယတိ ။ အပရော သင်္ဃံ အနိမန္တေတွာဝ သက္ကာရံ ကတွာ 'ဘိက္ခူ အာနေဿာမီ'တိ န လဘတိ, သဗ္ဗေ အညတ္ထ နိမန္တိတာ ဟောန္တိ။ အယမ္ပိ ပုညေန ပရိဟာယတိ , သင်္ဃောပိ တေန လာဘေန ပရိဟာယတိ။ အပရော ပဌမံ သင်္ဃံ နိမန္တေတွာ, ပစ္ဆာ သက္ကာရံ ကတွာ အနံ ဒေတိ, အယံ ကိစ္စကာရီ ဟောတိ။ အပရော နေဝ သင်္ဃံ နိမန္တေတိ, န အနံ ဒေတိ, အယံ 'ဟပပုဂ္ဂလော'တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၅၈. မူသိကူပမေသု – **ကာမံ ကတ္တာ နော ဝသိတာ**တိ အတ္တနော အာသယံ ဗိလံ ကူပံ ခဏတိ, နော တတ္ထ ဝသတိ, ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဌာနေ ဝသတိ, ဧဝံ ဗိဠာရာဒိအမိတ္တဝသံ ဂစ္ဆတိ။ ခတ္တာတိပိ ပာဌော။ **ဝသိတာ နော ကာမံ ကတ္တာ**တိ သယံ န ခဏတိ, ပရေန ခတေ ဗိလေ ဝသတိ, ဧဝံ ဇီဝိတံ ရက္ခတိ။ တတိယာ ဒွေပိ ကရောန္တိ, ဇီဝိတံ ရက္ခတိ။ စတုတ္ထာ ဒွေပိ အကရောန္တိ အမိတ္တဝသံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမာယ ပန ဥပမာယ ဥပမိတေသု ပုဂ္ဂလေသု ပဌမော ယထာ သာ မူသိကာ ကာမံ ခဏတိ, ဧဝံ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ယထာ ပန သာ တတ္ထ န ဝသတိ, ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဌာနေ ဝသန္တီ, အမိတ္တဝသံ ဂစ္ဆတိ; တထာ အယမ္ပိ ပရိယတ္တိဝသေန ဉာဏံ ပေသေတွာ စတုသစ္စဓမ္မံ န ပဋိဝိဇ္ဈတိ, လောကာမိသဋ္ဌာနေသုယေဝ စရန္တော မစ္စုမာရကိလေသမာရဒေဝပုတ္တမာရသင်္ခါတာနံ အမိတ္တာနံ ဝသံ ဂစ္ဆတိ။ ဒုတိယော ယထာ သာ မူသိကာ ကာမံ န ခဏတိ, ဧဝံ နဝင်္ဂံ သတ္ထုသာသနံ န ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ယထာ ပန ပရေန ခတဗိလေ ဝသန္တီ ဇီဝိတံ ရက္ခတိ; ဧဝံ ပရဿ ကထံ သုတွာ စတုသစ္စဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ တိဏ္ဏံ မာရာနံ ဝသံ အတိက္ကမတိ။ ဣမိနာ နယေန တတိယစတုတ္ထေသုပိ ဩပမ္မသံသန္ဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၅၉. အမ္ဗူပမေသု – **အာမံ ပက္ကဝဏ္ဏီ** တိ အန္တော အာမံ ဗဟိ ပက္ကသဒိသံ။ **ပက္ကံ အာမဝဏ္ဏီ** တိ အန္တော ပက္ကံ ဗဟိ အာမသဒိသံ။ သေသဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ယထာ အမ္ဗေ အပက္ကဘာဝေ အာမတာ ဟော

တိ, ဧဝံ ပုဂ္ဂလေပိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေ အာမတာ, အရိယဘာဝေ ပက္ကတာ။ ယထာ စ တတ္ထ ပက္ကသဒိသတာ ပက္ကဝဏ္ဏိတာ; ဧဝံ ပုဂ္ဂလေပိ အရိယာနံ အဘိက္ကမနာဒိသဒိသတာ ပက္ကဝဏ္ဏိတာတိ – ဣမိနာ နယေန ဥပမိတပုဂ္ဂလေသု ဩပမ္မသံသန္ဒနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၆၀. ကုမ္ဘူပမေသု – **ကုမ္ဘော** တိ ဃဋော။ **တုစ္ဆော** တိ အန္တော ရိတ္တော။ **ပိဟိတော**တိ ပိဒဟိတ္ဝာ ဌပိတော။ **ပူရော**တိ အန္တော ပုဏ္ဏော။ **ဝိဝဋော**တိ ဝိဝရိတ္ဝာ ဌပိတော။ ဥပမိတပုဂ္ဂလေသု ပနေတ္ထ အန္တော ဂုဏသာရဝိရဟိတော တုစ္ဆော ဗာဟိရသောဘနတာယ ပိဟိတော ပုဂ္ဂလော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၆၁. ဥဒကရဟဒူပမေသု – **ဥဒကရဟဒော** တာဝ ဇဏ္ဏုမတ္တေပိ ဥဒကေ သတိ ပဏ္ဏရသသမ္ဘိန္နဝဏ္ဏတ္တာ တ ဗဟလတ္တာ တ ဥဒကဿ အပညာယမာနတလော **ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော** နာမ ဟောတိ။ တိပေါရိသ စတုပေါရိသေပိ ပန ဥဒကေ သတိ အစ္ဆတ္တာ ဥဒကဿ ပညာယမာနတလော **ဂမ္ဘီရော ဥတ္တာနောဘာသော** နာမ ဟောတိ။ ဥဘယကာရဏသမ္ပန္နတော ပန ဣတရေ ဒွေ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပုဂ္ဂလောပိ ကိလေသုဿဒဘာဝတော ဂုဏဂမ္ဘီရတာယ စ အဘာဝတော ဂုဏဂမ္ဘီရာနံ သဒိသေဟိ အဘိက္ကမာဒီဟိ ယုတ္တော **ဥတ္တာနော ဂမ္ဘီရောဘာသော** နာမ။ ဣမိနာ နယေန သေသာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၆၂. ဗလီဗဒ္ဒူပမေသု – **ဗလီဗဒ္ဒော** တာဝ ယော အတ္တနော ဂောဂဏံ ဃဋ္ဋေတိ ဥဗ္ဗေဇေတိ, ပရဂောဂဏေ ပန သောရတော သုခသီလော ဟောတိ – အယံ **သကဂဝစဏ္ဍော နော ပရဂဝစဏ္ဍော** နာမ။ ပုဂ္ဂလောပိ အတ္တနော ပရိသံ ဃဋ္ဋေတိ ဥဗ္ဗေဇေတိ ဝိဇ္ဈန္တော ဖရုသေန သမုဒာစရန္တော, ပရပရိသာယ ပန သောရစ္စံ နိဝာတဝုတ္တိတံ အာပဇ္ဇန္တော **သကဂဝ စဏ္ဍော ဟောတိ နော ပရဂဝစဏ္ဍော** နာမာတိ။ ဣမိနာ နယေန သေသာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဒ္ဒေသတရေ ပနေတ္ထ **ဥဗ္ဗေဇိတာ ဟောတီ**တိ ဃဋ္ဋေတွာ ဝိဇ္ဈိတွာ ဥဗ္ဗေဂပ္ပတ္တံ ကရောတိစ္စေဝ အတ္ထော။

၁၆၃. အာသီဝိသူပမေသု – **အာသီဝိသော** တာဝ ယဿ ဝိသံ အာသုံ အာဂစ္ဆတိ သီဃံ ဖရတိ; ဃောရံ ပန န ဟောတိ, စိရကာလံ န ပီဠေတိ – အယံ **အာဂတဝိသော နော ဃောရဝိသော**။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုဂ္ဂလဝိဘာဇနံ ပန ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၆၄. အနနုဝိစ္စ အပရိယောဂာဟေတွာ အဝဏ္ဏာရဟဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတာ ဟောတီ တိအာဒီသု **အနနုဝိစ္စာ**တိ အတုလယိတွာ, အပရိဂ္ဂဏှိတွာ။ **အပရိယောဂာဟေတွာ**တိ ပညာယ ဂုဏေ အနောဂာဟေတွာ။

၁၆၆. ဘူတံ တစ္ဆံ န္တိ ဝိဇ္ဇမာနတော ဘူတံ, အဝိပရီတတော **တစ္ဆံ**။ **ကာလေနာ** တိ ယုတ္တပယုတ္တကာလေန။ **တတြ ကာလညူ ဟောတီ** တိ ယမိဒံ ကာလေနာတိ ဝုတ္တံ။ တတြ ယော ပုဂ္ဂလော ကာလညူ ဟောတိ, ကာလံ ဇာနာတိ, တဿ ပဉှဿ ဝေယျာကရဏတ္ထာယ "ဣမသ္မိံ ကာလေ ပုစ္ဆိတေနာပိ မယာ န ကထေတဗ္ဗာ, ဣမသ္မိံ ကာလေ ကထေတဗ္ဗာ"တိ – အယံ ကာလေန ဘဏတိ နာမ။ **ဥပေက္ခကော ဝိဟရတီ** တိ မဇ္ဈတ္တဘူတာယ ဥပေက္ခာယ ဌိတော ဟုတွာ ဝိဟရတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၆၇. ဥဋ္ဌာနဖလူပဇီဝီတိအာဒီသု – ယော ဥဋ္ဌာနဝီရိယေနေဝ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေတွာ တဿ နိဿန္ဒဖလမတ္တံ ကိဉ္စိဒေဝ လဘိတွာ ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ, တံ ပန ဥဋ္ဌာနံ အာဂမ္မ ကိဉ္စိ ပုညဖလံ န ပဋိလဘတိ, တံ သန္ဓာယ **ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥဋ္ဌဟတော**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **တတူပရိ ဒေဝာ**တိ တတော ဥပရိ ဗြဟ္မကာယိကာဒယော ဒေဝါ။ တေသဉ္ဟိ ဥဋ္ဌာနဝီရိယေန ကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ ပုညဖလမေဝ ဥပဇီဝန္တိ။ **ပုညဝတော စာ**တိ ဣဒံ ပုညဝန္တေ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏာဒယော စေဝ ဘုမ္မဒေဝေ အာဒိံ ကတွာ နိမ္မာနရတိပရိယောသာနေ ဒေဝေ စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေပိ ဟေတေ တယာမဖလညှ စေဝ ပုညဖလဉ္စ အနုဘဝန္တိ။ နေရယိကာ ပန နေဝ ဥဋ္ဌာနေန အာဇီဝံ ဥပ္ပာဒေတုံ သက္ကောန္တိ, နာပိ နေသံ ပုညဖလေန ကောစိ အာဇီဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁၆၈. တမာဒီသု – "နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော"တိအာဒိကေန တမေန ယုတ္တောတိ **တမော**။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ ပုန နိရယတမူပဂမနတော **တမပရာယဏော**။ **နေသာဒကုလေ**တိ မိဂလုဒ္ဒကာဒီနံ ကုလေ။ **ဝေနကုလေ**တိ ဝိလီဝကာရကုလေ။ **ရထကာရကုလေ**တိ စမ္မကာရကုလေ။ **ပုက္ကုသကုလေ** တိ ပုပ္ဖဆဍ္ဍကကုလေ။ **ကသိရဝုတ္တိကေ** တိ ဒုက္ခဝုတ္တိ

ကော။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏော** တိ ပံသုပိသာစကော ဝိယ ဈာမခါဏုဝဏ္ဏော။ **ဒုဒ္ဒသိကော** တိ ဝိဇာတမာတုယာပိ အမနာပဒဿနော။ **ဩကောဋိမကော**တိ လကုဏ္ဍကော။ **ကာဏော**တိ ဧကက္ခိကာဏော တ ဥဘယက္ခိကာဏော တ။ **ကုဏီ**တိ ဧကဟတ္ထ ကုဏီ တ ဥဘယဟတ္ထကုဏီ တ။ **ခဉ္ဇော** တိ ဧကပါဒခဉ္ဇော တ ဥဘယပါဒခဉ္ဇော တ။ **ပက္ခဟတော**တိ ဟတပက္ခော ပီဌသပ္ပီ။ **ပဒီပေယ္ယဿ** တိ တေလကပလ္လကာဒိနော ပဒီပူပကရဏဿ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလော တမော ဟောတိ တမပရာ ယဏော**တိ ဧတ္ထ ဧကော ပုဂ္ဂလော ဗဟိဒ္ဓါ အာလောကံ အဒိသွာ တ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံယေဝ ကာလံ ကတွာ အပာယေသု နိဗ္ဗတ္တန္တော သကလေပိ ကပ္ပေ သံသရတိ။ သောပိ တမော တမပရာယဏောဝ။ သော ပန ကုဟာကပုဂ္ဂလော ဘဝေယ္ယ။ ကုဟာကဿ ဟိ ဧဝရူပာ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ။

ဧတ္ထ စ **နီစေ ကုလေ ပစ္စာဇာတော** **ဟောတိ စဏ္ဍာလကုလေ** တတိအာဒီဟိ အာဂမနဝိပတ္တိ စေဝ ပုဗ္ဗုပ္ပန္န ပစ္စယဝိပတ္တိ စ ဒဿိတာ။ **ဒလိဒ္ဒေ** တိအာဒီဟိ ပဝတ္တိပစ္စယဝိပတ္တိ။ **ကသိရဝုတ္တိကေ** တိအာဒီဟိ အာဇီဝုပာယဝိပတ္တိ။ **ဒုဗ္ဗဏ္ဏော** တိအာဒီဟိ ရူပဝိပတ္တိ။ **ဗဟွာဗာဓော**တိအာဒီဟိ ဒုက္ခကာရဏသမာယောဂေါ။ **န လာဘီ**တိအာဒီဟိ သုခ ကာရဏဝိပတ္တိ စေဝ ဥပဘောဂဝိပတ္တိ စ။ **ကာယေန ဒုစ္စရိတ** န္တိအာဒီဟိ တမပရာယဏဘာဝဿ ကာရဏသမာ ယောဂေါ။ **ကာယဿ ဘေဒာ** တိအာဒီဟိ သမ္ပရာယိကတမူပဂမော။ သုက္ကပက္ခော ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိစေတ္ထ တိဝိဓာယ ကုလသမ္ပတ္တိယာ ပစ္စာဇာတိအာဒိကေန ဇောတိနာ ယုတ္တတော **ဇောတိ,** အာလောကဘူ တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကာယသုစရိတာဒီဟိ ပန သဂ္ဂူပပတ္တိဇောတိဘာဝူပဂမနတော **ဇောတိပရာယဏော။ ခတ္တိယ မဟာသာလကုလေ တ**တိအာဒီသု **ခတ္တိယမဟာသာလာ**တိ ခတ္တိယာ မဟာသာရာ မဟာသာရပ္ပတ္တာ ခတ္တိယာ။ ယေသဥ္ဟိ ခတ္တိယာနံ ဟေဋ္ဌိမန္တေန ကောဋိသတံ နိဓာနဂတံ ဟောတိ, တယော ကဟာပဏကုမ္ဘာ ဝဠဥ္စနတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတာ ဟောန္တိ, တေ ခတ္တိယမဟာသာလာ နာမ။ ယေသံ ဗ္ရာဟ္မဏာနံ အသီတိကောဋိဓနံ နိဟိတံ ဟောတိ, ဒိယဍ္ဍော ကဟာပဏကုမ္ဘော ဝဠဥ္စနတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတော ဟောတိ, တေ **ဗ္ရာဟ္မဏမဟာသာလာ** နာမ။ ယေသံ ဂဟပတီနံ စတ္တာလီသကောဋိဓနံ နိဟိတံ ဟောတိ, ကဟာပဏကုမ္ဘော ဝဠဉ္စတ္ထာယ ဂေဟမဇ္ဈေ ရာသိံ ကတွာ ဌပိတော ဟောတိ, တေ **ဂဟပတိမဟာသာလာ** နာမ။ တေသံ ကုလေတိ အတ္ထော။ **အဍ္ဍေ** တိ ဣဿရေ။ နိဓာနဂတဓနဿ မဟန္တတာယ **မဟဒ္ဓနေ** ။ သုဝဏ္ဏရဇတဘာဇနာဒီနံ ဥပဘောဂဘဏ္ဍာနံ မဟန္တတာယ **မဟာဘောဂေ**။ နိဓာနဂတဿ ဇာတရူပရဇတဿ ပဟူတတာယ **ပဟူတဇာတရူပရဇတေ**။ ဝိတ္တူပကရဏဿ တုဋ္ဌိ ကရဏဿ ပဟူတတာယ **ပဟူတဝိတ္တူပကရဏေ** ။ ဂေဓနာဒီနဉ္စ သတ္တဝိဓဓညာနဉ္စ ပဟူတတာယ **ပဟူတဓနဓညေ။ အဘိရူပော**တိ သုန္ဒရရူပေ။ **ဒဿနီယော** တိ အညံ ကမ္မံ ပဟာယ ဒိဝသမ္ပိ ပဿိတဗ္ဗယုတ္တော။ **ပာသာဒိကော**တိ ဒဿနေနေဝ စိတ္တပသာဒာဝဟော။ **ပရမာယာ**တိ ဥတ္တမာယ။ **ဝဏ္ဏပောက္ခရတာယာ** တိ ပောက္ခရဝဏ္ဏတာယ။ ပောက္ခရံ ဝုစ္စတိ သရီရံ။ တဿ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိယာတိ အတ္ထော။ **သမန္နာဂတော** တိ ဥပေတော။

၁၆၉. ဩဏတောဏတာဒီသု – ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာယ တ သမ္ပရာယိကာယ တ သမ္ပတ္တိယာ ဝိရဟိတော **ဩဏတော**။ နီစော, လာမကောတိ အတ္ထော။ တဗ္ဗိပက္ခတော **ဥဏ္ဏတော** ။ ဥစ္စော, ဥဂ္ဂတောတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ တမာဒီသု ဝု တ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ – **ဩဏတောဏတော**တိ ဣဓာပိ နီစော, အာယတိမ္ပိ နီစောဝ ဘဝိဿတိ။ **ဩဏတုဏ္ဏတော**တိ ဣဓာပိ နီစော, အာယတိံ ဥစ္စော ဘဝိဿတိ။ **ဥဏ္ဏတောဏတော** တိ ဣဓာပိ ဥစ္စော, အာယတိံ နီစော ဘဝိဿတိ။ **ဥဏ္ဏတုဏ္ဏတော** တိ ဣဓာပိ ဥစ္စော, အာယတိမ္ပိ ဥစ္စောဝ ဘဝိဿတီတိ။

၁၇၀. ရုက္ခူပမေသု – ရုက္ခော တာဝ **ဖေဂ္ဂုသာရပရိဝါရော** တိ ဝနဇေဋ္ဌကရုက္ခော သယံ ဖေဂ္ဂု ဟောတိ , ပရိဝါရရုက္ခာ ပနဿ သာရာ ဟောန္တိ။ ဣမိနာ နယေန သေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပုဂ္ဂလေသု ပန သီလသာရဝိရဟိတော ဖေဂ္ဂု တာ, သီလာစာရသမန္နာဂမေန စ သာရတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၁. ရူပပ္ပမာဏာဒီသု – သမ္ပတ္တိယုတ္တံ ရူပံ ပမာဏံ ကရောတီတိ **ရူပပ္ပမာဏော** ။ တတ္ထ ပသာဒံ ဇနေတီတိ **ရူပပ္ပ သန္နော**။ ကိတ္တိသဒ္ဒဘူတံ ဃောသံ ပမာဏံ ကရောတီတိ **ဃောသပ္ပမာဏော** ။ အာရောဟံ တတိအာဒီသု ပန – **အာရော ဟ**န္တိ ဉစ္စတ္တနံ။ **ပရိဏာဟ**န္တိ ကိသထူလဘာဝတပဂတံ ပရိက္ခေပသမ္ပတ္တိံ။ **သဏ္ဌာန** န္တိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ဒီဃရ ဿဝဋ္ဋတာဒိယုတ္တဋ္ဌာနေသု တထာဘာဝံ။ **ပာရိပူရိ**န္တိ ယထာဝုတ္တပ္ပကာရာနံ အနူနတံ, လက္ခဏပါရိပူဏ္ဏဘာဝံ

တ။ **ပရဝဏ္ဏနာယာ**တိ ပရေဟိ ပရမ္မုခါ နိစ္ဆာရိတာယ ဂုဏဝဏ္ဏနာယ။ **ပရထောမနာယာ**တိ ပရေဟိ ထုတိဝသေန ကထာဒိဥပနိဗန္ဓနေန ဝုတ္တာယ ထောမနာယ။ **ပရပသံသနာယာ**တိ ပရေဟိ သမ္မုခါ ဝုတ္တာယ ပသံသာယ။ **ပရဝဏ္ဏဟာရိကာယာ**တိ ပရမ္ပရထုတိဝသေန ပရေဟိ ပဝတ္တိတာယ ဝဏ္ဏဟရဏာယ။

၁၇၂. **စီဝရလူခ**န္တိ စီဝရဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာဒိဘာဝေန လူခတံ။ **ပတ္တလူခ**န္တိ ဘာဇနဿ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဝတ္ထူဟိ လူခတံ။ **သေနာသနလူခ**န္တိ နာဋကာဒိသမ္ပတ္တိဝိရဟေန သေနာသနဿ လူခတံ။ **ဝိဝိဓ**န္တိ အစေလကာဒိဘာဝေန အနေကပ္ပကာရံ။ **ဒုက္ကရကာရိက**န္တိ သရီရတာပနံ။

အပရော နယော – ဣမေသု ဟိ စတူသု ပုဂ္ဂလေသု ရူပေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္နော ရူပပ္ပမာဏော နာမ။ ရူပပ္ပသန္နောတိ တဿေဝ အတ္ထဝစနံ။ ဃောသေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္နော ဃောသပ္ပမာဏော နာမ။ စီဝရလူခပတ္တလူခေသု ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္နော လူခပ္ပမာဏော နာမ။ ဓမ္မေ ပမာဏံ ဂဟေတွာ ပသန္နော ဓမ္မပ္ပမာဏော နာမ။ ဣတရာနိ တေသံယေဝ အတ္ထဝစနာနိ။ သဗ္ဗသတ္တေ စ တယော ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ရူပပ္ပမာဏာ, ဧကော န ရူပပ္ပမာဏော။ ပဉ္စ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ စတ္တာရော ကောဋ္ဌာသာ ဃောသပ္ပမာဏာ, ဧကော န ဃောသပ္ပမာဏော။ ဒသ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ နဝ ကောဋ္ဌာသာ လူခပ္ပမာဏာ, ဧကော န လူခပ္ပမာဏော။ သတသဟဿံ ကောဋ္ဌာသေ ကတွာ ပန ဧကော ကောဋ္ဌာသောဝ ဓမ္မပ္ပမာဏော, သေသာ န ဓမ္မပ္ပမာဏာ။ ဧဝမယံ စတုပ္ပမာဏော လောကသန္နိဝါသော။

ဧတသ္မိံ စတုပ္ပမာဏေ လောကသန္နိဝါသေ ဗုဒ္ဓေသု အပ္ပသန္နာ မန္ဒာ, ပသန္နာဝ ဗဟုကာ။ ရူပပ္ပမာဏဿ ဟိ ဗုဒ္ဓရူပတော ဥတ္တရိ ပသာဒါဝဟံ ရူပံ နာမ နတ္ထိ။ ဃောသပ္ပမာဏဿ ဗုဒ္ဓါနံ ကိတ္တိဃောသတော ဥတ္တရိ ပသာဒါဝဟော ဃောသော နာမ နတ္ထိ။ လူခပ္ပမာဏဿ ကာသိကာနိ ဝတ္ထာနိ မဟာရဟာနိ ကဉ္စနဘာဇနာနိ တိဏ္ဏံ ဥတူနံ အနုစ္ဆဝိကေ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယုတ္တေ ဟာသာဒဝရေ ပဟာယ ပံသုကူလစီဝရသေလမယပတ္တရုက္ခမူလာဒိသေနာသနသေဝိနော ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော လူခတော ဥတ္တရိ ပသာဒါဝဟံ အညံ လူခံ နာမ နတ္ထိ။ ဓမ္မပ္ပမာဏဿ သဒေဝကေ လောကေ အသာဓာရဏသီလာဒိဂုဏဿ တထာဂတဿ သီလာဒိဂုဏတော ဥတ္တရိ ပသာဒါဝဟော အညော သီလာဒိဂုဏော နာမ နတ္ထိ။ ဣတိ ဘဂဝတာ ဣမံ စတုပ္ပမာဏိကံ လောကသန္နိဝါသံ မုဋ္ဌိနာ ဂဟေတွာ ဝိယ ဌိတောတိ။

၁၇၃. အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နာဒီသု – **သီလသမ္ပန္နော**တိ သီလေန သမ္ပန္နော သမန္နာဂတော။ **သမာဓိသမ္ပန္နော**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ စ သီလံ လောကိယလောကုတ္တရံ ကထိတံ။ တထာ သမာဓိပညာ စ။ **ဝိမုတ္တိ** အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယေဝ။ **ဉာဏဒဿနံ** ဧကူနဝီသတိဝိဓံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ။ **နော ပရ**န္တိအာဒီသု – ပရပုဂ္ဂလံ “တယာပိ သီလသမ္ပန္နေန ဘဝိတုံ ဝဋ္ဋတီ”တိ ဝတွာ ယထာ သီလံ သမာဒိယတိ, ဧဝံ န သမာဒပေတိ, န ဂဏှာပေတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧတေသု ပန စတူသု ပဌမော ဝက္ကလိတ္ထေရသဒိသော ဟောတိ။ ဒုတိယော ဥပနန္ဒသက္ယပုတ္တသဒိသော ။ တတိယော သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရသဒိသော။ စတုတ္ထော ဒေဝဒတ္တသဒိသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၇၄. အတ္တန္တပာဒီသု – အတ္တာနံ တပတိ ဒုက္ခာပေတီတိ **အတ္တန္တပော** ။ အတ္တနော ပရိတာပနာနုယောဂံ **အတ္တပရိတာပနာနုယောဂံ။ အစေလကော**တိ နိစ္စေလော, နဂ္ဂေါ။ **မုတ္တာစာရော** တိ ဝိသဋ္ဌာစာရော။ ဥစ္စာရကမ္မာဒီသု လောကိယကုလပုတ္တာစာရေန ဝိရဟိတော ဌိတကောဝ ဥစ္စာရံ ကရောတိ, ပဿာဝံ ကရောတိ, ခါဒတိ, ဘုဉ္ဇတိ စ။ **ဟတ္ထာပလေခနော**တိ ဟတ္ထေ ပိဏ္ဍမ္ဟိ နိဋ္ဌိတေ ဇိဝှာယ ဟတ္ထံ အပလေခတိ။ ဥစ္စာရံ ဝါ ကတွာ ဟတ္ထသ္မိံယေဝ ဒဏ္ဍကသညီ ဟုတွာ ဟတ္ထေန အပလေခတီတိ ဒဿေတိ။ တေ ကိရ ဒဏ္ဍကံ သတ္တောတိ ပညပေန္တိ၊ တသ္မာ တေသံ ပဋိပဒံ ပူရေန္တော ဧဝံ ကရောတိ။ ဘိက္ခာဂဟဏတ္ထံ ‘ဧဟိ ဘဒ္ဒန္တေ’တိ ဝုတ္တော, န ဧတီတိ **နဧဟိဘဒ္ဒန္တိကော**။ တေန ဟိ ‘တိဋ္ဌ ဘဒ္ဒန္တေ’တိ ဝုတ္တောပိ န တိဋ္ဌတီတိ **နတိဋ္ဌဘဒ္ဒန္တိကော** ။ တဒုဘယမ္ပိ ဟေတံ တိတ္ထိယာ “ဧတဿ ဝစနံ ကတံ ဘဝိဿတီ”တိ န ကရောန္တိ။ **အဘိဟဋ**န္တိ ပုရေတရံ ဂဟေတွာ အာဟဋံ ဘိက္ခံ။ **ဥဒ္ဒိဿကတ**န္တိ “ဣမံ တုမှေ ဥဒ္ဒိဿ ကတ”န္တိ ဧဝံ အာရောစိတဘိက္ခံ။ **န နိမန္တန**န္တိ “အသုကံ နာမ ကုလံ ဝါ ဝီထိံ ဝါ ဂါမံ ဝါ ပဝိသေယျာထာ”တိ ဧဝံ နိမန္တိတဘိက္ခမ္ပိ န သာဒိယတိ, န ဂဏှာတိ။

န ကုမ္ဘိမုခာ တိ ကုမ္ဘိတော ဥဒ္ဓရိတွာ ဒိယျမာနံ ဘိက္ခံ န ဂဏှာတိ။ **န ကဠောပိမုခာ**တိ **ကဠောပီ**တိ ဥက္ခ လိ, ပစ္ဆိ ဝါ။ တတောပိ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ကုမ္ဘိ ကဠောပိယော ကဋစ္ဆုံ နာ ပဟာရံ လဘန္တီတိ။ **န ဧဠကမန္တရ** န္တိ ဥမ္မာရံ အန္တရံ ကတွာ ဒိယျမာနံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? အယံ မံ နိဿာယ အန္တရကရဏံ လဘတီတိ။ **ဒဏ္ဍ မုသလေသု**ပိ ဧသေဝ နယော။ **ဒွိန္နံ** န္တိ ဒွီသု ဘုဉ္ဇမာနေသု ဧကသ္မိံ ဥဋ္ဌာယ ဒေန္တေ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? ကဗဠန္တ ရာယော ဟောတီတိ။ **န ဂဗ္ဘိနိယာ** တိအာဒီသု ပန ဂဗ္ဘိနိယာ ကုစ္ဆိယံ အရကော ကိလမတိ။ **ပါယန္တိယာ** အရကဿ ခီရန္တရာယော ဟောတိ။ **ပုရိသန္တရဂတာယ** ရတိအန္တရာယော ဟောတီတိ န ဂဏှာတိ **န သင်္ကိတ္တီသု** တိ သင်္ကိ တ္တေတွာ ကတဘတ္တေသု။ ဒုဗ္ဘိက္ခသမယေ ကိရ အစေလကသာဝကာ အစေလကာနံ အတ္ထာယ တတော တတော တဏ္ဍုလာဒီနိ သမာဒပေတွာ ဘတ္တံ ပစန္တိ, ဥက္ကဋ္ဌာစေလကော တတော န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ **န ယတ္ထ သာ** တိ ယ တ္ထ သုနခေါ 'ပိဏ္ဍံ လဘိဿာမီ'တိ ဥပဋ္ဌိတော ဟောတိ, တတ္ထ တဿ အဒတွာ အာဟဋံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? တေဿ ပိဏ္ဍန္တရာယော ဟောတီတိ။

သဏ္ဍသဏ္ဍစာရိနီ တိ သမူဟသမူဟစာရိနီ။ သစေ ဟိ အစေလကံ ဒိသွာ 'ဣမဿ ဘိက္ခံ ဒဿာမာ'တိ မာနုဿ ကာ ဘတ္တဂေဟံ ပဝိသန္တိ, တေသု စ ပဝိသန္တေသု ကဠောပိမုခာဒီသု နိလီနာ မက္ခိကာ ဥပ္ပတိတွာ သဏ္ဍသဏ္ဍာ စရန္တိ, တတော အာဟဋံ ဘိက္ခံ န ဂဏှာတိ။ ကသ္မာ? မံ နိဿာယ မက္ခိကာနံ ဂေါစရန္တရာယော ဇာတောတိ။ **ထုသောဒက**န္တိ သဗ္ဗသဿသမ္ဘာရေဟိ ကတံ သောဝီရကံ။ ဧတ္ထ စ သုရာပာနမေဝ သာဝဇ္ဇံ။ အယံ ပန ဧတသ္မိမ္ပိ သာ ဝဇ္ဇသညီ။ **ဧကာဂါရိကော**တိ ယော ဧကသ္မိံယေဝ ဂေဟေ ဘိက္ခံ လဘိတွာ နိဝတ္တတိ။ **ဧကာလောပိကော**တိ ယော ဧ ကေနေဝ အာလောပေန ယာပေတိ။ **ဒွါဂါရိကာ**ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဧကိဿာပိ ဒတ္တိယာ** တိ ဧကာယ ဒတ္တိယာ။ ဒ တ္တိ နာမ ဧကာ ခုဒ္ဒကပာတိ ဟောတိ, ယတ္ထ အဂ္ဂဘိက္ခံ ပက္ခိပိတွာ ဌပေန္တိ။

ဧကာဟိကန္တိ ဧကဒိဝသန္တရိကံ။ **အဍ္ဍမာသိက** န္တိ အဍ္ဍမာသန္တရိကံ။ **ပရိယာယဘတ္တဘောဇန** န္တိ ဝါရဘတ္ တဘောဇနံ။ ဧကာဟဝါရေန ဒွီဟဝါရေန သတ္တာဟဝါရေန အဍ္ဍမာသဝါရေနာတိ – ဧဝံ ဒိဝသဝါရေန အာဘတဘတ္ တဘောဇနံ။ **သာကဘက္ခော** တိ အလ္လသာကဘက္ခော။ **သာမာကဘက္ခော** တိ သာမာကတဏ္ဍုလဘက္ခော။ နီဝါရာဒီ သု – **နီဝါရာ** နာမ တာဝ အရညေ သယံ ဇာတာ ဝီဟိဇာတိ။ **ဒဒ္ဒုလ** န္တိ စမ္မကာရေဟိ စမ္မံ ဝိလိခိတွာ ဆဍ္ဍိတကသဋံ။ **ဟဋံ** ဝုစ္စတိ သိလေသောပိ, သေဝာလောပိ ကဏိကာရာဒိရုက္ခနိယျာသောပိ။ **ကဏ**န္တိ ကုဏ္ဍကံ။ **အာစာမော**တိ ဘတ္တ ဥက္ခလိကာယ လဂ္ဂေ ဈာမောဒနော။ တံ ဆဍ္ဍိတဋ္ဌာနေ ဂဟေတွာ ခါဒတိ။ "ဩဒနကဉ္စိယ"န္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ပိညာ ကာ** ဒယော ပာကဋာ ဧဝ။ **ပဝတ္တဖလဘောဇီ** တိ ပတိတဖလဘောဇီ။

သာဏာနီတိ သာဏဝါကစေလာနိ။ **မသာဏာနီ**တိ မိဿကစေလာနိ။ **ဆဝဒုဿာနီ** တိ မတသရီရတော ဆဍ္ဍိတဝတ္ ထာနိ။ ဧရကတိဏာဒီနိ ဝါ ဂန္ထေတွာ ကတနိဝါသနာနိ။ **ပံသုကူလာနီ**တိ ပထဝိယံ ဆဍ္ဍိတနန္တကာနိ။ **တိရီဋာနီ**တိ ရုက္ခ တ္တစဝတ္ထာနိ။ **အဇိန**န္တိ အဇိနမိဂစမ္မံ။ **အဇိနက္ခိပ** န္တိ တဒေဝ မဇ္ဈေ ဖာလိတံ။ သခုရကန္တိပိ ဝဒန္တိ။ **ကုသစီရ**န္ တိ ကုသတိဏာနိ ဂန္ထေတွာ ကတစီရကံ။ **ဝါကစီရဖလကစီရေသု**ပိ ဧသေဝ နယော။ **ကေသကမ္ဗလ** န္တိ မနုဿကေ သေဟိ ကတကမ္ဗလံ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ – "သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယာနိ ကာနိစိ တန္တာဝုတာနံ ဝတ္ထာနံ ကေ သကမ္ဗလော တေသံ ပတိကုဋ္ဌော အက္ခာယတီ"တိ (အ. နိ. ၃.၁၃၈)။ **ဝါဠကမ္ဗလ** န္တိ အဿဝါလာဒီဟိ ကတကမ္ဗ လံ။ **ဥလူကပက္ခ**န္တိ ဥလူကပတ္တာနိ ဂန္ထေတွာ ကတနိဝါသနံ။ **ဥဗ္ဘဋ္ဌကော** တိ ဥဒ္ဓံ ဌိတကော။

ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနမနုယုတ္တော တိ ဥက္ကုဋိကဝီရိယံ အနုယုတ္တော။ ဂစ္ဆန္တောပိ ဥက္ကုဋိကောဝ ဟုတွာ ဥပ္ပ တိတွာ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ။ **ကဏ္ဋကာပဿယိကော** တိ အယကဏ္ဋကေ ဝါ ပကတိကဏ္ဋကေ ဝါ ဘူမိယံ ကောဋ္ဋေ တွာ တတ္ထ စမ္မံ အတ္ထရိတွာ ဌာနစင်္ကမာဒီနိ ကရောတိ။ **သေယျ** န္တိ သယန္တောပိ တတ္ထေဝ သေယျံ က ပ္ပေတိ။ သာယံ တတိယမဿာတိ **သာယတတိယကံ**။ "ပါတော, မဇ္ဈန္ဟိကေ, သာယန္တိ ဒိဝသဿ တိက္ခတ္တုံ ပ ပံ ပဝါဟေဿာမီ"တိ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂံ အနုယုတ္တော ဝိဟရတိ။

၁၇၅. ပရံ တပတီတိ **ပရန္တပော** ။ ပရေသံ ပရိတာပနာနုယောဂံ **ပရပရိတာပနာနုယောဂံ**။ ဩရဗ္ဘိကာဒီသု – ဥရဗ္ဘာ ဝုစ္စန္တိ ဧဠကာ။ ဥရဗ္ဘေ ဟနတီတိ **ဩရဗ္ဘိကော။ သူကရိကာ** ဒီသုပိ – ဧသေဝ နယော။ **လုဒ္ဒော** တိ အရညေ ကက္ခ

ဗ္ဗော။ **မစ္ဆဃာတကော** တိ မစ္ဆဗန္ဓော ကေဝဋ္ဋော။ **ဗန္ဓနာကရိကော** တိ ဗန္ဓနာကရကေပကော။ **ကုရူရကမ္မန္တာ** တိ အာရုဏကမ္မန္တာ။

၁၇၆. မုဒ္ဓာဝသိတ္တော တိ ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဓနိ အဘိသိတ္တော။ **ပုရတ္ထိမေန နဂရဿ** တိ နဂရတော ပုရတ္ထိမဒိသာယ။ **သန္ထာကရ** န္တိ ယညသာလံ ။ **ခရာဇိနံ နိဝတ္ထေတွာ**တိ သခုရံ အဇိနစမ္မံ နိဝာသေတွာ။ **သပ္ပိ တေလေနာ**တိ သပ္ပိနာ စ တေလေန စ။ ဌပေတွာ ဟိ သပ္ပိံ အဝသေသော ယော ကောစိ သ္နေဟော တေလန္တိ ဝုစ္စတိ။ **ကဏ္ဍုဝမာနော** တိ နခါနံ ဆိန္နတ္တာ ကဏ္ဍုဝိတဗ္ဗကာလေ တေန ကဏ္ဍုဝမာနော။ **အနန္တရဟိတာယာ**တိ အသန္ထတာယ။ **သရူပဝစ္ဆာယာ** တိ သဒိသဝစ္ဆာယ။ သစေ ကာဠီ သေတာ ဟောတိ, ဝစ္ဆောပိ သေတကောဝ သစေ ကဗရာ တ, ရတ္တာ တ, ဝစ္ဆောပိ တာဒိသောတတိ – ဇေံ သရူပဝစ္ဆာယ။ **သော ဇေဝမာဟာ**တိ သော ရာဇာ ဇေံ ဝဒေတိ။ **ဝစ္ဆတရာ** တိ တရုဏဝစ္ဆကဘာဝံ အတိက္ကန္တာ ဗလဝဝစ္ဆာ။ **ဝစ္ဆတရီသု** ပိ ဧသေဝ နယော။ **ဗရိဟိသတ္ထာယာ** တိ ပရိက္ခေပကရဏတ္ထာယ စေဝ ယညဘူမိယံ အတ္ထရဏတ္ထာယ စ။

၁၇၇. ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ တိ ဣမသ္မိံယေဝ အတ္တဘာဝေ။ **နိစ္ဆာတော** တိ ဆာတံ ဝုစ္စတိ တဏှာ, သာ အဿ နတ္ထီတိ နိစ္ဆာတော။ သဗ္ဗကိလေသာနံ နိဗ္ဗုတတ္တာ **နိဗ္ဗုတော** ။ အန္တော တာပနကိလေသာနံ အဘာဝ သီတလော ဇာတော တိ **သီတီဘူတော**။ ဈာနမဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနသုခါနိ ပဋိသံဝေဒေတီတိ **သုခပ္ပဋိသံဝေဒီ** ။ **ဗ္ရဟ္မဘူတေန အတ္တနာ** တိ သေဋ္ဌဘူတေန အတ္တနာ။

ဣမံ ပန ပုဂ္ဂလံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒတော ပဋ္ဌာယ ဒဿေတုံ – **ဣဓ တထာဂတော**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တထာဂတော**တိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ ဘဂဝါ တထာဂတော – တထာ အာဂတောတိ တထာဂတော, တထာ ဂတောတိ တထာဂတော, တထလက္ခဏံ အာဂတောတိ တထာဂတော, တထဓမ္မေ ယာထာဝတော အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ တထာဂတော, တထဒဿိတာယ တထာဂတော, တထာဝါဒိတာယ တထာဂတော, တထာကာရိတာယ တထာဂတော, အဘိဘဝနဋ္ဌေန တထာဂတောတိ။ **အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော** တိအာဒီနိ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ** ဝိတ္ထာရိတာနေဝ။ **တံ ဓမ္မန္တိ** တံ ဝုတ္တပ္ပကာရသမ္ပဒံ ဓမ္မံ။ **သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ**တိ ကသ္မာ ပဌမံ ဂဟပတိံ နိဒ္ဒိသတိ? နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ စ။ ယေဘုယျေန ဟိ ခတ္တိယကုလတော ပဗ္ဗဇိတာ ဇာတိံ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ ဗြာဟ္မဏကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ မန္တေ နိဿာယ မာနံ ကရောန္တိ။ ဟီနဇစ္စကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ အတ္တနော ဝိဇာတိတာယ ပတိဋ္ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဂဟပတိဒါရကာ ပန ကစ္ဆေဟိ သေဒံ မုဉ္စန္တေဟိ ပိဋ္ဌိယာ လောဏံ ပုပ္ဖမာနာယ ဘူမိံ ကသိတွာ တာဒိသဿ မာနဿ အဘာဝတော နိဟတမာနဒပ္ပာ ဟောန္တိ။ တေ ပဗ္ဗဇိတွာ မာနံ ဝါ ဒပ္ပံ ဝါ အကတွာ ယထာဗလံ ဗုဒ္ဓဝစနံ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝိပဿနာယ ကမ္မံ ကရောန္တာ သက္ကောန္တိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌာတုံ။ ဣတရေဟိ စ ကုလေဟိ နိက္ခမိတွာ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ န ဗဟုကာ, ဂဟပတိကာဝ ဗဟုကာ။ ဣတိ နိဟတမာနတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ စ ပဌမံ ဂဟပတိံ နိဒ္ဒိသတီတိ။

အညတရသ္မိံ ဝါ တိ ဣတရေသံ ဝါ ကုလာနံ အညတရသ္မိံ။ **ပစ္စာဇာတော** တိ ပတိဇာတော။ **တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတီ**တိ ပရိသုဒ္ဓံ ဓမ္မံ သုတွာ ဓမ္မဿာမိမှိ တထာဂတေ "သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဝတ သော ဘဂဝါ"တိ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ **ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတီ** တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ **သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော** တိ သစေပိ သဋ္ဌိဟတ္ထေ ဃရေ ယောဇနသတန္တရေပိ ဝါ ဒွေ ဇာယမ္ပတိကာ ဝသန္တိ, တထာပိ နေသံ သကိဉ္စနသပလိဗောဓဋ္ဌေန ဃရာဝါသော သမ္ဗာဓောယေဝ။ **ရဇောပထော**တိ ရာဂရဇာဒီနံ ဥဋ္ဌာနဋ္ဌာနန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အာဂမနပထောတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အလဂ္ဂနဋ္ဌေန အဗ္ဘောကာသော ဝိယာတိ **အဗ္ဘောကာသော** ။ ပဗ္ဗဇိတော ဟိ ကူဋာဂါရရတနပါသာဒေ စ ဒေဝဝိမာနာဒီသု စ သုပိဟိတဒွါရဝါတပါနေသု ပဋိစ္ဆန္နေသု ဝသန္တောပိ နေဝ လဂ္ဂတိ, န သဇ္ဇတိ, န ဗဇ္ဈတိ။ တေန ဝုတ္တံ – "အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ"တိ။

အပိစ – သမ္ဗာဓော ဃရာဝါသော ကုသလကိရိယာယ ဩကာသာဘာဝတော။ ရဇောပထော အသံဝုတသင်္ကာရဋ္ဌာနံ ဝိယ ရဇာနံ ကိလေသရဇာနံ သန္နိပါတဋ္ဌာနတော။ အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ ကုသလကိရိယာယ ယထာသုခံ ဩကာသသဗ္ဘာဝတော။ **နယိဒံ သုကရံ။ပေ။ ပဗ္ဗဇေယျ**န္တိ ဧတ္ထ အယံ သင်္ခေပကထာ – ယဒေတံ သိက္ခတ္တယဗြဟ္မစရိယံ ဧကမ္ပိ ဒိဝသံ အခဏ္ဍံ ကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ **ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ** ။ ဧကဒိဝသမ္ပိ စ ကိလေသမလေန အမလိနံ ကတွာ စရိမကစိတ္တံ ပါပေတဗ္ဗတာယ **ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ။ သင်္ခလိခိတံ** လိခိတသင်္ခသဒိသံ ဓောတသင်္ခသပ္ပ

ဋ္ဌိဘာဂံ စရိတဗ္ဗံ။ ကထံ န သုကရံ အကရံ အဇ္ဈာဝသတာ အကရမဇ္ဈေ ဝသန္တေန ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ။ပေ.။ စရိတုံ – "ယံနူနာဟံ ကေသေ စ မဿုဉ္စ ဩဟာရေတွာ ကသာယရသပီတတာယ ကာသာယာနိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တာနံ အနုစ္ဆဝိကာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတွာ ပရိဒဟိတွာ အကရသ္မာ နိက္ခမိတွာ အနကရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ"န္တိ။ တ္ထေ စ ယသ္မာ အကရဿ ဟိတံ ကသိတဏိဇ္ဇာဒိကမ္မံ "အကရိယ"န္တိ ဝုစ္စတိ, တဉ္စ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ နတ္ထိ, တသ္မာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ "အနကရိယ"န္တိ ဉာတဗ္ဗာ။ **တံ အနကရိယံ။ ပဗ္ဗဇေယျ** န္တိ ပဋိပဇ္ဇေယျံ။ **အပ္ပံ တ** တိ သဟဿတော ဟေဋ္ဌာ ဘောဂက္ခန္ဓော အပ္ပော နာမ ဟောတိ, သဟဿတော ပဋ္ဌာယ မဟာ။ အဗန္ဓနဋ္ဌေန ဉာတိယေဝ **ဉာတိပရိဝဋ္ဋော** ။ သောပိ ဝီသတိယာ ဟေဋ္ဌာ အပ္ပော ဟောတိ, ဝီသတိယာ ပဋ္ဌာယ မဟာ။

၁၇၈. ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော တိ ယာ ဘိက္ခူနံ အဓိသီလသင်္ခာတာ သိက္ခာ, တဉ္စ။ ယတ္ထ စေတေ သဟ ဇီဝန္တိ, ကေဇီဝိကာ သဘာဂဝုတ္တိနော ဟောန္တိ, တံ ဘဂဝတာ ပညတ္တသိက္ခာပဒသင်္ခာတံ သာဇီဝဉ္စ။ တတ္ထ သိက္ခနဘာဝေန သမာပန္နောတိ **ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော။ သမာပန္နော** တိ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ အဝီတိက္ကမန္တော ဟုတွာ တဒုဘယံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော။ **ဟဏာတိဟတံ ပဟာယာ**တိအာဒီသု ဟဏာတိဟတာဒိကထာ ဟေဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတာ ဧဝ။ **ပဟာယာ**တိ ဣမံ ဟဏာတိဟတစေတနာသင်္ခာတံ ဒုဿီလျံ ပဇဟိတွာ။ **ပဋိဝိရတော ဟောတီ**တိ ပဟီနကာလတော ပဋ္ဌာယ တတော ဒုဿီလျတော ဩရတော ဝိရတောဝ ဟောတိ။ **နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္ထော**တိ ပရူပဃာတတ္ထာယ ဒဏ္ဍံ တ သတ္ထံ တ အာအာယ အဝတ္တနတော နိက္ခိတ္တဒဏ္ဍော စေဝ နိက္ခိတ္တသတ္ထော စာတိ အတ္ထော။ တ္ထေ စ ဌပေတွာ ဒဏ္ဍံ, သဗ္ဗမ္ပိ အဝသေသံ ဥပကရဏံ သတ္တာနံ ဝိနာသနဘာဝတော 'သတ္ထ'န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဘိက္ခူ ကတ္တရဒဏ္ဍံ ဝာ ဒန္တကဋ္ဌဝါသိံ ဝာ ပိပ္ဖလိကံ ဝာ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တိ, န တံ ပရူပဃာတတ္ထာယ။ တသ္မာ နိဟိတဒဏ္ဍာ နိဟိတသတ္ထာတွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။ **လဇ္ဇီ**တိ ဟာပဓိဂုစ္ဆနလက္ခဏာယ လဇ္ဇာယ သမန္နာဂတော။ **ဒယာပန္နော** တိ ဒယံ မေတ္တစိတ္တတံ အာပန္နော။ **သဗ္ဗပာဏဘူတဟိတာနုကမ္ပီ**တိ သဗ္ဗေ ပာဏဘူတေ ဟိတေန အနုကမ္ပကော။ တာယ ဒယာပန္နတာယ သဗ္ဗေသံ ပာဏဘူတာနံ ဟိတစိတ္တကောတိ အတ္ထော။ **ဝိဟရတီ**တိ ဣရိယတိ, ပာလေတိ။

ဒိန္နမေဝ အာဒိယတီတိ **ဒိန္နာအာယီ** ။ စိတ္တေနပိ ဒိန္နမေဝ ပဋိကင်္ခတီတိ **ဒိန္နပာဋိကင်္ခီ** ။ ထေနေတီတိ ထေနော။ န ထေနေန **အထေနေန**။ အထေနတ္တာယေဝ **သုစိဘူတေန။ အတ္တနာ**တိ အတ္တဘာဝေန။ အထေနံ သုစိဘူတံ အတ္တဘာဝံ ကတွာ ဝိဟရတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဗြဟ္မစရိယ န္တိ အသေဋ္ဌစရိယံ။ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ အာစာရံ စရတီတိ **ဗြဟ္မစာရီ** ။ **အာရာစာရီ**တိ အဗြဟ္မစရိယတော ဒူရစာရီ။ **မေထုနာ**တိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနဝသေန သဒိသတ္တာ မေထုနကာတိ လဒ္ဓဝေဟာရေဟိ ပဋိသေဝိတဗ္ဗတော မေထုနာတိ သင်္ချံ ဂတာ အသဒ္ဓမ္မာ။ **ကာမဓမ္မာ** တိ ကာမတသီနံ ဓမ္မာ။

သစ္စံ ဝဒတီတိ **သစ္စဝါဒီ** ။ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိ ဃဋေတီတိ **သစ္စသန္ဓော** ။ န အန္တရန္တရာ မုသာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ပုရိသော ကဒာစိ မုသာ ဝဒတိ, ကဒာစိ သစ္စံ, တဿ မုသာဝါဒေန အန္တရိတတ္တာ သစ္စံ သစ္စေန န ဃဋီယတိ, တသ္မာ န သော သစ္စသန္ဓော။ အယံ ပန န တာဒိသော။ ဇီဝိတဟေတုပိ မုသာ အဝတွာ သစ္စေန သစ္စံ သန္ဒဟတိယေဝါတိ သစ္စသန္ဓော။ **ထေတော**တိ ထိရော, ထိရကထောတိ အတ္ထော။ ဧကော ဟိ ပုဂ္ဂလော ဟလိဒ္ဒိရာဂေ ဝိယ, ထုသရာသိမှိ နိခာတခါဏုကော ဝိယ, အဿပိဋ္ဌေ ဌပိတကုမ္ဘဏ္ဍမိဝ စ, န ထိရကထော ဟောတိ။ ဧကော ပာသာဏလေခာ ဝိယ, ဣန္ဒခီလော ဝိယ စ ထိရကထော ဟောတိ။ အသိနာ သီသေ ဆိန္ဒန္တေပိ ဒွေ ကထာ န ကထေတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ထေတော။ **ပစ္စယိကော** တိ ပတ္တိယာယိတဗ္ဗကော, သဒ္ဓာယိကောတိ အတ္ထော။ ဧကစ္စော ဟိ ပုဂ္ဂလော န ပစ္စယိကော ဟောတိ။ 'ကထံ ကေန ဝုတ္တံ? အသုကေနာ'တိ ဝုတ္တေ 'မာ တဿ ဝစနံ သဒ္ဒဟထာ'တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကော ပစ္စယိကော ဟောတိ။ 'ကထံ ကေန ဝုတ္တံ? အသုကေနာ'တိ ဝုတ္တေ 'ယဒိ တေန ဝုတ္တံ, ဣဒမေဝ ပမာဏံ, ဣဒါနိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ နတ္ထိ, ဧဝမေဝ ဣဒ'န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ပစ္စယိကော။ **အဝိသံဝါဒကော လောကဿာ**တိ တာယ သစ္စဝါဒိတာယ လောကံ န ဝိသံဝါဒေတီတိ အတ္ထော။

ဣမေသံ ဘေအာယာတိ ယေသံ ဣတော သုတွာတိ ဝုတ္တာနံ သန္တိကေ သုတံ, တေသံ ဘေအာယ။ **ဘိန္နာနံ ဝာ သန္ဓာတာ**တိ ဒွိန္နံ မိတ္တာနံ ဝာ သမာနုပဇ္ဈာယကာဒီနံ ဝာ ကေနစိဒေဝ ကာရဏေန ဘိန္နာနံ ဧကမေကံ ဥပသင်္ကမိတွာ

– ‘တုမ္ဟာကံ ဤဒိသေ ကုလေ ဇာတာနံ, ဧဝံ ဗဟုသ္သုတာနံ ဣဒံ န ယုတ္တ’န္တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ သန္တာနံ ကတ္ဝာ။ **အနုပ္ပအာတာ**တိ သန္တာနာနုပ္ပအာတာ။ ဒွေဝ ဇနေ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာ – ‘တုမ္ဟာကံ ဧဝရူပေ ကုလေ ဇာတာနံ, ဧဝရူပေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတာနံ အနုစ္ဆဝိကမေတ’န္တိအာဒီနိ ဝတ္ဝာ ဒဠှီကမ္မံ ကတ္တာတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ အာရာမော အဿာတိ **သမဂ္ဂါရာမော**။ ယတ္ထ သမဂ္ဂါ နတ္ထိ, တတ္ထ ဝသိတုမ္ပိ န ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂါရာမောတိပိ ပာဠိ။ အယမေဝ အတ္ထော။ **သမဂ္ဂရတော**တိ သမဂ္ဂေသု ရတော။ တေ ပဟာယ အညတ္ရ ဂန္တုမ္ပိ န ဣစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ သမဂ္ဂေ ဒိသ္ဝာပိ သုတ္ဝာပိ နန္ဒတီတိ **သမဂ္ဂနန္ဒီ။ သမဂ္ဂကရဏိံ ဝါစံ ဘာသိတာ**တိ ယာ ဝါစာ သတ္တေ သမဂ္ဂေယေဝ ကရောတိ, တံ သာမဂ္ဂိဂုဏပရိဒီပကမေဝ ဝါစံ ဘာသတိ, န ဣတရန္တိ။

ကာလေန ဝဒတီတိ **ကာလဝါဒီ**။ ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တကာလံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ ဝဒတီတိ အတ္ထော။ ဘူတံ တထံ တစ္ဆံ သဘာဝမေဝ ဝဒတီတိ **ဘူတဝါဒီ**။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကတ္ထသန္နိဿိတမေဝ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **အတ္ထဝါဒီ**။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဓမ္မဝါဒီ**။ သံဝရဝိနယပဟာနဝိနယသန္နိဿိတံ ကတ္ဝာ ဝဒတီတိ **ဝိနယဝါဒီ**။ နိဓာနံ ဝုစ္စတိ ဌပနောကာသော။ နိဓာနမဿာ အတ္ထီတိ **နိဓာနဝတီ**။ ဟဒယေ နိဓာတဗ္ဗယုတ္တကံ ဝါစံ ဘာသိတာတိ အတ္ထော။ **ကာလေနာ**တိ ဧဝရူပိံ ဘာသမာနောပိ စ “အဟံ နိဓာနဝတိံ ဝါစံ ဘာသိဿာမီ”တိ န အကာလေန ဘာသတိ။ ယုတ္တကာလံ ပန သလ္လက္ခေတ္ဝာဝ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **သာပဒေသ**န္တိ သဥပမံ, သကာရဏန္တိ အတ္ထော။ **ပရိယန္တဝတိ**န္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတ္ဝာ။ ယထာဿာ ပရိစ္ဆေဒော ပညာယတိ, ဧဝံ ဘာသတီတိ အတ္ထော။ **အတ္ထသံဟိတ**န္တိ အနေကေဟိပိ နယေဟိ ဝိဘဇန္တေန ပရိယာဒာတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ အတ္ထသမ္ပန္နံ ဘာသတိ။ ယံ ဝါ သော အတ္ထဝါဒီ အတ္ထံ ဝဒတိ, တေန အတ္ထေန သံဟိတတ္တာ အတ္ထသံဟိတံ ဝါစံ ဘာသတိ။ န အညံ နိက္ခိပိတ္ဝာ အညံ ဘာသတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၁၇၉. **ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ**တိ မူလဗီဇံ, ခန္ဓဗီဇံ, ဖဠုဗီဇံ, အဂ္ဂဗီဇံ ဗီဇဗီဇန္တိ ပဉ္စဝိဓဿ ဗီဇဂါမဿ စေဝ ယဿ ကဿစိ နီလတိဏရုက္ခာဒိကဿ ဘူတဂါမဿ စ သမာရမ္ဘာ။ ဆေဒနဘေဒနပစနာဒိဘာဝေန ဝိကောပနာ ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။ **ဧကဘတ္တိကော**တိ ပါတရာသဘတ္တံ, သာယမာသဘတ္တန္တိ ဒွေဝ ဘတ္တာနိ။ တေသု ပါတရာသဘတ္တံ အန္တောမဇ္ဈန္ဟိကေန ပရိစ္ဆိန္နံ။ ဣတရံ မဇ္ဈန္ဟိကတော ဥဒ္ဓံ အန္တောအရုဏေန။ တသ္မာ အန္တောမဇ္ဈန္ဟိကေ ဒသက္ခတ္တုံ ဘုဉ္ဇမာနောပိ ဧကဘတ္တိကောဝ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ – ဧကဘတ္တိကောတိ။ ရတ္တိယာ ဘောဇနံ ရတ္တိ, တတော ဥပရတောတိ **ရတ္တူပရတော**။ အတိက္ကန္တေ မဇ္ဈန္ဟိကေ ယာဝ သူရိယတ္ထင်္ဂမနာ ဘောဇနံ ဝိကာလဘောဇနံ နာမ, တတော ဝိရတတ္တာ **ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ**။ သာသနဿ အနနုလောမတ္တာ ဝိသူကံ ပဋာဏီဘူတံ ဒဿနန္တိ ဝိသူကဒဿနံ။ အတ္တနာ နစ္စနနစ္စာပနာဒိဝသေန နစ္စာ စ ဂီတာ စ ဝါဒိတာ စ အန္တမသော မယူရနစ္စနာပနာဒိဝသေနပိ ပဝတ္တာနံ နစ္စာဒီနံ ဝိသူကဘူတာ ဒဿနာ စာတိ **နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ**။ နစ္စာဒီနိ ဟိ အတ္တနာ ပယောဇေတုံ ဝါ ပရေဟိ ပယောဇာပေတုံ ဝါ ယုတ္တာနိ ပဿိတုံ ဝါ နေဝ ဘိက္ခူနံ န ဘိက္ခုနီနံ ဝဋ္ဋန္တိ။ မာလာဒီသု – **မာလာ**တိ ယံကိဉ္စိ ပုပ္ဖံ။ **ဂန္ဓ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ဂန္ဓဇာတံ။ **ဝိလေပန**န္တိ ဆဝိရာဂကရဏံ။ တတ္ထ ပိဠန္ဓန္တော ဓာရေတိ နာမ။ ဦနဋ္ဌာနံ ပူရေန္တော မဏ္ဍေတိ နာမ။ ဂန္ဓဝသေန ဆဝိရာဂဝသေန စ သာဒိယန္တော ဝိဘူသေတိ နာမ။ **ဌာနံ** ဝုစ္စတိ ကာရဏံ။ တသ္မာ ယာယ ဒုဿီလျစေတနာယ တာနိ မာလာဓာရဏာဒီနိ မဟာဇနော ကရောတိ, တတော ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။ **ဥစ္စာသယနံ** ဝုစ္စတိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ။ **မဟာသယနံ** အကပ္ပိယသန္ထတံ, တတော ပဋိဝိရတောတိ အတ္ထော။ **ဇာတရူပ**န္တိ သုဝဏ္ဏံ။ **ရဇတ**န္တိ ကဟာပဏော, လောဟမာသကော, ဇတုမာသကော, အရုမာသကောတိ ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဿ ဥဘယဿာပိ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော, နေဝ နံ ဥဂ္ဂဏှာတိ, န ဥဂ္ဂဏှာပေတိ, န ဥပနိက္ခိတ္တံ သာဒိယတီတိ အတ္ထော။

အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာတိ သာလိဝီဟိယဝဂေါဓုမကင်္ဂုဝရကကုဒြူသကသင်္ခာတဿ သတ္တဝိဓဿာပိ အာမကဓညဿ ပဋိဂ္ဂဟဏာ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ, အာမသနမ္ပိ ဘိက္ခူနံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ**တိ ဧတ္ထ အညတ္ရ ဥဒ္ဒိဿ အနုညာတာ အာမကမစ္ဆမံသာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဘိက္ခူနံ န ဝဋ္ဋတိ, နော အာမသနံ။ **ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ**တိ ဧတ္ထ **ဣတ္ထီ**တိ ပုရိသန္တရဂတာ။ ဣတရာ ကုမာရိကာ နာမ။ တာသံ ပဋိဂ္ဂဟဏမ္ပိ အာမသနမ္ပိ အကပ္ပိယမေဝ။ **ဒာသိဒာသပဋိဂ္ဂဟဏာ**တိ ဧတ္ထ ဒာသိဒာသဝသေနေဝ တေသံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ န ဝဋ္ဋတိ။ ‘ကပ္ပိယကာရကံ ဒမ္မိ’, ‘အာရာမိကံ ဒမ္မီ’တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ ပန ဝဋ္ဋတိ။ **အဇေဠကာ**ဒီသုပိ **ခေတ္တဝတ္ထု**ပရိယောသာနေသု ကပ္ပိယာကပ္ပိယနယော ဝိနယဝသေန ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ခေတ္တံ** နာမ ယသ္မိံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ ရုဟတိ။ **ဝတ္ထု**

နာမ ယသ္မိံ အပရဏ္ဏံ ရုဟတိ။ ယတ္ထ တ ဥဘယမ္ပိ ရုဟတိ တံ ခေတ္တံ။ တဒတ္ထာယ အကတဘူမိဘာဂေ ဝတ္ထု။ ခေတ္တဝတ္ထုသီသေန စေတ္ထ တပိတဗ္ဗာကာဒီနိပိ သင်္ဂဟိတာနေဝ။

ဒူတေယျံ ဝုစ္စတိ ဒူတကမ္မံ။ ဂိဟီနံ ပဟိတံ ပဏ္ဏံ တ သာသနံ တ ဂဟေတွာ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ ။ **ပဟိဏဂမနံ** ဝုစ္စတိ ပရဃရံ ပေသိတဿ ခုဒ္ဒကဂမနံ။ **အနုယောဂေ** နာမ တဒုဘယကရဏံ။ တသ္မာ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနံ အနုယောဂံ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ကယဝိက္ကယာ** တိ ကယာ စ ဝိက္ကယာ စ။ တုလာကူဋာဒီသု – **ကူဋန္တိ** ဝဉ္စနံ။ တတ္ထ တုလာကူဋံ နာမ ရူပကူဋံ, အင်္ဂကူဋံ ဂဟဏကူဋံ, ပဋိစ္ဆန္နကူဋန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ရူပကူဋံ** နာမ ဒွေ တုလာ သမရူပါ ကတွာ ဂဏှန္တော မဟတိယာ ဂဏှာတိ, ဒဒန္တော ခုဒ္ဒိကာယ ဒေတိ။ **အင်္ဂကူဋံ** နာမ ဂဏှန္တော ပစ္ဆာဘာဂေ ဟတ္ထေန တုလံ အက္ကမတိ, ဒဒန္တော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ **ဂဟဏကူဋံ** နာမ ဂဏှန္တော မူလေ ရဇ္ဇုံ ဂဏှာတိ, ဒဒန္တော အဂ္ဂေ။ **ပဋိစ္ဆန္နကူဋံ** နာမ တုလံ သုသိရံ ကတွာ အန္တော အယစုဏ္ဏံ ပက္ခိပိတွာ ဂဏှန္တော တံ ပစ္ဆာဘာဂေ ကရောတိ, ဒဒန္တော အဂ္ဂဘာဂေ။

ကံသော ဝုစ္စတိ သုဝဏ္ဏပာတိ။ တာယ ဝဉ္စနံ **ကံသကူဋံ**။ ကထံ? ဧကံ သုဝဏ္ဏပာတိံ ကတွာ အညာ ဒွေ တိသ္သော လောဟပာတိယော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ ကရောန္တိ, တတော ဇနပဒံ ဂန္တွာ ကိဉ္စိဒေဝ အဍ္ဎကုလံ ပဝိသိတွာ သုဝဏ္ဏဘာဇနာနိ ကိဏထာ'တိ ဝတွာ အဂ္ဃေ ပုစ္ဆိတေ သမဂ္ဃတရံ ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ။ တတော တေဟိ 'ကထံ ဣမေသံ သုဝဏ္ဏဘာဝေါ ဇာနိတဗ္ဗော'တိ ဝုတ္တေ 'ဝီမံသိတွာ ဂဏှထာ'တိ သုဝဏ္ဏပာတိံ ပာသာဏေ ဃံသိတွာ သဗ္ဗပာတိယော ဒတွာ ဂစ္ဆန္တိ။

မာနကူဋံ နာမ ဟဒယဘေဒသိခာဘေဒရဇ္ဇုဘေဒဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဟဒယဘေဒော** သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော ဟေဋ္ဌာ ဆိဒ္ဒေန မာနေန 'သဏိကံ အာသိဉ္စာ'တိ ဝတွာ အန္တောဘာဇနေ ဗဟုံ ပဃရာပေတွာ ဂဏှာတိ။ ဒဒန္တော ဆိဒ္ဒံ ပိဓာယ သီဃံ ပူရေတွာ ဒေတိ။ **သိခာဘေဒော** တိလတဏ္ဍုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ တာနိ ဟိ ဂဏှန္တော သဏိကံ သိခံ ဥဿာပေတွာ ဂဏှာတိ။ ဒဒန္တော ဝေဂေန ပူရေတွာ သိခံ ဆိန္ဒန္တော ဒေတိ။ **ရဇ္ဇုဘေဒော** ခေတ္တဝတ္ထုမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။ လဉ္ဇံ အလဘန္တာ ဟိ ခေတ္တံ အမဟန္တမ္ပိ မဟန္တံ ကတွာ မိနန္တိ။

ဥက္ကောဋနာဒီသု – **ဥက္ကောဋနန္တိ** အဿာမိကေ သာမိကေ ကာတုံ လဉ္ဇဂ္ဂဟဏံ။ **ဝဉ္စနန္တိ** တေဟိ တေဟိ ဥပါယေဟိ ပရေသံ ဝဉ္စနံ။ တတြိဒမေကံ ဝတ္ထု – ဧကော ကိရ လုဒ္ဒကော မိဂဉ္စ မိဂပေါတကဉ္စ ဂဟေတွာ အာဂစ္ဆတိ။ တမေကော ဓုတ္တော – ''ကိံ ဘော မိဂေါ အဂ္ဃတိ, ကိံ မိဂပေါတကော''တိ အာဟ။ ''မိဂေါ ဒွေ ကဟာပဏေ, မိဂပေါတကော ဧက''န္တိ စ ဝုတ္တေ ကဟာပဏံ ဒတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ ထောကံ ဂန္တွာ နိဝတ္တော , ''န မေ ဘော မိဂပေါတကေန အတ္ထော, မိဂံ မေ ဒေဟီ''တိ အာဟ။ တေန ဟိ ''ဒွေ ကဟာပဏေ ဒေဟီ''တိ။ သော အာဟ – ''နနု တေ, ဘော, မယာ ပဌမံ ဧကော ကဟာပဏော ဒိန္နော''တိ? ''အာမ ဒိန္နော''တိ။ ဣဒမ္ပိ မိဂပေါတကံ ဂဏှ, ဧဝံ သော စ ကဟာပဏော အယဉ္စ ကဟာပဏဂ္ဃနကော မိဂပေါတကောတိ ဒွေ ကဟာပဏာ ဘဝိဿန္တီတိ။ သော ''ကာရဏံ ဝဒတီ''တိ သလ္လက္ခေတွာ မိဂပေါတကံ ဂဟေတွာ မိဂံ အဒာသီတိ။

နိကတီတိ ယောဂဝသေန ဝါ မာယာဝသေန ဝါ အပာမင်္ဂံ ပါမင်္ဂန္တိ, အမဏိံ မဏိန္တိ, အသုဝဏ္ဏံ သုဝဏ္ဏန္တိ ကတွာ ပတိရူပကေန ဝဉ္စနံ။ **သာစိယောဂေ**တိ ကုဋိလယောဂေ။ ဧတေသံယေဝ ဥက္ကောဋနာဒီနမေတံ နာမံ။ တသ္မာ ဥက္ကောဋနသာစိယောဂေ ဝဉ္စနသာစိယောဂေ နိကတိသာစိယောဂေတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကေစိ အညံ ဒဿေတွာ အညဿ ပရိဝတ္တနံ 'သာစိယောဂေ'တိ ဝဒန္တိ။ တံ ပန ဝဉ္စနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။

ဆေဒနာဒီသု – **ဆေဒန**န္တိ ဟတ္ထစ္ဆေဒနာဒိ။ **ဝဓော**တိ မာရဏံ။ **ဗန္ဓော** တိ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒီဟိ ဗန္ဓနံ။ **ဝိပရာမောသော**တိ ဟိမဝိပရာမောသော, ဂုမ္ဗဝိပရာမောသောတိ ဒုဝိဓော။ ယဉှိ ဟိမပာတသမယေ ဟိမေန ပဋိစ္ဆန္နာ ဟုတွာ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ ဇနံ မုသန္တိ, အယံ **ဟိမဝိပရာမောသော**။ ယံ ဂုမ္ဗာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္နာ မုသန္တိ, အယံ **ဂုမ္ဗဝိပရာမောသော။ အာလောပေါ** ဝုစ္စတိ ဂါမနိဂမာဒီနံ ဝိလောပကရဏံ။ **သဟသာကာရော**တိ သာဟသိကကိရိယာ။ ဂေဟံ ပဝိသိတွာ မနုဿာနံ ဥရေ သတ္ထံ ဌပေတွာ ဣစ္ဆိတဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ။ ဧဝမေတသ္မာ ဆေဒန။ပေ.။ သဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

၁၈၀. သော သန္တုဋ္ဌော ဟောတီ တိ သော စတူသု ပစ္စယေသု ဒွတ္တဒသဝိဓေန ဣတရီတရပစ္စယသန္တောသေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ **ကာယပရိဟာရိကေနာ**တိ ကာယံ ပရိဟရဏမတ္တကေန။ **ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေနာ**တိ ကုစ္ဆိပရိဟရဏမတ္တကေန။ **သမာဒါယေဝ ပက္ကမတီ** တိ အဋ္ဌဝိဓံ ဘိက္ခု ပရိက္ခာရမတ္တကံ သဗ္ဗံ ဂဟေတွာဝ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ ကတွာဝ ဂစ္ဆတိ။ ''မမ ဝိဟာရော ပရိဝေဏံ ဥပဋ္ဌာကော''တိ သင်္ဂေါ ဝါ ဗန္ဓော ဝါ န ဟောတိ။ သော ဇိယာ မုတ္တသရော ဝိယ ယူထာ ပက္ကန္တော, မတ္တဟတ္ထီ ဝိယ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတံ သေနာသနံ ဝနသဏ္ဍံ ရုက္ခမူလံ ဝနပတ္ထံ ပဗ္ဘာရံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ဧကောဝ တိဋ္ဌတိ, ဧကောဝ နိသီဒတိ။ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဧကောဝ အဒုတိယော။

''စာတုဒ္ဒိသော အပ္ပဋိဃော စ ဟောတိ၊
သန္တုဿမာနော ဣတရီတရေန။
ပရိဿယာနံ သဟိတာ အဆမ္ဘီ၊
ဧကော စရေ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပော''တိ။ (သု. နိ. ၄၂)။

ဧဝံ ဝဏ္ဏိတံ ခဂ္ဂဝိသာဏကပ္ပတံ အာပဇ္ဇတိ။

ဣဒါနိ တမတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော, **''သေယျထာပီ''** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ပက္ခီ သကုဏော** တိ ပက္ခယုတ္တော သကုဏော။ **ဍေတီ**တိ ဥပ္ပတတိ။ အယံ ပနေတ္ထ သင်္ခေပတ္ထော – သကုဏော နာမ ''အသုကသ္မိံ ပဒေသေ ရုက္ခော ပရိပက္ကဖလော''တိ ဉတွာ နာနာဒိသာဟိ အာဂန္တွာ နခပက္ခတုဏ္ဍာဒီဟိ တဿ ဖလာနိ ဝိဇ္ဈန္တာ ဝိဓုနန္တာ ခါဒန္တိ။ ''ဣဒံ အဇ္ဇတနာယ, ဣဒံ သွေတနာယ ဘဝိဿတီ''တိ တေသံ န ဟောတိ။ ဖလေ ပန ခီဏေ နေဝ ရုက္ခဿ အာရက္ခံ ဌပေန္တိ, န တတ္ထ ပတ္တံ ဝါ နခံ ဝါ တုဏ္ဍံ ဝါ ဌပေန္တိ။ အထ ခေါ တသ္မိံ ရုက္ခေ အနပေက္ခော ဟုတွာ ယော ယံ ဒိသာဘာဂံ ဣစ္ဆတိ, သော တေန သပတ္တဘာရောဝ ဥပ္ပတိတွာ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ **အယံ ဘိက္ခု နိဿင်္ဂေါ** နိရပေက္ခောယေဝ ပက္ကမတိ, တေန ဝုတ္တံ သမာဒါယေဝ ပက္ကမတီတိ။ **အရိယေနာ**တိ နိဒ္ဒောသေန။ **အဇ္ဈတ္တ**န္တိ သကေ အတ္တဘာဝေ။ **အနဝဇ္ဇသုခ** န္တိ နိဒ္ဒောသသုခံ။

၁၈၁. သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု စက္ခုဝိညာဏေန ရူပံ ပဿိတွာတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ **အဗျာသေကသုခ** န္တိ ကိလေသေဟိ အနဝသိတ္တသုခံ။ အဝိကိဏ္ဏသုခန္တိပိ ဝုတ္တံ။ ဣန္ဒြိယသံဝရသုခဉှိ ဒိဋ္ဌာဒီသု ဒိဋ္ဌမတ္တာဒိဝသေန ပဝတ္တတာယ အဝိကိဏ္ဏံ ဟောတိ။

၁၈၂. သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ တိ သော မနစ္ဆဋ္ဌာနံ ဣန္ဒြိယာနံ သံဝရေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဣမေသု အဘိက္ကန္တပဋိက္ကန္တာဒီသု သတ္တသု ဌာနေသု သတိသမ္ပဇညဝသေန သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။ တတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, တံ **ဈာနဝိဘင်္ဂေ** ဝုတ္တမေဝ။

သော ဣမိနာ စာတိအာဒိနာ ကိံ ဒဿေတိ? အရညဝါသဿ ပစ္စယသမ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ယဿ ဟိ ဣမေ စတ္တာရော ပစ္စယာ နတ္ထိ, တဿ အရညဝါသော န ဣဇ္ဈတိ, တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ဝါ ဝနစရကေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ အရညေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ ''ကိံ ဧဝရူပဿ ပာပဘိက္ခုနော အရညဝါသေနာ''တိ ဘေရဝံ သဒ္ဒံ သာဝေန္တိ။ ဟတ္ထေဟိ သီသံ ပဟရိတွာ ပလာယနာကာရံ ကရောန္တိ။ ''အသုကော ဘိက္ခု အရညံ ပဝိသိတွာ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ပာပကမ္မံ အကာသီ''တိ အယသော ပတ္ထရတိ။ ယဿ ပနေတေ စတ္တာရော ပစ္စယာ အတ္ထိ, တဿ အရညဝါသော ဣဇ္ဈတိ။ သော ဟိ အတ္တနော သီလံ ပစ္စဝေက္ခန္တော ကိဉ္စိ ကာဠကံ ဝါ တိလကံ ဝါ အပဿန္တော ပီတိံ ဥပ္ပာဒေတွာ တံ ခယတော ဝယတော သမ္မသန္တော အရိယဘူမိံ ဩက္ကမတိ။ အရညေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝတာ အတ္တမနာ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိ။ ဣတိဿ ဥဒကေ ပက္ခိတ္တတေလဗိန္ဒု ဝိယ ယသော ဝိတ္ထာရိကော ဟောတိ။ **ဝိဝိတ္တ** န္တိအာဒီနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ **သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတီ** တိ ဧတ္တကေ ဌာနေ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, တံ သဗ္ဗံ **ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ** ဝုတ္တမေဝ။

၁၈၃. တတိယဝိဇ္ဇာယ **သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ** တိ ဝိပဿနာပာဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အာသဝာနံ ခယဉာဏာယာ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏတ္ထာယ။ အရဟတ္တမဂ္ဂေါ ဟိ အာသဝာနံ ဝိနာသနတော အာသဝာနံ

ခယောတိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ စေတံ ဉာဏံ တပ္ပရိယာပန္နတ္တာတိ။ **စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေတီ** တိ ဝိပဿနာစိတ္တံ အဘိနီ ဟရတိ။ **သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ** ဧဝမာဒီသု – ''ဧတ္တကံ ဒုက္ခံ, န ဣတော ဘိယျော''တိ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုက္ခသစ္စံ သရသလက္ ခဏပ္ပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ပဋိဝိဇ္ဈတိ။ တဿ စ ဒုက္ခဿ နိဗ္ဗတ္တိကံ တဏှံ – အယံ ဒုက္ခသမုဒ ယောတိ; တဒုဘယမ္ပိ ယံ ဌာနံ ပတွာ နိရုဇ္ဈတိ, တံ တေသံ အပ္ပဝတ္တိံ နိဗ္ဗာနံ – အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ; တဿ စ သ မ္ပာပကံ အရိယမဂ္ဂံ – အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေန ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ, ပဋိဝိဇ္ဈတီ တိ – ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝံ သရူပတော သစ္စာနိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ကိလေသဝသေန ပရိယာယတော ဒဿေန္တော **ဣမေ အာသဝာ**တိ အာဒိမာဟ။ **တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော** တိ တဿ ဧဝံ ဇာနန္တဿ ဧဝံ ပဿန္တဿ သဟ ဝိပဿနာ ယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ ကထေတိ။ **ကာမာသဝါ**တိ ကာမာသဝတော။ **ဝိမုစ္စတီ** တိ ဣမိနာ မဂ္ဂက္ခဏံ ဒဿေတိ။ **ဝိမုတ္တ သ္မိန္တိ** ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, ဖလက္ခဏေ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝိမုတ္တ သ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏန္တိ** ဣမိနာ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဒဿေတိ။ **ခီဏာ ဇာတီ**တိအာဒီဟိ တဿ ဘူမိံ။ တေန ဟိ ဉာ ဏေန သော ပစ္စဝေက္ခန္တော 'ခီဏာ ဇာတီ'တိအာဒီနိ ပဇာနာတိ။ **ဝုသိတန္တိ** ဝုတ္ထံ ပရိဝုတ္ထံ ကတံ စရိတံ နိဋ္ဌိတန္တိ အ တ္ထော။ **ဗြဟ္မစရိယ** န္တိ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကေန ဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တ သေက္ခာ ဗြဟ္မစရိယံ ဝသန္တိ နာမ။ ခီဏာသဝေါ ဝုတ္ထဝါသော။ တသ္မာ သော အတ္တနော ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ပစ္စဝေက္ခန္တော **ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယန္တိ** ပဇာနာတိ။ **ကတံ ကရဏီယန္တိ** စတူသု သစ္စေသု စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာနသစ္ဆိကိရိယာဘာဝနာဝ သေန သောဠသဝိဓမ္ပိ ကိစ္စံ နိဋ္ဌာပိတန္တိ အတ္ထော။ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကာဒယော ဟိ တံ ကိစ္စံ ကရောန္တိ; ခီဏာ သဝေါ ကတကရဏီယော။ တသ္မာ သော အတ္တနော ကရဏီယံ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ ''ကတံ ကရဏီယ''န္တိ ပဇာနာတိ။ **နာ ပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ**တိ ''ဣဒါနိ ပုန ဣတ္ထဘာဝါယ ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယ ကိလေသက္ခယာယ ဝါ မဂ္ဂဘာဝနာ ကိစ္စံ နတ္ထိ''တိ ပဇာနာတိ။

၁၈၆. သရာကာဒီသု – **အပ္ပဟီနော**တိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ဝါ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန ဝါ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနေန ဝါ အပ္ပဟီနော။

၁၈၇. **လာဘီ ဟောတီ**တိအာဒီသု – **လာဘီ**တိ လာဘဝါ ပဋိလဘိတွာ ဌိတော။ **အဇ္ဈတ္တံ စေတောသမထဿာ** တိ နိယကဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေ အတ္တနော စိတ္တေ ဥပ္ပန္နဿ စေတောသမထဿ။ **အဓိပညာဓမ္မဝိပဿနာယာ** တိ အဓိ ပညာသင်္ခါတာယ ခန္ဓဓမ္မေသု အနိစ္စာဒိဝသေန ပဝတ္တာယ ဝိပဿနာယ။ **ရူပသဟဂတာနန္တိ** ရူပနိမိတ္တာရမ္မ ဏာနံ ရူပာဝစရသမာပတ္တီနံ။ **အရူပသဟဂတာနန္တိ** န ရူပနိမိတ္တာရမ္မဏာနံ အရူပသမာပတ္တီနံ။ ဧတ္ထ စ ပဌမော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော။ ဒုတိယော သုက္ခဝိပဿကအရိယသာဝကော။ တတိယော အဋ္ဌသမာပတ္တိလာ ဘီ အရိယသာဝကော။ စတုတ္ထော လောကိယမဟာဇနော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၈၈. အနုသောတကမီအာဒီသု – **အနုသောတကမီ**တိ ဝဋ္ဋသောတံ အနုဂတော, ဝဋ္ဋသောတေ နိမုဂ္ဂေါ ပုထုဇ္ဇနော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဋိသောတကမီ**တိ ပဋိသောတဂမနော ။ အနုသောတံ အဂန္တွာ ပဋိသောတံ ဂစ္ဆန္တဿေတံ အဓိဝစနံ။ **ပာပဉ္စ ကမ္မံ န ကရောတီ** တိ ပညတ္တံ ဝီတိက္ကမန္တော န ကရောတိ။ **သဟာပိ ဒုက္ခေန သဟာပိ ဒောမနဿေနာ** တိ ကိလေသပရိယုဋ္ဌာနေ သတိ ဥပ္ပန္နေန ဒုက္ခဒောမနဿေန သဒ္ဓိမ္ပိ။ **ပရိပုဏ္ဏ** န္တိ တိဿန္နံ သိက္ခာနံ ကောယပိ အနူနံ။ **ပရိသုဒ္ဓ** န္တိ နိရုပက္ကိလေသံ။ **ဗြဟ္မစရိယ** န္တိ သေဋ္ဌစရိယံ။ ဣမိနာ တရေန သောတာပန္နသကဒာဂါမိနော က ထိတာ။ ကိံ ပန တေ ရုဒန္တာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တီတိ? အာမ။ ကိလေသရောဒနေန ရုဒန္တာ စရန္တိ နာမ။ သီလသမ္ပန္ န္နော ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုပိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟိတော။

ဌိတတ္တော တိ ဌိတသဘာဝေါ။ **အနာဂါမီ**တိ ကာမရာဂဗျာပာဒေဟိ အကမ္ပနီယစိတ္တတာယ စ တမှာ လော ကာ အနာဝတ္တိဓမ္မတာယ စ ဌိတသဘာဝေါ နာမ။ **တိဏ္ဏော** တိ တဏှာသောတံ ဥတ္တိဏ္ဏော။ **ပါရင်္ဂတော** တိ နိဗ္ ဗာနပါရံ ဂတော။ **ထလေ တိဋ္ဌတီ** တိ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိထလေ တိဋ္ဌတိ။ **စေတောဝိမုတ္တိန္တိ** ဖလသမာဓိံ။ **ပညာဝိမုတ္တိန္တိ** ဖလဉာဏံ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ ခီဏာသဝေါ ''တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတိ ဗြာဟ္မ ဏော''တိ ဝုစ္စတိ။ ဗာဟိတပာပတာယ ဟိ သေ **ဗြာဟ္မဏော** နာမ။

၁၈၉. အပ္ပဿုတာဒီသု – **အပ္ပကံ သုတံ ဟောတီ**တိ နဝင်္ဂေ သတ္ထုသာသနေ ကိဉ္စိဒေဝ ထောကံ သုတံ ဟောတိ။ **န အတ္ထမညာယ, န ဓမ္မမညာယ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော ဟောတီ**တိ အဋ္ဌကထဉ္စ ပာဠိဉ္စ ဇာနိတွာ လောကုတ္တရဓမ္မဿ အနုရူပဓမ္မံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ ပဋိပန္နော န ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၉၀. သမဏမစလာဒီသု – **သမဏမစလော**တိ သမဏအစလော, မကာရော ပဒသန္ဓိကရော။ နိစ္စလသမဏော, ထိရသမဏောတိ အတ္ထော ။ **အယံ ဝုစ္စတီ** တိ အယံ သောတာပန္နော သာသနေ မူလဇာတာယ သဒ္ဓာယ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ ‘သမဏမစလော’တိ ဝုစ္စတိ။ သကဒာဂာမီ ပန ရဇ္ဇနကိလေသဿ အတ္ထိတာယ **သမဏပဒုမော**တိ ဝုတ္တော။ ရတ္တဋ္ဌော ဟိ ဣဓ ပဒုမဋ္ဌော နာမာတိ ဝုတ္တံ။ အနာဂါမီ ကာမရာဂသင်္ခာတဿ ရဇ္ဇနကိလေသဿ နတ္ထိတာယ **သမဏပုဏ္ဍရီကော**တိ ဝုတ္တော။ ပဏ္ဍရဋ္ဌော ဟိ ဣဓ ပုဏ္ဍရီကဋ္ဌော နာမာတိ ဝုတ္တံ ။ ခီဏာသဝော စ ထဒ္ဓဘာဝကရာနံ ကိလေသာနံ အဘာဝေန **သမဏေသု သမဏသုခုမာလော** နာမာတိ ဝုတ္တော။ အပ္ပဒုက္ခဋ္ဌေနပိ စေသ သမဏသုခုမာလော ယေဝါတိ။

စတုက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၅. ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉၁. ပဉ္စကေ – **တတ္ထ** တိ တေသု ‘‘အာရဘတိ စ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတီ’’တိအာဒိနာ နယေန ဟေဋ္ဌာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပုဂ္ဂလေသု။ **ယွာယံ**န္တိ ယော အယံ။ **အာရဘတီ**တိ ဧတ္ထ အာရမ္ဘသဒ္ဒော ကမ္မကိရိယာဟိံသနဝီရိယဝိကောပနာပတ္တိဝီတိက္ကမေသု ဝတ္တတိ။ တထာ ဟေသ ‘‘ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခံ သမ္ဘောတိ, သဗ္ဗံ အာရမ္ဘပစ္စယာ’’တိ (သု. နိ. ၇၄၈) ကမ္မေ အာဂတော။ ‘‘မဟာယညာ မဟာရမ္ဘာ, န တေ ဟောန္တိ မဟပ္ဖလာ’’တိ (အ. နိ. ၄.၃၉) ကိရိယာယံ။ ‘‘သမဏံ ဂေါတမံ ဥဒ္ဒိဿ ပာဏံ အာရဘန္တီ’’တိ (မ. နိ. ၂.၅၁-၅၂) ဟိံသနေ။ ‘‘အာရဘထ, နိက္ခမထ, ယုဉ္ဇထ ဗုဒ္ဓသာသနေ’’တိ (သံ. နိ. ၁.၁၈၅) ဝီရိယေ။ ‘‘ဗီဇဂါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတော ဟောတီ’’တိ (ဒီ. နိ. ၁.၁၀, ၁၉၄; မ. နိ. ၁.၂၉၃) ဝိကောပနေ။ ‘‘အာရဘတိ စ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတီ’’တိ (အ. နိ. ၅.၁၄၂) အယံ ပန အာပတ္တိဝီတိက္ကမေ အာဂတော။ တသ္မာ အာပတ္တိဝီတိက္ကမဝသေန အာရဘတိ စေဝ တပ္ပစ္စယာ ဝိပ္ပဋိသာရီ စ ဟောတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတီ တိ အနဓိဂတတ္တာ ယထာသဘာဝတော န ဇာနာတိ။ **ယတ္ထဿ** တိ ယသ္မိံ အဿ, ယံ ဌာနံ ပတွာ တေဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပန္နာ ပာပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တီတိ အတ္ထော။ ကိံ ပန ပတွာ တေ နိရုဇ္ဈန္တီတိ? အရဟတ္တမဂ္ဂံ။ ဖလပ္ပတ္တဿ ပန နိရုဒ္ဓါ နာမ ဟောန္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣဓ မဂ္ဂကိစ္စဝသေန ဖလမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အာရမ္ဘဇာ** တိ အာပတ္တိဝီတိက္ကမသမ္ဘဝါ။ **ဝိပ္ပဋိသာရဇာ** တိ ဝိပ္ပဋိသာရတော ဇာတာ။ **ပဝဍ္ဎန္တိ** တိ ပုနပ္ပုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနေန ဝဍ္ဎန္တိ။ **သာဓူ**တိ အာယာစနသာဓု။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယာဝ အပရဒ္ဓဉ္စ ဝတ အာယသ္မတာ, ဧဝံ သန္တေပိ မယံ အာယသ္မန္တံ ယာစာမ – ‘‘ဒေသေတဗ္ဗယုတ္တကဿ ဒေသနာယ, ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗယုတ္တကဿ ဝုဋ္ဌာနေန, အာဝိကာတဗ္ဗယုတ္တကဿ အာဝိကိရိယာယ, အာရမ္ဘဇေ အာသဝေ ပဟာယ, သုဒ္ဓန္တေ ဌိတဘာဝပစ္စဝေက္ခဏေန ဝိပ္ပဋိသာရဇေ အာသဝေ ပဋိဝိနောဒေတွာ နီဟရိတွာ ဝိပဿနာစိတ္တဉ္စေဝ ဝိပဿနာပညဉ္စ ဘာဝေတူ’’တိ။ **အမုနာ ပဉ္စမေန ပုဂ္ဂလေန** တိ ဧတေန ပဉ္စမေန ခီဏာသဝပုဂ္ဂလေန။ **သမသမော ဘဝိဿတီ**တိ လောကုတ္တရဂုဏေဟိ သမဘာဝေနေဝ သမော ဘဝိဿတီတိ ဧဝံ ခီဏာသဝေန ဩဝဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

အာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတီ တိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ တံ ပန ဒေသေတုံ သဘာဂပုဂ္ဂလံ ပရိယေသတိ။ တသ္မာ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ ပန ‘‘ဝုဋ္ဌိတတ္တာ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတီ’’တိ ဝုတ္တံ။ **န အာရဘတိ ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတီ**တိ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိ, ဝိနယပညတ္တိယံ ပန အကောဝိဒတ္တာ အနာပတ္တိယံ အာပတ္တိသညီ ဟုတွာ ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာယံ ပန ‘‘သကိံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ တတော ဝုဋ္ဌာယ ပစ္ဆာ ကိဉ္စာပိ နာပဇ္ဇတိ, ဝိပ္ပဋိသာရံ ပန ဝိနောဒေတုံ န သက္ကောတီ’’တိ ဝုတ္တံ။ **န အာရဘတိ န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတီ** တိ နေဝ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, န ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟောတိ။ ကတမော ပနေသ ပုဂ္ဂလောတိ? ဩဿဋ္ဌဝီရိယပုဂ္ဂလော။ သော ဟိ ‘‘ကိံ မေ ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓကာလေ ပရိနိဗ္ဗာနေန, အနာဂတေ **မေတ္တေယ္ယသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓကာလေ** ပရိနိဗ္ဗာယိဿ

သာမီ''တိ ဝိသုဒ္ဓသီလောပိ ပဋိပတ္တိံ န ပူရေတိ။ သောပိ ''ကိမတ္ထံ အာယသ္မာ ပမတ္တော ဝိဟရတိ ပုထုဇ္ဇနဿ နာမ ဂတိ အနိဗဒ္ဓါ။ အာယသ္မာ ဟိ မေတ္တေယျသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သမ္မုခဘာဝံ လဘေယျာပိ န လဘေယျာပီတိ အရဟတ္တတ္ထာယ ဝိပဿနံ ဘာဝေဟီ''တိ ဩဝဒိတဗ္ဗော၀။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၉၂. ဒတ္တတ အဝဇာနာတီတိအာဒီသု – ဧကော ဘိက္ခု မဟာပုညော စတုပစ္စယလာဘီ ဟောတိ။ သော စီဝရာဒီနိ လဘိတွာ အညံ အပ္ပပုညံ အာပုစ္ဆတိ။ သောပိ တဿ ပုနပ္ပုနံ အာပုစ္ဆန္တေပိ ဂဏှာတိယေဝ။ အထဿ ကတိပါဟစ္စယေန ... မင်္ဂုလဘာဝံ ဥပဟာဒေတုကာမော ဝဒတိ – ''အယံ အတ္တနော ဓမ္မတာယ စီဝရာဒီနိ န လဘတိ, အမ္ဟေ နိဿာယ လဘတီ''တိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော **ဒတ္တွာ အဝဇာနာတိ** နာမ။ ဧကော ပန ဧကေန သဒ္ဓိံ ဒွေ တီဏိ ဝဿာနိ ဝသန္တော ပုဗ္ဗေ တံ ပုဂ္ဂလံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္ဆာ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ ကာလေ စိတ္တီကာရံ န ကရောတိ, အာသနာပိ န ဝုဋ္ဌာတိ, ဥပဋ္ဌာနမ္ပိ န ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော **သံဝါသေန အဝဇာနာတိ** နာမ။

အာဓေယျမုခေါတိ အာဒိတော ဓေယျမုခေါ။ ပဌမဝစနသ္မိံယေဝ ဌပိတမုခေါတိ အတ္ထော။ **အဓိမုစ္စိတာ ဟောတီ**တိ သဒ္ဓါတာ ဟောတိ။ တတြာယံ နယော – ဧကော ပုဂ္ဂလော သာရုပ္ပံယေဝ ဘိက္ခုံ 'အသာရုပ္ပော ဧသော'တိ ကထေတိ, တံ သုတွာ ဧသ နိဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ ပုန အညေန သဘာဂေန ဘိက္ခုနာ 'သာရုပ္ပော အယ'န္တိ ဝုတ္တေပိ တဿ ဝစနံ န ဂဏှာတိ ''အသုကေန နာမ 'အသာရုပ္ပော အယ'န္တိ အမှာကံ ကထိတ''န္တိ ပုရိမဘိက္ခုနောဝ ကထံ ဂဏှာတိ။ အပရောပိဿ ဒုဿီလံ 'သီလဝါ'တိ ကထေတိ။ တဿ ဝစနံ သဒ္ဒဟိတွာ ပုန အညေန ''အသာရုပ္ပော ဧသ ဘိက္ခု, နာယံ တုမှာကံ သန္တိကံ ဥပသင်္ကမိတုံ ယုတ္တော''တိ ဝုတ္တောပိ တဿ ဝစနံ အဂ္ဂဟေတွာ ပုရိမဿေဝ ကထံ ဂဏှာတိ။ အပရော ဝဏ္ဏမ္ပိ ကထိတံ ဂဏှာတိ, အဝဏ္ဏမ္ပိ ကထိတံ ဂဏှာတိယေဝ။ အယမ္ပိ အာဓေယျမုခေါယေဝ နာမ။ အာဓာတဗ္ဗမုခေါ ယံ ယံ သုဏာတိ, တတ္ထ တတ္ထ ဌပိတမုခေါတိ အတ္ထော။

လောလောတိ သဒ္ဓါဒီနံ ဣတ္တရကာလဋ္ဌိတိကတ္တာ အဿဒ္ဓိယာဒီဟိ လုလိတဘာဝေန လောလော။ **ဣတ္တရသဒ္ဓေါ**တိ ပရိတ္တသဒ္ဓေါ, အပရိပုဏ္ဏသဒ္ဓေါ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန ပုနပ္ပုနံ ဘဇနဝသေန သဒ္ဓါဝ **ဘတ္တိ။ ပေမံ** သဒ္ဓါပေမံ ဂေဟသိတပေမမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ပသာဒော** သဒ္ဓါပသာဒောဝ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလော လောလော ဟောတီ**တိ ဧဝံ ဣတ္တရသဒ္ဓါဒိတာယ ပုဂ္ဂလော လောလော နာမ ဟောတိ။ ဟလိဒ္ဒိရာဂေ ဝိယ , ထုသရာသိမှိ ကောဋ္ဋိတခါဏုကော ဝိယ, အဿပိဋ္ဌိယံ ဌပိတကုမ္ဘဏ္ဍံ ဝိယ စ အနိဗဒ္ဓဋ္ဌာနော မုဟုတ္တေန ပသီဒတိ, မုဟုတ္တေန ကုပ္ပတိ။

မန္ဒော မောမူဟော တိ အညာဏဘာဝေန မန္ဒော အဝိသဒတာယ မောမူဟော။ မဟာမူဠှောတိ အတ္ထော။

၁၉၃. ယောဓာဇီဝူပမေသု – **ယောဓာဇီဝ**တိ ယုဒ္ဓူပဇီဝိနော။ **ရဇဂ္ဂ** န္တိ ဟတ္ထိအဿာဒီနံ ပာဒပ္ပဟာရဘိန္နာယ ဘူမိယာ ဥဂ္ဂတံ ရဇက္ခန္ဓံ။ **န သန္ထမ္ဘတီ** တိ သန္ထမ္ဘိတွာ ဌာတုံ န သက္ကောတိ။ **သဟတိ ရဇဂ္ဂ** န္တိ ရဇက္ခန္ဓံ ဒိသွာပိ အဓိဝါသေတိ။ **ဓဇဂ္ဂ** န္တိ ဟတ္ထိအဿာဒိပိဋ္ဌေသု ဝါ ရထေသု ဝါ ဥဿာပိတာနံ ဓဇာနံ အဂ္ဂံ။ **ဥဿာရဏ**န္တိ ဟတ္ထိအဿရထာဒီနဉ္စေဝ ဗလကာယဿ စ ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒံ။ **သမ္ပဟာရေ** တိ သမာဂတေ အပ္ပမတ္တကေပိ ပဟာရေ။ **ဟညတီ**တိ ဝိဟညတိ, ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇတိ။ **ဗျာပဇ္ဇတီ** တိ ဝိပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, ပကတိဘာဝံ ဇဟတိ။ **သဟတိ သမ္ပဟာရ** န္တိ ဒွေ တယော ပဟာရေ ပတွာပိ သဟတိ, အဓိဝါသေတိ ။ **တမေဝ သင်္ဂါမသီသ** န္တိ တမေဝ ဇယခန္ဓာဝါရဋ္ဌာနံ။ **အဇ္ဈာဝသတီ** တိ သတ္တာဟမတ္တံ အဘိဘဝိတွာ အာဝသတိ။ ကိံ ကာရဏာ? လဒ္ဓပ္ပဟာရာနံ ပဟာရဇဂ္ဂနတ္ထဉ္စေဝ ကတကမ္မာနံ ဝိသေသံ ဉတွာ ဌာနန္တရအနုဒဒနတ္ထဉ္စ ကိလေသ ... နတ္ထဉ္စ။

၁၉၄. ဣဒါနိ ယသ္မာ သတ္ထု ယောဓာဇီဝေဟိ ကိစ္စံ နတ္ထိ, ဣမသ္မိံ ပန သာသနေ တထာရူပေ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလေ ဒဿေတုံ ဣဒံ ဩပမ္မံ အာဘတံ, တသ္မာ တေ ပုဂ္ဂလေ ဒဿေန္တော **ဧဝမေဝ**န္တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ **သံသီဒတီ**တိ မိစ္ဆာဝိတက္ကသ္မိံ ဝိသီဒတိ, အနုပဝိသတိ။ **န သက္ကောတိ ဗြဟ္မစရိယံ သန္ဓာရေတု** န္တိ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ အနုပစ္ဆိဇ္ဇမာနံ ဂေပေတုံ န သက္ကောတိ။ **သိက္ခာဒုဗ္ဗလျံ အာဝိကတွာ** တိ သိက္ခာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ ပကာသေတွာ။ **ကိမဿ ရဇဂ္ဂသ္မိ** န္တိ ကိံ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ရဇဂ္ဂံ နာမာတိ ဝဒတိ။ **အဘိရူပါ**တိ အဘိရူပဝတီ။ ဒ

သ္သနီယာတိ ဒဿနယောဂ္ဂါ။ **ဟသာဒိကာ**တိ ဒဿနေနေဝ စိတ္တပ္ပသာဒါဝဟာ။ **ပရမာယာ**တိ ဥတ္တမာယ။ **ဝဏ္ဏ ပေါက္ခရတာယာ**တိ သရီရဝဏ္ဏေန စေဝ အင်္ဂသဏ္ဌာနေန စ။

၁၉၆. **ဦဟသတီ**တိ အဝဟသတိ။ **ဥလ္လပတီ** တိ ကထေတိ။ **ဥဇ္ဇဂ္ဃတိ** တိ ဟဏိ ပဟာရိတ္ဝာ မဟာဟသိတံ ဟသတိ။ **ဥပ္ပဏ္ဍေတီ** တိ ဥပ္ပဏ္ဍနကထံ ကထေတိ။

၁၉၇. **အဘိနိသီဒတီ**တိ အဘိဘဝိတ္ဝာ သန္တိကေ တ ဧကာသနေ တ နိသီဒတိ။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **အဇ္ဈောတ္ထရတီ**တိ အဝတ္ထရတိ။

၁၉၈. **ဝိနိဝေဌေတွာ ဝိနိမောစေတွာ**တိ ဂဟိတဋ္ဌာနတော တဿ ဟတ္ထံ ဝိနိဝေဌေတွာ စေဝ, မောစေတွာ စ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁၉၉. ပိဏ္ဍပာတိကေသု – **မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာ** တိ နေဝ သမာဒာနံ ဇာနာတိ, န အာနိသံသံ; အတ္တနော ပန မန္ဒတ္တာ မောမူဟတ္တာ အညာဏေနေဝ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ **ဟပိစ္ဆော ဣစ္ဆာပကတော** တိ ပိဏ္ဍပာတိကဿ မေ သတော "အယံ ပိဏ္ဍပာတိကော"တိ စတုပစ္စယသက္ကာရံ ကရိဿန္တိ။ လဇ္ဇိ, အပ္ပိစ္ဆောတိအာဒီဟိ စ ဂုဏေဟိ သမ္ဘာဝေဿန္တီတိ။ ဧဝံ ဟပိကာယ ဣစ္ဆာယ ဌတွာ တာယ ဟပိစ္ဆာယ အဘိဘူတော ဟုတွာ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ ဥမ္မာဒဝသေန ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ပန **ဥမ္မာဒာ စိတ္တဝိက္ခေပါ ပိဏ္ဍပာတိကော** နာမ ဟောတိ။ **ဝဏ္ဏိတ** န္တိ ဣဒံ ပိဏ္ဍပာတိကင်္ဂံ နာမ ဗုဒ္ဓေဟိ စ ဗုဒ္ဓသာဝကေဟိ စ ဝဏ္ဏိတံ ပသတ္ထန္တိ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ **အပ္ပိစ္ဆံယေဝ နိဿာယာ**တိအာဒီသု – "ဣတိ အပ္ပိစ္ဆော ဘဝိဿာမိ, ဣဒံ မေ ပိဏ္ဍပာတိကင်္ဂံ အပ္ပိစ္ဆတာယ သံဝတ္တိဿတိ; 'ဣတိ သန္တုဋ္ဌော ဘဝိဿာမိ ဣဒံ မေ ပိဏ္ဍပာတိကင်္ဂံ သန္တုဋ္ဌိယာ သံဝတ္တိဿတိ'; 'ဣတိ ကိလေသေ သံလိခိဿာမိ', ဣဒံ မေ ပိဏ္ဍပာတိကင်္ဂံ ကိလေသသလ္လေခနတ္ထာယ သံဝတ္တိဿတီ"တိ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ **ဣဒမတ္ထိတ** န္တိ ဣမာယ ကလျာဏာယ ပဋိပတ္တိယာ အတ္ထိကဘာဝံ, ဣမိနာ တ ပိဏ္ဍပာတမတ္တေန အတ္ထိကဘာဝံ။ ယံ ယံ လဒ္ဓံ တေန တေနေဝ ယာပနဘာဝံ နိဿာယာတိ အတ္ထော။ **အဂ္ဂေ** တိ ဇေဋ္ဌကော။ သေသာနိ တဿေဝ ဝေဝစနာနိ။

ဂဝါ **ခီရန္တိ** ကပိလာ ခီရံ နာမ ဟောတိ, န ဝိနာ ကပိယာ။ **ခီရမှာ ဒဓီ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဧဝမေဝ**န္တိ ယထာ ဧတေသု ပဉ္စသု ဂေါရသေသု သပ္ပိမဏ္ဍော အဂ္ဂေ; ဧဝမေဝံ ဣမေသု ပဉ္စသု ပိဏ္ဍပာတိကေသု ယွာယံ အပ္ပိစ္ဆတာဒီနိ နိဿာယ ပိဏ္ဍပာတိကော ဟောတိ။ အယံ အဂ္ဂေ စ သေဋ္ဌော စ ပါမောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ ဣမေသု ပန ပဉ္စသု ပိဏ္ဍပာတိကေသု ဒွေဝေ ဇနာ ပိဏ္ဍပာတိကာ , တယော န ပိဏ္ဍပာတိကာ။ နာမမတ္တေန ပန ပိဏ္ဍပာတိကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကာ** ဒီသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။

ပဉ္စကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၆. ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၂. ဆက္ကေ – **တတ္ထ** တိ တေသု ဆသု ပုဂ္ဂလေသု။ **သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗော** တိ သော ပုဂ္ဂလော တေန အနာစရိယကေန အတ္တနာ ဥပ္ပာဒိတေန သဗ္ဗညုတညာဏေန သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ တေနာ တိအာဒီသုပိ တေန ပစ္စေကသမ္ဗောဓိဉာဏေန သော ပုဂ္ဂလော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ တေန သာဝကပာရမီဉာဏေန တေ ပုဂ္ဂလာ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ။ တေန ဒုက္ခဿ အန္တကရဏေန တေ ပုဂ္ဂလာ အဝသေသာ အရဟန္တော။ တေန ဣတ္ထတ္တံ အနာဂမနေန သော ပုဂ္ဂလော အနာဂါမီ။ တေန ဣတ္ထတ္တံ အာဂမနေန တေ ပုဂ္ဂလာ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ဆက္ကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၇. သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၃. သတ္တကေ – **သကိံ နိမုဂ္ဂေါ** တိ ဧကဝါရံ နိမုဂ္ဂေါ။ **ဧကန္တကာဠကေဟီ**တိ ဧကန္တေနေဝ ကာဠကေဟိ နတ္ထိကဝါဒအဟေတုကဝါဒအကိရိယဝါဒသင်္ခါတေဟိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဓမ္မေဟိ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလော** တိ ဣမိနာ ကာရဏေန ပုဂ္ဂလော ဧကဝါရံ နိမုဂ္ဂေါ တထာ နိမုဂ္ဂေါဝ ဟောတိ။ ဧတဿ ဟိ ပုန ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထီတိ ဝဒန္တိ။ မက္ခလိဂေါသာလာဒယော ဝိယ ဟေဋ္ဌာ နရကဂ္ဂီနံယေဝ အာဟာရော ဟောတိ။

သာဟု သဒ္ဓါ ကုသလေသု ဓမ္မေသူ တိ ကုသလဓမ္မေသု သဒ္ဓါ နာမ သာဓုလဒ္ဓိကာတိ ဥမ္မုဇ္ဇတိ။ သော တာဝတကေနေဝ ကုသလေန ဥမ္မုဇ္ဇတိ နာမ။ **သာဓု ဟိရီ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဟာယတိယေဝါ**တိ စင်္ကဝါရေ အာသိတ္တဥဒကံ ဝိယ ဧကန္တေန ပရိဟာယတေဝ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလော** တိ ဧဝံ သာဟု သဒ္ဓါတိ။ ဣမေသံ သဒ္ဓါဒီနံ ဝသေန ဧကဝါရံ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ တေသံ ပရိဟာနိယာ ပုန နိမုဇ္ဇတိယေဝ, ဒေဝဒတ္တာဒယော ဝိယ။ ဒေဝဒတ္တော ဟိ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော, ပဉ္စ စ အဘိညာယော နိဗ္ဗတ္တေတွာပိ ပုန ဗုဒ္ဓါနံ ပဋိကဏ္ဋကတာယ တေဟိ ဂုဏေဟိ ပရိဟီနော ရုဟိရုပ္ပါဒကမ္မံ သင်္ဃဘေဒကမ္မဉ္စ ကတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ဒုတိယစိတ္တဝါရေန နိရယေ နိဗ္ဗတ္တော။ ကောကာလိကော ဒွေ အဂ္ဂသာဝကေ ဥပဝဒိတွာ ပဒုမနိရယေ နိဗ္ဗတ္တော။

နေဝ ဟာယတိ နော ဝဍ္ဎတီ တိ အပ္ပဟောနကကာလေပိ န ဟာယတိ, ပဟောနကကာလေပိ န ဝဍ္ဎတိ။ ဥဘယမ္ပိ ပနေတံ အဂါရိကေနပိ အနဂါရိကေနပိ ဒီပေတဗ္ဗံ။ ဧကစ္စော ဟိ အဂါရိကော အပ္ပဟောနကကာလေ ပက္ခိကဘတ္တံ ဝါ သလာကဘတ္တံ ဝါ ဝဿာဝါသိကံ ဝါ ဥပနိဗန္ဓာပေတိ။ သော ပစ္ဆာ ပဟောနကကာလေပိ ပက္ခိကဘတ္တာဒိမတ္တမေဝ ပဝတ္တေတိ။ အနဂါရိကောပိ အာဒိမှိ အပ္ပဟောနကကာလေ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ ဓုတင်္ဂံ ဝါ ဂဏှာတိ, မေဓာဗလဝီရိယသမ္ပတ္တိယာ ပဟောနကကာလေပိ တတော ဥတ္တရိံ န ကရောတိ။ **ဧဝံ ပုဂ္ဂလော** တိ ဧဝံ ဣမာယ သဒ္ဓါဒီနံ ဌိတိယာ ပုဂ္ဂလော ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဌိတော နာမ ဟောတိ။

ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ဝိပဿတိ ဝိလောကေတီ တိ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂမနမဂ္ဂံ ဂန္တဗ္ဗံ ဒိသံ ဝါ အာလောကေတိ နာမ။

ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ ပတရတီတိ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ကိလေသတနုတာယ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂန္တဗ္ဗဒိသာဘိမုခေါ ပတရတိ နာမ။

ပတိဂါဓပ္ပတ္တော ဟောတီ တိ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော ဥဋ္ဌာယ ဝိလောကေတွာ ပတရိတွာ ဂန္တွာ ကသ္မိဉ္စိ ဌာနေ ပတိဋ္ဌာပတ္တော နာမ ဟောတိ, တိဋ္ဌတိ, န ပုနာဂစ္ဆတိ။

တိဏ္ဏော ပါရင်္ဂတော ထလေ တိဋ္ဌတီ တိ သဗ္ဗကိလေသောဃံ တရိတွာ ပရတီရံ ဂန္တွာ နိဗ္ဗာနထလေ ဌိတော နာမ ဟောတိ။ ဣမေ ပန သတ္တ ပုဂ္ဂလာ ဥဒကောပမေန ဒီပိတာ။

သတ္တ ကိရ ဇင်္ဃဝါဏိဇာ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကံ ပုဏ္ဏနဒိံ ပါပုဏိံသု။ တေသု ပဌမံ ဩတိဏ္ဏော ဥဒကဘီရုကော ပုရိသော ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေယေဝ နိမုဇ္ဇိတွာ ပုန ဥဋ္ဌာတုံ နာသက္ခိ, အန္တောယေဝ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခော ဇာတော။ ဒုတိယော ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေ နိမုဇ္ဇိတွာ သကိံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုန နိမုဂ္ဂေါ ဥဋ္ဌာတုံ နာသက္ခိ, အန္တောယေဝ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခော ဇာတော။ တတိယော နိမုဇ္ဇိတွာ ဥဋ္ဌဟိ။ သော မဇ္ဈေ နဒိယာ ဌတွာ နေဝ ဩရတော အာဂန္တုံ, န ပရတော ဂန္တုံ အသက္ခိ။ စတုတ္ထော ဥဋ္ဌာယ ဌိတော ဥတ္တရဏတိတ္ထံ ဩလောကေသိ။ ပဉ္စမော ဥတ္တရဏတိတ္ထံ ဩလောကေတွာ ပတရိ။ ဆဋ္ဌော တရိတွာ ပါရိမတီရံ ဂန္တွာ ကဋိပ္ပမာဏေ ဥဒကေ ဌိတော။ သတ္တမော ပါရိမတီရံ ဂန္တွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏာဒီဟိ နှာတွာ ဝရဝတ္ထာနိ နိဝါသေတွာ သုရဘိဝိလေပနံ ဝိလိမ္ပိတွာ နီလုပ္ပလာဒီနိ ပိဠန္ဓိတွာ နာနာလင်္ကာရပ္ပဋိမဏ္ဍိတော မဟာနဂရံ ပဝိသိတွာ ပါသာဒဝရမာရုယှ ဥတ္တမဘောဇနံ ဘုဉ္ဇိ။

တတ္ထ သတ္တ ဇင်္ဃဝါဏိဇာ ဝိယ ဣမေ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ နဒီ ဝိယ ဝဋ္ဋံ။ ပဌမဿ ဥဒကဘီရုကဿ ပုရိသဿ ဩတိဏ္ဏဋ္ဌာနေယေဝ နိမုဇ္ဇနံ ဝိယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကဿ ဝဋ္ဋေ နိမုဇ္ဇနံ။ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမုဂ္ဂပုရိသော ဝိယ သဒ္ဓါဒီနံ ဥပ္ပ

တ္တိမတ္တကေန ဥမ္မုဇ္ဇိတ္ဝာ တေသံ ပရိဟာနိယာ နိမုဂ္ဂပုဂ္ဂလော။ မဇ္ဈေ နဒိယာ ဌိတော ဝိယ သဒ္ဓာဒီနံ ဌိတိယာ ဌိတပု ဂ္ဂလော။ ဥတ္တရဏတ္ထံ ဩလောကေန္တော ဝိယ ဂန္တဗ္ဗမဂ္ဂံ ဂန္တဗ္ဗဒိသံ တ ဩလောကေန္တော သောတာပန္န နော။ ပတရိတုပရိသော ဝိယ ကိလေသတနုတာယ ပတရန္တော သကဒာဂါမီ။ တရိတွာ ကဋိမတ္တေ ဥဒကေ ဌိတပုရိသော ဝိယ အနာဝတ္တိတဓမ္မတာယ ဌိတော အနာဂါမီ။ နှာတွာ ဟာရိမတီရံ ဥတ္တရိတွာ ထလေ ဌိတပုရိသော ဝိယ စတ္တာ ရော ဩဃေ အတိက္ကမိတွာ နိဗ္ဗာနထလေ ဌိတော ခီဏာသဝဗြာဟ္မဏော။ ထလေ ဌိတပုရိသဿ နဂရံ ပဝိသိတွာ ဟာသာဒဝရံ အာရုယှ ဥတ္တမဘောဇနဘုဥ္ဇနံ ဝိယ ခီဏာသဝဿ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဖလသမာပတ္တိံ အပ္ပေတွာ ဝီတိ နာမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တာဒယော ဟေဋ္ဌာ ပကာသိတာယေဝာတိ။

သတ္တကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၀၇. အဋ္ဌကနဝကနိဒ္ဒေသာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၀. ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀၉. ဒသကနိဒ္ဒေသေ – **ဣဓာ**တိ ကာမာဝစရဘူမိယံ။ ကာမာဝစရဘူမိယဉှိ သတ္တက္ခတ္တုပရမာဒီနံ ကာမာဝစ ရဘူမိယညေဝ နိဋ္ဌာ ဟောတိ။ ကာမာဝစရတ္တဘာဝေနေဝ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ စ အနုပာဒိသေသနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တိ စ ဟောတီတိ အတ္ထော။

ဣဓ ဝိဟာယာတိ ဣဓ ကာမာဝစရေ အတ္တဘာဝေ ဝိဟာယ သုဒ္ဓါဝါသတ္တဘာဝေ ဌိတာနံ နိဋ္ဌာ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိအာဒယော ဟိ ဣဓ အနာဂါမိဖလံ ပတွာ ဣတော စုတာ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တေန အတ္တဘာဝေန အရဟတ္တဥ္စေဝ အနုပာဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုဥ္စ ပာပုဏန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ – ''ဣမေသံ ပဥ္စန္နံ ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌာ''တိ။

ဒသကနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

နိဂမနကထာ

တ္တောဝတာ စ –

ယံ ဝေ ပုဂ္ဂလပညတ္တိံ၊ လောကေ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။
နာတိသင်္ခေပတော သတ္ထာ၊ ဒေသေသိ တိဒသာလယေ။

တဿာ အဋ္ဌကထဥ္စေဝ၊ ဒီပဘာသာယ သင်္ခတံ။
အာဂမဋ္ဌကထာယော စ၊ ဩကာဟေတွာ အသေသတော။

သုဝိဘတ္တော အသံကိဏ္ဏော၊ ယော ယော အတ္ထော ယဟိံ ယဟိံ။
တတော တတော တံ ဂဟေတွာ၊ ပဟာယ အတိဝိတ္ထာရံ။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ အနာဒာယ သင်္ခတာ။
နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရ-နယေနဋ္ဌကထာ အယံ။

တံ ဧတံ သတ္တမတ္တေဟိ၊ ဘာဏဝါရေဟိ တန္တိယာ။
စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿ၊ သင်္ခရောန္တေန ယံ မယာ။

သမ္ပတ္တံ ကုသလံ တေန၊ သဒ္ဓမ္မံ သုခုမံ သိဝံ။
ဩလောကေန္တု ဝိသုဒ္ဓေန၊ ဉာဏယော ဓမ္မစက္ခုနာတိ။

၊၊ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊၊

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ကထာဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာ

နိသိန္နော ဒေဝလောကသ္မိံ၊ ဒေဝသင်္ဃပုရက္ခတော။
သဒေဝကဿ လောကဿ၊ သတ္ထာ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

သဗ္ဗပညတ္တိကုသလော၊ ပညတ္တိပရိဒီပနံ။
ဝတ္ွတ ပုဂ္ဂလပညတ္တိံ၊ လောကေ ဥတ္တမပုဂ္ဂလော။

ယံ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ၊ ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော။
ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ သင်္ခေပေန အဒေသယိ။

မာတိကာဌပနေနေဝ ၊ ဌပိတဿ သုရာလယေ။
တဿ မောဂ္ဂလိပုတ္တေန၊ ဝိဘတ္တဿ မဟီတလေ။

ဣဒါနိ ယသ္မာ သမ္ပတ္တော၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာက္ကမော။
တသ္မာ နံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ။

နိဒါနကထာ

ယမကပာဋိဟီရာဝသာနသ္မိဉှိ ဘဂဝါ တိဒသပုရေ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပဏ္ဍုကမ္ဗလသိလာယံ ဝဿံ ဥပဂန္တွာ မာတရံ ကာယသက္ခိံ ကတွာ ဒေဝပရိသာယ အဘိဓမ္မကထံ ကထေန္တော ဓမ္မသင်္ဂဏီဝိဘင်္ဂဓာတုကထာပုဂ္ဂလပညတ္တိပ္ပကရဏာနိ ဒေသယိတွာ ကထာဝတ္ထုဒေသနာယ ဝါရေ သမ္ပတ္တေ “အနာဂတေ မမ သာဝကော မဟာပညော **မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော** နာမ ဥပ္ပန္နံ သာသနမလံ သောဓေတွာ တတိယသင်္ဂီတိံ ကရောန္တော ဘိက္ခုသင်္ဃဿ မဇ္ဈေ နိသိန္နော သကဝါဒေ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ ပရဝါဒေ ပဉ္စာတိ သုတ္တသဟဿံ သမောဓာနေတွာ ဣမံ ပကရဏံ ဘာဇေဿတီ”တိ တဿောကာသံ ကရောန္တော ယာ စေသာ ပုဂ္ဂလဝါဒေ တာဝ စတူသု ပဉှေသု ဒွိန္နံ ပဉ္စကာနံ ဝသေန အဋ္ဌမုခာ ဝါဒယုတ္တိ, တံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗကထာမဂ္ဂေသု အသမ္ဘိန္နဘာဏဝါရမတ္တာယ တန္တိယာ မာတိကံ ဌပေသိ။ အထာဝသေသံ အဘိဓမ္မကထံ ဝိတ္ထာရနယေနေဝ ကထေတွာ ဝုတ္ထဝဿော သုဝဏ္ဏရဇတသောပါနမဇ္ဈေ မဏိမယေန သောပါနေန ဒေဝလောကတော သင်္ကဿနဂရေ ဩရုယှ သတ္တဟိတံ သမ္မာဒေန္တော ယာဝတာယုကံ ဌတွာ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

အထဿ မဟာကဿပပ္ပမုခော ဝသီဂဏော အဇာတသတ္တုရာဇာနံ သဟာယံ ဂဟေတွာ ဓမ္မဝိနယသရီရံ သင်္ဂဟံ အာရောပေသိ။ တတော ဝဿသတဿ အစ္စယေန ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဘိက္ခူ ဒသ ဝတ္ထူနိ ဒီပယိံသု။ တာနိ သုတွာ ကာကဏ္ဍကဿ ဗြာဟ္မဏဿ ပုတ္တော ယသတ္ထေရော သုသုနာဂပုတ္တံ ကာလာသောကံ နာမ ရာဇာနံ သဟာယံ ဂဟေတွာ ဒွါဒသန္နံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ အန္တရေ သတ္တထေရသတာနိ ဥစ္စိနိတွာ တာနိ ဒသဝတ္ထူနိ မဒ္ဒိတွာ ဓမ္မဝိနယသရီရံ သင်္ဂဟံ အာရောပေသိ။

တေဟိ ပန ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ နိဂ္ဂဟိတာ ဒသသဟဿာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဘိက္ခူ ပက္ခံ ပရိယေသမာနာ အတ္တနော အနုရူပံ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ လဘိတွာ ဝိသုံ မဟာသင်္ဂီတိကာစရိယကုလံ နာမ အကံသု ။ တတော ဘိဇ္ဇိတွာ အပရာနိ ဒွေဝ အာစရိယကုလာနိ ဇာတာနိ – ဂေါကုလိကာ စ ဧကဗျောဟာရိကာ စ။ ဂေါကုလိကနိကာယတော ဘိဇ္ဇိတွာ အပရာနိ ဒွေဝ အာစရိယကုလာနိ ဇာတာနိ – ပဏ္ဏတ္တိဝါဒါ စ ဗာဟုလိယာ စ။ ဗဟုဿုတိကာတိပိ ဧတေသံယေဝ နာမံ။ ဧတေသံယေဝ အန္တရေ စေတိယဝါဒါ နာမ အပရေ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ဧဝံ မဟာသင်္ဂီတိကာစရိယကုလတော ဒုတိယေ ဝဿသတေ ပဉ္စာစရိယကုလာနိ ဥပ္ပန္နာနိ။ တာနိ မဟာသင်္ဂီတိကေဟိ သဒ္ဓိံ ဆ ဟောန္တိ။

တသ္မိံယေဝ ဒုတိယေ ဝဿသတေ ထေရဝါဒတော ဘိဇ္ဇိတွာ ဒွေဝ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ – မဟိံသာသကာ စ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ စ။ တတ္ထ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒတော ဘိဇ္ဇိတွာ အပရေ စတ္တာရော အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ – ဓမ္မုတ္တရိယာ, ဘဒ္ဒယာနိကာ, ဆန္နာဂါရိကာ, သမိတိယာတိ။ ပုန တသ္မိံယေဝ ဒုတိယေ ဝဿသတေ မဟိံသာသကဝါဒတော ဘိဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါ ဓမ္မဂုတ္တိကာတိ ဒွေဝ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ပုန သဗ္ဗတ္ထိဝါဒကုလတော ဘိဇ္ဇိတွာ ကဿပိကာ နာမ ဇာတာ။ ကဿပိကေသု ဘိန္နေသု အပရေ သင်္ကန္တိကာ နာမ ဇာတာ။ သင်္ကန္တိကေသု ဘိန္နေသု သုတ္တဝါဒါ နာမ ဇာတာတိ ထေရဝါဒတော ဘိဇ္ဇိတွာ ဣမေ ဧကာဒသ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ တေ ထေရဝါဒေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါဒသ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဣမေ စ ဒွါဒသ, မဟာသင်္ဂီတိကာနဉ္စ ဆ အာစရိယဝါဒါတိ သဗ္ဗေဝ အဋ္ဌာရသ အာစရိယဝါဒါ ဒုတိယေ ဝဿသတေ ဥပ္ပန္နာ။ အဋ္ဌာရသ နိကာယာတိပိ, အဋ္ဌာရသာစရိယကုလာနီတိပိ ဧတေသံယေဝ နာမံ။ ဧတေသု ပန သတ္တရသ ဝါဒါ ဘိန္နကာ, ထေရဝါဒော အသမ္ဘိန္နကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ **ဒီပဝံသေ**
–

“နိဂ္ဂဟိတာ ပါပဘိက္ခူ၊ ထေရေဟိ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ။
အညံ ပက္ခံ လဘိတွာန၊ အဓမ္မဝါဒီ ဗဟူ ဇနာ။

“ဒသသဟဿာ သမာဂန္တွာ၊ အကံသု ဓမ္မသင်္ဂဟံ။
တသ္မာယံ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ မဟာသင်္ဂီတိ ဝုစ္စတိ။

“မဟာသင်္ဂီတိကာ ဘိက္ခူ၊ ဝိလောမံ အကံသု သာသနေ။

ဘိန္ဒိတွာ မူလသင်္ဂဟံ၊ အညံ အကံသု သင်္ဂဟံ။

“အညတ္ထ သင်္ဂဟိတာ သုတ္တံ၊ အညတ္ထ အကရိံသု တေ။
အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဘိန္ဒိံသု၊ ဝိနယေ နိကာယေသု စ ပဉ္စသု။

“ပရိယာယဒေသိတဉ္စာပိ၊ အထော နိပ္ပရိယာယဒေသိတံ။
နီတတ္ထဉ္စေဝ နေယျတ္ထံ၊ အဇာနိတွာန ဘိက္ခဝေါ။

“အညံ သန္ဓာယ ဘဏိတံ၊ အညံ အတ္ထံ ဌပယိံသု တေ။
ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ တေ ဘိက္ခူ၊ ဗဟုံ အတ္ထံ ဝိနာသယုံ။

“ဆဍ္ဍေတွာန ဧကဒေသံ၊ သုတ္တံ ဝိနယဂမ္ဘိရံ။
ပတိရူပံ သုတ္တံ ဝိနယံ၊ တဉ္စ အညံ ကရိံသု တေ။

“ပရိဝါရံ အတ္ထုဒ္ဓာရံ၊ အဘိဓမ္မံ ဆပ္ပကရဏံ။
ပဋိသမ္ဘိဒဉ္စ နိဒ္ဒေသံ၊ ဧကဒေသဉ္စ ဇာတကံ။

“ဧတ္တကံ ဝိဿဇ္ဇိတွာန၊ အညာနိ အကရိံသု တေ။
နာမံ လိင်္ဂံ ပရိက္ခာရံ၊ အာကပ္ပကရဏာနိ စ။

“ပကတိဘာဝံ ဇဟိတွာ၊ တဉ္စ အညံ အကံသု တေ။
ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဘိန္နဝါဒါ၊ မဟာသင်္ဂီတိကာရကာ။

“တေသဉ္စ အနုကာရေန၊ ဘိန္နဝါဒါ ဗဟူ အဟု။
တတော အပရကာလမှိ၊ တသ္မိံ ဘေဒေါ အဇာယထ။

“ဂေါကုလိကာ ဧကဗျောဟာရိ၊ ဒွိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
ဂေါကုလိကာနံ ဒွေဝ ဘေဒါ၊ အပရကာလမှိ ဇာယထ။

“ဗဟုဿုတိကာ စ ပညတ္တိ၊ ဒွိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
စေတိယာ စ ပုနဝါဒီ၊ မဟာသင်္ဂီတိဘေဒကာ။

“ပဉ္စဝါဒါ ဣမေ သဗ္ဗေ၊ မဟာသင်္ဂီတိမူလကာ။
အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဘိန္ဒိံသု၊ ဧကဒေသဉ္စ သင်္ဂဟံ။

“ဂန္ထဉ္စ ဧကဒေသမှိ၊ ဆဍ္ဍေတွာ အညံ အကံသု တေ။
နာမံ လိင်္ဂံ ပရိက္ခာရံ၊ အာကပ္ပကရဏာနိ စ။

“ပကတိဘာဝံ ဇဟိတွာ၊ တဉ္စ အညံ အကံသု တေ။
ဝိသုဒ္ဓတ္ထေရဝါဒမှိ၊ ပုန ဘေဒေါ အဇာယထ။

“မဟိသာသကာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဒွိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒမှိ၊ စတုဓာ ဘေဒေါ အဇာယထ။

“ဓမ္မုတ္တရိကာ ဘဒ္ဒယာနိကာ၊ ဆန္နာဂါရိကာ စ သမိတိ။
မဟိသာသကာနံ ဒွေဝ ဘေဒါ၊ အပရကာလမှိ အဇာယထ။

“သဗ္ဗတ္ထိတအာ ဓမ္မဂုတ္တာ၊ ဒ္ဝိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ ဘိက္ခဝေါ။
သဗ္ဗတ္ထိတအာနံ ကဿပိကာ၊ သင်္ကန္တိကဿပိကေန စ။

“သင်္ကန္တိကာနံ သုတ္တတဒီ၊ အနုပုဗ္ဗေန ဘိဇ္ဇထ။
ဣမေ ဧကာဒသ တအာ၊ သမ္ဘိန္နာ ထေရတဒတော။

“အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဘိန္ဒိံသု၊ ဧကဒေသဉ္စ သင်္ဂဟံ။
ဂန္ထဉ္စ ဧကဒေသဥ္ဟိ၊ ဆဍ္ဍေတ္ဝတ အညံ အကံသု တေ။

“နာမံ လိင်္ဂံ ပရိက္ခာရံ၊ အာကပ္ပကရဏာနိ စ။
ပကတိဘာဝံ ဇဟိတ္ဝတ၊ တဉ္စ အညံ အကံသု တေ။

“သတ္တရသ ဘိန္နတအာ၊ ဧကတအော အဘိန္နကော။
သဗ္ဗေဝဋ္ဌာရသ ဟောန္တိ၊ ဘိန္နတဒေန တေ သဟ။

“နိဂြောဓောဝ မဟာရုက္ခော၊ ထေရ တအာနမုတ္တမော။
အနူနံ အနဓိကဉ္စ၊ ကေဝလံ ဇိနသာသနံ။

“သန္တကာ ဝိယ ရုက္ခမ္ဟိ၊ နိဗ္ဗတ္တာ တဒသေသကာ။
ပဌမေ ဝဿသတေ နတ္ထိ၊ ဒုတိယေ ဝဿသတန္တရေ။
ဘိန္နာ သတ္တရသ တအာ၊ ဥပ္ပန္နာ ဇိနသာသနေ”တိ။

အပရာပရံ ပန ဟေမဝတိကာ, ရာဇဂိရိကာ, သိဒ္ဓတ္ထိကာ, ပုဗ္ဗသေလိယာ, အပရသေလိယာ, တဇိရိယာတိ အညေပိ ဆ အာစရိယတအာ ဥပ္ပန္နာ။ တေ ဣဓ အနဓိပ္ပေတာ။ ပုရိမကာနံ ပန အဋ္ဌာရသန္နံ အာစရိယတအာနံ ဝသေန ပဝတ္တမာနေ သာသနေ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓော အသောကော ဓမ္မရာဇာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဗုဒ္ဓပူဇာယ သတသဟဿံ, ဓမ္မပူဇာယ သတသဟဿံ, သင်္ဃပူဇာယ သတသဟဿံ, အတ္တနော အာစရိယဿ နိဂြောဓတ္ထေရဿ သတသဟဿံ, စတူသု ဒ္ဝတရေသု ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ သတသဟဿန္တိ ပဉ္စသတသဟဿာနိ ပရိစ္စဇန္တော သာသနေ ဥဠာရံ လာဘသက္ကာရံ ပဝတ္တေသိ။

တိတ္ထိယာ ဟတလာဘသက္ကာရာ အန္တမသော ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ အလဘန္တာ လာဘသက္ကာရံ ပတ္ထယမာနာ ဘိက္ခူသု ပဗ္ဗဇိတ္ဝတ သကာနိ သကာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ – “အယံ ဓမ္မော, အယံ ဝိနယော, ဣဒံ သတ္ထုသာသန”န္တိ ဒီပေန္တိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ အလဘမာနာပိ သယမေဝ ကေသေ ဆိန္ဒိတ္ဝတ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္ဆာဒေတ္ဝတ ဝိဟာရေသု ဝိစရန္တာ ဥပေါသထကမ္မာဒိကရဏကာလေ သင်္ဃမဇ္ဈံ ပဝိသန္တိ။ တေ ဘိက္ခုသင်္ဃေန ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန နိဂ္ဂယှမာနာပိ ဓမ္မဝိနယာနုလောမာယ ပဋိပတ္တိယာ အသဏ္ဌဟန္တာ အနေကရူပံ သာသနဿ အဗ္ဗုဒဉ္စ မလဥ္စ ကဏ္ဍကဉ္စ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ကေစိ အဂ္ဂိံ ပရိစရန္တိ, ကေစိ ပဉ္စာတပေ တပန္တိ, ကေစိ အာဒိစ္စံ အနုပရိဝတ္တန္တိ, ကေစိ “ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ ဝေါဘိန္ဒိဿာမာ”တိ တထာ တထာ ပဂ္ဂဏ္ဟိံသု။ တအာ ဘိက္ခုသင်္ဃော န တေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ အကာသိ။ အသောကာရာမေ သတ္တ ဝဿာနိ ဥပေါသထော ဥပစ္ဆိဇ္ဇိ။

ရာဇာ “အာဏာယ ကာရေဿာမီ”တိ ဝါယမန္တောပိ ကာရေတုံ နာသက္ခိ, အညဒတ္ထု ဒုဂ္ဂဟိတကဟိနာ ဗာလေန အမစ္စေန အနေကေသု ဘိက္ခူသု ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတေသု ဝိပ္ပဋိသာရီ အဟောသိ။ သော တဉ္စ ဝိပ္ပဋိသာရံ တဉ္စ သာသနေ ဥပ္ပန္နံ အဗ္ဗုဒံ ဝူပသမေတုကာမော “ကော နု ခော ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ပဋိဗလော”တိ သင်္ဃံ ပုစ္ဆိတ္ဝတ “မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော, မဟာရာဇာ”တိ သုတ္ဝတ သင်္ဃဿ ဝစနေန အဟောဂင်္ဂါပဗ္ဗတတော ထေရံ ပက္ကောသာပေတ္ဝတ ဣဒ္ဓိပာဋိဟာရိယဒဿနေန ထေရဿ အာနုဘာဝေ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆော အတ္တနော ကုက္ကုစ္စံ ပုစ္ဆိတ္ဝတ ဝိပ္ပဋိသာရံ ဝူပသမေသိ။ ထေရောပိ တံ ရာဇုယျာနေယေဝ ဝသန္တော သတ္တ ဒိဝသာနိ သမယံ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ။ သော ဥဂ္ဂဟိတသမယော သတ္တမေ ဒိဝသေ အသောကာရာမေ ဘိက္ခုသင်္ဃံ သန္နိပါတာပေတ္ဝတ သာဏိပါကာရံ ပရိက္ခိ

ဟာပေတွာ သာဏိဟာကာရနွေရေ နိသိန္နော ကေလဒ္ဓိကေ ကေလဒ္ဓိကေ ဘိက္ခူ ကေတော ကေတော ကာရေတွာ ကေ မေကံ ဘိက္ခုသမူဟံ ပက္ကောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ – ''ဘန္တေ, ကိံတဒီ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ''တိ? တတော သဿုတတဒိနော – ''သဿုတတဒီ''တိ အာဟံသု။ ကေစ္စသဿုတိကာ, အန္တာနန္တိကာ, အမရာဝိက္ခေပိကာ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ, သညီတအာ, အသညီတအာ, နေဝသညီနာသညီတအာ, ဥစ္ဆေဒတအာ, ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနတအာ – ''ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနတဒီ''တိ အာဟံ သု။ ရာဇာ ပဌမမေဝ သမယသ္သ ဥဂ္ဂဟိတတ္တာ နယိမေ ဘိက္ခူ အညတိတ္ထိယာ က္လမေတိ ဥတွာ တေသံ သေတကာနိ ဝ တ္ထာနိ ဒတွာ ဥပ္ပဗ္ဗာဇေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ သဋ္ဌိသဟဿာ အဟေသုံ။

အထညေ ဘိက္ခူ ပက္ကောသာပေတွာ ပုစ္ဆိ – ''ကိံတဒီ, ဘန္တေ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ''တိ? ''ဝိဘဇ္ဇတဒီ, မဟာ ရာဇာ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ရာဇာ ထေရံ ပုစ္ဆိ – ''ဝိဘဇ္ဇတဒီ, ဘန္တေ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ''တိ? ''အာမ, မဟာရာဇာ''တိ။ တ တော ရာဇာ 'သုဒ္ဓံ အနိ, ဘန္တေ, သာသနံ, ကရောတု ဘိက္ခုသင်္ဃော ဥပေါသထ'န္တိ အာရက္ခံ ဒတွာ နဂရံ ဟဝိသိ။ သမဂ္ဂေ သင်္ဃော သန္နိပတိတွာ ဥပေါသထံ အကာသိ။ တသ္မိံ သန္နိပာတေ သဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ အဟေ သုံ။ တသ္မိံ သမာဂမေ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော ယာနိ စ တအ ဥပ္ပန္နာနိ ဝတ္ထူနိ, ယာနိ စ အာယတိံ ဥပ္ပဇ္ဇိ ဿန္တိ, သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ပဋိဗာဟနတ္ထံ သတ္ထာရာ ဒိန္နနယဝသေနေဝ တထာဂတေန ဌပိတမာတိကံ ဝိဘဇန္ တော သကတဒေ ပဉ္စ သုတ္တသတာနိ ပရတဒေ ပဉ္စာတိ သုတ္တသဟဿံ အာဟရိတွာ က္လမံ ပရပ္ပတဒမထနံ အာ ယတိလက္ခဏံ **ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ** အဘာသိ။

တတော သဋ္ဌိသတသဟဿသင်္ခေသု ဘိက္ခူ ဥစ္စိနိတွာ တိပိဋကပရိယတ္တိဓရာနံ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါနံ ဘိ က္ခူနံ သဟဿမေကံ ဂဟေတွာ ယထာ မဟာကဿပတ္ထေရော စ ယသတ္ထေရော စ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂာယိံ သု; ဧဝမေဝ သင်္ဂာယန္တော သာသနမလံ ဝိသောဓေတွာ တတိယသင်္ဂီတိံ အကာသိ။ တတ္ထ အဘိဓမ္မံ သင်္ဂာယန္ တော က္လမံ ယထာဘာသိတံ ပကရဏံ သင်္ဂဟံ အာရောပေသိ။ တေန ဝုတ္တံ –

''ယံ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ, ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော။
ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ, သင်္ခေပေန အဒေသယိ။

''မာတိကာဌပနေနေဝ, ဌပိတဿ သုရာလယေ။
တဿ မောဂ္ဂလိပုတ္တေန, ဝိဘတ္တဿ မဟီတလေ။

''က္လအနိ ယသ္မာ သမ္ပတ္တော၊ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာက္ကမော။
တသ္မာ နံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ, တံ သုဏာထ သမာဟိတာ''တိ။

နိဒါနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂေ

၁. ပုဂ္ဂလကထာ

၁. သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁. တတ္ထ **ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ**တိ အယံ ပုစ္ဆာ။ **အာမန္တာ**တိ အယံ ပဋိဇာနနာ။ ကဿ ပနာယံ ပုစ္ဆာ, ကဿ ပဋိဇာနနာတိ? အသုကဿာတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဘဂဝတာ ဟိ ဣမဿိံ ပကရဏေ နာနပ္ပကာရာနံ လဒ္ဓီနံ ဝိသောဓနတ္ထံ တန္တိဝသေန မာတိကာ ဌပိတာ။ သာ ထေရေန သတ္ထာရာ ဒိန္နနယေ ဌတွာ တန္တိဝသေန ဝိဘတ္တာ။ န ဟိ ထေရော ယတ္တကာ ဧတ္ထ တဒမဂ္ဂ ဒဿိတာ, တတ္တကေဟိ တဒီဟိ သဒ္ဓိံ တဒေန ဝိဂ္ဂဟိကကထံ ကထေသိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပန တာသံ တာသံ ကထာနံ အတ္ထဿ သုခာဝဗောဓနတ္ထံ သကတဒီပုစ္ဆာ, ပရတဒီပုစ္ဆာ, သကတဒီပဋိညာ, ပရတဒီပဋိညာတိ ဧဝံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတွာဝ အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ။

ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ ဟိ အယံ သကတဒီပုစ္ဆာ။ တာယ "ယေ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ ဧဝံလဒ္ဓိကာ ပုဂ္ဂလတဒိနော, တေ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ"တိ ဒီပေတိ။ ကေ ပန ပုဂ္ဂလတဒိနောတိ? သာသနေ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ စေဝ သမိတိယာ စ ဗဟိဒ္ဓါ စ ဗဟူ အညတိတ္ထိယာ။ တတ္ထ **ပုဂ္ဂလော**တိ အတ္တာ, သတ္တော ဇီဝေါ။ **ဥပလဗ္ဘတီ**တိ ပညာယ ဥပဂန္တွာ လဗ္ဘတိ, ဉာယတီတိ အတ္ထော။ **သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ**တိ ဧတ္ထ **သစ္စိကဋ္ဌော**တိ မာယာမရီစိအာဒယော ဝိယ အဘူတာကာရေန အဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဘူတဋ္ဌော။ **ပရမတ္ထော**တိ အနုဿဝါဒိဝသေန အဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဥတ္တမတ္ထော။ ဥဘယေနာပိ ယော ပရတော "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန, ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဘတီ"တိအာဒိနာ ခန္ဓာယတနဓာတုဣန္ဒြိယဝသေန သတ္တပညာသဝိဓော ဓမ္မပ္ပဘေဒော ဒဿိတော ။ ယထာ သော ဘူတေန သဘာဝဋ္ဌေန ဥပလဗ္ဘတိ, ဧဝံ တဝ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ပရတဒီ **အာမန္တာ**တိ ပဋိဇာနာတိ။ ပဋိဇာနနဉ္စ ဟိ ကတ္ထစိ "အာမ, ဘန္တေ"တိ အာဂစ္ဆတိ, ကတ္ထစိ "အာမော"တိ ပဋိဇာနနံ အာဂစ္ဆတိ။ ဣဓ ပန "အာမန္တာ"တိ အာဂတံ။ တတ္ရာယံ အဓိပ္ပာယော – သော ဟိ ယံ တံ ပရတော ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ – "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိ သုတ္တံ အာဂတံ, တံ ဂဟေတွာ ယသ္မာ ပန ဘဂဝါ သစ္စဝါဒီ န ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရော တဓံ ဘာသတိ, နာပိ အနုဿဝါဒိဝသေန ဓမ္မံ ဒေသေတိ, သဒေဝကံ ပန လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေတိ, တသ္မာ ယော တေန ဝုတ္တော "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိ, သော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနေဝ အတ္ထီတိ လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ "အာမန္တာ"တိ ပဋိဇာနာတိ။

အထဿ တာဒိသဿ လေသဝစနဿ ဆလတဒဿ ဩကာသံ အဒဒမာနော သကတဒီ **ယော သစ္စိကဋ္ဌော**တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ရာယံ အဓိပ္ပာယော – ယွာယံ ပရတော "သပ္ပစ္စယော အပ္ပစ္စယော, သင်္ခတော အသင်္ခတော, သဿတော, အသဿတော သနိမိတ္တော အနိမိတ္တော"တိ ဧဝံ ပရိဒီပိတော ရူပာဒိသတ္တပညာသဝိဓော ဓမ္မပ္ပဘေဒော အာဂတော; န သမ္မုတိသစ္စဝသေန, နာပိ အနုဿဝါဒိဝသေန ဂဟေတဗ္ဗော။ အတ္တနော ပန ဘူတတာယ ဧဝ သစ္စိကဋ္ဌော, အတ္တပစ္စက္ခတာယ စ ပရမတ္ထော။ တံ သန္ဓာယာဟ – "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော, တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ"တိ။

တတောတိ ကရဏဝစနမေတံ, တသ္မာ တေန သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ရုပ္ပနာဒိဘေဒေန တ သပ္ပစ္စယာဒိဘေဒေန တ အာကာရေန ယော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထော ဥပလဗ္ဘတိ, ကိံ တေ ပုဂ္ဂလောပိ တေနာကာရေန ဥပလဗ္ဘတီတိ? **န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ**တိ အဝဇာနနာ ပရတဒိဿ။ သော ဟိ တထာရူပံ ပုဂ္ဂလံ အနိစ္ဆန္တော အဝဇာနာတိ။ တတ္ရာယံ ပဒစ္ဆေဒော – 'န ဟိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ'တိ, န ဟိ ဧတ္တ္ထပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဒွိန္နမ္ပိ ဧဝံ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ အတ္ထော။

အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ သကတဒိဝစနံ။ ယသ္မာ တေ ပုရိမာယ ဝတ္တဗ္ဗပဋိညာယ ပစ္ဆိမာ နဝတ္တဗ္ဗပဋိညာ, ပစ္ဆိမာယ စ ပုရိမာ န သန္ဓိယတိ, တသ္မာပိ နိဂ္ဂဟံ ပတ္တော။ တံ နိဂ္ဂဟံ ဒေါသံ အပရာဓံ သမ္ပဋိစ္ဆာဟီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ နိဂ္ဂဟံ အာဇာနာပေတွာ ဣဒါနိ တံ ဌပနာယ စေဝ အနုလောမပဋိလောမတော ဟာပနာရောပနာနဉ္စ ဝသေန ပာကဋံ က

ရောန္တော **ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ** တိ ယဒိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, သစေ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ အတ္ထော။ အယံ တာဝ ပရဝါဒီပက္ခဿ ဌပနတော နိဂ္ဂဟပါပနာရောပနာနံ လက္ခဏဘူတာ အနုလောမဌပနာ နာမ။ **တေန ဝတ ရေ**တိအာဒိ အနုလောမပက္ခေ နိဂ္ဂဟဿ ပါပိတတ္တာ အနုလောမပါပနာ နာမ။ တတ္ထ **တေနာ**တိ ကာရဏဝစနံ။ **ဝတာ**တိ ဩကပ္ပနဝစနံ။ **ရေ**တိ အာမန္တနဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – တေန, ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ, ရေ ဟမ္ဘော, ဘဒ္ရမုခ, တေန ကာရဏေန ဝတ္တဗ္ဗောယေဝတိ။ **ယံ တတ္ထ ဝဒေသီ**တိအာဒိ အနုလောမပက္ခေ နိဂ္ဂဟဿ အာရောပိတတ္တာ အနုလောမရောပနာ နာမ။ ယံ တဿ ပရိယောသာနေ မိစ္ဆာတိပဒံ တဿ ပုရတော ဣဒံ တေ'တိ အာဟရိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ အယဉှေတ္ထ အတ္ထော။ ပရတော စ ဟဉ္စိယံ ဧတံ အာဂတမေဝ။

နော စ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ တိအာဒိ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"တိ ပဋိက္ခိတ္တပက္ခဿ ဌပိတတ္တာ ပဋိလောမတော နိဂ္ဂဟပါပနာရောပနာနံ လက္ခဏဘူတာ ပဋိလောမဌပနာ နာမ။ **နော စ ဝတ ရေ**တိအာဒိ ပဋိလောမပက္ခေ နိဂ္ဂဟဿ ပါပိတတ္တာ ပဋိလောမပါပနာ နာမ။ ပုန **ယံ တတ္ထ ဝဒေသီ** တိအာဒိ ပဋိလောမပက္ခေ နိဂ္ဂဟဿ အာရောပိတတ္တာ ပဋိလောမရောပနာ နာမ။ ဣဓာပိ ပရိယောသာနေ မိစ္ဆာတိပဒဿ ပုရတော ဣဒံ တေတိ အာဟရိတဗ္ဗမေဝ။ ပရတောပိ ဧဝ ရူပေသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။

တတြာယံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သင်္ခေပတ္ထော – ယဒိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန, တေန ဝတ ဘော သော ဥပလဗ္ဘတီတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ယံ ပန တတ္ထ ဝဒေသိ "ဝတ္တဗ္ဗော ခော ပုရိမပဉှေ 'သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတီ'တိ, နော စ ဝတ္တဗ္ဗော ဒုတိယပဉှေ 'တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ'"တိ, ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ ဧဝံ တာဝ အနုလောမတော ဌပနာပါပနာရောပနာ ဟောန္တိ။ အထ န ဝတ္တဗ္ဗော ဒုတိယပဉှေ "တတော သော ဥပလဗ္ဘတီ"တိ, ပုရိမပဉှေပိ န ဝတ္တဗ္ဗောဝ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝဒေသိ "ဝတ္တဗ္ဗော ခော ပုရိမပဉှေ 'သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတီ'တိ, နော စ ဝတ္တဗ္ဗော ဒုတိယပဉှေ 'တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ'"တိ, ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ ဧဝံ ပဋိလောမတော ဌပနာပါပနာရောပနာ ဟောန္တိ။ ဧဝမေတံ နိဂ္ဂဟဿ စ အနုလောမပဋိလောမတော စတုန္နံ ပါပနာရောပနာနဉ္စ ဝုတ္တတ္တာ ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒိကံ အနုလောမပဉ္စကံ နာမ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ အနုလောမတော ပါပနာရောပနာဟိ ဧကော, ပဋိလောမတော ပါပနာရောပနာဟိ ဧကောတိ ဒွေဝ နိဂ္ဂဟာ ကတာ။ 'အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ'န္တိ ဧတဿေဝ ပနေတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပဌမံ ဝါဒံ နိဿာယ ပဌမဿ နိဂ္ဂဟဿ ဒွီဟာကာရေဟိ အာရောပိတတ္တာ ဧကောဝါယံ နိဂ္ဂဟောတိ ပဌမော နိဂ္ဂဟော။

၂. ဣဒါနိ ပစ္စနီကနယော ဟောတိ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ သော ဟိ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိ ဂဟိတတ္တာ "နုပလဗ္ဘတီ"တိ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော ဧဝံ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ ယထာ ရူပာဒိဓမ္မာ ဥပလဗ္ဘန္တိ, ဧဝံ အနုပလဗ္ဘနီယတော **အာမန္တာ** တိ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန ဣတရော အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ သစ္စိကဋ္ဌံယေဝ သန္ဓာယ **ယော သစ္စိကဋ္ဌော** တိအာဒိမာဟ။ သမ္မုတိသစ္စပရမတ္ထသစ္စာနိ ဧကတော ကတွာပိ ဧဝမာဟ။ သကဝါဒီ 'ပုဂ္ဂလော'တိ ဥပါဒါပညတ္တိသဗ္ဘာဝတောပိ ဒွိန္နံ သစ္စာနံ ဧကတော ကတွာ ပုစ္ဆိတတ္တာပိ န **ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ဣဒါနိ ကိဉ္စာပိ တေန ပဌမံ ပရမတ္ထသစ္စဝသေန နုပလဗ္ဘနီယတာ သမ္ပဋိစ္ဆိတာ, ပစ္ဆာ သမ္မုတိသစ္စဝသေန တေမိဿကဝသေန တ ပဋိက္ခိတ္တာ။ ပရဝါဒီ ပန 'နုပလဗ္ဘတီ'တိ ဝစနသာမညမတ္တံ ဆလဝါဒံ နိဿာယ ယံ တယာ ပဌမံ ပဋိညာတံ, တံ ပစ္ဆာ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ ဘဏ္ဍနဿ ပဋိဘဏ္ဍနံ ဝိယ အတ္တနော ကတဿ နိဂ္ဂဟကမ္မဿ ပဋိကမ္မံ ကရောန္တော **အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မ**န္တိ အာဟ။ ဣဒါနိ ယထာဿ အနုလောမပဉ္စကေ သကဝါဒိနာ ဝါဒဌပနံ ကတွာ အနုလောမပဋိလောမတော ပါပနာရောပနာဟိ နိဂ္ဂဟော ပါကဋော ကတော, ဧဝံ ပဋိကမ္မံ ပါကဋံ ကရောန္တော **ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော** တိအာဒိမာဟ။ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဌပနာ နာမ ပရဝါဒီပက္ခဿ ဌပနတော "အယံ တဝ ဒေါသော"တိ ဒဿေတုံ ဌပနမတ္တမေဝ ဟောတိ, န နိဂ္ဂဟဿ ဝါ ပဋိကမ္မဿ ဝါ ပါကဋဘာဝကရဏံ, ပါပနာရောပနာဟိ ပနဿ ပါကဋကရဏံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဣဒံ အနုလောမပဋိလောမတော ပါပနာရောပနာနံ ဝသေန စတူဟာကာရေဟိ။ ပဋိကမ္မဿ ကတတ္တာ ပဋိကမ္မစတုက္ကံ နာမာတိ ဧကံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃. ဧဝံ ပဋိကမ္မံ ကတွာ ဣဒါနိ ယတသ္သ အနုလောမပဉ္စကေ သကဝါဒိနာ နိဂ္ဂဟော ကတော, တသ္သ တမေဝ ဆလဝါဒံ နိသ္သာယ ဒုက္ကဋဘာဝံ ဒသ္သေန္တော **တွဉ္စေ ပန မညသိ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **တွံ စေ ပန မညသီ**တိ ယဒိ တွံ မညသိ။ **ဝတ္တဗ္ဗေ ခော** တိ ဣဒံ ပစ္စနီကေ အာမန္တာတိ ပဋိညံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ။ **နော စ ဝတ္တဗ္ဗေ** တိ ဣဒံ ပနန ဟေဝန္တိ အဝဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **တေန တဝ တတ္ထာ** တိ တေန ကာရဏေန တွံယေဝ တသ္မိံ နုပလဗ္ဘတီတိ ပဉ္ဇေ – "ဟေဝံ ပဋိဇာနန္တ အာမန္တာ"တိ ဧဝံ ပဋိဇာနန္တော။ **ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ** တိ ပုန န ဟေဝန္တိ အဝဇာနန္တော ဧဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ **အထ တံ နိဂ္ဂဏှာမ** တိ အထေဝံ နိဂ္ဂဟာရဟံ တံ နိဂ္ဂဏှာမ။ **သုနိဂ္ဂဟိတော စ ဟောသီ**တိ သကေန မတေန နိဂ္ဂဟိတတ္တာ သုနိဂ္ဂဟိတော စ ဘဝသိ။

ဧဝမသ္သ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝံ ဒသ္သေတွာ ဣဒါနိ တံ နိဂ္ဂဏှန္တော **ဟဉ္စိ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ဌပနာပာပနာရောပနာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယောသာနေ ပန **ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ**တိ ဣဒံ တဝ ဝစနံ မိစ္ဆာ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဆဠဝါဒေန စတူဟိ အာကာရေဟိ နိဂ္ဂဟဿ ကတတ္တာ နိဂ္ဂဟစတုက္ကံ နာမ။

၄. ဧဝံ နိဂ္ဂဟံ ကတွာပိ ဣဒါနိ "ယဒိ အယံ မယာ တဝ မတေန ကတော နိဂ္ဂဟော ဒုန္နိဂ္ဂဟော, ယော မမ တယာ ဟေဋ္ဌာ အနုလောမပဉ္စကေ ကတော နိဂ္ဂဟော, သောပိ ဒုန္နိဂ္ဂဟော"တိ ဒသ္သေန္တော **ဧသေ စေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ** တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧသေ စေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ** တိ ဧသော စေ တဝ တဒေ မယာ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတော။ အထ ဝါ ဧသော စေ တဝ မယာ ကတော နိဂ္ဂဟော ဒုန္နိဂ္ဂဟော။ **ဟေဝမေဝံ တတ္ထ ဒက္ခ** တိ တတ္ထာပိ တယာ မမ ဟေဋ္ဌာ ကတေ နိဂ္ဂဟေ ဧဝမေဝံ ပဿ။ ဣဒါနိ ယတသ္သ ဟေဋ္ဌာ သကဝါဒိနာ နိဂ္ဂဟော ကတော, တံ "ဝတ္တဗ္ဗေ ခော"တိအာဒိဝစနေန ဒသ္သေတွာ ပုန တံ နိဂ္ဂဟံ အနိဂ္ဂဟဘာဝံ ဥပနေန္တော **နော စ မယံ တယာ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **နော စ မယံ တယာ တတ္ထ ဟေတာယ ပဋိညာယ**တိအာဒီသု အယမတ္ထော – ယသ္မာ သော တယာ မမ ကတော နိဂ္ဂဟော ဒုန္နိဂ္ဂဟော, တသ္မာ မယံ တယာ တတ္ထ အနုလောမပဉ္စကေ အာမန္တာတိ ဧတာယ ပဋိညာယ ဧဝံ ပဋိဇာနန္တာ ပုန န ဟေဝန္တိ ပဋိက္ခေပေ ကတေပိ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ"န္တိ ဧဝံ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာယေဝ။ ဧဝံ အနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗမ္ပိ မံ နိဂ္ဂဏှာသိ, ဤဒိသေန ပန နိဂ္ဂဟေန ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ မယံ ဟောမ။

ဣဒါနိ ယံ နိဂ္ဂဟံ သန္ဓာယ "ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ ဟောမာ"တိ အဝေစ, တံ ဒသ္သေတုံ **ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော။ပေ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ**တိအာဟ။ ဧဝမိဒံ အနုလောမပဋိလောမတော စတူဟိ ဟာပနာရောပနာဟိ နိဂ္ဂဟဿ ဥပနီတတ္တာ ဥပနယနစတုက္ကံ နာမ ဟောတိ။

၅. ဣဒါနိ "န ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ"တိအာဒိကံ နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **န ဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ**တိ ယထာဟံ တယာ နိဂ္ဂဟိတော, န ဟိ ဧဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ တေသ္သ ဟိ နိဂ္ဂဟဿ ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝေ မယာ သာဓိတော။ **တေန ဟီ**တိ တေန ကာရဏေန, ယသ္မာ သေ နိဂ္ဂဟော ဒုန္နိဂ္ဂဟော, တသ္မာ ယံ မံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော။ပေ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ, ဣဒံ နိဂ္ဂဏှနံ တဝ မိစ္ဆာတိ အတ္ထော။ **တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ** တိ ယေန ကာရဏေန ဣဒံ မိစ္ဆာ, တေန ကာရဏေန ယော တယာ နိဂ္ဂဟော ကတော, သော ဒုက္ကဋော။ ယံ မယာ ပဋိကမ္မံ ကတံ, တဒေဝ သုကတံ။ ယာပိ စေသာ ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒိဝသေန ကထာမဂ္ဂသမ္ပဋိပါဒနာ ကတာ, သာပိ သုကတာ။ ဧဝမေတံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒိကဿ အနုလောမပဉ္စကဿ နုပလဗ္ဘတီတိအာဒိကာနံ ပဋိကမ္မနိဂ္ဂဟောပနယနနိဂ္ဂမနစတုက္ကာနံ ဝသေန အနုလောမပစ္စနီကပဉ္စကံ နာမ နိဒ္ဒိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္တာဝတာ သကဝါဒိနော ပုဗ္ဗပက္ခေ သတိ ပရဝါဒိနော ဝစနသာမညမတ္တေန ဆဠဝါဒေန ဇယော ဟောတိ။

၂. ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၆. ဣဒါနိ ယထာ ပရဝါဒိနော ပုဗ္ဗပက္ခေ သတိ သကဝါဒိနော ဓမ္မေနေဝ တထေန သုဇယော ဟောတိ, တထာ တဒုပ္ပတ္တိံ ဒသ္သေတုံ **ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီ** တိ ပစ္စနီကာနုလောမပဉ္စကံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ပစ္စနီကေ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, ရူပာဒိဘေဒံ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ သုဒ္ဓသမ္မုတိသစ္စံ ဝါ ပရမတ္ထမိဿကံ ဝါ သမ္မုတိသစ္စံ သန္ဓာယ **ယော သစ္စိကဋ္ဌော** တိ ပုန အနုယောဂေ ပရဝါဒိဿ, သမ္မုတိဝသေန နုပလဗ္ဘတီတိ နဝတ္တဗ္ဗတ္တာ မိဿကဝသေန ဝါ အနုယောဂဿ သံကိဏ္ဏတ္တာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခေပေ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာတံ ပဋိ

ကုိ္ခပတီတိ ဝစနသာမညမတ္တေန **အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ** န္တိအာဒိဝစနံ ပရတာဒိဿ။ ဧဝမယံ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ ဒုတိယတာဒံ နိဿာယ ဒုတိယော နိဂ္ဂဟော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ တေန ဆလေန နိဂ္ဂဟော အာရောပိတော။

၇-၁၀. ဣအာနိ ဓမ္မေန သမေန အတ္တနော တဒေ ဇယံ ဒဿေတုံ အနုလောမနယေ ပုဋ္ဌာ သကတာဒိဿ, အတ္တနော လဒ္ဓိံ နိဿာယ ပဋိညာ ပရတာဒိဿ။ လဒ္ဓိယာ ဩကာသံ အဒတွာ ပရမတ္ထဝသေန ပုန အနုယောဂေ သကတာဒိဿ, ပရမတ္ထဝသေန ပုဂ္ဂလဿ အဘာဝတော ပဋိက္ခေပေါ ပရတာဒိဿ။ တတော ပရံ ဓမ္မေန သမေန အတ္တနော ဇယဒဿနတ္ထံ **အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မ**န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ သကတာဒီဝစနမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသံ ပဋိကမ္မနိဂ္ဂဟောပနယနနိဂ္ဂမနစတုက္ကာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝမိဒံ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိအာဒိကဿ ပစ္စနီကပဥ္စကဿ ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒိနံ ပဋိကမ္မနိဂ္ဂဟောပနယနနိဂ္ဂမနစတုက္ကာနဉ္စ ဝသေန ပစ္စနီကာနုလောမပဥ္စကံ နာမ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဧဝမေတာနိ ပဌမသစ္စိကဋ္ဌေ ဒွေ ပဉ္စကာနိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ တတ္ထ ပုရိမပဉ္စကေ ပရတာဒိဿ သကတာဒိနာ ကတော နိဂ္ဂဟော သုနိဂ္ဂဟော။ သကတာဒိဿ ပန ပရတာဒိနာ ဆလတာဒံ နိဿာယ ပဋိကမ္မံ ကတွာ အတ္တနာ သာဓိတော ဇယော ဒုဇ္ဇယော။ ဒုတိယပဉ္စကေ သကတာဒိဿ ပရတာဒိနာ ကတော နိဂ္ဂဟော ဒုန္နိဂ္ဂဟော။ ပရတာဒိဿ ပန သကတာဒိနာ ဓမ္မတာဒံ နိဿာယ ပဋိကမ္မံ ကတွာ အတ္တနာ သာဓိတော ဇယော သုဇယောတိ ပဌမသစ္စိကဋ္ဌော။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ –

"နိဂ္ဂဟော ပရတာဒိဿ၊ သုဒ္ဓော ပဌမပဉ္စကေ။
အသုဒ္ဓော ပန တဿေဝ၊ ပဋိကမ္မဇယော တဟိံ။

"နိဂ္ဂဟော သကတာဒိဿ၊ အသုဒ္ဓော ဒုတိယပဉ္စကေ။
ဝိသုဒ္ဓော ပန တဿေဝ၊ ပဋိကမ္မဇယော တဟိံ။

"တသ္မာ ဒွီသုပိ ဌာနေသု၊ ဇယောဝ သကတာဒိနော။
ဓမ္မေန ဟိ ဇယော နာမ၊ အဓမ္မေန ကုတော ဇယော။

"သစ္စိကဋ္ဌေ ယထာ စေတ္ထ၊ ပဉ္စကဒွယမဏ္ဍိတေ။
ဓမ္မာဓမ္မဝသေနေဝ၊ ဝုတ္တော ဇယပရာဇယော။

"ဣတော ပရေသု သဗ္ဗေသု၊ သစ္စိကဋ္ဌေသု ပဏ္ဍိတော။
ဧဝမေဝ ဝိဘာဝေယျ၊ ဥဘော ဇယပရာဇယေ"တိ။

၂. ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၁. ဧဝံ သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌံ ဝိတ္ထာရေတွာ ဣဒါနိ တမေဝ အပရေဟိ ဩကာသာဒီဟိ နယေဟိ ဝိတ္ထာရေတုံ ပုန **ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ပုဋ္ဌာ သကတာဒိဿ, ပဋိညာ ပရတာဒိဿ။ ပုန **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ သရီရံ သန္ဓာယ အနုယောဂေ သကတာဒိဿ, ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿနာအာဒေသဉ္စ 'အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ'န္တိ အာပဇ္ဇနအာဒေသဉ္စ ဒိသွာ ပဋိက္ခေပေါ ပရတာဒိဿ။ သေသမေတ္ထ အနုလောမပစ္စနီကပဉ္စကေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟာပနာ ပန သင်္ခိတ္တော ။ တတ္ထ ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယ "သဗ္ဗတ္ထ န ဥပလဗ္ဘတီ"တိ ဝုတ္တေ သရီရတော ဗဟိ ဥပလဗ္ဘတီတိ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ပစ္စနီကေ ပဋိက္ခေပေါ သကတာဒိဿ, ပဌမံ အနုဇာနိတွာ ပစ္ဆာ အဝဇာနာတီတိ ဆလတာဒဿ ဝသေန ပဋိကမ္မံ ပရတာဒိဿ။ သေသံ ဟာကဋမေဝ။

၃. ကာလသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၂. ဒုတိယနယေ **သဗ္ဗအ** တိ ပုရိမပစ္ဆိမဇာတိကာလဉ္စ ဓရမာနပရိနိဗ္ဗုတကာလဉ္စ သန္ဓာယ အနုယောဂေ သကတဒိဿ, သေ့ဝဝ ခတ္တိယော သော ဗြာဟ္မဏောတိအာဒီနံ အာပတ္တိဒေါသဉ္စ ဓရမာနပရိနိဗ္ဗုတာနံ ဝိသေသာဘာဝဒေါသဉ္စ ဒိသ္သတ ပဋိက္ခေပေါ ပရတဒိဿ။ သေသံ ပဌမနယေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။

၄. အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌော

၁. အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ

၁၃. တတိယနယေ **သဗ္ဗေသု** တိ ခန္ဓာယတနာဒီနိ သန္ဓာယ အနုယောဂေ သကတဒိဿ, ရူပသ္မိံ အတ္တာ, စက္ခုသ္မိံ အတ္တာတိအာဒိဒေါသဘယေန ပဋိက္ခေပေါ ပရတဒိဿ။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။

သြကာသဒိသစ္စိကဋ္ဌာဒိ

၂. ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၁၄. ဧဝမေတာနိ တီဏိ အနုလောမပစ္စနီကပဉ္စကေ အနုလောမမတ္တဝသေနေဝ တာဝ ပဋိဟဋိယာ ဘာဇေတ္တတ ပုန ပစ္စနီကာနုလောမပဉ္စကေ ပစ္စနီကမတ္တဝသေနေဝ ဘာဇေတုံ **ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အနုလောမပဉ္စကဿ ဟဋ္ဌိယံ သင်္ခိပိတ္တတ အာဂတေ ပစ္စနီကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စနီကဿ စ ဟဋ္ဌိယံ သင်္ခိပိတ္တတ အာဂတေ အနုလောမေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တ္တောဝတာ သုဒ္ဓိကဿ စေဝ ဩကာသာဒိဝသေန ကမေသဉ္စ တိဏ္ဏန္တိ စတုန္နံ သစ္စိကဋ္ဌာနံ ဧကေကသ္မိံ သစ္စိကဋ္ဌေ အနုလောမပစ္စနီကဿ ပစ္စနီကာနုလောမဿ စာတိ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ပစ္စနီကာနံ ဝသေန အယံ အဋ္ဌမုခါ နာမ တဒယုတ္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ဧကေကသ္မိံ မုခေ ဧကေကဿ နိဂ္ဂဟဿ ဝသေန **အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟော** တိ ဟဋ္ဌိယံ လိခိယတိ။ တတ္တေတံ ဝုစ္စတိ –

“ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓေ ပဉ္ဟေ၊ ပစ္စကဒွဝယဘေဒတော။
သော အဋ္ဌမုခါ နာမ၊ တဒယုတ္တိ ပကာသိတာ။

“အဋ္ဌေဝ နိဂ္ဂဟာ တတ္ထ၊ စတ္တာရော တေသု ဓမ္မိကာ။
အဓမ္မိကာ စ စတ္တာရော၊ သဗ္ဗတ္ထ သကတဒိနော။
ဇယော ပရာဇယော စေဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပရတဒိနော”တိ။

သစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၁၇-၂၇. ဣဒါနိ ရူပာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ ဟောတိ။ တတ္ထ **ရူပဉ္စာ** တိ ယထာ ရူပံ ပရမတ္ထတော ဥပလဗ္ဘတိ, ကိံ တေ ပုဂ္ဂလောပိ တထေဝ ဥပလဗ္ဘတီတိ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, အတ္တိ ပုဂ္ဂလောတိ ဝစနမတ္တံ ဂဟေတ္တတ ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ ယဒိ တေ ရူပံ ဝိယ ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, ရူပတော ဝေဒနာဒီနံ ဝိယ ပုဂ္ဂလဿာပိ အညတ္တံ အာပဇ္ဇတီတိ အနုယောဂေ သကတဒိဿ, သမယသုတ္တဝိရောဓံ ဒိသ္သတ ပဋိက္ခေပေါ ပရတဒိဿ။ သေသံ အတ္ထတော ပာကဋမေဝ။ ဓမ္မတော ပနေတ္ထ သတ္တပညာသဘေဒဿ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဿ ဝသေန သကတဒိပက္ခမူလကေ အနုလောမပစ္စနီကေ သတ္တပညာသ အနုလောမပဉ္စကာနိ ဒဿိတာနိ။ ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ သင်္ခိတ္တာနိ။ ပရတဒိပက္ခမူလကေပိ ပစ္စနီကာနုလောမေ သတ္တပညာသ ပဋိလောမပဉ္စကာနိ ဒဿိတာနိ။ ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ သင်္ခိတ္တာနိ။ တတ္ထ “ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ”တိ ဝစနမတ္တေန ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိတံ ရူပဿ စ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထဝသေန ဥပလဗ္ဘနီယတံ ဒဿေတ္တတ ဥဘိန္နံ အညတ္တံ ပဋိဇာနာပနတ္ထံ **ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ** တိ အနုယောဂေ ပရတဒိဿ, သမ္မုတိပရမတ္ထာနံ ဧကတ္တနာနတ္တပဉ္ဟဿ ဌပနီယတ္တာ ပဋိက္ခေပေါ သကတဒိဿ။ သေသမိဓာပိ အတ္ထတော ပာကဋမေဝါတိ။

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ။

၆. ဩပမ္မသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၂၈-၃၆. ဣဒါနိ ရူပာဒီဟေဝ သဒ္ဓိံ ဩပမ္မဝသေန သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပဝေဒနာနံ ဥပလဒ္ဓိ သာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ စ ပုဂ္ဂလရူပာနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညပုစ္ဆာ စာတိ ပုစ္ဆာဒွယမ္ပိ သကတဝါဒိဿ, ဥဘောပိ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပရဝါဒိနာ အနုညာတေန ဥပလဒ္ဓိသာမညေန ရူပဝေဒနာနံ ဝိယ ရူပပုဂ္ဂလာနံ အညတ္တာနုယောဂေ သက တဝါဒိဿ, ပဋိက္ခေပေ ဟေ ဣတရဿ။ သေသမိဓာပိ အတ္ထတော ဟာကဋ္ဌမေဝ။ ဓမ္မတော ပနေတ္ထ ရူပမူလကာဒီနံ စက္က ကာနဉ္စ ဝသေန သကဝါဒီပက္ခေ ဝီသာဓိကာနိ နဝ နိဂ္ဂဟပဉ္စကသတာနိ ဒဿိတာနိ။ ကထံ? ခန္ဓေသု တာဝ ရူပမူလကေ စက္ကေ စတ္တာရိ, တထာ ဝေဒနာဒိမူလကေသူတိ ဝီသတိ။ အာယတနေသု စက္ခာယတနမူလကေ စက္ကေ ဧကာဒသ, တထာ သေသေသူတိ ဒွဝတ္တိံသသတံ။ ဓာတူသု စက္ခုဓာတုမူလကေ စက္ကေ သတ္တရသ, တထာ သေသေသူတိ ဆာဓိကာနိ တီဏိ သတာနိ။ ဣန္ဒြိယေသု စက္ခုန္ဒြိယမူလကေ စက္ကေ ဧကဝီသတိ, တထာ သေသေသူတိ ဒွတာသဋ္ဌာဓိကာနိ စတ္တာရိ သတာနိ။ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ ဝီသာဓိကာနိ နဝ နိဂ္ဂဟပဉ္စကသတာနိ ဟောန္တိ။

၃၇-၄၅. ပရဝါဒီပက္ခေပိ **ရူပံ ဥပလဗ္ဘတီ** တိ အနုလောမဝသေနေဝ ရူပဝေဒနာဒီနံ အညတ္တပဋိညံ ကာရေတွာ ပုန အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ သုတ္တံ နိဿာယ ဆလဝသေန ပုဂ္ဂလဿ ရူပါဒီဟိ ဥပလဒ္ဓိသာမညံ အာရောပေတွာ အညတ္တာနုယောဂေ ကတော။ သေသမိဓာပိ အတ္ထတော ဥတ္တာနမေဝ။ ဓမ္မတောပိ သကတဝါဒီပက္ခေ ဝုတ္တနယေန ဝီသာဓိကာနိ နဝ ပဋိကမ္မပဉ္စကသတာနိ ဒဿိတာနိ။

ရူပါဒီဟိ သဒ္ဓိံ ဩပမ္မဝသေန သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ။

၇. စတုက္ကနယသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၄၆-၅၂. ဣဒါနိ ယံ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိ, တေန ယသ္မာ ရူပါဒီသု သတ္တပညာသာယ သစ္စိကဋ္ဌပ ရမတ္ထေသု အညတရေန ဘဝိတဗ္ဗံ; ရူပါဒိနိဿိတေန တ, အညတ္ထ တ ရူပါဒီဟိ, ရူပါဒီနံ တ နိဿယေန, တသ္မာ ဣမိနာ စတုက္ကနယေန သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ရူပံ ပုဂ္ဂလော** တိ အနုယောဂေ သကတဝါဒိဿ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန **န ဟေဝံ**တိ ပဋိက္ခေပေ ပရဝါဒိဿ, နိဂ္ဂဟာရောပနံ သကတဝါဒိဿ။ ကိံ ပနေတံ ယုတ္တံ, နနု ရူပံ ဝေဒနာတိ ဝုတ္တမ္ပိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေတတိ? အာမ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တံ ပန ရူပတော ဝေဒနာယ အညသဘာဝတ္တာ ဝ တော, န အညတ္တာဘာဝတော။ အယဉ္စ ရူပါဒီသု ဧကဓမ္မတောပိ ပုဂ္ဂလဿ အညတ္တံ န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ယုတ္တံ။ အယဉ္စ အနုယောဂေ ရူပံ ပုဂ္ဂလော။ပေ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပုဂ္ဂလောတိ သကလံ ပရမတ္ထသစ္စံ သန္ဓာယ အာ ရဒ္ဓေ။ သကလံ ပန ပစ္စတ္တလက္ခဏဝသေန ဧကတော ဝတ္တုံ န သက္ကာတိ တန္တိဝသေန အနုယောဂလက္ခဏမတ္တ မေဝတံ ဌပိတံ။ တေန ဝိညူ အတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တိ။ တဒကာမေန ပန ဣမံ လက္ခဏံ ဂဟေတွာ ယထာ ယထာ ပရဝါဒိဿ ဩကာသော န ဟောတိ, တထာ တထာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣတိ တန္တိဝသေန အနုယောဂလက္ခဏဿ ဌပိတတ္တာပိ ယုတ္တ မေဝ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗာနုယောဂေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အယံ ပန ဝိသေသော – **ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော** တိအာဒီသု ယထာ ဧကံ မဟာဘူတံ နိဿာယ တယော မဟာဘူတာ, ဝတ္ထုံ ရူပံ နိဿာယ ဝိညာဏံ ရူပသ္မိန္တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ကိံ တေ ဧဝံ ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော? ယထာ စ သဘာဂဝိနိဗ္ဗောဂတော ဝေဒနာဒယော သဗ္ဗမ္ပိ, အရူပာ တ ပန စတ္တာရော ခန္ဓာ, နိဗ္ဗာနမေဝ တ ''အညတ္ထ ရူပါ''တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ကိံ တေ ဧဝံ ပုဂ္ဂလော? ယထာ စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ နိဿယဝသေန ''ဝေဒနာယ ရူပံ။ပေ။ ဝိညာဏသ္မိံ ရူပ''န္တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ကိံ တေ ဧဝံ ပုဂ္ဂလောတိ? သဗ္ဗာနုယောဂေသု ပန ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန စေဝ သမယဝိရောဓေန စ ပဋိက္ခေပေ ပရ ဝါဒိဿ။ သေသမေတ္ထ အတ္ထတော ဟာကဋ္ဌမေဝ။ ဓမ္မတော ပနေတ္ထ သတ္တပညာသာယ သစ္စိကဋ္ဌေသု ဧကေကသ္မိံ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ နိဂ္ဂဟဝသေန အဋ္ဌဝီသာဓိကာနိ ဒွေဝ ပဉ္စကသတာနိ ဒဿိတာနိ။ ပရဝါဒီပက္ခေပိ ပဋိ ကမ္မဝသေန တတ္တကာနေဝ။ ယာ ပနေတ္ထ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ ဝုတ္တေ သကတဝါဒိဿ ပဋိညာ, သာ သုတ္တေ အာဂ တေန သမ္မုတိဝသေန။ ယော ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိအာဒီသု ပဋိက္ခေပော, သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဟာနဿ ဌပနီယတ္တာ။ ပရဝါ ဒိဿ ပဋိကမ္မံ ဆလဝသေနေဝါတိ။

စတုက္ကနယသံသန္ဒနံ။

နိဋ္ဌိတာ စ သံသန္ဒနကထာ။

၈. လက္ခဏယုတ္တိဝဏ္ဏနာ

၅၃. ဣဒါနိ လက္ခဏယုတ္တိ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဌပေတ္ဝာ နိဗ္ဗာနံ သေသော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထော ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓတာယ သပ္ပစ္စယော, ပစ္စယေဟိ သမာဂမ္မ ကတတ္တာ သင်္ခတော, ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈနတော သအာ အဘာဝတော အသဿတော, ဥပ္ပတ္တိကာရဏသင်္ခာတဿ နိမိတ္တဿ အတ္ထိတာယ သနိမိတ္တော, နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တပ္ပကာရာဘာဝတော အပ္ပစ္စယံ အသင်္ခတံ သဿတံ အနိမိတ္တန္တိ ဣဒံ သစ္စိကဋ္ဌဿ လက္ခဏံ။ တသ္မာ ယဒိ ပုဂ္ဂလောပိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထော၀ တဿာပိ ဣမိနာ လက္ခဏေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ သန္ဓာယ **ပုဂ္ဂလော သပ္ပစ္စယော**တိအာဒယော အဋ္ဌပိ အနုယောဂ သကတဒိဿ , ပဋိက္ခေပော ပရတဒိဿ။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိအာဒိ ပနေတ္ထ သင်္ခိတ္တံ။ ဝေမေတာနိ သကတဒိပက္ခေ အနုလောမပစ္စနိကေ အနုလောမမတ္တဝသေန အဋ္ဌ ပဉ္စကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၅၄. ပရတဒိပက္ခေပိ ပစ္စနီကာနုလောမေ ပစ္စနီကမတ္တဝသေန အဋ္ဌေဝ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပရတဒိနာ သုတ္တဝသေန သမ္မုတိသစ္စံ သာဓိတံ, သမ္မုတိယာ စ သပ္ပစ္စယာဒိဘာဝတော နတ္ထိ, တသ္မာ ယာထာဝတော စ ပဋိက္ခေပော သကတဒိဿ။ ဆလဝသေန ပန ဝတ္တဗ္ဗံ "အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မ"န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ဣဓာပိ သင်္ခိတ္တမေဝ။

လက္ခဏယုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ

၅၅-၅၉. ဣဒါနိ ဝစနသောဓနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယဒေတံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ဝစနံ, တံ သောဓေတုံ **ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလော**တိ။ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ။ တဿတ္ထော – ယဒေတံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပဒဒ္ဝယံ, တံ ဧကတ္ထံ ဝါ ဘဝေယျ နာနတ္ထံ ဝါ။ ယဒိ တာဝ နာနတ္ထံ, ယထာ အညံ ရူပံ, အညာ ဝေဒနာ, ဧဝံ အညော ပုဂ္ဂလော, အညော ဥပလဗ္ဘတီတိ အာပဇ္ဇတိ။ အထေကတ္ထံ, ယထာ ယံ စိတ္တံ တံ မနော, ဧဝံ သွေဝ ပုဂ္ဂလော, သော ဥပလဗ္ဘတီတိ အာပဇ္ဇတိ။ တေန တံ ဝဒာမိ "ယဒိ တေ ယော ပုဂ္ဂလော, သော ဥပလဗ္ဘတိ, ဧဝံ သန္တေ ယော ယော ဥပလဗ္ဘတိ, သော သော ပုဂ္ဂလောတိ အာပဇ္ဇတိ, ကိံ သမ္ပဋိစ္ဆသိ တေ"န္တိ? တတော ပုဂ္ဂလတဒီ ယသ္မာ ပုဂ္ဂလဿ ဥပလဗ္ဘတံ ဣစ္ဆတိ, န ဥပလဗ္ဘမာနာနမ္ပိ ရူပာဒီနံ ပုဂ္ဂလဘာဝံ, တသ္မာ **ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, ဥပလဗ္ဘတိ ကေ ဟိ စိ ပုဂ္ဂလော ကေ ဟိ စိ န ပုဂ္ဂလော**တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော – မမ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ သတ္ထု ဝစနတော ဥပလဗ္ဘတိ။ ယော ပန ဥပလဗ္ဘတိ, န သော သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော, အထ ခော ကေ ဟိ စိ ပုဂ္ဂလော ကေ ဟိ စိ န ပုဂ္ဂလောတိ။ တတ္ထ **ကော**-ကာရတ္ထေ **ကေ**-ကာရော, **ဟိ**-ကာရော စ နိပါတမတ္တော။ ကောစိ ပုဂ္ဂလော, ကောစိ န ပုဂ္ဂလောတိ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ပုဂ္ဂလောပိ ဟိ ရူပါဒီသုပိ ယော ကောစိ ဓမ္မော ဥပလဗ္ဘတိယေဝ, တတ္ထ ပုဂ္ဂလော၀ ပုဂ္ဂလော။ ရူပါဒီသု ပန ကောစိပိ န ပုဂ္ဂလောတိ။ တတော တံ သကတဒီ အာဟ – **ပုဂ္ဂလော ကေ ဟိ စိ ဥပလဗ္ဘတိ ကေ ဟိ စိ န ဥပလဗ္ဘတီ**တိ။ တဿတ္ထော – ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပဒဒ္ဝယဿ အတ္ထတော ဧကတ္တေ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတီတိ အနညာတော ဓမ္မော ပုဂ္ဂလတော အနညောပိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော ကောစိ န ပုဂ္ဂလော, ပုဂ္ဂလောပိ တေ ကောစိ ဥပလဗ္ဘတိ, ကောစိ န ဥပလဗ္ဘတီတိ အာပဇ္ဇတိ, ကိံ သမ္ပဋိစ္ဆသိ တေန္တိ? သော ပုဂ္ဂလဿ အနုပလဒ္ဓိံ အနိစ္ဆန္တော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတော ပရံ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ"န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ သင်္ခိတ္တံ။ ဝိတ္ထာရတော ပန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌော** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗာနိ ဟေတာနိ ဥပလဗ္ဘတိဝေဝစနာနေဝ, အပိစ ယသ္မာ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိသစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ"တိ အယံ ပုဂ္ဂလတဒိနော ပဋိညာ, တသ္မာဿ ယထေဝ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ လဒ္ဓိ, ဧဝမေဝံ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌောတိပိ အာပဇ္ဇတိ။ ယာ ပနဿ ပုဂ္ဂလော အတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, တဿာ ဝိဇ္ဇမာနောတိဝေဝစနမေဝ, တသ္မာ သဗ္ဗာနိပေတာနိ ဝစနာနိ သောဓိတာနိ။

၆၀. တတ္ထ ယံ အဝသာနေ **“ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ န သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော”** တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တတ္ရာယမဓိပ္ပာယော – ယဒ္ဓေဟတံ ပရတိဒိနာ “ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော, ကေဟိစိ န ပုဂ္ဂလော”တိ ဝုတ္တံ, တံ ယသ္မာ အတ္တတော ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ န သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလောတိ ဇွတ္တကံ ဟောတိ, တသ္မာ နံ သကတဒိ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတ္တာ ဣာအနိ နံ ဇဝံ အနုယုဥ္ဇတိ။ တယာ ဟိ “အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော”တိ ဝစနမတ္တံ နိဿာယ “ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ”တိ လဒ္ဓိ ဂဟိတာ, ယထာ စ ဘဂဝတာ ဇဝံ ဝုတ္တံ, တထာ “သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု, မောဃရာဇ, သဒာ သတော”တိအာဒိနာ (သု. နိ. ၁၁၂၅) နယေန “နတ္ထိ”တိပိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ယထေဝ တေ “ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ န သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော”တိ လဒ္ဓိ, တထာ ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, နတ္ထိ န သဗ္ဗော ပုဂ္ဂလောတိပိ အာပဇ္ဇတိ, ကိံ ဇဝံ သမ္ပဋိစ္ဆသီတိ? အထ နံ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော **န ဟေတ**တိ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ နိဂ္ဂဟာဒိဝိဓာနံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၁-၆၆. ဣာအနိ ပညတ္တာနုယောဂေ နာမ ဟောတိ။ ရူပဓာတုယာ ဟိ ပုဂ္ဂလတဒိ ရူပိံ ပုဂ္ဂလံ ပညပေတိ, တထာ အရူပဓာတုယာ အရူပိံ။ တဿ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ သဗ္ဗာပိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပော စ ဣာတရဿ ။ သော ဟိ **ရူပီ**တိ ဝုတ္တေ ရူပကာယသဗ္ဘာဝတော စေဝ တထာရူပယ စ ပညတ္တိယာ အတ္ထိတာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ကာမီ**တိ ဝုတ္တေ ဝီတရာဂသဗ္ဘာဝတော စေဝ တထာရူပယ စ ပညတ္တိယာ နတ္ထိတာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **အရူပီ**တိ ဝုတ္တေပိ အရူပက္ခန္ဓသဗ္ဘာဝတော စေဝ တထာရူပယ စ ပညတ္တိယာ အတ္ထိတာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒုတိယသုပိ နယေသု သတ္တောတိ ပုဂ္ဂလဿ ဝေဝစနဝသေန ဝုတ္တံ။

၆၇. ဣာအနိ ယသ္မာ သော “ကာယေ ကာယာနုပဿီ”တိ အာဂတဋ္ဌာနေ အညော ကာယော အညော ပုဂ္ဂလောတိ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ **ကာယောတိ တ သရီရန္တိ တ** တိအာဒိ သကတဒိပုစ္ဆာ ဟောတိ။ တတ္ထ **ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတွာတ**တိ ကာယံ အပ္ပေတဗ္ဗံ အလ္လီယာပေတဗ္ဗံ ဧကီဘာဝံ ဥပနေတဗ္ဗံ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ ကတွာတ ပုစ္ဆာမီတိ အတ္တော။ **သေသေ**တိ ဇသော သောယေဝ။ ဇသေ ဇသေတိပိ ဟဇ္ဇော။ ဇသော ဇသောယေတတိ အတ္တော။ **ဧကဋ္ဌေ** တိ ဧကဋ္ဌော။ **သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေ** တိ သမော သမဘာဂေ တဇ္ဇာတိကော။ ဝစနမတ္တေယေဝေတ္ထ ဘေဒော။ အတ္တတော ပန ကာယောဝ ဇသောတိ ပုစ္ဆတိ။ ပရတဒိ နာနတ္တံ အပဿန္တော **အာမန္တာ** တိ ပဋိဇာနာတိ။ **ပုဂ္ဂလောတိ တ ဇီဝေတိ တ**တိ ပုစ္ဆာယပိ ဇသေဝ နယော။ **အညော ကာယော**တိ ပုဋ္ဌော ပန ကာယာနုပဿနာယ ဇဝံလဒ္ဓိကတ္တာ ပဋိဇာနာတိ။ **အညံ ဇီဝ**န္တိ ပုဋ္ဌော ပန အာဟစ္စ ဘာသိတံ သုတ္တံ ပဋိက္ခိပိတုံ အသက္ကောန္တော အဝဇာနာတိ။ တတော ပရံ “အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ”န္တိအာဒိ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၆၈. ပရတဒိပက္ခေ ပန **အညော ကာယော အညော ပုဂ္ဂလော** တိ ပုဋ္ဌော သကတဒိ ဌပနီယပဉှတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ, ပရတဒိ ဆလဝသေန ပဋိကမ္မံ ကရောတိ။ တမ္ပိ ဥတ္တာနတ္ထမေဝတိ။

ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဂတိအနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၉-၇၂. ဣာအနိ ဂတိပရိဝတ္တနမုခေန စုတိပဋိသန္ဓိအနုယောဂေ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပုဂ္ဂလတဒိ “သ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ သန္ဓာဝိတွာန ပုဂ္ဂလော”တိအာဒီနိ (သံ. နိ. ၂.၁၃၃; ဣတိဝု. ၂၄) သုတ္တာနိ နိဿာယ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီတိ လဒ္ဓိ ဂဟေတွာ ဝေဟရတိ , တသ္မာဿ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ **သန္ဓာဝတီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ။ တတ္ထ **သန္ဓာဝတီ** တိ သံသရတိ ဂမနာဂမနံ ကရောတိ။ အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ **သော ပုဂ္ဂလော** တိအာဒယော အနုယောဂေပိ သကတဒိဿ, ပဋိက္ခေပော ဣာတရဿ။ တတ္ထ **သော**တိ သောယေဝတိ အတ္တော။ ဇဝံ ပန အနုယုတ္တော သဿတဒိဋ္ဌိဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ **အညော**တိ ပုဋ္ဌော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန။ **သော စ အညော စာ**တိ ပုဋ္ဌော ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိဘယေန။ **နေဝ သော န အညော**တိ ပုဋ္ဌော အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိဘယေန။ ပုန စတ္တာရောပိ ပ

ဥပ္ပေဟ ဧကတော ပုဗ္ဗော စတုန္နမ္ပိ ဒိဋ္ဌိနံ ဘယေန ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတ ပုန ယာနိဿ သုတ္တာနိ နိဿာယ လဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ တာနိ ဒဿေန္တော **တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ** တိအာဒိမာဟ။

၇၆. ပုန သကတဒိနာ ''ယ္ဂတယံ တဝ လဒ္ဓိယာ သန္ဓာဝတိ, ကိံ သော အသ္မိဠ္ဌ ပရသ္မိဠ္ဌ လောကေ ဧကောယေ တ''တိ အဓိပ္ပာယေန **သွေဝတ**တိ နိယမေတ္ဗတ ပုဗ္ဗော သဿတဘယာ ပဋိက္ခိပိတ္ဗတ ပုန ဒဠှယံ ကတ္ဗတ တထေဝ ပုဋ္ဌော ယသ္မာ သော ပုဂ္ဂလောဝ န အညော ဘာတေ, ''သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော''တိအာဒိသုတ္တမ္ပိ (ဟရာ. ၁၂; ဒီ. နိ. ၁.၂၄၅) အတ္ထိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ **သွေဝဝ မနုဿော** တိ ပုဗ္ဗော မနုဿဿေဝ ဒေဝတ္တာဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။

၇၇. ပုန ပုဗ္ဗော ''အဟံ တေန သမယေန သုနေတ္တော နာမ သတ္ထာ အဟောသိ''န္တိအာဒိသုတ္တဝသေန (အ. နိ. ၇.၆၆ အတ္ထတော သမာနံ) ပဋိဇာနာတိ။ အထဿ သကတဒိ ဒေဝမနုဿုပပတ္တိနံ နာနတ္တတော ဝစနံ မိစ္ဆာတိ ပကာ သေန္တော **မနုဿော ဟုတ္ဗတ** တိအာဒိမာဟ။

၇၈. တတ္ထ **ဟောဝံ မရဏံ န ဟောဟိတီ**တိ ဧဝံ သန္တေ မရဏံ န ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ ဣတော ပရံ ယက္ခော ပေတောတိ အတ္တဘာဝနာနတ္တဝသေန အနုယောဂနာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၂. **ခတ္တိယော** တိအာဒိနိ ဇာတိဝသေန စေဝ အဂ္ဂဝေကလ္လာဒိဝသေန စ ဝုတ္တာနိ။

၈၇. ပုန **န ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ပရတဒိနာ ပုဗ္ဗော ဣဓဗ္ဗေကဿ ဥပပတ္တိဝသေန ပရလောကဿ ဂမနာဘာဝတော ပ ဋိညာ သကတဒိဿ ပုန သောတာပန္နဿ ဘဝန္တရေပိ သောတာပန္နဘာတဝိဇဟနတော ဒုတိယပဋိညာပိ တဿေဝ။ **ဟဉ္စိ** တိအာဒိဝစနံ ပရတဒိဿ။

၈၈. ပုန ဒေဝလောကေ ဥပပန္နဿ မနုဿတ္တာဘာဝဒဿနေန အနုယောဂေ သကတဒိဿ။

၈၉. တတော ပရံ **အနညော အဝိဂတော**တိ တတ္ထ **အနညော**တိ သဗ္ဗာကာရေန ဧကသဒိသော။ **အဝိဂတော**တိ ဧကေ နာပိ အာကာရေန အဝိဂတောတိ အတ္ထော။ **န ဟေဝ**န္တိ ဒေဝလောကေ ဥပပန္နဿ မနုဿဘာတဘာဝတော ဧဝမာ ဟ။

၉၀. ပုန ဒဠှယံ ကတ္ဗတ အနုယုတ္တော ''သွေဝဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီ''တိ လဒ္ဓိယာ အနုဇာနာတိ။ **ဟတ္ထစ္ဆိန္န နော**တိအာဒိ အာကာရဝိဂမနဒဿနေန အဝိဂတော **သန္ဓာဝတီ** တိ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အင္ဂုဋ္ဌစ္ဆိန္နော** တိ ယဿ အင္ဂုဋ္ဌကာ ဆိန္နာ။ **ကဏ္ဏရစ္ဆိန္နော** တိ ယဿ မဟာန္ဟာရူ ဆိန္နာ။

၉၁. **သရူပော**တိအာဒီသု ပဌမေ ပဥ္ဟေ ဣမိနာ ရူပကာယေန သဒ္ဓိံ အဂမနံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ အန္တ ရာဘဝပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သော ဟိ တဿ လဒ္ဓိယာ သရူပေဟဝ ဂန္တ္ဗတ မာတုကုစ္ဆိံ ပဝိသတိ။ အထဿ တံ ရူပံ ဘိဇ္ဇတိ။ **တံ ဇီဝ**န္တိ ယေန ရူပသဏ္ဌာနေန သရီရေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ, ကိမဿ တဒေဝ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ပုစ္ဆ တိ။ ပရတဒိ ဣမံ သရီရနိက္ခေပဟ သုတ္တဝိရောဓာ စ ပဋိက္ခိပတိ။

သဝေဒနောတိအာဒီသု အသညူပပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, တဒညံ ဥပပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **တံ ဇီဝ**န္တိ ယေန ဝေဒနာဒိသဏ္ဌာနေန သရီရေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ။ ကိမဿ တဒေဝ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ပုစ္ဆတိ။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ, အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဧတိဿာ ဟိ လဒ္ဓိယာ ပဉ္စပိ ခန္ဓာ သရီရန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ ပရတဒိ သုတ္တဝိရောဓာ ပဋိက္ခိ ပတိ။

၉၂. **အရူပော**တိအာဒီသု ပဌမေ ပဥ္ဟေ အန္တရာဘဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ အရူပဟ ရူပံ ဥပပဇ္ဇမာနံ သန္ ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အညံ, ဇီဝ**န္တိ ယံ ရူပသဏ္ဌာနံ သရီရံ ပဟာယ အရူပေ သန္ဓာဝတိ, ကိံ တေ တံ သရီရံ အညံ, အညံ ဇီ ဝန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော သုတ္တဝိရောဓာ ပဋိက္ခိပတိ။

အဝေဒနောတိအာဒီသု သညီဘဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, တဒညံ ဥပပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အညံ ဇီဝန္တိ** ယံ ဝေဒနာဒိသင်္ခာတံ သရီရံ ပဟာယ အဝေဒနော အဝိညာဏော သန္ဓာဝတိ, ကိံ တေ တံ အညံ သရီရံ, အညံ ဇီဝန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော သုတ္တဝိရောဓာ ပဋိက္ခိပတိ။

၉၃. ရူပံ သန္ဓာဝတီ တိအာဒီသု ယေ ရူပာဒယော ခန္ဓေ ဥပာဒာယ ပုဂ္ဂလံ ပညပေတိ, ကိံ တေ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ သန္ဓာဝန္တေ တမ္ပိ ရူပံ သန္ဓာဝတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ပရတဒီ "အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတ"န္တိ သတ္တသ္သေဝ သန္ဓာဝနဝစနတော ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော ယသ္မာ ရူပာဒိဓမ္မေ ဝိနာ ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, တသ္မာ တသ္မိံ သန္ဓာဝန္တေ တေနပိ ရူပေန သန္ဓာဝိတဗ္ဗန္တိ သညာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၉၄. ရူပံ န သန္ဓာဝတီ တိအာဒီသု ယသ္မာ တေ ရူပံ ပုဂ္ဂလော န ဟောတိ, သဗ္ဗေဝ စ သန္ဓာဝတီတိ ဝဒေသိ, တသ္မာ တံ ပုစ္ဆာမိ, ကိံ တေ ရူပံ န သန္ဓာဝတီတိ အတ္ထော။ ဣတရော ပုဂ္ဂလေ သန္ဓာဝန္တေ န သက္ကာ တသ္သ ဥပာဒာနဘူတေန ရူပေန သန္ဓာဝိတုန္တိ သညာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော သတ္တာနညေဝ သန္ဓာဝနဝစနတော ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနမေဝ။

ကထာနံ ပန အယမတ္ထော – အာယသ္မတော မတေန ရုက္ခံ ဥပာဒာယ ဆာယာ ဝိယ, ဣန္ဓနံ ဥပာဒာယ အဂ္ဂိ ဝိယ စ, ခန္ဓေ ဥပာဒာယ ပုဂ္ဂလော; ရူပာဒီနံ သန္ဓာဝနေ အသတိ တေသု ခန္ဓေသု ဘိဇ္ဇမာနေသု သော တတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဘိဇ္ဇတိ စေ, ဧဝံ သန္တေ ဥစ္ဆေဒဘာဝတိ ဒိဋ္ဌိ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ တေ အာပဇ္ဇတိ။ ကတရာ ယာ ဗုဒ္ဓေန ဝိဝဇ္ဇိတာ အကုသလဒိဋ္ဌိ။ ယာ ပန "ဥစ္ဆေဒတဒီ သမဏော ဂေါတမော"တိ ပရိယာယဘာသိတာ, န တံ ဝဒာမာတိ ဒဿေတိ။ အထာပိ တေသု ခန္ဓေသု ဘိဇ္ဇမာနေသု သော ပုဂ္ဂလော န ဘိဇ္ဇတိ, ဧဝံ သန္တေ သဿတော ပုဂ္ဂလော ဟောတိ။ တတော သော နိဗ္ဗာနေန သမသမော အာပဇ္ဇတိ ။ **သမသမော**တိ အတိဝိယ သမော, သမေန ဝာ သမော, သမဘာဝေနေဝ သမော။ ယထေဝ နိဗ္ဗာနံ နုပ္ပဇ္ဇတိ န ဘိဇ္ဇတိ, ဧဝံ တေ ပုဂ္ဂလောပိ တေန သမသမောတိ။

ဂတိပရိဝတ္တနမုခေန စုတိပဋိသန္ဓာနုယောဂေါ နိဋ္ဌိတော။

အနုယောဂဝဏ္ဏနာ။

၁၂. ဥပာဒာပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၉၅. ဣဒါနိ ဥပာဒာပညတ္တာနုယောဂေါ ဟောတိ။ တတ္ထ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာပဋိက္ခေပေါ ပရဝါဒိဿ။ သော ဟိ ရုက္ခံ ဥပာဒာယ ဆာယာယ ဝိယ, ဣန္ဓနံ ဥပာဒာယ အဂ္ဂိဿ ဝိယ စ, ရူပာဒီနိ ဥပာဒာယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိံ ပညာပနံ အဝဇာနန္တံ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ "ရူပံ ဥပာဒာယာ"တိ ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနာတိ။ ပုန ယထာ ရုက္ခုပာဒာနာ ဆာယာ ရုက္ခော ဝိယ, ဣန္ဓနုပာဒာနော စ အဂ္ဂိ ဣန္ဓနံ ဝိယ အနိစ္စာဒိဓမ္မော, ဧဝံ တေ ရူပာဒိဥပာဒာနော ပုဂ္ဂလော ရူပာဒယော ဝိယ အနိစ္စောတိ ဣမမတ္ထံ ပုဋ္ဌော အတ္တနော လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိက္ခိပတိ။

၉၇. နီလံ ရူပံ ဥပာဒာယ နီလောတိအာဒီသု နီလရူပေန သဒ္ဓိံ ပုဂ္ဂလဿ ဧကတ္တံ, ဧကသရီရေ နီလာဒီနံ ဗဟူနံ ဝသေန ဗဟုဘာဝဥ္စ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

၉၈. ကုသလံ ဝေဒနန္တိ ဧတ္ထာပိ ဝေဒနာယ သဒ္ဓိံ ဧကတ္တံ ဧကသန္တာနေ ဗဟူနံ ကုသလဝေဒနာနံ ဝသေန ဗဟုဘာဝဥ္စ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယနယေ မဂ္ဂကုသလောတိအာဒိဝစနသဗ္ဘာဝတော ဆေကဋ္ဌံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **သဖလော**တိအာဒီနိ ပုဋ္ဌော တထာရူပဿ တေဟာရဿ အဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။

၉၉. အကုသလပက္ခေ အဆေကဋ္ဌံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၁၀၀. အဗျာကတပက္ခေ သဿတာဒိဝသေန အဗျာကတဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀၄. **စက္ခုံ ဥပဟအယာ**တိအာဒီသု “စက္ခုမာ ဝိသမာနိဝါ။ပေ။ ဟာဟနိ ပရိဝဇ္ဇယေ”တိ(ဥအ. ၄၃) အာဒိတေဟာရသဗ္ဘာဝတော ပဋိဇာနာတိ။ စက္ခုမတ္တာဒိနိရောဓေန ပုဂ္ဂလနိရောဓံ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

၁၀၇. **ရူပံ ဥပဟအယ ဝေဒနံ ဥပဟအယာ**တိ ဧတ္ထ အညေပိ ရူပမူလကာ ဒုကတိကစတုက္ကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယသ္မာ ပန ခန္ဓေ ဥပဟအယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိံ, တသ္မာ ဒွေဝပိ တယောပိ စတ္တာရောပိ ပဥ္စပိ ဥပဟအယ ပညတ္တိံ ပဋိဇာနာတိ။ ကေဝလန္တာနေ ပန ဒွိဝိန္နံ ပဥ္စန္နံ တ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ အာယတနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၁၁၂. ဣဒါနိ ယံ ဥပဟအယ ယဿ ပညတ္တိ, ယထာ တဿ အနိစ္စတာယ တဿာပိ အနိစ္စတာ, တတော စ အည တ္တံ သိဒ္ဓံ, ဧဝံ တဿ ပုဂ္ဂလဿာပိ အာပဇ္ဇတီတိ ဒဿေတုံ **ယထာ ရုက္ခ**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဥပဟအယာ**တိ ပ ဋိစ္စ အာဂမ္မ, န ဝိနာ တန္တိ အတ္ထော။ ပရတာဒီ ပန တထာ အနိစ္ဆန္တော လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိက္ခိပတိ။

၁၁၅. **နိဂဠော**တိ သင်္ခလိကဗန္ဓနံ။ **နေဂဠိကော**တိ တေန ဗန္ဓကော **ယဿ ရူပံ သော ရူပဝါ** တိ ယသ္မာ ယဿ ရူပံ သော ရူပဝါ ဟောတိ, တသ္မာ ယထာ န နိဂဠော ။ပေ။ အညော ရူပဝါတိ အတ္ထော။

၁၁၆. **စိတ္တေ စိတ္တေ** တိအာဒီသု သရာကဒိစိတ္တဝသေန သရာကဒိတံ သန္ဓာယ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန ပဋိ ဇာနာတိ။ **ဇာယတီ**တိအာဒိနာ နယေန ပုဗ္ဗော ပုဂ္ဂလဿ ခဏိကဘာဝံ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ “သော”တိ တ “အ ညော”တိ တ ပုဗ္ဗော သဿတုစ္ဆေဒဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန န ဝတ္တဗ္ဗံ “ကုမာရကော”တိ တ “ကုမာရိကာ”တိ တ ပုဗ္ဗော လောကတေဟာရသမုစ္ဆေဒဘယေန ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဟာကဋ္ဌမေဝ။

၁၁၈. ဣဒါနိ ပရတာဒီ အညေနာကာရေန လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော **န ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ** တိအာဒိ မာဟ။ တတ္ထ **န ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ကိံ တေ ဣမိနာ ဧဝံ ဗဟုနာ ဥပဟအပညတ္တာနုယောဂေန, ဣဒံ တာဝ ဝဒေဟိ, ကိံ န ဝတ္တဗ္ဗံ “ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ”တိ။ တတော သကတဒိနာ အာမန္တာတိ ဝုတ္တေ **နနု ယော ပ ဿတီ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယော**တိ ပုဂ္ဂလော ။ **ယန္တိ** ရူပံ။ **ယေနာ**တိ စက္ခုနာ။ **သော**တိ ပုဂ္ဂလော။ **တန္တိ** ရူပံ။ **တေနာ**တိ စက္ခုနာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – နနု ယော ယံ ရူပံ ယေန စက္ခုနာ ပဿတိ, သော တံ ရူပံ တေန စက္ခုနာ ပဿန္တော ပုဂ္ဂလောတိ။ သကတဒီ ကိဥ္စာပိ စက္ခုဝိညာဏဿ နိဿယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တံ စက္ခုမေဝ ရူပံ ပဿတိ, တထာ သောတမေဝ သဒ္ဒံ သုဏာတိ။ပေ။ ဝိညာဏမေဝ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ, “အတ္ထိ အရဟတော စက္ခု, ပဿတိ အရဟာ စက္ခုနာ ရူပ”န္တိအာဒိသမ္မုတိဝသေန ပန အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ။

၁၂၀. တတော ဆလတဒံ နိဿာယ ပရတဒိနာ ပုဂ္ဂလဿ ဝတ္တဗ္ဗတာယ သာဓိတာယ တမေဝ တဒံ ပရိဝတ္တေ တွာ **ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ယော န ပဿတီ** တိ အန္ဓော အသညသတ္တော အရူပံ ဥပပန္နော နိရောဓံ သမာပန္နော, အနန္ဓောပိ စ အညတ္ထ ဒဿနသမယာ န ပဿတိ နာမ။ သေသတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေ သံ ဟဋ္ဌိဝသေနေဝ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၂၂. သုတ္တသံသန္ဒနာယံ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော ရူပဂေစရတ္တာ **ရူပံ ပဿတီ** တိ အာဟ။ ဒုတိယတရေ “သတ္တေ ပဿာမီ”တိဝစနတော **ပုဂ္ဂလံ ပဿတီ** တိ အာဟ။ တတိယတရေ “ရူပံ ဒိသွာ ပုဂ္ဂလံ ဝိဘာဝေတီ”တိ လဒ္ဓိ တော **ဥဘော ပဿတီ** တိ အာဟ။ ယသ္မာ ပန ပဿိတဗ္ဗံ နာမ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတန္တိ စတုဗ္ဗိဓေ ရူပသင်္ဂဟေ ရူပာယတနမေဝ သင်္ဂဟိတံ, တသ္မာ သကတဒီ “ရူပံ ပုဂ္ဂလော, ပုဂ္ဂလော ရူပံ, ဥဘော ရူပ”န္တိ အနုယောဂံ ကရောတိ။ တဿတ္တော ဟာကဋ္ဌောယေတတိ။

ဥပဟအပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ။

၁၃. ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၁၂၃. ဣဒါနိ ပုရိသကာရာနုယောဂေ ဟောတိ။ တတ္ထ ကမ္မေ သတိ နိယမတော တဿ ကာရကေနပိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ လဒ္ဓိယာ ပုစ္ဆာ ပရတဒိဿ, တထာရူပာနံ ကမ္မာနံ အတ္ထိတာယ ပဋိညာ သကတဒိဿ။ ပုန **ကတ္တာ ကာရေတာ**တိ

ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိသ္သ။ တတ္ထ **ကတ္တာ**တိ တေသံ ကမ္မာနံ ကာရကော။ **ကာရေတာ**တိ အာဏတ္တိဒေသနာဒီဟိ ဥပါယေဟိ ကာရာပကော။ ဣဒါနိ ယသ္မာ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ကတ္တာတိ ပုစ္ဆတိ, န ကရဏမတ္တံ, တသ္မာ ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိသ္သ။

၁၂၄. တသ္သ ကတ္တာ ကာရေတာ တိ ဧတ္ထ ယဒိ ယံ ယံ ဥပလဗ္ဘတိ, တသ္သ တသ္သ ကတ္တာ ပုဂ္ဂလော တေ ဥပလဗ္ဘတိ, ကိံ တသ္သာပိ ကာရကော စ ကာရာပကော စ အညော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ အတ္ထော။ ပရဝါဒီ တထာ အနိစ္ဆန္တော ဣသ္သရနိမ္မာနဝါဒဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော ယသ္မာ ပုဂ္ဂလံ မာတာပိတရော ဇနေန္တိ နာမံ ကရောန္တိ ပေါသေန္တိ, တသ္မာသ္သ တေ ကာရကာ။ ယေ စ ပန တံ ကလျာဏမိတ္တာ ဝါ အာစရိယာ ဝါ တာနိ တာနိ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနသိပ္ပါယတနာနိ သိက္ခာပေန္တိ, တေ ကာရာပကာ နာမာတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပုရိမကမ္မမေဝ တသ္သ ကတ္တာ စေဝ ကာရာပေတာ စာတိ အဓိပ္ပေတံ။

၁၂၅. တသ္သ တသ္သေဝ တိ ဣမိနာ ဣဒံ ပုစ္ဆတိ – ယဒိ ကမ္မာနံ ကာရကသ္သ ကတ္တာ တသ္သာပိ ကတ္တာ တသ္သာပိ ကတ္တာ အတ္ထေဝ, ဧဝံ သန္တေ ပုရိမေန ပုရိမေန အဝသ္သံ ပစ္ဆာ ပစ္ဆာ ပုဂ္ဂလော ကာတဗ္ဗောတိ ဣမိနာပိ တေ ကမ္မာနံ ကာရကေန ပုဂ္ဂလေန အာယတိံ အညော ပုဂ္ဂလော ကာတဗ္ဗော, တေနာပိ အညောတိ နတ္ထိ ဒုက္ခသ္သ အန္တကိရိယာ, နတ္ထိ ဝဋ္ဋသ္သ ဥပစ္ဆေဒော, နတ္ထိ အပ္ပစ္စယပရိနိဗ္ဗာနံ။ ပစ္စယာဘာဝေန ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓသ္သ ဒုက္ခသ္သ အဘာဝတော ယံ နိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ, နတ္ထိ တေ တန္တိ။ အထ ဝါ **တသ္သ တသ္သေဝ** တိ ယဒိ ကမ္မံ ကမ္မမတ္တံ န ဟောတိ, တသ္သ ပန ကာရကော ပုဂ္ဂလော, တသ္သာပိ ကာရကော, တသ္သာပိ ကာရကောတိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလပရမ္ပရာ အတ္ထိ။ ဧဝံ သန္တေ ယာ သော ကမ္မဝဋ္ဋသ္သ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန ဒုက္ခသ္သ အန္တကိရိယာ ဝုတ္တာ, သာ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ ပရဝါဒီ တံ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတော အပရာသုပိ ဥပလဗ္ဘတိ သာမညေန ကာရကပုစ္ဆာသု ပုဂ္ဂလံယေဝ သန္ဓာယ "ကတ္တာ ကာရေတာ"တိ ဝုတ္တံ, န ပစ္စယေ။ န ဟိ မဟာပထဝီအာဒီနံ ပစ္စယာ နတ္ထိ။

၁၃၅. အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ကတ္တာ တိ ပဉှော "သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာန"န္တိအာဒိဒိဋ္ဌိဘယာ ပဋိက္ခိတ္တော။

၁၃၆. ဝိပါကော ဥပလဗ္ဘတီ တိအာဒိ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီဝသေန ပုဂ္ဂလံ ဒသ္သေတုံ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ**တိ အနုယောဂေ ပရဝါဒိသ္သ, ဝိပါကပဝတ္တိတော အညသ္သ ဝေဒကသ္သ အဘာဝတော ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိသ္သ။ ပုန ပုစ္ဆာ သကဝါဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။

၁၃၈. တသ္သ ပဋိသံဝေဒီ တိ တသ္သ ဝိပါကပဋိသံဝေဒကသ္သ ပဋိသံဝေဒီ ယသ္မာ ပန ပဋိသံဝေဒိတဗ္ဗော နာမ ဝိပါကော, န စ ပုဂ္ဂလော ဝိပါကော, တသ္မာ ပဋိက္ခေပေါ ပရဝါဒိသ္သ။ ပုန ပုဋ္ဌော ယသ္မာ ပုညဝိပါကေ ဌိတတ္တာ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ပုတ္တံ ဝါ ပတိံ ဝါ မာတာ ဝါ ဇာယာ ဝါ ပရိစုမ္ဗတိ ပရိသဇ္ဇတိ, တသ္မာ တထာရူပံ ပဋိသံဝေဒိတံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ ပရဝါဒီ။

တသ္သ တသ္သေဝ တိ ယဒိ ဝိပါကော ဝိပါကမတ္တံ န ဟောတိ, တသ္သ ပန ပဋိသံဝေဒီ ပုဂ္ဂလော, တသ္သာပိ ပဋိသံဝေဒီ တသ္သာပိ ပဋိသံဝေဒီတိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလပရမ္ပရာ အတ္ထိ။ ဧဝံ သန္တေ ယာ သော ဝိပါကဝဋ္ဋသ္သ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန ဒုက္ခသ္သ အန္တကိရိယာ ဝုတ္တာ, သာ နတ္ထီတိ အတ္ထော။ ဣတော ပရံ ဥပလဗ္ဘတိသာမညေန ပဋိသံဝေဒီပုစ္ဆာသု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၄၂. အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ တိ ပဉှော "ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာန"န္တိအာဒိဒိဋ္ဌိဘယာ ပဋိက္ခိတ္တော။

၁၄၃. ဒိဗ္ဗံ သုခ န္တိအာဒိ ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဝိပါကံ ဘာဇေတွာ ဒသ္သနဝသေန အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သကဝါဒိနော စေတ္ထ ပုဂ္ဂလဝသေန ပဋိသံဝေဒီပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော, န ဝေဒယိတဝသေန။

၁၄၈. မဟာပထဝီအာဒီနိ ဟိ အာရမ္မဏံ ကတ္တ ဝေဒယိတာနံ ဥပ္ပတ္တိ အပ္ပဋိသိဒ္ဓာ။

၁၇၀. ကတ္တာ ကာရေတာ ဝိပာကပဋိသံဝေဒီတိအာဒိ တေမိဿကနယဝသေန အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **သော ကရောတီ**တိ ယံ တ္ဝံ ကတ္တာတိ စ ပဋိသံဝေဒီတိ စ ဝဒေသိ, ကိံ သောယေဝ ကရောတိ, သော ပဋိသံဝေဒေတိ။ အယမနုယောဂေါ သကတဒိဿ, သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခေပေါ ပရတဒိဿ။

၁၇၁. ပုန ပုဋ္ဌော "ဣဓ နန္ဒတိ ပေစ္စ နန္ဒတီ"တိအာဒိသုတ္တဝသေန (ခု. ပ. ၁၈) ပဋိညာ တဿေဝ။ အထဿ ဝစနောကာသံ ပဋိဗာဟန္တော သကတဒီ **သယံကတံ သုခဒုက္ခန္တိ** အာဟ။

၁၇၂. တတ္ထ **အညော ကရောတီ**တိ ကာရကဝေဒကာနံ အညတ္တပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တံ။ တတော ပရတဒီ သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခိပိတ္တ ပုန ပုဋ္ဌော "မနုဿဘူတော ကတ္တ ဒေဝဘူတော ပဋိသံဝေဒေတီ"တိ မညမာနော ပဋိဇာနာတိ ။ ဇဝံတဒိနော ပန ပရံကတံ သုခဒုက္ခံ အာပဇ္ဇတီတိ တဿ ဝသေန ပုဋ္ဌော ပုန ပဋိက္ခိပတိ။

၁၇၄. သော စ အညော စာတိ ကာရကဝေဒကာနံ ဧကတ္တအညတ္တပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တံ။ တတော ပရတဒီ သုတ္တဝိရောဓဘယေနေဝ ပဋိက္ခိပိတ္တ ပုန ပုဋ္ဌော ပုရိမေ ဒွေဝပိ နယေ ဧကတော ကတ္တ ပဋိဇာနာတိ။ ဇဝံတဒိနော ပန သယံကတဥ္စ ပရံကတဥ္စ သုခဒုက္ခံ အာပဇ္ဇတီတိ တဿ ဝသေန ပုဋ္ဌော ပုန ပဋိက္ခိပတိ။

၁၇၆. နေဝ သော ကရောတီတိ ကာရကဝေဒကာနံ ဧကတ္တအညတ္တပဋိက္ခေပဝသေန ဝုတ္တံ။ တတော ပရတဒီ သုတ္တဝိရောဓဝသေနေဝ ပဋိက္ခိပိတ္တ ပုန ပုဋ္ဌော ယသ္မာ မနုဿော ဒေဝလောကူပပတ္တိယာ ကမ္မံ ကတ္တ န မနုဿဘူတောဝ ပဋိသံဝေဒေတိ, နာပိ ယေန ကမ္မံ ကတံ, တတော အညောဝ ပဋိသံဝေဒေတိ, တသ္မာ ကာရကတော ဝေဒကော နေဝ သော ဟောတိ, န အညောတိ မညမာနော ပဋိဇာနာတိ။ လဒ္ဓိမတ္တမေဝေတံ? ဇဝံတဒိနော ပန အသယံကာရံ အပရံကာရံ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ အာပဇ္ဇတီတိ တဿ ဝသေန ပုဋ္ဌော ပုန ပဋိက္ခိပတိ။ အပိစ ဣမသ္မိံ တေမိဿက နယေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဣမိနာပိ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မာ ဟိ အယံ ပုဂ္ဂလတဒီ ကမ္မာနံ ကာရကဥ္စ ဝေဒကဥ္စ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာဿ ယော ကာရကော, တေနေဝ တ ဝေဒကေန ဘဝိတဗ္ဗံ, အညေန တ ဥဘောဟိ တ ဘဝိတဗ္ဗံ, ဥဘောဟိ တပိ န ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဣဒမာပန္နံ ဟောတိ။ ဧဝမာပန္နမေဝ အနုယောဂံ အနုယုဥ္ဇန္တော သကတဒီ "သော ကရောတီ"တိအာဒယော စတ္တာရောပိ ဝိကပ္ပေ အာဟ။ သေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ။

ပရိယောသာနေ ပန စတ္တာရောပိ ပဥှာ ဧကတော ပုဋ္ဌာ။ တတ္ထ ပဋိက္ခေပေါ စ ပဋိဇာနနာ စ သယံကတာဒိအေသပ္ပတ္တိ စ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတော ပရံ "ကလ္လာဏပာပကာနီ"တိ အဝတ္တ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာ ဧဝ "ကမ္မံ အတ္ထီ"တိအာဒိနာ ဝိကပ္ပေန ဒဿိတာ။ တေသမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ။

ကလ္လာဏဝဂ္ဂေါတိပိ တဿေဝ နာမံ။

၁၄. အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၁၉၃. ဣတော ပရံ အဘိညာနုယောဂါဒိဝသေန အရဟတ္တသာဓနာ ဟောတိ။ တတ္ထ **အာမန္တာ** တိ သကတဒိနာ ပဋိညာတေ ပရတဒီ "ဗဟိဒ္ဓာ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိဝိသေသာဓိဂမော နတ္ထိ, အဇ္ဈတ္တံ အတ္ထိ, တသ္မာ ဣဒ္ဓိဓာဒိနိဗ္ဗတ္တကေန ပုဂ္ဂလေန ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ မညမာနော **နနု အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတီ** တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ။

၁၅-၁၈. ဉာတကာနုယောကဒိဝဏ္ဏနာ

၁၉၇. ဣတနိ **မာတာ**တိအာဒိကော ဉာတကာနုယောကော။ **ခတ္တိယော** တိအာဒိကော ဇာတိအနုယောကော။ **ဂဟဋ္ဌော ပဗ္ဗဇိတော**တိ ပဋိပတ္တိအနုယောကော။ **ဒေဝတေ မနုဿော** တိ ဥပပတ္တိအနုယောကော။ **သောတာပန္နော** တိအာဒိကော ပဋိဝေဓာနုယောကော, အရိယာနုယောကောတိပိ ဝုစ္စတိ။ တေ သဗ္ဗေ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ "အရဟာ ဟုတွာ န အရဟာ"တိ ပနေတ္ထ မောဃပဉှာတ္တာ န ဝုတ္တံ။

၂၀၆. **စတ္တာရော ပုရိသယုဂ** တိအာဒိ သံဃာနုယောကော, သောပိ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

၂၀၉. **သင္ခတော** တိအာဒိ သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝတနုယောကော။ တတ္ထ **တတိယာ ကောဋီ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ။ တထာရူပဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ အဘာဝတော ပဋိက္ခေပေ ပရတဒိဿ။ ပုန ပုဋ္ဌော ပုဂ္ဂလံ သန္ဓာယ ပဋိညာ တဿေဝ။

၂၁၁. **အညော ပုဂ္ဂလော** တိပဉ္စေဟပိ သင္ခတေဟိ ခန္ဓေဟိ အညတ္တံ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခေပေ တဿေဝ။

၂၁၂. **ခန္ဓာ သင္ခတာ** တိအာဒိ သင္ခတာသင္ခတာနိ သရူပေန ဒဿေတုံ အညတ္တပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၂၁၃. **ရူပံ သင္ခတ** န္တိအာဒိ ခန္ဓေ ဝိဘာဂတော ဒဿေတုံ အညတ္တပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၂၁၄. **ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပာဒော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, "ဇာတိဓမ္မာ ဇရာဓမ္မာ, အထော မရဏဓမ္မိနော"တိအာဒိသုတ္တဝသေန ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ သင္ခတဘာဝံ ပနဿ သော န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။

၂၁၅. ပုန **န ဥပ္ပာဒော ပညာယတီ** တိအာဒိနာ နယေန ပုဋ္ဌော "ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္ဘောတိ , ဒုက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဝေတိ စာ"တိအာဒိဝစနတော (သံ. နိ. ၁.၁၇၁) ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပာဒါဒယော နာမ န ယုဇ္ဇန္တီတိ ပဋိဇာနာတိ။

၂၁၆. **အတ္ထတ္တမှဟီ** တိ အတ္ထံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ။ တတ္ထ **အတ္ထိ** တိ ပုစ္ဆတိ။ တဿ အတ္ထိတာယ သဿတံ, နတ္ထိတာယ။ ဥစ္ဆေဒေ အာပဇ္ဇတိ။ တဒုဘယမ္ပိ အနိစ္ဆန္တော ပဉ္ဆာ ပဋိက္ခိပတိ။

ဉာတကာနုယောကာဒိဝဏ္ဏနာ။

၁၉. ပဋိဝေဓာနုယောကာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၁၇. ဘာဝံ နိဿာယ ပဉှော **ဘဝန္တိ** ဥပပတ္တိဘာဝံ။

၂၁၈. ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနပဉှော ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနော ပရိဂ္ဂဟိတဝေဒနော ယောကာဝစရော ပဇာနာတိ, ဗာလပုထုဇ္ဇနော နပ္ပဇာနာတိ။

၂၂၄. ကာယာနုပဿနာဒိပဉှာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။

၂၂၆. ဟာရာယနကထာယ **သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု** တိ သတ္တသုညတာဝသေန ခန္ဓလောကံ ဩလောကေဟီတိ အတ္ထော။

၂၂၈. **ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတီ** တိ သကတဒိပုစ္ဆာ။ ပရတဒိဿ ဟိ "သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု"တိ ကထာယ ယော အဝေက္ခတိ, သော ပုဂ္ဂလောတိ လဒ္ဓိ, တသ္မာ နံ ဧဝံ ပုစ္ဆတိ။ **သဟ ရူပေနာ**တိ ရူပကာယေန သဒ္ဓိံ၊ တတော အနိဿဋ္ဌော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပဉ္စတေကာရဝသေန အနုဇာနိတွာ ပုန တံ ဇီဝန္တိ ပုဋ္ဌော သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ **ဝိနာ ရူပေနာ**တိ ဣဒံ စတုဝေကာရဝသေန အနုဇာနိတွာ ပုန အညံ ဇီဝန္တိ ပုဋ္ဌော သုတ္တဝိရောဓဘယေနေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ "အဗ္ဘန္တရဂတော"တိ စ "ဗဟိဒ္ဓာ နိက္ခမိတွာ"တိ စ ဣဒံ "သဟ ရူပေန ဝိနာ ရူပေနာ"တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဿ လက္ခဏဝစနံ။ တတ္ထ **အဗ္ဘန္တရဂတော** တိ ရူပဿ အန္တောဂတော, ဣတော တ ဇဋ္ဌော

တ အနိက္ခမိတ္တ ရူပပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ ဌိတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ **နိက္ခမိတ္တ** တိ ရူပပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကမိတွာ။ ရူပံ အနိဿိတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။

၂၃၁. **အနတ္တာ** တိ အတ္တနာ ဇီဝေန ပုဂ္ဂလေန ရဟိတော။ ကေဓမ္မေပိ ပုဂ္ဂလော နတ္ထီတိ အတ္ထော။ ဇဝံ သဗ္ဗသုတ္တာနံ အာဂမဥ္စကထာသု ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဓ ပန သန္ဓာယဘာသိတမတ္တမေဝ ဝက္ခာမ။

၂၃၇. **ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သပ္ပိကုမ္ဘော** တိအာဒိ "သဗ္ဗာဝ ဒေသနာ ယထာရုတဝသေနေဝ အတ္ထတော န ဂဟေတဗ္ဗာ"တိ ဒဿနတ္ထံ အာဘတံ။ ယထာ ဟိ သုဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ ကတော သုဝဏ္ဏဝိကာရော ကုမ္ဘော သုဝဏ္ဏကုမ္ဘောတိ ဝုစ္စတိ, န ဇဝံ သပ္ပိံ ဂဟေတွာ ကတော သပ္ပိဿ ဝိကာရော သပ္ပိကုမ္ဘော နာမ အတ္ထိ။ ယသ္မိံ ပန ကုမ္ဘေ သပ္ပိ ပက္ခိတ္တံ, သော သပ္ပိကုမ္ဘော နာမာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တေလကုမ္ဘာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ စ နိဗ္ဗာနံ နိစ္စံ ဓုဝံ, န ဇဝံ ဘတ္တံ တ ယာဂု တ အတ္ထိ။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ပန အကတွာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဒဿာမာတိ ပညတ္တဝသေန "နိစ္စဘတ္တံ ဓုဝယာဂူ"တိ ဝုစ္စတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော"တိအာဒီသုပိ ယထာ ရူပာဒယော ဓမ္မာ ပစ္စတ္တလက္ခဏသာမညလက္ခဏဝသေန အတ္ထိ, န ဇဝံ ပုဂ္ဂလော ။ ရူပာဒီသု ပန သတိ 'ဇဝံနာမော''ဇဝံဂေါတ္တော'တိ ဝေဟာရော ဟောတိ။ ဣတိ ဣမိနာ လောကဝေဟာရေန လောကသမ္မုတိယာ လောကနိရုတ္တိယာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဘဂဝတာ – "ဣမာ ခော စိတ္တ, လောကသမညာ လောကနိရုတ္တိယော လောကဝေဟာရာ လောကပညတ္တိယော"တိ (ဒီ. နိ. ၁.၄၄၀)။ ရူပာဒိဓမ္မာ ပန ဝိနာပိ လောကသမ္မုတိံ ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေန ပညာပနတော အတ္ထီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။

ဗုဒ္ဓါနံ ပန **ဒွေဝ ကထာ** သမ္မုတိကထာ စ ပရမတ္ထကထာ စ။ တတ္ထ သတ္တော, ပုဂ္ဂလော, ဒေဝေါ, ဗြဟ္မာတိ အာဒိကာ **သမ္မုတိကထာ** နာမ။ အနိစ္စံ, ဒုက္ခံ, အနတ္တာ, ခန္ဓာ, ဓာတုယော, အာယတနာနိ, သတိပဋ္ဌာနာ, သမ္မပ္ပဓာနာတိအာဒိကာ **ပရမတ္ထကထာ** နာမ။

တတ္ထ ယော သမ္မုတိဒေသနာယ သတ္တောတိ တ။ပေ.။ ဗြဟ္မာတိ တတိ ဝုတ္တေ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နိယ္យာတုံ အရဟတ္တဇယဂ္ဂာဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ, တဿ ဘဂဝါ အာဒိတောဝ သတ္တောတိ တ ပုဂ္ဂလောတိ တ ပေါသောတိ တ ဒေဝေါတိ တ ဗြဟ္မာတိ တ ကထေတိ။ ယော ပရမတ္ထဒေသနာယ အနိစ္စန္တိ တ ဒုက္ခန္တိ တတိအာဒီသု အညတရံ သုတွာဝ ဇာနိတုံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နိယ္ယာတုံ အရဟတ္တဇယဂ္ဂာဟံ ဂဟေတုံ သက္ကောတိ။ တဿ အနိစ္စန္တိ အာဒီသု အညတရံ ကထေတိ။ တထာ သမ္မုတိကထာယ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿ န ပဌမံ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ။ သမ္မုတိကထာယ ပန ဗောဓေတွာ ပစ္ဆာ ပရမတ္ထကထံ ကထေတိ ။ ပရမတ္ထကထာယ ဗုဇ္ဈနကသတ္တဿာပိ န ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပရမတ္ထကထာယ ပန ဗောဓေတွာ ပစ္ဆာ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။ ပကတိယာ ပန ပဌမမေဝ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တဿ ဒေသနာ လူခာကာရာ ဟောတိ။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓါ ပဌမံ သမ္မုတိကထံ ကထေတွာ ပစ္ဆာ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တိ။ တေ သမ္မုတိကထံ ကထေန္တာပိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ၊ ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တာပိ သစ္စမေဝ သဘာဝမေဝ အမုသာဝ ကထေန္တိ။ အယဉှိ –

"ဒုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝဒတံ ဝရော။
သမ္မုတိံ ပရမတ္ထဉ္စ၊ တတိယံ နုပလဗ္ဘတိ"။

တတ္ထ –

"သင်္ကေတဝစနံ သစ္စံ၊ လောကသမ္မုတိကာရဏာ။
ပရမတ္ထဝစနံ သစ္စံ၊ ဓမ္မာနံ တထလက္ခဏာ"န္တိ။

အပရော နယော – ဒွေဝ ဘဂဝတော ဒေသနာ ပရမတ္ထဒေသနာ စ ခန္ဓာဒိဝသေန, သမ္မုတိဒေသနာ စ သပ္ပိကုမ္ဘာဒိဝသေန။ န ဟိ ဘဂဝတ သမညံ အတိဓာဝတိ။ တသ္မာ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော"တိ ဝစနမတ္တတော အဘိနိဝေသော န ကာတဗ္ဗော

ဗော။ သတ္ထာရာ ဟိ –

> ‘‘ပညတ္တိံ   အနတိက္ကမ္မ၊ ပရမတ္ထော ပကာသိတော။
> သမညံ နာတိဓာဝေယ္ယ၊ တသ္မာ အညောပိ ပဏ္ဍိတော။
> ပရမတ္ထံ ပကာသေန္တော၊ သမညံ နာတိဓာဝယေ’’။

သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ပုဂ္ဂလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပရိဟာနိကထာ

၁. တဒယုတ္တိပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ

၂၃၉. ဣဒါနိ ပရိဟာနိကထာ ဟောတိ။ ပရိဟာနိဓမ္မော အပရိဟာနိဓမ္မော, ''ဒွေဝမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ သေက္ခဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ'' (အ. နိ. ၂.၁၈၅), ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ သမယဝိမုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တီ''တိ (အ. နိ. ၅.၁၄၉) ဧဝမာဒီနိ ဟိ သုတ္တာနိ နိဿာယ သမ္မိတိယာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒိနော ဧကစ္စေ စ မဟာသင်္ဃိကာ အရဟတောပိ ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ, တသ္မာ တေ တ ဟောန္တု အညေယေဝ တ, ယေသံ အယံ လဒ္ဓိ, တေသံ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ **ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ **ပရိဟာယတီ**တိ ဒွေ ပရိဟာနိယော ပတ္တပရိဟာနိ စ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ စ။ တတ္ထ ''ဒုတိယမ္ပိ ခော အာယသ္မာ ဂောဓိကော တမှာ သာမယိကာယ စေတောဝိမုတ္တိယာ ပရိဟာယီ''တိ (သံ. နိ. ၁.၁၅၉) အယံ ပတ္တပရိဟာနိ နာမ။ ''မာ တေ သာမညတ္ထိကာနံ သတံ သာမညတ္ထော ပရိဟာယီ''တိ (မ. နိ. ၁.၄၁၆-၄၁၈) အယံ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ။ တာသု ဣဓ ပတ္တပရိဟာနိ အဓိပ္ပေတာ။ တဉ္ဟိ သန္ဓာယ **အာမန္တာ** တိ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ သကသမယေ ပန ဣမံ ပတ္တပရိဟာနိံ နာမ လောကိယသမာပတ္တိယာဝ ဣစ္ဆန္တိ, န အရဟတ္တာဒီဟိ သာမညဖလေဟိ။ ပရသမယေပိ နံ သဗ္ဗသာမညဖလေသု သဗ္ဗဘဝေသု သဗ္ဗကာလေသု သဗ္ဗေသဉ္စ ပုဂ္ဂလာနံ န ဣစ္ဆန္တိ။ တံ ပန တေသံ လဒ္ဓိမတ္တမေဝါတိ သဗ္ဗံ လဒ္ဓိဇာလံ ဘိန္ဒိတုံ ပုန **သဗ္ဗတ္ထာ** တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ဝဍ္ဎိတာ။

တတ္ထ ယသ္မာ ပရဝါဒီ ကမေန ပရိဟာယိတ္ဝာ သောတာပတ္တိဖလေ ဌိတဿ အရဟတော ပရိဟာနိံ န ဣစ္ဆတိ, ဥပရိဖလေသု ဌိတဿေဝ ဣစ္ဆတိ။ ယသ္မာ စ ရူပာရူပဘဝေသု ဌိတဿ န ဣစ္ဆတိ, ကမ္မာရာမတာဒီနံ ပန ပရိဟာနိယဓမ္မာနံ ဘာဝတော ကာမဘဝေ ဌိတဿေဝ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ''သဗ္ဗတ္ထာ''တိ ပုဋ္ဌော ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ဒုဋ္ဌံ ကတ္ဝာ ပုဋ္ဌော ကာမဘဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဟိ ကာမဘဝေ ပရိဟာနိကရာ ကာမဂုဏာ အတ္ထိ, တသ္မာ တတ္ထ ပရိဟာယတီတိ တဿ လဒ္ဓိ။

တတိယပုစ္ဆာယ **ပရိဟာနီ**တိ ပရိဟာနိကရေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပရိဟာနိ နာမ ကမ္မာရာမတာဒိဓမ္မာ, ဝိသေသတော တ ကာမရာဂဗ္ယာပာဒာ ဧဝ, တေ စ ရူပာရူပဘဝေ နတ္ထိ, တသ္မာ ''န ဟေဝ''န္တိ ပဋိက္ခေပော ပရဝါဒိဿ။

သဗ္ဗဒါ တိ ကာလပုစ္ဆာ။ တတ္ထ ပဌမပဉ္ဟေ ယောနိသောမနသိကာရကာလေ အပရိဟာယနတော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ အယောနိသောမနသိကရောတော ရတ္တိဘာဂေ တ ဒိဝသဘာဂေ တ သဗ္ဗဒါ ပရိဟာယနတော ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ ပရိဟာနိကရဓမ္မသမာယောဂေ သတိ မုဟုတ္တမေဝ ပရိဟာနိ နာမ ဟောတိ, တတော ပုဗ္ဗေ အပရိဟီနဿ ပစ္ဆာ ပရိဟီနဿ စ ပရိဟာနိ နာမ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။

သဗ္ဗေဝ အရဟန္တော တိ ပဉ္ဟာနံ ပဌမသ္မိံ တိက္ခိန္ဒြိယေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယသ္မိံ မုဒိန္ဒြိယေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယသ္မိမ္ပိ တိက္ခိန္ဒြိယာဝ အဓိပ္ပေတာ။ တေသဉ္ဟိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပရိဟာနိ န ဟောတီတိ တဿ လဒ္ဓိ။

သောတာပတ္တိဖလာတိ ပဌမပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, ဒုတိယာ သကဝါဒိဿ။ တတြာယံ အဓိပ္ပာယော — ယံ မံ တုမှေ ပုစ္ဆထ — ''အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယန္တော စတူဟိ ဖလေဟိ ပရိဟာယတီ''တိ, တတ္ထ တေ ပဋိပုစ္ဆာမိ — ''စတူဟိ သတသဟဿေဟိ သေဋ္ဌီ သေဋ္ဌိတ္တံ ကရောန္တော သတသဟဿေဟိ ပရိဟီနေ သေဋ္ဌီ သေဋ္ဌိတ္တာ ပရိဟီနော ဟောတီ''တိ။ တတော သကဝါဒိနာ ဧကဒေသေန ပရိဟာနိံ သန္ဓာယ ''အာမန္တာ''တိ ဝုတ္တေ **သဗ္ဗသာပတေယျာ ပရိဟီနော ဟောတီ**တိ ပုစ္ဆတိ။ တထာ အပရိဟီနတ္တာ သကဝါဒီ န ဟေဝါတိ ဝတ္ဝာ အထ နံ ''ဧဝမေဝ အရဟာပိ ပရိဟာယတိ စ။ န စ စတူဟိ ဖလေဟီ''တိ ဥပ္ပန္နလဒ္ဓိကံ ဒုတိယံ ဘဗ္ဗပဉ္ဟံ ပုစ္ဆတိ။ ပရဝါဒီ သေဋ္ဌိနော အဘဗ္ဗတာယ နိယမံ အပဿန္တော ပဋိဇာနိတ္ဝာ အရဟတော စတူဟိ ဖလေဟိ ပရိဟာနိဘဗ္ဗတံ ပုဋ္ဌော ''နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏ

ဏော’’တိ (အ. နိ. ၃.၈၇) ဝစနသ္သ အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတွာ လဒ္ဓိယံ ဌိတော သောတာပတ္တိဖလတော ပရိဟာယိတုံ အဘဗ္ဗတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ တံ ပနသ္သ လဒ္ဓိမတ္တမေဝါတိ။

ဇွော္တာဝတာ တဒယုတ္တိ နာမ နိဋ္ဌိတာ ဟောတိ။

၂. အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ

၂၄၀. ဣဒါနိ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနာ အာရဒ္ဓါ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကေစိ အရဟတော ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ, ကေစိ အနာကမိနောပိ, ကေစိ သကဒါဂါမိဿာပိ။ သောတာပန္နဿ ပန သဗ္ဗေပိ န ဣစ္ဆန္တိယေဝ။ ယေ အရဟတ္တာ ပရိဟာယိတွာ အနာကမိသကဒါဂါမိဘာဝေ ဌိတာ, တေသံ ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ, န ဣတရေသံ အနာကမိသကဒါဂါမီနံ။ သောတာပန္နဿ ပန တေပိ သဗ္ဗထာပိ န ဣစ္ဆန္တိယေဝ, တသ္မာ ပေယျာလမုခေန ပုစ္ဆာ ကတာ။ တတ္ထ တေသံ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ‘‘ပရိဟာယတိ အနာကမီ အနာကမိဖလာ’’တိ ဟိ ပဥှသ္မိံ ယေ အနာကမိနော ပရိဟာနိံ န ဣစ္ဆန္တိ, တေသံ ဝသေန ပဋိက္ခေပေါ။ ယေ ပကတိအနာကမိနော တ အရဟတ္တာ ပရိဟာယိတွာ ဌိတအနာကမိနော တ ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ, တေသံ ဝသေန ပဋိညာတိ ဣဒမေတ္ထ နယမုခံ။ တဿာနုသာရေန သဗ္ဗ ပေယျာလာ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၄၁. ယံ ပနေတ္ထ ‘‘သောတာပတ္တိဖလဿ အနန္တရာ အရဟတ္တံယေဝ သစ္ဆိကရောတီ’’တိ ဝုတ္တံ, တံ ပရိဟီနဿ ပုန တယမတော အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဣတရော သောတာပတ္တိဖလာနန္တရံ အရဟတ္တဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။

၂၄၂. တတော ပရံ ‘‘ပရိဟာနိ နာမေသာ ကိလေသပ္ပဟာနဿ တ မန္ဒတာယ ဘဝေယျ, မဂ္ဂဘာဝနာဒီနံ တ အနဓိမတ္တတာယ, သစ္စာနံ တ အဒဿနေနာ’’တိ ဧဝမာဒီနံ ဝသေန အနုယုဉ္ဇိတုံ **ကဿ ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟီနာ** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနာဓိပ္ပာယမေဝ သုတ္တာနံ ပနတ္ထော အာဂမဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၆၂. **သမယဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတီ** တိ ဧတ္ထ မုဒိန္ဒြိယော သမယဝိမုတ္တော, တိက္ခိန္ဒြိယော အသမယဝိမုတ္တောတိ တေသံ လဒ္ဓိ။ သကသမယေ ပန အဝသိပ္ပတ္တော ဈာနလာဘီ သမယဝိမုတ္တော, ဝသိပ္ပတ္တော ဈာနလာဘီ စေဝ သဗ္ဗေ စ အရိယပုဂ္ဂလာ အရိယေ ဝိမောက္ခေ အသမယဝိမုတ္တာတိ သန္နိဋ္ဌာနံ။ သော ပန တံ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ သမယဝိမုတ္တော ပရိဟာယတိ, ဣတရော န ပရိဟာယတီ’’တိ အာဟ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ။

၃. သုတ္တသာဓနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ

၂၆၅. ဣဒါနိ သုတ္တသာဓနာ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဥစ္စာဝစာ**တိ ဥတ္တမဟီနဘေဒတော ဥစ္စာ စ အဝစာ စ။ **ပဋိပဒါ**တိ ပဋိပဒါ။ **သမဏေန ပကာသိတာ**တိ ဗုဒ္ဓသမဏေန ဇောတိတာ။ သုခါပဋိပဒါ ဟိ ခိပ္ပာဘိညာ ဥစ္စာ။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ အဝစာ။ ဣတရာ ဒွေဝ ဧကေနင်္ဂေန ဥစ္စာ, ဧကေန အဝစာ။ ပဌမံ ဝုတ္တာ ဧဝ တ ဥစ္စာ, ဣတရော တိဿောပိ အဝစာ။ တာယ စေတာယ ဥစ္စာဝစာယ ပဋိပဒာယ **န ပာရံ ဒိဂုဏံ ယန္တိ**, ဧကမဂ္ဂေန ဒွိက္ခတ္တုံ နိဗ္ဗာနံ န ဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ? ယေန မဂ္ဂေန ယေ ကိလေသာ ပဟီနာ, တေန တေသံ ပုန အပ္ပဟာတဗ္ဗတော။ ဧတေန ပရိဟာနိအဘာဝံ ဒီပေတိ။ **နယိဒံ ဧကဂုဏံ မုတန္တိ** တဉ္စ ဣဒံ ဟာရံ ဧကတရံယေဝ ဖုသနာရဟံ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ဧကေန မဂ္ဂေန သဗ္ဗကိလေသာနံ အပ္ပဟာနတော။ ဧတေန ဧကမဂ္ဂေနေဝ အရဟတ္တာဘာဝံ ဒီပေတိ။

အတ္ထိ ဆိန္နဿ ဆေဒိယ န္တိ ဆိန္နဿ ကိလေသဝဋ္ဋဿ ပုန ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ ကိဉ္စိ အတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော တိက္ခိန္ဒြိယံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန ပုဗ္ဗေ မုဒိန္ဒြိယံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သကဝါဒီ သုတ္တံ အာဟရိတွာ နတ္ထိဘာဝံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ **ဩဃပါသော**တိ ကိလေသောဃော စေဝ ကိလေသပါသော စ။

၂၆၆. ကတဿု ပဋိစယော တိ ဘာဝိတဿ မဂ္ဂဿ ပုန ဘာဝနာ။ ဣဓာပိ ပဋိက္ခေပပဋိဇာနနာနိ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၂၆၇. ပရိဟာနာယ သံဝတ္တန္တိ တိ ပရတဒိနာ အာဘတေ သုတ္တေ ပဥ္စ ဓမ္မာ အပ္ပတ္တပရိဟာနာယ စေဝ လော ကိယသမာပတ္တိပရိဟာနာယ စ သံဝတ္တန္တိ။ သော ပန ပတ္တဿ အရဟတ္တဖလဿ ပရိဟာနာယ သလ္လက္ခေ တိ။ တေနေဝ **အတ္ထိ အရဟတော ကမ္မာရာမတာ** တိ အာဟ။ ဣတရောပိ အသမယဝိမုတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဣတရံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကာမရာဂဝသေန တ ပဝတ္တမာနံ တံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ဣတရထာ ပဝတ္တမာနံ ပဋိဇာနာတိ။ ရာကဒီနံ ပန အတ္ထိတံ ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနိတုံ န သက္ကောတိ။

၂၆၈. ကိံ ပရိယုဋ္ဌိတော တိ ကေန ပရိယုဋ္ဌိတော အနုဗဒ္ဓော အဇ္ဈောတ္ထတော တ ဟုတ္ဝာတိ အတ္ထော။ အနုသယပုစ္ဆာယပိ တိကွိန္နိယူမုဒိန္နိယဝသေနေဝ ပဋိက္ခေပပဋိဇာနနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ကလ္လာဏာနုသယောတိ ဝစ နမတ္တသာမညေန တ ပဋိဇာနာတိ။ **ရာဂေ ဥပစယံ ဂစ္ဆတိ** တိ ဘာဝနာယ ပဟီနံ သန္ဓာယာဟ။ ပရတော အေသမောဟေ သုပိ ဧသေဝ နယော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ ပန ဒဿနေန ပဟီနတ္တာ ဥပစယံ န ဂစ္ဆတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာန တ္ထမေဝတိ။

သုတ္တသာဓနာ။

ပရိဟာနိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဗြဟ္မစရိယကထာ

၁. သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၉. ဣဒါနိ ဗြဟ္မစရိယကထာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒွေဝ ဗြဟ္မစရိယတသာ, မဂ္ဂဘာဝနာ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ သဗ္ဗဒေဝေသု နတ္ထိ။ မဂ္ဂဘာဝနာ ဌပေတွာ အသညသတ္တေ သေသေသု အပ္ပဋိသိဒ္ဓါ။ တတ္ထ ယေ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ ဥပာဒာယ တဒုပရိဒေဝေသု မဂ္ဂဘာဝနမ္ပိ န ဣစ္ဆန္တိ သေယ္ယထာပိ သမ္မိတိယာ, တေ သန္ဓာယ **နတ္ထိ ဒေဝေသူ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ "တီဟိ, ဘိက္ခဝေ, ဌာနေဟိ ဇမ္ဗုဒီပကာ မနုဿာ ဥတ္တရကုရုကေ စ မနုဿေ အဓိဂ္ဂဏှန္တိ ဒေဝေ စ တာဝတိံသေ။ ကတမေဟိ တီဟိ? သူရာ သတိမန္တော ဣဓ ဗြဟ္မစရိယတသော"တိ (အ. နိ. ၉.၂၁) ဣဒံ သုတ္တံ နိဿာယ ဒွေဝပိ ဗြဟ္မစရိယတသာ နတ္ထိ ဒေဝေသူတိ ဥပ္ပန္နလဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ပရတဒိသ္သ။ ပုန ဒုတိယနွှိ ဗြဟ္မစရိယာနံ အန္တရာယိကဓမ္မဝသေနေဝ **သဗ္ဗေ ဒေဝတ ဇဠာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ တတ္ထ **ဟတ္ထသံတစိကာ** တိ မူက ဝိယ ဟတ္ထမုဒ္ဒာယ ဝတ္တာရော။ ပရတော **အတ္ထိ ဒေဝေသူ** တိ ပုစ္ဆာ ပရတဒိသ္သ, မဂ္ဂဘာဝနံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိသ္သ။ ပဋိညာယ အဓိပ္ပာယံ အသလ္လက္ခေတွာ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝသေန အနုယောဂေ ပရတဒိသ္သ။

၂၇၀. **ယတ္ထ နတ္ထိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ** တိ ပဥှေပာ ဂိဟီနဋ္ဌေဝ ကေစ္စာနဋ္ဌ ဒေဝတနံ မဂ္ဂပဋိလာဘံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပော တသ္သေဝ။ ပုန ပုဋ္ဌော ပစ္စန္တတသိနော စေဝ အသညသတ္တေ စ သန္ဓာယ ပဋိညာ တသ္သေဝ။ **ယော ပဗ္ဗဇတီ** တိ အာဒီသု ပုစ္ဆာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုန "အတ္ထိ ဒေဝေသူ"တိ ပဥှေပိ မဂ္ဂဘာဝနံ သန္ဓာယေဝ ပဋိညာ သကတဒိသ္သ, "သဗ္ဗဒေဝေသူ"တိ ဝုတ္တေ အသညသတ္တေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပော တသ္သေဝ။

၂၇၁. **မနုဿေသူ** တိ ပဥှာဒွယေ ဇမ္ဗုဒီပကေ သန္ဓာယ ပဋိညာ။ ပစ္စန္တတသိနော သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အတ္ထိ ယတ္ထ အတ္ထီ တိ အတ္ထိ တေ ဒေဝတ, အတ္ထိ တ သော ပဒေသော, ယတ္ထ အတ္ထီတိ ဧဝံ သတ္တပဒေသဝိဘာဂမုခေန ဝိသ္သဇ္ဇနံ သကတဒိသ္သ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗေ ကေန္တရိကပဥှာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၇၂. သုတ္တာနုယောဂေ **ကုဟိံ ဖလုပ္ပတ္တီ** တိ တသ္သ အနာဂါမိနော အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိ ကုဟိန္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ **တတ္ထေတ** တိ သုဒ္ဓါတသေသူတိ အတ္ထော။

ဟန္ဒ ဟီ တိ ကာရဏတ္ထေ နိပါတော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယသ္မာ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော ဣဓ လောကေ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန တတ္ထ သုဒ္ဓါတသေသု ဖလံ သစ္ဆိကရောတိ, န တတ္ထ အညံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, တသ္မာ နတ္ထိ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယတသောတိ။

၂. သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယဝဏ္ဏနာ

၂၇၃. ဣဒါနိ ယဒိ အညတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန အညတ္ထ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ ဟောတိ, သောတာပန္နာဒီနမ္ပိ သိယာတိ ဧတမတ္ထံ ဒဿေတုံ ပုန **အနာဂါမီ**တိအာဒီနံ သံသန္ဒနပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ တတ္ထ အနာဂါမိဿ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိညာ, သေသာနံ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိက္ခေပော ပရတဒိသ္သ။ ဣဓ ဘာဝိတမဂ္ဂေ ဟိ အနာဂါမီ ဣဓ ဝိဟာယနိဋ္ဌော နာမ ဟောတိ။ သော ဣဓ အနာဂါမိမဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ "ဩပပာတိကော တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ"တိ ဝစန တော "ပုန မဂ္ဂဘာဝနံ ဝိနာ ဥပပတ္တိဝသေနေဝ အရဟတ္တဖလံ သစ္ဆိကရောတီ"တိ တဿ လဒ္ဓိ။ သောတာပန္နသ ကဒာဂါမိနော ပန တတ္ထ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ တတ္ရူပပတ္တိကာ နာမ ဟောန္တီတိ တေသံ ဣဓာဂမနညေဝ နတ္ထိ။ ဣတိ သော အနာဂါမိဿ ဖလသစ္ဆိကိရိယံ ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနာတိ။ ဣတရေသံ ပဋိက္ခိပတိ။

အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေနာ တိ ပဥှေပာ "အနာဂါမိနော တတ္ထ မဂ္ဂဘာဝနာဝ နတ္ထီ"တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတိ။ **မဂ္ဂော စ ဘာဝီယတိ, န စ ကိလေသာ ပဟီယန္တီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ , ရူပာဝစရမဂ္ဂံ သန္ဓာ

ယ ပဋိညာ ဣတရသ္မိံ။ ရူပာဝစရမဂ္ဂေန ဟိ သော ဣဓဝိဟာယနိဋ္ဌော နာမ ဇာတော။

အနာဂါမီ ပုဂ္ဂလော ကတကရဏီယော တိ ပဌမေပိ "သြမ္ဘာဂိယာ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ"တိ ဝစနတော ဥပပတ္တိယာဝသ္မိံ ကတကရဏီယာဒိဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အရဟာ**တိ ပဌမေပိ ဣဓပရိနိဗ္ဗာယိနော အရဟတော ဝသေနေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယိနော ဝသေန ပဋိဇာနာတိ။

အတ္ထိ အရဟတော ပုနဗ္ဘဝေ တိအာဒီသုပိ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ ဣဓပရိနိဗ္ဗာယီနံ ဝသေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အပ္ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေဝ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယတီ** တိ ပုဋ္ဌော ဣဓေဝ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန တသ္မိံ အကုပ္ပပဋိဝေဓံ ဣစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

ယထာ မိကေတိ ပဌမံ ဥဒါဟရဏံ ပရဝါဒိဿ, ဒုတိယံ သကဝါဒိဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဗြဟ္မစရိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သြဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၄. ဣဒါနိ သြဓိသောကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ သောတာပန္နာဒီနံ နာနာဘိသမယဝသေန ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ သြဓိသော သြဓိသော ဧကဒေသေန ဧကဒေသေန ကိလေသပ္ပဟာနံ ဣစ္ဆန္တိ သေယျထာပိ ဧတရဟိ သမ္မိတိယာ ဒယော, တေသံ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ **သြဓိသော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန အနုယောဂေ သကဝါဒိဿ, ဧကဒေသေန သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ အဘာဝတော ပဋိက္ခေပော ပရဝါဒိဿ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သြဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဇဟတိကထာ

၁. နသုတ္တာဟရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၉. က္လာအနိ ဇဟတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဈာနလာဘီ ပုထုဇ္ဇနော သဟ သစ္စာဘိသမယာ အနာက မီ နာမ ဟောတိ, တဿ ပုထုဇ္ဇနကာလေယေဝ ကာမရာဂဗျာပာဒာ ပဟီနာ''တိ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ ဧတရဟိ သမ္မိ တိယာနံ, တေသံ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ **ဇဟတိ ပုထုဇ္ဇနော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ဈာနဝိက္ခမ္ဘိတာနံ ပန တေသံ ပရိယုဋ္ဌာနံ အပဿန္တဿ ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ ယသ္မာ ပန တေသံ ဈာနဝိက္ခမ္ဘိတာနမ္ပိ အနာကမိမဂ္ဂေနေဝ အစ္စန္တံ ပဟာနံ ဟောတိ, တသ္မာ ပုန **အစ္စန္တ** န္တိအာဒိအနုယောဂေ သကတဒိဿ, တထာရူပဿ ပဟာနဿ အဘာဝ တော ပဋိက္ခေပေ က္လတရဿ။ ဝိက္ခမ္ဘေတီတိ အစ္စန္တဝိက္ခမ္ဘနမေဝ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ။ တတော ပရံ အနာကမိမဂ္ဂဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ ပုထုဇ္ဇနသံသန္ဒနံ ဟောတိ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၂၈၀. တတော ပရံ **အနာကမိဖလေ သဏ္ဌာတိ** တိ ပုဌော ဈာနာနာကမိတံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အရဟတ္တေ သဏ္ဌာတီ**တိ ပုဌော ဒဿနမဂ္ဂေန ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနံ ပဟာနာဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။

အပုဗ္ဗံ အစရိမံ တယော မဂ္ဂေ တိ ပုဌော တထာရူပဿ ဘာဝနာယ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဌော တိဏ္ဏံ မဂ္ဂ ကနံ ကိစ္စသဗ္ဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သာမညဖလပုစ္ဆာသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ကတမေန မဂ္ဂေနာ** တိ ပုဌော **အနာက မိမဂ္ဂေနာ**တိ ဈာနာနာကမိတံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ ပုန သံယောဇနပ္ပဟာနံ ပုဌော တိဏ္ဏံ အနာကမိမဂ္ဂေန တေသံ ကိလေသာနံ အပ္ပဟေယျတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော ပဌမမဂ္ဂဿေဝ ဈာနာနာကမိမဂ္ဂဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာ နာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝတိ။

ဇဟတိကထာ။

၅. သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ

၁. တဒယုတ္တိဝဏ္ဏနာ

၂၈၂. ဣဒါနိ သဗ္ဗမတ္ထီတိတဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓော”တိအာဒိဝစနတော (ဝိဘ. ၂) “သဗ္ဗေပိ အတီတာဒိဘေဒာ ဓမ္မာ ခန္ဓသဘာဝံ န ဝိဇဟန္တိ, တသ္မာ သဗ္ဗံ အတ္ထိယေဝ နာမာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ သဗ္ဗမတ္ထိတအနံ, တေသံ လဒ္ဓိဝိသောဓနေတ္ထံ **သဗ္ဗမတ္ထီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ဝုတ္တပ္ပကာရာယ လဒ္ဓိယာ ဌတွာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သဗ္ဗထာ**တိ သဗ္ဗသ္မိံ သရီရေ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **သဗ္ဗဒာ** တိ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **သဗ္ဗေန သဗ္ဗ** န္တိ သဗ္ဗေနာကာရေန သဗ္ဗမတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **သဗ္ဗေသု** တိ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု သဗ္ဗမတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **အယောဂဉ္စ** အယုတ္တံ။ နာနာသဘာဝတန္တိ ယောဂေ ဟောတိ, န ဧကသဘာဝဿ။ ဣတိ ဣမသ္မိံ ပဉ္စေဟ ရူပံ ဝေဒနာယ, ဝေဒနံ တ ရူပေန အနာနံ ဧကလက္ခဏမေဝ ကတွာ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **ယမ္ပိ နတ္ထိ တမ္ပတ္ထိ** တိ ယမ္ပိ ဆဋ္ဌခန္ဓာဒိကံ သသဝိသာဏာဒိကံ တ ကိဉ္စိ နတ္ထီတိ သိဒ္ဓံ, တမ္ပိ တေ အတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ **သဗ္ဗမတ္ထီတိ ယာ ဒိဋ္ဌိ သာ ဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီတိ, ယာ ဒိဋ္ဌိ သာ ဒိဋ္ဌိ သမ္မာဒိဋ္ဌီတိ ဟေဝမတ္ထီ**တိ ဣမိနာ ဣဒံ ပုစ္ဆတိ – ယာ တေ ဧသာ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ဒိဋ္ဌိ, သာ ဒိဋ္ဌိ အယာထာဝကတ္တာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌီတိ ဧဝံ ယာ အမှာကံ ဒိဋ္ဌိ, သာ ဒိဋ္ဌိ ယာထာဝကတ္တာ သမ္မာဒိဋ္ဌီတိ ဧဝံ တဝ သမယေ အတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော သဗ္ဗေသုပိ ဧတေသု နယေသု ဝုတ္တပ္ပကာရာယ အတ္ထိတာယ အဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။ ဣမေသု ပန သဗ္ဗေသုပိ နယေသု “အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟ”န္တိ အာဒိ ကတွာ သဗ္ဗော ကထာမဂ္ဂဘေဒော ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟောတိ အယံ တာဝေတ္ထ တဒယုတ္တိ။

၂. ကာလသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ

၂၈၃-၂၈၄. ဣဒါနိ အတီတံ အတ္ထီတိ ကာလသံသန္ဒနံ ဟောတိ။ တတ္ထ **အတီတံ အတ္ထီ** တိအာဒိကံ သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနံ။ **အတီတံ ရူပံ အတ္ထီ** တိအာဒိကံ ခန္ဓဝသေန ကာလသံသန္ဒနံ။

၂၈၅. **ပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပံ အပ္ပိယံ ကရိတွာ** တိ အတီတာနာဂတံ ပဟာယ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ အပ္ပိယံ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ ကရိတွာ။ **ရူပဘာဝံ ဇဟတီ**တိပဉ္စေဟ နိရုဒ္ဓဿာပိ ရူပဿ ရူပက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။ **ရူပဘာဝံ န ဇဟတီ**တိ ပဋိလောမပဉ္စေဟာပိ ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတတ္တာဝ ပဋိဇာနာတိ။ **သြဒာတံ ဝတ္ထံ အပ္ပိယံ ကရိတွာ** တိ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ န သဗ္ဗံ ဝတ္ထံ သြဒာတံ, ဣမိနာ ပန ဝတ္ထန္တိ အဝတွာ “သြဒာတံ ဝတ္ထံ အပ္ပိယံ ကရိတွာ”တိ ဝုတ္တေ သကတဒိနာ ဧကတ္တတာ အနုညာတာ။ **သြဒာတဘာဝံ ဇဟတီ**တိ ပဉ္စေဟ ဝဏ္ဏဝိဂမံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိဿ။ **ဝတ္ထဘာဝံ ဇဟတီ** တိ ဧတ္ထ ပန ပညတ္တိယာ အဝိဂတတ္တာ ပဋိက္ခေပော တဿေဝ။ ပဋိလောမေပိ ဧသေဝ နယော။

၂၈၆. **အတီတံ အတီတဘာဝံ န ဇဟတီ**တိ ပုဋ္ဌော “ယဒိ ဇဟေယျ, အနာဂတံ တ ပစ္စုပ္ပန္နံ တ သိယာ”တိ မညမာနော ပဋိဇာနာတိ။ **အနာဂတံ အနာဂတဘာဝံ န ဇဟတီ**တိ ပုဋ္ဌော ပန “ယဒိ န ဇဟေယျ, အနာဂတမေဝဿ, ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ န ဟာပုဏေယျာ”တိ မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဉ္စေဟာပိ အတီတဘာဝံ အနာပဇ္ဇနအေသော သိယာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ အနုလောမပဉ္စေဟာသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၈၇. ဧဝံ သုဒ္ဓိကနယံ ဝတွာ ပုန ခန္ဓဝသေန ဒဿေတုံ **အတီတံ ရူပ**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ ဟဋ္ဌိအနုသာရေ နေဝ သက္ကာ ဇာနိတုံ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ

၂၈၈. ဣဒါနိ “အတီတံ န္ဝတ္ထီ”တိအာဒိ ဝစနသောဓနော ဟောတိ။ တတ္ထ **ဟဉ္စိ အတီတံ န္ဝတ္ထီ** တိ ယဒိ အတီတံ နော အတ္ထီတိ အတ္ထော။ **အတီတံ အတ္ထီတိ မိစ္ဆာ** တိ အတီတဉ္စ တံ အတ္ထိ စာတိ မိစ္ဆာ ဧဝ။ **တညေဝ အနာဂတံ တံ ပ**

ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ပုဗ္ဗေ အနာဂတက္ခဏေယေဝသ္သ ပစ္စုပ္ပန္နတာယ အဘာဝံ သန္ဓာယ ကာလနာနတ္တေန ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ ယံ ဥပ္ပာဒတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ အဟောသိ, တဿ ဥပ္ပန္နကာလေ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ ပဋိဇာနာတိ။ **ဟုတွာ ဟောတိ ဟုတွာ ဟောတီ**တိ ယဒေတံ တယာ “အနာဂတံ ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတီ”တိ ဝဒတာ တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ လဒ္ဓိဝသေန “အနာဂတံ တ ပစ္စုပ္ပန္နံ တ ဟုတွာ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိံ တေ တမ္ပိ ဟုတွာ ဟောတီတိ? ဣတရော ဟုတွာ ဘူတဿ ပုန ဟုတွာ အဘာဝတော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယံ ပုဗ္ဗေ ယသ္မာ တံ အနာဂတံ ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ “ဟုတွာ ဟောတီ”တိ သင်္ခံ ဂတံ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကဝါဒီ “ယဒိ တေ တံ အနာဂတံ ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ‘ဟုတွာ ဟောတီ’တိ သင်္ခံ ဂတံ, ပုန ဟုတွာ ဟောတိ, ယံ အနာဂတံ န ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နံ န ဟောန္တံ ‘န ဟုတွာ န ဟောတီ’တိ သင်္ခံ ဂတံ သသဝိသာဏံ, ကိံ တေ တမ္ပိ ပုန န ဟုတွာ န ဟောတီ”တိအဓိပ္ပာယေန **န ဟုတွာ န ဟောတိ န ဟုတွာ န ဟောတီ**တိ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော “ယံ နတ္ထိ, တံ နတ္ထိတာယ, ဧဝ အနာဂတံ န ဟုတွာ ပစ္စုပ္ပန္နံ န ဟောတီတိ နဟုတွာနဟောတိ နာမ တာဝ ဟောတု, ပုန နဟုတွာနဟောတိဘာဝေ ပနဿ ကုတော”တိ မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ **တဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတ**န္တိ ပဌမပဉှေ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေယေဝသ္သ အတီတတာယ အဘာဝံ သန္ဓာယ ကာလနာနတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယပဉှေ ပုဗ္ဗေ ယံ အတီတဘာဝတော ပုဗ္ဗေ ပစ္စုပ္ပန္နံ အဟောသိ, တဿေဝ အတီတတ္တာ ပဋိဇာနာတိ။ **ဟုတွာ ဟောတိ ဟုတွာ ဟောတီ**တိ ယဒေတံ တယာ “ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတွာ အတီတံ ဟောတီ”တိ ဝဒတာ “တဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတ”န္တိ လဒ္ဓိဝသေန “ပစ္စုပ္ပန္နံ တ အတီတံ တ ဟုတွာ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ, ကိံ တေ တမ္ပိ ဟုတွာ ဟောတီတိ? ဣတရော ဟုတွာ ဘူတဿ ပုန ဟုတွာ အဘာဝတော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယပဉှေ ယသ္မာ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတွာ အတီတံ ဟောန္တံ “ဟုတွာ ဟောတီ”တိ သင်္ခံ ဂတံ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ ။ အထ နံ သကဝါဒီ “ယဒိ တေ တဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတွာ အတီတံ ဟောန္တံ ‘ဟုတွာ ဟောတီ’တိ သင်္ခံ ဂတံ, ပုန ဟုတွာ ဟောတိ, ယံ ပစ္စုပ္ပန္နံ န ဟုတွာ အတီတံ န ဟောန္တံ ‘န ဟုတွာ န ဟောတီ’တိ သင်္ခံ ဂတံ သသဝိသာဏံ, ကိံ တေ တမ္ပိ ပုန န ဟုတွာ န ဟောတီ”တိ အဓိပ္ပာယေန **န ဟုတွာ န ဟောတိ န ဟုတွာ န ဟောတီ**တိ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော “ယံ နတ္ထိ, တံ နတ္ထိတာယ ဧဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ န ဟုတွာ အတီတံ န ဟောတီတိ နဟုတွာနဟောတိ နာမ တာဝ ဟောတု။ ပုန နဟုတွာနဟောတိဘာဝေ ပနဿ ကုတော”တိ မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ ဥဘယံ ဧကတော ကတွာ အာဂတေ တတိယပဉှေပိ ဣမိနာဝုပာယေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

အပရော နယော – ယဒိ တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, အနာဂတဿ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဝုတ္တော ဟောတိဘာဝေ, ပစ္စုပ္ပန္နဿ စ အနာဂတေ ဝုတ္တော ဟုတွာဘာဝေ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ သန္တေ အနာဂတမ္ပိ ဟုတွာဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ ဟုတွာဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – “ကိံ တေ ဧတေသု ဧကေကံ ဟုတွာ ဟောတိ ဟုတွာ ဟောတီ”တိ? ဣတရော – “တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န”န္တိ ပဌမပဉှေ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန ပုဗ္ဗေ ဒုတိယေ ပဉှေ ပဋိညာတနယေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကဝါဒီ “တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န”န္တိ ပဉှာဝသေန တေသု ဧကေကံ ဟုတွာ ဟောတိ ဟုတွာ ဟောတီတိ ပဋိဇာနန္တံ ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တပဉှံ ပရိဝတ္တိတွာ ပုစ္ဆန္တော **န ဟုတွာ န ဟောတိ န ဟုတွာ န ဟောတီ**တိ ပုစ္ဆတိ။ တဿတ္ထော – နနု “တယာ တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္န”န္တိ ဝုတ္တေ ပဌမပဉှံ ပဋိက္ခိပန္တေန အနာဂတဿ ဟောတိဘာဝေ ပစ္စုပ္ပန္နဿ စ ဟုတွာဘာဝေ ပဋိက္ခိတ္တောတိ။ တေန အနာဂတံ န ဟောတိ နာမ, ပစ္စုပ္ပန္နံ န ဟုတွာ နာမ။

ဒုတိယပဉှေ စ တဒေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ပဋိညာတံ။ ဧဝံ သန္တေ အနာဂတမ္ပိ န ဟုတွာ န ဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ န ဟုတွာ န ဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – “ကိံ တေ ဧတေသု ဧကေကံ န ဟုတွာ န ဟောတိ န ဟုတွာ န ဟောတီ”တိ? ပရဝါဒီ သဗ္ဗတော အန္ဓကာရေန ပရိယောနဒ္ဓော ဝိယ တေသံ နဟုတွာနဟောတိဘာဝံ အပဿန္တော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယတရေပိ ယဒိ တဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတံ, ပစ္စုပ္ပန္နဿ အတီတေ ဝုတ္တော ဟောတိဘာဝေ, အတီတဿ စ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဝုတ္တော ဟုတွာဘာဝေ အာပဇ္ဇတိ, ဧဝံ သန္တေ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ ဟုတွာဟောတိ နာမ, အတီ

တမ္ပိ ဟုတ္ဝတဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – ‘‘ကိံ တေ ဓေတေသု ဓေကေကံ ဟုတ္ဝတ ဟောတိ ဟုတ္ဝတ ဟောတီ’’တိ? ဣတရော တသ္မေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိပဋ္ဌေဟ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာနယေနေဝ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပုန ပုဋ္ဌော ဒုတိယပဋ္ဌေဟ ပဋိညာတနယေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကဝါဒီ ‘‘တသ္မေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတ’’န္တိ ပဋ္ဌဟာဝသေန တေသု ဓေကေကံ ဟုတ္ဝတ ဟောတိ ဟုတ္ဝတ ဟောတီတိ ပဋိဇာနန္တံ ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တပဋ္ဌံ ပရိဝတ္တိတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တော **န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတီ**တိ ပုစ္ဆတိ။ တသ္သတ္ထော – နနု တယာ တသ္မေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ ဝုတ္တေ ပဌမပဋ္ဌံ ပဋိက္ခိပန္တေန ပစ္စုပ္ပန္နသ္သ ဟောတိဘာဝေ, အတီတသ္သ စ ဟုတ္ဝတဘာဝေ ပဋိက္ခိတ္တော တိ။ တေန ပစ္စုပ္ပန္နံ နဟောတိ နာမ။ အတီတံ နဟုတ္ဝတ နာမ။

ဒုတိယပဋ္ဌေဟ စ တေ ‘‘တသ္မေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတ’’န္တိ ပဋိညာတံ။ ဇဝံ သန္တေ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ နာမ, အတီတမ္ပိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – ‘‘ကိံ တေ ဓေတေသု ဓေကေကံ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ, န ဟုတ္ဝတ န ဟောတီ’’တိ။ ပရဝါဒီ သဗ္ဗတော အန္ဓကာရေန ပရိယောနဒ္ဓော ဝိယ တေသံ နဟုတ္ဝတနဟောတိဘာဝံ အပသ္သန္တော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

တတိယတရေပိ ယဒိ တသ္မေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတံ; အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတေသု ဝုတ္တော ဟောတိဘာဝေ, ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနဥ္စ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု ဝုတ္တော ဟုတ္ဝတဘာဝေ အာပဇ္ဇတိ။ ဇဝံ သန္တေ အနာဂတမ္ပိ ဟုတ္ဝတဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ အတီတမ္ပိ ဟုတ္ဝတ ဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – ‘‘ကိံ တေ တီသုပိ ဓေတေသု ဓေကေကံ ဟုတ္ဝတ ဟောတိ ဟုတ္ဝတ ဟောတီ’’တိ? ဣတရော ‘‘တသ္မေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတ’’န္တိပဋ္ဌေဟ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပုန ပုဋ္ဌော ဒုတိယပဋ္ဌေဟ ပဋိညာတနယေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကဝါဒီ ‘‘တသ္မေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတ’’န္တိ ပဋ္ဌဟာဝသေန တေသု ဓေကေကံ ဟုတ္ဝတ ဟောတိ, ဟုတ္ဝတ ဟောတီတိ ပဋိဇာနန္တံ ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တပဋ္ဌံ ပရိဝတ္တိတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တော **န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတီ**တိ ပုစ္ဆတိ။ တသ္သတ္ထော – နနု တယာ တသ္မေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတန္တိ ဝုတ္တေ ပဌမပဋ္ဌံ ပဋိက္ခိပန္တေန အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဟောတိဘာဝေ; ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနဥ္စ ဟုတ္ဝတဘာဝေ ပဋိက္ခိတ္တောတိ? တေန အနာဂတံ ပစ္စုပ္ပန္နဥ္စ န ဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နဥ္စ အတီတဥ္စ န ဟုတ္ဝတ နာမ။

ဒုတိယပဋ္ဌေဟ စ တေ ‘‘တသ္မေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတ’’န္တိ ပဋိညာတံ။ ဇဝံ သန္တေ အနာဂတမ္ပိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ နာမ, ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ အတီတမ္ပိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိယေဝ နာမ။ တေန တံ ပုစ္ဆာမ – ‘‘ကိံ တေ ဓေတေသု ဓေကေကံ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတီ’’တိ? ပရဝါဒီ သဗ္ဗတော အန္ဓကာရေန ပရိယောနဒ္ဓော ဝိယ တေသံ န ဟုတ္ဝတ န ဟောတိဘာဝံ အပသ္သန္တော **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတီတိ။ နိဂ္ဂဟာဒီနိ ပနေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အတီတစက္ခုရူပာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၉. **အတီတံ စက္ခုံ အတ္ထီ** တိအာဒီသုပိ စက္ခာဒိဘာဝဝိဇဟနေနေဝ အတ္ထိတံ ပဋိဇာနာတိ။ **ပသ္သတီ** တိအာဒီနိ ပုဋ္ဌော ပန တေသံ ဝိညာဏာနံ ကိစ္စာဘာဝဝသေန ပဋိက္ခိပတိ။

အတီတဉာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၀. တေန ဉာဏေန ဉာဏကရဏီယံ **ကရောတီ**တိ ပဋ္ဌေဟ တသ္သ ဉာဏသ္သ နိရုဒ္ဓတ္တာ ကိစ္စာဘာဝမသ္သ အပသ္သန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော အတီတာရမ္မဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဉာဏံ အတီတာနံ ဓမ္မာနံ ဇာနနတော အတီတံ ဉာဏန္တိ လေသေန ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ ‘‘အတီတံ ဉာဏ’’န္တိ ကတ္ဝာ တေန ဉာဏေန ဉာဏကရဏီယသ္သ အတ္ထိတာယ ပဋိဇာနာတိ။ အထသ္သ သကဝါဒီ လေသောကာသံ အဒတ္ဝာ **တေန ဉာဏေန ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီ** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော အတီတာရမ္မဏေနေဝ ဉာဏေန ဣမေသံ စတုန္နံ ကိစ္စာနံ အဘာဝာ ပဋိက္ခိပတိ။ အနာဂတပဋ္ဌေဟပိ ဧသေဝ နယော။ ပစ္စုပ္ပန္နပဋ္ဌေဟာ စေဝ သံသန္ဒနပဋ္ဌေဟာ စ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။

အရဟန္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၁. **အရဟတော အတီတော ရာဂေ အတ္ထီ** တိအာဒီသုပိ ရာဂါဒိဘာဝတဝိဇဟန္တော ဇဝံ ပဋိဇာနာတိ။ **သရာဂေတိ** အာဒီသု သုတ္တဝိရောဓဘယေန စေဝ ယုတ္တိဝိရောဓဘယေန စ ပဋိက္ခိပတိ။

ပဒသောဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၅. ဇဝံ သဗ္ဗမ္ပိ ဟဋ္ဌိအနုသာရေနေဝ ဝိဒိတ္ဝာ ပရတော **အတ္ထိ သိယာ အတီတံ, သိယာ နတတီတ** န္တိ ဇတ္ထေ ဇဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ အတီတမေဝ အတ္ထိ, တံ အတီတံ။ ယံ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံ အတ္ထိ, တံ နော အတ္ထိ, တံ နော အတီတံ။ **တေနာတီတံ နတတီတံ, နတတီတံ အတီတန္တိ** တေန ကာရဏေန အတီတံ နော အတီတံ, နော အတီတံ အတီတန္တိ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နပုစ္ဆာသုပိ ဇသေဝ နယော။

သုတ္တသာဓနဝဏ္ဏနာ

၂၉၆. န ဝတ္တဗ္ဗံ **"အတီတံ အတ္ထိ အနာဂတံ အတ္ထီ"** တိ သုတ္တသာဓနာယ ပုစ္ဆာ ပရတာဒိသ္သ, ပဋိညာ သက တာဒိသ္သ။ ပုန အတ္တနော လဒ္ဓိံ နိဿာယ **ယံကိဉ္စိ, ဘိက္ခဝေ, ရူပ** န္တိ အနုယောဂေ ပရတာဒိသ္သေဝ။ ဒုတိယနယေ ပုစ္ဆာ သကတာဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ ပုစ္ဆာ စ ပဋိညာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ပနေတံ ပရတာဒိနာ အနာဂတ သ္သ အတ္ထိဘာဝသာဓနတ္ထံ "နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ ကဗဠီကာရေ, စေ, ဘိက္ခဝေ" တိ သုတ္တသ္သ ပရိယောသာနေ **အတ္ထိ တတ္ထ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တီ** တိအာဒိ ဒဿိတံ န တံ အနာဂတသ္သ အတ္ထိဘာဝသာဓကံ ။ တဉှိ ဟေတုနံ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ အဝဿံ ဘာဝိတံ သန္ဓာယ တတ္ထ ဝုတ္တံ။ အယံ သုတ္တာဓိပ္ပာယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သဗ္ဗမတ္ထီတိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အတီတကၡန္ဓာဒိကထာ

၁. နသုတ္တသာဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၇. ကြာအနိ "အတီတံ ခန္ဓာ"တိအာဒိကထာ ဟောတိ။ တတ္ထ ခန္ဓာဒိဘာဝတဝိဇဟနတော အတီတာနာဂတာနံ အတ္ထိတံ ကြစ္ဆန္နဿ **အတီတံ ခန္ဓာ**တိ ပုဋ္ဌာ ပရဝါဒိဿ, အတီတဿ ခန္ဓသင်္ဂဟိတတ္တာ **အာမန္တာ** တိ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ပုန **အတီတံ နတ္ထီ** တိ ပုဋ္ဌာ ပရဝါဒိဿ, တဿ နိရုတ္တိပထသုတ္တေန အတ္ထိတာယ တဒိရိတတ္တာ ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ အာယတနဓာတုပုစ္ဆာသုပိ အနာဂတပဉ္ဟေသုပိ ပစ္စုပ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ အနုလောမပဋိလောမတော အာဂတပဉ္ဟေသုပိ "အတီတံ ရူပ"န္တိအာဒိပဉ္ဟေသုပိ ကြမိနာဝ ဥပါယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂. သုတ္တသာဓနဝဏ္ဏနာ

၂၉၈. သုတ္တသာဓနေ ပန **န ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ပုဋ္ဌာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ **နတ္ထိ စေဝေ**တိ နတ္ထိ စ ဧဝေ ဓမ္မာတိ အတ္ထော။ ခန္ဓာဒိဘာဝေ သတိ နတ္ထိတံ အနိစ္ဆန္တဿ **အာမန္တာ** တိ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ, အထ နေသံ နတ္ထိဘာဝသာဓနတ္ထံ သုတ္တာဟရဏံ သကဝါဒိဿ။ ဒုတိယပုစ္ဆာပိ ပရဝါဒိဿ, ပဋိညာ သကဝါဒိဿ, သုတ္တာဟရဏံ ပရဝါဒိဿ။ တံ ပန နေသံ ခန္ဓာဒိဘာဝမေဝ သာဓေတိ, န အတ္ထိဘာဝန္တိ အာဟဋမ္ပိ အနာဟဋသဒိသမေဝါတိ။

အတီတံ ခန္ဓာတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ကေစ္စံအတ္ထိတိကထာ

၁. အတီတာဒိကေစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉. ဣဒါနိ **ကေစ္စံ အတ္ထီ**တိ ကထာ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ ''ကေစ္စံ အတီတံ အတ္ထိ''တိ မညန္တိ, သေယျထာပိ ကဿပိကာ; တေသံ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ **အတီတံ အတ္ထီ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, **ကေစ္စံ အတ္ထီ**တိ ဝိဘဇ္ဇနံ ပရဝါဒိဿ။ အယဉ္ဟိ အဓိပ္ပာယော – အဝိပက္ကဝိပါကံ အတ္ထိ, ဝိပက္ကဝိပါကံ နတ္ထီတိ။ **ကေစ္စံ နိရုဒ္ဓ**န္တိ အနုယောဂေ သကဝါဒိဿ။ တဿတ္ထော – ယဒိ တေ အတီတံ ကေစ္စံ အတ္ထိ ကေစ္စံ နတ္ထိ, ဧဝံ သန္တေ ကေစ္စံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ, ကေစ္စံ အတီတံ အနိရုဒ္ဓံ, တထေဝ ဌိတန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ **ဝိဂတ**န္တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

အဝိပက္ကဝိပါကဓမ္မာ ကေစ္စေတိ ဣဒံ ယသ္မာ ယေသံ သော အဝိပက္ကဝိပါကာနံ အတ္ထိတံ ဣစ္ဆတိ, တေပိ အတီတာယေဝ။ တသ္မာ ယထာ တေ အတီတံ ကေစ္စံ အတ္ထိ, ကိံ တထာ အဝိပက္ကဝိပါကာပိ ဓမ္မာ ကေစ္စေ အတ္ထိ ကေစ္စေ နတ္ထီတိ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ **ဝိပက္ကဝိပါကာ**တိ ဣဒံ ယေသံ သော နတ္ထိတံ ဣစ္ဆတိ, တေသံ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ **အဝိပါကာ**တိ ဣဒံ အဗျာကတာနံ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ရာသီနံ ဝသေန သဗ္ဗေသု အနုလောမပဋိလောမေသု ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတီတာ ကေဒေသံ ဝိပက္ကဝိပါကာ, ကေဒေသံ အဝိပက္ကဝိပါကာတိ ဝိပ္ပကတဝိပါကာ ဝုစ္စန္တိ။ ယေန ဟိ ကမ္မေန ပဋိသန္ဓိ နိဗ္ဗတ္တိတာ, ဘဝင်္ဂမ္ပိ စုတိပိ တသ္သေဝ ဝိပါကော။ တသ္မာ ပဋိသန္ဓိတော ယာဝ စုတိ, တာဝ တံ ဝိပ္ပကတဝိပါကံ နာမ ဟောတိ။ တထာရူပေ ဓမ္မေ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဝိပစ္စိဿန္တီတိ ကတ္ဝာ တေ အတ္ထီတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ယထာ ဓမ္မဓရဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဒ္ဒါယန္တဿာပိ ဗဟုပဝတ္တိနော ဓမ္မာ အတ္ထီတိ ဝုစ္စန္တိ, ဧဝံ လောကဝေါဟာရဝသေန အတ္ထိတံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ **ဝိပစ္စိဿန္တီတိ ကတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နာ**တိ ဒုတိယပဥှေ ''ကမ္မာနံ အဝိနာသသင်္ခါတော ကမ္မူပစယော နာမေကော အတ္ထီ''တိ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဝာ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

၂. အနာဂတာဒိကေစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၀. **အနာဂတံ အတ္ထီ**တိအာဒီသုပိ **ကေစ္စံ အတ္ထီ**တိ ဥပ္ပာဒိနော ဓမ္မေ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကေစ္စံအတ္ထိတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၁. ဣဒါနိ သတိပဋ္ဌာနကထာ ဟောတိ။ ''တတ္ထ – စတုန္နံ, ဘိက္ခဝေ, သတိပဋ္ဌာနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ ဒေသေဿာမီ''တိ (သံ. နိ. ၅.၄၀၈) သတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယေသံ ကာယာဒယော သတိယာ အာရမ္မဏဓမ္မေ ဂဟေတွာ ''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေရဟိ အန္ဓကာနံ။ အန္ဓကာ နာမ ပုဗ္ဗသေလိယာ, အပရသေလိယာ, ရာဇဂိရိယာ, သိဒ္ဓတ္ထိကာတိ ဣမေ ပစ္ဆာ ဥပ္ပန္နနိကာယာ။ တေသံ လဒ္ဓိဝိဝေစနတ္ထံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ ယသ္မာ ''ပတိဋ္ဌာတိ ဧတေသူတိ **ပဋ္ဌာနာ**။ ကာ ပတိဋ္ဌာတိ? သတိ။ သတိယာ ပဋ္ဌာနာ **သတိပဋ္ဌာနာ**'' တိ ဣမိနာ အတ္ထေန သတိဂေါစရာပိ သတိပဋ္ဌာနာ။ ''ပတိဋ္ဌဟန္တီတိ **ပဋ္ဌာနာ**။ ကာ ပတိဋ္ဌဟန္တိ? သတိယော။ သတိယောဝ ပဋ္ဌာနာ သတိပဋ္ဌာနာ''တိ ဣမိနာ အတ္ထေန သတိယောဝ သတိပဋ္ဌာနာ။ တသ္မာ **ဒွေဝ**ပိ တအ ပရိယာယေန ယုဇ္ဇန္တိ။ ယေ ပန တံ ပရိယာယံ ပဟာယ ဧကန္တေနေဝ ''သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ''တိ ဝဒန္တိ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, အာရမ္မဏဝသေန ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတီ** တိ အနုယုတ္တဿ ပန သဗ္ဗေသံ သတိသဘာဝတာဘာဝတော ပဋိက္ခေပေါ ဝတ္တဗ္ဗော။ တတ္ထ **ခယဂါမီ**တိအာဒီနိ မဂ္ဂဝိသေသနာနိ။ ဧကာယနမဂ္ဂေါ ဟိ ကိလေသာနံ ခယဘူတံ နိဗ္ဗာနံ ဂစ္ဆတီတိ **ခယဂါမီ**။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဗုဇ္ဈန္တော ဂစ္ဆတီတိ **ဗောဓဂါမီ**။ ဝဋ္ဋံ အပစိနန္တော ဂစ္ဆတီတိ **အပစယဂါမီ**။ ဝေမေတေဟိ ပဒေဟိ ''ကိံ တေ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဝေရူပေ တေ ဧကာယနော မဂ္ဂေါ ဟောတိ''တိ ပုစ္ဆတိ။ **အနာသဝ အသံယောဇနိယာ**တိအာဒီနိပိ လောကုတ္တရဘာဝံ ပုစ္ဆနတ္ထာယ ဝုတ္တာနိ။ **ဗုဒ္ဓါနုဿတီ** တိအာဒီနိ ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တာနိ။

စတ္တာယတနံ သတိပဋ္ဌာန န္တိအာဒိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ သတိဝသေန ပဋိက္ခေပေါ, အာရမ္မဏဝသေန ပဋိညာတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗပဉ္ဟေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုတ္တသာဓနာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝါတိ။

သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဟောဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၄. ဣဒါနိ ဟောဝတ္ထိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''သဗ္ဗေပိ အတီတာဒိဘေဒါ ဓမ္မာ ရူပာဒိဝသေန အတ္ထိ, အတီတံ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဝသေန, အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနိ တ အတီတာဒိဝသေန နတ္ထိ; တသ္မာ သဗ္ဗမေဝိဒံ ဇေံ အတ္ထိ ဇေံ နတ္ထီ''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတီတံ အတ္ထီ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ **ဟောဝတ္ထိ ဟောဝ နတ္ထီ** တိ ဝိဿဇ္ဇနံ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ **ဟောတ**တိ ဇေံ ။ အထ နံ သကဝါဒီ ''ယဒိ အတီတော ဇေံ အတ္ထိ, ဇေံ နတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, ဇေံ သန္တေ သောယေဝ အတ္ထိ, သောယေဝ နတ္ထိ နာမာ''တိ ပုစ္ဆန္တော **သေဝတ္ထိ, သေဝ နတ္ထီ** တိ အာဟ။ ဣတရော ဧတေနေဝ သဘာဝေန အတ္ထိတံ, ဧတေနေဝ နတ္ထိတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော သကဘာဝေနေဝ အတ္ထိတံ, ပရဘာဝေနေဝ နတ္ထိတံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတော ပရံ **အတ္ထဋ္ဌော နတ္ထဋ္ဌော**တိ အတ္ထိသဘာဝေ နတ္ထိသဘာဝေ နာမ ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာဝုပါယေန သဗ္ဗတရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိယောသာနေ ပန **''ဧတေန ဟိ အတီတံ ဟောဝတ္ထိ, ဟောဝ နတ္ထီ''** တိ စ ''ဧတေန ဟိ ရူပံ ဟောဝတ္ထိ, ဟောဝ နတ္ထီ''တိ စာတိအာဒီနိ ဝတ္တုံ ကိဉ္စာပိ ပရဝါဒိနာ လဒ္ဓိ ပတိဋ္ဌာပိတာ, အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ ပနေသာ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေဝါတိ။

ဟောဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ။

မဟာဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

၂. ဒုတိယဝဂ္ဂေါ

၁. ပရူပဟာရဝဏ္ဏနာ

၃၀၇. ဣဒါနိ ပရူပဟာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ အရဟတ္တံ ပဋိဇာနန္တာနံ အပ္ပတ္တေ ပတ္တသညီနံ အဓိမာနိကာနံ ကုဟကာနံ တ အရဟတ္တံ ပဋိဇာနန္တာနံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ဒိသွာ “မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အရဟတော အသုစိံ ဥပသံဟရန္တီ”တိ မညန္တိ; သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာ စ အပရသေလိယာ စ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထိ အရဟတော**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဒါနိ ယသ္မာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နာမ ရာဂသမုဋ္ဌာနာ ဟောတိ, တသ္မာ **အတ္ထိ အရဟတော ရာဂေ** တိ အနုယောဂေ အာရဒ္ဓေ။ သော သဗ္ဗောပိ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ။

မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အတ္တနောတိအာဒိပဉှေ ယသ္မာ တာသံ ဒေဝတာနံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နာမ နတ္ထိ, အညေသမ္ပိ သုက္ကံ ဂဟေတွာ န ဥပသံဟရန္တိ, အရဟတော ပန သုက္ကမေဝ နတ္ထိ, တသ္မာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

နေဝ အတ္တနောတိပဉှေ ပန နိမ္မိနိတွာ ဥပသံဟရန္တီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ **လောမကူပေဟီ**တိပဉှေ သပ္ပိ တေလာနံ ဝိယ လောမကူပေဟိ ဥပသံဟရဏာဘာဝံ ဒိသွာ ပဋိက္ခိပတိ။

၃၀၈. **ဟန္ဒ ဟီ**တိ ဝစသာယတ္ထေ နိပာတော။ “အရဟာ နု ခော အဟံ, နော”တိ ဧဝံ ဝိမတိ ကင်္ခာယိဿာမာတိ ဧဝံ ဝစသာယံ ကတွာ ဥပသံဟရန္တီတိ အတ္ထော။ **အတ္ထိ အရဟတော ဝိမတီ** တိ ပုဋ္ဌော အဋ္ဌဝတ္ထုကာ ဝိစိကိစ္ဆံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ဣတ္ထိပုရိသာနံ နာမဂေါတ္တာဒိသု သန္နိဋ္ဌာနာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၃၀၉. **အတ္ထိ တဿ အာသယော** တိ တဿ သုက္ကဿ ဥစ္စာရပဿာဝါနံ ဝိယ ပတိဋ္ဌာနောကာသော အတ္ထီတိ ပုစ္ဆတိ။

၃၁၂. **သဓမ္မကုသလဿာ** တိ အတ္တနော အရဟတ္တဓမ္မမတ္တေယေဝ ကုသလဿ။ ပညာဝိမုတ္တံ သန္ဓာယေတံ ဝဒတိ။ **ပရဓမ္မကုသလဿာ** တိ သဓမ္မေ ပရသ္မိံ အဋ္ဌသမာပတ္တိဓမ္မေပိ ကုသလဿ။ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တံ သန္ဓာယေတံ ဝဒတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပရူပဟာရကထာဝဏ္ဏနာ။

၂-၃-၄. အညာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၄. ဣဒါနိ အညာဏံ, ကင်္ခာ, ပရဝိတရဏာတိ တိဿော ကထာ နာမ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယေသံ “အရဟတော ဣတ္ထိပုရိသာဒီနံ နာမဂေါတ္တာဒိသု ဉာဏပ္ပဝတ္တိယာ အဘာဝေန အတ္ထိ အညာဏံ, တတ္ထေဝ သန္နိဋ္ဌာနာဘာဝေန အတ္ထိ ကင်္ခာ။ ယသ္မာ စ နေသံ တာနိ ဝတ္ထူနိ ပရေ ဝိတရန္တိ ပကာသေန္တိ အာစိက္ခန္တိ, တသ္မာ နေသံ အတ္ထိ ပရဝိတရဏာ”တိ ဣမာ လဒ္ဓိယော, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာဒီနံ; တေသံ တာ လဒ္ဓိယော ဘိန္ဒိတုံ တီသုပိ ကထာသု ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဣတရဿ။ တတ္ထ သဗ္ဗာသုပိ ပဉှာသု စေဝ ဝိဿဇ္ဇနေသု စ ဟေဋ္ဌာ အနုဂန္တွာဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အညာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဝစီဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၆. ဣဒါနိ ဝစီဘေဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နဿ ဒုက္ခန္တိ ဝါစာ ဘိဇ္ဇတီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာဒီနံ; တေ သန္ဓာယ **သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန **သဗ္ဗတ္ထာ** တိ တယော ဘဝေ သန္ဓာ

ယ ပုဗ္ဗော အရူပံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **သဗ္ဗအာ** တိ ကာလဝသေန ပုဗ္ဗော ပဌမမဂ္ဂက္ခဏေ ပဌမဇ္ဈာနိကသမာပတ္တိတော အညံ သဗ္ဗံ သမာပတ္တိကာလံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **သဗ္ဗေသံ သမာပန္နာန** န္တိ ပုဗ္ဗော လောကိယသမာပတ္တိယော သမာပန္နေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **သဗ္ဗသမာပတ္တီသူ** တိ ပုဗ္ဗော ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိကံ လောကုတ္တရံ သဗ္ဗဉ္စ လောကိယသမာပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။

ကာယဘေဒေတိ အဘိက္ကမာဒိဝသေန ပဝတ္တကာယဝိညတ္တိ။ ကြံ “ယာနိ စိတ္တာနိ ဝစီဝိညတ္တိံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ, တာနေဝ ကာယဝိညတ္တိံ။ ဇံ သန္တေ ကသ္မာ ကာယဘေဒေပိ န ဟောတီ”တိ စောဒနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ ကြတရော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိက္ခိပတိ စေဝ ပဋိဇာနာတိ စ။ ကြအနိ ယဒိ သော မဂ္ဂက္ခဏေ “ဒုက္ခ”န္တိ တစံ ဘာသတိ, “သမုဒယော”တိအာဒိကမ္ပိ ဘာသေယ္ယ။ ယဒိ တ တံ န ဘာသတိ, ကြတရမ္ပိ န ဘာသေယ္ယာတိ စောဒနတ္ထံ **ဒုက္ခန္တိ ဇာနန္တော**တိအာဒယော ပဉှာ ဝုတ္တာ။ ကြတရော ပန အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေနေဝ ပဋိဇာနာတိ စေဝ ပဋိက္ခိပတိ စ။ လောကုတ္တရံ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နော ဒုက္ခဒုက္ခန္တိ ဝိပဿတီတိ ဟိဿ လဒ္ဓိ။

၃၂၈. **ဉာဏန္တိ** လောကုတ္တရံ စတုသစ္စဉာဏံ။ **သောတန္တိ** သောတဝိညာဏံ အဓိပ္ပေတံ, ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတိ။ **ဒွိန္နံ ဖဿာန** န္တိ သောတသမ္ဖဿမနောသမ္ဖဿာနံ။

၃၂၉. **နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ** တိ ယဒိ အဝိသေသေန ယံကိဉ္စိ သမာပန္နဿ နတ္ထိ ဝစီဘေဒော, န အဝိသေသေန ဝတ္တဗ္ဗံ “သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒော”တိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ သဒ္ဓိံ သုတ္တသာဓနာယ။ ယံ ပနေတေန “သိခိဿ အာနန္ဒ, ဘဂဝတော”တိ ပရိယောသာနေ သုတ္တံ အာဘတံ, တတ္ထ ယေန သမာပတ္တိစိတ္တေန သော ဝစီဘေဒော သမုဋ္ဌိတော, ကာယဘေဒောပိ တေန သမုဋ္ဌာတိယေဝ, န စ တံ လောကုတ္တရံ ပဌမဇ္ဈာနစိတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ဝစီဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဒုက္ခာဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၄. ကြအနိ ဒုက္ခာဟာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ တစံ ဘာသန္တော ဒုက္ခေ ဉာဏံ အာဟရတိ, တံ ဒုက္ခာဟာရော နာမ ဝုစ္စတိ ။ တဉ္စ ပနေတံ မဂ္ဂင်္ဂံ မဂ္ဂပရိယာပန္န”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဒုက္ခာဟာရော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ **ယေ ကေစီ**တိ ပဌမပဉှေ အဝိပဿကေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဒုတိယပဉှေ ဝိပဿကေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ, တံ ပနဿ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ။ တသ္မာ “သဗ္ဗေ တေ”တိ တဒဿ ဘိန္ဒနတ္ထံ **ဗာလပုထုဇ္ဇနာ** တိအာဒိမာဟ။ တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဒုက္ခာဟာရကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၅. ကြအနိ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ သမာပတ္တိစိတ္တဉ္စေဝ ဘဝင်္ဂစိတ္တဉ္စ အနုပ္ပဗန္ဓေန ပဝတ္တမာနံ ဒိသွာ “ဧကမေဝ စိတ္တံ စိရံ တိဋ္ဌတီ”တိ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဟေတုဝါဒ ဝုတ္တပ္ပဘေအနံ အန္ဓကာနံ, တံလဒ္ဓိဝိသောဓနတ္ထံ **ဧကံ, စိတ္တံ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ **ဥပ္ပါဒဝယ ဥပ္ပာဒက္ခဏော**တိ ဧတ္ထ ဌိတိက္ခဏံ အနာမသိတွာ “အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ, ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော”တိ (သံ. နိ. ၁.၁၈၆; ၂.၁၄၃) ဒေသနာနယေန ဥပ္ပါဒဝယဝသေနေဝ ပုစ္ဆာ ကတာ။

တေ ဓမ္မာ စိတ္တေန လဟုပရိဝတ္တာ တိ ပုဗ္ဗော စိတ္တတော လဟုတရပရိဝတ္တိနော ဓမ္မေ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော ယဿ စိတ္တဿ ဒီဃဋ္ဌိတိံ ဣစ္ဆတိ, တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီ** တိ ပဉှေ “စတ္တာသီတိသဟဿာနိ, ကပ္ပာ တိဋ္ဌန္တိ ယေ မရူ”တိအာဒိဝစနဝသေန (မဟာနိ. ၁၀) အာရုပ္ပတော အညတ္ထ ပဋိက္ခိပတိ, အာရုပ္ပေ ပဋိဇာနာတိ။ **မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိ ပဉှေ ပရတဒိဿ “ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိ

နော’’တိအာဒိသုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိဗာနာတိ။ ဌိတိံ ပနဿ လဒ္ဓိဝသေန ဣစ္ဆတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ကုက္ကုဠကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၈. ဣဒါနိ ကုက္ကုဠကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ‘‘သဗ္ဗံ, ဘိက္ခဝေ, အာဒိတ္တံ (သံ. နိ. ၄.၂၈; မဟာဝ. ၅၄) သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ’’တိအာဒီနိ (ဓ. ပ. ၂၇၈) သုတ္တာနိ အယောနိသော ဂဟေတ္ွာ ‘‘နိပ္ပရိယာယေနေဝ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ ကုက္ကုဠာ ဝီတစ္စိတင်္ဂါရသမ္မိဿာ ဆာရိကနိရယသဒိသာ’’တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဂေါကုလိကာနံ; တေသံ နာနပ္ပကာရသုခသန္နိဿနေန တံ လဒ္ဓိံ ဝိဝေစေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ **အနောဓိံ ကတွာ**တိ ဩဓိံ မရိယာဒံ ကောဋ္ဌာသံ အကရိတွာ, အဝိသေသေန သဗ္ဗေယေဝါတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ သဒ္ဓိံ သုတ္တသာဓနာယာတိ။

ကုက္ကုဠကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၉. ဣဒါနိ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ –

> ‘‘အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ, ထောကံ ထောကံ ခဏေ ခဏေ။
> ကမ္မာရော ရဇတဿေဝ, နိဒ္ဓမေ မလမတ္တနော’’တိ။ (ဓ. ပ. ၂၃၉) –

အာဒီနိ သုတ္တာနိ အယောနိသော ဂဟေတ္ွာ ‘‘သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ကေစ္စေ ကိလေသေ ဒုက္ခဒဿနေန ပဇဟတိ, ကေစ္စေ သမုဒယနိရောဓမဂ္ဂဒဿနေန, တထာ သေသာပီတိ ဧဝံ သောဠသဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ အနုပုဗ္ဗေန ကိလေသပ္ပဟာနံ ကတွာ အရဟတ္တပ္ပဋိလာဘော ဟောတီ’’တိ ဧဝရူပာ နာနာဘိသမယလဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နာ, သေယ္ယထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကသဗ္ဗတ္ထိကသမ္မိတိယဘဒြယာနိကာနံ; တေသံ လဒ္ဓိဝိဝေစနတ္ထံ **အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂ**န္တိ ပုဋ္ဌော ပန ကေဿ မဂ္ဂဿ ဗဟုဘာဝပတ္တိဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ဒုက္ခဒဿနာဒိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ တာနိ တ စတ္တာရိပိ ဉာဏာနိ ဧကော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါယေဝါတိ ပဋိဇာနာတိ, ဖလံ ပန ဧကမေဝ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃၄၄. မဂ္ဂေ ဒိဋ္ဌေ ဖလေ ဌိတောတိ ပဉှေ ယသ္မာ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ ဒဿနံ အပရိနိဋ္ဌိတံ, မဂ္ဂဒဿနေန ပရိနိဋ္ဌိတံ နာမ ဟောတိ, တဒါ သော ဖလေ ဌိတောတိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

၃၄၅. ဒုက္ခေ ဒိဋ္ဌေ စတ္တာရိ သစ္စာနီတိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, ဧကာဘိသမယဝသေန ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ပုန **ဒုက္ခသစ္စံ စတ္တာရိ သစ္စာနီ**တိ အနုယောဂေ စတုန္နမ္ပိ နာနာသဘာဝတ္တာ ပဋိက္ခေပေါ ဧတဿေဝ။

ရူပက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌေတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, သမုဒ္ဒတော ဧကဗိန္ဒုဿ ရသေ ပဋိဝိဒ္ဓေ သေသဥဒကဿ ပဋိဝေဓော ဝိယ ဧကမေဝ အနိစ္စာဒိတော ပဋိဝိဒ္ဓေ သဗ္ဗေပိ ပဋိဝိဒ္ဓါ ဟောန္တီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

စတူဟိ ဉာဏေဟီတိ ဒုက္ခေ ဉာဏာဒီဟိ။ **အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟီ**တိ သာဝကာနံ သာဓာရဏေဟိ သစ္စဉာဏေဟိ စေဝ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏေဟိ စ။ **ဒွာဒသဟိ ဉာဏေဟီ**တိ ဒွာဒသင်္ဂပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဉာဏေဟိ။ **စတုစတ္တာရီသာယ ဉာဏေဟီ**တိ ‘‘ဇရာမရဏေ ဉာဏံ, ဇရာမရဏသမုဒယေ ဉာဏ’’န္တိ ဧဝံ နိဒာနဝဂ္ဂေ ဝုတ္တဉာဏေဟိ။ **သတ္တသတ္တတိယာ ဉာဏေဟီ**တိ ‘‘ဇရာမရဏံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မ’’န္တိ (သံ. နိ. ၂.၂၀) ဧဝံ တတ္ထေဝ ဝုတ္တဉာဏေဟိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ သဒ္ဓိံ သုတ္တသာဓနေနာတိ။

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဝေဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၇. ဣဒါနိ ဝေဟာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ လောကုတ္တရေန ဝေဟာရေန ဝေဟရတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဝေရပါ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ **လောကုတ္တရေ သောတေ** တိအာဒီနိ တဿ အယုတ္တဝါဒိဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။ အယဉှေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ''သဒ္ဒာယတနမေဝ တေ လောကုတ္တရံ, ဥဒါဟု သောတာဒီနိပိ''တိ။

ဟဉ္စိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေဟာရော လောကိယေ သောတေ ပဋိဟညတီ တိ ဧတ္ထ ယဒိ သော လောကုတ္တရော ပဋိဟညေယျ။ လောကုတ္တရော သိယာတိ ဧဝမတ္ထော န ဂဟေတဗ္ဗော။ လောကိယေ ပဋိဟညမာနဿ ပန လောကုတ္တရတာ နာမ နတ္ထီတိ အယမေတ္ထာဓိပ္ပာယော။ **လောကိယေန ဝိညာဏေနာ**တိ ဧတ္ထာပိ လောကိယေနေဝါတိ အတ္ထော။ ဣတရထာ အနေကန္တတာ သိယာ။ လောကုတ္တရဉှိ လောကိယေနပိ ဉာဏေန ဉာယတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗံ ယထာနုရူပတော ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သဗ္ဗေ တေ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တီ** တိ ပဉှေသု ယေ မဂ္ဂံ နပ္ပဋိလဘန္တိ, တေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ယေ ပဋိလဘန္တိ, တေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၃၅၁. **သောဝဏ္ဏမယာယာ**တိ သုဝဏ္ဏမယာယ။ ဣဒံ ပရဝါဒိဿ ဥဒါဟရဏံ။

ဧရဏ္ဍိကာယာ တိ ဧရဏ္ဍမယာယ။ ဣဒံ သကဝါဒိဿ ဥဒါဟရဏံ။ လောကိယံ ဝေဟရန္တဿ လောကိယောတိ အယမ္ပိ ကော လဒ္ဓိ။ သာ ဝေရပါ ကေစ္စာနံ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဝေဟာရကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၃. ဣဒါနိ နိရောဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ ဒွေပိ ဧကတော ကတွာ နိရောဓသစ္စန္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဝေရပါ မဟိံသာသကာနဉ္စေဝ အန္ဓကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ဒွေ နိရောဓာ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ ။ **ဒွေ ဒုက္ခနိရောဓာ**တိ ပဉှေသု ယသ္မာ ဒွေ ဒုက္ခသစ္စာနိ န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ယသ္မာ ဒွီဟာကာရေဟိ ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈတီတိ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ **ဒွေ နိရောဓသစ္စာနီ**တိပဉှေသု ဒွိန္နံ ဒုက္ခသစ္စာနံ နိရောဓဝသေနအနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒွီဟာကာရေဟိ ဒုက္ခဿ နိရုဇ္ဈနတော ပဋိဇာနာတိ။ **ဒွေ တာဏာနီ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

အတ္ထိ ဒွိန္နံ နိဗ္ဗာနာန န္တိအာဒီသု ပုစ္ဆာသု ဥစ္စနီစတာဒီနိ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

အပ္ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓေ တိ ယေ ပဋိသင်္ခါယ လောကုတ္တရေန ဉာဏေန အနိရုဒ္ဓါ သုဒ္ဓပကတိကတ္တာ ဝ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနံ ဝ ဝသေန န သမုဒါစရဏတော နိရုဒ္ဓါတိ ဝုစ္စန္တိ, တေ သင်္ခါရေ။ **ပဋိသင်္ခါ နိရောဓေန္တီ** တိ။ လောကုတ္တရဉာဏေန နိရောဓေန္တိ အနုပ္ပတ္တိဘာဝံ ဂမေန္တိ။ **နနု အပ္ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါ သင်္ခါရာ** တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ ။ တတ္ထ ဘဂ္ဂါနံ ပုန အဘာဝဋ္ဌေနတော အပ္ပဋိသင်္ခါနိရုဒ္ဓါနံ ဝ အရိယမဂ္ဂေ ဥပ္ပန္နေ ဝထာ နိရုဇ္ဈနတော ဝ သကဝါဒီ အစ္စန္တဘဂ္ဂတံ ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၃. တတိယဝဂ္ဂေါ

၁. ဗလကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၄. ဣဒါနိ ဗလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တေ “ဣမေသဉ္စ ပနာဟံ, အာဝုသော, စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလီကတတ္တာ ဌာနဉ္စ ဌာနတော အဋ္ဌာနဉ္စ အဋ္ဌာနတော ယထာဘူတံ ပဇာနာမီ”တိအာဒီနိ (သံ. နိ. ၅.၉၁၃) ဒသသုတ္တာနိ အယောနိသော ဂဟေတွာ “တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏ”န္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ တထာဂတဗလဉ္စ နာမေတံ သာဝကေဟိ သာဓာရဏမ္ပိ အတ္ထိ အသာဓာရဏမ္ပိ သာဓာရဏာသာဓာရဏမ္ပိ။ တတ္ထ အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ သာဓာရဏံ။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏံ အသာဓာရဏံ။ သေသံ သာဓာရဏဉ္စ အသာဓာရဏဉ္စ။ ဌာနာဋ္ဌာနာဒီနိ ဟိ သာဝကာ ပဒေသေန ဇာနန္တိ, တထာဂတာ နိပ္ပဒေသေန။ ဣတိ တာနိ ဥဒ္ဒေသတော သာဓာရဏာနိ, န နိဒ္ဒေသတော။ အယံ ပန အဝိသေသေန သဗ္ဗမ္ပိ သာဓာရဏန္တိ အာဟ။ တမေနံ ဝါတော ဝိဝေစေတုံ **တထာဂတဗလံ သာဝကဗလ**န္တိ ပုန အနုယောဂေ အာရဒ္ဓေ။ တတ္ထ ပဌမပဉှေ နိဒ္ဒေသတော သဗ္ဗာကာရဝိသယတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဉှေ ဥဒ္ဒေသတော ဌာနာဋ္ဌာနမတ္တဇာနနဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ **တညေဝါ**တိအာဒိပဉှေသု သဗ္ဗာကာရေန နိန္နာနာကရဏတာယ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ **ပုဗ္ဗယောဂေ စ ပုဗ္ဗစရိယာ** စ အတ္ထတော ဧကံ, တထာ **ဓမ္မက္ခာနဉ္စ ဓမ္မဒေသနာ** စ။

ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိပဉှေ ဧကဒေသေန သာဓာရဏတံ သန္ဓာယ သာဝကဝိသယေ ပဋိဇာနာတိ။

၃၅၅. ဣဒါနိ ယသ္မာ ဥဒ္ဒေသတော ဌာနာဋ္ဌာနာဒီနိ သာဝကော ဇာနာတိ, တသ္မာ သာဝကဿ တထာ ဇာနနံ ပကာသေတွာ တေန ဇာနနမတ္တသာမညေန တေသံ သာဝကသာဓာရဏတ္တံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ **သာဝကော ဌာနာဋ္ဌာနံ ဇာနာတီ**တိ အာဒယော ပရဝါဒိပဉှာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏံ ဆန္နံ အသာဓာရဏဉာဏာနံ အညတရန္တိ န ဂဟိတံ။ **အာသဝက္ခယေန ဝါ အာသဝက္ခယ**န္တိ ယံ တထာဂတဿ အာသဝက္ခယေန သဒ္ဓိံ သာဝကဿ အာသဝက္ခယံ ပဋိစ္စ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ နာနာကရဏံ, တံ နတ္ထိ။ **ဝိမုတ္တိယာ ဝါ ဝိမုတ္တိ**န္တိ ပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃၅၆. ဣဒါနိ ယံ သကဝါဒိနာ “အာသဝါနံ ခယေ ဉာဏံ သာဓာရဏ”န္တိ အနုညာတံ, တေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ သေသာနမ္ပိ သာဓာရဏဘာဝံ ပုစ္ဆိတုံ ပုန **အာသဝါနံ ခယေ**တိအာဒယော ပရဝါဒိပဉှာဝ ဟောန္တိ။ တေသံ ဝိဿဇ္ဇနေ သကဝါဒိနာ အာသဝက္ခယေ ဝိသေသာဘာဝေန တံ ဉာဏံ သာဓာရဏန္တိ အနုညာတံ။ ဣတရေသုပိ ဝိသေသာဘာဝေန သာဓာရဏတာ ပဋိက္ခိတ္တာ။ ပုန ဌာနာဋ္ဌာနာဒီနံ အာသဝက္ခယေနေဝ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ အသာဓာရဏပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿေဝ။ တတ္ထ အာသဝက္ခယဉာဏေ ပဋိက္ခေပေါ, သေသေသု စ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ တတော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ အသာဓာရဏပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ သာ သင်္ခိပိတွာ ဒဿိတာ။ တထာပိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ပဋိညာ, သေသေသု စ ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ တတော ဌာနာဋ္ဌာနာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဿ သာဓာရဏပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ သာပိ သင်္ခိပိတွာဝ ဒဿိတာ။ တတ္ထ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ ပဋိက္ခေပေါ။ သေသေသု စ ပဋိညာ သကဝါဒိဿာတိ။

ဗလကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အရိယန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၇. ဣဒါနိ အရိယန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “န ကေဝလံ အာသဝက္ခယဉာဏမေဝ အရိယံ, အထ ခေါ ပုရိမာနိပိ နဝ ဗလာနိ အရိယာနီ”စ္စေဝ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အရိယ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန ယဒိ တံ အရိယံ, မဂ္ဂါဒီသု တေန အညတရေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ မဂ္ဂါဒိဝသေန ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။

ပုန သုညတာရမ္မဏာဒိဝသေန ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ တတ္ထ ဒွေဝ သုညတာ – သတ္တသုညတာ စ သင်္ခါရသုညတာ စ။ သတ္တသုညတာ နာမ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတေန သတ္တေန သုညာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ။ သင်္ခါရသုညတာ နာမ သဗ္ဗသင်္ခါရေဟိ သုညံ ဝိဝိတ္တံ နိဿဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ။ တတ္ထ ပရတဒီ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, သင်္ခါရာရမ္မဏတံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **မနသိ ကရောတီ**တိ ပုဌောပိ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, သင်္ခါရေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတော သကတဒိနာ ''ဌာနာဌာနာဒိမနသိကာရော သင်္ခါရာရမ္မဏော, သုညတမနသိကာရော နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော''တိ ကမ္မံ နယံ ဂဟေတွာ ''ဒွိန္နံ ဖဿာနံ ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတီ''တိ ပုဌော လေသောကာသံ အလဘန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ အနိမိတ္တာပဏိဟိတေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သတ္တနိမိတ္တာဘာဝတော ဟိ ခန္ဓာ အနိမိတ္တာ။ သင်္ခါရနိမိတ္တာဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ။ ကေဓမ္မသ္မိံပိ အာရောပေတွာ ဌပေတဗ္ဗသင်္ခါတေန စ ပဏိဒဟိတဗ္ဗဒွေန ပဏိဟိတသင်္ခံ ဂတေန သတ္တပဏိဓိနာ အပ္ပဏိဟိတာ ခန္ဓာ။ တဏှာပဏိဓိနာ တဏှာယ တ အာရမ္မဏဘူတေန သဗ္ဗသင်္ခါရပဏိဓိနာ အပ္ပဏိဟိတံ နိဗ္ဗာနံ။ တသ္မာ ဣဓာပိ ပဋိက္ခေပေ စ ပဋိညာ စ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၃၅၈. တတော ''ယထာ သတိပဋ္ဌာနာဒယော လောကုတ္တရဓမ္မာ အရိယာ စေဝ သုညတာဒိအာရမ္မဏာ စ, ကိံ တေဝံ ဌာနာဌာနညာဏ''န္တိ အနုလောမပဋိလောမပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ သဗ္ဗာပိ ပဋိညာ သဗ္ဗေ စ ပဋိက္ခေပာ ပရတဒိသ္သေဝ။ ဣမိနာဝုပာယေန သေသညာဏေသုပိ ပုစ္ဆာဝိသဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟဋ္ဌိမံ ပန သေသာနိ သဋ္ဌိပိတွာ အဝသာနေ စုတူပပာတညာဏမေဝ ဝိဘတ္တံ။ တတော ပရံ သကသမယေပိ ''အရိယ''န္တိ သိဒ္ဓေန အာသတနံ ခယညာဏေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတွာ သေသညာဏာနံ အနုလောမတော စ ပဋိလောမတော စ အရိယဘာဝပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တာ သဗ္ဗာ ပရတဒိသ္သ, ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေ စ သကတဒိသ္သ ။ တေ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ဟဋ္ဌိမံ ပနေတ္ထ ပဌမနဝမာနေဝ ဒဿေတွာ သတ္တ ညာဏာနိ သင်္ခိတ္တာနီတိ။

အရိယန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၃. ဣဒါနိ ဝိမုတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဝီတရာဂစိတ္တာနံ ဝိမုတ္တိပယောဇနံ နာမ နတ္ထိ။ ယထာ ပန မလိနံ ဝတ္ထံ ဓောဝိယမာနံ မလာ ဝိမုစ္စတိ, ဧဝံ သရာဂံ စိတ္တံ ရာဂတော ဝိမုစ္စတီ''တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ တေရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **သရာဂ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော **ရာဂသဟဂတ**န္တိအာဒိနာ နယေန ပုဌော မဂ္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ နာမ။ တဒါ စ ဧတ္တရှုပံ စိတ္တံ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။

သဖဿန္တိအာဒိနာ နယေန ပုဌောပိ ယထာ ဖဿော စ စိတ္တဥ္စ ဥဘော ရာဂတော ဝိမုစ္စန္တိ, ဧဝံ ရာဂဿ ဝိမုတ္တိံ အပဿမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ သဒောသာဒီသုပိ ဣမိနာဝုပာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၆. ဣဒါနိ ဝိမုစ္စမာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဈာနေန ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တံ, မဂ္ဂက္ခဏေ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ ဟောတီ''တိ လဒ္ဓိ, တေ သန္ဓာယ **ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာန**န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

ပုန **ဧကဒေသ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ တတ္ထ **ဧကဒေသ**န္တိ ဘာဝနပုံသကံ။ ယထာ ဝိမုတ္တံ, ဧကဒေသေန တ ဧကဒေသေ တ အဝိမုတ္တံ ဟောတိ ကိံ ဧဝံ ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ, ဧကဒေသံ အဝိမုတ္တန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ကိံ ကာရဏာ ဧဝံ ပုစ္ဆတီတိ? ''ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာန''န္တိ ဝိပ္ပကတဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ။ ယထာ ဟိ ကရိယမာနာ ကဋ္ဌာဒယော ဝိပ္ပကတတ္တာ ဧကဒေသေန ကတာ ဧကဒေသေန အကတာ ဟောန္တိ, တထာ ဣဒမ္ပိ ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ ဧကဒေသံ အဝိမုတ္တန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ တတော ပရတဒီ ကဋ္ဌာဒီနံ ဝိယ စိတ္တဿ ဧကဒေသာဘာဝတ ပဌမပဉ္ဟေ ပဋိက္ခိပိတွာ ဒုတိယေ ဝိမုစ္စမာနဿ အပရိနိဋ္ဌိတဝိမုတ္တိတာယ ပဋိဇာနာတိ။ လောကိယဇ္ဈာနက္ခဏံ တ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ န ဟိ တံ တဒါ သမုစ္

ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိမုစ္စမာနံ။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနက္ခဏံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တဥ္ဟိ တဒါ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တ တေကဒေသေန ဝိမုစ္စမာနန္တိသ္သ လဒ္ဓိ။ တတော သကတဒီ "ယဒိ တေ ဧကမေဝ စိတ္တံ ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ ဧကဒေ သံ အဝိမုတ္တံ, ဧဝံ သန္တေ ယော ဧကေနေဝ စိတ္တေန သောတာပန္နော ဟောတိ, သောပိ တေ ဧကဒေသံ သောတာပန္န နော, ဧကဒေသံ န သောတာပန္နော အာပဇ္ဇတီ"တိ စောဒနတ္ထံ **ဧကဒေသံ သောတာပန္နော** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တံ ဝိဓာနံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဥပ္ပာဒက္ခဏပဥှော ယဒိ ဧကမေဝ စိတ္တံ ဝိမုတ္တဥ္စ ဝိမုစ္စမာနဥ္စ, ဧကသ္မိံ ခဏေ ဝိမုတ္တံ ဧကသ္မိံ ဝိမုစ္စမာ နံ အာပဇ္ဇတိ။ ကိံ တေ ဧဝရူပံ စိတ္တန္တိ အတ္ထော။

၃၆၇. သုတ္တသာဓနေ ပဌမသုတ္တံ ပရတဒိသ္သ။ တတ္ရာဿာယမဓိပ္ပာယော – **ဝိမုစ္စတီ** တိ ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေ သော။ တသ္မာ ယံ တဿ ယောဂိနော ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဧတေဟိ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ, တံ ဝိမုစ္စ မာနံ နာမ ဟောတီတိ။ ဒုတိယသုတ္တံ သကတဒိသ္သ။ တတ္ရာဿာယမဓိပ္ပာယော – ယဒိ တေ ဝိမုစ္စတီတိ ဝစနတော ဝိ မုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ, ဣဓ ဝိမုစ္စတီတိ ဝစနာဘာဝတော ဝိမုတ္တမေဝ သိယာ, န ဝိမုစ္စမာနန္တိ။

ဣဒါနိ "ယထာ တေ ဝိပ္ပကတဝိမုတ္တိတာယ ဝိမုစ္စမာနံ, ကိံ ဧဝံ ဝိပ္ပကတရာဂါဒိတာယ ရဇ္ဇမာနာဒီနိပိ အတ္ထီ"တိ စောဒနတ္ထံ ပုန **အတ္ထိ စိတ္တ** န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ပရတဒိနာပိ တထာရူပံ စိတ္တံ အပဿန္တေန သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အထ နံ သကတဒီ "ဒွေဝယေဝ ကောဋိယော, တတိယာ နတ္ထီ"တိ အနုဗောဓေန္တော **နနု ရတ္တဥ္စေဝ အရတ္တဥ္စာ** တိ အာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော – နနု ဘဒ္ရမုခ, ရာဂသမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ ရတ္တံ ဝိပ္ပယုတ္တံ အရတ္တန္တိ ဒွေဝ ကောဋိ ယော, ရဇ္ဇမာနံ နာမ တတိယာ ကောဋိ နတ္ထီတိ? ဒုဋ္ဌာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အထ နံ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနိတွာ ဌိတံ။ ဝိမုတ္တိပက္ခေပိ ဒွေဝယေဝ ကောဋိယော ဒဿေတုံ **ဟဥ္စိ ရတ္တဥ္စေဝ** တိအာဒိမာဟ။ တဿတ္ထော – ယဒိ တော ဒွေ ဝေ ကောဋိယော သမ္ပဋိစ္ဆသိ, အဝိမုတ္တဥ္စေဝ ဝိမုတ္တဥ္စာ တိ ဣမာပိ သမ္ပဋိစ္ဆ။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တဥ္ဟိ စိတ္ တံ အဝိမုတ္တံ, ဝိပ္ပယုတ္တံ ဝိမုတ္တံ။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမာတိ ပရမတ္ထတော တတိယာ ကောဋိ နတ္ထီတိ။

ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. အဌမကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၈. ဣဒါနိ အဌမကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ အနုလောမဂောတြဘုမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသာနံ သမု အစာရာဘာဝတော အဌမကဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလဿ ဒွေ ပရိယုဋ္ဌာနာ ပဟီနာတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာ ပိ တေရဟိ အန္ဓကာနဥ္စေဝ သမ္မိတိယာနဥ္စ; တေသံ အညတရံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, မဂ္ဂက္ခဏတော ပဌာ ယ ဒိဋ္ဌိယာ အနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော ယသ္မာ ဒိဋ္ဌိ နာမေသာ သောတာပန္နဿေဝ ပဟီနာ, န မဂ္ဂဋ္ဌဿ, တသ္မာ **အဌမကော ပုဂ္ဂလော သောတာပန္နော** တိ အနုယောဂေ သကတဒိသ္သ။ ဝိစိကိစ္ဆာပဥှေပိ ဧ သေဝ နယော။ အနုသယပဥှော ပရိယုဋ္ဌာနတော အညော အနုသယောတိ တေသံ လဒ္ဓိ, တသ္မာ "န ဟေဝ"န္တိ ပဋိက္ခိ တ္တံ။

သီလဗ္ဗတပရာမာသပဥှေပိ သီလဗ္ဗတပရာမာသပရိယုဋ္ဌာနန္တိ ဧတေဟာရံ န ပဿတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ပ ရိယုဋ္ဌာနမေဝဿ ပဟီနန္တိ လဒ္ဓိ။

၃၆၉. မဂ္ဂေ ဘာဝိတော တိ ပဥှော တသ္မိံ ခဏေ ဘာဝေတိ, န ဘာဝိတော။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ **အမဂ္ဂေနာ** တိ အာဒိအနုယောဂေ ပဌမမဂ္ဂေနေဝ ပဟီနဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ယဒိ ဟိ အမဂ္ဂေန ပဟီယေထ, ဂောတြဘုပုဂ္ဂလာ ဒီနမ္ပိ ပဟီယေထာတိ အာပဇ္ဇနတော။ **ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ** တိ ပုစ္ဆာ ပရတဒိသ္သ, ဝိဿဇ္ဇနံ သကတဒိသ္သ။ သေသံ သဗ္ဗ တ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အဌမကကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. အဌမကဿ ကင္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၁. ကြာအနိ အဌမကဿ ကင္ခိယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ "အဌမကော မဂ္ဂက္ခဏေ ကင္ခိယာနိ ပဋိလဘတိ နာမ, နော စဿ ပဋိလဒ္ဓါနိ ဟောန္တိ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **နတ္ထိ သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ** ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ကြာတရဿ။ **နတ္ထိ သဒ္ဓါ** တိ ပုဋ္ဌော ပန သဒ္ဓိန္ဒြိယတော သဒ္ဓါယ နာနတ္တံ သလ္လက္ခေတွာ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ ပန ယဿ အတ္ထိ မနော, တဿ မနိန္ဒြိယမ္ပိ အတ္ထိ; ဧဝံ ယဿ သဒ္ဓါဒယော အတ္ထိ, တဿ အတ္ထိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိပီတိ ဒီပနတ္ထံ **အတ္ထိ မနော အတ္ထိ မနိန္ဒြိယန္တိ**အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ သဒ္ဓိံ သုတ္တသာဓနေနာတိ။

အဌမကဿ ကင္ခိယကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၃. ကြာအနိ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ စတုတ္ထဇ္ဈာနဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ မံသစက္ခုမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခု နာမ ဟောတီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **မံသစက္ခုန္တိ** ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ကြာတရဿ။

ပုန "မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု မံသစက္ခု"တိ ပုဋ္ဌော တံ မတ္တမေဝ တံ န ဟောတီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **ယာဒိသန္တိ** အာဒိပုစ္ဆာသုပိ ဥဘိန္နံ ဧကသဘာဝတာဘာဝေနေဝ ပဋိက္ခိပတိ။

ဝိသယောတိအာဒီသု ဥဘိန္နမ္ပိ ရူပာယတနမေဝ ဝိသယော။ မံသစက္ခု ပန အာပာထဂတမေဝ ပဿတိ။ ကြာတရံ အနာပာထဂတံ တိရောပဗ္ဗတာဒိဂတမ္ပိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ စ အတိသုခုမမ္ပိ ရူပံ ဂေါစရော, န တာဒိသံ ကြာတရဿာတိ ဧဝမေတေသံ အာနုဘာဝဂေါစရာ အသဒိသာ။

ဥပာဒိဏ္ဏံ ဟုတွာ အနုပာဒိဏ္ဏံ ဟောတီ တိ ပုဋ္ဌော ယသ္မာ မံသစက္ခု ဥပာဒိဏ္ဏံ, ဒိဗ္ဗစက္ခု အနုပာဒိဏ္ဏံ, န စ မံသစက္ခုမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ ကြစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ယသ္မာ "မံသစက္ခုဿ ဥပ္ပာဒေ, မဂ္ဂေါ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော"တိ ဝစနံ နိဿာယ မံသစက္ခုပစ္စယာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဉ္စ ရူပာဝစရိကာနံ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ပသာဒေါတိ ကြစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ **ကာမာဝစရံ ဟုတွာတိ** ပုဋ္ဌောပိ ယသ္မာ န မံသစက္ခုမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ ကြစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ရူပာဝစရဇ္ဈာနပစ္စယေန ဥပ္ပန္နတ္တာ ရူပာဝစရံ နာမ ဇာတန္တိ ပဋိဇာနာတိ။

ရူပါဝစရံ ဟုတွာ အရူပါဝစရန္တိ ပုဋ္ဌောပိ တတော ပရံ ဘာဝနာယ အရူပါဝစရက္ခဏေ ရူပါဝစရစိတ္တဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော အရူပါဝစရိကာနံ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ပသာဒေါ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ အပရိယာပန္နဘာဝံ ပနဿ န ကြစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိယေဝ။

၃၇၄. **ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ** န္တိ ကာမာဝစရဓမ္မေန ဥပတ္ထမ္ဘိတံ ဟုတွာ။ ပုန **ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ** န္တိ လောကုတ္တရဓမ္မေန ဥပတ္ထဒ္ဓံ။ **ဒွေဝဝ စက္ခူနီ** တိ ပုဋ္ဌော ကိဉ္စာပိ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓဿ ပညာစက္ခုဘာဝံ န ကြစ္ဆတိ, ပညာစက္ခုဿ ပန အတ္ထိတာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော မံသစက္ခု ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟောတီတိ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝာတိ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဒိဗ္ဗသောတကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၅. ကြာအနိ ဒိဗ္ဗသောတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဧကံယေဝ သောတန္တိ** ပုဋ္ဌော ဒွိန္နံ အတ္ထိတာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော ယသ္မာ တဒေဝ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ဒိဗ္ဗသောတံ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ သေသံ ဟေဌာ

ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဒိဗ္ဗသောတကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇. ဣဒါနိ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန။ပေ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတီ''တိ (ဒီ. နိ. ၁.၂၄၆; ပဋိ. မ. ၁.၁၀၆) သုတ္တံ အယောနိသော ဂဟေတွာ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ လဒ္ဓိ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန **ယထာကမ္မူပဂတဉ္စ မနသိ ကရောတီ**တိ ပုဋ္ဌော ဧကစိတ္တဿ အာရမ္မဏဒွယာဘာဝါ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော နာနာစိတ္တဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ ပုန လေသောကာသံ အဒတွာ **ဒွိန္နံ ဖဿာန**န္တိ ပုဋ္ဌော ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ ယထာ ဣမိနာ ယထာကမ္မူပဂတပဒေန, ဧဝမေဝ **ဣမေ ဝတ ဘောန္တော**, **သတ္တာ**တိအာဒိပဒေဟိပိ သဒ္ဓိံ ယောဇနာသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၇၈. အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ ဇာနာတီတိ ဣဒံ သကဝါဒီ ယသ္မာ ထေရော အပ္ပိစ္ဆတာယ အဘိညာဉာဏာနိ န ဝဠဉ္ဇေတီတိ ဧကစ္စေ န ဇာနန္တိ, တာနိ ပနဿ နေဝ အတ္ထီတိ မညန္တိ, တသ္မာ တံ ''ဒိဗ္ဗစက္ခုနော အလာဘီ ထေရော''တိ မညမာနံ ပုစ္ဆတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန ''အတ္ထာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒိဗ္ဗစက္ခု''န္တိ ပရတော ပုဋ္ဌော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ယံကိဉ္စိ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗံ, သဗ္ဗံ တံ ထေရေန အနုပ္ပတ္တန္တိ ပဋိဇာနာတိ။ ဣဒါနိဿ ဝိက္ခေပံ ကရောန္တော သကဝါဒီ **နနု အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော**တိအာဒိမာဟ။ ဣမဉ္စ ဟိ ကထံ ထေရော ဝဠဉ္ဇနပဏိဓိယာ ဧဝ အဘာဝေန အာဟ, န အဘိညာဉာဏဿ အဘာဝေန။ ပရဝါဒီ ပန အဘာဝေနေဝါတိ အတ္ထံ သလ္လက္ခေတိ။ တသ္မာ တဿ လဒ္ဓိယာ ထေရဿ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏမေဝ အတ္ထိ, နော ဒိဗ္ဗစက္ခု။ တေန ဝုတ္တံ ''တေန ဟိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခု''န္တိ။

ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၉. ဣဒါနိ သံဝရကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ တာဝတိံသေ ဒေဝေ ဥပာဒါယ တတုတ္တရိ ဒေဝေသု ယသ္မာ တေ ပဉ္စ ဝေရာနိ န သမာစရန္တိ, တသ္မာ သံဝရော အတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ဝေရသမုဒာစာရံ အပဿတော ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော ယသ္မာ သံဝရော နာမ သံဝရိတဗ္ဗေ အသံဝရေ သတိ ဟောတိ, တသ္မာ အသံဝရပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ဒေဝေသု ပါဏာတိပါတာဒီနံ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။

အတ္ထိ မနုဿေသူတိအာဒိ သံဝရေ သတိ အသံဝရဿ အသံဝရေ စ သတိ သံဝရဿ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၃၈၀. ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီတိ အာဒိပဉ္ဟေသု ပါဏာတိပါတာဒီနံ အသမာစရဏဝသေန ပဋိညာ, ပါဏာတိပါတာဒီနံ နတ္ထိတာယ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဋိလောမပဉ္ဟာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။

အဝသာနေ **နတ္ထိ ဒေဝေသု သံဝရော**တိပဉ္ဟေ ပါဏာတိပါတာဒီနိ ကတွာ ပုန တတော သံဝရာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ တတော ဆလဝသေန ယဒိ သံဝရော နတ္ထိ, သဗ္ဗေ ဒေဝါ ပါဏာတိပါတိနောတိအာဒိပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ဒေဝါနံ ဝေရသမုဒာစာရဿ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ **နဟေဝ**န္တိ ဝစနမတ္တံ ဂဟေတွာ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ပရဝါဒိဿ။ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာ ပန လဒ္ဓိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတီတိ။

သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. အသညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၁. ဣဒါနိ အသညကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏ”န္တိ ဝစနတော ဝိနာ ဝိညာဏေန ပဋိသန္ဓိ နာမ နတ္ထိ။ “သညုပ္ပာဒါ စ ပန တေ ဒေဝါ တမှာ ကာယာ စဝန္တီ”တိ ဝစနတော အသညသတ္တာနမ္ပိ စုတိပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သညာ အတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော နံ သကဝါဒီ “ကိံ တေ တံ ဌာနံ သညာဘဝေ”တိအာဒီဟိ စောဒေတုံ **သညာဘဝေ သညာဂတီ**တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗံ တတော ပရဉ္စ ဟေဋ္ဌိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အသညကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၂. နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၄. ဣဒါနိ နေဝသညာနာသညာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “နေဝသညာနာသညာယတန”န္တိ ဝစနတော န ဝတ္တဗ္ဗံ “တသ္မိံ ဘဝေ သညာ အတ္ထီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ။

တတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၄. စတုတ္ထဝဂ္ဂော

၁. ဂိဟိသ္သ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၇. ဣဒါနိ ဂိဟိဿ အရဟာတိ ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ယသကုလပုတ္တာဒီနံ ဂိဟိဗျဉ္ဇနေ ဌိတာနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ ဒိသွာ ''ဂိဟိ အဿ အရဟာ''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ **ဂိဟိဿာ** တိ ယော ဂိဟိသံယောဇနေန သမ္ပယုတ္တတာယ ဂိဟိ, သော အရဟံ အဿာတိ အတ္ထော။ ပရဝါဒီ ပန အဓိပ္ပာယံ အသလ္လက္ခေတွာ ဂိဟိဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ ပဿန္တော ပဋိဇာနာတိ။ ဣဒါနိဿ ''ဂိဟိ နာမ ဂိဟိသံယောဇနေန ဟောတိ, န ဗျဉ္ဇနမတ္တေန။ ယထာဟ ဘဂဝါ –

'အလင်္ကတော စေပိ သမံ စရေယျ၊
သန္တော ဒန္တော နိယတော ဗြဟ္မစာရီ။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ၊
သော ဗြာဟ္မဏော သော သမဏော သ ဘိက္ခူ'''တိ။ (ဓ. ပ. ၁၄၂)။

ဣမံ နယံ ဒဿေတုံ **အတ္ထိ အရဟတော** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ဥပပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၈. ဣဒါနိ ဥပပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဩပပာတိကော ဟောတိ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယီ''တိဝစနာနိ (ပု. ပ. ၃၅-၄၀) အယောနိသော ဂဟေတွာ သုဒ္ဓါဝါသေသု ဥပပတ္တိယာ အရဟာတိ လဒ္ဓိ, ''ယေသံ တ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ''တိ ပဒံ ပရိဝတ္တိတွာ ''ဥပပဇ္ဇပရိနိဗ္ဗာယီ''တိ ပရိယာပုဏန္တာနံ သဟ ဥပပတ္တိယာ အရဟာ ဟောတီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဥပပတ္တိစိတ္တံ နာမ လောကိယံ, တေန သောတာပန္နာဒယောပိ န ဟောန္တိ, ပဂေဝ အရဟာ။ တသ္မာဿ ဣမံ နယံ ဒဿေတုံ **သဟ ဥပပတ္တိယာ သောတာပန္နော** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

၃၈၉. သာရိပုတ္တော တိအာဒိ ဣမေသု မဟာထေရေသု ကော ကောပိ သဟ ဥပပတ္တိယာ အရဟာ နာမာတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၃၉၀. ဥပပတ္တေသိယေနာ တိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန။ တဉှိ ဥပပတ္တိံ ဧသတိ ဂဝေသတိ, တသ္မာ ဥပပတ္တေသိယန္တိ ဝုစ္စတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဥပပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. အနာသဝကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၁. ဣဒါနိ အနာသဝကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ ဓမ္မာ အနာသဝဿ အရဟတော, သဗ္ဗေ တေ အနာသဝါတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အရဟတော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ အနာသဝါ နာမ မဂ္ဂါဒယော, ကိံ တဿ တေပယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ စောဒနတ္ထံ **မဂ္ဂေါ ဖလန္တိ**အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **စက္ခုံ အနာသဝန္တိ** ပုဋ္ဌော တဿ သာသဝတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော အနာသဝဿေဝ တန္တိ ပဋိဇာနာတိ။

၃၉၂. စီဝရပဋ္ဋေဟိ ကောဝ ခမ္ဘော အနာသတေ သာသတေ စ ဟောတီတိ လက္ခဏဝိရောဓာဘာယာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော အနာသဝသ္မိ ဟုတွာ သာသဝသ္မိ ဟောတီတိ ပဋိဇာနာတိ။ **တညေဝ အနာသဝန္တိ** ပဉှာဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ သကတဒိ ပန **တညေဝတ**တိ အနုညာတတ္တာ ''မဂ္ဂေ အနာသတေ ဟုတွာ''တိအာဒီဟိ စောဒေတိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

အနာသဝကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၃. ဣဒါနိ သမန္နာဂတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒွေဝ သမန္နာဂမာ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ သမင်္ဂီဘာဝသမန္နာဂမော စ ရူပာဝစရာဒီသု အညတရဘူမိပ္ပတ္တိတော ပဋိလာဘသမန္နာဂမော စ။ သော ယာဝ အဝိဂတဝိသေသော န ပရိဟာယတိ, တာဝဒေဝ လဗ္ဘတိ။ ယေသံ ပန ဌပေတွာ ဣမေ ဒွေဝ သမန္နာဂမေ အညော ဥပပတ္တိဓမ္မဝသေန ကောစ သမန္နာဂမော နာမ ဟောတီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေသံ ပတ္တိဓမ္မော နာမ ကောစိ နတ္ထီတိ အနုဗောဓနေတုံ **အရဟာ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထသ္သ ''ယဒိ တေ အရဟာ စတူဟိ ခန္ဓေဟိ ဝိယ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော, ဧဝံ သန္တေ ယေ စတူသု ဖလေသု စတ္တာရော ဖဿာဒယော, တေဟိ တေ အရဟတော သမန္နာဂတတာ ဟာပုဏာတီ''တိ စောဒနတ္ထံ **အရဟာ စတူဟိ ဖဿေဟီ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ ပရတဒိနာ ကေက္ခဏေ စတုန္နံ ဖဿာဒီနံ အဘာဝတ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အနာကမိပဉှာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၃၉၅. **သောတာပတ္တိဖလံ ဝီတိဝတ္တော** တိ န ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိယ ဒုတိယဇ္ဈာနလာဘီ; ပုန အနုပ္ပတ္တိယာ ပန ဝီတိဝတ္တောတိ ပုစ္ဆတိ။ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂ** န္တိအာဒိ ယံ ဝီတိဝတ္တော, တေနသ္သ ပုန အသမန္နာဂမံ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။

၃၉၆. **တေဟိ စ အပရိဟီနော**တိ ပဋ္ဌေဟ ယသ္မာ ယထာ ပစ္စနီကသမုဒာစာရေန လောကိယဇ္ဈာနဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, န ဧဝံ လောကုတ္တရာ။ မဂ္ဂေန ဟိ ယေ ကိလေသာ ပဟီယန္တိ, ဖလေန စ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ, တေ တထာ ပဟီနာဝ တထာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓာယေဝ စ ဟောန္တိ, တသ္မာ သကတဒိနာ အာမန္တာတိ ပဋိညာတံ။ သွတာယမတ္ထော ပရတော ''အရဟတာ စတ္တာရော မဂ္ဂါ ပဋိလဒ္ဓါ''တိအာဒီသု ပကာသိတောယေဝ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၇. **အရဟာ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟီ**တိ ကထာယပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရဟာ ဟိ ဆသု ဒွာရေသု ဥပေက္ခာနံ ဥပ္ပတ္တိဘဗ္ဗတာယ တာဟိ သမန္နာဂတောတိ ဝုစ္စတိ, န ဧကက္ခဏေ သဗ္ဗာသံ ဥပ္ပတ္တိဘာဝေနာတိ။

ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဗောဓိယာဗုဒ္ဓောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၈. ဣဒါနိ **ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓော**တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဗောဓီ**တိ စတုမဂ္ဂဉာဏမ္ပိ သဗ္ဗညုတဉာဏမ္ပိ အဓိပ္ပေတံ။ တသ္မာ ယေသံ ယထာ သေတေန ဝဏ္ဏေန သေတော, သာမေန ဝဏ္ဏေန သာမော, ဧဝံ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓောတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ စ အနုယောဂေ စ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဣတရသ္သ။

အတီတာယာတိ ပဌေပဟ တသ္မိံ ခဏေ အဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော ပဋိလာဘံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန ကိစ္စဝသေန ပုဌော ကိစ္စာဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော ယံ တေန တာယ ကရဏီယံ ကတံ, တတ္ထ သမ္မောဟာဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ။ လေသောကာသံ ပန အဒတွာ **ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီ** တိအာဒိနာ နယေန ပုဌော တဿ ကိစ္စဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။

အနာဂတပဌေပဟ တသ္မိံ ခဏေ မဂ္ဂဉာဏဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော ''အဂမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓော''တိ (သု. နိ. ၄၁၀) အနာဂတာယ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓဘာဝံ မညမာနော ပဋိဇာနာတိ။ **ဗောဓိကရဏီယံ ကရောတီ**တိ ပုဌော တသ္မိံ ခဏေ ကိစ္စာဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော ယဒိ န ကရေယျ, ဗုဒ္ဓေါတိ န ဝုစ္စေယျ။ ယသ္မာ အဝဿံ ကရိဿတိ, တသ္မာ ကရောတိယေဝ နာမာတိ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန လေသောကာသံ အဒတွာ ပုဌော ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဌေပဟော သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနာယ ဥတ္တာနတ္ထောဝ။

၃၉၉. တိဿော ဗောဓိယော ဧကတော ကတွာ ပုဌော သဗ္ဗညုတဉာဏံ သန္ဓာယ တီဟိပိ ဗုဒ္ဓေါတိ ဝတ္တဗ္ဗဘာဝတော ပဋိဇာနာတိ။ ပုန တီဟိတိ ပုဌော သဗ္ဗာသံ ဧကက္ခဏေ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဌော အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဿ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ ဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ ပုန လေသောကာသံ အဒတွာ သတတံ သမိတန္တိ ပုဌော ပဋိက္ခိပတိ။

န ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓိယာ တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, ဗောဓိယာ အဘာဝက္ခဏေ အဗုဒ္ဓဘာဝတပတ္တိတော ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ **နနု ဗောဓိပဋိလာဘာ**တိ ပဌေပဟ ပန ယသ္မိံ သန္တာနေ ဗောဓိသင်္ခါတံ မဂ္ဂဉာဏံ ဥပ္ပန္နံ, တတ္ထ ဗုဒ္ဓေါတိ သမ္မုတိသဗ္ဘာဝတော ပဋိညာ တဿေဝ။ တဿ အဓိပ္ပာယံ အဇာနိတွာ ဟဉ္စီတိ လဒ္ဓိဋ္ဌပနာ ပရဝါဒိဿ။ ဣဒါနိဿ အသလ္လက္ခဏံ ဟာကင့် ကာတုံ **ဗောဓိပဋိလာဘာ ဗုဒ္ဓေါတိ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တဿတ္ထော –
''ကိံ တေ ယသ္မာ ဗောဓိပဋိလာဘာ ဗုဒ္ဓေါ, တသ္မာ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါ''တိ။ ဣတရော ''ဗောဓိပဋိလာဘော နာမ ဗောဓိယာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓာယပိ သန္တာနေ ဥပ္ပန္နဘာဝေတယေဝ။ ဗောဓိ နာမ မဂ္ဂက္ခဏေ ဉာဏ''န္တိ ဣမံ ဝိဘာဂံ အသလ္လက္ခေန္တောဝ ပုန ပဋိဇာနာတိ။ တတော သကဝါဒိနာ **ဗောဓိပဋိလာဘာ ဗောဓီ**တိ ပုဌော ဝစနောကာသံ အလဘန္တော ပဋိက္ခိပတီတိ။

ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါတိကထာဝဏ္ဏနာ။

ဣတိ ဣမာ တိဿောပိ ကထာ ဥတ္တရာပထကာနံယေဝ။

၇. လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၀. ဣဒါနိ လက္ခဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ယေဟိ သမန္နာဂတဿ မဟာပုရိသဿ ဒွေဝ ဂတိယော ဘဝန္တီ''တိ (ဒီ. နိ. ၁.၂၅၈) ဣမံ သုတ္တံ အယောနိသော ဂဟေတွာ လက္ခဏသမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တောဝ ဟောတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

စက္ကဝတ္တိသတ္တော တိ ပဌေပဟာသု ယသ္မာ စက္ကဝတ္တီ သတ္တောပိ စ ဗောဓိသတ္တောပိ, တသ္မာ အဗောဓိသတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဗောဓိသတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၄၀၂. **ဒွတ္တိံသိမာနီ** တိသုတ္တံ ဗောဓိသတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ပစ္ဆိမေ ဘဝေ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ, ဣတရေသု စက္ကဝတ္တီ, တသ္မာ အကာရဏမိဒံ အနာဘတသဒိသမေဝါတိ။

လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၃. ဣာအနိ နိယာမောက္ကန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဃဋိကာရသုတ္တေ ဇောတိပာလဿ ပဗ္ဗဇ္ဇံ သန္ဓာယ ''ဇောဓိသတ္တော ကဿပဘဂဝတော ပာဝစနေ ဩက္ကန္တနိယာမော စရိတဗြဟ္မစရိယော''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဇောဓိသတ္တော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိညာ ဣာတရဿ။ တတော ယသ္မာ နိယာမောတိ တ ဗြဟ္မစရိယန္တိ တ အရိယမဂ္ဂဿ နာမံ, ဇောဓိသတ္တာနဉ္စ ဌပေတွာ ဟာရမိပူရဏံ အညာ နိယာမောက္ကန္တိ နာမ နတ္ထိ။ ယဒိ ဘဝေယျ, ဇောဓိသတ္တော သောတာပန္နော သာဝကော ဘဝေယျ။ န စေတမေဝံ။ ကေဝလဥ္ဟိ နံ ဗုဒ္ဓာ အတ္တနော ဉာဏဗလေ ဌတွာ – ''အယံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတီ''တိ ဗျာကရောန္တိ, တသ္မာ ပုန **ဇောဓိသတ္တော** တိ အနုယောဂေ သကတဒိဿ။ ပစ္စိမဘဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ ဣာတရဿ။ ဒုတိယပဉှေ ဇောတိပာလကာလံ သန္ဓာယ ပဋိညာ တဿေဝ။ **သာဝကော ဟုတွာတ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အနုသာသဝိယောတိ** အနုဿဝေန ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မော။ ပစ္စိမဘဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပိတွာ ဇောတိပာလကာလေ အနုဿဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၄၀၄. **အညံ သတ္တာရ** န္တိအာဒိဗျာရဒ္ဓ ရာမပုတ္တဉ္စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အာယသ္မာ အာနန္ဒော** တိအာဒိ ''ဩက္ကန္တနိယာမာဝ သာဝကာ ဟောန္တိ, န ဣာတရေ ဩက္ကန္တနိယာမာ ဧဝရူပါ ဟောန္တိ''တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။

သာဝကော ဇာတိ ဝီတိဝတ္တော တိ ယာယ ဇာတိယာ သာဝကော, တံ ဝီတိဝတ္တော အညသ္မိံ ဘဝေ အသာဝကော ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣာတရော သောတာပန္နာဒီနံ သောတာပန္နာဒိသာဝကဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အပရာပိ သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၆. ဣာအနိ အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''စတုတ္ထမဂ္ဂဋ္ဌော ပုဂ္ဂလော ပတ္တိဓမ္မဝသေန တီဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣာတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အပရာပိ သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၃. ဣာအနိ သံယောဇနပ္ပဟာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''နိပ္ပရိယာယေနေဝ သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနံ အရဟတ္တ''န္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣာတရဿ။ ပုန **သဗ္ဗေ သံယောဇနာ** တိ ပုဋ္ဌော ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမဂ္ဂတ္တယေန ပဟီနေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော တေန မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနဿ အဘာဝတ ပဋိဇာနာတိ။ **သက္ကာယဒိဋ္ဌိ**အာဒီသုပိ ပဌမမဂ္ဂေန ပဟီနဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, စတုတ္ထမဂ္ဂေန အနဝသေသပ္ပဟာနံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထာတိ။

သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ။

၅. ပဉ္စမဝဂ္ဂေါ

၁. ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၈. ဣဒါနိ ဝိမုတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝိပဿနာ, မဂ္ဂေါ, ဖလံ, ပစ္စဝေက္ခဏာတိ စတုန္နံ ဉာဏာနံ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ နာမံ။ တေသု ဝိပဿနာဉာဏံ နိစ္စနိမိတ္တာဒီဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ, တဒင်္ဂဝိမုတ္တိဘာဝေန စ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိမုတ္တိဉာဏံ။ မဂ္ဂေါ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ, ဖလံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ ပန ဝိမုတ္တိံ ဇာနာတီတိ **ဝိမုတ္တိဉာဏံ**။ ဧဝံ စတုဗ္ဗိဓေ ဝိမုတ္တိဉာဏေ နိပ္ပရိယာယေန ဖလဉာဏမေဝ ဝိမုတ္တိ။ သေသာနိ “ဝိမုတ္တာနီ”တိ ဝါ “အဝိမုတ္တာနီ”တိ ဝါ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ တသ္မာ “ဣဒံ နာမ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တ”န္တိ အဝတွာ အဝိသေသေနေဝ “ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တ”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန **ယံကိဉ္စိ**တိ ပုဋ္ဌော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏာဒီနိ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **ပဋိပန္နဿာ**တိ ပုဋ္ဌော မဂ္ဂဉာဏဿ အနာသဝတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ယသ္မာ ပန တံ သောတာပန္နဿ ဖလေ ဌိတဿ ဉာဏံ န ဟောတိ, တသ္မာ ဝိမုတ္တံ နာမ န ဟောတီတိ စောဒနတ္ထံ ပုန သကဝါဒီ **သောတာပန္နဿာ**တိအာဒိမာဟ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အသေခဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၁. ဣဒါနိ အသေခကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အာနန္ဒတ္ထေရာဒယော သေခာ “ဥဠာရော ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ နယေန အသေခေ ဇာနန္တိ, တသ္မာ “သေခဿ အသေခဉာဏံ အတ္ထီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဇာနာတိ ပဿတီ**တိ ဣဒံ အတ္တနာ အဓိဂတဿ ဇာနနဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဂေါတြဘုနော**တိအာဒိ ဟေဋ္ဌိမာယ ဘူမိယံ ဌိတဿ ဥပရူပရိဉာဏဿ အဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **နနု အာယသ္မာ အာနန္ဒော သေခော “ဥဠာရော ဘဂဝါ”တိ ဇာနာတီ**တိ ပရဝါဒီ အသေခေ ဘဂဝတိ ပဝတ္တတ္တာ တံ အသေခဉာဏန္တိ ဣစ္ဆတိ, န ပနေတံ အသေခံ။ တသ္မာ ဧဝံ ပတိဋ္ဌာပိတာပိ လဒ္ဓိ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာဝ ဟောတီတိ။

အသေခဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၄. ဣဒါနိ ဝိပရီတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ယွာယံ ပထဝီကသိဏေ ပထဝီသညီ သမာပဇ္ဇတိ, တဿ တံ ဉာဏံ ဝိပရီတဉာဏ”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပထဝိံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တဉှိ န ပထဝီယေဝ, တတ္ထ စာယံ ပထဝီသညီ။ တသ္မာ ဝိပရီတဉာဏန္တိ အယမေတဿ အဓိပ္ပာယော။ တတော သကဝါဒီ “လက္ခဏပထဝီပိ သသမ္ဘာရပထဝီပိ နိမိတ္တပထဝီပိ ပထဝီဒေဝတာပိ သဗ္ဗာ ပထဝီယေဝ, တာသု ပထဝီတိ ဉာဏံ ဝိပရီတံ န ဟောတိ။ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိဝိပရိယေသော ပန ဝိပရီတဉာဏံ နာမ။ ကိံ တေ ဣဒံ ဧတေသု အညတရ”န္တိ စောဒေတုံ **အနိစ္စေ နိစ္စ**န္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော ဝိပလ္လာသလက္ခဏာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ပထဝီနိမိတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

ကုသလန္တိ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ဉာဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **အတ္ထိ အရဟတော**တိ ပဉှေသုပိ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ ပထဝီနိမိတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **သဗ္ဗေဝ ပထဝီ**တိ သဗ္ဗံ တံ ပထဝီကသိဏံ လက္ခဏပထဝီယေဝ ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ တထာ အဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။ **နနု ပထဝီ အတ္ထိ, အတ္ထိ စ ကောစိ ပထဝိံ ပထဝိတော သမာပဇ္ဇတီ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တဿတ္ထော – နနု နိမိတ္တပထဝီ အတ္ထိ, အတ္ထိ စ ကောစိ တံ ပထဝိံ ပထဝိတောယေဝ သမာပဇ္ဇတိ, န အာပတော ဝါ တေဇတော ဝါတိ။ **ပထဝီ အတ္ထီ**တိအာဒိ “ယဒိ ယံ ယထာ

အတ္ထိ, တံ တထာ သမာပဇ္ဇန္တဿ ဉာဏံ ဝိပရီတံ ဟောတိ, နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိ, တမ္ပိ သမာပဇ္ဇန္တဿ သဗ္ဗဝိပရိယေသသမုဂ္ဃာတနံ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ တေ ဝိပရီတံ ဟောတူ''တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ။

ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၄၂၈-၄၃၁. ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယော ပုဂ္ဂလော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိဿတိ, တံ ''ဘဗ္ဗော သော ဓမ္မံ အဘိသမေတု''န္တိ ယသ္မာ ဘဂဝါ ဇာနာတိ, တသ္မာ ''အနိယတဿ ပုထုဇ္ဇနဿေဝ သတော ပုဂ္ဂလဿ နိယာမဂမနာယ ဉာဏံ အတ္ထီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အနိယတဿာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ **နိယာမဂမနာယာ**တိ နိယာမော ဝုစ္စတိ မဂ္ဂေါ, မဂ္ဂဂမနာယ မဂ္ဂေါက္ကမနာယာတိ အတ္ထော။ ယံ ပနဿ ဉာဏံ ဒိသွာ ဘဂဝါ ''ဘဗ္ဗော အယ''န္တိ ဇာနာတိ, တံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

အထဿ သကဝါဒီ အယုတ္တဝါဒိတံ ဒီပေတုံ **နိယတဿာ** တိ ဝိပရီတာနုယောဂမာဟ။ တတ္ထ ပဌမပဉှေ မဂ္ဂေန နိယတဿ အနိယာမဂမနာယ ဉာဏံ နာမ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ နတ္ထိဘာဝေန ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ အနိယတဿ နတ္ထီတိ ပုဋ္ဌော လဒ္ဓိဝိရောဓေန ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပဌမပဉှမေဝ စတုတ္ထံ ကတွာ နိယတဿ နိယာမဂမနာဒိဝသေန တယော ပဉှာ ကတာ။ တေသု ပဌမေ ယသ္မာ အာဒိမဂ္ဂေန နိယတဿ ပုန တဒတ္ထာယ ဉာဏံ နတ္ထိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ နတ္ထိဘာဝေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ လဒ္ဓိဝိရောဓေနေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပဌမပဉှံ အဋ္ဌမံ ကတွာ အနိယတဿ အနိယာမဂမနာဒိဝသေန တယော ပဉှာ ကတာ။ တေသံ အတ္ထော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုန ပဌမပဉှမေဝ ဒွါဒသမံ ကတွာ တံမူလကာ **အတ္ထိ နိယာမော** တိအာဒယော ပဉှာ ကတာ။ တတ္ထ ယသ္မာ နိယာမဂမနာယ ဉာဏံ နာမ မဂ္ဂဉာဏမေဝ ဟောတိ, တသ္မာ တံ သန္ဓာယ **အတ္ထိ နိယာမော** တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရော ပန နိယာမောတိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခိပတိ, ဉာဏန္တိ ဝုတ္တေ ပဋိဇာနာတိ။ **သတိပဋ္ဌာနာ** ဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပစ္ဆိမံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **ကေတုဗ္ဘုနော** တိအာဒိ ယေန ယံ အပ္ပတ္တံ, တဿ တံ နတ္ထီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဘဂဝါ ဇာနာတီ**တိ အတ္တနော ဉာဏဗလေန ဇာနာတိ, န တဿ နိယာမဂမနဉာဏသဗ္ဘာဝတော။ တသ္မာ ဣမိနာ ကာရဏေန ပတိဋ္ဌိတာပိဿ လဒ္ဓိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာယေဝါတိ။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၂-၄၃၃. ဣဒါနိ ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ယံကိဉ္စိ အရိယာနံ ဉာဏံ, သဗ္ဗံ လောကုတ္တရမေဝါ''တိ ဂဟေတွာ ''သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သမ္မုတိဉာဏ** ပဉှေသု ပထဝီကသိဏသမ္မုတိယံ သမာပတ္တိဉာဏံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, နိရုတ္တိဉာဏံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ယေ ကေစိ သမ္မုတိန္တိ ပဉှေ ပုထုဇ္ဇနေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ စေတောပရိယာယပဉှေသု ပုထုဇ္ဇနဿ ဉာဏံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, အရိယဿ ဉာဏံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **သဗ္ဗာ ပညာ** တိ ပဉှေသု ကသိဏသမာပတ္တိပဉှံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, လောကုတ္တရံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိ**န္တိအာဒိ ''ယာ ဧတေသု ဧတ္တကေသု ဌာနေသု ပညာ, ကိံ သဗ္ဗာ သာ ပဋိသမ္ဘိဒါ''တိ ပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **တေန ဟိ သဗ္ဗံ ဉာဏ** န္တိ ယသ္မာ သဗ္ဗာ လောကုတ္တရပညာ ပဋိသမ္ဘိဒါ , တသ္မာ သဗ္ဗန္တိ ဝစနံ သာမညဖလေန သဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာပေတီတိ။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. သမ္မုတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၄-၄၃၅. ဣဒါနိ သမ္မုတိဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သမ္မုတိသစ္စံ ပရမတ္ထသစ္စန္တိ ဒွေဝ သစ္စာနိ။ ယေ ပန ဧဝံ ဝိဘာဂံ အကတွာ သစ္စန္တိ ဝစနသာမညေန သမ္မုတိဉာဏမ္ပိ ''သစ္စာရမ္မဏမေဝ''တိ ဝဒန္တိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာ; တေ အယုတ္တတဒိနောတိ တေသံ တဒဝိသောဓနေတ္ထံ အယံ ကထာ အာရဒ္ဓာ။ တတ္ထ **န ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ ပုဋ္ဌာ ပရတဒိသ္သ, ပရမတ္ထသစ္စံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိသ္သ။ **သမ္မုတိသစ္စမှိ**တိ သမ္မုတိ အနုပဝိဋ္ဌေ သစ္စမှိ။ ပစ္စတ္တေ တ ဘုမ္မဝစနံ, သမ္မုတိသစ္စန္တိ အတ္ထော။ **သမ္မုတိဉာဏံ သစ္စာရမ္မဏညေဝာ**တိ ပုဋ္ဌာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ တတော နံ ''ယဒိ တံ အဝိသေသေန သစ္စာရမ္မဏညေဝ, တေန ဉာဏေန ဒုက္ခပရိညာဒီနိ ကရေယျာ''တိ စောဒေတုံ **တေန ဉာဏေနာ**တိအာဒိမာဟ။

သမ္မုတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၆-၄၃၈. ဣဒါနိ စိတ္တာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ စေတောပရိယာယေ ဉာဏန္တိ ဝစနမတ္တမေဝ ဂဟေတွာ ''တံ ဉာဏံ စိတ္တာရမ္မဏမေဝ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတေရဟိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုဋ္ဌာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထသ္သ ''ယော သရာဂါဒိဝသေန စိတ္တံ ဇာနာတိ, တဿ ရာဂါဒယောပိ အာရမ္မဏာ ဟောန္တိ, တသ္မာ န ဝတ္တဗ္ဗံ တံ စိတ္တာရမ္မဏညေဝ''တိ စောဒနတ္ထံ **နနု အတ္ထိ ကောစိ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ **ဖဿာရမ္မဏေ**တိ ဖဿသင်္ခာတေ အာရမ္မဏေ။ **ဝေဒနာရမ္မဏေ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုန **ဖဿာရမ္မဏေ ဉာဏံ န ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ ပုဋ္ဌော ဖဿဿ ဖုသနလက္ခဏံ မနသိကရောတော ဖဿောတရမ္မဏံ ဟောတီတိ ပဋိဇာနာတိ။ **ကိံ ပနေတံ ဖဿပရိယာယေ ဉာဏ**န္တိ ပုဋ္ဌော ပန တာဒိသဿ သုတ္တပဒဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒါနိ ယံ နိဿာယ လဒ္ဓိ, တဒေဝ ဒဿေတွာ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ **နနု စေတောပရိယာယေ ဉာဏ**န္တိအာဒိမာဟ။ သာ ပနေသာ ဝစနမတ္တာဘိနိဝေသေန ပတိဋ္ဌာပိတာပိ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာဝ ဟောတီတိ။

စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၉-၄၄၀. ဣဒါနိ အနာဂတဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အနာဂတံ နာမ အနန္တရမ္ပိ အတ္ထိ, အနန္တရမ္ပိ။ တေသု အနန္တရေ ကေနစိ ဉာဏံ နတ္ထိ။ ယထာ စ အနန္တရေ, တထာ ဧကဝီထိဧကဇဝနပရိယာပန္နေပိ။ တတ္ထ ယေ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ အနာဂတေ ဉာဏံ ဣစ္ဆန္တိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာ; တေ သန္ဓာယ ပုဋ္ဌာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ ''ယံ တေ အနာဂတေ ဉာဏံ, ကိံ တေန အနန္တရံ အနာဂတံ မူလာဒိဝသေန ဇာနာတီ''တိ စောဒေတုံ **အနာဂတံ မူလတော**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **မူလတော**တိအာဒီနိ သဗ္ဗာနိ ကာရဏဝေဝစနာနေဝ။ ကာရဏဉှိ ယံ အတ္တနော ဖလံ ကရောတိ, တံ တတ္ထ မူလယတိ ပတိဋ္ဌာတီတိ **မူလံ**။ တတော စ တံ ဟိနောတိ ပဝတ္တယတီတိ **ဟေတု**။ တဒေဝ တံ နိဒေတိ ''ဟန္ဒ နံ ဂဏှာထာ''တိ။ နိယျာတေတိ ဝိယာတိ **နိဒာနံ**။ တတော တံ သမ္ဘဝတီတိ **သမ္ဘဝေ**။ ပဘာဝတီတိ **ပဘဝေ**။ တတ္ထ စ တံ သမုဋ္ဌာတိ, တံ တ နံ သမုဋ္ဌာပေတီတိ **သမုဋ္ဌာနံ**။ တဒေဝ နံ အာဟရတီတိ **အာဟာရော**။ တဥ္စဿ အပရိစ္စဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန **အာရမ္မဏံ**။ တဒေဝ စေတံ ပဋိစ္စ ဧတီတိ **ပစ္စယော**။ တတော နံ သမုဒေတီတိ **သမုဒယော**တိ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန အနန္တရံ စိတ္တံ ဧတေဟာကာရေဟိ န သက္ကာ ဇာနိတုံ, တသ္မာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ **အနာဂတံ ဟေတုပစ္စယတ**န္တိ ယာ အနန္တရာနာဂတေ စိတ္တေ ဟေတုပစ္စယတာ, တံ ဇာနာတိ။ ယေ တတ္ထ ဓမ္မာ ဟေတုပစ္စယာ ဟောန္တိ, တေ ဇာနာတီတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဂေါတြဘုနော**တိအာဒိ ယသ္မိံ အနာဂတေ ဉာဏံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ သရူပတော ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **ပာဋလိပုတ္တဿ**တိ သုတ္တံ ယသ္မိံ အနာဂတေ ဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ ဒဿေတုံ အာဟဋံ။ ယသ္မာ ပနေတံ န သဗ္ဗသ္မိံ အနာဂတေ ဉာဏဿ သာဓကံ; တသ္မာ အနာဟဋမေဝတိ။

အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၁-၄၄၂. ဣဒါနိ ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သဗ္ဗသင်္ခါရေသု အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌေသု တမ္ပိ ဉာဏံ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌံ ဟောတီ”တိ ဝစနံ နိဿာယ “အဝိသေသေန သဗ္ဗသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဉာဏံ အတ္ထီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ပစ္စုပ္ပန္နေ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ အဝိသေသေန ပစ္စုပ္ပန္နေ ဉာဏံ အတ္ထိ, ခဏပစ္စုပ္ပန္နေပိ တေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သန္တေ ဒွိန္နံ ဉာဏာနံ ဧကတော အဘာဝါ တေနေဝ ဉာဏေန တံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဟောတီ”တိ စောဒနတ္ထံ **တေနာ**တိ အနုယောဂေ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ ပဌမပဉှေ တေနေဝ တံ ဇာနိတုံ န သက္ကာတိ ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။ ဒုတိယပဉှေ သန္တတိံ သန္ဓာယ ပဋိညာ တဿေဝ။ ပဋိဟဋ္ဌိတော ဘင်္ဂံ ပဿန္တော ဘင်္ဂါနုပဿနေနေဝ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏံ ပဿတီတိ အဓိပ္ပာယော။ **တေန ဉာဏေန တံ ဉာဏံ ဇာနာတီ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **တေန ဖဿေန တံ ဖဿ**န္တိအာဒီနိဿ လေသောကာသနိဝါရဏတ္ထံ ဝုတ္တာနိ ။ ယံ ပနေတေန လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ **နနု သဗ္ဗသင်္ခါရေ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နယတော တံ ဉာဏံ ဒိဋ္ဌံ ဟောတိ, န အာရမ္မဏတောတိ အဓိပ္ပာယေန ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ တသ္မာ ဧဝံ ပတိဋ္ဌိတာပိဿ လဒ္ဓိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတိ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဖလဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၃-၄၄၄. ဣဒါနိ ဖလေ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ဗုဒ္ဓါပိ သတ္တာနံ အရိယဖလပ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ သာဝကာပိ, ဣတိ ဣမိနာ သာမညေန ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ သာဝကာနမ္ပိ တေန တေန သတ္တေန ပတ္တဗ္ဗေ ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **သာဝကဿာ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ သာဝကဿ ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထိ, ယထာ ဗုဒ္ဓါ သမာနေပိ သောတာပတ္တိဖလေ အတ္တနော ဉာဏဗလေန ‘အယံ ဧကဗီဇီ, အယံ ကောလံကောလော, အယံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော’တိ ဖလဿ ကတံ ပညပေန္တိ, ကိံ တေ ဧဝံ သာဝကောပီ”တိ စောဒေတုံ **သာဝကော ဖလဿ ကတံ ပညပေတီ**တိ အာဟ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။

အတ္ထိ သာဝကဿ ဖလပရောပရိယတ္တီတိအာဒိ ဖလေ ဉာဏဿ အတ္ထိတာယ ပစ္စယပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အယဉှေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ဗုဒ္ဓါနံ “ဣဒံ ဖလံ ပရံ, ဣဒံ ဩပရ”န္တိ ဧဝံ ဖလာနံ ဥစ္စာဝစဘာဝဇာနနသင်္ခါတာ ဖလေ ပရောပရိယတ္တိ နာမ အတ္ထိ။ တထာ ဣန္ဒြိယပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိယော, တာသံ အတ္ထိတာယ တဿ တဿ ပုဂ္ဂလဿ တေသံ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန တံ တံ ဖလံ ဇာနန္တိ, ကိံ တေ သာဝကဿာပိ ဧတာ ပရောပရိယတ္တိယော အတ္ထီတိ။

အတ္ထိ သာဝကဿ ခန္ဓပညတ္တီတိအာဒီနိပိ “ယဒိ တေ သာဝကဿ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထိ, ဣမာဟိ ပိဿ ပညတ္တီဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကိမဿ တာ အတ္ထိ, သက္ကောတိ သော ဧတာ ပညတ္တိယော အတ္တနော ဗလေန ဇာနိတုံ ဝါ ပညပေတုံ ဝါ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။ **သာဝကော ဇိနော**တိအာဒိ “ယဒိ သာဝကဿ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထိ, ဧဝံ သန္တေ သောပိ ဇိနော”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သာဝကော အနုပ္ပန္နဿာ**တိ ပဉှေပိ အယမေဝ နယော။ **အညာဏီ**တိ ပဉှေ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတဿ အညာဏဿ ဝိဟတတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တော, န ပနဿ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ ဖလေ ဉာဏံ အတ္ထိ။ တသ္မာ အပ္ပတိဋ္ဌိတောဝ ပရဝါဒီတိ။

ဖလဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

မဟာပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၆. ဆဋ္ဌဝဂ္ဂော

၁. နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၅-၄၄၇. ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **နိယာမော**တိ "ဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္မတ္တ"န္တိ (ပု. ပ. ၁၃) ဝစနတော အရိယမဂ္ဂော ဝုစ္စတိ။ ယသ္မာ ပန တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓေပိ ပုဂ္ဂလော အနိယတော နာမ န ဟောတိ, တသ္မာ "သော နိယာမော နိစ္စဋ္ဌေန အသင်္ခတော"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော "ယဒိ သော အသင်္ခတော, ဧဝရူပေန တေန ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ ဒီပေန္တော **နိဗ္ဗာန** န္တိအာဒိမာဟ။ သံသန္ဒနပုစ္ဆာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။

အတ္ထိ **ကောစီ**တိအာဒိ နိယာမဿ သင်္ခတဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **မဂ္ဂေါ အသင်္ခတော** တိပဉှေ တဿ ဥပ္ပာဒနိရောဓဘာဝတော ပဋိက္ခိပတီတိ။ **နိယာမော သင်္ခတော** တိပဉှေ နိရုဒ္ဓေပိ မဂ္ဂေ နိယာမဿ အတ္ထိတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **သောတာပတ္တိနိယာမော** တိအာဒိပဉှေသုပိ အနုလောမတော စ ပဋိလောမတော စ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ပဉ္စ အသင်္ခတာနီ** တိ ပုဋ္ဌော ပဉ္စန္နံ အသင်္ခတာနံ အာဂတဋ္ဌာနံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော စတုန္နံ သမ္မတ္တနိယာမာနံ နိယာမဝစနတော နိဗ္ဗာနဿ စ အသင်္ခတဘာဝတော ပဋိဇာနာတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယာမပဉှော နိယာမဝစနမတ္တေန အသင်္ခတတာယ အယုတ္တဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တောတိ။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၈. ဣဒါနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ နိဒါနဝဂ္ဂေ "ဥပ္ပာဒါ ဝါ တထာဂတာနံ အနုပ္ပာဒါ ဝါ တထာဂတာနံ ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ"တိအာဒိဝစနတော (သံ. နိ. ၂.၂၀) "ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒော အသင်္ခတော"တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စ မဟိသာသကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

၄၄၉. အဝိဇ္ဇာ အသင်္ခတာ တိ အာဒယော ပဉှာ အဝိဇ္ဇာဒီနံယေဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ ယေန ပနတ္ထေန တတ္ထ ဧကေကံ အင်္ဂံ "ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒော"တိ ဝုစ္စတိ, သော ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တောယေဝ။

၄၅၁. အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ယာ တတ္ထ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ တိအာဒိ ယေန သုတ္တေန လဒ္ဓိ ပတိဋ္ဌာပိတာ, တဿေဝ အတ္ထဒဿနေန လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အယဉှေတ္ထ အတ္ထော – ယာ အယံ ဟေဋ္ဌာ "ဌိတာဝ သာ ဓာတု ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယာမတာ"တိ ဝုတ္တာ န သာ အညတြ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ဝိသုံ ဧကာ အတ္ထိ။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ပန ပစ္စယာနံ ယေဝေတံ နာမံ။ ဥပ္ပန္နေပိ ဟိ တထာဂတေ အနုပ္ပန္နေပိ အဝိဇ္ဇာတော သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ, သင်္ခါရာဒီဟိ စ ဝိညာဏာဒီနိ, တသ္မာ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ ယာ ဧတသ္မိံ ပဒေ သင်္ခါရဓမ္မာနံ ကာရဏဋ္ဌေန ဌိတတာတိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ။ တေသံယေဝ စ ဓမ္မာနံ ကာရဏဋ္ဌေနေဝ နိယာမတာတိ ဓမ္မနိယာမတာတိ အဝိဇ္ဇာ ဝုစ္စတိ။ သာ စ အသင်္ခတာ, နိဗ္ဗာနဉ္စ အသင်္ခတန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ပရဝါဒီ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနိတွာ ပုန **ဒွေဝ အသင်္ခတာနီ** တိ ပုဋ္ဌော သုတ္တာဘာဝေန ပဋိက္ခိပိတွာ လဒ္ဓိဝသေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသံ ပန တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၂-၄၅၄. ဣဒါနိ သစ္စကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “စတ္တာရိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, တထာနိ အဝိတထာနီ”တိ (သံ. နိ. ၅.၁၀၉၀) သုတ္တံ နိဿာယ “စတ္တာရိ သစ္စာနိ နိစ္စာနိ အသင်္ခတာနီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အယဥ္စေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂေသု ဝတ္ထုသစ္စံ သင်္ခတံ, လက္ခဏသစ္စံ အသင်္ခတံ။ နိရောဓေ ဝတ္ထုသစ္စံ နာမ နတ္ထိ အသင်္ခတမေဝ တန္တိ။ တသ္မာ **အာမန္တာ**တိ အာဟ။ တံ ပနဿ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ။ သော ဟိ ဒုက္ခံ ဝတ္ထုသစ္စံ ဣစ္ဆတိ, တထာ သမုဒယံ မဂ္ဂဥ္စ။ ယာနိ ပန နေသံ ဗာဓနပဘဝနိယျာနိကလက္ခဏာနိ, တာနိ လက္ခဏသစ္စံ နာမာတိ, န စ ဗာဓနလက္ခဏာဒီဟိ အညာနိ ဒုက္ခာဒီနိ နာမ အတ္ထီတိ။ **တာဏာနီ**တိအာဒီသု အဓိပ္ပာယော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဒုက္ခသစ္စ န္တိ ပဥှေ ပဟ လဒ္ဓိဝသေန လက္ခဏံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ဒုက္ခ**န္တိ ပဥှေ ဝတ္ထုံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတော ပရံ သုဒ္ဓိကပဥှာ စ သံသန္ဒနပဥှာ စ သဗ္ဗေ ဟဋ္ဌိအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝသာနေ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ အာဟဋသုတ္တံ အတ္ထဿ မိစ္ဆာ ဂဟိတတ္တာ အနာဟဋသဒိသမေဝါတိ။

သစ္စကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. အာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၅-၄၅၆. ဣဒါနိ အာရုပ္ပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “စတ္တာရော အာရုပ္ပာ အာနေဉ္ဇာ”တိ ဝစနံ နိဿာယ “သဗ္ဗေပိ တေ ဓမ္မာ အသင်္ခတာ”တိ လဒ္ဓိ, တေ သန္ဓာယ **အာကာသာနဉ္စာယတန** န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ သာဓကသုတ္တမ္ပိ အတ္ထံ အဇာနိတွာ အာဟဋတ္တာ အနာဟဋသဒိသမေဝါတိ။

အာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၇-၄၅၉. ဣဒါနိ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **နိရောဓသမာပတ္တီ** တိ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ အပ္ပဝတ္တိ။ ယသ္မာ ပန သာ ကရိယမာနာ ကရိယတိ, သမာပဇ္ဇိယမာနာ သမာပဇ္ဇိယတိ, တသ္မာ နိပ္ဖန္နာတိ ဝုစ္စတိ။ သင်္ခတာသင်္ခတလက္ခဏာနံ ပန အဘာဝေန န ဝတ္တဗ္ဗာ “သင်္ခတာတိ ဝါ အသင်္ခတာ”တိ ဝါ။ တတ္ထ ယေသံ “ယသ္မာ သင်္ခတာ န ဟောတိ, တသ္မာ အသင်္ခတာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **နိရောဓသမာပတ္တီ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဥပ္ပာဒေန္တီ** တိအာဒိ သမာပဇ္ဇနပဋိလာဘဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ ယထာ ပန ရူပာဒယော အသင်္ခတဓမ္မေ ဥပ္ပာဒေန္တိ; န တထာ တံ ကေစိ ဥပ္ပာဒေန္တိ နာမ။ **နိရောဓာ တေအာနံ ဝုဋ္ဌာန**န္တိ ဖလသမာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အသင်္ခတာ ပန တံ နတ္ထိယေဝ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ **တေန ဟီ**တိ ယသ္မာ သင်္ခတာ န ဟောတိ, တသ္မာ အသင်္ခတာတိ လဒ္ဓိ။ ဣဒံ ပန အသင်္ခတဘာဝေ ကာရဏံ န ဟောတီတိ ဝုတ္တမ္ပိ အဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. အာကာသကထာဝဏ္ဏနာ

၄၆၀-၄၆၂. ဣဒါနိ အာကာသကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ တိဝိဓော အာကာသော – ပရိစ္ဆေဒအာကာသော , ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသော, အဇဋာကာသော။ “တုစ္ဆာကာသော”တိပိ တဿေဝ နာမံ။ တေသု ပရိစ္ဆေဒအာကာသော သင်္ခတော, ဣတရေ **ဒွေ** ပညတ္တိမတ္တာ။ ယေသံ ပန “ဒုဝိဓောပိ ယသ္မာ သင်္ခတော န ဟောတိ, တသ္မာ အသင်္ခတော”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ မဟိံသာသကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **အာကာသော**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာကာသကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၆၃-၄၆၄. ဣဒါနိ အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ တာဒိသံ အဒိသွာ ဉာဏဿ ပဝတ္တိံ နိဿာယ "သဗ္ဗောပိ အဇဋာကာသော သနိဒဿနော"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ ; တေ သန္ဓာယ **အာကာသော သနိဒဿနော** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ "ယဒိ သနိဒဿနော, ဧဝံဝိဓော ဘဝေယျာ"တိ စောဒနတ္ထံ **ရူပန္တိ** အာဒိ ဝုတ္တံ။ **စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာ** တိပဥှေ ဟာသု ဝေရူပဿ သုတ္တဿ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ တုလန္တရိကာဒီနံ ဥပလဒ္ဓိံ နိဿာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ဒွိန္နံ ရုက္ခာနံ အန္တရ** န္တိ ဧတ္ထ ရုက္ခရူပံ စက္ခုနာ ဒိသွာ အန္တရေ ရူပါဘာဝတော အာကာသန္တိ မနောဒွါရဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န စက္ခုဝိညာဏံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ပထဝီဓာတုသနိဒဿနာတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၆၅-၄၇၀. ဣဒါနိ ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဟာသာဏဥဒကဇာလရုက္ခစလနာနဉ္စေဝ ပဋိဃနိဿယပတိဋ္ဌောကာသာနဉ္စ ဝဏ္ဏာယတနံ ကာယဝိညတ္တိကာလေ ဟတ္ထပာဒါဒိရူပဉ္စ ဒိသွာ "ပထဝီဓာတုအာဒယော သနိဒဿနာ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ သဗ္ဗကထာသု အာဒိပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဟဋ္ဌိမနယာနုသာရေန ဧဝ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန စ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ **ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာ** တိ အာဒီသု ကတ္ထစ **ကာယကမ္မံ သနိဒဿန** န္တိ ပရိယောသာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌော ဝဂ္ဂေါ။

၇. သတ္တမဝဂ္ဂေါ

၁. သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၁-၄၇၂. ဣဒါနိ သင်္ဂဟိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အမာဒီဟိ ဗလိဗဒ္ဒါဒယော ဝိယ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ “နတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ, ဧဝံ သန္တေ ကေဝိဓေန ရူပသင်္ဂဟောတိအာဒိ နိရတ္ထက”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ရာဇဂိရိကာနဉ္စေဝ သိဒ္ဓတ္ထိကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ အညေနတ္ထေန သင်္ဂဟဘာဝံ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဒါနိ ယေနတ္ထေန သင်္ဂဟော လဗ္ဘတိ, တံ ဒဿေတုံ **နနု အတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ယာ ပနေသာ ပရဝါဒိနာ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ **ယထာ အမေန တ**တိ အာဒိကာ ဥပမာ အာဟဋာ, သကဝါဒိနာ တံ အနဘိနန္ဒိတ္ဝာ အပ္ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ “ဟဉ္စိ အမေန တ”တိ တဿ လဒ္ဓိ ဘိန္နာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယဉ္ဟေတ္ထ အတ္ထော – ယဒိ တေ အမာဒီဟိ ဗလိဗဒ္ဒါဒယော သင်္ဂဟိတာ နာမ, အတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာတိ။

သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. သမ္ပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၃-၄၇၄. ဣဒါနိ သမ္ပယုတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ တိလမှိ တေလံ ဝိယ န ဝေဒနာဒယော သညာဒီသု အနုပဝိဋ္ဌာ, တသ္မာ “နတ္ထိ ကေစိ ဓမ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သမ္ပယုတ္တာ, ဧဝံ သန္တေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တန္တိအာဒိ နိရတ္ထကံ ဟောတီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနညေဝ; တေ သန္ဓာယ အညေနေဝတ္ထေန သမ္ပယုတ္တတံ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမိဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ယော ပနေသ ပရဝါဒိနာ “ယထာ တိလမှိ တေလ”န္တိအာဒိကော ဥပမာပဉ္ဟော အာဟဋော, သော ယသ္မာ ဝေဒနာသညာနံ ဝိယ တိလတေလာနံ လက္ခဏဘေဒော နာနတ္တဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိ။ သဗ္ဗေသုပိ ဟိ တိလအဋ္ဌိတစေသု တိလောတိ ဝောဟာရမတ္တံ, တေနေဝ တိလံ နိပ္ပီဠေတွာ ဂဟိတေ ပုရိမသဏ္ဌာနေန တိလော နာမ န ပညာယတိ, တသ္မာ အနာဟဋသဒိသောဝ ဟောတီတိ။

သမ္ပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၅-၄၇၇. ဣဒါနိ စေတသိကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဖဿာဒယော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ “စေတသိကေနာပိ န ဘဝိတဗ္ဗံ, ဣတိ နတ္ထိ စေတသိကော ဓမ္မော”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သဟဇာတော**တိ သမ္ပယုတ္တသဟဇာတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဖ **ဿိကာ**တိ တာဒိသံ ဝောဟာရံ အပဿန္တဿ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ကိံ ဝောဟာရေန, ယထာ စိတ္တနိဿိတကောတိ စေတသိကော, ဧဝံ သောပိ ဖဿနိဿိတတ္တာ ဖဿိကောတိ ဝုတ္တေ အဒေါသော နတ္ထီတိ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၈. ဣဒါနိ ဒါနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒါနံ နာမ တိဝိဓံ – စာဂစေတနာပိ, ဝိရတိပိ, ဒေယျဓမ္မောပိ။ “သဒ္ဓါ ဟိရိယံ ကုသလဉ္စ ဒါန”န္တိ (အ. နိ. ၈.၃၀) အာဂတဋ္ဌာနေ စာဂစေတနာ ဒါနံ။ “အဘယံ ဒေတီ”တိ (အ. နိ. ၈.၃၉) အာဂတဋ္ဌာနေ ဝိရတိ။ “ဒါနံ ဒေတိ အန္နံ ပါန”န္တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ဒေယျဓမ္မော။ တတ္ထ စာဂစေတနာ “ဒေတိ တ

ဒေယျွဓမ္မံ, ဒေန္တိ တ တောယ ဒေယျွဓမ္မ”န္တိ အနံ။ ဝိရတိ အဝခဏ္ဍနဋ္ဌေန လဝနဋ္ဌေန တ အနံ။ သာ ဟိ ဉပ္ပဇ္ဇမာနာ ဘယဘေရဝတဒိသင္ခာတံ ဒုဿီလျစေတနံ အတိ ခဏ္ဍေတိ လုနာတိ တတိ အနံ။ ဒေယျွဓမ္မော ဒိယျတီတိ အနံ။ ဧဝမေတံ တိဝိဓမ္ပိ အတ္ထတော စေတသိကော စေဝ ဓမ္မော ဒေယျွဓမ္မော စာတိ ဒုဝိခံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “စေတသိကောဝ ဓမ္မော အနံ, န ဒေယျွဓမ္မော”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **စေတသိကော**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ က္လတရသ္သ။ အထ နံ ဒေယျွဓမ္မဝသေန စောဒေတုံ **လဗ္ဘာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, အန္နာဒီနိ ဝိယ သော န သက္ကာ အတုန္တိ ပဋိက္ခေပေ ဟေ က္လတရသ္သ။ ပုန ဒဋ္ဌဟံ ကတ္ဝတ ပုဋ္ဌေ “အဘယံ ဒေတီ”တိ သုတ္တဝသေန ပဋိညာ တသ္သေဝ။ ဖဿပဉ္စဟာဒီသု ပန ဖဿံ ဒေတီတိအာဒိတေဟာရံ အပသ္သန္တော ပဋိက္ခိပတေဝ။

၄၇၉. **အနိဋ္ဌဖလ** န္တိအာဒိ အစေတသိကဿ ဓမ္မဿ အနဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ န ဟိ အစေတသိကော အန္နာဒိဓမ္မော အာယတိံ ဝိပာကံ ဒေတိ, ဣဋ္ဌဖလဘာဝနိယမနတ္ထံ ပနေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမ္ပိ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပာယော – ယဒိ အစေတသိကော အန္နာဒိဓမ္မော အနံ ဘဝေယျ, ဟိတစိတ္တေန အနိဋ္ဌံ အကန္တံ ဘေသဇ္ဇံ ဒေန္တဿ နိမ္ဗဗီဇာဒီဟိ ဝိယ နိမ္ဗာဒယော အနိဋ္ဌမေဝ ဖလံ နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဟိတဖရဏစာဂစေတနာ အနံ, တသ္မာ အနိဋ္ဌေပိ ဒေယျွဓမ္မေ အနံ ဣဋ္ဌဖလမေဝ ဟောတီတိ။

ဧဝံ ပရတဒိနာ စေတသိကဓမ္မဿ အနဘာဝေ ပတိဋ္ဌာပိတေ သကတဒီ ကူတရေန ပရိယာယေန ဒေယျွဓမ္မဿ အနဘာဝံ သာခေတုံ **အနံ ဣဋ္ဌဖလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ** တိအာဒိမာဟ။ ပရတဒီ ပန စီဝရာဒီနံ ဣဋ္ဌဝိပာကတံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ သုတ္တသာဓနံ ပရတဒီတဒေပိ ယုဇ္ဇတိ သကတဒီတဒေပိ, န ပန ဧကေနတ္ထေန။ ဒေယျွဓမ္မော ဣဋ္ဌဖလောတိ ဣဋ္ဌဖလဘာဝမတ္တမေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တသ္မာ **တေန ဟိ န ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိ ဣဋ္ဌဖလဘာဝေနေဝ န ဝတ္တဗ္ဗတာ ယုဇ္ဇတိ ။ အတဗ္ဗဋ္ဌေန ပန ဒေယျွဓမ္မော အနမေဝ။ ဒိန္နဉ္ဟိ အနာနံ သင်္ကရဘာဝမောစနတ္ထမေဝ အယံ ကထာတိ။

အနကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ပရိဘောဂမယပုညကထာဝဏ္ဏနာ

၄၈၃. က္လာနိ ပရိဘောဂမယပုညကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ, သဒာ ပုညံ ပဝဍ္ဍတီ”တိ (သံ. နိ. ၁.၄၇) စ “ယဿ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇမာနော”တိ (အ. နိ. ၄.၅၁) စ ဧဝမာဒီနိ သုတ္တာနိ အယောနိသော ဂဟေတွာ ယေသံ ပရိဘောဂမယံ နာမ ပုညံ အတ္ထီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကသမ္မိတိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **ပရိဘောဂမယ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ က္လတရသ္သ။ အထ နံ “ပုညံ နာမ ဖဿာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာ, န တတော ပရံ, တသ္မာ ဖဿာဒီဟိ တေ ဝဍ္ဍိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **ပရိဘောဂမယော ဖဿော** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ က္လတရေန တေသံ အဝဍ္ဍနတော ပဋိက္ခိတ္တံ။ **လတာဝိယာ**တိအာဒီနိ “ကိရိယာယ တ ဘာဝနာယ တ ဝိနာပိ ယထာ လတာဒီနိ သယမေဝ ဝဍ္ဍန္တိ, ကိံ တေ ဧဝံ ဝဍ္ဍန္တီ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။ တထာ ပန သ္သ အဝဍ္ဍနတော **န ဟေဝ**တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။

၄၈၄. **န သမန္နာဟရတီ** တိ ပဉ္စဟ ပဋိက္ကဟကာနံ ပရိဘောဂေန ပုရိမစေတနာ ဝဍ္ဍတိ, ဧဝံ တံ ဟောတိ ပုညန္တိ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ တတော **အနာဝဋ္ဋေန္တဿာ** တိအာဒီဟိ ပုဋ္ဌော အယကဿ စာဂစေတနံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ တတ္ထ **အနာဝဋ္ဋေန္တဿာ** တိ အနစေတနာယ ပုရေစာရိကေန အာဝဇ္ဇနေန ဘဝင်္ဂံ အနာဝဋ္ဋေန္တဿ အပရိဝဋ္ဋေန္တဿ။ **အနာဘောဂဿာ** တိ နိရာဘောဂဿ။ **အသမန္နာဟရန္တဿာ** တိ န သမန္နာဟရန္တဿ။ အာဝဇ္ဇနေဉှိ ဘဝင်္ဂံ ဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ အတ္တနော ဂတမဂ္ဂေ ဉပ္ပဇ္ဇမာနံ အနစေတနံ သမန္နာဟရတိ နာမ။ ဧဝံကိစ္စေန က္လမိနာ စိတ္တေန အသမန္နာဟရန္တဿ ပုညံ ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ **အမနသိကရောန္တဿာ** တိ မနံ အကရောန္တဿ။ အာဝဇ္ဇနေန ဟိ တဒနန္တရံ ဉပ္ပဇ္ဇမာနံ မနံ ကရောတိ နာမ။ ဧဝံ အကရောန္တဿာတိ အတ္ထော။ ဉပယောဂဝစနသမ္ပိဉှိ ဇဝံ ဘုမ္မံ။ **အစေတယန္တဿာ** တိ စေတနံ အနုပ္ပာဒေန္တဿ။ **အပတ္ထေန္တဿာ** တိ ပတ္ထနာသင္ခာတံ ကုသလစ္ဆန္ဒံ အကရောန္တဿ။ **အပ္ပဏိဒဟန္တဿာ** တိ အနစေတနာဝသေန စိတ္တံ အဋ္ဌပေန္တဿာတိ အတ္ထော။

နနု အာဝဋ္ဋေန္တသ္သာ တိ တရေ **အာဘောဂသ္သာ** တိ အာဘောဂဝတော။ အထ တ အာဘောဂ အသ္သ, အာဘောဂသ္ သ တ အနန္တရံ တံ ပုညံ ဟောတီတိ အတ္ထော။

၄၈၅. ဒွ်ဝိန္နံ ဖဿာန န္တိအာဒီသုပိ ကေကစ္ခဏေ အယကဿ ဒွ်ဝိန္နံ ဖဿာဒီနံ အဘာတ ပဋိက္ခိပတိ, အယက ဿ စ ပရိဘုဥ္ဇန္တဿ စာတိ ဥဘိန္နံ ဖဿာဒယော သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အပိစဿ ပဥ္စန္နံ ဝိညာဏာနံ သမောဓာ နံ ဟောတီတိ လဒ္ဓိ, တဿာပိ ဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကတဒီ ပရိယာယဿ ဒွ်တရံပိဒဟိတွ်တ ဥဇုဝိပစ္စနီကဝ သေန စောဒေတုံ **ကုသလာ**ဒိပဥ္ဟံ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ရာပိ ကုသလာကုသလာနံ ကေဿေကက္ခဏေ သမ္ပယောကဘာဝံ သ န္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပရိဘောဂမယံ ပန စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကတဒီ သုတ္ တေန နိဂ္ဂဏှာတိ။

၄၈၆. သုတ္တသာခနေ အာရာမရောပကာဒီနံ အနုဿရဏပဋိသင္ခရဏာဒိဝသေန အန္တရန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုညံ သန္ဓာယ **သဒာ ပုညံ ပဝမုတိ** တိ ဝုတ္တံ။ **အပ္ပမာဏော တဿ ပုညာဘိသန္ဒော** တိ ဣဒံ အပ္ပမာဏဝိဟာရိနော ဒိန္နပစ္စ ယတ္တာ စ "ဝေရူပော မေ စီဝရံ ပရိဘုဥ္ဇတီ"တိ အနုမောဒနဝသေန စ ဝုတ္တံ။ တံ သော **ပရိဘောဂမယ**န္တိ သလ္လက္ ခေတိ။ ယသ္မာ ပန ပဋိဂ္ဂဟကေန ပဋိဂ္ဂဟေတွ်တ အပရိဘုတ္တေပိ ဒေယ္ယဓမ္မေ ပုညံ ဟောတိယေဝ, တသ္မာ သက တဒီတအောဝ ဗလတ, တတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟကေန ပဋိဂ္ဂဟိတေတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝတိ။

ပရိဘောဂမယပုညကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဣတောဒိန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၄၈၈-၄၉၁. ဣဒာနိ ဣတော ဒိန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ "ဣတော ဒိန္နေန ယာပေန္တိ, ပေတာ ကာလ င္ကတာ တဟိ"န္တိ (ပေ. ဝ. ၁၉) ဝစနံ နိဿာယ "ယံ ဣတော စီဝရာဒိ ဒိန္နံ တေနေဝ ယာပေန္တီ"တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယ ထာပိ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဣတော ဒိန္နေနာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ ။ ပုန စီဝ ရာဒိဝသေန အနုယုတ္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **အညော အညဿ ကာရကော** တိ အညဿ ဝိဟကအယကာနံ ကမ္မာနံ အ ညော ကာရကော, န အတ္တနာဝ အတ္တနော ကမ္မံ ကရောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဇေံ ပုဋ္ဌော ပန ဣတရော သုတ္တဝိရောခ ဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ **အနံ ဒေန္တ** န္တိ အနံ ဒဒမာနံ ဒိသွ်တတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ယသ္မာ အတ္တနော အနုမောဒိတတ္တာ စ တေသံ တတ္ထ ဘောက ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တသ္မာဿ ဣမိနာ ကာရဏေန လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေန္တဿာပိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတိ။ န ဟိ တေ ဣတော ဒိန္နေနေဝ ဝတ္ထုနာ ယာပေန္တိ။ သေသေသုပိ သုတ္တသာခနေသု ဧသေဝ နယောတိ။

ဣတော ဒိန္နကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၂. ဣဒာနိ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ "အတ္ထိ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ က မ္မံ, အာဓိပစ္စသံဝတ္တနိယံ ကမ္မ"န္တိ ဝေ္တ ဣဿရာနံ ဘာတေ ဣဿရိယံ နာမ , အဓိပတီနဥ္စ ဘာတေ အာဓိပစ္စံ နာမ, ပထဝိဿရိယအာဓိပစ္စသံဝတ္တနိကဥ္စ ကမ္မံ အတ္ထီတိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယေသံ "ပထဝီ ကမ္မဝိပါကော"တိ လ ဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ပထဝီ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သုခဝေဒနီယာ**တိအာဒိ ကမ္မဝိပါကသဘာဝဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ "ဖဿော ဟောတီ"တိအာဒိနာ နယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု ဝိပါကေသု ဖဿော သုခဝေဒနီယာဒိဘေဒော ဟောတိ။ သော စ သညာဒယော စ သုခဝေဒနာဒီဟိ သမ္ပယုတ္တာ, ဝေဒနာဒယော သညာဒီဟိ, သ ဗ္ဗေပိ သာရမ္မဏာ, အတ္ထိ စ နေသံ ပုရေစာရိကအာဝဋ္ဋနာဒိသင်္ခာတံ အာဝဇ္ဇနံ, ကမ္မပစ္စယဘူတာ စေတနာ, ယော တ တ္ထ ဣဋ္ဌဝိပါကော, တဿ ပတ္ထနာ, ပဏိဓာနဝသေန ပဝတ္တာ မူလတဏှာ, ကိံ တေ ဝေရူပာ ပထဝီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိလောမပုစ္ဆာဒီနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၄၉၃. ကမ္မဝိပါကော ပရေသံ သာဓာရဏောတိ ပဥ္ဟော ဖဿာဒယော သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ ရူပဥ္စ ပထဝီအာဒီနံယေဝ စ သာဓာရဏဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အသာဓာရဏမညေသ**န္တိ သုတ္တံ ပရသမယတော အာဟရိ

တ္တတ ဒဿိတံ။ **သဗ္ဗေ သတ္တာ ပထဝိံ ပရိဘုဥ္ဇန္တီ**တိ ပဒေဟ ပထဝိံ အနိဿိတေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, နိဿိတေ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ပထဝိံ အပရိဘုဥ္ဇိတ္တ ပရိနိဗ္ဗာယန္တီ**တိ ပဒေဟ အာရုပ္ပေ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာနံ ဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ **ကမ္မဝိပာကံ အခေပေတွာ**တိ ဣဒံ ပရသမယဝသေန ဝုတ္တံ။ ကမ္မဝိပာကဥ္ဟိ ခေပေတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာယန္တီတိ တေသံ လဒ္ဓိ။ သကသမယေ ပန ကတောကာသဿ ကမ္မဿ ဥပ္ပန္နံ ဝိပာကံ အခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာနံ နတ္ထိ။ တေသ ဥ လဒ္ဓိယာ ပထဝီ သာဓာရဏဝိပာကတ္တာ ဥပ္ပန္နဝိပာကောယေဝ ဟောတိ။ တံ ဝိပာကဘာဝေန ဌိတံ အခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာနံ န ယုဇ္ဇတီတိ စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣတရော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိက္ခိပတိ။ **စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ ကမ္မဝိပာက**န္တိ ပဒေဟ အသာဓာရဏံ ဖဿာဒိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, သာဓာရဏံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပထဝီသမုဒ္ဒသူရိယစန္ဒိမာ ဒယော ဟိ သဗ္ဗေသံ သာဓာရဏကမ္မဝိပာကောတိ တေသံ လဒ္ဓိ။

၄၉၄. **ဣဿရိယသံဝတ္တနိယ**န္တိ ဧတ္ထ ဣဿရိယံ နာမ ဗဟုဇနေတာ။ အာဓိပစ္စံ နာမ သေသဇနေ အတ္တနော ဝသေ ဝတ္တေတွာ တေဟိ ဂရုကာတဗ္ဗဘာဝေန အဓိပတိဘာဝေါ။ တတ္ထ ကမ္မံ ပဋိလာဘဝသေန တံသံဝတ္တနိကံ နာမ ဟောတိ, န ဇနကဝသေန။ တသ္မာ ဝိပာကဘာဝေ အသာဓကမေတန္တိ။

ပထဝီ ကမ္မဝိပာကောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဇရာမရဏံ ဝိပာကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၅. ဣဒါနိ ဇရာမရဏံ ဝိပာကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''အတ္ထိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယံ ကမ္မံ အပ္ပာယုကသံဝတ္တနိယံ ကမ္မ''န္တိ ဧတ္ထ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ နာမ ဇရာ။ အပ္ပာယုကတာ နာမ မရဏံ။ တံသံဝတ္တနိယဉ္စ ကမ္မံ အတ္ထိ။ တသ္မာ ဇရာမရဏံ ဝိပာကောတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပဋိလောမပဒေဟ **အနာရမ္မဏာ**န္တိ ရူပဓမ္မာနံ တာဝ အနာရမ္မဏမေဝ, အရူပာနံ ပန ဇရာမရဏံ သ မ္ပယောဂလက္ခဏာဘာဝတ အနာရမ္မဏမေဝ။

၄၉၆. **အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပာကော**တိ ပဒေဟ ဇရာမရဏေန နာမ အနိဋ္ဌဝိပာ ကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ ။ တေနေဝ ကာရဏေန ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏဿ ကုသလဝိပာကတံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပရတော စဿ အကုသလဝိပာကတညေဝ ပဋိဇာနာတိ။

ကုသလာနဥ္စ အကုသလာနဥ္စာတိ ပုစ္ဆာဝသေန ဧကတော ကတံ, ဧကက္ခဏေ ပန တံ နတ္ထိ။ အဗ္ဗာကတာနံ အဝိပာ ကာနံ ဇရာမရဏံ ဝိပာကောတိ ဝတ္တဗ္ဗတာယ ပရိယာယော နတ္ထိ, တသ္မာ အဗ္ဗာကတဝသေန **ပုစ္ဆာ န ကတာ**။

၄၉၇. **ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယ**န္တိ ဧတ္ထ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ နာမ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏတာ။ အပ္ပာယုကတာ နာမ အာယုနော စိရံ ပဝတ္တိတုံ အသမတ္ထတာ။ တတ္ထ အကုသလကမ္မံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပဿ ကမ္မပစ္စယော ဟောတိ, အသဒိသတ္တာ ပနဿ တံဝိပာကော န ဟောတိ။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိနော ပန တံပဋိလာဘဝသေန အာယုနော စ ဥပစ္ဆေဒ ကဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝမေတံ ပရိယာယေန တံသံဝတ္တနိကံ နာမ ဟောတိ, န ဝိပာကဖဿာဒီနံ ဝိယ ဇနကဝ သေန, တသ္မာ ဝိပာကဘာဝေ အသာဓကံ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

ဇရာမရဏံ ဝိပာကောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အရိယဓမ္မဝိပာကကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၈. ဣဒါနိ အရိယဓမ္မဝိပာကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ကိလေသပ္ပဟာနမတ္တမေဝ သာမညဖလံ, န စိ တ္တစေတသိကာ ဓမ္မာတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **နတ္ထိ အရိယဓမ္မဝိပာကော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိ ဿ။ တတ္ထ **အရိယဓမ္မဝိပာကော**တိ မဂ္ဂသင်္ခါတဿ အရိယဓမ္မဿ ဝိပာကော။ ကိလေသက္ခယမတ္တံ အရိယဖ လန္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သာမညန္တိ** သမဏဘာဝေါ, မဂ္ဂဿေတံ နာမံ။ ''သာမညဥ္စ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ သာမညဖလဥ္စာ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဗြဟ္မညေပိ ဧသေဝ နယော။

သောတာပတ္တိဖလံ န ဝိဟာကော တိအာဒီသု သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနံ အပစယကမိတံ သန္ဓာယ အရိယဖလာနံ နဝိဟာကဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ, အနဖလာဒီနံ ပဋိက္ခိပတိ ။ သော ဟိ အာစယကမိတ္တိကသ္သ ဧဝံ အတ္ထံ ဓာရေတိ – ဝိပာကသဋ္ခာတံ အာစယံ ဂစ္ဆန္တိ, တံ တ အာစိနန္တာ ဂစ္ဆန္တီတိ အာစယကမိနော, ဝိပာကံ အပစိနန္တာ ဂစ္ဆန္တီတိ အပစယကမိနောတိ။ တသ္မာ ဧဝံ ပဋိဇာနာတိ စ ပဋိက္ခိပတိ စ။

၅၀၀. ကာမာဝစရံ ကုသလံ သဝိပာကံ အာစယကမီတိအာဒိကာ ပုစ္ဆာ ပရတာဒိသ္သ, ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပော စ သကတာဒိသ္သ။ လောကိယဉ္ဟိ ကုသလံ ဝိပာကစုတိပဋိသန္ဓိယော စေဝ ဝဋ္ဋဥ္စ အာစိနန္တံ ဂစ္ဆတီတိ အာစယကမိ။ လောကုတ္တရကုသလံ စုတိပဋိသန္ဓိယော စေဝ ဝဋ္ဋဥ္စ အပစိနန္တံ ဂစ္ဆတီတိ အပစယကမိ။ ဧဝမေတံ သဝိပာကမေဝ ဟောတိ, န အပစယကမိဝစနမတ္တေန အဝိပာကံ။ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယေတ္ထ သကတာဒိနော ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပော စ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

အရိယဓမ္မဝိပာကကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၁. ဣဒါနိ ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဝိပာကော ဝိပာကသ္သ အညမညာဒိပစ္စယဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ, တသ္မာ ဝိပာကောပိ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတာဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ **တသ္သ ဝိပာကော** တိ တသ္သ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မသ္သ ဝိပာကသ္သ ယော ဝိပာကော, သောပိ တေ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မော ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော အာယတိံ ဝိပာကအနာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော တပ္ပစ္စယာပိ အညသ္သ ဝိပာကသ္သ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဧဝံ သန္တေ ပနသ္သ ကုသလာကုသလသ္သ ဝိယ တသ္သာပိ ဝိပာကသ္သ ဝိပာကော, တသ္သာပိ ဝိပာကောတိ ဝဋ္ဋာနုပစ္ဆေဒော အာပဇ္ဇတီတိ ပုဋ္ဌော သမယဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။

ဝိပာကောတိ တတိအာဒိမ္ဟိ ဝစနသာဓနေ ပန ယဒိ ဝိပာကသ္သ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မေန ဧကတ္တတာ ဘဝေယ္ယ, ကုသလာကုသလဗ္ယာကတာနံ ဧကတ္တတံ အာပဇ္ဇေယ္យာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **ဝိပာကော စ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မော စာ** တိ ဧတ္ထ အယံ အဓိပ္ပာယော – သော ဟိ စတုန္နံ ဝိပာကက္ခန္ဓာနံ ဧကေကံ အညမညပစ္စယာဒီသု ပစ္စယဋ္ဌေန ဝိပာကဓမ္မဓမ္မတံ ပစ္စယုပ္ပန္နဋ္ဌေန စ ဝိပာကံ မညမာနော “ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မော”တိ ပုဋ္ဌော အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကတာဒီ “ယသ္မာ တယာ ဧကက္ခဏေ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မောပိ အနုညာတော, တသ္မာ တေသံ သဟဂတာဒိဘာဝေ အာပဇ္ဇတီ”တိ စောဒေတုံ ဧဝမာဟ။ ဣတရော ကုသလာကုသလသဋ္ခာတံ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ **တညေဝ အကုသလန္တိ** ယဒိ တေ ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မော, ယော အကုသလဝိပာကော, သော အကုသလံ အာပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ဝိပာကဓမ္မဓမ္မေန ဧကတ္တာ။ **တညေဝ ကုသလန္တိ**အာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

၅၀၂. အညမညပစ္စယာတိ ဣဒံ သဟဇာတာနံ ပစ္စယမတ္တဝသေန ဝုတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကံ။ မဟာဘူတာနမ္ပိ စ အညမညပစ္စယတာ ဝုတ္တာ, န စ တာနိ ဝိပာကာနိ, န စ ဝိပာကဓမ္မဓမ္မာနီတိ။

ဝိပာကော ဝိပာကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

သတ္တမော ဝဂ္ဂေါ။

၈. အဋ္ဌမဝဂ္ဂေ

၁. ဆဂတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၃-၅၀၄. ဣဒါနိ ဆဂတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အသုရကာယေန သဒ္ဓိံ ဆဂတိယောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ သကဝါဒီ "ပဉ္စ ခေါ ဣမာ, သာရိပုတ္တ, ဂတိယော"တိ (မ. နိ. ၁.၁၅၃) လောမဟံသနပရိယာယေ ပရိစ္ဆိန္နာနံ ဂတီနံ ဝသေန စောဒေတုံ **နနု ပဉ္စ ဂတိယော**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိဇာနာတိ။ ကသ္မာ ပန သကဝါဒီ ဆဂတိယော န သမ္ပဋိစ္ဆတိ, နနု "စတူဟာပာယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော"တိ ဧတ္ထ အသုရကာယောပိ ဂဟိတောတိ။ သစ္စံ ဂဟိတော, န ပနေသော ဂတိ။ ကသ္မာ? ဝိသုံ အဘာဝတော။ အသုရကာယသ္မိဉ္ဟိ ကာလကဉ္စိကာ အသုရာ ပေတဂတိယာ သင်္ဂဟိတာ , ဝေပစိတ္တိပရိသာ ဒေဝဂတိယာ, အသုရကာယောတိ ဝိသုံ ဧကာ ဂတိ နာမ နတ္ထိ။

ဣဒါနိ တေမေဝ အတ္ထံ ဒဿေတုံ **နနု ကာလကဉ္စိကာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **သမာနဝဏ္ဏာ** တိ သဒိသရူပသဏ္ဌာနာ ဗီဘစ္ဆာ ဝိရူပဟ ဒုဒ္ဒသိကာ။ **သမာနဘောဂ**တိ သဒိသမေထုနသမာစာရာ။ **သမာနာဟာရာ**တိ သဒိသခေဠသိင်္ဃာဏိကပုဗ္ဗလောဟိတာဒိအာဟာရာ။ **သမာနာယုကာ**တိ သဒိသအာယုပရိစ္ဆေဒာ။ **အာဝါဟဝိဝါဟ**န္တိ ကညာဂဟဏဉ္စေဝ ကညာဒါနဉ္စ။ သုက္ကပက္ခေ **သမာနဝဏ္ဏာ** တိ သဒိသရူပသဏ္ဌာနာ အဘိရူပာ ပါသာဒိကာ ဒဿနီယာ ပဘာသမ္ပန္နာ။ **သမာနဘောဂ**တိ သဒိသပဉ္စကာမဂုဏဘောဂာ။ **သမာနာဟာရာ**တိ သဒိသသုဓာဘောဇနာဒိအာဟာရာ။ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ **နနု အတ္ထိ အသုရကာယော** တိ ဣဒံ အသုရကာယဿေဝ သာဓကံ။ တဿ ပန ဝိသုံ ဂတိပရိစ္ဆေဒါဘာဝေန န ဂတိသာဓကန္တိ။

ဆဂတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အန္တရာဘဝကထာဝဏ္ဏနာ

၅၀၅. ဣဒါနိ အန္တရာဘဝကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ "အန္တရာ ပရိနိဗ္ဗာယီ"တိ သုတ္တပဒံ အယောနိသော ဂဟေတွာ "အန္တရာဘဝေ နာမ အတ္ထိ, ယတ္ထ သတ္တော ဒိဗ္ဗစက္ခုကော ဝိယ အဒိဗ္ဗစက္ခုကော, ဣဒ္ဓိမာ ဝိယ အနိဒ္ဓိမာ မာတာပိတိသမာဂမဉ္စေဝ ဥတုသမယဉ္စ ဩလောကယမာနော သတ္တာဟံ ဝါ အတိရေကသတ္တာဟံ ဝါ တိဋ္ဌတီ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထီ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယေ စ ဘဂဝတာ တယော ဘဝါ ဝုတ္တာ, တေသံ ဝသေန စောဒေတုံ **ကာမဘဝေ**တိအာဒိမာဟ။ တတြာယံ အဓိပ္ပာယော – ယဒိ တေ အန္တရာဘဝေ နာမ ကောစိ ဘဝေ အတ္ထိ, တေန ကာမဘဝါဒီနံယေဝ အညတရေန ဘဝိတဗ္ဗံ ပဉ္စမေနကာရဘဝါဒိနာ ဝိယ, တေန တံ ပုစ္ဆာမိ – "ကိံ တေ အယံ အန္တရာဘဝေ နာမ ကာမဘဝေ, ဥဒါဟု ရူပဘဝေ အရူပဘဝေ ဝါ"တိ? ဣတရော တထာ အနိစ္ဆန္တော သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိပတိ။ **ကာမဘဝဿ စ** တိအာဒိ ယဒိ အန္တရာဘဝေ နာမ အတ္ထိ, ဣမေသံ ဘဝါနံ အန္တရာ ဒွိန္နံ သီမာနံ သီမန္တရိကာ ဝိယ ဘဝေယျာတိ စောဒေတုံ အာရဒ္ဓံ။ ပရဝါဒီ ပန တထာ အနိစ္ဆန္တော သဗ္ဗပဉ္ဟေသု ပဋိက္ခိပတိ ကေဝလံ လဒ္ဓိယာ, န သဟဓမ္မေန။ တေနေဝ နံ သကဝါဒီ 'နော ဝတ ရေ'တိ ပဋိသေဓေတိ။

၅၀၆. ပဉ္စမီ သာ ယောနီတိအာဒီနိပိ ယထာပရိစ္ဆိန္နယောနိအာဒီသု သော သမောဓာနံ န ဂစ္ဆတိ, အထ တေန တတော တတော အတိရေကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စောဒေတုံ ဝုတ္တာနိ။ **အန္တရာဘဝူပဂံ ကမ္မ** န္တိ ယဒိ သောပိ ဧကော ဘဝေ, ယထာ ကာမဘဝူပကဒီနိ ကမ္မာနိ အတ္ထီတိ သတ္တာရာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာနိ, ဧဝံ တဒုပဂေနာပိ ကမ္မေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ပရသမယေ အန္တရာဘဝူပဂံ နာမ ဟင္ဒိယေကံ့ ကမ္မံ နတ္ထိ, ယံ ယံ ဘဝံ ဥပပဇ္ဇိဿတိ, တဒုပဂေနေဝ ကမ္မေန အန္တရာဘဝေ နိဗ္ဗတ္တတီတိ တေသံ လဒ္ဓိ, တသ္မာ 'နဟေဝ'န္တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ **အတ္ထိ အန္တရာဘဝူပက သတ္တာ**တိ ပုစ္ဆာပိ ကာမဘဝူပကယေဝ နာမ တေတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတိ။ **ဇာယန္တီ** တိအာဒီနိ ပုစ္ဆာပိ တတ္ထ ဇာတိဇရာမရဏာနိ စေဝ စုတိပဋိသန္ဓိပရမ္ပရဉ္စ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ရူပာဒိဝသေန ပုစ္ဆာပိ

ယသ္မာ အန္တရာဘဝသတ္တသ္သ အနိဒ္ဒသ္သနံ ရူပံ, ဝေဒနာဒယောပိ အညေသံ ဝိယ န သြိဋ္ဌာရိကာတိ တဿ လဒ္ဓိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣမိနာဝ ကာရဏေန ပဉ္စဝေါကာရဘဝဘာဝေပိ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၀၇. ဣဒါနိ **ကာမဘဝေ ဘဝေ ဂတီ**တိအာဒိ ဘဝသံသန္ဒနံ နာမ ဟောတိ။ တတ္ရာယံ အဓိပ္ပာယော – ယဒိ တေ အန္တရာဘဝေ နာမ ကောစိ ဘဝေ ဘဝေယျ, ယထာ ကာမဘဝတဒီသု ဘဝဂတိအာဒိဘေဒေ လဗ္ဘတိ, တထာ တတ္ရာပိ လဗ္ဘေထ။ ယထာ တ တတ္ထ န လဗ္ဘတိ, တထာ ဣမေသုပိ န လဗ္ဘေထ။ သမာနသ္မိဥ္ဟိ ဘဝဘာဝေ ဧတေသု ဝေဝေသ ဝိဘာဂေ အတ္ထိ, န ဣတရသ္မိန္တိ ကော ဧတ္ထ ဝိသေသဟေတူတိ။ ဣတရော ပုန လဒ္ဓိမတ္တဝသေန တံ တံ ပဋိဇာနာတိ စေဝ ပဋိက္ခိပတိ စ။

၅၀၈. **သဗ္ဗေသညေဝ သတ္တာနံ အတ္ထိ အန္တရာဘဝေ** တိ ပုဋ္ဌော ယသ္မာ နိရယူပဂအသညသတ္တူပဂအရူပူပကာနံ အန္တရာဘဝံ န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန ပဋိလောမေ ပဋိဇာနာတိ။ **အာနန္တရိယဿ သာ**တိအာဒိ ယေသံ သော အန္တရာဘဝံ န ဣစ္ဆတိ, တေ တာဝ ဝိဘဇိတ္ဝာ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ ဟဋ္ဌိအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ သဒ္ဓိံ သုတ္တသာဓနေနာတိ။

အန္တရာဘဝကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ကာမဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၀. ဣဒါနိ ကာမဂုဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သကသမယေ တာဝ **ကာမဓာတူ**တိ ဝတ္ထုကာမာပိ ဝုစ္စန္တိ – ကိလေသကာမာပိ ကာမဘဝေပိ။ ဧတေသု ဟိ ဝတ္ထုကာမာ ကမနီယဋ္ဌေန ကာမာ, သဘာဝနိဿတ္တသုညတဋ္ဌေန ဓာတူတိ ကာမဓာတု။ ကိလေသကာမာ ကမနီယဋ္ဌေန စေဝ ကမနဋ္ဌေန စ ကာမာ, ယထာဝုတ္တေနေဝတ္ထေန ဓာတူတိ ကာမဓာတု။ ကာမဘဝေ ကမနီယဋ္ဌေန ကမနဋ္ဌေန ဝတ္ထုကာမပဝတ္တိဒေသဋ္ဌေနာတိ တီဟိ ကာရဏေဟိ ကာမော, ယထာဝုတ္တေနေဝတ္ထေန ဓာတူတိ ကာမဓာတု။ ပရသမယေ ပန – ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ကာမဂုဏာ''တိ ဝစနမတ္တံ နိဿာယ ပဉ္စေဝ ကာမဂုဏာ ကာမဓာတူတိ ဂဟိတံ။ တသ္မာ ယေသံ အယံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ကာမဓာတုနာနတ္တံ ဗောဓေတုံ **ပဉ္စေဝ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ **နနု အတ္ထိ** တိအာဒိ ကိလေသကာမဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **တပ္ပဋိသံယုတ္တော** တိ ကာမဂုဏပဋိသံယုတ္တော, ကာမဂုဏာရမ္မဏောတိ အတ္ထော။ **နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပဉ္စေဝ** တိ ဣမေသု တပ္ပဋိသံယုတ္တဆန္ဒာဒီသု သတိ ပဉ္စေဝ ကာမဂုဏာ ကာမဓာတူတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေပိ ဟိ ဆန္ဒာဒယော ကမနီယဋ္ဌေန ကာမာ စ ဓာတု စာတိပိ ကာမဓာတု။ ကမနဋ္ဌေန ကာမသင္ခါတာ ဓာတူတိပိ ကာမဓာတူတိ အတ္ထော။

မနုဿာနံ စက္ခု န္တိအာဒိ ဝတ္ထုကာမဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပရတော ဆန္နမ္ပိ အာယတနာနံ ဝတ္ထုကာမဘာဝေန နကာမဓာတုဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ ပုန မနောတိ ပုဋ္ဌော မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရံ သန္ဓာယ နကာမဓာတုဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ။ ယသ္မာ ပန သဗ္ဗောပိ တေဘူမကမနော ကာမဓာတုယေဝ, တသ္မာ နံ သကတဒီ သုတ္တေန နိဂ္ဂဏှာတိ။

၅၁၁. **ကာမဂုဏာ ဘဝေ**တိအာဒိ ဘဝဿ ကာမဓာတုဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန ကာမဂုဏမတ္တေ ဘဝေတိ ဧတဟာရေယာ နတ္ထိ, တသ္မာ ပရတဒီ နဟေတတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **ကာမဂုဏူပဂံ ကမ္မ**န္တိအာဒိ သဗ္ဗံ ကာမဂုဏမတ္တဿ နကာမဓာတုဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ကာမဓာတုသင္ခါတကာမဘဝူပဂမေဝ ဟိ ကမ္မံ အတ္ထိ, ကာမဘဝူပကဝေ စ သတ္တာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဇာယန္တိ ဇီယန္တိ မိယန္တိ စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ, န ကာမဂုဏေသူတိ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ကာမဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ကာမကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၃-၅၁၄. ဣဒာနိ ကာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ‘‘ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ကာမဂုဏာ’’တိ ဝစနမတ္တံ နိ
ဿာယ ရူပာယတနာဒီနိ ပဉ္စေဝါယတနာနိ ကာမာတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေသံ ကိလေသကာမသ္မ
သေဝ နိပ္ပရိယာယေန ကာမဘာဝံ ဒဿေတုံ **ပဉ္စေဝ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥ
တ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၅-၅၁၆. ဣဒာနိ ရူပဓာတုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ‘‘ရူပိနော ဓမ္မာ ရူပဓာတု နာမာ’’တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေ
ယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ရူပိနော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ သကဝါဒီ ယသ္မာ
ရူပဓာတု နာမ ရူပဘဝေါ, န ရူပမတ္တမေဝ, တသ္မာ တေနတ္ထေန စောဒေတုံ **ရူပဓာတူ**တိအာဒိမာဟ။ တံ သဗ္ဗံ ကာမဂုဏ
ကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သာဝ ကာမဓာတူ**တိ ပုဋ္ဌော ဘူမိပရိစ္ဆေဒေန ဝိရောဓံ ပဿမာနော ပဋိက္ခိ
ပတိ။ ပုန ဒုဋ္ဌဟံ ကတ္ဝာ ပုဋ္ဌော အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ ဧဝံ သန္တေ ပန ဒွီဟိ ဘဝေဟိ သမန္နာဂတတာ
အာပဇ္ဇတိ, တေန တံ သကဝါဒီ **ကာမဘဝေန စာ**တိ အာဒိမာဟ။ ဣတရော ဧကဿ ဒွီဟိ သမန္နာဂတာဘာဝတော ပဋိ
က္ခိပတီတိ။

ရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. အရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇-၅၁၈. အရူပဓာတုကထာယပိ ဣမိနာဝုပါယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အရူပဓမ္မေသု ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓမေ
ဝ ဂဟေတွာ ဝေဒနာ ဘဝေါတိအာဒိနာ နယေနေတ္ထ ဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ ကိံ တေ အရူပိနော ဓမ္မာတိ သင္ခံ ဂတာ
ဝေဒနာဒီသု အညတရာ ဟောတီတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အရူပဓာတုကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၉. ဣဒာနိ ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ‘‘ရူပီ မနောမယော သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ အ
ဟီနိန္ဒြိယော’’တိ (ဒီ. နိ. ၁.၈၇) သုတ္တံ နိဿာယ ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဃာနာဒိနိမိတ္တာနိပိ အာယတနာနေဝါတိ ကပ္ပ
ပေတွာ သဠာယတနိကော တေသံ အတ္တဘာဝေါတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာ
ယ **သဠာယတနိကော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယံ တတ္ထ အာယတနံ နတ္ထိ, တ
ဿ ဝသေန စောဒေတုံ **အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတန** န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတော ပရဝါဒီ ယံ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တိကာ
နံ တိဏ္ဏံ အာယတနာနံ ဃာနာဒိကံ သဏ္ဌာနနိမိတ္တံ တဒေဝ အာယတနန္တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ ဗာဟိရာနံ ဂန္ဓာယ
တနာဒီနံ ဝသေန ပုဋ္ဌော ဃာနပ္ပသာဒဿ တတ္ထ န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ တေသံ ဂောစရံ ပဋိသေဓေန္တော ပဋိက္ခိ
ပတိ။ ပဋိလောမပဉ္စဟာသံသန္ဒနပဉ္ဟာသုပိ ဣမိနာဝုပါယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၂၀. အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနာယတနံ အတ္ထိ ဂန္ဓာယတနံ တေန ဃာနေန တံ ဂန္ဓံ ဃာယတီတိ တသ္မိံယေဝ ပရသ
မယေ ဧကစ္စေ အာစရိယေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ကိရ တတ္ထ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ဣစ္ဆ
န္တိ, အာယတနေန စ နာမ သကိစ္စကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ တေဟိ ဃာနာဒီဟိ တေ ဂန္ဓာဒယော ဃာယန္တိ သာယန္တိ ဖုသန္
တီတိပိ ဣစ္ဆန္တိ။ တံ လဒ္ဓိံ သန္ဓာယ ပရဝါဒီ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ။

၅၂၂. **အတ္ထိ တတ္ထ မူလဂန္ဓော** တိအာဒီနိ ပန ပုဋ္ဌော အတ္ထိဘာဝံ သာဓေတုံ အသက္ကောန္တော ပဋိက္ခိပတိ။
နနု အတ္ထိ တတ္ထ ဃာနနိမိတ္တ န္တိအာဒိ သဏ္ဌာနမတ္တဿေဝ သာဓကံ, န အာယတနဿ, တသ္မာ ဥဒာဟဋမ္ပိ

အနုအာဟဋ္ဌသဒိသမေတတိ။

ရူပဓာတုယာ အာယတနကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. အရူပေ ရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၄-၅၂၆. ဣဒါနိ အရူပေ ရူပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပ''န္တိ ဝစနတော အာရုပ္ပဘဝေပိ သြဠာရိကရူပာ နိဿဋ္ဌံ သုခုမရူပံ အတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထိ ရူပ** န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အရူပေ ရူပကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ရူပံ ကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၇-၅၃၇. ဣဒါနိ ရူပံ ကမ္မန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ကာယဝစီဝိညတ္တိသင်္ခါတံ ရူပမေဝ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ နာမ, တဥ္စ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ကုသလံ, အကုသလသမုဋ္ဌာနံ အကုသလန္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟိသာသကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတ** န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ သစေ တံ ကုသလံ, ယထာ ယံ သာရမ္မဏာဒိဘေဒေ ကုသလဿ လဗ္ဘတိ, အတ္ထိ တေ သော တဿာတိ စောဒေတုံ **သာရမ္မဏ** န္တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ပတ္ထနာ ပဏိဓိ** တိ စေတနာယေဝေတံ ဝေဝစနံ။ ကုသလစေတနာယေဝ ဟိ ပကပ္ပယမာနာ ပတ္ထနာတိ။ ပကပ္ပနဝသေန ဌိတတ္တာ ပဏိဓီတိ စ ဝုစ္စတိ။ ပရတော ပန **ကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတာ ဝေဒနာ သညာ စေတနာ သဒ္ဓါ**တိအာဒီသု ဝေဒနာဒီနညေဝ စေတ္ထ ပတ္ထနာ ပဏိဓီတိ လဗ္ဘတိ, န စေတနာယ။ ကသ္မာ? ဒွိန္နံ စေတနာနံ ဧကတော အဘာဝတ, သောတပတိတတ္တာ ပန ဧဝံ တန္တိ ဂတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ရူပာယတန**န္တိအာဒိ ပုရိမတရေ ''သဗ္ဗန္တံ ကုသလ''န္တိ သံခိတ္တဿ ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ ။ သေသာ သံသန္ဒနနယာ, ဝစီကမ္မကထာ ''အကုသလေန စိတ္တေန သမုဋ္ဌိတ''န္တိအာဒိဝိဓာနဉ္စ သဗ္ဗံ ဟဋ္ဌိမနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အသုစီ**တိ ပနေတ္ထ သုက္ကံ အဓိပ္ပေတံ။ သုတ္တသာဓနံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ရူပံ ကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၀. ဣဒါနိ ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ နာမ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော အရူပဓမ္မော, တသ္မာ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ နတ္ထီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **နတ္ထိ ရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယူ** တိ ပဉှေ ဥပာဒိန္နရူပာနမ္ပိ တိဏကဋ္ဌာဒီနမ္ပိ သန္တာနဝသေန ပဝတ္တိမေဝ အာယု ဌိတိ ယပနာ ယာပနာ ဣရိယနာ ဝတ္တနာ ပာလနာတိ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ **အတ္ထိ** တိ ပဉှေပိ ဣမိနာ ကာရဏေန ပဋိဇာနာတိ။ **အတ္ထိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ** န္တိ ပဉှေ အရူပဓမ္မာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယသင်္ခါတံ နာမ အတ္ထီတိ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

၅၄၁. **ရူပီနံ ဓမ္မာနံ အာယု အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ** န္တိ ပဉှေ သတ္တသန္တာနေ ရူပိနော တ ဟောန္တု အရူပိနော တ, သဗ္ဗေသံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမေဝ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

၅၄၂. နိရောဓသမာပန္နပဉှေသုပိ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ အရူပဇီဝိတမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ စ ပဋိဇာနာတိ စ။ သကဝါဒီ ပန တံ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော ယံ အရူပပဝတ္တေ အသတိ အတ္ထိ, ရူပေန တေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စောဒေတုံ **ဟဉ္စိ** တိအာဒိမာဟ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓပဉှေ ဖဿာဒိသင်္ခါရက္ခန္ဓံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ကာယကမ္မာဒိသင်္ခါရက္ခန္ဓံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကာယဝိညတ္တိ ဝစီဝိညတ္တိ သမ္မာတစာ သမ္မာကမ္မန္တော ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ ဧဝမာဒယောပိ ဓမ္မာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာတိဿ လဒ္ဓိ။ သကဝါဒီ ပန တံ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော ယဒိ နိရုဒ္ဓေပိ အရူပပဝတ္တေ သ

ဍ္ဍာရက္ခန္ဓော အတ္ထိ, စတုန္နမ္ပိ ခန္ဓာနံ အတ္ထိတာ ဟောတူတိ စောဒေတုံ **အတ္ထိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော** တိ အာဒိမာဟ။ ဣတရော အန္တောသမာပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, သမာပဇ္ဇန္တဿ စ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ စ ပုဗ္ဗာပရဘာဂံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၅၄၃. အသညသတ္တတရေပိ ဧသေဝ နယော။ တဿ ဟိ လဒ္ဓိယာ အသညသတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိကာလေ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဇ္ဈတိ, တေန သဟ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တအရူပဓီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ယာဝတာယုကံ ပဝတ္တတိ။ တသ္မာ တေသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ နတ္ထီတိ ပုဋ္ဌော ပဋိက္ခိပတိ, အတ္ထီတိ ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနာတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒယောပိ တေသံ ပဝတ္တိဝသေန ပဋိက္ခိပတိ, စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သကဝါဒီ ပန တံ အနိစ္ဆန္တော "သစေ တတ္ထ ကေကဇ္ဇောပိ ဝေဒနာဒယော အတ္ထိ, ပဉ္စဝောကာရဘဝတ္တံ ဟာပုဏာတိ"တိ စောဒေတုံ **ပဉ္စဝောကာရဘဝေ** တိ အာဟ။ ဣတရော သုတ္တဝိရောဓဘယာ ပဋိက္ခိပတိ။

၅၄၄-၅၄၅. **ကေဒေသံ ဘိဇ္ဇတီ** တိ ပဉ္ဟော သမ္ပယုတ္တံ ဘိဇ္ဇတိ, ဝိပ္ပယုတ္တံ တိဋ္ဌတီတိ တဿ လဒ္ဓိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ **ဒွေဝ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနီ** တိ ပုဋ္ဌော ပရတဒိဿ, ပဋိညာ သကတဒိဿ။ ရူပာရူပဝသေန ဟိ ဒွေဝ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနိ, တေဟိယေဝ သတ္တော ဇီဝတိ, တေသံ ဘင္ဂေန မရတီတိ ဝုစ္စတိ။ စုတိက္ခဏသ္မိဉ္စ ဟိ ဒွေဝပိ ဇီဝိတာနိ သဟေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ကမ္မဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၆. ဣဒါနိ ကမ္မဟေတုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေန အရဟတာ ပုရိမဘဝေ အရဟာ အဗ္ဘာစိက္ခိတပုဗ္ဗော, သော တဿ ကမ္မဿ ဟေတု အရဟတ္တာ ပရိဟာယတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ကမ္မဟေတူ**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ပရိဟာနိကထာယံ ဝုတ္တနယမေဝ ။

ဟန္ဒ ဟိ အရဟန္တာနံ အဗ္ဘာစိက္ခတီ တိ ဣဒံ ယဿ ကမ္မဿ ဟေတု ပရိဟာယတိ, တံ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတုံ ဝဒတိ။ အထ နံ သကဝါဒီ တံ ပက္ခံ ပဋိဇာနာပေတွာ "ယဒိ ဧဝံ ယေဟိ အရဟန္တော န အဗ္ဘာစိက္ခိတပုဗ္ဗာ, တေ သဗ္ဗေ အရဟတ္တံ ဟာပုဏေယျု"န္တိ စောဒေတုံ **ယေ ကေစီ**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တဿ ကမ္မဿ အရဟတ္တံ သမ္ပာပုဏနေ နိယာမံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

ကမ္မဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ။

အဋ္ဌမော ဝဂ္ဂေါ။

၉. နဝမဝဂ္ဂေါ

၁. အာနိသံသဒဿာဝီကထာဝဏ္ဏနာ

၉၄၇. ဣဒါနိ အာနိသံသဒဿာဝီကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သကသမယေ သင်္ခါရေ အာဒီနဝတော နိဗ္ဗာနဉ္စ အာနိသံသတော ပဿန္တဿ သံယောဇနပ္ပဟာနံ ဟောတီတိ နိစ္ဆယော။ ယေသံ ပန တေသု ဒွီသုပိ ဧကံသိကတဒံ ဂဟေတွာ “အာနိသံသဒဿာဝိနော သံယောဇနပ္ပဟာနံ ဟောတီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထဿ “ဧကံသိကတအော တယာ ဂဟိတော, အာဒီနဝတောပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာယေတ”တိ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ သကဝါဒီ **သင်္ခါရေ** တိအာဒိမာဟ။

သင်္ခါရေ စ အနိစ္စတော မနသိကရောတိ, နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသဒဿာဝီ ဟောတီ တိ ပဉ္ဟာသို့ အယမဓိပ္ပာယော – အာနိသံသဒဿာဝိဿ သံယောဇနာနံ ပဟာနံ ဟောတီတိ တေသံ လဒ္ဓိ။ နနု သင်္ခါရေ အနိစ္စတော မနသိကရောတော သံယောဇနာ ပဟီယန္တီတိ စ ပုဋ္ဌော အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ။ တေန တေ သင်္ခါရေ စ အနိစ္စတော မနသိကရောတိ, နိဗ္ဗာနေ စ အာနိသံသဒဿာဝီ ဟောတီတိ ဣဒံ အာပဇ္ဇတိ, ကိံ သမ္ပဋိစ္ဆသိ တေန္တိ။ တတော ပရဝါဒီ ဧကစိတ္တက္ခဏံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော နာနာစိတ္တဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သကဝါဒီ ပနဿ အဓိပ္ပာယံ မဒ္ဒိတွာ အနိစ္စမနသိကာရဿ အာနိသံသဒဿာဝိတာယ စ ဧကတော ပဋိညာတတ္တာ **ဒွိန္နံ ဖဿာနံ ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ သမောဓာနံ ဟောတီ**တိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ဒွိန္နံ သမောဓာနံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **ဒုက္ခတော**တိအာဒိပဉ္ဟေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကိံ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနံ, ကိံ အနိစ္စာဒိတော မနသိကရောတော သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ, ဥဒါဟု နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသဒဿာဝိဿ, ဥဒါဟု ဒွေဝပိ ဧကတော ကရောန္တဿာတိ။ ယဒိ တာဝ အနိစ္စာဒိတော မနသိကရောတော ပဟာနံ ဘဝေယျ, ဝိပဿနာစိတ္တေနေဝ ဘဝေယျ။ အထ အာနိသံသဒဿာဝိနော, အနုဿဝဝသေန နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသံ ပဿန္တဿ ဝိပဿနာစိတ္တေနေဝ ဘဝေယျ, အထ ဒွေဝပိ ဧကတော ကရောန္တဿ ဘဝေယျ, ဒွိန္နံ ဖဿာဒီနံ သမောဓာနံ ဘဝေယျ။ ယသ္မာ ပန အရိယမဂ္ဂက္ခဏေ အနိစ္စာဒိမနသိကာရဿ ကိစ္စံ နိပ္ဖတ္တိံ ဂစ္ဆတိ ပုန နိစ္စတောတိအာဒိဂဟဏဿ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မဘာဝတော, နိဗ္ဗာနေ စ ပစ္စက္ခတောဝ အာနိသံသဒဿနံ ဣဇ္ဈတိ, တသ္မာ ကိစ္စနိပ္ဖတ္တိဝသေန အနိစ္စာဒိတော မနသိကရောတော အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တိဝသေန စ နိဗ္ဗာနေ အာနိသံသဒဿာဝိဿ သံယောဇနာနံ ပဟာနံ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၄၈. **နိဗ္ဗာနေ သုခါနုပဿီ** တိ သုတ္တံ နိဗ္ဗာနေ သုခါနုပဿနာဒိဘာဝမေဝ သာဓေတိ, န အာနိသံသဒဿာဝိတာမတ္တေန သံယောဇနာနံ ပဟာနံ။ တသ္မာ အာဘတမ္ပိ အနာဘတသဒိသမေဝာတိ။

အာနိသံသဒဿာဝီကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အမတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၄၉. ဣဒါနိ အမတာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “နိဗ္ဗာနံ မညတီ”တိအာဒီနံ အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတွာ အမတာရမ္မဏံ သံယောဇနံ ဟောတီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ သစေ အမတာရမ္မဏံ သံယောဇနံ, အမတဿ သံယောဇနိယာဒိဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိ စောဒေတုံ **အမတံ သံယောဇနိယ**န္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော သုတ္တဝိရောဓဘယေန သဗ္ဗံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနတော** တိ အာဟဋသုတ္တံ ပန ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယ ဘာသိတံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

အမတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၂-၅၅၃. ဣဒါနိ ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပံ သပ္ပစ္စယဋ္ဌေန သာရမ္မဏံ နာမ ဟောတိ, န အညံ အာရမ္မဏံ ကရောတီတိ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန။ ယေသံ ပန အဝိသေသေန ရူပံ သာရမ္မဏန္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ အာရမ္မဏတ္ထဿ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **န ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ ပဥှော ဩလုဗ္ဘာရမ္မဏံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ဒုတိယပဥှောပိ ပစ္စယာရမ္မဏံ သန္ဓာယ ပဋိညာ တဿေဝ။ ဣတိ သပ္ပစ္စယဋ္ဌေနေဝေတ္ထ သာရမ္မဏတာ သိဒ္ဓါတိ။

ရူပံ သာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. အနုသယာ အနာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၄-၅၅၆. ဣဒါနိ အနုသယာ အနာရမ္မဏာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ အနုသယာ နာမ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ အဟေတုကာ အဗျာကတာ, တေနေဝ စ အနာရမ္မဏာတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဧကစ္စာနဉ္စ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အနုသယာ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ အနာရမ္မဏေန နာမ ဧဝံဝိဓေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စောဒေတုံ **ရူပ**န္တိအာဒိမာဟ။ **ကာမရာဂေ**တိအာဒိ ကာမရာဂါနုသယတော အညတ္တာ ဒဿိတံ။ **သဗ္ဗာရက္ခန္ဓော အနာရမ္မဏော**တိ ပဥှော စိတ္တသမ္ပယုတ္တသင်္ခါရက္ခန္ဓံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ အနုသယံ ဓိဝိတိန္ဒ္ရိယံ ကာယကမ္မာဒိရူပဉ္စ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ, တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဣမိနာဝုပာယေန သဗ္ဗတရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သာနုသယော**တိ ပဥှော ပန အပ္ပဟီနာနုသယတ္တာ သာနုသယတာ အနုညာတာ။ န အနုသယာနံ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော။ ယော ဟိ အပ္ပဟီနော, န သော အတီတော, နာနာဂတော, န ပစ္စုပ္ပန္နော စ။ မဂ္ဂဝဇ္ဈကိလေသော ပနေသ အပ္ပဟီနတ္တာဝ အတ္ထီတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝရူပဿ စ ဣဒံ နာမ အာရမ္မဏန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ တသ္မာ တံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တံ ပနေတံ န ကေဝလံ အနုသယဿ, ရာဂါဒီနမ္ပိ တာဒိသမေဝ, တသ္မာ အနုသယာနံ အနာရမ္မဏတာသာဓကံ န ဟောတီတိ။

အနုသယာ အနာရမ္မဏာတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၇-၅၅၈. ဣဒါနိ ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အရဟာ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီ ဉာဏီတိ ဝုစ္စတိ, တဿ ဉာဏဿ တသ္မိံ ခဏေ အာရမ္မဏံ နတ္ထိ, တသ္မာ ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ အနုသယကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဉာဏံ အနာရမ္မဏန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၉-၅၆၁. ဣဒါနိ အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အတီတာနာဂတာရမ္မဏံ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ တဒာရမ္မဏေန စိတ္တေန အာရမ္မဏဿ နတ္ထိတာယ အနာရမ္မဏေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အတီတံ အနာရမ္မဏန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ **အတီတာရမ္မဏ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

အတီတာနာဂတာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ဝိတက္ကာနုပတိတကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၂. ဣဒါနိ ဝိတက္ကာနုပတိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝိတက္ကာနုပတိတာ နာမ ဒုဝိဓာ – အာရမ္မဏတော စ သမ္ပယောဂတော စ။ တတ္ထ အသုကစိတ္တံ နာမ ဝိတက္ကဿာရမ္မဏံ န ဟောတီတိ နိယမာဘာဝတော သိယာ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာနုပတိတံ, ဝိတက္ကဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တသဗ္ဘာဝတော ပန န သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာနုပတိတံ။ ဣတိ ဣမံ ဝိဘာဂံ အကတွာ အဝိသေသေနေဝ သဗ္ဗံ စိတ္တံ ဝိတက္ကာနုပတိတန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌဝိသေနေဝ နိယျာတီတိ။

ဝိတက္ကာနုပတိတကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၃. ဣဒါနိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ''ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရာ''တိ ဝုတ္တာ, တသ္မာ သဗ္ဗသော ဝိတက္ကယတော ဝိစာရယတော အန္တမသော မနောဓာတုပဝတ္တိကာလေပိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရော သဒ္ဒေါ ယေဝါတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **သဗ္ဗသော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယဒိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရမတ္တံ သဒ္ဒေါ, ဖဿာဒိဝိပ္ဖာရောပိ သဒ္ဒေါ ဘဝေယျာတိ စောဒေတုံ **သဗ္ဗသော ဖုသယတော**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တာဒိသံ သုတ္တလေသံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရော သဒ္ဒေါ သောတဝိညေယျော**တိ ဝိတက္ကဿ ဝိပ္ဖာရမတ္တမေဝ သဒ္ဒေါတိ ကတွာ ပုစ္ဆတိ, န ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသမုဋ္ဌိတံ သုတ္တပမတ္တာနံ သဒ္ဒံ, ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ **နနု ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒေါ န သောတဝိညေယျော** တိ ဣဒံ တဿေဝ လဒ္ဓိယာ ဒဿေတိ။ သော ဟိ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရမတ္တမေဝ သဒ္ဒံ ဝဒတိ, သော န သောတဝိညေယျောတိ။ ဣတရော ပန ''ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒံ သုတွာ အာဒိသတိ'' တိ (ဒီ. နိ. ၃.၁၄၈) ဝစနတော သောတဝိညေယျောတိ ဝဒတိ။

ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၄. ဣဒါနိ နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကောစိ အညံ ဘဏိဿာမီတိ အညံ ဘဏတိ, တသ္မာ နယထာစိတ္တဿ ဝါစာ စိတ္တာနုရူပာ စိတ္တာနုဂတိကာ န ဟောတိ, ဝိနာပိ စိတ္တေန ပဝတ္တတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ; သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ တံသမုဋ္ဌာပကံ စိတ္တံ န သိယာ, ဖဿာဒယောပိ တသ္မိံ ခဏေ န သိယုံ''န္တိ စောဒေတုံ **အဖဿကဿာ** တိ အာဒိမာဟ။ **န ဘဏိတုကာမော**တိအာဒီသု ယသ္မာ အညံ ဘဏိဿာမီတိ အညံ ဘဏန္တောပိ ဘဏိတုကာမောယေဝ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ န ဟေဝါတိ ပဋိက္ခိပတိ။

၅၆၅. **နနု အတ္ထိ ကောစိ အညံ ဘဏိဿာမီ** တိအာဒီသု စီဝရန္တိ ဘဏိတုကာမော စီရန္တိ ဘဏေယျ။ တတ္ထ အညံ ဘဏိတုကာမတာစိတ္တံ, အညံ ဘဏနစိတ္တံ, ဣတိ ပုဗ္ဗဘာဂေန စိတ္တေန အသဒိသတ္တာ အယထာစိတ္တော နာမ ဟောတိ, တေနဿ ကေဝလံ အနာပတ္တိ နာမ ဟောတိ, န ပန စီရန္တိ ဝစနသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ နတ္ထိ, ဣတိ အစိတ္တကာ သာ ဝါစာတိ အတ္ထံ သန္ဓာယ ဣမိနာ ဥဒာဟရဏေန ''နယထာစိတ္တဿ ဝါစာ''တိ ပတိဋ္ဌာပိတာပိ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာဝ ဟောတီတိ။

နယထာစိတ္တဿ ဝါစာတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၆-၅၆၇. ဣဒါနိ နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကောစိ အညတ္ရ ဂစ္ဆိဿာမီတိ အညတ္ရ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ နယထာစိတ္တဿ ကာယကမ္မံ စိတ္တာနုရူပံ စိတ္တာနုဂတိကံ န ဟောတိ, ဝိနာပိ စိတ္တေန ပဝတ္တတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံယေဝ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

နယထာစိတ္တသ္သ ကာယကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ

၅၆၈-၅၇၀. ဣဒါနိ အတီတာနာဂတေဟိ သမန္နာဂတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သမန္နာဂတပညတ္တိ ပဋိလာဘပညတ္တီတိ ဒွေဝ ပညတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တာသု ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မသမင်္ဂီ သမန္နာဂတောတိ ဝုစ္စတိ။ အဋ္ဌ သမာပတ္တိလာဘိနော ပန သမာပတ္တိယော ကိဉ္စာပိ န ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တန္တိ, အညာ အတီတာ ဟောန္တိ, အညာ အနာဂတာ, အညာ ပစ္စုပ္ပန္နာ, ပဋိဝိဇ္ဈိတ္ွာ အပရိဟီနတာယ ပန လာဘီတိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဣမံ ဝိဘာဂံ အဂ္ဂဟေတ္ွာ ယသ္မာ ဈာနလာဘီနံ အတီတာနာဂတာနိ ဈာနာနိပိ အတ္ထိ, တသ္မာ ‘‘တေ အတီတေနပိ အနာဂတေနပိ သမန္နာဂတာ’’တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။ ‘‘အဋ္ဌဝိမောက္ခဈာယီ’’တိအာဒိ ပန လာဘီဘာဝဿ သာဓကံ, န သမန္နာဂတဘာဝဿာတိ။

အတီတာနာဂတသမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ။

နဝမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၀. ဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇၁-၅၇၂. ဣဒါနိ နိရောဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “ဥပပတ္တေသိယန္တိ သင်္ခံ ဂတဿ ဘဝင်္ဂစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေန သဟေဝ ကိရိယာတိ သင်္ခံ ဂတာ ကုသလာ ဝါ အကုသလာ ဝါ စတ္တာရော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဉ္စာတိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တေသု ဟိ အနုပ္ပန္နေသု ဘဝင်္ဂေ နိရုဒ္ဓေ သန္တတိဝိစ္ဆေဒော ဘဝေယျာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဥပပတ္တေသိယေ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတ္ထ **ဥပပတ္တေသိယေ** တိ စတူသုပိ ပဒေသု ဗဟုဝစနဘုမ္မတ္တေ ဧကဝစနဘုမ္မံ။ ဥပပတ္တေသိယေသု ပဉ္စသု ခန္ဓေသု အနိရုဒ္ဓေသူတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ **ဒသန္နံ** န္တိ ဥပပတ္တေသိယခန္ဓာနဉ္စ ကိရိယခန္ဓာနဉ္စ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဌမပဉ္ဟေ ခန္ဓလက္ခဏဝသေန ကိရိယဝသေန စ ပဉ္စေဝ နာမ တေ ခန္ဓာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဉ္ဟေ ပုရိမပစ္ဆိမဝသေန ဥပပတ္တေသိယကိရိယဝသေန စ နာနတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒွိန္နံ ပန ဖဿာနံ စိတ္တာနဉ္စ သမောဓာနံ ပုစ္ဆော သုတ္တလေသာဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။

ကိရိယာ စတ္တာရော တိ ရူပေန ဝိနာ ကုသလာ အကုသလာ ဝါ စတ္တာရော ဂဟိတာ။ **ကိရိယာဉာဏန္တိ** ပရဝါဒိနာ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိက္ခဏေ အရဟတော အနုညာတံ အနာရမ္မဏဉာဏံ။ **နိရုဒ္ဓေ မဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, အနိရုဒ္ဓေ အနုပ္ပဇ္ဇနတော ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ **မတော မဂ္ဂံ ဘာဝေတီ** တိ ဆလေန ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ယသ္မာ ပန ပဋိသန္ဓိတော ယာဝ စုတိစိတ္တာ သတ္တော ဇီဝတိယေဝ နာမ, တသ္မာ သကဝါဒီ **န ဟေဝ** န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ရူပံမဂ္ဂေါတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇၃-၅၇၅. ဣဒါနိ ရူပံ မဂ္ဂေါတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ ရူပ”န္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟိသာသကသမ္မိတိယမဟာသံဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **မဂ္ဂသမင်္ဂိဿာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တေ သမ္မာဝါစာဒယော ရူပံ, န ဝိရတိယော, ယထာ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒိမဂ္ဂေါ သာရမ္မဏာဒိသဘာဝေါ, ဧဝံ တမ္ပိ ရူပံ သိယာ”တိ စောဒေတုံ **သာရမ္မဏော** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဋိက္ခေပေါ စ ပဋိညာ စ ပရဝါဒိနော လဒ္ဓိအနုရူပေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ရူပံ မဂ္ဂေါတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ မဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇၆. ဣဒါနိ ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ မဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတီ”တိ သုတ္တံ နိဿာယ “ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “သစေ တဿ မဂ္ဂဘာဝနာ အတ္ထိ, ပဉ္စဝိညာဏဂတိကေန ဝါ မဂ္ဂေန, မဂ္ဂဂတိကေဟိ ဝါ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, န စ တာနိ မဂ္ဂဂတိကာနိ အနိစ္စာနာရမ္မဏတ္တာ အလောကုတ္တရတ္တာ စ, န မဂ္ဂေါ ပဉ္စဝိညာဏဂတိကော တေသံ လက္ခဏေန အသင်္ဂဟိတတ္တာ”တိ စောဒေတုံ **နနု ပဉ္စဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ရာယံ အဓိပ္ပာယော – ယဒိ ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ မဂ္ဂဘာဝနာ သိယာ, ယေန မနောဝိညာဏေန မဂ္ဂေါ သမ္ပယုတ္တော, တမ္ပိ ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ သိယာ။ ဧဝံ သန္တေ ယဒိဒံ “ပဉ္စဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ”တိအာဒိ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ, တံ ဧဝံ အဝတ္ဝာ “ဆ ဝိညာဏာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ တထာ ပန အဝတ္ဝာ “ပဉ္စဝိညာဏာ”တေ့ဝ ဝုတ္တံ, တသ္မာ န ဝတဗ္ဗံ “ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ”တိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ အယမေဝ အဓိပ္ပာယော, တသ္မာ သကဝါဒီ တံ လက္ခဏံ ပရဝါဒိံ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ **နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ** တိ အာဟ။

အပရော နယော – ပဉ္စဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ, မဂ္ဂေ အဝတ္ထုကောပိ ဟောတိ။ တေ စ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ, မဂ္ဂေ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏော။ တေ ပုရေဇာတဝတ္ထုကာဝ မဂ္ဂေ အဝတ္ထုကောပိ။ တေ ပုရေဇာတာရမ္မဏာ, မဂ္ဂေ အပုရေဇာတာရမ္မဏော။ တေ အဇ္ဈတ္တိကဝတ္ထုကာဝ မဂ္ဂေ အဝတ္ထုကောပိ ဟောတိ။ တေ စ ရူပါဒိဝသေန ဗာဟိရာရမ္မဏာ, မဂ္ဂေ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော။ တေ အနိရုဒ္ဓံ ဝတ္ထုံ နိဿယံ ကတွာ ပဝတ္တနတော အသမ္ဘိန္နဝတ္ထုကာ, မဂ္ဂေ အဝတ္ထုကောပိ။ တေ အနိရုဒ္ဓာနေဝ ရူပါဒီနိ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တနတော အသမ္ဘိန္နာရမ္မဏာ, မဂ္ဂေ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော။ တေ နာနာဝတ္ထုကာ, မဂ္ဂေ အဝတ္ထုကော ဝါ ဧကဝတ္ထုကော ဝါ။ တေ နာနာရမ္မဏာ မဂ္ဂေ ဧကာရမ္မဏော။ တေ အတ္တနော အတ္တနောဝ ရူပါဒိဂေါစရေ ပဝတ္တနတော န အညမညဿ ဂေါစရဝိသယံ ပစ္စနုဘောန္တိ, မဂ္ဂေ ရူပါဒီသု ဧကမ္ပိ ဂေါစရံ န ကရောတိ။ တေ ကိရိယမနောဓာတုံ ပုရေစာရိကံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇနတော န အသမန္နာဟာရာ န အမနသိကာရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, မဂ္ဂေ နိရာဝဇ္ဇနော။ တေ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီဟိ ဝေါကိဏ္ဏာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, မဂ္ဂဿ ဝေါကာရောယေဝ နတ္ထိ။ တေ အညမညံ ပုဗ္ဗစရိမဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, မဂ္ဂဿ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပုရိမပစ္ဆိမတာဝ နတ္ထိ, တေသံ အနုပ္ပတ္တိကာလေ တိက္ခဝိပဿနာသမယေ, တေသံ အနုပ္ပတ္တိဒေသေ အာရုပ္ပေပိ စ ဥပ္ပဇ္ဇနတော။ တေ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီဟိ အန္တရိတတ္တာ န အညမညဿ သမနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, မဂ္ဂဿ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီဟိ အန္တရိတဘာဝတောဝ နတ္ထိ။ တေသံ အညတြ အဘိနိပါတတာ အာဘောဂမတ္တမ္ပိ ကိစ္စံ နတ္ထိ, မဂ္ဂဿ ကိလေသသမုဂ္ဃာတနံ ကိစ္စန္တိ။ ယသ္မာ စေတ္ထ အယမ္ပိ အဓိပ္ပါယော, တသ္မာ သကဝါဒီ ဣမေဟာကာရေဟိ ပရဝါဒိံ မဂ္ဂဿ အပဉ္စဝိညာဏဂတိကဘာဝံ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ **နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ**တိ အာဟ။

၅၇၇. သုညတံ အာရဗ္ဘာတိ “ယထာ လောကုတ္တရမဂ္ဂေ သုညတံ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ, လောကိယော သုဒ္ဓသင်္ခါရပုဉ္ဇံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ကိံ တေ ဧဝံ စက္ခုဝိညာဏ”န္တိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော “စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စာ”တိ ဝစနတော ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော “န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ”တိ ဝစနတော ယံ တတ္ထ အနိမိတ္တံ, တဒေဝ သုညတန္တိ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာ**တိ ပဉှဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။

၅၇၈-၅၇၉. စက္ခုဝိညာဏံ အတီတာနာဂတံ အာရဗ္ဘာတိ ဧတ္ထ အယမဓိပ္ပါယော – မနောဝိညာဏသမင်္ဂိဿ အတ္ထိ မဂ္ဂဘာဝနာ, မနောဝိညာဏဉ္စ အတီတာနာဂတမ္ပိ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ကိံ တေ ဧဝံ စက္ခုဝိညာဏမ္ပီတိ။ **ဖဿံ အာရဗ္ဘာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ**တိ ဧတ္ထ ဇဝနက္ခဏေ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟိတာ ဝုတ္တာ, န စက္ခုဝိညာဏက္ခဏေ။ တသ္မာ လောကိယမဂ္ဂမ္ပိ သန္ဓာယေတံ အသာဓကန္တိ။

ပဉ္စဝိညာဏသမင်္ဂိဿ မဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈၀-၅၈၃. ဣဒါနိ ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ သာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလာပီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ပဉ္စဝိညာဏာ သာဘောဂါတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈၄-၅၈၆. ဣဒါနိ ပဉ္စဝိညာဏာ သာဘောဂါတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အာဘောဂေါ နာမ ကုသလာကုသလဝသေန ဟောတိ, သတ္ထာရာ စ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ, န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တံ အယောနိသော ဂဟေတွာ “ပဉ္စဝိညာဏာ သာဘောဂါ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ပုရိမကထာသဒိသမေဝါတိ။

ပဉ္စဝိညာဏာ သာဘောဂါတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဒွီဟိ သီလေဟီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၈၇-၅၈၉. ဣ္ကအနိ ဒ္ဝိဟိ သီလေဟီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော''တိအာဒိ ဝစနတော (သံ. နိ. ၁.၂၃) ယသ္မာ လောကိယေန သီလေန သီလတ လောကုတ္တရံ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, တသ္မာ ''ပုရိမေန စ လောကိယေန မဂ္ဂက္ခဏေ လောကုတ္တရေန စာတိ ဒ္ဝီဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော နာမ ဟောတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံယေဝ, တေ သန္ဓာယ **မဂ္ဂသမင္ဂီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ သော ဧကက္ခဏေ လောကိယလောကုတ္တရေဟိ ဒ္ဝီဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော, ဒ္ဝီဟိ ဖဿာဒီဟိပိ တေန သမန္နာဂတေန ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ စောဒေတုံ **ဒ္ဝီဟိ ဖဿေဟီ** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တထာရူပံ နယံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **လောကိယေန စ လောကုတ္တရေန စာ** တိ ပဉ္ဟော ပုဗ္ဗေ သမာဒိန္နဥ္စ မဂ္ဂက္ခဏေ ဥပ္ပန္နသမ္မာဝာစာဒီနိ စ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

လောကိယေ သီလေ နိရုဒ္ဓေ တိ ပုစ္ဆာ ပရတဒိသ္သ, ခဏဘင္ဂနိရောဓံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိသ္သ။ ဣတရော ပန တံ ဝီတိက္ကမံ ဝိယ သလ္လက္ခေန္တော **ဒုဿီလော** တိအာဒိမာဟ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ပနဿ ပုဗ္ဗေ အဘိန္နသီလ တံယေဝ ဒီပေတိ, န ဒ္ဝီဟိ သမန္နာဂတတံ။ တသ္မာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ လဒ္ဓီတိ။

ဒ္ဝီဟိ သီလေဟီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. သီလံ အစေတသိကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၀-၅၉၄. ဣ္ကအနိ သီလံ အစေတသိကန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ သီလေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓေပိ သမာအနပဟေတုကော သီလောပစယော နာမ အတ္ထိ, ယေန သော သီလတယေဝ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ ''သီလံ အစေတ သိက''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ''အနံ အစေတသိက''န္တိကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနမ္ပိ အယောနိသော ဂ ဟိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌာပနမေတတိ။

သီလံ အစေတသိကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၅-၅၉၇. ဣ္ကအနိ သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **န စိတ္တာနုပရိဝတ္တီ** တိ ဘာသန္တ တရမေဝ နာနံ, သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေတတိ။

သီလံ န စိတ္တာနုပရိဝတ္တီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. သမာအနပဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉၈-၆၀၀. ဣ္ကအနိ သမာအနပဟေတုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''အာရာမရောပာ''တိ ကထာယ အတ္ထံ အ ယောနိသော ဂဟေတ္ဝာ ''သဒာ ပုညံ ပဝဍ္ဍတီ''တိ ဝစနတော ''သမာအနပဟေတုကံ သီလံ ဝဍ္ဍတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေ ယျထာပိ မဟာသံဃိကာနဉ္စေဝ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ သီလောပစယံ သန္ဓာယ ပဋိ ညာ ပရတဒိသ္သ။ သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေတတိ။

သမာအနပဟေတုကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၀၁-၆၀၂. ဣ္ကအနိ ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ကာယဝိညတ္တိ ကာယကမ္မံ, ဝစီဝိညတ္တိ ဝစီကမ္မန္တိ ဂဟိတတ္တာ ''ဝိညတ္တိ သီလ''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ဝိညတ္တီ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယသ္မာ သီလံ နာမ ဝိရတိ, န ရူပဓမ္မေ

မော, တသ္မာ တေနတ္ထေန စောဒေတုံ **ဟဏာတိဟတာ ဝေရမဏီ**တိအာဒိမာဟ။ **အဘိတဒနံ သီလ**န္တိအာဒိ ယထာရုတ္တံ ဝိညတ္တိ သော ''သီလ''န္တိ မညတိ တံ ဉဒ္ဒရိတုတ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန သာ ဝိရတိ န ဟောတိ, တသ္မာ ပုန **ဟဏာတိဟတာ**တိအာဒိမာဟ။ လဒ္ဓိ ပနဿ ဆလေန ပတိဋ္ဌိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာယေတတိ။

ဝိညတ္တိ သီလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၀၃-၆၀၄. ဣဒါနိ အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ အပုညူပစယဥ္စေဝ အာဏတ္တိယာ စ ဟဏာတိဟတာဒီသု အင်္ဂဟရိပူရိံ သန္ဓာယ ''အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျ''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''သစေ သာ ဒုဿီလျံ, ဟဏာတိဟတာဒီသု အညတရာ သိယာ''တိ စောဒေတုံ **ဟဏာတိဟတော**တိအာဒိမာဟ။ **ဟပကမ္မံ သမာဒိယိတွတ** တိ ''အသုကံ နာမ ဃာတေဿာမိ, အသုကံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရိဿာမီ''တိ ဧဝံ ဟပသမာအနံ ကတွတ။ **ဥဘော ဝဍ္ဍတိ** တိ ပုဋ္ဌော အနက္ခဏေ ဟပဿ အနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ ဟပူပစယံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ပရိဘောဂမယကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနမ္ပိဿ ဟပသမာဒိန္နပုဗ္ဗဘာဂမေဝ သာဓေတိ; န အဝိညတ္တိယာ ဒုဿီလဘာဝန္တိ။

အဝိညတ္တိ ဒုဿီလျန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

ဒသမော ဝဂ္ဂေါ။

ဒုတိယပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁၁. ကောဒသမဝဂ္ဂေါ

၁-၃. တိဿောပိ အနုသယကထာဝဏ္ဏနာ

၆၀၅-၆၁၃. ဣဒါနိ အနုသယာ အဗျာကတာ, အဟေတုကာ, စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာတိ တိဿောပိ အနုသယကထာ နာမ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနော ကုသလာဗျာကတေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ ''သာနုသယော''တိ ဝတ္တဗ္ဗော, ယော စဿ တသ္မိံ ခဏေ ဟေတု, န တေန ဟေတုနာ အနုသယာ သဟေတုကာ, န တေန စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တာ, တသ္မာ ''တေ အဗျာကတာ, အဟေတုကာ, စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ တီသုပိ ကထာသု ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ သက္ကာ ဟဋ္ဌိမဂ္ဂေနေဝ ဇာနိတုန္တိ, တသ္မာ န ဝိတ္ထာရိတန္တိ။

တိဿောပိ အနုသယကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၄-၆၁၅. ဣဒါနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ မဂ္ဂဉာဏေန အညာဏေ ဝိဂတေပိ ပုန စက္ခုဝိညာဏာဒိဝသေန ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ ယသ္မာ တံ မဂ္ဂစိတ္တံ န ပဝတ္တတိ, တသ္မာ ''န ဝတ္တဗ္ဗံ ဉာဏီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ အညာဏေ ဝိဂတေ 'ဉာဏီ'တိ ပညတ္တိ န သိယာ, ရာဂါဒီသု ဝိဂတေသု ဝီတရာဂါဒိပညတ္တိပိ န သိယာတိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိယံ အကောဝိဒေါသီ''တိ စောဒေတုံ **ရာဂေ ဝိဂတေ**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တေသု ဝိဂတေသု သရာဂါဒိဘာဝေ ယုတ္တိံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ပရိယောသာနေ ယသ္မာ ဉာဏပဋိလာဘေန သော ဉာဏီတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ, တသ္မာ **န ဟေဝန္တိ** ပဋိက္ခေပေ သကဝါဒိဿာတိ။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၆-၆၁၇. ဣဒါနိ ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အရဟာ စက္ခုဝိညာဏာဒိသမင်္ဂီ ပဋိလဒ္ဓံ မဂ္ဂဉာဏံ သန္ဓာယ ''ဉာဏီ''တိ ဝုစ္စတိ, န စဿ တံ တေန စိတ္တေန သမ္ပယုတ္တံ, တသ္မာ ''ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ တေ ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တေသု ရူပါဒီသု အညတရံ သိယာ''တိ စောဒေတုံ **ရူပန္တိ**အာဒိမာဟ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ ပရိယောသာနေ ပန **ပညာ**တိ ပုဋ္ဌော ပဋိလာဘဝသေန တံ ပဝတ္တိံ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတီတိ။

ဉာဏံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁၈-၅၂၀. ဣဒါနိ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ''လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ ယောဂါဝစရော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာသတိ, ဝေမဿ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာသတော စ ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ဉာဏံ ပဝတ္တတီ''တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, မဂ္ဂက္ခဏေ တထာ တစာဘာသနံ ဉာဏပ္ပဝတ္တိဉ္စ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ယသ္မာ ပန သော သေသသစ္စပဋိသံယုတ္တံ တစံ ပုထုဇ္ဇနောဝ ဘာသတိ , န စ တဿ တထာ ဉာဏပ္ပဝတ္တီတိ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ သမုဒယာဒိပဉှေသု ပဋိက္ခိပတိ။ **ရူပံ အနိစ္စန္တိ**အာဒိ ဒုက္ခပရိယာယဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣတရော ပန သကသမယေ တာဒိသံ ဝေဟာရံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **ဣတိ စ ဒန္တိ စာ** တိ

အာဒိ ယဒိ တသ္သ ဒုက္ခေ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ, ဣ-ကာရ ဒံ-ကာရ ဒု-ကာရ ခ-ကာရေသု ပဋိဟဋိယာ စတူဟိ ဉာဏေဟိ ပဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော ပန တထာ န ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။

ဣဒံ ဒုက္ခန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ဣဒ္ဓိဗလကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၁-၆၂၄. ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိဗလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိဟဒဘာဝနာနိသံသဿ အတ္ထံ အယောနိသော ဂဟေတွာ “ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ ကပ္ပော နာမ မဟာကပ္ပော, ကပ္ပေကဒေသော, အာယုကပ္ပောတိ တိဝိဓော။ “စတ္တာရိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ကပ္ပဿ အသင်္ချေယျာနီ”တိ (အ. နိ. ၄.၁၅၆) ဧတ္ထ ဟိ မဟာကပ္ပော ကပ္ပောတိ ဝုတ္တော။ “ဗြဟ္မကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ ကပ္ပော အာယုပ္ပမာဏ”န္တိ (အ. နိ. ၄.၁၂၃) ဧတ္ထ ကပ္ပေကဒေသော။ “ကပ္ပံ နိရယမှိ ပစ္စတိ, ကပ္ပံ သဂ္ဂမှိ မောဒတီ”တိ (စူဠဝ. ၃၅၄) ဧတ္ထ အာယုကပ္ပော။ အာယုကပ္ပနံ အာယုဝိဓာနံ ကမ္မဿ ဝိပာကဝသေန တ ဝဿဂဏနာယ တ အာယုပရိစ္ဆေဒောတိ အတ္ထော။ တေသု မဟာကပ္ပံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ, ဣတရော ပဋိဇာနာတိ။

အထ နံ သကဝါဒီ “သစေ တေ ဣဒ္ဓိဗလေန သမန္နာဂတော, ‘ယော စိရံ ဇီဝတိ, သော ဝဿသတံ အပ္ပံ တ ဘိယျော’တိ (သံ. နိ. ၂.၁၄၃) ဧဝံ ပရိစ္ဆိန္နာ အာယုကပ္ပာ ဥဒ္ဓံ မဟာကပ္ပံ တ မဟာကပ္ပေကဒေသံ တ ဇီဝေယျ ဣဒ္ဓိမယိကေနဿ အာယုနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **ဣဒ္ဓိမယိကော သော အာယူ** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော “ဇီဝိတိန္ဒြိယံ နာမ ဣဒ္ဓိမယိကံ နတ္ထိ, ကမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။ ကော ပနေတ္ထ ဣဒ္ဓိမတော ဝိသေသော, နနု အနိဒ္ဓိမာပိ အာယုကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာတိ? အယံ ဝိသေသော – ဣဒ္ဓိမာ ဟိ ယာဝတာယုကံ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိယာ အန္တရာယကရေ ဓမ္မေ ဣဒ္ဓိဗလေန ပဋိဗာဟိတွာ အန္တရာ အကာလမရဏံ နိတရေတုံ သက္ကောတိ, အနိဒ္ဓိမတော ဧတံ ဗလံ နတ္ထိ။ အယမေတေသံ ဝိသေသော။

အတီတံ အနာဂတန္တိ ဣဒံ အဝိသေသေန ကပ္ပံ တိဋ္ဌေယျာတိ ပဋိညာတတ္တာ စောဒေတိ။ ဒွေဝ **ကပ္ပေ** တိအာဒိ “ယဒိ ဣဒ္ဓိမာ ဇီဝိတပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကမိတုံ သက္ကောတိ, န ကေဝလံ ဧကံ အနေကေပိ ကပ္ပေ တိဋ္ဌေယျာ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဥပ္ပန္နော ဖဿော** တိအာဒိ န သဗ္ဗံ ဣဒ္ဓိယာ လဗ္ဘတိ, ဣဒ္ဓိယာ အဝိသယောပိ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဣဒ္ဓိဗလကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. သမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၅-၆၂၆. ဣဒါနိ သမာဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဧကစိတ္တက္ခဏော ဥပ္ပန္နာပိ ဧကဂ္ဂတာ သမာဓာနဋ္ဌေန သမာဓီတိ အဂ္ဂဟေတွာ “သတ္တ ရတ္တိန္ဒိဝါနိ ဧကန္တသုခပဋိသံဝေဒီ ဝိဟရိတု”န္တိအာဒိဝစနံ (မ. နိ. ၁.၁၈၀) နိဿာယ “စိတ္တသန္တတိ သမာဓီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါနဉ္စေဝ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **စိတ္တသန္တတီ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ စိတ္တသန္တတိ သမာဓိ, စိတ္တသန္တတိ နာမ အတီတာပိ အတ္ထိ, အနာဂတာပိ အတ္ထိ။ န ဟိ ဧကံ ပစ္စုပ္ပန္နစိတ္တမေဝ စိတ္တသန္တတိ နာမ ဟောတိ, ကိံ တေ သဗ္ဗာပိ သာ သမာဓီ”တိ စောဒေတုံ **အတီတာ**တိအာဒိမာဟ, ဣတရော တထာ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။

နနု အတီတံ နိရုဒ္ဓန္တိအာဒိ “စိတ္တသန္တတိယံ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ စိတ္တံ ကိစ္စကရံ, အတီတာနာဂတံ နိရုဒ္ဓတ္တာ အနုပ္ပန္နတ္တာ စ နတ္ထိ, ကထံ တံ သမာဓိ နာမ ဟောတီ”တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **ဧကစိတ္တက္ခဏိကော** တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ တတော ယာ သကသမယေ “သမာဓိံ, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝေထာ”တိအာဒီသု ပစ္စုပ္ပန္နကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဧကဂ္ဂတာ သမာဓီတိ ဝုတ္တာ, တံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ **စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီ** တိအာဒိ “ဧကစိတ္တက္ခဏိကော”တိ ဝစနမတ္တံ ဂဟေတွာ ဆလေန ဝုတ္တံ, တေနေဝ သကဝါဒိနာ ပဋိက္ခိတ္တံ။ **နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ** တိ သုတ္တံ

ပုရိမပစ္ဆိမဝသေန ပဝတ္တမာနဿ သမာဓိဿ အဗ္ဘောကိဏ္ဏတံ သာဓေတိ, န သန္တတိယာ သမာဓိဘာဝံ, တသ္မာ အသာဓကေန္တိ။

သမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၇. ဣဒါနိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ဌိတာဝ သာ ဓာတူ''တိ ဝစနံ နိဿာယ ''ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒသင်္ခာတာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ နာမ ကောစိ အတ္ထိ, သာ စ ပရိနိပ္ဖန္နာ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ အဝိဇ္ဇာဒီနံ အညာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ နာမ ပရိနိပ္ဖန္နာ အတ္ထိ, တာယပိ စ တေ ဓမ္မဋ္ဌိတတာယ အညာ ဌိတတာ ပရိနိပ္ဖန္နာ အာပဇ္ဇတီ''တိ စောဒေတုံ **တာယ ဌိတတာ**တိအာဒိမာဟ။ ပရဝါဒီ ဝေဝစနာယ လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော အနန္တရပစ္စယတာဒိဝသေန အညမညပစ္စယတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဓမ္မဋ္ဌိတတာကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. အနိစ္စတာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၂၈. ဣဒါနိ အနိစ္စတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''အနိစ္စာနံ ရူပာဒီနံ အနိစ္စတာပိ ရူပါဒယော ဝိယ ပရိနိပ္ဖန္နာ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ တေ ရူပါဒယော ဝိယ အနိစ္စတာ ပရိနိပ္ဖန္နာ, တဿာပိ အညာယ ပရိနိပ္ဖန္နာယ အနိစ္စတာယ ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ စောဒေတုံ **တာယ အနိစ္စတာယာ**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော ဒ္ဝိန္နံ အနိစ္စတာယ ဧကတော အဘာဝေန ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန ယသ္မာ သာ အနိစ္စတာ နိစ္စာ န ဟောတိ, တေနေဝ အနိစ္စေန သဒ္ဓိံ အန္တရဓာယတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ အထဿ သကဝါဒီ လေသောကာသံ အဒတွာ ယာ တေန ဒုတိယာ အနိစ္စတာ ပဋိညာတာ, တာယပိ တတော ပရာယပီတိ ပရမ္ပရဝသေန အနုပစ္ဆေဒဒေါသံ အာရောပေန္တော **တာယ တာယေဝါ**တိအာဒိမာဟ။ ဇရာ **ပရိနိပ္ဖန္နာ** တိအာဒိ ယသ္မာ ဥပ္ပန္နဿ ဇရာမရဏတော အညာ အနိစ္စတာ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ အနိစ္စတာဝိဘာဂနယဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ရာပိ ပရဝါဒိနော ပုရိမနယေနေဝ ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၆၂၉. **ရူပံ ပရိနိပ္ဖန္န** န္တိအာဒိ ယေသံ သာ အနိစ္စတာ, တေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ''ယထာ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ ရူပါဒီနံ အနိစ္စတာဇရာမရဏာနိ အတ္ထိ, ဧဝံ ပရိနိပ္ဖန္နာနံ အနိစ္စတာဒီနံ တာနိ နတ္ထီ''တိ မညမာနော ဧကေကေန ပဋိက္ခိပတိယေဝါတိ။

အနိစ္စတာကထာဝဏ္ဏနာ။

ဧကာဒသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၂. ဒွတ္တဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. သံဝရော ကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၀-၆၃၂. ဣဒါနိ သံဝရော ကမ္မန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “စက္ခုန္ဒြိယ ရူပံ ဒိသွာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ, န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတီ”တိ သုတ္တံ နိဿာယ “သံဝရောပိ အသံဝရောပိ ကမ္မ”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝာဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ နံ ယာ သကသမယေ စေတနာ “ကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တာ ယထာ သာ ကာယဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာနေသု ပဝတ္တမာနာ ကာယကမ္မာဒိနာမံ လဘတိ, တထာ “ယဒိ တေ သံဝရော ကမ္မံ, သောပိ စက္ခုန္ဒြိယာဒီသု ပဝတ္တမာနော စက္ခုကမ္မာဒိ နာမံ လဘေယျာ”တိ စောဒေတုံ **စက္ခုန္ဒြိယသံဝရော စက္ခုကမ္မ**န္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တာဒိသံ သုတ္တပဒံ အပဿန္တော စတူသု ဒွာရေသု ပဋိက္ခိပိတွာ ပဉ္စမေ ကာယဒွာရေ ပသာဒကာယံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဝိညတ္တိကာယံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သော ဟိ ပသာဒကာယမ္ပိ ဝိညတ္တိကာယမ္ပိ ကာယိန္ဒြိယန္တွေဝ ဣစ္ဆတိ။ မနောဒွာရေပိ ဝိဟာကဒွာရံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ကမ္မဒွာရံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အသံဝရေပိ ဧသေဝ နယော။ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ”တိ သုတ္တံ တေသု ဒွာရေသု သံဝရာသံဝရမေဝ ဒီပေတိ, န တဿ ကမ္မဘာဝံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

သံဝရော ကမ္မန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၃-၆၃၅. ဣဒါနိ ကမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “နာဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဉ္စေတနိကာနံ ကမ္မာန”န္တိ (အ. နိ. ၁၀.၂၁၇) သုတ္တပဒံ နိဿာယ “သဗ္ဗံ ကမ္မံ သဝိပါက”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေသံ “စေတနာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ကမ္မံ ဝဒါမီ”တိ (အ. နိ. ၆.၆၃) သတ္ထာရာ အဝိသေသေန စေတနာ “ကမ္မ”န္တိ ဝုတ္တာ; သာ စ ကုသလာကုသလာဝ သဝိပါကာ, အဗျာကတာ အဝိပါကာတိ ဣမံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ **သဗ္ဗံ ကမ္မ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝာဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန **သဗ္ဗာ စေတနာ**တိ ပဉှေသု အဗျာကတံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ, ကုသလာကုသလေ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ။ **ဝိပါကာဗျာကတာ**တိအာဒိ သဝိပါကာဝိပါကစေတနံ သရူပေန ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ “နာဟံ, ဘိက္ခဝေ”တိ သုတ္တံ သတိ ပစ္စယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဒီသု ဝိပါကပဋိသံဝေဒနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သဒ္ဒော ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၆-၆၃၇. ဣဒါနိ သဒ္ဒော ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “သော တဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ ဥဿန္နတ္တာ ဝိပုလတ္တာ ဗြဟ္မဿရော ဟောတီ”တိအာဒီနိ (ဒီ. နိ. ၃.၂၃၆) အယောနိသော ဂဟေတွာ “သဒ္ဒော ဝိပါကော”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေသံ “ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ အရူပဓမ္မာဝ ဝိပါကာတိ နာမံ လဘန္တိ။ ရူပဓမ္မေသု ပနာယံ တေဟာရော နတ္ထီ”တိ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝာဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သုခဝေဒနီယော**တိအာဒိ “ဝိပါကော နာမ ဧဝရူပော ဟောတီ”တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “သော တဿ ကမ္မဿာ”တိ သုတ္တံ လက္ခဏပဋိလာဘဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ မဟာပုရိသော ဟိ ကမ္မဿ ကတတ္တာ သုစိပရိတရောပိ ဟောတိ, န စ ပရိတရော ဝိပါကော, တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

သဒ္ဒော ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. သဠာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၃၈-၆၄၀. ဣအာနိ သဠာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ သဠာယတနံ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပ္ပန္နံ, တသ္မာ ''ဝိပါကော''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ မဟာသံဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **စက္ခာယတနံ ဝိပါကော** တိ ပုဋ္ဌော သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ **သဠာယတနံ ဝိပါကော**တိ ဧတ္ထ မနာယတနံ သိယာ ဝိပါကော။ သေသာနိ ကေဝလံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနိ, န ဝိပါကော။ တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

သဠာယတနကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာဝဏ္ဏနာ

၅၄၁-၅၄၅. ဣအာနိ သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာ နာမ ဟောတိ, တတ္ထ ယသ္မာ ''သတ္တက္ခတ္တုပရမော''တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ''သတ္တက္ခတ္တုပရမော ပုဂ္ဂလော သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယ နိယတော''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေသံ ဌပေတွာ ''အရိယမဂ္ဂံ အညော တဿ နိယမော နတ္ထိ, ယေန သော သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယ နိယတော ဘဝေယျာ''တိ ဣမံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ ပုဋ္ဌော သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

မာတာ ဇီဝိတာတိအာဒီသု အယမဓိပ္ပာယော – ဒွေ နိယာမာ သမ္မတ္တနိယာမော စ မိစ္ဆတ္တနိယာမော စ။ သမ္မတ္တနိယာမော အရိယမဂ္ဂေါ။ သော အဝိနိပါတဓမ္မတဉ္စေဝ ဖလုပ္ပတ္တိဉ္စ နိယမေတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယာမော အာနန္တရိယကမ္မံ။ တံ အနန္တရာ နိရယူပပတ္တိံ နိယမေတိ။ တတ္ထ သတ္တက္ခတ္တုပရမော သောတာပတ္တိမဂ္ဂေန အဝိနိပါတဓမ္မတာယ စ ဖလုပ္ပတ္တိယာ စ နိယမိတော။ သေသမဂ္ဂနိယာမော ပနဿ နတ္ထိ အနဓိဂတတ္တာ, အာနန္တရိယမ္ပိ ကာတုံ သော အဘဗ္ဗော။ တွံ ပနဿ နိယာမံ ဣစ္ဆသိ, တေန တံ ဝဒာမ – ''ကိံ တေ သော ဣမိနာ မိစ္ဆတ္တနိယာမေန နိယမိတော''တိ။

အဘဗ္ဗော အန္တရာ တိ ပဉ္ဟေသု အာနန္တရိယာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, သတ္တက္ခတ္တုပရမံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **အတ္ထိ သော နိယာမော** တိ ပဉ္ဟေ သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယ နိယာမံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **အတ္ထိ တေ သတိပဋ္ဌာနာ**တိအာဒိ နိယာမသင်္ခာတေ မဂ္ဂဓမ္မေ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တဿ ပန ပုန ပဌမမဂ္ဂါနုပ္ပတ္တိတော တေပိ နတ္ထိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **နနု သော သတ္တက္ခတ္တုပရမော** တိ ဧတ္ထ ဘဂဝတ ''အယံ ပုဂ္ဂလော ဧတ္တကေ ဘဝေ သန္ဓာဝိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီ, အယံ ဧတ္တကေ''တိ အတ္တနော ဉာဏဗလေန ဉာတကရောတိ, န ဘဝနိယာမံ နာမ ကိဉ္စိ တေန သတ္တက္ခတ္တုပရမော, ကောလံကောလော, ဧကဗီဇီ တတိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

သတ္တက္ခတ္တုပရမကထာဝဏ္ဏနာ။

၆၄၆-၆၄၇. ကောလံကောလဧကဗီဇိကထာယောပိ ဣမိနာဝုပါယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ကောလံကောလဧကဗီဇိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဇီဝိတာဝေရောပနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄၈-၆၄၉. ဣအာနိ ဇီဝိတာဝေရောပနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဒေါသသမ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန ပဏာတိပါတော ဟောတိ, ဒေါသော စ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ အပ္ပဟီနော, တသ္မာ ''ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေရောပေယျာ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာပရသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော** တိ ပုဋ္ဌော သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သဉ္စိစ္စ မာတရ** န္တိအာဒိပဉ္ဟေသု ပန ''အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော''တိ သုတ္တဘယေန ပဋိက္ခိပတိ။ **သတ္ထရိ အဂါရဝေါ** တိအာဒိ သတ္ထာရာဒီသု သဂါရဝဿ သိက္ခာပဒဿ ဝီတိက္ကမာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော ပန အကုသလဝသေန တဿ အဂါရဝေါ နာမ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပိတွာ သဂါရဝ ဘာဝဉ္စ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပုန **အဂါရဝေါ**တိ ပုဋ္ဌော တေသု တေသု ကိစ္စေသု ပသုတတာယ ဝိက္ခိတ္တာနံ အသတိယာ

အမနသိကာရေန စေတိယေ အဘိတဒနပဒက္ခိဏကရဏာဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန **သြဟဒေယျာ** တိအာဒိနာ နယေန ပုဋ္ဌော တာဒိသာယ ကိရိယာယ သဗ္ဗိစ္စ အကရဏတော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဇီဝိတာတေရောပနကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ဒုဂ္ဂတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၀-၆၅၂. ဣဒါနိ ဒုဂ္ဂတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ ဒုဂ္ဂတိဥ္စ ဒုဂ္ဂတိသတ္တာနံ ရူပာဒိအာရမ္မဏံ တဏှာ ဟဉ္စာတိ ဥဘယမ္ပိ ဒုဂ္ဂတိတိ ဂဟေတွာ ပုန တထာ အဝိဘဇိတွာ အဝိသေသေနေဝ ''ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ပဟီနာ ဒုဂ္ဂတီ''တိ ဝဒန္တိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အာဟာယိကေ ရူပေ ရဇ္ဇေယျာ**တိအာဒိ ပရတဒိနော လဒ္ဓိယာ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ ဒုဂ္ဂတိ အပ္ပဟီနာ, တဿ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျာ** တိအာဒိ ဒုဂ္ဂတိပဟာနမေဝ ဒုဂ္ဂတိကမိနိတဏှာပဟာနံ တ ဒီပေတိ, န ဒုဂ္ဂတိသတ္တာနံ ရူပာဒိအာရမ္မဏာယ တဏှာပဟာယ ပဟာနံ, တသ္မာ အသာကေန္တိ။

ဒုဂ္ဂတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆၅၃. သတ္တမဘဝိကကထာယပိ ဧသေဝ နယောတိ။

ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

၁၃. တေရသမဝဂ္ဂေ

၁. ကပ္ပဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၄-၆၅၇. ဣဒါနိ ကပ္ပဋ္ဌကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သင်္ဃံ သမဂ္ဂံ ဘေတွာန, ကပ္ပံ နိရယမှိ ပစ္စတီ”တိ “သကလမ္ပိ ကပ္ပံ သင်္ဃဘေဒကော နိရယေ တိဋ္ဌတီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ရာဇဂိရိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ကပ္ပဋ္ဌော** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဗုဒ္ဓေါ စ လောကေ**တိ ဣဒံ ဝိနာ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒေန သင်္ဃဘေဒဿ အဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ကပ္ပေါ စ သဏ္ဌာတိ သင်္ဃော စ ဘိဇ္ဇတီ** တိအာဒိ “ယဒိ သော သကလံ ကပ္ပံ တိဋ္ဌတိ, သဏ္ဌဟနတော ပဋ္ဌာယ တံ ကမ္မံ ကတွာ တတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ တိဋ္ဌေယျာ”တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **အတီတန္တိ**အာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာဓိပ္ပာယမေဝ။ **ကပ္ပဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ** တိ ပဌမပဉှော ဘာဝနာမယံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ပရသမယေ ပနဿ ဇာတိမယံ ဣဒ္ဓိံ ဣစ္ဆန္တိ, တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ဆန္ဒိဒ္ဓိပါဒော** တိအာဒိ “ဇာတိမယာယ ဣဒ္ဓိယာ ဣဒ္ဓိမာတိ လဒ္ဓိမတ္တမေတံ, ကိံ တေန, ယဒိ ပနဿ ဣဒ္ဓိ အတ္ထိ, ဣမိနာ နယေန ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဘဝေယျု”န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အာယုကပ္ပံ နေရယိကော**တိ သုတ္တံ ယံ သော ဧကံ ကပ္ပံ အသီတိဘာဂေ ကတွာ တတော ဧကဘာဂမတ္တံ ကာလံ တိဋ္ဌေယျ, တံ အာယုကပ္ပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ကပ္ပဋ္ဌကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ကုသလပဋိလာဘကထာဝဏ္ဏနာ

၆၅၈-၆၅၉. ဣဒါနိ ကုသလပဋိလာဘကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ကပ္ပဋ္ဌော သကသမယေ ကာမာဝစရကုသလမေဝ ပဋိလဘတိ။ ယေန ပန တံ ဥပပတ္တိံ ပဋိဗာဟေယျ, တံ မဟဂ္ဂတံ လောကုတ္တရံ ဝါ န ပဋိလဘတိ။ ယေသံ ပန ဣမံ ဝိဘာဂံ အကတွာ အဝိသေသေနေဝ “သော ကုသလစိတ္တံ န ပဋိလဘတီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေသံ ဝိဘာဂဒဿနေန တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကုသလပဋိလာဘကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. အနန္တရာပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၀-၆၆၂. ဣဒါနိ အနန္တရာပယုတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အနန္တရာပယုတ္တော နာမ ယေန ခန္ဓဘေဒတော အနန္တရာ ဝိပါကဒါယကံ မာတုဃာတာဒိ အာနန္တရိယကမ္မံ အာဏတ္တံ။ တတ္ထ ယဿ နိယတာယ အာဏတ္တိယာ အာဏတ္တော တံ ကမ္မံ ကရိဿတိ, သော အတ္ထသာဓိကာယ စေတနာယ ဥပ္ပာဒိတတ္တာ မိစ္ဆတ္တနိယတော ဟောတိ, အဘဗ္ဗော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိတုံ။ ယဿ အနိယတာယ အာဏတ္တိယာ အာဏတ္တော တံ ကမ္မံ ကရိဿတိ, သော အတ္ထသာဓိကာယ စေတနာယ အနုပ္ပာဒိတတ္တာ န မိစ္ဆတ္တနိယတော, ဘဗ္ဗော သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိတုန္တိ ဣဒံ သကသမယေ သန္နိဋ္ဌာနံ။ ယေသံ ပန “အနိယတာယပိ အာဏတ္တိယာ အဘဗ္ဗောယေဝ သမ္မတ္တနိယာမံ ဩက္ကမိတု”န္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေသံ တံ လဒ္ဓိံ ဘိန္ဒိတုံ သကဝါဒီ ပုဗ္ဗပက္ခံ ဒတွာ **အနန္တရာပယုတ္တော** တိ ပရဝါဒိနာ အတ္တာနံ ပုစ္ဆာပေတိ။ တေနေတ္ထ ပဌမပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, အတ္ထသာဓိကစေတနာယ အဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ တတော ပရဝါဒီ မာတုဃာတာဒိကမ္မဿ အာဏတ္တတ္တာဝ “သော မိစ္ဆတ္တနိယတော”တိ မညတိ။ တသ္မာ **မိစ္ဆတ္တနိယာမဉ္စ** တိ ပဉှံ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ ပန ဧကဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒွိန္နံ နိယာမာနံ အနောက္ကန္တိမတ္တမေဝ သန္ဓာယ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

နနု တံ ကမ္မန္တိ မာတုဃာတာဒိကမ္မံ။ တတ္ထ အနိယတာဏတ္တိံ သန္ဓာယ “အာမန္တာ”တိ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ အနိယတမ္ပိ ဟိ အာဏတ္တိံ ပယောဇေတွာ ဌိတဿ “အနန္တရံ ဝိကံ မယာ ကတ”န္တိ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ,

ဝိပ္ပဋိသာရော ဇာယတေ၀။ **ဟဉ္စိ** တိအာဒိ ကုက္ကုစ္စုပ္ပတ္တိမတ္တံ ဂဟေတွာ ပရတဒိနာ လဒ္ဓိပတိဌာပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၆၆၁. ဣဒါနိ ယသ္မာ အနိယတာဇာတ္တိကသ္မာပိ အနန္တရာပယုတ္တသ္မာ ပရတဒိနာ သမ္မတ္တနိယာမောက္ကမနံ ပဋိသိဒ္ဓံ, တမေဝ ပုဂ္ဂလံ ဂဟေတွာ **အနန္တရာပယုတ္တော ပုဂ္ဂလော အဘဗ္ဗော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ သကတဒီ "အဘဗ္ဗော နာမ မာတုဃာတာဒိကမ္မာနံ ကာရကော, ကိံ တေ တေန တာနိ ကမ္မာနိ ကတာနီ"တိ စောဒေတုံ **မာတာ ဇီဝိတာ တေရောပိတာ**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တေသံ ဝတ္ထုနံ့ အရောဂတာယ တထာရူပံ ကိရိယံ အပသ္သန္တော "န ဟေဝ"န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

တံ ကမ္မံ ပဋိသံဟရိတွာ တိ အနိယတာဇာတ္တိကမ္မံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဉှိ "မာ ခေါ မယာ အာဇာတ္တံ အာကာသီ"တိ အာဇာတ္တံ နိတရေန္တေန ပဋိသံဟဋံ နာမ ဟောတိ။ ပဋိသံဟဋတ္တာယေဝ စေတ္ထ ကုက္ကုစ္စံ ပဋိဝိနောဒိတံ, ဝိပ္ပဋိသာရော ပဋိဝိနီတော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပနေတ္ထ ပုရိမာဇာတ္တိယာယေဝ နိယတဘာဝံ မညမာနော ပရတဒီ "အာမန္တာ"တိ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ သကတဒီ တသ္သ ကမ္မသ္သ ပဋိသံဟဋဘာဝံ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ အတ္တနော လဒ္ဓိံ ပတိဌာပေတွာ **ဟဉ္စိ** တိအာဒိမာဟ။

၆၆၂. ပုန **အနန္တရာပယုတ္တော** တိ ပရိယောသာနပဉ္ဟေ ပဌမပဉ္ဟေ ဝိယ ပုစ္ဆာ ပရတဒိသ္သ, ပဋိညာ သကတဒိသ္သ။ **နနု တံ ကမ္မ**န္တိ အနုယောဂေ ပရတဒိသ္သ, ပဋိသံဟဋကာလတော ပုဗ္ဗေ ပယုတ္တကာလံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိသ္သ။ ပယုတ္တပုဗ္ဗတာမတ္တံ ဂဟေတွာ အနိယတာဇာတ္တိဝသေန ဟဉ္စိတိ လဒ္ဓိပတိဌာပနံ ပရတဒိသ္သ။ အယံ ပန လဒ္ဓိ အယောနိသော ပတိဋ္ဌိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတီတိ။

အနန္တရာပယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. နိယတသ္သ နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၃-၆၆၄. ဣဒါနိ နိယတသ္သ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော နိယာမော – မိစ္ဆတ္တနိယာမော စ အာနန္တရိယကမ္မံ, သမ္မတ္တနိယာမော စ အရိယမဂ္ဂေါ။ ဣမေ ဒွေ နိယာမေ ဌပေတွာ အညော နိယာမော နာမ နတ္ထိ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ သေသာ တေဘူမကဓမ္မာ အနိယတာ နာမ။ တေဟိ သမန္နာဂတောပိ အနိယတောယေဝ။ ဗုဒ္ဓေဟိ ပန အတ္တနော ဉာဏဗလေန "အယံ သတ္တော အနာဂတေ ဗောဓိံ ပာပုဏိဿတီ"တိ ဗျာကတော ဗောဓိသတ္တော ပုညသ္သဒတ္တာ နိယတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ ဣမံ တေဟာရမတ္တံ ဂဟေတွာ "ပစ္ဆိမဘဝိကော ဗောဓိသတ္တော တာယ ဇာတိယာ ဘဗ္ဗော ဓမ္မံ အဘိသမေတု"န္တိ အဓိပ္ပာယေန "နိယတော နိယာမံ ဩက္ကမတီ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာပရသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ **မိစ္ဆတ္တနိယတော** တိအာဒိ အညေန နိယာမေန နိယတသ္သ အညနိယာမာဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ပုဗ္ဗေ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ** တိအာဒိ နိယာမပ္ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သတိပဋ္ဌာန** န္တိအာဒိ ဧကေသ္မိံပိ နိယာမေ ဓမ္မပ္ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဘဗ္ဗော ဗောဓိသတ္တော**တိ ဝစနံ ကေဝလံ ဗောဓိသတ္တသ္သ ဘဗ္ဗတံ ဒီပေတိ, န နိယတသ္သ နိယာမောက္ကမနံ, တသ္မာ အသာဓကံ။ သော ဟိ ပုဗ္ဗေ ဧကေနပိ နိယတဓမ္မေန အနိယတော ဗောဓိမူလေ သစ္စဒသ္သနေန နိယာမံ ဩက္ကန္တောတိ။

နိယတသ္သ နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. နိဝုတကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၅-၆၆၇. ဣဒါနိ နိဝုတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သုဒ္ဓသ္သ သုဒ္ဓကိစ္စာဘာဝတော နီဝရဏေဟိ နိဝုတော ဩဖုဋ္ဌော ပရိယောနဒ္ဓော စ နီဝရဏံ ဇဟတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **နိဝုတော**တိပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ **ရတ္တော ရာဂ** န္တိအာဒိ နိဝုတသ္သ နီဝရဏဇဟနေ ဒောသဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ** တိအာဒိ ဝိက္ခမ္ဘနဝိသုဒ္ဓိယာ ဝိသုဒ္ဓသ္သ သမုစ္ဆေဒဝိသုဒ္ဓိဒဿနတ္ထံ ဝု

တ္တံ။ **တဿ ဝေံ ဇာနတော** တိအာဒိ ဇာနတော ပဿတော အာသဝက္ခယံ ဒီပေတိ, န နိဝုတဿ နီဝရဏဇဟနံ, တသ္မာ အသာကေန္တိ။

နိဝုတကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. သမ္ပုခီဘူတကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆၈-၆၇၀. ဣဒါနိ သမ္ပုခီဘူတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **သမ္ပုခီဘူတော** တိ သံယောဇနာနံ သမ္ပုခီဘာဝံ တေဟိ သမင်္ဂီဘာဝံ ဥပဂတော။ သေသမေတ္ထ နိဝုတကထာသဒိသမေဝါတိ။

သမ္ပုခီဘူတကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. သမာပန္နော အဿာဒေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၁-၆၇၃. ဣဒါနိ သမာပန္နော အဿာဒေတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ, သော တဒဿာဒေတီ''တိအာဒိဝစနံ (အ. နိ. ၄.၁၂၃) နိဿာယ ''သမာပန္နော အဿာဒေတိ, သာ စဿ ဈာနနိကန္တိ ဈာနာရမ္မဏာ ဟောတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ, တေ သန္ဓာယ **သမာပန္နော** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **တံ ဈာနံ တဿ ဈာနဿ အာရမ္မဏာ** န္တိ ပဉှော်ဟာသု တဿေဝ တဒာရမ္မဏတံ အပဿန္တော သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခိပတိ, ''တဒဿာဒေတီ''တိဝစနမတ္တေန ပဋိဇာနာတိ။ **သော တဒဿာဒေတီ** တိ သုတ္တံ ဈာနလာဘိနော ဈာနာ ဝုဋ္ဌာယ ဈာနဿာဒံ သာဓေတိ, န အန္တောသမာပတ္တိယံယေဝ ဈာနနိကန္တိယာ ဈာနာရမ္မဏတံ, တသ္မာ အသာကေန္တိ။

သမာပန္နော အဿာဒေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. အသာတရာဂကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၄. ဣဒါနိ အသာတရာဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ယံကိဉ္စိ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ, သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတီ''တိ (မ. နိ. ၁.၄၀၉) သုတ္တေ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနဝသေန ဝုတ္တံ။ ''အဘိနန္ဒတီ''တိဝစနံ နိဿာယ ''ဒုက္ခဝေဒနာယပိ ရာဂဿာဒဝသေန အဘိနန္ဒနာ ဟောတိ။ တသ္မာ အတ္ထိ အသာတရာဂေ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထိ အသာတရာဂေ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ **အသာတရာဂေ**တိ အသာတေ ဒုက္ခဝေဒယိတေ ''အဟော ဝတ မေ ဧတဒေဝ ဘဝေယျာ''တိ ရဇ္ဇနာ။ **အာမန္တာ**တိ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၆၇၅. **သော တံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတီ** တိ သုတ္တေ ပန ဝိနိဝဋ္ဋေတွာ ဒုက္ခဝေဒနမေဝ အာရဗ္ဘ ရာဂုပ္ပတ္တိ နာမ နတ္ထိ, သမူဟဂ္ဂဟဏေန ပန ဝေဒယိတလက္ခဏံ ဓမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနမေဝ ဝါ အတ္တတော သမနုပဿန္တော ဒိဋ္ဌိမညနာသင်္ခာတာယ ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာယ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဝိပရိဏာမံ အဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အဘိဘူတော တဿာ ပဋိပက္ခံ ကာမသုခံ ပတ္ထယန္တောပိ ဒုက္ခဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ နာမ။ ဧဝံ ဒုက္ခဝေဒနာယ အဘိနန္ဒနာ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ တသ္မာ အသာကမေဝေတံ အသာတရာဂဿာတိ။

အသာတရာဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ဓမ္မတဏှာအဗျာကတာတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇၆-၆၈၀. ဣဒါနိ ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ရူပတဏှာ။ပေ.။ ဓမ္မတဏှာတိ ဣမာသု ဆသု တဏှာသု ယသ္မာ သဗ္ဗပစ္ဆိမာ တဏှာ ဓမ္မတဏှာတိ ဝုတ္တာ, တသ္မာ သာ အဗျာကတာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသပဉှာနံ ဟဋ္ဌိ

ယာ အတ္တော နိယ္ယာတိ။ **ကာမတဏှာ**တိအာဒီဟိ တီဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဆပိ တဏှာ သင်္ခိပိတွာ ဒဿိတာ။ ရူပါဒီသု ဟိ ဆသု အာရမ္မဏေသု ကာမဿာဒဝသေန ပဝတ္တာ တဏှာ ကာမတဏှာ။ ''ဘဝိဿတိ အတ္တာ စ လောကော စာ''တိ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတာ တဏှာ ဘဝတဏှာ။ ''န ဘဝိဿတီ''တိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတာ တဏှာ ဝိဘဝတဏှာတိ။ **နနု သာ ဓမ္မတဏှာ**တိ ပဒံ တဏှာယ ဓမ္မာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိံ ဒီပေတိ, န အဗျာကတဘာဝံ တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ဓမ္မတဏှာ အဗျာကတာတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ဓမ္မတဏှာနဒုက္ခသမုဒယောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၁-၆၈၅. ဣဒါနိ ဓမ္မတဏှာ နဒုက္ခသမုဒယောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထာပိ ယသ္မာ သာ ဓမ္မတဏှာတိ ဝုတ္တာ, တသ္မာ န ဒုက္ခသမုဒယောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေဝါတိ။

ဓမ္မတဏှာ နဒုက္ခသမုဒယောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

တေရသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၄. စုဒ္ဒသမဝဂ္ဂေါ

၁. ကုသလာကုသလပဋိသန္ဒဟနကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈၆-၆၉၀. ဣဒါနိ ကုသလာကုသလပဋိသန္ဒဟနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ကုသလံ တ အကုသလဿ, အကုသလံ တ ကုသလဿ အနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇနကံ နာမ နတ္ထီတိ တေသံ အညမညံ ပဋိသန္ဓာနံ န ယုဇ္ဇတိ။ ယေ ပန ယသ္မာ ဧကေဝတ္ထုသ္မိံယေဝ ရဇ္ဇတိ ဝိရဇ္ဇတိ စ, တသ္မာ တံ အညမညံ ပဋိသန္ဒဟတီတိ လဒ္ဓိံ ဂဟေတွာ ဌိတာ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ; ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အာဝဋ္ဋနာ ပဏိဓိ** တိ ဥဘယံ အာဝဇ္ဇနဿေဝ နာမံ။ တဉှိ ဘဝင်္ဂံ အာဝဋ္ဋေတီတိ အာဝဋ္ဋနာ။ ဘဝင်္ဂါရမ္မဏတော အညသ္မိံ အာရမ္မဏေ စိတ္တံ ပဏိဒဟတိ ဌပေတီတိ ပဏိဓိ။ **ကုသလံ အနာဝဋ္ဋေန္တဿာ** တိ ယံ တံ အကုသလာနန္တရံ ပဋိသန္ဒဟန္တံ ကုသလံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ အနာဝဋ္ဋေန္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပန ဝိနာ အာဝဇ္ဇနေန ကုသလဿ ဥပ္ပတ္တိံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **ကုသလံ အယောနိသော မနသိကရောတော**တိ ဣဒံ ယဒိ အကုသလာနန္တရံ ကုသလံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အကုသလဿေဝ အာဝဇ္ဇနေန အယောနိသော မနသိကရောတော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။ **နနု ယသ္မိံယေဝ ဝတ္ထုသ္မိံ** န္တိ ဝစနံ ဧကာရမ္မဏေ သရာဂဝိရာဂုပ္ပတ္တိံ ဒီပေတိ, န ကုသလာကုသလာနံ အနန္တရတံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ကုသလာကုသလပဋိသန္ဒဟနကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၁-၆၉၂. ဣဒါနိ သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဥပပတ္တေသိယေန ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟေဝ ဩပပာတိကာနံ သဠာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု မနာယတနကာယာယတနာနေဝ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သေသာနိ စတ္တာရိ သတ္တသတ္တတိရတ္တိမ္ပိ။ တာနိ စ ခော ယေန ကမ္မုနာ ပဋိသန္ဓိ ဂဟိတာ, တဿေဝ အညဿ ဝါ ကတတ္တာတိ အယံ သကသမယေ ဝါဒေါ။ ယေသံ ပန ဧကကမ္မသမ္ဘဝတ္တာ သမ္ပန္နသာခာဝိဋပဟာနံ ရုက္ခာဒီနံ အံကုရော ဝိယ ဗီဇမတ္တံ သဠာယတနံ မာတုကုစ္ဆိသ္မိံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **သဠာယတန**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂီ** တိအာဒိ သဠာယတနေ သတိ ဧဝရူပေ ဟုတွာ ဩက္ကမေယျာတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **မာတုကုစ္ဆိဂတဿာ**တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ပရတော **မာတုကုစ္ဆိဂတဿ ပစ္ဆာ ကေသာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သဠာယတနုပ္ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. အနန္တရပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၃-၆၉၇. ဣဒါနိ အနန္တရပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ နစ္စဂီတာဒီသု ရူပဒဿနသဒ္ဒသဝနာဒီနံ လဟုပရိဝတ္တိတံ ဒိသွာ “ဣမာနိ ဝိညာဏာနိ အညမညဿ အနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **စက္ခုဝိညာဏဿာ** တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သောတဝိညာဏံ ရူပါရမ္မဏံ ယေဝါ**တိ ယဒိ စက္ခုဝိညာဏဿ အနန္တရာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, ဝိပါကမနောဓာတု ဝိယ ရူပါရမ္မဏံ သိယာတိ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ **စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏ** န္တိ ပဥှေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတရော ပန ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ အနန္တရပ္ပတ္တိံ သလ္လက္ခေန္တော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ **တညေဝ စက္ခုဝိညာဏံ တံ သောတဝိညာဏ** န္တိ ယထာ ပဌမဇဝနာနန္တရံ ဒုတိယဇဝနံ မနောဝိညာဏဘာဝေန တညေဝ ဟောတိ, ကိံ တေ တထာ ဧတေပိ ဒွဝယံ ဧကမေဝါတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပန ယေန သဗ္ဗတရေသု အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **နစ္စတိ ဂါယတီ** တိအာဒိဝစနံ အာရမ္မဏသမောဓာနေ လဟုပရိဝတ္တိတာယ ဝေဂိဏ္ဏဘာဝံ ဒီပေတိ, န အနန္တရပစ္စယတံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

အနန္တရပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. အရိယရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၆၉၈-၆၉၉. ဣဒါနိ အရိယရူပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာ ရူပံ, တဉ္စ ခေါ ''သဗ္ဗံ ရူပံ စ တ္တာရိ စ မဟာဘူတာနိ စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပ''န္တိ (မ. နိ. ၁.၆၇) ဝစနတော ဥပါဒါယရူပန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အရိယရူပံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယာ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ အရိယာနံ ရူပံ, အရိယံ ဝါ ရူပန္တိ **အရိယရူပံ။ အာမန္တာ** တိ လဒ္ဓိယံ ဌတွာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ကုသလ**န္တိ ပုဋ္ဌော လဒ္ဓိဝသေနေဝ ပဋိဇာနာတိ။ အနာသဝပုစ္ဆာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ယံ ကိဉ္စိ ရူပ** န္တိ သုတ္တံ ဌပေတွာ ဘူတာနိ သေသရူပဿ ဥပါဒါဘာဝံ ဒီပေတိ, န သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာနံ။ တေသဉှိ ရူပမတ္တဿေဝ အသိဒ္ဓံ, ကုတော ဥပါဒါ ရူပတာ; တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

အရိယရူပကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. အညော အနုသယောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၀-၇၀၁. ဣဒါနိ အညော အနုသယောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနော ကုသလာဗျာက တေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ သာနုသယောတိ ဝတ္တဗ္ဗော, န ပရိယုဋ္ဌိတောတိ တသ္မာ အညော အနုသယော, အညံ ပရိယု ဋ္ဌာနန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အညော ကာမရာဂါနုသယော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ အနုသယကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သာနုသယော**တိအာဒိ ပန တသ္မိံ သမယေ အနုသယဿ အပ္ပဟီနတ္တာ သာနုသယောတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ, အနုပ္ပန္နတ္တာ စ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ အဝတ္တဗ္ဗ တံ ဒီပေတိ, န အနုသယပရိယုဋ္ဌာနာနံ အညတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

အညော အနုသယောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၂. ဣဒါနိ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အနိစ္စာဒိတော မနသိက ရောတောပိ ရာဂါဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ – ''အပ္ပေကဒါ, ဘော ဘာရဒွာဇ, အသုဘတော မနသိကရိဿ ာမီတိ သုဘတောဝ မနသိကရောတီ''တိ (သံ. နိ. ၄.၁၂၇)။ တသ္မာ ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထ မေဝါတိ။

ပရိယုဋ္ဌာနံ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၃-၇၀၅. ဣဒါနိ ပရိယာပန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကာမရာဂေ ကာမဓာတုံ အနုသေတိ, ကာမဓာ တုပရိယာပန္နောတိ စ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ ရူပရာဂအရူပရာဂပိ ရူပဓာတုအရူပဓာတုယော အနုသေန္တိ။ ရူပဓာတုအရူပဓာတုပ ရိယာပန္နာယေဝ စ နာမ ဟောန္တီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ရူပ ရာဂေ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ ။ တတ္ထ **အနုသေတီ**တိ ယထာ ကာမရာဂေ ကာမဝိတက္ကသဟဇာတံ ကာမဓာတုံ သဟဇာတဝသေန အနုသေတိ, ကိံ တေ ဧဝံ ရူပရာဂေ ရူပဓာတုန္တိ ပုစ္ဆတိ။ **ပရိယာပန္နော** တိ ယထာ စ သော တိဝိဓာယ ကာမဓာတုယာ ကိလေသကာမဝသေန ပရိယာပန္နတ္တာ ကာမဓာတုပရိယာပန္နော, ကိံ တေ ဧဝံ ရူပရာ ဂေပိ ရူပဓာတုပရိယာပန္နောတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပနဿ အဓိပ္ပာယံ အသလ္လက္ခေတွာ ကေဝလံ လဒ္ဓိဝသေန အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ တမတ္ထံ သလ္လက္ခာပေတုံ ကုသလဝိပါကကိရိယသဟဇာတေဟိ သမာပတ္တေသိ

ယာဒီဟိ သံသန္ဒိတ္တတ ပုစ္ဆိတုံ **သမာပတ္တေသိယော** တိအာဒိမာဟ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယျာတိ။ **နနု ကာမရာဂေ**တိအာဒိဝစနမ္ပိ ကာမရာဂဿေဝ ကာမဓာတုယံ အနုသယဘာဝံ ပရိယာပန္နတဉ္စ ဒီပေတိ, န ဣတရေသံ ဣတရဓာတူသူတိ။

ပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. အဗျာကတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၆-၇၀၈. ဣဒါနိ အဗျာကတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝိပါကကိရိယရူပနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ စတုဗ္ဗိဓံ အဗျာကတံ အဝိပါကတ္တာ အဗျာကတန္တိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဂတံ "သဿတော လောကောတိ ခေါ, ဝစ္ဆ, အဗျာကတမေတ"န္တိ (သံ. နိ. ၄.၄၁၆ ထောကံ ဝိသဒိသံ) သဿတာဒိဘာဝေန အကထိတတ္တာ။ ယေသံ ပန ဣမံ ဝိဘာဂံ အဂ္ဂဟေတွာ ပုရိမာဗျာကတံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိဂတမ္ပိ အဗျာကတန္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စ; တေသံ တံ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ **ဒိဋ္ဌိဂတံ အဗျာကတ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယျာတီတိ။

အဗျာကတကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၇၀၉-၇၁၀. ဣဒါနိ အပရိယာပန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပုထုဇ္ဇနော ဈာနလာဘီ ကာမေသု ဝီတရာဂောတိ ဝတ္တဗ္ဗော ဟောတိ, န ပန ဝိဂတဒိဋ္ဌိကောတိ , တသ္မာ ဒိဋ္ဌိဂတံ အပရိယာပန္နန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယျာတီတိ။

အပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ။

စုဒ္ဒသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၅. ပန္နရသမဝဂ္ဂေါ

၁. ပစ္စယတာကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၁-၇၁၇. ဣဒါနိ ပစ္စယတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, သော ဧဝ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, တေသညေဝ ယသ္မာ အာရမ္မဏာနန္တရသမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ, ယော တ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, သော ယသ္မာ တေသံယေဝ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ, တသ္မာ ပစ္စယတာ ဝဝတ္ထိတာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ပစ္စယတာကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အညမညပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၁၈-၇၁၉. ဣဒါနိ အညမညပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ သမယေ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"တိ အယမေဝ တန္တိ, "သင်္ခါရပစ္စယာပိ အဝိဇ္ဇာ"တိ အယံ နတ္ထိ, တသ္မာ အဝိဇ္ဇာဝ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယော, န ပန သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာယာတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒီနံ အညမညပစ္စယတာပိ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ ။ **အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရေနာ** တိ ဧတ္ထ အပုညာဘိသင်္ခါရောဝ ဂဟိတော။ တသ္မာ သင်္ခါရပစ္စယာပိ အဝိဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ သဟဇာတအညမညအတ္ထိအဝိဂတသမ္ပယုတ္တဝသေန ပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဥပါဒါနပစ္စယာပိ တဏှာ**တိ ဧတ္ထ ဥပေတ္ဝာ ကာမုပါဒါနံ သေသာနိ တီဏိ ဥပါဒါနာနိ အဝိဇ္ဇာယ သင်္ခါရာ ဝိယ တဏှာယ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတိ။ **ဇရာမရဏပစ္စယာ**တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, **နာမရူပံ ဝိညာဏပစ္စယာ**တိ သကဝါဒိဿာတိ။

အညမညပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. အဒ္ဓါကထာဝဏ္ဏနာ

၇၂၀-၇၂၁. ဣဒါနိ အဒ္ဓါကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ "တီဏိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ကထာဝတ္ထူနီ"တိ (အ. နိ. ၃.၆၈) သုတ္တံ နိဿာယ ကာလသင်္ခါတော အဒ္ဓါ နာမ ပရိနိပ္ဖန္နော အတ္ထီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ; တေသံ "အဒ္ဓါ နာမ ကောစိ ပရိနိပ္ဖန္နော နတ္ထိ အညတြ ကာလပညတ္တိမတ္တာ။ ရူပါဒယော ပန ခန္ဓာဝ ပရိနိပ္ဖန္နာ"တိ ဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ **အဒ္ဓါ ပရိနိပ္ဖန္နော**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ "သစေ သော ပရိနိပ္ဖန္နော, ရူပါဒိသု အနေန အညတရေန ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ စောဒေတုံ **ရူပန္တိအာဒိမာဟ**။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

အဒ္ဓါကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ခဏလယမုဟုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၇၂၂-၇၂၃. ခဏလယမုဟုတ္တကထာသုပိ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗေပိ ဟေတေ ခဏာဒယော အဒ္ဓါပရိယာယာ ဧဝါတိ။

ခဏလယမုဟုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. အာသဝကထာဝဏ္ဏနာ

၇၂၄-၇၂၅. ဣဒါနိ အာသဝကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ စတူဟိ အာသဝေဟိ ဥတ္တရိ အညော အာသဝေ နာမ နတ္ထိ, ယေန စတ္တာရော အာသဝေ သာသဝေ သိယုံ, တသ္မာ စတ္တာရော အာသဝေ အနာသဝေတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ "ယဒိ တေ အာသဝါ အနာသဝါ, ဧဝံ သန္တေ တေဟိ မဂ္ဂါဒိလက္ခဏပ္ပတ္တေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ စောဒေတုံ **မဂ္ဂေါ** တိအာဒိမာဟ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာသဝကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဇရာမရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၇၂၆-၇၂၇. ဣဒါနိ ဇရာမရဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဇရာမရဏံ နာမ အပရိနိပ္ဖန္နတ္တာ လောကိယန္တိ ဝါ လောကုတ္တရန္တိ ဝါ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ "လောကိယာ ဓမ္မာ လောကုတ္တရာ ဓမ္မာ"တိ ဟိ ဒုကေ ဇရာမရဏံ နေဝ လောကိယပဒေ, န လောကုတ္တရပဒေ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တတ္ထ ယေသံ ဣဒံ လက္ခဏံ အနာဒိယိတ္វာ လောကုတ္တရာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏံ လောကုတ္တရန္တိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ဇရာမရဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. သညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၂၈-၇၂၉. ဣဒါနိ သညာဝေဒယိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ နာမ န ကောစိ ဓမ္မော, စတုန္နံ ပန ခန္ဓာနံ နိရောဓော။ ဣတိ သာ နေဝ လောကိယာ န လောကုတ္တရာ။ ယသ္မာ ပန လောကိယာ န ဟောတိ, တသ္မာ လောကုတ္တရာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုဝါဒါနံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ပုရိမကထာသဒိသမေဝါတိ။

သညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၀-၇၃၁. ဣဒါနိ ယသ္မာ သာ လောကုတ္တရာ န ဟောတိ, တသ္မာ လောကိယာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝါတိ။

ဒုတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. တတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၂. ဣဒါနိ ယသ္မာ "အသုကော မရဏဓမ္မော, အသုကော န မရဏဓမ္မော"တိ သတ္တာနံ မရဏဓမ္မတာယ နိယာမော နတ္ထီတိ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နောပိ ကာလံ ကရေယျာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ရာဇဂိရိကာနံ; တေသံ သမာပန္နာယပိ မရဏဓမ္မတာယ မရဏသမယဉ္စ အမရဏသမယဉ္စ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယသ္မာ ကာလံ ကရောန္တဿ နာမ မရဏန္တိကေဟိ ဖဿာဒီဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, တသ္မာ တေနာကာရေန စောဒေတုံ **အတ္ထိ** တိအာဒိမာဟ။

အဖဿကဿ ကာလကိရိယာ တိအာဒီနိ ပုဗ္ဗေ သေသသတ္တေ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ **ဝိသံ ကမေယျာ** တိအာဒီနိ ပုဗ္ဗေ သမာပတ္တိအာနုဘာဝံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယတရေ သရီရပကတိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဧဝံ သန္တေ ပန သမာပတ္တိအာနုဘာဝေ နာမ န ဟောတိ, တေနေဝ **န နိရောဓသမာပန္နော** တိ အနုယုဉ္ဇတိ။

၇၃၃-၇၃၄. **န ကာလံ ကရေယျာ** တိ ပုစ္ဆာ ပရတာဒိဿ။ **အတ္ထိ သော နိယာမော** တိ ပရတာဒိဿ ပဉ္စေဟာ ပန ယသ္မာ ဝေရူပေ နိယာမော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂီတိအာဒိ သကတာဒိနာ “နိယာမေ အသန္တေပိ မရဏသမယေနေဝ မရတိ, နာသမယေနာ”တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ရာယမဓိပ္ပာယော – ယဒိ နိယာမာဘာဝေန ကာလကိရိယာ ဘဝေယျ, စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိနောပိ ဘဝေယျ။ တတော “ပဉ္စဟိ ဝိညာဏေဟိ န စဝတိ, န ဥပပဇ္ဇတီ”တိ သုတ္တဝိရောဓော သိယာ။ ယထာ ပန စက္ခုဝိညာဏသမင်္ဂိဿ ကာလကိရိယာ န ဟောတိ, တထာ နိရောဓသမာပန္နဿာပီတိ။

တတိယသညာဝေဒယိတကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. အသညသတ္တုပိကာကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၅. ဣဒါနိ အသညသတ္တုပိကာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ သညာဝိရာဂဝသေန ပဝတ္တဘာဝနာ အသညသမာပတ္တိပိ နိရောဓသမာပတ္တိပိ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ နာမ။ ဣတိ ဒွေဝ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယော လောကိယာ စ လောကုတ္တရာ စ။ တတ္ထ လောကိယာ ပုထုဇ္ဇနဿ အသညသတ္တုပိကာ ဟောတိ, လောကုတ္တရာ အရိယာနံ, သာ စ နာသညသတ္တုပိကာ။ ဣမံ ပန ဝိဘာဂံ အကတွာ အဝိသေသေန သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိ အသညသတ္တုပိကာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတာဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယသ္မာ အသညသမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ အလောဘာဒယော အတ္ထိ, န နိရောဓသမာပတ္တိံ, တသ္မာ တေသံ ဝသေန စောဒေတုံ **အတ္ထီ** တိအာဒိမာဟ။

၇၃၆. **ဣဓာပိ အသညီ**တိ ပဉ္စေဟ ဣဓ သညာဝိရာဂဝသေန သမာပန္နတ္တာ အသညိတာ အနုညာတာ, **တတ္ရာပိ** အသညသတ္တေနေဝ။ တသ္မာ ဣမံ ပဋိညံ ဂဟေတွာ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေန္တေန ဆလေန ပတိဋ္ဌာပိတာ ဟောတိ။ ဣဓ တ နိရောဓသမာပတ္တိံ သန္ဓာယ အသညိတာ အနုညာတာ။ တတ္ရာပိ ဣတော စုတဿ အနာကမိနော နိရောဓသမာပတ္တိမေဝ တသ္မာပိ ဣမာယ ပဋိညာယ ပတိဋ္ဌာပိတာ လဒ္ဓိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာယေဝတိ။

အသညသတ္တုပိကာကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ကမ္မူပစယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃၇. ဣဒါနိ ကမ္မူပစယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ကမ္မူပစယော နာမ ကမ္မတော အညော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော အဗျာကတော အနာရမ္မဏောတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **အညံ ကမ္မန္တိ** ပုစ္ဆာ သကတာဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ ကမ္မတော အညော ကမ္မူပစယော, ဖဿာဒိတောပိ အညေန ဖဿူပစယာဒိနာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **အညော ဖဿော** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။

၇၃၈-၇၃၉. **ကမ္မေန သဟဇာတော**တိ ပဉ္စေဟာသု စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ကုသလော**တိ ပဉ္စေဟာသုပိ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပရတော **အကုသလော**တိပဉ္စေဟာသုပိ ဧသေဝ နယော။

၇၄၀. **သာရမ္မဏော** တိ ပုဋ္ဌော ပန ဧကန္တံ အနာရမ္မဏမေဝ ဣစ္ဆတိ, တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ **စိတ္တံ ဘိဇ္ဇမာန** န္တိ ယဒါ စိတ္တံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဟောတိ, တဒါ ကမ္မံ ဘိဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ ဘုမ္မတ္ထေ တ ပစ္စတ္တံ, စိတ္တေ ဘိဇ္ဇမာနေတိ အတ္ထော။ အယမေဝ တ ပာဌော။ တတ္ထ ယသ္မာ သမ္ပယုတ္တော ဘိဇ္ဇတိ, ဝိပ္ပယုတ္တော န ဘိဇ္ဇတိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ စေဝ ပဋိက္ခိပတိ စ။

၇၄၁. **ကမ္မမှိ ကမ္မူပစယော** တိ ကမ္မေ သတိ ကမ္မူပစယော, ကမ္မေ တ ပတိဋ္ဌိတေ ကမ္မူပစယော, ကမ္မူပစယတော ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တတိ။ တသ္မိံ ပန ကမ္မေ နိရုဒ္ဓေ ယာဝ အင်္ကုရုပ္ပာဒါ ဗီဇံ ဝိယ ယာဝ ဝိပါကုပ္ပာဒါ ကမ္မူပ

စယော တိဋ္ဌတီတိသ္သ လဒ္ဓိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ **တညေဝ ကမ္မံ, သော ကမ္မူပစယော, သော ကမ္မဝိပါကော** တိ ယသ္မာ ကမ္မမ္ပိ ကမ္မူပစယော, သော စ ယာဝ ဝိပါကုပ္ပာဒာ တိဋ္ဌတီတိသ္သ လဒ္ဓိ, တသ္မာ နံ တေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ဧကတ္တံ ပုစ္ဆတိ **ဝိပါကော သာရမ္မဏော** တိ ဣဒံ ဝိပါကော ဝိယ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောပိ အာရမ္မဏပဋိဗဒ္ဓေါယေတတိ စောဒနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ပန လဒ္ဓိဝသေနေကံ ပဋိဇာနာတိ, ဧကံ ပဋိက္ခိပတိ။ ပဋိလောမေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယ္យာတီတိ။

ကမ္မူပစယကထာဝဏ္ဏနာ။

ပန္နရသမော ဝဂ္ဂေါ။

တတိယပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၁၆. သောဠသမဝဂ္ဂေ

၁. နိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၃-၇၄၄. ဣဒါနိ နိဂ္ဂဟကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေ လောကေ ဗလပ္ပတ္တာ ဝသီဘူတာ, တေ ယဒိ ပရဿ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှိတုံ န သက္ကုဏေယျုံ, ကာ တေသံ ဗလပ္ပတ္တိ, ကော ဝသီဘာဝေါ။ ဗလပ္ပတ္တိယာ ပန ဝသီဘာဝေ န စ အဒ္ဓာ တေ ပရဿ စိတ္တံ နိဂ္ဂဏှန္တီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ **ပရော ပရဿာ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတ္ထ **နိဂ္ဂဏှာတီ**တိ သံကိလေသာပတ္တိတော နိဝါရေတိ။ သေသမေတ္ထ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။ ပဂ္ဂဟကထာယပိ ဧသေဝ နယော။

နိဂ္ဂဟကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သုခါနုပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၇-၇၄၈. ဣဒါနိ သုခါနုပ္ပဒါနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ "ဗဟူနံ ဝတ နော ဘဂဝါ သုခဓမ္မာနံ ဥပဟတ္တာ"တိ (မ. နိ. ၂.၁၄၈) သုတ္တံ နိဿာယ ပရော ပရဿ သုခံ အနုပ္ပဒေတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဒုက္ခံ အနုပ္ပဒေတီ**တိ ပုဋ္ဌော ပန တာဒိသံ သုတ္တပဒံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **အတ္တနော သုခန္တိ**အာဒိပဉ္ဟေ ယံ အတ္တနော ပရဿ တ, တံ အနုပ္ပဒါတုံ န သက္ကာ။ ယံ တဿေဝ, ကိံ တတ္ထ အနုပ္ပဒါနံ နာမာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **နေဝ အတ္တနော** တိအာဒိပဉ္ဟေ ပန ယံ ဝေရူပံ, န တံ အနုပ္ပဒိန္နံ နာမ ဘဝိတုမရဟတီတိ လဒ္ဓိယာပဋိဇာနာတိ။ **နော စ ဝတ ရေ**တိတာဒိသဿ သုခဿ အဘာဝတ ဝုတ္တံ။ **သုခဓမ္မာနံ ဥပဟတ္တာ**တိဝစနံ ဘဂဝတော ပရေသံ သုခုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝံ ဒီပေတိ, န အညာဒိနံ ဝိယ သုခဿ အနုပ္ပဒါနံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

သုခါနုပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. အဓိဂယှဟမနသိကာရကထာဝဏ္ဏနာ

၇၄၉-၇၅၃. ဣဒါနိ အဓိဂယှ ဟ မနသိကာရကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓော မနသိကာရော နယတော စ အာရမ္မဏတော စ။ တတ္ထ ဧကသင်္ခါရဿာပိ အနိစ္စတာယ ဒိဋ္ဌာယ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာတိ အဝသေသေသု နယတော မနသိကာရော ဟောတိ။ အတီတေ ပန သင်္ခါရေ မနသိကရောန္တော န အနာဂတေ မနသိကာတုံ သက္ကောတိ။ အတီတာဒိသု အညတရံ မနသိကရောတော အာရမ္မဏတော မနသိကာရော ဟောတိ ။ တတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နေ မနသိကရောန္တော ယေန စိတ္တေန တေ မနသိကရောတိ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေ မနသိကာတုံ န သက္ကောတိ။ တတ္ထ ယေသံ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ"တိအာဒိဝစနံ နိဿာယ "မနသိကရောန္တော နာမ အဓိဂယှ ဟ အဓိဂဏှိတွာ သင်္ဂဏှိတွာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရေ ဧကတော မနသိကရောတီ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာပရသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ နံ ယသ္မာ သဗ္ဗေ ဧကတော မနသိကရောန္တေန ယေန စိတ္တေန တေ မနသိကရောတိ, တမ္ပိ မနသိကာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တသ္မာ တံစိတ္တတာယ စောဒေတုံ **တေန စိတ္တေနာ** တိ အာဟ။ ဣတရော အာရမ္မဏံ ကတွာ န သက္ကာ ဇာနိတုန္တိ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝေဠလက္ခဏံ စိတ္တန္တိ ဉာတတ္တာ ပန တမ္ပိ စိတ္တံ ဉာတမေဝ ဟောတီတိ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အထ တ တဉေဝ တဿ အာရမ္မဏံ န ဟောတီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ "သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, ယဒါ ပညာယ ပဿတီ"တိအာဒီနိ နိဿာယ ဥပ္ပန္နလဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သေသပဉှာဒွဝယေပိ ဧသေဝ နယော။ **တေန ဖဿေနာ**တိအာဒီသု ပန တထာရူပံ သုတ္တံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတေဝ။ အတီတာဒိပဉ္ဟာသု ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိက္ခေပပဋိညာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။ **သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ** တိအာဒိဝစနံ နယတော ဒဿနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, န ဧကက္ခဏေ အာရမ္မဏတော, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

အဓိဂယှုဟမနသိကာရကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ရူပံ ဟေတူတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅၄-၇၅၆. ဣဒာနိ ရူပံ ဟေတူတိ ကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **ဟေတူ**တိ ကုသလမူလာဒိနော ဟေတုဟေတုဿာပိ နာမံ, ယဿ ကဿစိ ပစ္စယဿာပိ။ ဣမံ ပန ဝိဘာဂံ အကတွာ “စတ္တာရော မဟာဘူတာ ဟေတူ”တိ ဝစနမတ္တံ နိဿာယ အဝိသေသေနေဝ ရူပံ ဟေတူတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အလောဘော ဟေတူ**တိ ကိံ တေ ရူပံ အလောဘသင်္ခါတော ဟေတူတိ ပုစ္ဆတိ, ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **မဟာဘူတာ ဥပာဒါယရူပာနံ ဥပာဒါယဟေတူ**တိ ဧတ္ထ ပစ္စယဋ္ဌေန ဟေတုဘာဝတော ဝုတ္တော, န မူလဋ္ဌေန, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ရူပံ ဟေတူတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇၅၇-၇၅၉. သဟေတုကကထာယမ္ပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ရူပံ သဟေတုကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၀-၇၆၄. ဣဒာနိ ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ ကုသလမ္ပိ အကုသလမ္ပိ”တိဝစနံ နိဿာယ ကာယဝစီကမ္မသင်္ခါတံ ကာယဝိညတ္တိဝစီဝိညတ္တိရူပံ ကုသလမ္ပိ အကုသလမ္ပီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟိံသာသကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ရူပံ ကုသလ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တေ ရူပံ ကုသလံ, ဖဿဝိဓေန အနေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **သာရမ္မဏ**န္တိ အာဒိမာဟ။ ပရတော အကုသလပဉှေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ရူပံ ကုသလာကုသလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ရူပံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၅-၇၆၇. ဣဒာနိ ရူပံ ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယံ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပ္ပန္နာ စိတ္တစေတသိကာ ဝိယ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပ္ပန္နံ တံ ရူပမ္ပိ ဝိပါကောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တေ ရူပံ ဝိပါကော, ဖဿဝိဓေန အနေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **သုခဝေဒနီယ**န္တိအာဒိမာဟ။ သေသံ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ရူပံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆၈-၇၇၀. ဣဒာနိ ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယံ ကာမာဝစရကမ္မဿ ကတတ္တာ ရူပံ, တံ ယသ္မာ ကာမာဝစရံ, တသ္မာ ရူပါဝစရာရူပါဝစရကမ္မာနမ္ပိ ကတတ္တာ ရူပေန ရူပါဝစရာရူပါဝစရေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထိ ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ရူပံ ရူပါဝစရာရူပါဝစရန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ရူပရာဂပဋိသန္ဓိ ...

၇၇၁-၇၇၅. ဣဒါနိ ရူပရာဂေ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော အရူပရာဂေ အရူပဓာတုပရိယာပန္နောတိ ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ကာမရာဂေ ကာမဓာတုပရိယာပန္နော, တသ္မာ ရူပရာဂရူပရာဂေဟိပိ ရူပဓာတုအရူပဓာတုပရိယာပန္နေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေဝလဉှိ တတ္ထ ''ရူပဓာတုံ အနုသေတိ, အရူပဓာတုံ အနုသေတီ''တိ ပဒံ ဝိသေသော။ သာ စ လဒ္ဓိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ သမ္မိတိယာနဉ္စ။ အယံ အန္ဓကာနံယေဝါတိ။

ရူပရာဂေ ရူပဓာတုပရိယာပန္နော အရူပရာဂေ အရူပဓာတုပရိယာပန္နောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

ရူပဟရူပဓာတုပရိယာပန္နကထာဝဏ္ဏနာ။

သောဠသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၇. သတ္တရသမဝဂ္ဂေါ

၁. အတ္ထိ အရဟတော ပုညူပစယကထာဝဏ္ဏနာ

၇၇၆-၇၇၉. ဣဒါနိ အတ္ထိ အရဟတော ပုညူပစယောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ အရဟတော အနုသံဝိဘာဂစေတိယဝန္ဒနာဒီနိ ကမ္မာနိ ဒိသွာ အတ္ထိ အရဟတော ပုညူပစယောတိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''အရဟာ နာမ ပဟီနပုညပါပေ, သော ယဒိ ပုညံ ကရေယျ, ပါပမ္ပိ ကရေယျာ''တိ စောဒေတုံ **အပုညူပစယော**တိ အာဟ။ ဣတရော ဟဏ္ဏာတိပါတာဒိကိရိယံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **ပုညာဘိသင်္ခါရ** န္တိအာဒီသု ဘဝကမ္မိကမ္မံ အရဟတော နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **အာနံ ဒဒေယျာ** တိအာဒီသု ကိရိယစိတ္တေန အနာဒိပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော သကဝါဒီ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတရော စိတ္တံ အနာဒိယိတွာ ကိရိယာပဝတ္တိမတ္တဒဿနေနေဝ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေတိ။ သာ ပန အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာ ဟောတီတိ။

အတ္ထိ အရဟတော ပုညူပစယောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စူတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၀. ဣဒါနိ နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စူတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''နာဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဉ္စေတနိကာနံ ကမ္မာနံ ကတာနံ ဥပစိတာနံ အပဋိသံဝေဒိတွာ ဗျန္တီဘာဝံ ဝဒါမီ''တိ (အ. နိ. ၁၀.၂၁၇) သုတ္တဿ အတ္ထံ အယောနိသော ဂဟေတွာ ''အရဟတာ နာမ သဗ္ဗကမ္မဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒယိတွာဝ ပရိနိဗ္ဗာယိတဗ္ဗံ, တသ္မာ နတ္ထိ, အရဟတော အကာလမစ္စူ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ရာဇဂိရိကာနဉ္စေဝ သိဒ္ဓတ္ထိကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''သစေ တဿ နတ္ထိ အကာလမစ္စု, အရဟန္တဃာတကေန နာမ န ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ စောဒေတုံ **နတ္ထိ အရဟန္တဃာတကော** တိ အာဟ။ ဣတရော အာနန္တရိယကမ္မဿ စေဝ တာဒိသာနဉ္စ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဘာဝတော ပဋိက္ခိပတိ။

၇၈၁. **ဝိသံ န ကမေယျာ** တိ ပဉှော ''ယာဝ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မံ ပရိက္ခယံ န ဂစ္ဆတိ, တာဝ န ကမတီ''တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတိ။

၇၈၂. **နာဟံ, ဘိက္ခဝေ** တိ သုတ္တံ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ – သဉ္စေတနိကာနံ ကမ္မာနံ ကတာနံ ဝိပါကံ အပဋိသံဝေဒိတွာ အဝိန္ဒိတွာ အနနုဘဝိတွာ ဗျန္တီဘာဝံ တေသံ ကမ္မာနံ ပရိဝဋုမပရိစ္ဆိန္နဘာဝံ န ဝဒါမိ, တဉ္စ ခေါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝေဒနီယာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ, န တတော ပရံ, ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယာနံ အနန္တရံ ဥပပတ္တိံ ဥပပဇ္ဇိတွာဝ န တတော ပရံ, အပရာပရိယဝေဒနီယာနံ ယအ ဝိပါကောကာသံ လဘန္တိ, တထာရူပေ အပရာပရေ တ ပရိယာယေ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ သံသာရပဝတ္တေ သတိ လဒ္ဓဝိပါကတရေ ကမ္မေ န ဝိဇ္ဇတေသော ဇဂတိပ္ပဒေသော, ယတ္ထဋ္ဌိတော မုစ္စေယျ ပာပကမ္မာတိ။ ဧဝံ သန္တေ ယဒေတံ ''အလဒ္ဓဝိပါကတရမ္ပိ ကမ္မံ အဝဿံ အရဟတော ပဋိသံဝေဒိတဗ္ဗ''န္တိ ကပ္ပနာဝသေန ''နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စူ''တိ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ကတံ, တံ ဒုက္ကဋမေဝတိ။

နတ္ထိ အရဟတော အကာလမစ္စူတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၃. ဣဒါနိ သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ကမ္မုနာ ဝတ္တတိ လောကော''တိ သုတ္တံ နိဿာယ ''သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မကိလေသဝိပါကဝဋ္ဋံ ကမ္မတောဝ ဟောတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ , သေယျထာပိ ရာဇဂိရိကာနဉ္စေဝ သိဒ္ဓတ္ထိကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **သဗ္ဗမိဒ** န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ဧဝံ သန္တေ ကမ္မမ္ပိ ကမ္မတော အာပဇ္ဇတီ''တိ စောဒေတုံ **ကမ္မမ္ပိ ကမ္မတော** တိ အာဟ။ ဣတရော ယဒိ ကမ္မမ္ပိ ကမ္မတောဝ နာမ တံ ကမ္

မံ ဝိပါကောယေဝ သိယာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ **ပုဗ္ဗေကတဟေတူ**တိ “ယဒိ သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတော, ပုဗ္ဗေကတဟေတုနာ တေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ, ဣတရော ပုဗ္ဗေကတဟေတုဝါဒဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။

၇၈၄. **ကမ္မဝိပါကတော**တိ “ယဒိ သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတော, ယံ အတီတဘဝေ ပဝတ္တသ္သ ဟေတုဘူတံ ကမ္မံ, တမ္ပိ ပုရိမတရေ ဘဝေ ကမ္မတောတိ ကမ္မဝိပါကော သမ္ပဇ္ဇတိ, တေန တေ သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မဝိပါကတော အာပဇ္ဇတီ”တိ စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ဗီဇတော အံကုရသ္သေဝ ပစ္စုပ္ပန္နပဝတ္တသ္သ ကမ္မတော နိဗ္ဗတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဗ္ဗော တသ္သာပိ ကမ္မသ္သ ဗီဇသ္သ ပုရိမဗီဇတော ဝိယ ပုရိမကမ္မတော ပဝတ္တတ္တာ ပဋိဇာနာတိ။ **ဟညံ ဟနေယ္ယာ**တိအာဒိ “ယဒိ သဗ္ဗံ ကမ္မဝိပါကတော, ဟညာတိဟတာဒီနိ ကမ္မဝိပါကေနေဝ ကရေယ္ယာ”တိ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော ဒုသ္သီလ္ယစေတနာပိ ပုရိမကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ ဧကေန ပရိယာယေန ဝိပါကောယေဝါတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ “ယဒိ တေ ဟညာတိဟတော ကမ္မဝိပါကတော နိဗ္ဗတ္တတိ, ဟညာတိဟတော ဝိယ ဝိပါကောပိ သဖလော အာပဇ္ဇတီ”တိ စောဒေတုံ **သဖလော**တိ အာဟ။ ဣတရော ဟညာတိဟတသ္သ နိရယသံဝတ္တနိကာဒိဘာဝတော သဖလတံ ပသ္သန္တော ပဋိဇာနာတိ။ ကမ္မဝိပါကသ္သ ပန ဣဋ္ဌံ နာမ ဖလန္တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ အပသ္သန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ အဒိန္နာဒါနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော သဖလော**တိ ဒေယ္ယဓမ္မဝသေန အနုဖလံ ပုစ္ဆတိ။ **ကမ္မုနာ ဝတ္တတီ**တိ သုတ္တံ “နတ္ထိ ကမ္မ”န္တိ အကမ္မဝါဒိတံ ပဋိက္ခိပိတွာ “အတ္ထိ ကမ္မ”န္တိ ကမ္မဝါဒိတံ ကမ္မသ္သကတံ ဒီပေတိ။ န သဗ္ဗသ္သေဝ ကမ္မတော နိဗ္ဗတ္တိံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

သဗ္ဗမိဒံ ကမ္မတောတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၆-၇၈၇. ဣဒါနိ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ ဒုက္ခံ – ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ, အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓဉ္စ။ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ ဒုက္ခဝတ္ထုတာယ ဒုက္ခံ, အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠနဋ္ဌေန “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ သင်္ဂဟိတတ္တာ ဒုက္ခံ။ ဣမံ ဝိဘာဂံ အဂ္ဂဟေတွာ “ယသ္သ ပရိညာယ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုသ္သတိ, တံ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓမေဝ ဒုက္ခံ, န ဣတရ”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ, တေသံ ဣတရသ္သာပိ ဒုက္ခဘာဝံ ဒသ္သေတုံ **ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓညေဝါ**တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ “ယသ္မာ ဘဂဝတာ ‘ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ’န္တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓေနေဝ တေန အနိစ္စေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ **ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓညေဝ အနိစ္စ**န္တိအာဒိမာဟ။ **နနု အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ အနိစ္စ**န္တိ နနု ပထဝီပဗ္ဗတပါသာဏာဒိ အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓမ္ပိ အနိစ္စန္တိ အတ္ထော။

၇၈၈. **န ဝတ္တဗ္ဗံ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓညေဝ ဒုက္ခ**န္တိ ပဉ္ဟေ **အာမန္တာ**တိ ပဋိညာ သကဝါဒိသ္သ။ အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓဉ္ဟိ ဒုက္ခဒေါမနသ္သာနံ အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဥဏ္ဟကာလသ္မိဉ္ဟိ အဂ္ဂိ သီတကာလေ စ တတော ဒုက္ခသ္သ အာရမ္မဏံ, နိစ္စမ္ပိ ဘောဂဝိနာသာဒယော ဒေါမနသ္သသ္သ။ တသ္မာ ဝိနာပိ အနိစ္စဋ္ဌေန အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ ဒုက္ခန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကမ္မကိလေသေဟိ ပန အနိဗ္ဗတ္တတ္တာ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, တထာ မဂ္ဂေန အပရိညေယ္ယတ္တာ။ ယသ္မာ ပန တိဏကဋ္ဌာဒိနိရောဓော ဝါ ဥတုဗီဇာဒိနိရောဓော ဝါ ဒုက္ခနိရောဓံ အရိယသစ္စံ နာမ န ဟောတိ, တသ္မာ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓံ ဒုက္ခမေဝ အရိယသစ္စဉ္စ, ဣတရံ ပန ဒုက္ခမေဝါတိ ဣဒံ နာနတ္တံ ဒသ္သေတုံ ပဋိဇာနာတိ။ **ယထာ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓသ္သာ**တိအာဒိဝစနံ ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓသ္သ ပရိညာယ ဗြဟ္မစရိယဝါသံ ပရိညာတသ္သ ပုန အနုပ္ပတ္တိံ ဒီပေတိ။ တေ နေဝေတ္ထ သကဝါဒိနာ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ ဝစနေန ပန သင်္ဂဟိတသ္သ အနိန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓသ္သ ဒုက္ခဘာဝံ ပဋိသေဓေတုံ န သက္ကာတိ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ဣန္ဒ္ရိယဗဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၇၈၉-၇၉၀. ဣဒါနိ ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂင်္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ယသ္မာ အရိယမဂ္ဂေ ‘ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ’တိ ဝုတ္တော, တသ္မာ ဌပေတွာ အရိယမဂ္ဂံ အဝသေသာ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုဝါဒါနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ “ယဒိ ဧဝံ သမုဒယသ္သာပိ ဒုက္ခ

ဘာတေ အာပဇ္ဇတီ''တိ စောဒေတုံ **ဒုက္ခသမုဒယောပီ**တိ အာဟ။ ဣတရော ဟေတုလက္ခဏံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော ပဝတ္တပရိယာယံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **တီဏေတ**တိ ပဥ္စဟာသု သုတ္တဝိရောဓဘယေန ပဋိက္ခိပတိ, လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဥပေတ္တ အရိယမဂ္ဂင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၁-၇၉၂. ဣဒါနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ပရမတ္ထတော မဂ္ဂဖလာနေဝ သင်္ဃော, မဂ္ဂဖလေဟိ အညော သင်္ဃော နာမ နတ္ထိ, မဂ္ဂဖလာနိ စ န ကိဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ, တသ္မာ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ မဟာပုညတဒီသင်္ခာတာနံ ဝေတုလ္လကာနံ; တေ သန္ဓာယ **န ဝတ္တဗ္ဗ**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ သင်္ဃော န ပဋိဂ္ဂဏှေယျ, န နံ သတ္ထာ အာဟုနေယျာတိအာဒီဟိ ထောမေယျာ''တိ စောဒေတုံ **နနု သင်္ဃော အာဟုနေယျောတိအာဒိ**မာဟ။ **သင်္ဃဿ အနံ ဒေန္တီ**တိ ''ယေ တေ သင်္ဃဿ ဒေန္တိ, တေ ပဋိဂ္ဂဟကေသု အသတိ ကဿ ဒဒေယျု''န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အာဟုတိံ ဇာတဝေဒေါ တ**တိ သုတ္တံ ပရသမယတော အာဂတံ။ တတ္ထ **မဟာမေဃ**န္တိ မေဃဝုဋ္ဌိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝုဋ္ဌိဥဟိ မေဒနီ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, န မေဃမေဝ။ မဂ္ဂေ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိ ''မဂ္ဂဖလာနိ သင်္ဃော''တိ လဒ္ဓိယာ ဝဒတိ, န စ မဂ္ဂဖလာနေဝ သင်္ဃော။ မဂ္ဂဖလပဋိလာဘဝပရိသုဒ္ဓေ ပန ခန္ဓေ ဥပါဒါယ ပညတ္တာ အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ သင်္ဃော, တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှာတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၃-၇၉၄. ဣဒါနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''မဂ္ဂဖလာနေဝ သင်္ဃော နာမ, န စ တာနိ ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတုံ သက္ကောန္တိ, တသ္မာ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အာဟုနေယျောတိအာဒိ** ''ယဒိ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတုံ န သက္ကုဏေယျ, န နံ သတ္ထာ ဧဝံ ထောမေယျာ''တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဝိသောဓေတီ**တိ မဟပ္ဖလံ ကရောတိ။ သင်္ဃသ္မိဥဟိ အပ္ပံ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ, ဗဟု ဒိန္နံ ဗဟုတရံ။ **ဒက္ခိဏေယျာ**တိ ဒက္ခိဏာရဟာ ဒက္ခိဏာယ အနုစ္ဆဝိကာ, ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတုံ သမတ္ထာတိ အတ္ထော။ **ဒက္ခိဏံ အာရာဓေန္တီ**တိ သမ္ပာဒေန္တိ, အပ္ပမတ္တိကာယပိ ဒက္ခိဏာယ မဟန္တံ ဖလံ ဟပုဏန္တီတိ အတ္ထော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဒက္ခိဏံ ဝိသောဓေတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဘုဉ္ဇတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၅-၇၉၆. ဣဒါနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဘုဉ္ဇတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ရာပိ ''မဂ္ဂဖလာနေဝ သင်္ဃော နာမ, န စ တာနိ ကိဉ္စိ ဘုဉ္ဇန္တိ, တသ္မာ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဘုဉ္ဇတိ, ပိဝတိ, ခါဒတိ, သာယတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ''ယဒိ သင်္ဃော န ဘုဉ္ဇေယျ, သင်္ဃဘတ္တာဒိကရဏံ နိရတ္ထကံ ဘဝေယျာ''တိ စောဒေတုံ **နနု အတ္ထိ ကေစိ သင်္ဃဘတ္တာနိ ကရောန္တီ**တိအာဒိမာဟ။ **ဂဏဘောဇနန္တိ**အာဒိ ''ယဒိ သင်္ဃော န ဘုဉ္ဇေယျ, ကဿ ဂဏဘောဇနာဒီနိ သိယု''န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အဋ္ဌ ပာနာနီ**တိ ဣဒမ္ပိ ''ယဒိ သင်္ဃော န ပိဝေယျ, ကဿေတာနိ ပာနာနိ သတ္ထာ အနုဇာနေယျာ''တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသမိဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သင်္ဃော ဘုဉ္ဇတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. န ဝတ္တဗ္ဗံ သင္ဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၇-၇၉၈. ဣဒါနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင္ဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထာပိ ''မဂ္ဂဖလာနေဝ သင္ဃော နာမ, န စ သက္ကာ တေသံ ကိဉ္စိ အတုံ, န စ တေဟိ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ, နာပိ တေသံ အနေန ကောစိ ဥပကာရော ဣဇ္ဈတိ, တသ္မာ န ဝတ္တဗ္ဗံ သင္ဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အာဟုနေယျော** တိအာဒိ ''ယဒိ သင္ဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလံ န ဘဝေယျ, န နံ သတ္ထာ ဧဝံ ထောမေယျာ''တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသံ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယျာတီတိ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ သင္ဃဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. န ဝတ္တဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၉. ဣဒါနိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ န ကိဉ္စိ ပရိဘုဉ္ဇတိ, လောကာနုဝတ္တနတ္ထံ ပန ပရိဘုဉ္ဇမာနံ ဝိယ အတ္တာနံ ဒဿေတိ, တသ္မာ နိရုပကာရတ္တာ န ဝတ္တဗ္ဗံ တဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလ''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသံယေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဒွိပဒါနံ အဂ္ဂေါ** တိအာဒိ ''မနုဿဒုဿီလေပိ အနံ သဟဿဂုဏံ ဟောတိ, ကိမင်္ဂ ပန ဧဝရူပေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလေ''တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယျာတီတိ။

န ဝတ္တဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဿ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၀-၈၀၁. ဣဒါနိ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ယဒိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဒက္ခိဏာ ဝိသုဇ္ဈေယျ, မဟပ္ဖလာ ဘဝေယျ။ အယကေန အနံ ဒိန္နံ, ပဋိဂ္ဂါဟကေန ဝိပါကော နိဗ္ဗတ္တိတောတိ အညော အညဿ ကာရကော ဘဝေယျ, ပရံကတံ သုခဒုက္ခံ အာပဇ္ဇေယျ, အညော ကရေယျ, အညော ပဋိသံဝေဒေယျ။ တသ္မာ အယကတောဝ အနံ ဝိသုဇ္ဈတိ, နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော, အယကဿေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဝိပါကအာယိကာ ဟောတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အာဟုနေယျာ** တိအာဒိ ''ယဒိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော အနံ န ဝိသုဇ္ဈေယျ, ကိမဿ အာဟုနေယျာဒိဘာဝေါ ကရေယျာ''တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အညော အညဿ ကာရကော** တိ ယဒိ အယကဿ အနုမောဒနာ ပဋိဂ္ဂါဟကေန ကတာ ဘဝေယျ, ယုတ္တံ တရှိပံ သိယာ။ တဿ ပန အနုမောဒနာ ပရိသုဒ္ဓာ ပဋိဂ္ဂါဟကသဒ္ဓါတံ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ မဟာဝိပါကဘာဝေန ဝိသုဇ္ဈတိ, တသ္မာ အစောဒနာ သော ''ပဋိဂ္ဂါဟကတော အနံ ဝိသုဇ္ဈတီ''တိ။

ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ။

သတ္တရသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၈. အဋ္ဌာရသမဝဂ္ဂေါ

၁. မနုဿလောကကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၂-၈၀၃. ဣဒါနိ မနုဿလောကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “တထာဂတော လောကေ, ဇာတော လောကေ သံဝဍ္ဎော, လောကံ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ အနုပလိတ္တော လောကေနာ”တိ (သံ. နိ. ၃.၉၄) သုတ္တံ အယောနိသော ဂဟေတွာ “ဘဂဝါ တုသိတဘဝနေ နိဗ္ဗတ္တော တတ္ထေဝ ဝသတိ, န မနုဿလောကံ အာဂစ္ဆတိ, နိမ္မိတရူပမတ္တကံ ပနေတ္ထ ဒဿေတီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ဝေတုလ္လကာနံယေဝ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ပုဗ္ဗောကာသေန စေဝ သုတ္တသာဓနေန စ သညာပေတုံ **နနု အတ္ထိ** တိအာဒိမာဟ။ **လောကေ ဇာတော**တိ ပဒါဒီ တုသိတပုရံ သန္ဓာယ ဝဒတိ။ သတ္ထာရာ ပနေတံ မနုဿလောကညေဝ သန္ဓာယ လောကံ ဝုတ္တံ။ **လောကံ အဘိဘုယျာ** တိ ပဒါဒီ မနုဿလောကံ အဘိဘဝိတွာတိ ဒိဋ္ဌိယာ ဝဒတိ, သတ္ထာ ပန အာရမ္မဏလောကံ အဘိဘဝိတွာ ဝိဟာသိ။ **အနုပလိတ္တော လောကေနာ** တိ ပဒါဒီ မနုဿလောကေန အနုပလိတ္တတံဝ သန္ဓာယ ဝဒတိ, သတ္ထာ ပန လောကဓမ္မေသု ကိလေသေဟိ အနုပလိတ္တော ဝိဟာသိ။ တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

မနုဿလောကကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ဓမ္မဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၄-၈၀၆. ဣဒါနိ ဓမ္မဒေသနာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “တုသိတပုရေ ဌိတော ဘဂဝါ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ အဘိနိမ္မိတံ ပေသေသိ, တေန စေဝ တဿ စ ဒေသနံ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန ဓမ္မော ဒေသိတော, န ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဝေတုလ္လကာနညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တေန ဓမ္မော ဒေသိတော, သွေဝ သတ္ထာ ဘဝေယျာ”တိ စောဒေတုံ **အဘိနိမ္မိတော ဇိနော**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တထာ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ဓမ္မဒေသနာကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. ကရုဏာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၇-၈၀၈. ဣဒါနိ ကရုဏာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ပိယာယိတာနံ ဝတ္ထူနံ ဝိပတ္တိယာ သရာကနံ ရာဂဝသေန ကရုဏာပတိရူပိကံ ပဝတ္တိံ ဒိသွာ “ရာဂေါဝ ကရုဏာ နာမ, သော စ ဘဂဝတော နတ္ထိ, တသ္မာ နတ္ထိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ကရုဏာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ကရုဏာ နာမေသာ နိက္ကိလေသတာယ စေဝ သတ္တာရမ္မဏတာယ စ စေတောဝိမုတ္တိတာယ စ ဒောသပဋိပက္ခတာယ စ မေတ္တာဒီဟိ သမာနဇာတိကာ, တသ္မာ ယဒိ ဘဂဝတော ကရုဏာ နတ္ထိ, မေတ္တာဒယောပိဿ န သိယု”န္တိ စောဒနတ္ထံ **နတ္ထိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော မေတ္တာ** တိအာဒိမာဟ။ **အာကာရုဏိကော**တိ ပဉှေ တထာရူပံ ဝေဟာရံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကရုဏာကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဂန္ဓဇာတကထာဝဏ္ဏနာ

၈၀၉. ဣဒါနိ ဂန္ဓဇာတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဗုဒ္ဓေ ဘဂဝတိ အယောနိသော ပေမဝသေန “ဘဂဝတော ဥစ္စာရပဿာဝါ အညေ ဂန္ဓဇာတေ အတိဝိယ အဓိဂဏှာတိ, နတ္ထိ တတော စ သုဂန္ဓတရံ ဂန္ဓဇာတ”န္တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧကစ္စာနံ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ယထာပါဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ဂန္ဓဇာတကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ကေမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၀-၈၁၁. ဣဒါနိ ကေမဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ ဗုဒ္ဓေ ဘဂဝတိ အယောနိသော ပေမဝသေနေဝ “ဘဂဝတာ သောတာပန္နော ဟုတွာ သကဒာဂါမိ, သကဒာဂါမိ ဟုတွာ အနာဂါမိ, အနာဂါမိ ဟုတွာ အရဟတ္တံ သစ္ဆာကာသိ, ဧကေနေဝ ပန အရိယမဂ္ဂေန စတ္တာရိ ဖလာနိ သစ္ဆာကာသီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ စတူဟိ ဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နာနံ စတုန္နံ ဖဿာဒီနံ ဧကတော သမောဓာနဝသေန စောဒေတုံ **စတုန္နံ ဖဿာန** န္တိအာဒိမာဟ။ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနာ** တိအာဒိ “ကတရမဂ္ဂေန သစ္ဆိကရောတီ”တိ ပုစ္ဆနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂေနာ** တိ စ ဝုတ္တေ တေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ ပဟာနာဘာဝဝသေန စောဒေတိ။ **ဘဂဝတာ သောတာပန္နော** တိ ဗုဒ္ဓဘူတဿ သောတာပန္နဘာဝေ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ ပရတော ပဉှာဒွယေပိ ဧသေဝ နယော။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ကေမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဈာနသင်္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၃-၈၁၆. ဣဒါနိ ဈာနသင်္ကန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ, ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ ဒုတိယံ ဈာနံ, တတိယံ ဈာနံ, စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီ”တိ (သံ. နိ. ၅.၉၂၃-၉၃၄) ကမံ ပဋိဟဋိဒေသနံ နိဿာယ “တဿ တဿ ဈာနဿ ဥပစာရပ္ပတ္တံ ဝိနာဝ ဈာနာ ဈာနံ သင်္ကမတီ”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟိသာသကာနဉ္စေဝ ဧကစ္စာနဉ္စ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တေ ဒုတိယဇ္ဈာနူပစာရံ အပ္ပတွာ ဥပ္ပဋိပာဋိယာ ပဌမဇ္ဈာနာ ဒုတိယဇ္ဈာနမေဝ သင်္ကမတိ, ပဌမတော တတိယံ, ဒုတိယတော စတုတ္ထမ္ပိ သင်္ကမေယျာ”တိ စောဒေတုံ **ပဌမာ ဈာနာ**တိအာဒိမာဟ။ **ယာ ပဌမဿ** တိအာဒိ “ယဒိ ပဌမတော အနန္တရံ ဒုတိယံ, ဒုတိယာဒီဟိ တ တတိယာဒီနိ သမာပဇ္ဇတိ, ကောဝ ဇ္ဇနေန သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ကာမေ အာဒီနဝတော**တိ ပဌမံ ကာမေ အာဒီနဝတော မနသိ ကရော တော ပဌမာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဈာနက္ခဏေ ပနေသ နိမိတ္တမေဝ မနသိ ကရောတိ။ **တညေဝ ပဌမန္တိ** “ယဒိ ပုရိမဇဝနတော ပစ္ဆိမဇဝနံ ဝိယ အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, ဌပေတွာ ပုရိမပစ္ဆိမဘာဝံ လက္ခဏတော တညေဝ တံ ဘဝေယျာ”တိ စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟီ** တိအာဒီဟိ ပဋိပာဋိယာ ဈာနာနံ ဒေသိတဘာဝံ ဒီပေတိ, န အနန္တရုပ္ပတ္တိံ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ဈာနသင်္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ဈာနန္တရိကကထာဝဏ္ဏနာ

၈၁၇-၈၁၈. ဣဒါနိ ဈာနန္တရိကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ သမယေ “ပဉ္စကနယေ ပဉ္စ ဈာနာနိ ဝိဘတ္တာနိ, ဧကဝလံ တယော သမာဓီ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ”တိ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တဿ သမာဓိနော ဩကာသံ အဇာနန္တာနံ “ပဌမဿ စ ဒုတိယဿ စ ဈာနဿ အန္တရေ ဈာနန္တရိကာ နာမ သော”တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ သမ္မိတိယာနဉ္စေဝ ဧကစ္စာနဉ္စ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ဈာနမ္ပိ စေတသိကာ ဓမ္မာ, ဖဿ သာဒယောပိ, တသ္မာ ယဒိ ဈာနန္တရိကာ နာမ ဘဝေယျ, ဖဿန္တရိကာဒီဟိပိ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒနတ္ထံ **အတ္ထိ ဖဿန္တရိကာ**တိအာဒိမာဟ ။

ဒုတိယဿ စ ဈာနဿာ တိ “ယဒိ ဈာနန္တရိကာ နာမ ဘဝေယျ, ဒုတိယတတိယာဒီနိပိ ဈာနာနေဝ, တေသမ္ပိ အန္တရိကာယ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သော ဧကဝလံ လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ စေဝ ပဋိဇာနာတိ စ။ **ပဌမဿ စာ** တိ ပုဗ္ဗေ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။

၈၁၉. သဝိတက္ကော သဝိစာရော တိအာဒိ “တိဏ္ဏမ္ပိ သမာဓီနံ သမာဓိဘာဝေ သမာနေ အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော ဝ သမာဓိ ဈာနန္တရိကော, န ဣတရောတိ ကော ဧတ္ထ ဝိသေသဟေတူ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၈၂၀-၈၂၂. ဒုဝိန္နံ ဈာနာနံ ပဋ္ဌပုပ္ပန္နာနန္တိ ပဌမဒုတိယာနိ သန္ဓာယ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော “တေသံ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ယေဝ အန္တရေ အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ ဈာနန္တရိကော နာမ ဟောတီ”တိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ **ပဌမံ ဈာနံ နိရုဒ္ဓ**န္တိ ပုဌော တိဏ္ဏံ ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တိ န ယုတ္တာတိ ပဋိဇာနာတိ ။ **အဝိတက္ကော ဝိစာရမတ္တော သမာဓိ ပဌမံ ဈာန**န္တိ စတုက္ကနယဝသေန ပုစ္ဆတိ။ သကတဒီ တသ္မိံ နယေ တဿ အဘာဝတ ပဋိက္ခိပတိ။ **နနု တယော သမာဓီ**တိ ဧတ္ထာယမဓိပ္ပာယော – ယထာ တေသု တီသု သမာဓီသု ဒွေဝ သမာဓီ ဈာနာနေဝ, န ဈာနန္တရိကာ, ဧဝံ ဣတရေနပိ ဈာနေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ, န ဈာနန္တရိကာယာတိ။

ဈာနန္တရိကကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၃-၈၂၅. ဣဒါနိ သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ယသ္မာ ပဌမဿ ဈာနဿ သဒ္ဒော ကဏ္ဋကော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, ယဒိ စ သမာပန္နော တံ န သုဏေယ္យ, ကထံ ကဏ္ဋကော သိယာ။ တသ္မာ သမာပန္နော သဒ္ဒံ, သုဏာတီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒီဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီ** တိအာဒိ “သမာပန္နဿ တာဝ ပဉ္စဒွာရပ္ပဝတ္တံ နတ္ထိ, တသ္မိံ အသတိ ယဒိ သော သဒ္ဒံ သုဏေယ္យ, ရူပမ္ပိ ပဿေယ္ယာ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သဒ္ဒော ကဏ္ဋကော** တိ ဝိက္ခေပကရတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဩဠာရိကေန ဟိ သဒ္ဒေန သောတေ ဃဋ္ဋိတေ ပဌမဇ္ဈာနတော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ, တေနေတံ ဝုတ္တံ, တသ္မာ အသာဓကံ။ **ဒုတိယဿ ဈာနဿ** တိအာဒိ “ယထာ အညောပိ ကဏ္ဋကော အနျောသမာပတ္တိယံ နတ္ထိ, ဧဝံ သဒ္ဒဿဝနမ္ပီ”တိ ဗောဓနတ္ထံ ဝုတ္တံ, တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

သမာပန္နော သဒ္ဒံ သုဏာတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. စက္ခုနာရူပံပဿတီတိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၆-၈၂၇. ဣဒါနိ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ”တိ ဝစနံ နိဿာယ “ပသာဒစက္ခုမေဝ ရူပံ ပဿတီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ , တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒီဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿေယ္យ, ရူပေန ရူပံ ပဿေယ္ယာတီ”တိ စောဒေတုံ **ရူပေန ရူပံ ပဿတီ**တိ အာဟ။ ဣတရော ရူပာယတနံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန ပုဋ္ဌော စက္ခုမေဝ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ပဋိဝိဇာနာတီ**တိ ဧတ္ထ အယမဓိပ္ပာယော – ပဿတီတိ ဟိ မယံ ပဋိဇာနနံ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာမ, န စက္ခုပသံဟာရမတ္တံ။ တသ္မာ ဝဒေဟိ တာဝ “ကိံ တေ စက္ခုမာ ရူပေန ရူပံ ပဋိဝိဇာနာတီ”တိ။ ဣတရော ပုရိမနယေနေဝ ပဋိက္ခိပတိ စေဝ ပဋိဇာနာတိ စ။ အထ နံ “ဧဝံ သန္တေ ရူပံ မနောဝိညာဏံ အာပဇ္ဇတိ, တဉှိ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမာ”တိ စောဒေတုံ **ရူပံ မနောဝိညာဏ**န္တိ အာဟ။ ဣတရော လေသံ အလဘန္တော ပဋိက္ခိပတေဝ။ **အတ္ထိ စက္ခုဿ အာဝဋ္ဋနာ** တိအာဒိ “ယဒိ စက္ခု ပဋိဝိဇာနနဋ္ဌေန ပဿတိ, စက္ခုဝိညာဏဿ ဝိယ တဿာပိ အာဝဇ္ဇနာယ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စောဒေတုံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ယသ္မာ န အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓံ စက္ခု, န တံ အာဝဇ္ဇနာနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္မာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ **သောတေန သဒ္ဒ**န္တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **ဣမေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီ** တိ သသမ္ဘာရကထာနယေန ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဥသုနာ ဝိဇ္ဈန္တောပိ “ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတီ”တိ ဝုစ္စတိ, ဧဝံ စက္ခုဝိညာဏေန ပဿန္တောပိ “စက္ခုနာ ပဿတီ”တိ ဝုတ္တော, တသ္မာ အသာဓကမေဝတံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယောပိ။

စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိကထာဝဏ္ဏနာ။

အဋ္ဌာရသမော ဝဂ္ဂေါ။

၁၉. ကေူနဝိသတိမဝဂ္ဂေ

၁. ကိလေသပဇဟနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၂၈-၈၃၁. ဣဒါနိ ကိလေသပဇဟနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ "ယသ္မာ ကိလေသပဟာနံ နာမ အတ္ထိ, ပဟီန ကိလေသဿ စ အတီတာပိ ကိလေသာ ပဟီနာဝ ဟောန္တိ, အနာဂတာပိ, ပစ္စုပ္ပန္နာပိ, တသ္မာ အတီတေပိ ကိလေသေ ပဇဟတိ, အနာဂတေပိ, ပစ္စုပ္ပန္နေပီ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတီတေ**တိအာဒိပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ ။ သေသံ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတိ။ **နတ္ထိ ကိလေသေ ဇဟတီ**တိ ဣမသ္မိံ ပန ပရတဒိဿ ပဉှေ ယသ္မာ ကစေဝရံ ပဇဟန္တဿ ကစဝရေ ဆဍ္ဍနတယာမေ ဝိယ ကိလေသေ ပဇ ဟန္တဿ န အတီတာဒိဘေဒေသု ကိလေသေသု တယာမော အတ္ထိ, နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ ပန အရိယမဂ္ဂေ ပဝတ္တိတေ ကိလေသာ အနုပ္ပန္နာယေဝ နုပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ပဟီနာ နာမ ဟောန္တိ, တသ္မာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ **တေန ဟိ အတီတေ ကိလေသေ ပဇဟတီ**တိအာဒိ ပန ယသ္မာ "နတ္ထိ ကိလေသပဇဟနာ"တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ, တသ္မာ အတီတာဒိဘေဒေ ပဇ ဟတီတိ ဆလေန ဝုတ္တံ။

ကိလေသပဇဟနကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. သုညတကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၂. ဣဒါနိ သုညတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ **သုညတာ**တိ ဒွေဝ သုညတာ ခန္ဓာနဉ္စ အနတ္တလက္ခဏံ နိဗ္ဗာနဉ္စ။ တေသု အနတ္တလက္ခဏံ တာဝ ဧကစ္စံ ဧကေန ပရိယာယေန သိယာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နံ, နိဗ္ဗာနံ, အပရိယာပန္နမေဝ။ ဣမံ ပန ဝိဘာဂံ အဂ္ဂဟေတွာ "သုညတာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **အနိမိတ္တ** န္တိ သဗ္ဗနိမိတ္တရဟိတံ နိဗ္ဗာနံ။ "အပ္ပဏိဟိတော"တိပိ တဿေဝ နာမံ။ ကသ္မာ ပနေတံ အာဘတန္တိ? အဝိဘဇ္ဇတွာ ဒေသိတဒေ ဒေသာရောပနတ္ထံ။ ယဿ ဟိ အဝိဘဇိတွာ "ဧကဒေသေနေဝ သုညတာ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ"တိ လဒ္ဓိ, တဿ နိဗ္ဗာနမ္ပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓပ ရိယာပန္နန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ ဣမဿ ဒေသဿာရောပနတ္ထံ "အနိမိတ္တံ အပ္ပဏိဟိတ"န္တိ အာဘတံ။ ဣတရော တဿ ပရိယာပန္နဘာဝံ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **သင်္ခါရက္ခန္ဓော န အနိစ္စော** တိအာဒိ နိဗ္ဗာနသင်္ခါတာယ သုညတာယ အနိစ္စဘာဝပတ္တိဒေသဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၈၃၃. သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ သုညတာ တိ "ယဒိ အညဿ ခန္ဓဿ သုညတာ အညက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ, သင်္ခါရ က္ခန္ဓသုညတာယပိ သေသက္ခန္ဓပရိယာပန္နာယ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ သုည တာ န ဝတ္တဗ္ဗာ**တိအာဒိ "ယဒိ သင်္ခါရက္ခန္ဓသုညတာ သေသက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ န ဟောတိ, သေသက္ခန္ဓသုည တာပိ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ န ဟောတီ"တိ ပဋိလောမဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၈၃၄. သုညမိဒံ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ တိ သုတ္တံ ပရသမယတော အာဘတံ။ တတ္ထ **သင်္ခါရာ** တိ "သဗ္ဗေ သင်္ခါ ရာ အနိစ္စာ"တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ဝိယ ပဉ္စက္ခန္ဓာ, တေ စ အတ္တတ္တနိယသုညတ္တာ သုညတာတိ သာသနာဝစရံ ဟော တိ, န ဝိရုဇ္ဈတိ, တသ္မာ အနုညာတံ။ ယသ္မာ ပနေတံ န သုညတာယ သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နဘာဝံ ဒီပေတိ, တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

သုညတကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သာမညဖလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၅-၈၃၆. ဣဒါနိ သာမညဖလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ မဂ္ဂဝီထိယမ္ပိ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယမ္ပိ အရိယမဂ္ ဂဿ ဝိပာကစိတ္တံ သာမညဖလံ နာမာတိ သကသမယေ သန္နိဋ္ဌာနံ။ ယေသံ ပန တထာ အဂ္ဂဟေတွာ "ကိလေသပ

ဟာနစ္ဆေဝ ဖလုပ္ပတ္တိ စ သာမညဖလံ, တသ္မာ အသင္ခတ”န္တိ လဒ္ဓိ, သေယ្យထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာ
ယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ယထာ ပာဠိမေဝ နိယ្យာတီတိ။

သာမညဖလကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃၇-၈၄၀. ဣဒါနိ ပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “ယံ ယံ ပဋိလဗ္ဘတိ, တသ္သ တသ္သ ပဋိလာဘော ပတ္
တိ နာမ။ သာ စ အသင္ခတာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ្យထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္
သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ သေသမိဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ယထာပာဠိမေဝ နိယ្យာတီတိ ။ **န ဝတ္တဗ္ဗ** န္တိအာဒိ
ယာယ လဒ္ဓိယာ ပတ္တိ အသင္ခတာတိ မညတိ, တံ ပကာသေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သကတဒီ “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”တိ ပ
ဋိက္ခိပန္တော ကေဝလံ ပတ္တိယာ ရူပာဒိဘာဝံ န သမ္ပဋိစ္ဆတိ။ န ဟိ ပတ္တိ နာမ ကောစိ ဓမ္မော အတ္ထိ, န ပန အသင္
ခတဘာဝံ အနုဇာနာတိ။ ဣတရော ပန ပဋိက္ခေပမတ္တေနေဝ အသင္ခတာတိ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေတိ, သာ အယောနိသော ပ
တိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာယေဝာတိ။

ပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. တထတာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၁-၈၄၃. ဣဒါနိ တထတာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “ရူပာဒီနံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ရူပာဒိသဘာဝတာသင္ခာ
တာ တထတာ နာမ အတ္ထိ, သာ စ သင္ခတေသု ရူပာဒီသု အပရိယာပန္နတ္တာ အသင္ခတာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယ្យထာပိ ဧ
ကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ , ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ သေသမိဓာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တန
ယတ္တာ ပာကဋမေဝါတိ။

တထတာကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ကုသလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၄-၈၄၆. ဣဒါနိ ကုသလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အနဝဇ္ဇမ္ပိ ကုသလံ ဣဋ္ဌဖလမ္ပိ။ အနဝဇ္ဇံ နာမ ကိ
လေသဝိပ္ပယုတ္တံ။ အယံ နယော ဥပေတ္တ အကုသလံ သဗ္ဗဓမ္မေ ဘဇတိ။ ဣဋ္ဌဝိပာကံ နာမ အာယတိံ ဥပပတ္တိပဝတ္
တေသု ဣဋ္ဌဖလနိပ္ဖာဒကံ ပုညံ။ အယံ နယော ကုသလတ္တိကေ အာဒိပဒမေဝ ဘဇတိ။ ယေသံ ပန ဣမံ ဝိဘာဂံ အဂ္ဂ
ဟေတွာ အနဝဇ္ဇဘာဝမတ္တေနေဝ နိဗ္ဗာနံ ကုသလန္တိ လဒ္ဓိ, သေយ្យထာပိ အန္ဓကာနံ, တေသံ ဣဋ္ဌဝိပာကဋ္ဌေန နိ
ဗ္ဗာနသ္သ ကုသလတာဘာဝံ ဒီပေတုံ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ သေသမိဓာပိ
ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယတ္တာ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ကုသလကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. အစ္စန္တနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄၇. ဣဒါနိ အစ္စန္တနိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ “သကိံ နိမုဂ္ဂေါ နိမုဂ္ဂေါဝ ဟောတီ”တိ (အ.
နိ. ၇.၁၅) သုတ္တံ နိဿာယ “အတ္ထိ ပုထုဇ္ဇနသ္သ အစ္စန္တနိယာမတာ”တိ လဒ္ဓိ, သေယ្យထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တ
ရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ **မာတုဃာတကောတိ**အာဒိ “နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသ္
သ စ မာတုဃာတကာဒီနဉ္စ သမာနေ မိစ္ဆတ္တနိယာမေ မာတုဃာတကာဒီဟိပိ တေ အစ္စန္တနိယတေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ”န္
တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော “နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော သံသာရခာဏုကော ဘဝန္တရေပိ နိယတောဝ ဣမေ ပန ကေသမ္ပိ
ဉေဝ အတ္တဘာဝေ”တိ လဒ္ဓိယာ **န ဟေဝ**န္တိ ပဋိက္ခိပတိ ။

၈၄၈. ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပပ္ပဇ္ဇေယျာ တိ "အယံ နိယတော တ နော တ"တိ ဧဝံ ဥပပ္ပဇ္ဇေယျာတိ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော အနုပ္ပတ္တိကာရဏံ အပဿန္တော ပဋိဇာနာတိ။ **နုပ္ပဇ္ဇေယျာ** တိ ပုဋ္ဌော ပန ယံ ဒိဋ္ဌိံ အာသေဝန္တော နိယာမံ ဩက္ကမန္တော, တတ္ထ အနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတော **ပဟီနာ**တိ ပုဋ္ဌော မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ, တံ ဒိဋ္ဌိံ အာရဗ္ဘ အသမုဒာစာရတော ပဋိဇာနာတိ။ အထ နံ ယသ္မာ ပဟာနံ နာမ ဝိနာ အရိယမဂ္ဂေန နတ္ထိ, တသ္မာ တသ္သ ဝသေန စောဒေတုံ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂေနာ** တိအာဒိမာဟ။ သော ကေနမဂ္ဂေနာပိ အပ္ပဟီနတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန **ကတမေနာ**တိ ပုဋ္ဌော မိစ္ဆာမဂ္ဂံ သန္ဓာယ **အကုသလေနာ**တိအာဒိမာဟ။

၈၄၉. ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဥပပ္ပဇ္ဇေယျာ တိ ဒုတိယနိယာမုပ္ပတ္တိံ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ယသ္မာ "ယေပိ တေ ဩက္ကလာ ဝယဘိညာ နတ္ထိကဝါဒာ အကိရိယဝါဒာ အဟေတုကဝါဒာ"တိ (မ. နိ. ၃.၁၄၃) ဝစနတော တိဿောပိ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော ဧကဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

၈၅၀. အထ နံ "န စ နာမ သော အစ္စန္တနိယာမော"တိ စောဒေတုံ **ဟဉ္စိ** တိအာဒိမာဟ။ အစ္စန္တနိယတဿ ဟိ ဒုတိယနိယာမော နိရတ္ထကော။ **နုပ္ပဇ္ဇေယျာ** တိ ပဥ္ဟော ယံ သဿတဒိဋ္ဌိယာ သဿတန္တိ ဂဟိတံ, တဒေဝ ဥစ္ဆိဇ္ဇိဿတီတိ ဂဟေတ္ဝာ အနုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ပဟီနာ**တိ ပုဋ္ဌော မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနတ္တာ ပဋိက္ခိပတိ, ဝုတ္တနယေန အနုပ္ပဇ္ဇနတော ပဋိဇာနာတိ။ **သဿတဒိဋ္ဌိ ဥပပ္ပဇ္ဇေယျာ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ ဝိစိကိစ္ဆာတရေ ဝုတ္တနယမေဝ။

၈၅၁-၈၅၂. န ဝတ္တဗ္ဗ န္တိ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ, သုတ္တဿ အတ္ထိတာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ န ပန သော ဘဝန္တရေပိ နိယုတ္တော။ ဣမသ္မိံ ဧဝ ဟိ ဘဝေ အဘဗ္ဗော သော တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဇဟိတုန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော, တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။ **သဗ္ဗကာလံ ဥမ္မုဇ္ဇိတွာ နိမုဇ္ဇတီ** တိအာဒိ ဝစနမတ္တေ အဘိနိဝေသံ အကတွာ အတ္ထော ပရိယေသိတဗ္ဗောတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ။

အစ္စန္တနိယာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ

၈၅၃-၈၅၆. ဣဒာနိ ဣန္ဒြိယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ လောကိယာ သဒ္ဓာ သဒ္ဓါ ဧဝ နာမ, န သဒ္ဓိန္ဒြိယံ။ တထာ လောကိယံ ဝီရိယံ။ပေ.။ သတိ။ သမာဓိ။ ပညာ ပညာယေဝ နာမ, န ပညိန္ဒြိယန္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဟေတုဝါဒနဉ္စေဝ မဟိသာသကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ ။ **နတ္ထိ လောကိယာ သဒ္ဓါ**တိအာဒိ ယသ္မာ လောကိယာပိ သဒ္ဓါဒယော ဓမ္မာ အဓိပတိယဋ္ဌေန ဣန္ဒြိယံ, န သဒ္ဓာဒီဟိ အညံ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိ နာမ အတ္ထိ, တသ္မာ လောကိယာနမ္ပိ သဒ္ဓာဒီနညေဝ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒိဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အတ္ထိ လောကိယော မနော**တိအာဒိ ယထာ တေ လောကိယာပိ မနာဒယော ဓမ္မာ မနိန္ဒြိယာဒီနိ, ဧဝံ လောကိယာ သဒ္ဓါဒယောပိ သဒ္ဓိန္ဒြိယာနီတိ ဥပမာယ တဿတ္ထဿ ဝိဘာဝနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတီတိ။

ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ။

ဒုတိယဝဂ္ဂေါ။

၂၀. ဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. အသဒ္ဒိုစ္စကထာဝဏ္ဏနာ

၈၅၇-၈၆၂. ဣဒါနိ အသဒ္ဒိုစ္စကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “အာနန္တရိယဝတ္ထူနိ နာမ ဂရူနိ ဘာရိယာနိ, တသ္မာ
အသဒ္ဒိုစ္စာပိ တေသု ဝတ္ထူသု ဝိကောပိတေသု အာနန္တရိကော ဟောတီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧကစ္စာနံ
ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အသဒ္ဒိုစ္စာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယ
သ္မာ အာနန္တရိယကမ္မံ နာမ ကမ္မပထပ္ပတ္တံ။ ယဒိ စ အသဒ္ဒိုစ္စ ကမ္မပထဘေအေ သိယာ, အဝသေသာ ဟဏ္ဏာတိပ
ာတာဒယောပိ အသဒ္ဒိုစ္စ ဘဝေယျု”န္တိ စောဒနတ္ထံ **အသဒ္ဒိုစ္စဟဏ္ဏံ ဟန္တွာ** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တထာရူပ
ယ လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန ပဋိက္ခိပတိ။ သေသံ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတိ။ **န ဝတ္တဗ္ဗံ မာတုဃာတကော** တိ ပုစ္ဆာ ပရတဒိ
ဿ, ရောဂပဋိကာရာဒိကာလေ အသဒ္ဒိုစ္စ ဃာတံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိဿ။ **နနု မာတာ ဇီဝိတာ တေရောပိတာ**
တိ ပဥှာပိ အသဒ္ဒိုစ္စ တေရောပိတံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိဿေဝ။ ဧဝံ အဓိပ္ပာယံ ပန အဂ္ဂဟေတွာ ဟဉ္စိတိ
လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ ဣတရဿ။ တံ အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတမေဝ။ ပိတုဃာတကာဒီသုပိ ဧသေဝ န
ယော။ သင္ဃဘေဒကေ ပန ဓမ္မသညီ သန္ဓာယ **သင္ဃဘေအေ အာနန္တရိကော** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, “သင်္ဃံ သမဂ္ဂ
ံ ဘေတွာတန, ကပ္ပံ နိရယမှိ ပစ္စတီ”တိ ဝစနံ အယောနိသော ဂဟေတွာ ပဋိညာ ပရတဒိဿ။ ပုန **သဗ္ဗေ** တိ ပုဋ္ဌော
သကပက္ခေ ဓမ္မသညီ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ပရပက္ခေ ဓမ္မသညီ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ဓမ္မသညီ**တိ ပဥှာဒ္ဝယေပိ ဧ
သေဝ နယော။ **နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ** တိ သုတ္တံ ဧကန္တေနေဝ ဓမ္မတဒိဿ အာနန္တရိကဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။
အာပာယိကော နေရယိကောတိ ကထာယပိ အဓမ္မတဒီယေဝ အဓိပ္ပေတော။ ဣတရော ပန အဓိပ္ပာယံ အဂ္ဂဟေတွာ
လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေတိ။ သာ အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာယေဝတိ။

အသဒ္ဒိုစ္စကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၃-၈၆၅. ဣဒါနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ ဉာဏံ – လောကိယဉ္စ လောကုတ္တရဉ္စ။ လောကိယံ
သမာပတ္တိဉာဏမ္ပိ ဟောတိ အနာဒိဝသေန ပဝတ္တံ ကမ္မဿကတဉာဏမ္ပိ; လောကုတ္တရံ သစ္စပရိစ္ဆေဒကံ မဂ္ဂဉာ
ဏမ္ပိ ဖလဉာဏမ္ပိ။ ဣမံ ပန ဝိဘာဂံ အကတွာ “သစ္စပရိစ္ဆေဒကမေဝ ဉာဏံ န ဣတရံ, တသ္မာ နတ္ထိ ပုထုဇ္ဇနဿ
ဉာဏ”န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဟေတုတာအနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။
ပညာတိအာဒိ ဉာဏဝေဝစနဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေနေတံ ဒီပေတိ – ယဒိ တဿ ဉာဏံ နတ္ထိ, ပညာဒယောပိ နတ္ထိ။ အထ
ပညာဒယော အတ္ထိ, ဉာဏမ္ပိ အတ္ထိ။ ကသ္မာ? ပညာဒီနံ ဉာဏတော အနညတ္တာတိ။ **ပဌမံ ဈာန**န္တိအာဒိ သမာပတ္
တိဉာဏဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **အနံ ဒဒေယျာ** တိအာဒိ ကမ္မဿကတဉာဏဿ။ **ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီ** တိ လောကု
တ္တရမဂ္ဂဉာဏမေဝ ဒီပေတိ, န စ လောကုတ္တရမေဝ ဉာဏန္တိ။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. နိရယပာလကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၆. ဣဒါနိ နိရယပာလကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ “နိရယေ နေရယိကကမ္မာနေဝ နိရယပာလရူပဝသေန ဝဓေန္တ
တိ, နတ္ထိ နိရယပာလာ နာမ သတ္တာ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိ
ညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “ယဒိ တတ္ထ နိရယပာလာ န သိယုံ, ကမ္မကာရဏာပိ န ဘဝေယျုံ။ ကာရဏိကေသု ဟိ သတိ
ကာရဏာ”တိ စောဒေတုံ **နတ္ထိ နိရယေသူ**တိအာဒိမာဟ။

၈၆၇-၈၆၈. အတ္ထိ မနုဿေသူ တိ ပစ္စက္ခေန ဉာပနတ္ထံ။ ယထာ ဟိ မနုဿေသု သတိ ကာရဏိကေသု ကာရ
ဏာ, ဧဝံ တတ္ထာပီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ **အတ္ထိ နိရယေသူ** တိ ပုစ္ဆာ ပရတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ န

ဝေဿဘူ နောပိ စ ပေတ္တိရာဇာတိ ပရတဒိနာ သကသမယတော သုတ္တံ အာဘတံ။ တံ ပန သာသနာဝစရိကန္တိ သက တဒိနာ အနုညာတံ။ တတ္ထ **ဝေဿဘူ** တိ ဧကော ဒေဝေါ။ **ပေတ္တိရာဇာ** တိ ပေတ္တိဝိသယေ ပေတမဟိဒ္ဓိကော။ **သော မာဒယော** ဟာကပ္ပာ ဧဝ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – အတ္တနော ကမ္မေဟိ ဣတော ပဏုန္နံ ပရလောကံ ပတ္တံ ပုရိသံ န ဧတေ ဝေဿဘူအာဒယော ဟနန္တိ။ ယေဟိ ပန သော ကမ္မေဟိ တတ္ထ ပဏုန္နော, တာနိ သကာနိ ကမ္မာနိယေဝ နံ တတ္ထ ဟနန္တီတိ ကမ္မဿကတံ ဒီပေတိ, န နိရယပာလာနံ အဘာဝံ။ သကတဒိနာ ပန **တမေနံ, ဘိက္ခဝေ** တိ အာဘတာနိ သုတ္တ တပအနိ နီတတ္ထာနေတတိ။

နိရယပာလကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. တိရစ္ဆာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆၉-၈၇၁. ဣဒာနိ တိရစ္ဆာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒေဝေသု ဧရာဝဏာဒယော ဒေဝပုတ္တာ ဟတ္ထိဝဏ္ဏံ အဿဝဏ္ဏံ ဝိကုဗ္ဗန္တိ, နတ္ထိ တတ္ထ တိရစ္ဆာနဂတာ။ ယေသံ ပန တိရစ္ဆာနဝဏ္ဏိနော ဒေဝပုတ္တေ ဒိသွာ တ "အတ္ထိ ဒေဝေသု တိရစ္ဆာနဂတာ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ "ယဒိ ဒေဝယောနိယံ တိရစ္ဆာနဂတာ သိယုံ, တိရစ္ဆာနယောနိယမ္ပိ ဒေဝါ သိယု"န္တိ စောဒေတုံ **အတ္ထိ တိရစ္ဆာနဂတေသူ** တိအာဒိမာဟ။ **ကီဋာ**တိအာဒိ ယေသံ သော အဘာဝံ ဣစ္ဆတိ, တေ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **ဧရာဝဏော**တိ ပဋ္ဌေဟ တဿ အတ္ထိတာယ ပဋိညာ သကတဒိဿ , န တိရစ္ဆာနဂတဿ။ **ဟတ္ထိဗန္ဓာ** တိအာဒိ "ယဒိ တတ္ထ ဟတ္ထိအာဒယော သိယုံ, ဟတ္ထိဗန္ဓာဒယောပိ သိယု"န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ယာဝသိကာ**တိ ယဝ ဿ အာယကာ။ **ကာရဏိကာ**တိ ဟတ္ထာစရိယာဒယော, ယေဟိ တေ နာနာဝိဓံ ကာရဏံ ကရေယျုံ။ **ဘတ္တကာရကာ** တိ ဟတ္ထိအာဒီနံ ဘတ္တရန္ဓကာ။ **န ဟေဝ**န္တိ တထာ အနိစ္ဆန္တော ပဋိက္ခိပတီတိ။

တိရစ္ဆာနကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. မဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၂-၈၇၅. ဣဒာနိ မဂ္ဂကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယေသံ "ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီ ဝေ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတီ"တိ (အ. နိ. ၃.၄၃၁) ဣဒဗ္ဗေဝ သုတ္တံ သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝေနုဋ္ဌ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တ တတံ နိဿာယ "နိပ္ပရိယာယေန ပဉ္စင်္ဂိကောဝ မဂ္ဂေါ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟိသာသကာနံ, တေ သန္ဓာယ **ပ ဉ္စင်္ဂိကော**တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သမ္မာဝါစာ မဂ္ဂင်္ဂံ, သာ စ န မဂ္ဂေါတိ** အာဒိ ပရသမယဝ သေန ဝုတ္တံ။ ပရသမယသ္မိဉှိ သမ္မာဝါစာဒယော မဂ္ဂင်္ဂန္တိ အာဂတာ။ ရူပတ္တာ ပန မဂ္ဂေါ န ဟောတီတိ ဝဏ္ဏိ တာ။ **သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်္ဂ**န္တိအာဒိ မဂ္ဂင်္ဂဿ အမဂ္ဂတာ နာမ နတ္ထီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ**တိ သုတ္တေ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ မဂ္ဂဘာဝနာ နာမ ဟောတိ, န ဣတရဿာတိ အာဂမနိယပဋိပဒာယ ဝိသုဒ္ဓိဘာဝဒ ဿနတ္ထံ "ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတီ"တိ ဝုတ္တံ, န ဣမေဟိ ဝိနာ ပဉ္စင်္ဂိကဘာဝဒဿ သနတ္ထံ။ တေနေတဟ "ဧဝမဿာယံ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပာရိပူရိံ ဂစ္ဆတီ"တိ။ သကတဒိနာ အာ ဘတသုတ္တံ နီတတ္ထမေဝါတိ။

မဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၆-၈၇၇. ဣဒာနိ ဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ ဒွါဒသာကာရဉာဏံ သန္ဓာယ "ဒွ တဒသဝတ္ထုကံ ဉာဏံ လောကုတ္တရ"န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိ ဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ "သစေ တံ ဒွါဒသဝတ္ထုကံ, ဒွါဒသဟိ မဂ္ဂဉာဏေဟိ ဘဝိတဗ္ဗ"န္တိ စောဒေတုံ **ဒွ တဒသာ**တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော မဂ္ဂဿ ဧကတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ, ဧကေကသ္မိံ သစ္စေ သစ္စဉာဏကိစ္စဉာဏ ကတဉာဏာနံ ဝသေန ဉာဏနာနတ္တံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ **ဒွါဒသ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ တိ သုတ္တံ သဒ္ဓိံ ပုဗ္ဗဘာဂပရဘာဂေဟိ ဉာဏနာနတ္တံ ဒီပေတိ, န အရိယမဂ္ဂသ္သ ဒ္ြတဒသ ဉာဏ တံ။ တသ္မာ အသာဓကေန္တိ။

ဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ။

ဝီသတိမော ဝဂ္ဂော။

စတုတ္ထပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

၂၁. ဧကဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. သာသနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၈. ဣဒါနိ သာသနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ တိဿော သင်္ဂီတိယော သန္ဓာယ "သာသနံ နဝံ ကတ"န္တိ စ "အတ္ထိ ကောစိ တထာဂတဿ သာသနံ နဝံ ကရောတီ"တိ စ "လဗ္ဘာ တထာဂတဿ သာသနံ နဝံ ကာတု"န္တိ စ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ တီသုပိ ကထာသု ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **သတိပဋ္ဌာနာ** တိအာဒိ သာသနံ နာမ သတိပဋ္ဌာနာဒယော စေဝ အရိယဓမ္မာ, ကုသလာဒီနဉ္စ ဒေသနာ။ တတ္ထ ယေသံ ဘဂဝတာ ဒေသိတာ သတိပဋ္ဌာနာဒယော, ဥပေတ္တ တေ အညေသံ တ သတိပဋ္ဌာနာဒီနံ ကရဏေန အ ကုသလာဒီနံ တ ကုသလာဒိဘာဝကရဏေန သာသနံ နဝံကတံ နာမ ဘဝေယျ, ကိံ တံ ဧဝံ ကတံ ကေနစိ, အတ္ထိ တ ကော စိ ဧဝံ ကရောတိ, လဗ္ဘာ တ ဧဝံ ကာတုန္တိ တီသုပိ ပုစ္ဆာသု စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျ ယာတီတိ။

သာသနကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အဝိဝိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၈၇၉-၈၈၀. ဣဒါနိ အဝိဝိတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ယော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နော, သော တေန အဝိဝိတ္တော နာမာတိ ဣဒံ သကသမယေ သန္နိဋ္ဌာနံ။ ယသ္မာ ပန ပုထုဇ္ဇနေန တေဓာတုကာ ဓမ္မာ အပရိ ညာတာ, တသ္မာ သော ဧကက္ခဏေယေဝ သဗ္ဗေဟိပိ တေဓာတုကေဟိ ဓမ္မေဟိ အဝိဝိတ္တောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျ ယထာပိ တေသညေဝ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဖဿေဟီ** တိအာဒိ သဗ္ဗေသံ ဖဿာဒီ နံ ဧကက္ခဏေ ပဝတ္တိဒေါသဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အဝိဝိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. သညောဇနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၁-၈၈၂. ဣဒါနိ သညောဇနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အရဟာ သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝိသယံ န ဇာနာတိ, တသ္မာ တဿ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာဝိစိကိစ္ဆာဟိ အပ္ပဟီနာဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ သညာယ "အတ္ထိ ကိဉ္စိ သညောဇနံ အပ္ပဟာယ အရဟ တ္တပ္ပတ္တီ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရ ဿ။ **အတ္ထိ ကိဉ္စိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ** တိအာဒိ အရဟတော သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗံ ဗုဒ္ဓဝိ သယ**န္တိ ပဋ္ဌဟာဒ္ဒဝယေ အရဟတော သဗ္ဗညုတညာဏာဘာဝေန ပဋိသေဓော ကတော, န အဝိဇ္ဇာဝိစိကိစ္ဆာနံ အပ္ပဟာနေန။ ဣတရော ပန တေသံ အပ္ပဟီနတံ သန္ဓာယ **တေန ဟီ**တိ လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌပေတိ။ သာ အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပ တိဋ္ဌိတာဝ ဟောတီတိ။

သညောဇနကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဣဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၃-၈၈၄. ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဣဒ္ဓိ နာမေသာ ကတ္ထစိ ဣဇ္ဈတိ, ကတ္ထစိ န ဣဇ္ဈတိ, အနိစ္စာဒီနံ နိစ္စာဒိကရဏေ ဧကန္တေနေဝ န ဣဇ္ဈတိ။ သဘာဂသန္တတိံ ပန ပရိဝတ္တေတွာ ဝိသဘာဂသန္တတိကရ ဏေ တ သဘာဂသန္တတိံဝသေနေဝ စိရတရပ္ပဝတ္တနေ တ ယေသံ အတ္ထာယ ကရိယတိ, တေသံ ပုညာဒီနိ ကာရဏာနိ နိဿာယ ကတ္ထစိ ဣဇ္ဈတိ, ဘိက္ခူနံ အတ္ထာယ ဟနီယဿ သပ္ပိခီရာဒိကရဏေ ဝိယ မဟာဓာတုနိဓာနေ ဒီပာဒီနံ စိ ရဿန္တာနပ္ပဝတ္တနေ ဝိယ စာတိ ဣဒံ သကသမယေ သန္နိဋ္ဌာနံ။ ယံ ပန အာယသ္မာ ပိလိန္ဒဝစ္ဆော ရညော ပာသာဒံ သု ဝဏ္ဏန္တွေဝ အဓိမုစ္စိ, တံ နိဿာယ ယေသံ "အတ္ထိ အဓိပ္ပာယဣဒ္ဓီ"တိ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ

သန္ဓာယ **အတ္ထိ အဓိပ္ပာယကတ္ထိ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ။ တတ္ထ **အဓိပ္ပာယကတ္ထိ** တိ အဓိပ္ပာယကတ္ထိ, ယထာဓိပ္ပာယံ ကတ္ထုနကတ္ထိတိ အတ္ထော။ **အာမန္တာ** တိ လဒ္ဓိမတ္တေ ဌတွာ ပဋိညာ ပရတာဒိသ္သ။ အထ နံ အနိစ္စာဒီနံ နိစ္စာဒိ တာယ အနုယုဥ္ဇိတုံ **နိစ္စပဏ္ဏာ ရုက္ခာ ဟောန္တု** တိအာဒိမာဟ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနေ **သုဝဏ္ဏော စ ပနာသီ**တိ ရညော ပုညူပနိဿယေန အာသိ, န ကေဝလံ ထေရဿ အဓိပ္ပာယေနေဝ။ တသ္မာ အသာဓကမေတန္တိ။

ကတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ။

၅. ဗုဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၅. ဣဒါနိ ဗုဒ္ဓကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဌပေတွာ တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ သရီရဝေမတ္တတံ အာယုဝေမတ္တတံ ပဘာဝေမတ္တတဉ္စ သေသေဟိ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓေဟိ ဟီနာတိရေကတာ နာမ နတ္ထိ။ ယေသံ ပန အဝိသေသေနေဝ အ တ္ထီတိ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ **အတ္ထိ ဗုဒ္ဓါန** န္တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ဗုဒ္ဓဓမ္မေဟိ အနုယုဥ္ဇိတုံ **သတိပဋ္ဌာနတော** တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တေသံ ဝသေန ဟီနာတိရေကတံ အပဿ န္တော ပဋိက္ခိပတိယေဝါတိ။

ဗုဒ္ဓကထာဝဏ္ဏနာ။

၆. သဗ္ဗဒိသာကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၆. ဣဒါနိ သဗ္ဗဒိသာကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ စတူသု ဒိသာသု ဟေဋ္ဌာ ဥပရီတိ သမန္တတော လောကဓာတု သန္နိတသံ, သဗ္ဗလောကဓာတူသု စ ဗုဒ္ဓါ အတ္ထီတိ အတ္တနော ဝိကပ္ပသိပ္ပံ ဥပ္ပာဒေတွာ “သဗ္ဗဒိသာသု ဗုဒ္ဓါ တိဋ္ဌန္တီ”တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ မဟာသင်္ဃိကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ပုရတ္ထိမာယာ**တိ ပုဋ္ဌော သကျမုနိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန ပုဋ္ဌော လဒ္ဓိဝသေန အညလောကဓာတုယံ ဌိတံ သန္ဓာယ ပ ဋိဇာနာတိ။ **ကိံနာမော သော ဘဂဝါ** တိအာဒိ “သစေ တွံ ဇာနာသိ, နာမာဒိဝသေန နံ ကထေဟီ”တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သဗ္ဗဒိသာကထာဝဏ္ဏနာ။

၇. ဓမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၇-၈၈၈. ဣဒါနိ ဓမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ရူပာဒယော ရူပာဒိသဘာဝေန နိယတာ န တံ သဘာဝံ ဝိဇဟန္တိ, တသ္မာ သဗ္ဗဓမ္မာ နိယတာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဧကစ္စာနဉ္စ ဥတ္တရာပထကာ နံ; တေ သန္ဓာယ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “သစေ တေ နိယတာ, မိစ္ဆတ္တ နိယတာ ဝါ သိယုံ သမ္မတ္တနိယတာ ဝါ, ဣတော အညော နိယာမော နာမ နတ္ထီ”တိ စောဒေတုံ **မိစ္ဆတ္တနိယတာ** တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဋိက္ခေပေါ စ ပဋိညာ စ ပရတာဒိသ္သ။ **ရူပံ ရူပဋ္ဌေန** တိအာဒိ ယေနတ္ထေန နိယတာတိ ဝဒတိ, တ ဿ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာယံ အဓိပ္ပာယော – ရူပဉ္ဟိ ရူပဋ္ဌေန နိယတန္တိ ရူပံ ရူပမေဝ, န ဝေဒနာဒိ သဘာဝန္တိ အဓိပ္ပာယေန ဝတ္တဗ္ဗံ, ဣတော အညထာ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ရူပဋ္ဌတော အညဿ ရူပဿ အဘာ တာ။ ရူပသဘာဝတော ဟိ ရူပဋ္ဌော, ရူပသဘာဝတော စ ရူပမေဝ, န ရူပတော အညော။ ဝေဒနာဒီဟိ ပနဿ နာနတ္တပညာပန တ္ထံ ဧသ တေဟာရော ဟောတီတိ။ တသ္မာ “ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတ”န္တိ ဝဒန္တေန ရူပံ နိယတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နိ ယတဉ္စ နာမ မိစ္ဆတ္တနိယတံ ဝါ သိယာ သမ္မတ္တနိယတံ ဝါ, ဣတော အညော နိယာမော နာမ နတ္ထီတိ။ အထ ကသ္မာ ပဋိဇာနာတီတိ? အတ္ထန္တရဝသေန။ **ရူပံ ရူပဋ္ဌေန နိယတ** န္တိ ဧတ္ထ ဟိ ရူပံ ရူပမေဝ, န ဝေဒနာဒိသဘာဝန္တိ အယမ တ္ထော။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ ဣတော အညထာ ပနဿ နိယတတ္တံ နတ္ထီတိ ပုန တေနေဝ နယေန စောဒေတုံ **မိစ္ဆ တ္တနိယတ**န္တိအာဒိမာဟ ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ **တေန ဟိ ရူပ**န္တိ လဒ္ဓိပိ အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတီတိ။

ဓမ္မကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈၉-၈၉၁. ဣဒါနိ ကမ္မကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ယသ္မာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယာဒီနိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌာဒီဟိ နိယတာနိ, တသ္မာ သဗ္ဗေ ကမ္မာ နိယတာ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ တေသညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌေန နိယတ** န္တိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဋ္ဌမေဝ။ သစေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပါကံ အတုံ သက္ကောတိ ဒေတိ, နော စေ အဟောသိကမ္မံ နာမ ဟောတီတိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကတဒိဿ။ မိစ္ဆတ္တသမ္မတ္တနိယာမဝသေန ပနေတံ အနိယတမေဝါတိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ။

ဧကောဝီသတိမော ဝဂ္ဂေါ။

၂၂. ဗာဝီသတိမဝဂ္ဂေ

၁. ပရိနိဗ္ဗာနကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၂. ဣာအနိ ပရိနိဗ္ဗာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ယသ္မာ အရဟာ သဗ္ဗညုဝိသယေ အပ္ပဟီနသံယောဇနော၀ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, တသ္မာ အတ္ထိ ကိဉ္စိ သံယောဇနံ အပ္ပဟာယ ပရိနိဗ္ဗာန''န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ပရိနိဗ္ဗာနကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. ကုသလစိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၄-၈၉၅. ဣာအနိ ကုသလစိတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ အရဟာ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တော ပရိနိဗ္ဗာယန္တောပိ သတော သမ္ပဇာနော၀ ပရိနိဗ္ဗာတိ, တသ္မာ ကုသလစိတ္တော ပရိနိဗ္ဗာယတီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ ယသ္မာ ကုသလစိတ္တော နာမ ပုညာဘိသင်္ခါရာဘိသင်္ခရဏာဒိဝသေန ဟောတိ, တသ္မာ တေနတ္တေန စောဒေတုံ **အရဟာ ပုညာဘိသင်္ခါရ** န္တိအာဒိမာဟ။ သေသမေတ္ထ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတိ။ **သတော သမ္ပဇာနော** တိ ဣဒံ ဇဝနက္ခဏေ ကိရိယသတိသမ္ပဇညာနံ ဝသေန အသမ္မောဟမရဏဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ, န ကုသလစိတ္တဒီပနတ္ထံ။ တသ္မာ အသာဓကန္တိ။

ကုသလစိတ္တကထာဝဏ္ဏနာ။

၃. အာနေဉ္ဇကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၆. ဣာအနိ အာနေဉ္ဇကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဘဂဝတ စတုတ္ထဇ္ဈာနေ ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာယီတိ သလ္လက္ခေတွာ ''အရဟာ အာနေဉ္ဇေ ဌိတော ပရိနိဗ္ဗာယတီ''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ **ပကတိစိတ္တေ** တိ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ။ သဗ္ဗေ ဟိ သညိနော သတ္တာ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ ဌတွာ ဘဝင်္ဂပရိယောသာနေန စုတိစိတ္တေန ကာလံ ကရောန္တိ။ ဣတိ နံ ဣမိနာ အတ္ထေန စောဒေတုံ ဧဝမာဟ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ စတုတ္ထေကာရဘဝေ အရဟတော ပကတိစိတ္တမ္ပိ အာနေဉ္ဇံ ဟောတိ, အယံ ပန ပဉ္စဟာ ပဉ္စဝေကာရဘဝဝသေန ဥဒ္ဓဋော။ တသ္မာ **နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ** တိ အာဟ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

အာနေဉ္ဇကထာဝဏ္ဏနာ။

၄. ဓမ္မာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ

၈၉၇. ဣာအနိ ဓမ္မာဘိသမယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ အတီတဘဝေ သောတာပန္နံ မာတုကုစ္ဆိယံ ဝသိတွာ နိက္ခန္တံ ဒိသွာ ''အတ္ထိ ဂဗ္ဘသေယျာယ ဓမ္မာဘိသမယော''တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရသ္သ။ အထ နံ ''ယဒိ တတ္ထ ဓမ္မာဘိသမယော အတ္ထိ, ဓမ္မာဘိသမယသ္သ ကာရဏေဟိ ဓမ္မဒေသနာဒီဟိ ဘဝိတဗ္ဗ''န္တိ စောဒေတုံ **အတ္ထိ ဂဗ္ဘသေယျာယ ဓမ္မဒေသနာ** တိအာဒိမာဟ။ **သုတ္တသ္သာ** တိအာဒိ ဘဝင်္ဂတရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဂဗ္ဘသေယျာယ ဟိ ယေဘုယ္ယေန ဘဝင်္ဂမေဝ ပဝတ္တတိ။ တေနေဝ သတ္တော ကိရိယမယပ္ပဝတ္တာဘာဝတ သုတ္တော, ဘာဝနာနုယောဂသ္သ အဘာဝတ ပမတ္တော, ကမ္မဋ္ဌာနပရိဂ္ဂဟကာနံ သတိသမ္ပဇညာနံ အဘာဝတ မုဋ္ဌသ္သတိ အသမ္ပဇာနော နာမ ဟောတိ, တထာရူပသ္သ ကုတော ဓမ္မာဘိသမယောတိ?

ဓမ္မာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ။

၅-၇. တိသ္သောပိကထာဝဏ္ဏနာ

၇၉၈-၉၀၀. ဣ္ကာနိ တိသ္သောပိကထာ နာမ ဟောန္တိ။ တတ္ထ အစိရဇာတာနံ ပန သောတာပန္နာနံ အရဟတ္တပ္ပတ္တိံ သုပ္ပတသာယ စ ဥပဟသိကာယ သတ္တဝသ္သိကံ ဂဗ္ဘံ ဒိသွာ "အတ္ထိ ဂဗ္ဘသေယ္ယာယ အရဟတ္တပ္ပတ္တီ"တိ စ သုပိနေ အာကာသဂမနာဒီနိ ဒိသွာ "အတ္ထိ ဓမ္မာဘိသမယော"တိ စ "အတ္ထိ တတ္ထ အရဟတ္တပ္ပတ္တီ"တိ စ ဣ္ကာပိ ယေသံ လဒ္ဓိယော, သေယ္ယထာပိ တေသညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣ္ကတရသ္သ။ သေသမေတ္ထ ပုရိမကထာ သဒိသမေဝာတိ။

တိသ္သောပိကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. အဗ္ယာကတကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၁-၉၀၂. ဣ္ကာနိ အဗ္ယာကတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ "အဝ္ဒေသာ, ဘိက္ခဝေ, စေတနာ, သာ စ ခော အဗ္ဗောဟာရိကာ"တိ (ဟရာ. ၂၃၅) ဝစနတော "သဗ္ဗံ သုပိနဂတသ္သ စိတ္တံ အဗ္ယာကတ"န္တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနညေဝ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣ္ကတရသ္သ။ သေသမေတ္ထ ယထာ ဟာဠိမေဝ နိယ္ယာတိ။ **သုပိနဂတသ္သ စိတ္တံ အဗ္ဗောဟာရိက** န္တိ ဣ္ကဒံ အာပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သုပိနဂတသ္သ ဟိ ဟဏာတိပာတာဒိဝသေန ကိဋ္စ္ဖာပိ အကုသလစိတ္တံ ပဝတ္တတိ, ဝတ္ထုဝိကောပနံ ပန နတ္ထီတိ န သက္ကာ တတ္ထ အာပတ္တိံ ပညပေတုံ။ ဣ္ကမိနာ ကာရဏေန တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ, န အဗ္ယာကတတ္တာတိ။

အဗ္ယာကတကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အာသေဝနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၃-၉၀၅. ဣ္ကာနိ အာသေဝနပစ္စယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ခဏိကာ , န ကောစိ မုဟုတ္တမ္ပိ ဌတွာ အာသေဝနပစ္စယံ အာသေဝတိ နာမ။ တသ္မာ နတ္ထိ ကိဋ္စ္ဖိ အာသေဝနပစ္စယတာ။ အာသေဝနပစ္စယတာယ ဥပ္ပန္နံ ပန န ကိဋ္စ္ဖိ အတ္ထီတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ တေသညေဝ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣ္ကတရသ္သ။ အထ နံ သုတ္တဝသေနေဝ ပညာပေတုံ **နနု ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ ဟဏာတိပာတော** တိအာဒိ အာဘတံ။ တံ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝာတိ။

အာသေဝနပစ္စယကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ခဏိကကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၆-၉၀၇. ဣ္ကာနိ ခဏိကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ သဗ္ဗသင်္ခတဓမ္မာ အနိစ္စာ, တသ္မာ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာယေဝ။ သမာနာယ ဟိ အနိစ္စတာယ ကောစိ လဟုံ ဘိဇ္ဇတိ, ကောစိ စိရေနာတိ ကော ဧတ္ထ နိယာမောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယ္ယထာပိ ပုဗ္ဗသေလိယာပရသေလိယာနံ; တေ သန္ဓာယ **ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ** တိ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣ္ကတရသ္သ။ **စိတ္တေ မဟာပထဝီ** တိအာဒီသု တေသံ တထာ သဏ္ဌာနံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ **စက္ခာယတနန္တိ**အာဒိ "ယဒိ သဗ္ဗေ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ ဘဝေယ္ယုံ, စက္ခာယတနာဒီနိ စက္ခုဝိညာဏာဒီဟိ သဒ္ဓိံယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈေယျု"န္တိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣ္ကတရော ပန အန္တောမာတုကုစ္ဆိဂတသ္သ ဝိညာဏုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ , ပဝတ္တံ သန္ဓာယ လဒ္ဓိဝသေန ပဋိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝာတိ။ **တေန ဟိ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာ**တိ ယသ္မာ နိစ္စာ န ဟောန္တိ, တသ္မာ ဧကစိတ္တက္ခဏိကာတိ အတ္တနော ရုစိယာ ကာရဏံ ဝဒတိ။ တံ အဝုတ္တသဒိသမေဝာတိ။

ခဏိကကထာဝဏ္ဏနာ။

ဗာဝီသတိမော ဝဂ္ဂေါ။

၂၃. တေဝီသတိမဝဂ္ဂေါ

၁. ကောဓိပ္ပဟယကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၈. ဣဒါနိ ကောဓိပ္ပဟယကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ကာရဋ္ဌေန တ ဇေကေန အဓိပ္ပဟယေန ကောဓိပ္ပဟယော, သံသာရေ တ ကေတော ဘဝိဿာမာတိ ဣတ္ထိယာ သဒ္ဓိံ ဗုဒ္ဓပူဇာဒီနိ ကတ္တော ပဏိဓိဝသေန ဇကော အဓိပ္ပဟယော အသ္သာတိ ကောဓိပ္ပဟယော။ ဝေရူဟေ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ဇနာနံ ကောဓိပ္ပဟယော မေထုနော ဓမ္မော ပဋိသေဝိတဗ္ဗောတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဝေတုလ္လကာနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသ မေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယ္ယာတီတိ။

ကောဓိပ္ပဟယကထာဝဏ္ဏနာ။

၂. အရဟန္တဝဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၀၉. ဣဒါနိ အရဟန္တဝဏ္ဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဣရိယာပထသမ္ပန္နေ အာကပ္ပသမ္ပန္နေ ဟပဘိက္ခူ ဒိသ္ဝာ "အရဟန္တာနံ ဝဏ္ဏေန အမနုဿာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တီ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဇေစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနံ; တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေတာတိ။

အရဟန္တဝဏ္ဏကထာဝဏ္ဏနာ။

၃-၇. ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၀-၉၁၄. ဣဒါနိ ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာ နာမ ဟောတိ။ ဆဒ္ဒန္တဇာတကာဒီနိ သန္ဓာယ "ဗောဓိသတ္တော ဣဿရိယကာမကာရိကာဟေတု ဝိနိပာတံ ဂစ္ဆတိ, ဂဗ္ဘသေယ္ယံ ဩက္ကမတိ, ဒုက္ကရကာရိကံ အကာသိ, အပရန္တပံ အကာသိ, အညံ သတ္ထာရံ ဥဒ္ဒိသီ"တိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ, တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကတ ဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ သေသံ ပဉ္စမကထာယံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဒုတိယကထာယံ **ဣဒ္ဓိမာ** တိ ယဒိ ဣဿရိယ ကာမကာရိကာဟေတု ဂစ္ဆေယ္ယ, ဣဒ္ဓိယာ ဂစ္ဆေယ္ယ, န ကမ္မဝသေနာတိ စောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဣတရော ပန ပဉ္စမပ ဉ္ဟေ ဘာဝနာမယံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဉ္ဟေ ပုညိဒ္ဓိံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယကထာယံ ဣဿရိယ ကာမကာရိကာဟေတု နာမ ဒုက္ကရကာရိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ကရိယတိ။ ယဒိ စ သော တံ ကရေယ္ယ, သဿတာဒီနိပိ ဂဏှေယ္ယာတိ စောဒနတ္ထံ **သဿတော လောကော** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထကထာယမ္ပိ ဧသေဝ နယောတိ။

ဣဿရိယကာမကာရိကာကထာဝဏ္ဏနာ။

၈. ပတိရူပကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၅-၉၁၆. ဣဒါနိ ရာဂပတိရူပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာယော သန္ဓာယ "န ရာဂေ ရာဂပတိရူပကော"တိ စ ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ သန္ဓာယ "န ဒေါသော ဒေါသပတိရူပကော"တိ စ ဟသိတုပ္ပာဒံ သန္ဓာယ "န မောဟော မောဟပတိရူပကော"တိ စ ဒုမ္မင်္ကူနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟံ ပေသလာနံ ဘိက္ခူနံ အနုဂ္ဂဟံ ဟပဂရ ဟိတံ ကလ္လာဏပသံသံ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆဿ ဝသလတဒံ ဘဂဝတော ခေဠာသကတဒံ မောဃပုရိသတဒဉ္စ သန္ဓာယ "န ကိလေသော ကိလေသပတိရူပကော"တိ စ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ အန္ဓကာနံ; တေ သန္ဓာယ သဗ္ဗက ထာသု ပုစ္ဆာ သကတဒိသ္သ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ ယသ္မာ ဖဿာဒိပတိရူပကာ နဖဿာဒယော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ရာဂါဒိပတိရူပကာ နရာဂါဒယောပိ နတ္ထီတိ စောဒေတုံ **အတ္ထိ န ဖဿော** တိအာဒိမာဟ ။ ဣတရော တေသံ အဘာ တ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေတာတိ။

ပတိရူပကထာဝဏ္ဏနာ။

၉. အပရိနိပ္ဖန္နကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁၇-၉၁၈. ဣဒါနိ အပရိနိပ္ဖန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ –

“ဒုက္ခမေဝ ဟိ သမ္ဘောတိ၊ ဒုက္ခံ တိဋ္ဌတိ ဝေတိ စ။
နာညတ္ရ ဒုက္ခာ သမ္ဘောတိ၊ နာညံ ဒုက္ခာ နိရုဇ္ဈတီ”တိ။ (သံ. နိ. ၁.၁၇၁) –

ဝစနံ နိဿာယ ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္နံ, သေသာ ခန္ဓာယတနဓာတုဣန္ဒြိယဓမ္မာ အပရိနိပ္ဖန္နာတိ ယေသံ လဒ္ဓိ, သေယျထာပိ ဧကစ္စာနံ ဥတ္တရာပထကာနဉ္စေဝ ဟေတုဝါဒါနဉ္စ; တေ သန္ဓာယ **ရူပံ အပရိနိပ္ဖန္န**န္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ, ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ နံ “သစေ ရူပံ အပရိနိပ္ဖန္နံ, န အနိစ္စာဒိသဘာဝံ သိယာ”တိ စောဒေတုံ **ရူပံ န အနိစ္စ**န္တိအာဒိမာဟ။ ဣတရော တထာရူပံ ရူပံ အပဿန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ သကဝါဒီ **နနု ရူပံ အနိစ္စ**န္တိအာဒိ ဝစနေန တဿ ဧကံ လဒ္ဓိံ ပဋိသေဓေတွာ ဒုတိယံ ပုစ္ဆန္တော **ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္န**န္တိအာဒိမာဟ။ အထဿ တမ္ပိ လဒ္ဓိံ ပဋိသေဓေတုံ **န ယဒနိစ္စ**န္တိအာဒိမာဟ။ တတြာယံ အဓိပ္ပာယော – န ကေဝလဉှိ ပဉ္စမသစ္စမေဝ ဒုက္ခံ။ ယံ ပန ကိဉ္စိ အနိစ္စံ, တံ ဒုက္ခမေဝ။ ရူပဉ္စ အနိစ္စံ, တသ္မာ တမ္ပိ ပရိနိပ္ဖန္နံ။ ဣတိ ယံ တွံ ဝဒေသိ “ရူပံ အပရိနိပ္ဖန္နံ, ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္န”န္တိ, တံ နော ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ “ဒုက္ခညေဝ ပရိနိပ္ဖန္န”န္တိ။ ဝေဒနာဒိမူလိကာဒီသုပိ ယောဇနာသု ဧသေဝ နယော။ ဓမ္မာယတနဓမ္မဓာတူသု ပန ဌပေတွာ နိဗ္ဗာနံ သေသဓမ္မာနံ ဝသေန အနိစ္စတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣန္ဒြိယာနိ အနိစ္စာနေဝါတိ။

အပရိနိပ္ဖန္နကထာဝဏ္ဏနာ။

တေဝီသတိမော ဝဂ္ဂေါ။

နိဂမနကထာ

တ္တောဝတာ စ –

ပဏ္ဏာသကေဟိ စတူဟိ၊ တီဟိ ဝဂ္ဂေဟိ စေဝ စ။
သင်္ဂဟေတွာ ကထာ သဗ္ဗာ၊ ဒွိနဝုတိသတဘေဒနာ။

ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ကထာမဂ္ဂေသု ကောဝိဒော။
ယံ ဇိနော ဒေသယိ တဿ၊ နိဋ္ဌိတာ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

ဧကမ္ပိ တေရသမတ္တေဟိ၊ ဘာဏဝါရေဟိ တန္တိယာ။
စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿ၊ သင်္ခရောန္တေန ယံ မယာ။

ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တေန၊ လောကောယံ သနရာမရော။
ဓမ္မရာဇဿ သဒ္ဓမ္မ-ရသမေဝါဓိဂစ္ဆတူတိ။

ကထာဝတ္ထု-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓမ္မပိဋကေ

ယမကပ္ပကရဏ-အဋ္ဌကထာ

သင္ခေပေနေဝ ဒေဝါနံ၊ ဒေဝဒေဝေါ သုရာလယေ။
ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ဒေသယိတွာ ရဏဉ္ဇဟော။

ယမဿ ဝိသယာတီတော၊ နာနာယမကမဏ္ဍိတံ။
အဘိဓမ္မပ္ပကရဏံ၊ ဆဋ္ဌံ ဆဋ္ဌာန ဒေသကော။

ယမကံ အယမာဝတ္တ-နီလာမလတနူရုဟော။
ယံ ဒေသယိ အနုပ္ပတ္တော၊ တဿ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော။
က္ကအနိ ယသ္မာ တသ္မာဿ၊ ဟောတိ သံဝဏ္ဏနာ အယန္တိ။

၁. မူလယမကံ

ဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. မူလယမကံ , ခန္ဓယမကံ, အာယတနယမကံ, ဓာတုယမကံ, သစ္စယမကံ, သင်္ခါရယမကံ, အနုသယယမကံ, စိတ္တယမကံ, ဓမ္မယမကံ, ဣန္ဒြိယယမကန္တိ ဣမေသံ ဒသန္နံ ယမကာနံ ဝသေန ဣဒံ ပကရဏံ ဒသဝိဓေန ဝိဘတ္တန္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယေသံ ဒသန္နံ ယမကာနံ ဝသေန ဣဒံ ပကရဏံ ဒသဝိဓေန ဝိဘတ္တံ, တေသဉ္စေဝ ဣမသ္သ စ ပကရဏသ္သ နာမတ္ထော တာဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော – ကေနဋ္ဌေန ယမကန္တိ? ယုဂဠဋ္ဌေန။ ယုဂဠဉှိ ယမကန္တိ ဝုစ္စတိ – ‘ယမကပါဋိဟာရိယံ, ယမကသာလာ’တိအာဒီသု ဝိယ။ ဣတိ ယုဂဠသင်္ခါတာနံ ယမကာနံ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ ဣမေသု ဒသသု ဧကေကံ ယမကံ နာမ။ ဣမေသံ ပန ယမကာနံ သမူဟဘာဝတော သဗ္ဗမ္ပေတံ ပကရဏံ ယမကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ မူလဝသေန ပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနံ ကတွာ ဒေသိတတ္တာ ဒသန္နံ တာဝ သဗ္ဗပဌမံ မူလယမကန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္သ ဥဒ္ဒေသဝါရော, နိဒ္ဒေသဝါရောတိ ဒွေဝ ဝါရာ ဟောန္တိ ။ တေသု ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနုက္ကမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာ ဥဒ္ဒေသဝါရော ပဌမော။ တတ္ထ **ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ, သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ; ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ, သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ**တိ ဣဒံ ယမကံ အာဒိ ။ တတ္ထ ကုသလာကုသလမူလသင်္ခါတာနံ ဒွိန္နံ အတ္ထာနံ ဝသေန အတ္ထယမကန္တိ ဝါ, တေသညေဝ အတ္ထာနံ ဝသေန အနုလောမပဋိလောမတော ပဝတ္တပါဠိဓမ္မဝသေန ဓမ္မယမကန္တိ ဝါ, အနုလောမပဋိလောမတော ပဝတ္တပုစ္ဆာဝသေန ပုစ္ဆာယမကန္တိ ဝါ တိဓာ ယမကဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဣဒါနိ ဣမေသံ ယမကာနံ ဝသေန ဒေသိတေ ဣမသ္မိံ မူလယမကေ ဥဒ္ဒေသဝါရသ္သ တာဝ နယယမကပုစ္ဆာအတ္ထဝါရပ္ပဘေဒဝသေန ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနမေဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – ကုသလတ္တိကမာတိကာယ ဟိ ‘ကုသလာ ဓမ္မာ’တိ ဣဒံ အာဒိပဒံ နိသ္သာယ မူလနယော, မူလမူလနယော, မူလကနယော, မူလမူလကနယောတိ ဣမေ စတ္တာရော နယာ ဟောန္တိ။ တေသံ ဧကေကသ္မိံ နယေ မူလယမကံ, ဧကမူလယမကံ, အညမညမူလယမကန္တိ တီဏိ တီဏိ ယမကာနိ။ ဧဝံ စတူသု နယေသု ဒွာဒသ ယမကာနိ, ဧကေကသ္မိံ ယမကေ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒွေ ဒွေ ပုစ္ဆာတိ စတုဝီသတိ ပုစ္ဆာ, ဧကေကာယ ပုစ္ဆာယ သန္နိဋ္ဌာနသံသယဝသေန ဒွေ ဒွေ အတ္ထာတိ အဋ္ဌစတ္တာလီသ အတ္ထာတိ။

တတ္ထ **ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ** တိ ကုသလေသု “ကုသလာ နု ခော, န ကုသလာ နု ခော”တိ သန္ဒေဟာဘာဝတော ဣမသ္မိံ ပဒေ သန္နိဋ္ဌာနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ** တိ “သဗ္ဗေ တေ ကုသလာ ဓမ္မာ ကုသလမူလာ နု ခော, နနု ခော”တိ ဧဝံ ဝိမတိဝသေန ပုစ္ဆိတတ္တာ ဣမသ္မိံ ပဒေ သံသယတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော စ ခော ဝေနေယျာနံ သံသယဋ္ဌာနေ သံသယဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တော, တထာဂတသ္သ ပန သံသယော နာမ နတ္ထိ။ ဣတော ပရေသုပိ ပုစ္ဆာပဒေသု ဧသေဝ နယော။

ယထာ စ ကုသလပဒံ နိသ္သာယ ဣမေ စတ္တာရော နယာ, ဧကေကသ္မိံ နယေ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ယမကာနံ ဝသေန ဒွာဒသ ယမကာနိ, ဧကေကသ္မိံ ယမကေ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဝသေန စတုဝီသတိ ပုစ္ဆာ; ဧကေကာယ ပုစ္ဆာယ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ အတ္ထာနံ ဝသေန အဋ္ဌစတ္တာလီသ အတ္ထာ စ ဟောန္တိ။ အကုသလပဒံ နိသ္သာယပိ တထေဝ။ အဗျာကတပဒံ နိသ္သာယပိ တထေဝ။ တီဏိပိ ပဒါနိ ဧကတော ကတွာ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ နာမပဒံ နိသ္သာယပိ တထေဝါတိ ကုသလတ္တိကမာတိကာယ စတူသု ပဒေသု သဗ္ဗေပိ သောဠသ နယာ, အဋ္ဌစတ္တာလီသ ယမကာနိ , ဆန္နဝုတိ ပုစ္ဆာ, ဒွေနဝုတိသတံ အတ္ထာ စ ဥဒ္ဒေသဝသေန ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝတာ မူလဝါရော နာမ ပဌမံ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ။

တတော ပရံ **ယေ ကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ, သဗ္ဗေ တေ ကုသလဟေတူ** တိအာဒယော တသ္သေဝ မူလဝါရသ္သ ဝေဝစနဝသေန နဝ ဝါရာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဣတိ မူလဝါရော, ဟေတုဝါရော, နိဒါနဝါရော, သမ္ဘဝဝါရော, ပဘဝဝါရော, သမုဋ္ဌာနဝါရော, အာဟာရဝါရော, အာရမ္မဏဝါရော, ပစ္စယဝါရော, သမုဒယဝါရောတိ သဗ္ဗေပိ ဒသ ဝါရာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ မူလဝါရေ အာဂတပရိစ္ဆေဒေနေဝ သေသေသုပိ နယာဒယော ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သဗ္ဗေသုပိ ဒသသု ဝါရေသု သင်္ဂဟိတာန

ယာ, အသီတိအဓိကာနိ စတ္တာရိ ယမကသတာနိ, သင္ဂဲအဓိကာနိ နဝပုစ္ဆာသတာနိ, ဝီသာဓိကာနိ ကွေနဝိသတိ အတ္ထသတာနိ စ ဉဒ္ဒိဋ္ဌာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ တာဝ ဥဒ္ဒေသဝာရေ နယယမကပုစ္ဆာအတ္ထဝာရပ္ပဘေဒဝသေန ပာဠိဝဝတ္ထာန မေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မူလံ ပေတု နိအနစ္ဆာ တိ ကထာ ဒသန္နမ္ပိ တရာနံ ဥဒ္ဒာနကထာ နာမ။ တတ္ထ မူလာဒီနိ သဗ္ဗာနိပိ ကာရဏဝေဝစနာနေဝ။ ကာရဏဉှိ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန မူလံ။ အတ္တနော ဖလနိပ္ဖာဒနတ္ထံ ဟိနောတိ ပဝတ္တတီတိ ဟေတု။ 'ဟန္ဒ, နံ ဂဏှာထာ'တိ ဒဿေန္တံ ဝိယ အတ္တနော ဖလံ နိဒေတီတိ နိဒါနံ။ ဧတသ္မာ ဖလံ သမ္ဘောတီတိ သမ္ဘဝေါ။ ပဘဝတီတိ ပဘဝေါ။ သမုဋ္ဌာတိ ဧတ္ထ ဖလံ, ဧတေန ဝါ သမုဋ္ဌာတီတိ သမုဋ္ဌာနံ။ အတ္တနော ဖလံ အာဟရတီတိ အာဟာရော။ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗေန အတ္တနော ဖလေန အာလမ္ဗိယတီတိ အာလမ္ဗဏံ။ ဧတံ ပဋိစ္စ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ ဖလံ ဧတိ ပဝတ္တတီတိ ပစ္စယော။ ဧတသ္မာ ဖလံ သမုဒေတီတိ သမုဒယော။ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ ဝစနတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥဒ္ဒေသဝာရဝဏ္ဏနာ။

နိဒ္ဒေသဝာရဝဏ္ဏနာ

၅၀. ဣဒါနိ **ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ** တိအာဒိနာ နယေန နိဒ္ဒေသဝာရော အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ **ယေ ကေစီ**တိ အနဝသေသဝစနံ။ **ကုသလာ ဓမ္မာ** တိ ကုသလတ္တိကဿ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တလက္ခဏာ အနဝဇ္ဇသုခဝိပာကာ ကုသလသဘာဝါ။ **သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ** တိ ကိံ တေ သဗ္ဗေယေဝ ကုသလမူလာတိ ပုစ္ဆတိ။ **တီဏေဝ ကုသလမူလာနီ**တိ န တေ သဗ္ဗေ ကုသလမူလာနိ, အလောဘာဒီနိ ပန တီဏိ ဧဝ ကုသလမူလာနီတိ အတ္ထော။ **အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ န ကုသလမူလာ**တိ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာ ကုသလမူလာနိ နာမ န ဟောန္တိ။ အထ တ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာယေဝ နာမ, န ကုသလမူလာနီတိပိ အတ္ထော။ **ယေ တ ပန ကုသလမူလာ**တိ ယေ တ ပန ပဌမပုစ္ဆာယ ဒုတိယပဒေန ကုသလမူလာတိ တယော အလောဘာဒယော ဂဟိတာ။ **သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ** တိ ကိံ တေ သဗ္ဗေ တယောပိ ဓမ္မာ ကုသလာတိ ပုစ္ဆတိ။ **အာမန္တာ** တိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကုသလမူလာနံ ကုသလဘာဝံ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော အာဟ။ အယံ တာဝ မူလနယေ မူလယမကဿ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗပုစ္ဆာသု ဝိဿဇ္ဇနနယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ ပန ယတ္ထ ဝိသေသမတ္တံ အတ္ထိ, တဒေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

၅၁. ဧကမူလယမကေ တာဝ **သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ** တိ ဂဏနဋ္ဌေန ဧကမူလကံ အဂ္ဂဟေတွာ သမာနဋ္ဌေန ဂဟေတဗ္ဗာ။ အယဉှေတ္ထ အတ္ထော – သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန သမာနမူလာ။ ယံ ဖဿဿ မူလံ, တဒေဝ ဝေဒနာဒီနန္တိ။ အထ နေသံ တထာဘာဝံ သမ္ပဋိစ္ဆန္တော **အာမန္တာ** တိ အာဟ။ **ကုသလသမုဋ္ဌာန** န္တိ ကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ဒဿိတံ။ **ဧကမူလန္တိ** အလောဘာဒိနာ ကုသလမူလေန သမာနမူလံ ။ ယထေဝ ဟိ ဖဿာဒီနံ အလောဘာဒယော ဟေတုပစ္စယတ္တာ မူလံ, တထာ တံ သမုဋ္ဌာနရူပဿာပိ, ကုသလလက္ခဏာဘာဝေန ပန တံ န ကုသလံ။

၅၂. အညမညယမကေ 'ယေကေစိ ကုသလာ'တိ အပုစ္ဆိတွာ **ယေကေစိ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ**တိ ပုစ္ဆာ ကတာ။ ကသ္မာ? ဣမိနာပိ ဗျဉ္ဇနေန တဿေဝတ္ထဿ သမ္ဘဝတော။ **ကုသလမူလာနီ**တိ ဣဒံ ပုရိမဿ ဝိသေသနံ။ 'မူလာနိ ယာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ'တိ ဟိ ဝုတ္တံ, တာနိ ပန ကုသလမူလာနိပိ ဟောန္တိ အကုသလအဗျာကတမူလာနိပိ, ဣဓ ကုသလမူလာနီတိ ဝိသေသဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တံ။ **အညမညမူလာနိ စာ**တိ အညမညံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ တဿေဝ ပဋိလောမပုစ္ဆာယ 'သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ဧကမူလာ'တိ အဝတွာ **သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ**တိ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ ကုသလမူလေန ဧကမူလာတိ ဟိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ 'မူလာနိ ယာနိ ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ'တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ဘဝေယျ, ဧဝဉ္စ သတိ အတ္ထဝိသေသာဘာဝေ ဟောတိ။ တသ္မာ တထာ အကတွာ ဧဝံ ပုစ္ဆာ ကတာ။ ဣမိနာ ဥပာယေန မူလမူလနယာဒီသုပိ အညမညမူလယမကေ ပုစ္ဆာဝိသေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၃-၅၅. မူလမူလနယေ **သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလမူလာ** တိ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလသင်္ခါတာ မူလာတိ ပုစ္ဆတိ။ **ဧကမူလမူလာ**တိ သမာနဋ္ဌေန ဧကမေဝ မူလမူလံ ဧတေသန္တိ ဧကမူလမူလာ။ **အညမညမူလမူလာ**တိ အညမညဿ မူလံ

အညမညမူလံ, အညမညမူလံ ဟေတုပစ္စယဋ္ဌေန မူလံ ဧတေသန္တိ အညမညမူလမူလာ။

၅၆. မူလကနယေ **ကုသလမူလကာ**တိ ဟေတုပစ္စယဋ္ဌေန ကုသလံ မူလံ ဧတေသန္တိ ကုသလမူလကာ။

၅၇-၆၁. မူလမူလကနယေ **ကုသလမူလမူလကာ**တိ ကုသလာနံ မူလံ ကုသလမူလံ။ ဟေတုပစ္စယဋ္ဌေနေဝ ကုသလမူလံ မူလံ ဧတေသန္တိ ကုသလမူလမူလကာတိ။ အယံ တာဝ ကုသလပဒံ နိဿာယ နယယမကပုစ္ဆာသု ဝိသေသတ္ထော။

၆၂-၇၃. **အကုသလပအဒီသုပိ** ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော, **အဟေတုကံ အကုသလ**န္တိ ဝိစိကိစ္ဆာယ စေဝ ဥဒ္ဓစ္စေန စ သမ္ပယုတ္တံ မောဟံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၇၄-၈၅. **အဟေတုကံ အဗျာကတ** န္တိ အဋ္ဌာရသ စိတ္တုပ္ပာဒ ရူပံ, နိဗ္ဗာနဉ္စ။ **အဗျာကတမူလေန န ဧကမူလ**န္တိ ဣဒ ပန ဌပေတွာ သဟေတုကအဗျာကတသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ, သေသံ လဗ္ဘတိ။ သဟေတုကအဗျာကတသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ အဗျာကတမူလေန ဧကမူလံ ဟောတိ, တံ အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာ ဧကတော လဗ္ဘမာနကဝသေနေဝ စေတံ ဝိသုံ သဇ္ဈနံ ကတံ။

၈၆-၉၇. **နာမာ ဓမ္မာ** တိ နာမသင်္ခါတာ ဓမ္မာ။ တေ အတ္ထတော စတ္တာရော အရူပိနော ခန္ဓာ, နိဗ္ဗာနဉ္စ။ **နဝေဝ နာမမူလာနီ**တိ ကုသလာကုသလအဗျာကတမူလဝသေန နဝ မူလာနိ။ **အဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန န ဧကမူလ**န္တိ အဟေတုကံ သဗ္ဗမ္ပိ အဋ္ဌာရသ စိတ္တုပ္ပာဒဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသမ္ပယုတ္တမောဟနိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ နာမံ နာမမူလေန န ဧကမူလံ ။ န ဟိ တံ တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **သဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေနာ**တိ ပဒေပိ သဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေနာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

မူလတရဝဏ္ဏနာ။

၉၈-၉၉. ဟေတုတရာဒီသုပိ ဣမိနာဝုပာယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မူလံ ဟေတု နိဒါနဉ္စာ** တိကထာ ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ ဒသန္နမ္ပိ တရာနံ ပုန ဥဒ္ဒါနဝသေနေဝ ဝုတ္တာတိ။

မူလယမကဝဏ္ဏနာ။

၂. ခန္ဓယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ မူလယမကေ ဒေသိတေယေဝ ကုသလာဒိဓမ္မေ ခန္ဓဝသေန သင်္ဂဏှိတွာ မူလယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ခန္ဓယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝါရဝဝတ္ထာနံ တာဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – ဣမသ္မိဉှိ ခန္ဓယမကေ တယော မဟာဝါရာ ဟောန္တိ – ပဏ္ဏတ္တိဝါရော, ပဝတ္တိဝါရော, ပရိညာဝါရောတိ။ တေသု ပဏ္ဏတ္တိဝါရော ခန္ဓာနံ နာမာဘိဓာနသောဓနဝသေနေဝ ဂတတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိဝါရောတိ ဝုစ္စတိ။ ပဝတ္တိဝါရော တေန သောဓိတနာမာဘိဓာနာနံ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပာဒနိရောဓဝသေန ပဝတ္တိံ သောဓယမာနော ဂတော, တသ္မာ ပဝတ္တိဝါရောတိ ဝုစ္စတိ။ ပရိညာဝါရော ဣမိနာနုက္ကမေန ပဝတ္တာနံ ခန္ဓာနံ သင်္ခေပေနေဝ တိဿော ပရိညာ ဒီပယမာနော ဂတော, တသ္မာ ပရိညာဝါရောတိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ ပဏ္ဏတ္တိဝါရော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝသေန ဒွီဟာကာရေဟိ ဝဝတ္ထိတော။ ဣတရေသု ဝိသုံ ဥဒ္ဒေသဝါရော နတ္ထိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနဝသေန ဧကောဝ ဝဝတ္ထိတော။ တတ္ထ **ပဉ္စက္ခန္ဓာ** တိပဒံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ **န ခန္ဓာ, န သင်္ခါရာ** တိ ပဒံ တာဝ ပဏ္ဏတ္တိဝါရဿ ဥဒ္ဒေသဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုစ္ဆာဝါရောတိပိ တဿေဝ နာမံ။ တတ္ထ **ပဉ္စက္ခန္ဓာ** တိ အယံ ယမကဝသေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗာနံ ခန္ဓာနံ ဥဒ္ဒေသော။ **ရူပက္ခန္ဓော။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော**တိ တေသညေဝ ပဘေဒတော နာမဝဝတ္ထာနံ။

၂-၃. ဣဒါနိ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ ဝသေန ပဒသောဓနဝါရော, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော, သုဒ္ဓခန္ဓဝါရော, သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရောတိ စတ္တာရော နယဝါရာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ **ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ရူပက္ခန္ဓော ရူပ** န္တိအာဒိနာ နယေန ပဒမေဝ သောဓေတွာ ဂတော ပဒသောဓနဝါရော နာမ။ သော အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အနုလောမဝါရေ 'ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ရူပက္ခန္ဓော ရူပ'န္တိအာဒီနိ ပဉ္စ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ 'န ရူပံ, န ရူပက္ခန္ဓော; န ရူပက္ခန္ဓော န ရူပ'န္တိအာဒီနိ ပဉ္စေဝ။ တတော ပရံ တေသညေဝ ပဒသောဓနဝါရေ သောဓိတာနံ ခန္ဓာနံ 'ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော'တိအာဒိနာ နယေန ဧကေကခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ စတ္တာရိ စက္ကာနိ ဗန္ဓိတွာ ဂတော ပဒသောဓနမူလကာနံ စက္ကာနံ အတ္ထိတာယ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော နာမ။ သောပိ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အနုလောမဝါရေ 'ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော'တိအာဒီနိ ဧကေကခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ ဝီသတိ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ 'န ရူပံ, န ရူပက္ခန္ဓော; န ခန္ဓာ န ဝေဒနာက္ခန္ဓော'တိ အာဒီနိ ဝီသတိမေဝ။

တတော ပရံ **ရူပံ ခန္ဓော ခန္ဓာ ရူပ** န္တိအာဒိနာ နယေန သုဒ္ဓခန္ဓဝသေနေဝ ဂတော သုဒ္ဓခန္ဓဝါရော နာမ။ တတ္ထ **ခန္ဓာ ရူပ**န္တိအာဒီသု ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? နိဒ္ဒေသဝါရေ ဧဝံ ဘာဇိတတ္တာ။ တတ္ထ ဟိ 'ရူပံ ခန္ဓောတိ အာမန္တာ။ ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓောတိ ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓော စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စ, အဝသေသာ ခန္ဓာ န ရူပက္ခန္ဓော'တိ ဧဝံ 'ခန္ဓာ ရူပ'န္တိအာဒီနံ ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓောတိအာဒိနာ နယေန ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ အတ္ထော ဝိဘတ္တော။ တေနေဝ စ ကာရဏေနေသ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရောတိ ဝုတ္တော။ ဝစနသောဓနေ ဝိယ ဟိ ဧတ္ထ န ဝစနံ ပမာဏံ။ ယထာ ယထာ ပန သုဒ္ဓခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ, တထာ တထာ အတ္ထောဝ ပမာဏံ။ ပရတော အာယတနယမကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ သောပိ စ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရော အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အနုလောမဝါရေ 'ရူပံ ခန္ဓော ခန္ဓာ ရူပ'န္တိအာဒီနိ ပဉ္စ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ 'န ရူပံ န ခန္ဓော, န ခန္ဓာ န ရူပ'န္တိအာဒီနိ ပဉ္စေဝ။

တတော ပရံ တေသညေဝ သုဒ္ဓခန္ဓာနံ **ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာ** တိအာဒိနာ နယေန ဧကေကခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ စတ္တာရိ စက္ကာနိ ဗန္ဓိတွာ ဂတော သုဒ္ဓခန္ဓမူလကာနံ စက္ကာနံ အတ္ထိတာယ သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရော နာမ။ တတ္ထ **ခန္ဓာ ဝေဒနာ**တိအာဒီသု ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိအာဒိနာ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတရထာ နိဒ္ဒေသဝါရေန သဒ္ဓိံ ဝိရောဓော ဟောတိ။ သောပိ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အနုလောမဝါရေ 'ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ဝေဒနာ'တိအာဒီနိ ဧကေကခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ ဝီသတိ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ 'န ရူပံ, န ခန္ဓော, န ခန္ဓာ န ဝေဒနာ'တိအာဒီနိ ဝီသတိမေဝ။ ဧဝံ တာဝ ဧတေန ယမကသတေန ဒွီဟိ ပုစ္ဆာသတေဟိ ဧကေ

ကပုစ္ဆာယ သန္နိဋ္ဌာနသံသယဝသေန ဒွေဝ ဒွေဝ အတ္ထေ ကတ္ဝာ စတုဟိ စ အတ္ထသတေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော ပဏ္ဏတ္တိဝါရဿ ဥဒ္ဒေသဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပဏ္ဏတ္တိဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ။

၁. ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၆. ဣဒါနိ **ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော** တိအာဒိနာ နယေန နိဒ္ဒေသဝါရော အာရဒ္ဓော။ တတ္ထ **ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော** တိ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗံ တံ ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝစနသောဓနတ္တံ ပုစ္ဆတိ။ **ပိယရူပံ သာတရူပံ, ရူပံ, န ရူပက္ခန္ဓော** တိ ယံ 'ပိယရူပံ သာတရူပ'န္တိ ဧတ္ထ ရူပန္တိ ဝုတ္တံ, တံ ရူပမေဝ, န ရူပက္ခန္ဓောတိ အတ္ထော။ **ရူပက္ခန္ဓော ရူပဉ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓော စာ**တိ ယော ပန ရူပက္ခန္ဓော, သော ရူပန္တိပိ ရူပက္ခန္ဓောတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ အတ္ထော။ **ရူပက္ခန္ဓော ရူပ**န္တိ ဧတ္ထ ပန ယသ္မာ ရူပက္ခန္ဓော နိယမေနေဝ ရူပန္တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ တသ္မာ **အာမန္တာ** တိ အာဟ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗဝိဿဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယော ပန ယတ္ထ ဝိသေသော ဘဝိဿတိ, တထေဝ တံ ဝဏ္ဏယိဿာမ ။ သညာယမကေ တာဝ **ဒိဋ္ဌိသညာ** တိ 'ပပဉ္စသညာ'တိအာဒီသု အာဂတာ ဒိဋ္ဌိသညာ။ သင်္ခါရယမကေ **အဝသေသာ သင်္ခါရာ**တိ 'အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ'တိအာဒီသု အာဂတာ သင်္ခါရက္ခန္ဓတော အဝသေသာ သင်္ခတဓမ္မာ။ ပဋိလောမဝါရေပိ ဧသေဝ နယောတိ။

ပဒသောဓနဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၂၈. ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရေ **ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော** တိ ယေကေစိ ခန္ဓာ, သဗ္ဗေ တေ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ ပုစ္ဆတိ။ သေသပုစ္ဆာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပဋိလောမေ **န ခန္ဓာ န ဝေဒနာက္ခန္ဓော** တိ ဧတ္ထ ယေ ပညတ္တိနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာ ဓမ္မာ ခန္ဓာ န ဟောန္တိ, တေ ယသ္မာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောပိ န ဟောန္တိ, တသ္မာ **အာမန္တာ** တိ အာဟ။ သေသဝိဿဇ္ဇနေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။

ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၃၈. သုဒ္ဓခန္ဓဝါရေ **ရူပံ ခန္ဓော** တိ ယံကိဉ္စိ ရူပန္တိ ဝုတ္တံ, သဗ္ဗံ တံ ခန္ဓောတိ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ပိယရူပသာတရူပသင်္ခါတံ တ ရူပံ ဟောတု, ဘူတုပာဒါရူပံ ဝါ, သဗ္ဗံ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတေဝ။ တသ္မာ **အာမန္တာ**တိ ပဋိဇာနာတိ။ ဒုတိယပဒေ 'ခန္ဓာ ရူပ'န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗေ ယသ္မာ ရူပန္တိဝစနေန ရူပက္ခန္ဓောဝ အဓိပ္ပေတော, တသ္မာ ဝစနံ အနာဒိယိတွာ အတ္ထဝသေန ပုစ္ဆန္တော **ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော** တိ အာဟ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရတော အာယတနယမကာဒီနံ နိဒ္ဒေသဝါရေပိ ဧသေဝ နယော။ **သညာ ခန္ဓော** တိ ဧတ္ထာပိ ဒိဋ္ဌိသညာ ဝါ ဟောတု, သညာ ဧဝ ဝါ, သဗ္ဗာယပိ ခန္ဓဘာဝတော အာမန္တာတိ ဝုတ္တံ။ **သင်္ခါရာ ခန္ဓော** တိ ပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ ခန္ဓဝိနိမုတ္တကော ဟိ သင်္ခါရော နာမ နတ္ထိ။

၃၉. ပဋိလောမေ **န ရူပံ န ခန္ဓော** တိ ယံ ဓမ္မဇာတံ ရူပံ န ဟောတိ, တံ ခန္ဓောပိ န ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ ဝိဿဇ္ဇနေ ပနဿ **ရူပံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ခန္ဓာ န ရူပံ, ခန္ဓာ**တိ ရူပတော အညေ ဝေဒနာဒယော ခန္ဓာ ရူပမေဝ န ဟောန္တိ, ခန္ဓာ ပန ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ **ရူပဉ္စ ခန္ဓေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ** တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဝိနိမုတ္တံ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ စ။ ဣတော ပရေသုပိ 'အဝသေသာ'တိ ပဒေသု ဧသေဝ နယောတိ။

သုဒ္ဓခန္ဓဝါရော နိဋ္ဌိတော။

၄၀-၄၄. သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရေ **ရူပံ ခန္ဓော** တိအာဒီနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရော နိဋ္ဌိတော။

ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၅၀-၂၀၅. ဣဒါနိ **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော** တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တိဝါရော အာရဒ္ဓော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဥဒ္ဒေသဝါရော န ဝုတ္တောတိ? ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတနယတ္တာ။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရသ္မိဉ္ဟိ ဥဒ္ဒေသဝါရေ နယော ဒဿိတော။ တေန ပန နယေန သက္ကာ သော ဣဓ အဝုတ္တောပိ ဇာနိတုန္တိ တံ အဝတွာ နိဒ္ဒေသဝါရောဝ အာရဒ္ဓော။ ဣမသ္မိံ ပန ပဝတ္တိဝါရသင်္ခာတေ မဟာဝါရေ ဥပ္ပာဒဝါရော, နိရောဓဝါရော, ဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရောတိ တယော အန္တရဝါရာ ဟောန္တိ။ တေသု ပဌမော ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒလက္ခဏဿ ဒီပိတတ္တာ **ဥပ္ပာဒဝါရော** တိ ဝုစ္စတိ။ ဒုတိယော တေသညေဝ နိရောဓလက္ခဏဿ ဒီပိတတ္တာ **နိရောဓဝါရော**တိ ဝုစ္စတိ။ တတိယော ဥဘိန္နမ္ပိ လက္ခဏာနံ ဒီပိတတ္တာ **ဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရော**တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပ္ပာဒဝါရေန စေတ္ထ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနာကာရောဝ ဒီပိတော။ နိရောဓဝါရေန ‘ဥပ္ပန္နံ နာမ နိစ္စံ နတ္ထီ’တိ တေသညေဝ အနိစ္စတာ ဒီပိတာ။ ဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရေန တဒုဘယံ။

တတ္ထ ဥပ္ပာဒဝါရေ တာဝ တိဏ္ဏံ အဒ္ဓါနံ ဝသေန ဆ ကာလဘေဒာ ဟောန္တိ – ပစ္စုပ္ပန္နော, အတီတော, အနာဂတော, ပစ္စုပ္ပန္နေနာတီတော, ပစ္စုပ္ပန္နေနာနာဂတော, အတီတေနာနာဂတောတိ။ တေသု **‘ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ’**တိ ပစ္စုပ္ပန္နာဘိဓာနဝသေန ပစ္စုပ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပစ္စုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ပစ္စက္ခတော ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ အတိဝိယ သုဝိညေယျောတိ ပဌမံ ဝုတ္တော။ **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ** တိ အတီတာဘိဓာနဝသေန အတီတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပစ္စက္ခတော အနုဘူတပုဗ္ဗာနံ အတီတဓမ္မာနံ အနုမာနေန အနာဂတေဟိ သုဝိညေယျတရတ္တာ ဒုတိယံ ဝုတ္တော။ **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ** တိ အနာဂတာဘိဓာနဝသေန အနာဂတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပစ္စက္ခတော စ အနုဘူတပုဗ္ဗဝသေန စ ဂဟိတဓမ္မာနုမာနေန ‘အနာဂတေပိ ဧဝရူပါ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီ’တိ ဂဟေတဗ္ဗတော တတိယံ ဝုတ္တော။

ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ တိ ပစ္စုပ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ အတီတာဘိဓာနဝသေန ပစ္စုပ္ပန္နေနာတီတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော မိဿကေသု တီသု သုဝိညေယျတရတ္တာ စတုတ္ထံ ဝုတ္တော။ **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ** တိ ပစ္စုပ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ အနာဂတာဘိဓာနဝသေန ပစ္စုပ္ပန္နေနာနာဂတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပစ္စက္ခတော ဂဟေတဗ္ဗာနံ ဓမ္မာနံ အတ္ထိတာယ အတ္ထတော သုဝိညေယျတရောတိ ပဉ္စမံ ဝုတ္တော။ **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ**တိ အတီတေန သဒ္ဓိံ အနာဂတာဘိဓာနဝသေန အတီတေနာနာဂတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပုရိမေဟိ ဒုဝိညေယျောတိ ဆဋ္ဌံ ဝုတ္တော။

ဧဝမေတေသု ဆသု ကာလဘေဒေသု ယွာယံ ပဌမော ပစ္စုပ္ပန္နော, တတ္ထ ပုဂ္ဂလတော, ဩကာသတော, ပုဂ္ဂလောကာသတောတိ တယော ဝါရာ ဟောန္တိ။ တေသု **ယဿာ** တိ ပုဂ္ဂလဝသေန ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိဒီပနော **ပုဂ္ဂလဝါရော**။ **ယတ္ထာ** တိ ဩကာသဝသေန ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိဒီပနော **ဩကာသဝါရော**။ **ယဿ ယတ္ထာ** တိ ပုဂ္ဂလောကာသဝသေန ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိဒီပနော **ပုဂ္ဂလောကာသဝါရော** ။ ဣမေ ပန တယောပိ ဝါရာ ပဌမံ အနုလောမနယေန နိဒ္ဒိသိတွာ ပစ္ဆာ ပဋိလောမနယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ တေသု ‘ဥပ္ပဇ္ဇတိ’ ‘ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ,’ ‘ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ’တိ ဝစနတော ဥပ္ပတ္တိဒီပနော အနုလောမနယော။ ‘နုပ္ပဇ္ဇတိ’, ‘နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ,’ ‘နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ’တိ ဝစနတော အနုပ္ပတ္တိဒီပနော ပဋိလောမနယော။

တတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ တာဝ ပုဂ္ဂလဝါရဿ အနုလောမနယေ “ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဿ ဝါ ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ သညာက္ခန္ဓော သင်္ခါရက္ခန္ဓော, ဝိညာဏက္ခန္ဓော, ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဿ ဝါ ပန ဝိညာဏက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဧဝံ ရူပက္ခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ ယမကာနိ; “ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလကာနိ တီဏိ; သညာက္ခန္ဓမူလကာနိ ဒွေဝ; သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလကံ ဧကန္တိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒသ ယမကာနိ ဟောန္တိ။

တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓမူလကေသု စတူသု အာဒိတော ဧကမေဝ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။ သေသာနိ တေန သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနီတိ တန္တိယာ လဟုဘာဝတ္ထံ သင္ခိတ္တာနိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိမူလကေသုပိ ‘အာမန္တာ’တိ ဧကသဒိသမေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနံ။ တသ္မာ တာနိပိ တန္တိယာ လဟုဘာဝတ္ထံ သင္ခိတ္တာနေဝါတိ ဧဝမေတာနိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလတရေ အနုလောမနယေ ဧကယမကဝိသ္သဇ္ဇနေနေဝ ဒသ ယမကာနိ ဝိသ္သဇ္ဇိတာနိ နာမ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထာ စ ပုဂ္ဂလတရေ ဒသ, ဧဝံ ဩကာသတရေ ဒသ, ပုဂ္ဂလောကာသတရေ ဒသာတိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ တီသု တရေသု အနုလောမနယေ တိံသ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စ အနုလောမနယေ, ဧဝံ ပဋိလောမနယေပီတိ သဗ္ဗာနိပိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ သဋ္ဌိ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ တေသု ဝီသပုစ္ဆာသတံ, စတ္တာရီသာနိ စ ဒွေ အတ္ထသတာနိ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ပဉ္စသု ကာလဘေဒေသု ပုဂ္ဂလာဒိဘေဒတော အနုလောမပဋိလောမနယဝသေန ဆ ဆ တရာ။ ဧကေကသ္မိံ တရေ ဒသ ဒသ ကတွာ သဋ္ဌိ သဋ္ဌိ ယမကာနီတိ တီဏိ ယမကသတာနိ။ တာနိ ပုရိမေဟိ သဒ္ဓိံ သဋ္ဌာဓိကာနိ တီဏိ ယမကသတာနိ, ဝီသာဓိကာနိ သတ္တပုစ္ဆာသတာနိ, စတ္တာရီသာနိ စ စုဒ္ဒသ အတ္ထသတာနိ ဟောန္တိ။ ဣဒံ တာဝ ဥပ္ပါဒတရေ ဟဋ္ဌဝတ္ထာနံ။ ယထာ စ ဥပ္ပါဒတရေ, တထာ နိရောဓတရေပိ, ဥပ္ပါဒနိရောဓတရေပီတိ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ပဝတ္တိမဟာတရေ အသီတိယမကသဟဿံ, သဋ္ဌိသတာဓိကာနိ ဒွေ ပုစ္ဆာသဟဿာနိ, ဝီသံ တိသတာဓိကာနိ စ စတ္တာရိ အတ္ထသဟဿာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဟဋ္ဌ ပန ဥပ္ပါဒတရေ နိရောဓတရေ စ တီသု အသမ္ဘိန္နကာလဘေဒေသု တသ္မိံ တသ္မိံ တရေ ဧကေကမေဝ ယမကံ ဝိသ္သဇ္ဇေတွာ သင္ခိတ္တာ။ တီသု မိဿကကာလဘေဒေသု ‘ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ’တိအာဒိနာ နယေန ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိမူလကေသုပိ ဧကံ ယမကံ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။ ဥပ္ပါဒနိရောဓတရေ ပန ဆသုပိ ကာလဘေဒေသု တံ ဝိသ္သဇ္ဇိတမေဝ။ သေသာနိ တေန သမာနဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ သင္ခိတ္တာနီတိ။ ဣဒံ သကလေပိ ပဝတ္တိမဟာတရေ ဟဋ္ဌဝတ္ထာနံ။

အတ္ထဝိနိစ္ဆယတ္ထံ ပနဿ ဣဒံ လက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ – ဣမသ္မိဉှိ ပဝတ္တိမဟာတရေ စတုန္နံ ပဉှာနံ ပဉ္စ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ သတ္တဝီသတိယာ ဌာနေသု ပက္ခိပိတွာ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပုရေပဉှော, ပစ္ဆာပဉှော, ပရိပုဏ္ဏပဉှော, မောဃပဉှောတိ ဣမေ စတ္တာရော ပဉှာ နာမ။ ဧကေကသ္မိဉှိ ယမကေ ဒွေ ဒွေ ပုစ္ဆာ။ ဧကေကပုစ္ဆာယပိ ဒွေ ဒွေ ပဒါနိ။ တတ္ထ ယာယ ပုစ္ဆာယ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ဧကေနေဝ ပဒေန ဂဟိတက္ခန္ဓဿ ဥပ္ပါဒော ဝါ နိရောဓော ဝါ လဗ္ဘတိ , အယံ **ပုရေပဉှော** နာမ။ ယာယ ပန ပုစ္ဆာယ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ဒွီဟိပိ ပဒေဟိ ဂဟိတက္ခန္ဓာနံ ဥပ္ပါဒော ဝါ နိရောဓော ဝါ လဗ္ဘတိ, အယံ **ပစ္ဆာပဉှော** နာမ။ ယာယ ပန ပုစ္ဆာယ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ဧကေနပိ ပဒေန ဂဟိတက္ခန္ဓဿ ဒွီဟိပိ ပဒေဟိ ဂဟိတက္ခန္ဓာနံ ဥပ္ပါဒော ဝါ, နိရောဓော ဝါ လဗ္ဘတိ, အယံ **ပရိပုဏ္ဏပဉှော** နာမ။ ယာယ ပန ပုစ္ဆာယ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ပဋိက္ခေပော ဝါ, ပဋိသေဓော ဝါ လဗ္ဘတိ, အယံ **မောဃပဉှော** နာမ။ ယသ္မာ ပနေသ အဒဿိယမာနော န သက္ကာ ဇာနိတုံ, တသ္မာ နံ ဒဿယိဿာမ။

‘ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ, တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ပုစ္ဆာယ တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဣမသ္မိံ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ဧကေနေဝ ပဒေန ဂဟိတဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥပ္ပါဒော လဗ္ဘတိ, ဣတိ အယဉ္စေဝ အညော စ ဧဝရူပေါ ပဉှော ပုရေပဉှောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ‘ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ’တိ ပုစ္ဆာယ ပန ‘အာမန္တာ’တိ ဣမသ္မိံ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ဒွီဟိ ပဒေဟိ ဂဟိတာနံ ရူပဝေဒနာက္ခန္ဓာနံ ယဿ ကဿစိ သတ္တဿ အတီတေ ဥပ္ပါဒော လဗ္ဘတိ။ ဣတိ အယဉ္စေဝ အညော စ ဧဝရူပေါ ပဉှော ပစ္ဆာပဉှောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

‘ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ဣမာယ ပန ပဌမပုစ္ဆာယ ‘အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာန’န္တိအာဒိကေ ဣမသ္မိံ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ‘အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နော စ တေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ဣမသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ ဧကေနေဝ ပဒေန ဂဟိတဿ ရူပက္ခန္ဓဿေဝ ဥပ္ပါဒော လဗ္ဘတိ။ ‘ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ဣမသ္မိံ ကောဋ္ဌာသေ ဒွီဟိပိ ပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ရူပဝေဒနာက္ခန္ဓာနမ္ပိ ဥပ္ပါဒော လဗ္ဘတိ။ ဣတိ အယဉ္စေဝ အညော စ ဧဝရူပေါ ပဉှော ပရိပုဏ္ဏပဉှောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုရေပစ္ဆာပဉှောတိပိ ဧတဿေဝ နာမံ။ ဧတဿ ဟိ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ ဧကေန ပဒေန သင်္ဂဟိတဿ ရူပက္ခန္ဓဿေဝ ဥပ္ပါဒော ဒဿိတော။

ဒုတိယကောဋ္ဌာသေ ဒွီဟိ ပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ရူပဝေဒနာက္ခန္ဓာနံ။ ဣမိနာယေဝ စ လက္ခဏေန ယတ္ထ ဧကေန ပဒေန သင်္ဂဟိတဿ ခန္ဓဿ ဥပ္ပာဒေါ တ နိရောဓော တ လဗ္ဘတိ, သော ပုရေပဥှော ဟောတိ ဝုတ္တော။ ယတ္ထ ဒွီဟိပိ ပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပာဒေါ တ နိရောဓော တ လဗ္ဘတိ, သော ပစ္ဆာပဥှော ဟောတိ ဝုတ္တော။

'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ'တိ ဣမာယ ပန ပုစ္ဆာယ 'နတ္ထီ'တိ ဣမသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇနေ ပဋိက္ခေပော လဗ္ဘတိ။ 'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတီ'တိ ပုစ္ဆာယ 'နော'တိ ဣမသ္မိံ ဝိဿဇ္ဇနေ ပဋိသေဓော လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ အယမ္ပေ ဒုဝိဓော အညော စ ဝေရူပေ ပဥှော မောဃပဥှောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တုစ္ဆပဥှောတိပိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ တာဝ စတ္တာရော ပဥှာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဟင်္ဂိဂတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ, ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနံ, သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ, ပဋိက္ခေပေန ဝိဿဇ္ဇနံ, ပဋိသေဓေန ဝိဿဇ္ဇနန္တိ ဣမာနိ ပန ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ နာမ ။ တတ္ထ ယံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဟင်္ဂိပဒမေဝ ဟုတွာ အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဣဒံ **ဟင်္ဂိဂတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ** နာမ။ တံ ပုရေပဥှေ လဗ္ဘတိ။ 'ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတီ'တိ ဟိ ပဥှေ 'ဥပ္ပဇ္ဇတီ'တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဟင်္ဂိပဒမေဝ ဟုတွာ အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇယမာနံ ဂတံ, တသ္မာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ဟင်္ဂိဂတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဝိဿဇ္ဇနံ ပဋိဝစနဘာဝေန အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဣဒံ **ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနံ** နာမ။ တံ ပစ္ဆာပဥှေ လဗ္ဘတိ။ 'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ'တိ ဟိ ပဥှေ 'အာမန္တာ'တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ပဋိဝစနဝသေနေဝ အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇယမာနံ ဂတံ, တသ္မာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ဝိဿဇ္ဇနံ သရူပေန ဒဿေတွာ အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေတိ; ဣဒံ **သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ** နာမ။ တံ ပရိပုဏ္ဏပဥှေ လဗ္ဘတိ။ 'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ; တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ'တိ ဟိ ပဥှေ 'အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာန'န္တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ 'ဣမေသံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓော, ဣမေသံ ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓော စာ'တိ သရူပဒဿနေနေဝ အတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇယမာနံ ဂတံ။ တသ္မာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဝိဿဇ္ဇနံ တထာရူပဿ အတ္ထဿာဘာဝတော အတ္ထပဋိက္ခေပေန ပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဣဒံ **ပဋိက္ခေပေန ဝိဿဇ္ဇနံ** နာမ။ ယံ တထာရူပဿ အတ္ထဿ ဧကက္ခဏေ အလာဘတော အတ္ထပဋိသေဓနေန ပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ, ဣဒံ **ပဋိသေဓေန ဝိဿဇ္ဇနံ** နာမ။ တံ မောဃပဥှေ လဗ္ဘတိ။ 'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ'တိ ဟိ ပဥှေ 'နတ္ထီ'တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ; ဧဝရူပေါ နာမ သတ္တော နတ္ထီတိ အတ္ထပဋိက္ခေပေန ပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇယမာနံ ဂတံ; တသ္မာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ပဋိက္ခေပေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ 'ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတီ'တိ ပဥှေ ပန 'နော'တိ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဧကသ္မိံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဥပ္ပာဒေန သဒ္ဓိံ နိရောဓော နာမ န လဗ္ဘတီတိ အတ္ထပဋိသေဓနေန ပဝတ္တံ ဝိဿဇ္ဇယမာနံ ဂတံ, တသ္မာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ပဋိသေဓေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣအာနိ ဣမေ စတ္တာရော ပဥှာ, ဣမာနိ စ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ, ယေသု သတ္တဝီသတိယာ ဌာနေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗာနိ, တာနိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ – အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ ဌာနံ, အသညသတ္တေ တတ္ထာတိ ဧကံ, အသညသတ္တာနန္တိ ဧကံ; အသညသတ္တာ စဝန္တာနန္တိ ဧကံ; အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ, အရူပေ တတ္ထာတိ ဧကံ, အရူပါနန္တိ ဧကံ, အရူပါ စဝန္တာနန္တိ ဧကံ , အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနန္တိ ဧကံ, အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနန္တိ ဧကံ; ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တီတိ ဧကံ; ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ, ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထာတိ ဧကံ, ပဉ္စဝေါကာရာနန္တိ ဧကံ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနန္တိ ဧကံ, ပဉ္စဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနန္တိ ဧကံ, ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနန္တိ ဧကံ; သုဒ္ဓာဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ, သုဒ္ဓာဝါသေ တတ္ထာတိ ဧကံ, သုဒ္ဓာဝါသာနန္တိ ဧကံ, သုဒ္ဓာဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနန္တိ ဧကံ; သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ, သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနန္တိ ဧကံ; သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန ပစ္ဆိမဘဝိကာနန္တိ ဧကံ, ပရိနိဗ္ဗန္တာနန္တိ ဧကံ, စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဧကံ, စဝန္တာနန္တိ ဧကံ။ ဧဝံ ဣမေသံ စတုန္နံ ပဥှာနံ ဣမာနိ ပဉ္စ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဣမေသု သတ္တဝီသတိယာ ဌာနေသု ပက္ခိပိတွာ ဣမသ္မိံ ပဝတ္တိမဟာဝါရေ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ ဝိဒိတွာ ဟိ ပဥှံ ဝိဿဇ္ဇနေ့နေ သုဝိဿဇ္ဇိတော ဟောတိ, အတ္ထဉ္စ ဝိနိစ္ဆယန္တေန သုဝိနိစ္ဆိတော ဟောတိ။

တတ္ထာယံ နယော – **ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏသမင်္ဂိတာယ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓောပိ တဿ တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပုစ္ဆတိ။ **အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာန**န္တိ အစိတ္တကပဋိသန္ဓိဝသေန အသညသတ္တဘဝံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ **တေသံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ တေသံ ဧကန္တေန ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ ပဝတ္တေ ဥပ္ပန္နာနံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိပိ နိရုဇ္ဈတိပိ, တသ္မာ 'အသညသတ္တာန'န္တိ အဝတွာ 'အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာန'န္တိ ဝုတ္တံ။ **နော စ တေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ အစိတ္တကတ္တာ ပန တေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတေဝ။ ဣဒံ သတ္တဝီသတိယာ ဌာနေသု ပဌမေ ဌာနေ ပရိပုဏ္ဏပဥှာဿ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ။ **ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာန**န္တိ ရူပာရူပမိဿကပဋိသန္ဓိဝသေန ပဉ္စဝေါကာရဘဝံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ **တေသံ ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓော စာ**တိ တေသံ ဧကန္တေန ရူပဝေဒနာက္ခန္ဓသင်္ခာတာ ဒွေပိ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ။ ပဝတ္တေ ပန တတ္ထ ဥပ္ပန္နာနံ တေ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပိ နိရုဇ္ဈန္တိပိ, တသ္မာ 'ပဉ္စဝေါကာရာန'န္တိ အဝတွာ 'ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာန'န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ ဌာနေ ပရိပုဏ္ဏပဥှာဿ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ သရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗာနိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ဣဒံ ပနေတ္ထ ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု နိယမလက္ခဏံ – သကလေပိ ဟိ ဣမသ္မိံ ခန္ဓယမကေ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နာနံ ပဝတ္တေ ယာဝ မရဏာ ခန္ဓာနံ အပရိယန္တေသု ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ လဟုပရိဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတွာ ဥပ္ပာဒနိရောဓေ ဒဿေတုံ န သုကရန္တိ ပဝတ္တိယံ ဥပ္ပာဒနိရောဓေ အနာမသိတွာ အဘိနဝံ ဝိပာကဝဋ္ဋံ နိဗ္ဗတ္တယမာနေန နာနာကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိခန္ဓာနံ ဥပ္ပာဒံ ဒဿေတုံ သုခန္တိ ပဋိသန္ဓိကာလေ ဥပ္ပာဒဝသေနေဝ ဥပ္ပာဒတရော ကထိတော။ ဥပ္ပန္နဿ ပန ဝိပာကဝဋ္ဋဿ ပရိယောသာနေန နိရောဓံ ဒဿေတုံ သုခန္တိ မရဏကာလေ နိရောဓဝသေန နိရောဓတရော ကထိတော။

ကိံ ပနေတ္ထ ပဝတ္တိယံ ဥပ္ပာဒနိရောဓာနံ အနာမဋ္ဌဘာဝေ ပမာဏန္တိ? ဟဋ္ဌိယေဝ။ ဟဋ္ဌိယဥှိ ဝိသေသေန ဥပ္ပာဒတရဿ အနာဂတကာလတရေ 'ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ'တိ အယံ ဟဋ္ဌိ အတိပမာဏမေဝ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနဥှိ ပဝတ္တေ ရူပာရူပဓမ္မာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ယုတ္တဘာဝေ သတိပိ 'ရူပက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီ'တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝုတ္တဘာဝေန ပဝတ္တေ ဥပ္ပာဒော န ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ 'သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော န နိရုဇ္ဈိတ္ထ, နော စ တေသံ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော န နိရုဇ္ဈတီ'တိ အယံ ပန ဟဋ္ဌိ ပဝတ္တေ နိရောဓဿ အနာမဋ္ဌဘာဝေ အတိဝိယ ပမာဏံ။ သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနဥှိ စုတိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဋ္ဌိတာနံ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ပဝတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓသညာက္ခန္ဓာနံ ဂဏနပထော နတ္ထိ။ 'ဧဝံ သန္တေပိ တေသံ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော န နိရုဇ္ဈိတ္ထာ'တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝုတ္တဘာဝေန ပဝတ္တေ နိရောဓော န ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဝမေတ္ထ ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု နိယမလက္ခဏံ ဝိဒိတွာ ပဋိသန္ဓိဥပ္ပာဒမေဝ စုတိနိရောဓမေဝ စ ဂဟေတွာ တေသု တေသု ဌာနေသု အာဂတာနံ ဝိဿဇ္ဇနာနံ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ပန သက္ကာ အာဒိဝိဿဇ္ဇနေ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိဒိတုန္တိ ဝိဿဇ္ဇနပဋိပာဋိယာ န ဝိတ္ထာရိတော။ ဣမိနာ ပန ဧဝံ ဒိန္နေနပိ နယေန ယော ဧ တေသံ အတ္ထဝိနိစ္ဆယံ ဇာနိတုံ န သက္ကောတိ, တေန အာစရိယေ ပယိရုပာသိတွာ သာဓုကံ သုတွာပိ ဇာနိတဗ္ဗော။

ဥပ္ပာဒဿ နိရောဓဿ၊ ဥပ္ပန္နဉ္စာပိ ဧကတော။
နယဿ အနုလောမဿ၊ ပဋိလောမနယဿ စ။

ဝသေန ယာနိ ခန္ဓေသု၊ ယမကာနိ စ ပဉ္စသု။
ပုဂ္ဂလံ အထ ဩကာသံ၊ ပုဂ္ဂလောကာသမေဝ စ။

အာမသိတွာ ပဝတ္တေသု၊ ဌာနေသု ကထယီ ဇိနော။
တေသံ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနံ၊ ဒဿိတံ အနုပုဗ္ဗတော။

ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ အတ္ထဿ၊ ပဥှာဝိဿဇ္ဇနာနိ စ။

ဝိသုဒ္ဓနာနံ ဌာနာနိ၊ ယာနိ တာနိ စ သဗ္ဗသော။

ဒဿေတုံ ဧကပဉ္ဉာသ်ိံ၊ ယောဇနာပိ ပကာသိတာ။
ဝိတ္ထာရေန ဂတေ တ္ထေ၊ ပဉှာဝိသုဒ္ဓနက္ကမေ။

အတ္ထံ ဝဏ္ဏယတာ ကာတုံ၊ ကိံ နု သက္ကာ ဣတော ပရံ။
နယေန ဣမိနာ တသ္မာ၊ အတ္ထံ ဇာနန္တု ပဏ္ဍိတာတိ။

ပဝတ္တိမဟာဝာရဝဏ္ဏနာ။

၃. ပရိညာဝာရဝဏ္ဏနာ

၂၀၆-၂၀၈. တဒနန္တရေ ပရိညာဝာရေပိ ဆဋ္ဌေဝ ကာလဘေဒာ။ အနုလောမပဋိလောမတော ဒွေဝယေဝ နယာ။ ပုဂ္ဂလဝါရော, ဩကာသဝါရော, ပုဂ္ဂလောကာသဝါရောတိ ဣမေသု ပန တီသု ပုဂ္ဂလဝါရောဝ လဗ္ဘတိ, န ဣတရေ ဒွေ။ ကိံ ကာရဏာ? သဒိသဝိသဇ္ဇနတာယ။ ယော ဟိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌာနေ ရူပက္ခန္ဓံ စေ ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမ္ပိ ပရိဇာနာတိယေဝ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ စေ ပရိဇာနာတိ, ရူပက္ခန္ဓမ္ပိ ပရိဇာနာတိယေဝ။ ရူပက္ခန္ဓံ စေ န ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမ္ပိ န ပရိဇာနာတိယေဝ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ စေ န ပရိဇာနာတိ, ရူပက္ခန္ဓမ္ပိ န ပရိဇာနာတိယေဝ။ တသ္မာ တေသုပိ ‘ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ, တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတီ’တိ အာဒိဝသေန ပုစ္ဆံ ကတွာ ‘အာမန္တာ’တေ္ဝဝ ဝိသဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ။ သိယာတိ သဒိသဝိသဇ္ဇနတာယ တေ ဣဓ န လဗ္ဘန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အထ ဝ ပရိညာကိစ္စံ နာမ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဟောတိ, နော ဩကာသဿ, ပုဂ္ဂလောဝ ပရိဇာနိတုံ သမတ္ထော, နော ဩကာသောတိ ပုဂ္ဂလဝါရောဝေတ္ထ ဂဟိတော, န ဩကာသဝါရော။ တဿ ပန အဂ္ဂဟိတတ္တာ တဒနန္တရော ပုဂ္ဂလောကာသဝါရော လဗ္ဘမာနောပိ န ဂဟိတော။ ယော ပနေသ ပုဂ္ဂလဝါရော ဂဟိတော, တတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ရူပက္ခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလကာနိ တီဏိ, သညာက္ခန္ဓမူလကာနိ ဒွေ, သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလကံ ဧကန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ အနုလောမနယေ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒသ ယမကာနိ။ ပဋိလောမနယေ ဒသာတိ ဝီသတိ။ တထာ သေသေသုပီတိ ဧကေကသ္မိံ ကာလေ ဝီသတိ ဝီသတိ ကတွာ ဆသု ကာလေသု ဝီသံ ယမကသတံ, စတ္တာရီသာနိ ဒွေ ပုစ္ဆာသတာနိ, အသီတ္တာဓိကာနိ စတ္တာရိ အတ္ထသတာနိ စ ဟောန္တီတိ ဣဒမေတ္ထ ဟဋ္ဌဝဝတ္ထာနံ။

အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နသင်္ခါတာ တယော အဒ္ဓာ ပဝတ္တိဝါရေ ဝိယ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန န လဗ္ဘန္တိ။ ပဝတ္တေ စိတ္တက္ခဏဝသေနေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တေနေဝေတ္ထ ‘ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ, သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတီ’တိအာဒီသု ပုစ္ဆာသု ‘အာမန္တာ’တိ ဝိသဇ္ဇနံ ကတံ။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏသ္မိဉ္ဟိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေန စိတ္တေန ပဉ္စသု ခန္ဓေသု ပရိညာကိစ္စနိဗ္ဗတ္တိယာ ယံ ကိဉ္စိ ဧကံ ခန္ဓံ ပရိဇာနန္တော ဣတရမ္ပိ ပရိဇာနာတီတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝမေတ္ထ ‘ပရိဇာနာတီ’တိ ပဉှေသု အနုလောမနယေ ပရိညာကိစ္စဿ မတ္တကပ္ပတ္တံ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိံ သန္ဓာယ ‘အာမန္တာ’တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပဋိလောမနယေ ပန ‘န ပရိဇာနာတီ’တိ ပဉှေသု ပုထုဇ္ဇနာဒယော သန္ဓာယ ‘အာမန္တာ’တိ ဝုတ္တံ။ ‘ပရိဇာနိတ္ထာ’တိ ဣမသ္မိံ ပန အတီတကာလဝါရေ မဂ္ဂါနန္တရအဂ္ဂဖလေ ဌိတောပိ ပရိညာကိစ္စဿ နိဋ္ဌိတတ္တာ ပရိဇာနိတ္ထယေဝ နာမ။

၂၀၉. ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ, သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထာတိ ပဉှေဟန အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိံ ပုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပနေသ ခန္ဓပဉ္စကံ ပရိဇာနာတိယေဝ နာမ, န တာဝ နိဋ္ဌိတပရိညာကိစ္စော; တသ္မာ ‘နော’တိ ပဋိသေဓော ကတော။ ဒုတိယပဉှေ ပန **ပရိဇာနိတ္ထာ**တိ အရဟတ္တံ ပုစ္ဆတိ။ ယသ္မာ ပနေသော နိဋ္ဌိတပရိညာကိစ္စော။ နတ္ထိ တဿ ပရိညေယျံ နာမ; တသ္မာ ‘နော’တိ ပဋိသေဓော ကတော။ ပဋိလောမနယဝိသဇ္ဇနေ ပနေတ္ထ **အရဟာ ရူပက္ခန္ဓံ န ပရိဇာနာတီ**တိ အရဟတော ပရိညာယ အဘာဝေန ဝုတ္တံ။ **အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ န ပရိဇာနိတ္ထာ**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဿ အနိဋ္ဌိတပရိညာကိစ္စတာယ ဝုတ္တံ။ န ကေဝလဉ္စ ဝေဒနာက္ခန္ဓမေဝ, ဧကမ္ပိ သော န ပရိဇာနိတ္ထေဝ။ ဣဒံ ပန ပုစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တံ။ **နော စ ရူပက္ခန္ဓ**န္တိ ဣဒမ္ပိ ပုစ္ဆာဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ အညမ္ပိ ပန သော ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ။

၂၁၀-၂၁၁. ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ, သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိဿတီတိ ဧတ္ထ ယဿ မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလော ဧကစိတ္တက္ခဏိကော, တဿ သော ပရိဇာနိဿတီတိ သင်္ခံ န ဂစ္ဆတိ။ တေန ဝုတ္တံ 'နော'တိ။ **တေ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ န ပရိဇာနိတ္ထာ**တိ ပုစ္ဆာသဘာဂေန ဝုတ္တံ, န ပရိဇာနိံသူတိ ပနေတ္ထ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ။

ခန္ဓယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အာယတနယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၉. ဣဒါနိ မူလယမကေ ဒေသိတေယေဝ ကုသလာဒိဓမ္မေ အာယတနဝသေနာပိ သင်္ဂဏှိတွာ ခန္ဓယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ အာယတနယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ခန္ဓယမကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဟဒ္ဒိဝဝတ္ထာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထေဝ ဟိ တတ္ထ ပဏ္ဏတ္တိဝါရော, ပဝတ္တိဝါရော, ပရိညာဝါရောတိ တယော မဟာဝါရာ ဟောန္တိ, တထာ ဣဓာပိ။ ဝစနတ္ထောပိ နေသံ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဓာပိ စ ပဏ္ဏတ္တိဝါရော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသဝသေန ဒုဝိဓာ ဝဝတ္ထိတော။ ဣတရေ နိဒ္ဒေသဝသေနေဝ။ 'တတ္ထ ဒွါဒသာယတနာနိ'တိ ပဒံ အာဒိံ ကတွာ ယာဝ **နာယတနာ န မနော**တိ, တာဝ ပဏ္ဏတ္တိဝါရဿ ဥဒ္ဒေသဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဒွါဒသာယတနာနီ**တိ အယံ ယမကဝသေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗာနံ အာယတနာနံ ဥဒ္ဒေသော။ **စက္ခာယတနံ။ပေ။ ဓမ္မာယတန**န္တိ တေသညေဝ ပဘေဒတော နာမဝဝတ္ထာနံ။ ယမကဝသေန ပုစ္ဆာသု ခတ္တဋ္ဌေတ္ထ ပဉ္စမံ ပဋ္ဌိပါဋ္ဌိယာ အဇ္ဈတ္တရူပါယတနာနိ ဝုတ္တာနိ။ ပစ္ဆာ ဗာဟိရရူပါယတနာနိ။ ပရိယောသာနေ မနာယတနဓမ္မာယတနာနိ။

ယထာ ပန ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓဝသေန, ဧဝမိဓ ဣမေသံ အာယတနာနံ ဝသေန ပဒသောဓနဝါရော, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော, သုဒ္ဓါယတနဝါရော, သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရောတိ, စတ္တာရောဝ နယဝါရာ ဟောန္တိ။ ဧကေကော စေတ္ထ အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဒုဝိဓောယေဝ။ တေသမတ္ထော တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ ပန ခန္ဓယမကေ ပဒသောဓနဝါရဿ အနုလောမဝါရေ 'ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော, ရူပက္ခန္ဓော ရူပ'န္တိအာဒီနိ ပဉ္စ ယမကာနိ, တထာ ဣဓ 'စက္ခု, စက္ခာယတနံ; စက္ခာယတနံ; စက္ခု'န္တိအာဒီနိ ဒွါဒသ။ ပဋိလောမဝါရေပိ 'န စက္ခု, န စက္ခာယတနံ; န စက္ခာယတနံ, န စက္ခု'န္တိအာဒီနိ ဒွါဒသ , ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရဿ ပနေတ္ထ အနုလောမဝါရေ ဧကေကာယတနမူလကာနိ ဧကာဒသ ဧကာဒသ ကတွာ ဒွတ္တိံသသတံ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ ဒွတ္တိံသသတမေဝ။ သုဒ္ဓါယတနဝါရဿာပိ အနုလောမဝါရေ ဒွါဒသ, ပဋိလောမဝါရေ ဒွါဒသ, သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရဿာပိ အနုလောမဝါရေ ဧကေကာယတနမူလကာနိ ဧကာဒသ ဧကာဒသ ကတွာ ဒွတ္တိံသသတံ ယမကာနိ။ ပဋိလောမဝါရေပိ ဒွတ္တိံသသတမေဝါတိ ဧဝမိဓ ဆသတ္တတာဓိကေဟိ ပဉ္စဟိ ယမကသတေဟိ, ဒွိပညာသာဓိကေဟိ ဧကာဒသဟိ ပုစ္ဆာသတေဟိ, စတုရာဓိကေဟိ တေဝီသာယ အတ္ထသတေဟိ စ ပဋိမဏ္ဍိတော ပဏ္ဏတ္တိဝါရဿ ဥဒ္ဒေသဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဏ္ဏတ္တိဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ။

၁. ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၀-၁၇. နိဒ္ဒေသဝါရေ ပန ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓယမကဿ ပဏ္ဏတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညတ္ထ ဝိသေသော။ တတြာယံ ဝိသေသော – **ဒိဗ္ဗစက္ခု** တိ ဒုတိယဝိဇ္ဇာဉာဏံ။ **ပညာစက္ခု** တိ တတိယဝိဇ္ဇာဉာဏံ။ **ဒိဗ္ဗသောတ** န္တိ ဒုတိယအဘိညာဉာဏံ။ **တဏှာသောတ**န္တိ တဏှာဝ။ **အဝသေသော ကာယော**တိ နာမကာယော, ရူပကာယော, ဟတ္ထိကာယော, အဿကာယောတိ ဧဝမာဒိ။ **အဝသေသံ ရူပ**န္တိ ရူပါယတနတော သေသံ ဘူတုပါဒါယရူပဉ္စေဝ ပိယရူပသာတရူပဉ္စ။ **သီလဂန္ဓော** တိအာဒီနိ ဝါယနဋ္ဌေန သီလာဒီနံယေဝ နာမာနိ။ **အတ္ထရသော** တိအာဒီနိပိ သာဓုမဓုရဋ္ဌေန အတ္ထာဒီနညေဝ နာမာနိ။ **အဝသေသော ဓမ္မော** တိ ပရိယတ္တိဓမ္မာဒိအနေကပ္ပဘေဒောတိ အယမေတ္ထ ဝိသေသော။

ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၈-၂၁. ဣဒါနိ စ ပဝတ္တိဝါရဿ ဥပ္ပါဒဝါရာဒီသု တီသု အန္တရဝါရေသု ဧကေကသ္မိံ ဆဗ္ဗေဝ ကာလဘေဒါ။ တေသံ ဧကေကသ္မိံ ကာလေ ပုဂ္ဂလဝါရာဒယော တယော ဝါရာ။ တေ သဗ္ဗေပိ အနုလောမပဋိလောမနယဝသေန ဒုဝိဓာဝ

ဟောန္တိ။ တတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလတရသ္သ အနုလောမနယေ ယထာ ခန္ဓယမကေ ရူပက္ခန္ဓမူလကာနိ စတ္တာရိ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလကာနိ တီဏိ, သညာက္ခန္ဓမူလကာနိ ဒွေ, သင်္ခါရက္ခန္ဓမူလကံ ဧကန္တိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒသ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ "ယသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ယသ္သ တ ပန သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ယသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ဃာဏာယတနံ, ဇိဝှာယတနံ, ကာယာယတနံ, ရူပာယတနံ, သဒ္ဒာယတနံ, ဂန္ဓာယတနံ, ရသာယတနံ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ, မနာယတနံ, ဓမ္မာယတနံ, ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ယသ္သ တ ပန ဓမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဧဝံ စက္ခာယတနမူလကာနိ ဧကာဒသ။ "ယသ္သ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိအာဒိနာ နယေန သောတာယတနမူလကာနိ ဒသ; ဃာနာယတနမူလကာနိ နဝ, ဇိဝှာယတနမူလကာနိ အဋ္ဌ; ကာယာယတနမူလကာနိ သတ္တ; ရူပာယတနမူလကာနိ ဆ; သဒ္ဒာယတနမူလကာနိ ပဉ္စ; ဂန္ဓာယတနမူလကာနိ စတ္တာရိ; ရသာယတနမူလကာနိ တီဏိ; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမူလကာနိ ဒွေ; မနာယတနမူလကံ ဧကန္တိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဆသဋ္ဌိ ယမကာနိ ဟောန္တိ။

တတ္ထ စက္ခာယတနမူလကေသု ဧကာဒသသု "ယသ္သ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ သောတာယတနံ, ဃာနာယတနံ, ရူပာယတနံ, မနာယတနံ, ဓမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ကမာနိ ပဉ္စေဝ ဝိသ္သဇ္ဇိတာနိ။ တေသု ပဌမံ ဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗံ တာဝ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။ ဒုတိယံ ကိဉ္စာပိ ပဌမေန သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနံ, စက္ခုသောတာယတနာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ပန ဃာနာယတနသ္သ န ဧကန္တေန ပဝတ္တိတော "ကထံ နု ခော ဧတံ ဝိသ္သဇ္ဇေတဗ္ဗ"န္တိ ဝိမတိနိတရဏတ္ထံ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။ ရူပာယတနမနာယတနဓမ္မာယတနေဟိ သဒ္ဓိံ တီဏိ ယမကာနိ အသဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ ဝိသ္သဇ္ဇိတာနိ။ သေသေသု ဇိဝှာယတနကာယာယတနေဟိ တာဝ သဒ္ဓိံ ဒွေ ယမကာနိ ပုရိမေဟိ ဒွီဟိ သဒ္ဓိံ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနိ။ သဒ္ဒာယတနသ္သ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အနုပ္ပတ္တိတော တေန သဒ္ဓိံ ယမကသ္သ ဝိသ္သဇ္ဇနမေဝ နတ္ထိ။ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနေဟိပိ သဒ္ဓိံ တီဏိ ယမကာနိ ပုရိမေဟိ ဒွီဟိ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနေဝ ဟောန္တီတိ တန္တိယာ လဟုဘာဝတ္ထံ သင်္ခိတ္တာနိ။ သောတာယတနမူလကေသု ယံ လဗ္ဘတိ , တံ ပုရိမေဟိ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနမေဝာတိ ဧကမ္ပိ ဟတ္ထံ နာရုဠှံ။ ဃာနာယတနမူလကေသု ရူပာယတနေန သဒ္ဓိံ ဧကံ, မနာယတနဓမ္မာယတနေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွေဝတိ တီဏိ ယမကာနိ ဟတ္ထံ အာရုဠှာနိ။ သေသာနိ ဃာနာယတနယမကေန သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ နာရုဠှာနိ။ တထာ ဇိဝှာယတနကာယာယတနမူလကာနိ။ ရူပာယတနမူလကေသု မနာယတနဓမ္မာယတနေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွေဝယေဝ ဝိသ္သဇ္ဇိတာနိ။ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ ပန သဒ္ဓိံ တီဏိ ရူပာယတနမနာယတနေဟိ သဒ္ဓိံ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနာနိ။ ယထေဝ ဟေတ္ထ "သရူပကာနံ အစိတ္တကာန"န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တထာ ဣဓာပိ "သရူပကာနံ အဂန္ဓကာနံ, အရသကာနံ အဖောဋ္ဌဗ္ဗကာန"န္တိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဂန္ဓာဒီနိ စေတ္ထ အာယတနဘူတာနေဝ အဓိပ္ပေတာနိ။ တသ္မာ "သရူပကာနံ သဂန္ဓာယတနာန"န္တိ အာယတနဝသေနေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

သဒ္ဒာယတနမူလကာနိ အတ္ထာဘာဝတော ဟတ္ထံ နာရုဠှာနေဝ။ ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလကာနိ စတ္တာရိ တီဏိ ဒွေ စ ဟေဋ္ဌိမေဟိ သဒိသဝိသ္သဇ္ဇနတ္တာ ဟတ္ထံ နာရုဠှာနိ။ မနာယတနမူလကံ ဝိသ္သဇ္ဇိတမေဝါတိ ဧဝမေတာနိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလတရသ္သ အနုလောမနယေ ကတိပယယမကဝိသ္သဇ္ဇနေနေဝ ဆသဋ္ဌိယမကာနိ ဝိသ္သဇ္ဇိတာနိ နာမ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထာ စ ပုဂ္ဂလတရေ, ဧဝံ ဩကာသတရေပိ ပုဂ္ဂလောကာသတရေပိ ဆသဋ္ဌီတိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ တီသု တရေသု အနုလောမနယေ အဋ္ဌနဝုတိသတံ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ စ အနုလောမနယေ, ဧဝံ ပဋိလောမနယေပီတိ သဗ္ဗာနိပိ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ဆန္နဝုတာဓိကာနိ တီဏိ ယမကသတာနိ ဟောန္တိ။ တေသု ဒွတနဝုတာဓိကာနိ သတ္တ ပုစ္ဆာသတာနိ, စတုရာသီတာဓိကာနိ စ ပန္နရသ အတ္ထသတာနိ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ ပဉ္စသု ကာလဘေဒေသူတိ သဗ္ဗာနိပိ ဆသတ္တတာဓိကာနိ တေဝီသတိ ယမကသတာနိ။ တတော ဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, တတော ဒိဂုဏာ အတ္ထာတိ ဣဒမေတ္ထ ဥပ္ပာဒဝါရေ ဟတ္ထဝိဝဋ္ဋတ္ထာနံ။ နိရောဓဝါရဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ။ သဗ္ဗသ္မိံ ပဝတ္တိဝါရေ အဋ္ဌဝီသာနိ ဧကသတ္တတိ ယမကသတာနိ။ တတော ဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, တတော ဒိဂုဏာ အတ္ထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟတ္ထံ ပန မနာယတနံ ဓမ္မာယတနဉ္စ ဧကသဒိသံ, နာနံ နတ္ထိ။ ဥပရိ ပန "တရသဋ္ဌေဟေ ဟောတီ"တိအာဒီနိ ဝတ္ဂတ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ခိတ္တာ။ တသ္မာ ယံ တတ္ထ တတ္ထ သင်္ခိတ္တံ, တံ သဗ္ဗံ အသမ္မုယှန္တေဟိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။

အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ ဣဒံ နယမုခံ။ **သစက္ခုကာနံ အသောတကာန**န္တိ အပာယေ ဇာတိဗဓိရသ္သ ပဟာတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ သစက္ခုကော အသောတကော ဟုတ္ဂတ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယထာဟ – "ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခ

ခဏေ ကဿစိ အပရာနိ ဒသာယတနာနိ ဟတုဘာဝန္တိ။ ဩပဟာတိကာနံ ပေတာနံ , ဩပဟာတိကာနံ အသုရာနံ, ဩပဟာတိကာနံ တိရစ္ဆာနဂတာနံ, ဩပဟာတိကာနံ နေရယိကာနံ; ဇစ္စဗဓိရာနံ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ဒသာယတနာနိ ဟတုဘာဝန္တိ, စက္ခာယတနံ ရူပဃာနဂန္ဓဇိဝှာဟာရသကာယဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနာယတနံ ဓမ္မာယတန''န္တိ။ **သစက္ခုကာနံ သသောတကာန**န္တိ သုဂတိဒုဂ္ဂတီသု ပရိပုဏ္ဏာယတနေ စ ဩပဟာတိကေ ရူပီဗ္ရဟ္မာနော စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ သစက္ခုကာ သသောတကာ ဟုတ္ဂာ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ယထာဟ – ''ကာမဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ကဿစိ ကောဒသာယတနာနိ ဟတုဘာဝန္တိ; ကာမာဝစရာနံ ဒေဝတနံ, ပဌမကပ္ပိကာနံ မနုဿာနံ, ဩပဟာတိကာနံ ပေတာနံ, ဩပဟာတိကာနံ အသုရာနံ, ဩပဟာတိကာနံ တိရစ္ဆာနဂတာနံ, ဩပဟာတိကာနံ နေရယိကာနံ, ပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ။ ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိက္ခဏေ ပဉ္စာယတနာနိ ဟတုဘာဝန္တိ, စက္ခာယတနံ ရူပသောတမနာယတနံ ဓမ္မာယတန''န္တိ။

အဃာနကာနန္တိ ဗ္ရဟ္မပာရိသဇ္ဇာဒယော သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေ ဟိ သစက္ခုကာ အဃာနကာ ဟုတ္ဂာ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ကာမဓာတုယံ ပန အဃာနကော ဩပဟာတိကော နတ္ထိ။ ယဒိ ဘဝေယျ ''ကဿစိ အဋ္ဌာယတနာနိ ဟတုဘာဝန္တီ''တိ ဝဒေယျ။ ယော ဂဗ္ဘသေယျကော ပန အဃာနကော သိယာ, သော ''သစက္ခုကာန''န္တိ ဝစနတော ဣဓ အနဓိပ္ပေတော။ **သစက္ခုကာနံ သဃာနကာန**န္တိ ဇစ္စဗဓိရမ္ပိ ပရိပုဏ္ဏာယတနမ္ပိ ဩပဟာတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **သဃာနကာနံ အစက္ခုကာန**န္တိ ဇစ္စန္ဓမ္ပိ ဇစ္စဗဓိရမ္ပိ ဩပဟာတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တမေဝ။ **သဃာနကာနံ သစက္ခုကာန**န္တိ ပရိပုဏ္ဏာယတနမေဝ ဩပဟာတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သရူပကာနံ အစက္ခုကာနန္တိ ဧတ္ထ ဇစ္စန္ဓဇစ္စဗဓိရဩပဟာတိကေသု အညတရောပိ ဂဗ္ဘသေယျကောပိ လဗ္ဘတိယေဝ။ **သစိတ္တကာနံ အစက္ခုကာန**န္တိ ဧတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေဟိ ဇစ္စန္ဓာဒီဟိ တီဟိ သဒ္ဓိံ အရူပိနောပိ လဗ္ဘန္တိ။ **အစက္ခုကာန**န္တိ ဧတ္ထ ပုရိမပဒေ ဝုတ္တေဟိ စတူဟိ သဒ္ဓိံ အသညသတ္တာပိ လဗ္ဘန္တိ။ **သရူပကာနံ အဃာနကာန**န္တိ ဧတ္ထ ဂဗ္ဘသေယျကာ စ အသညသတ္တာ စ သေသရူပီဗ္ရဟ္မာနော စ လဗ္ဘန္တိ။ **သစိတ္တကာနံ အဃာနကာန**န္တိ ဧတ္ထ ဂဗ္ဘသေယျကာ စ ရူပာရူပဗ္ရဟ္မာနော စ လဗ္ဘန္တိ။ **အစိတ္တကာနံ အရူပကာန**န္တိပဒေသု ပန ဧကတောကာရစတုဝေါကာရသတ္တာဝ လဗ္ဘန္တီတိ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗေသု ပုဂ္ဂလတရေသု ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၂-၂၅၄. ဩကာသတရေ **ယတ္ထ စက္ခာယတန**န္တိ ရူပီဗ္ရဟ္မလောကံ ပုစ္ဆတိ။ တေနေဝ **အာမန္တာ**တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မိဥ္ပဟိ တလေ နိယမတော တာနိ အာယတနာနိ ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒမေတ္ထ နယမုခံ။ ဣမိနာ နယမုခေန သကလေပိ ပဝတ္တိတရေ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိညာတရော ခန္ဓယမကေ ဝုတ္တနယောယေဝါတိ။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ။

အာယတနယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဓာတုယမကံ

၁-၁၉. ဣဒါနိ တေယေဝ မူလယမကေ ဒေသိတေ ကုသလာဒိဓမ္မေ ဓာတုဝသေန သင်္ဂဏှိတွာ အာယတနယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ဓာတုယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ အာယတနယမကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပါဠိဝဝတ္ထာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓာပိ ဟိ ပဏ္ဏတ္တိဝါရာဒယော တယော မဟာဝါရာ, အဝသေသာ အန္တရဝါရာ စ သဒ္ဓိံ ကာလပ္ပဘေဒါဒီဟိ အာယတနယမကေ အာဂတသဒိသာယေဝ။ ဣဓာပိ စ ယမကပုစ္ဆာသုခတ္တံ ပဋိပါဋိယာ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရာ ရူပဓာတုယော ဝတွာ ဝိညာဏဓာတုယော ဝုတ္တာ။ ဓာတူနံ ပန ဗဟုတ္တာ ဣဓ အာယတနယမကတော ဗဟုဝါရာနိ ယမကာနိ, ယမကဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, ပုစ္ဆာဒိဂုဏာ စ အတ္ထာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ စက္ခုဓာတုမူလကာဒီသု ယမကေသု လဗ္ဘမာနာနံ ယမကာနံ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော အာယတနယမကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တံသဒိသာယေဝ ဟေတ္ထ အတ္ထဂတိ, တေနေဝ စ ကာရဏေန ပါဠိပိ သင်္ခိတ္တာ။ ပရိညာဝါရော ပါကတိကောယေဝါတိ။

ဓာတုယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သစ္စယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၉. ဣဒါနိ တေယေဝ မူလယမကေ ဒေသိတေ ကုသလာဒိဓမ္မေ သစ္စဝသေန သင်္ဂဟေတွာ ဓာတုယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ သစ္စယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဏ္ဏတ္တိဝါရာဒယော တယော မဟာဝါရာ အန္တရဝါရာဒယော စ အဝသေသပ္ပဘေဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ ပနေတ္ထ စတုန္နံ သစ္စာနံ ဝသေန ပဒသောဓနဝါရော, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော, သုဒ္ဓသစ္စဝါရော, သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရောတိ ဣမေသု စတူသု ဝါရေသု ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၀-၂၆. ပဏ္ဏတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသေ ပန **အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စ**န္တိ ဒုက္ခဝေဒနာယ စေဝ တဏှာယ စ ဝိနိမုတ္တာ တေဘူမကဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အဝသေသော သမုဒယော**တိ သစ္စဝိဘင်္ဂေ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာမာဝစရကုသလာဒိဘေဒေါ ဒုက္ခသစ္စသ္သ ပစ္စယော။ **အဝသေသော နိရောဓော**တိ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနသမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိရောဓော စေဝ ခဏဘင်္ဂနိရောဓော စ။ **အဝသေသော မဂ္ဂော** တိ "တသ္မိံ ခော ပန သမယေ ပဉ္စင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ, အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ, မိစ္ဆာမဂ္ဂေါ, ဇင်္ဃမဂ္ဂေါ, သကဋမဂ္ဂေါ"တိ ဧဝမာဒိကော။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၇-၁၆၄. ပဝတ္တိဝါရေ ပနေတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလဝါရဿ အနုလောမနယေ "ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ယဿ ဝါ ပန သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဒုက္ခသစ္စမူလကေဟိ တီဟိ, သမုဒယသစ္စမူလကေဟိ ဒ္ဝီဟိ, နိရောဓသစ္စမူလကေန ဧကေနာတိ လဗ္ဘမာနဥ္စ အလဗ္ဘမာနဥ္စ ဂဟေတွာ ဟဋ္ဌဝသေန ဆဟိ ယမကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ တေသု ယသ္မာ နိရောဓဿ နေဝ ဥပ္ပာဒေါ, န နိရောဓော ယုဇ္ဇတိ, တသ္မာ ဒုက္ခသစ္စမူလကာနိ သမုဒယသစ္စမဂ္ဂသစ္စေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွေ, သမုဒယသစ္စမူလကံ မဂ္ဂသစ္စေန သဒ္ဓိံ ဧကန္တိ တီဏိ ယမကာနိ အာဂတာနိ။ တဿ ပဋိလောမနယေပိ ဩကာသဝါရာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗဝါရေသု တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ယမကာနံ ဝသေန ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ ဣဒံ လက္ခဏံ – ဣမဿ ဟိ သစ္စယမကဿ ပဝတ္တိဝါရေ နိရောဓသစ္စံ တာဝ န လဗ္ဘတေဝ။ သေသေသု ပန တီသု သမုဒယသစ္စမဂ္ဂသစ္စာနိ ဧကန္တေန ပဝတ္တိယံယေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ဒုက္ခသစ္စံ စုတိပဋိသန္ဓီသုပိ ပဝတ္တေပိ လဗ္ဘတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နာဒယော ပန တယော ကာလာ စုတိပဋိသန္ဓီနမ္ပိ ပဝတ္တိယာပိ ဝသေန လဗ္ဘန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ယံ ယံ လဗ္ဘတိ, တဿ တဿ ဝသေန အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ရိဒံ နယမုခံ – **သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာန**န္တိ အန္တိမဘဝေ သုဒ္ဓါဝါသာနမ္ပိ။ တေပိ ဟိ ဒုက္ခသစ္စေနေဝ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ **တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာ** တိ ဣဒံ ဒုက္ခသစ္စသမုဒယသစ္စေသု ဧကေကဿေဝ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပဉ္စဝေါကာရဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ စတုဝေါကာရေ ပန တဏှာဝိပ္ပယုတ္တဿ ဖလသမာပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဧကမ္ပိ သစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဒံ ဣဓ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ **တေသံ ဒုက္ခသစ္စဥ္စာ** တိ တသ္မိံဥ္ဟိ ခဏေ တဏှာယံ ဌပေတွာ သေသံ ဒုက္ခသစ္စံ နာမ ဟောတီတိ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပန ရူပမေဝ ဒုက္ခသစ္စံ နာမ။ သေသာ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ သစ္စဝိနိမုတ္တာ။ တေနေဝ ကာရဏေန "အရူပေ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ တေသံ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နော စ တေသံ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝုတ္တံ။ **သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထာ** တိ တေသံ တသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေ စာတိ ဧဝမေတ္ထ ခဏဝသေန ဩကာသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဧသေဝ နယော။ **အနဘိသမေတာဝီန**န္တိ စတုသစ္စပဋိဝေဓေနဋ္ဌာတံ အဘိသမယံ အပ္ပတ္တသတ္တာနံ။ **အဘိသမေတာဝီန**န္တိ အဘိသမိတသစ္စာနန္တိ။ ဣမိနာ နယမုခေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ။

၃. ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ

၁၆၅-၁၇၀. ပရိညာတရေ ပန ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာ, ပဟာနပရိညာတိ တိဿောပေတ္ထ ပရိညာယော လဗ္ဘန္တိ။ ယသ္မာ စ လောကုတ္တရဓမ္မေသု ပရိညာ နာမ နတ္ထိ; တသ္မာ ကမေန ဒွေ သစ္စာနိ ဂဟိတာနိ။ တတ္ထ **ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီ**တိ ဉာတတီရဏပရိညာဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ **သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတီ** တိ ဉာတပဟာနပရိညာဝသေန။ ဣတိ ဣမာသံ ပရိညာနံ ဝသေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ။

သစ္စယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သင္ခါရယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ တေသညေဝ မူလယမကေ ဒေသိတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ လဗ္ဘမာနဝသေန ဧကဒေသံ သင်္ဂဏှိတွာ သစ္စယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ သင်္ခါရယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဏ္ဏတ္တိဝါရာဒယော တယော မဟာဝါရာ, အန္တရဝါရာဒယော စ အဝသေသပဘေဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိသေသော – ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ တာဝ ယထာ ဟေဋ္ဌာ ခန္ဓာဒယော ဓမ္မေ ဥဒ္ဒိသိတွာ “ရူပံ ရူပက္ခန္ဓော; စက္ခု စက္ခာယတနံ; စက္ခု စက္ခုဓာတု; ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ ပဒသောဓနေ ဝါရော အာရဒ္ဓော။ တထာ အနာရဘိတွာ “အဿာသပဿာသာ ကာယသင်္ခါရော”တိ ပဌမံ တယောပိ သင်္ခါရာ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာ။

တတ္ထ ကာယဿ သင်္ခါရော **ကာယသင်္ခါရော**။ “အဿာသပဿာသာ ကာယိကာ, ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ”တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၃; သံ. နိ. ၄.၃၄၈ အတ္ထတော သမာနံ) ဟိ ဝစနတော ကာရဏဘူတဿ ကရဇကာယဿ ဖလဘူတော ဧဝ သင်္ခါရောတိ ကာယသင်္ခါရော။ အပရော နယော – သင်္ခရိယတီတိ သင်္ခါရော။ ကေန သင်္ခရိယတီတိ? ကာယေန။ အယဉှိ တတော ဝိယ ဘသ္တာယ ကရဇကာယေန သင်္ခရိယတီတိ။ ဧဝမ္ပိ ကာယဿ သင်္ခါရောတိ ကာယသင်္ခါရော။ ကာယေန ကတော အဿာသပဿာသတတောတိ အတ္ထော။ “ပုဗ္ဗေ ခော, အာဝုသော ဝိသာခ, ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒတိ, တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရော”တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၃; သံ. နိ. ၄.၃၄၈) ဝစနတော ပန သင်္ခရောတီတိ သင်္ခါရော။ ကိံ သင်္ခရောတိ? ဝစိံ။ ဝစိယာ သင်္ခါရောတိ **ဝစီသင်္ခါရော**။ ဝစီဘေဒသမုဋ္ဌာပကဿ ဝိတက္ကဝိစာရဒ္ဝယဿေတံ နာမံ။ “သညာ စ ဝေဒနာ စ စေတသိကာ ဧတေ ဓမ္မာ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ”တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၃; သံ. နိ. ၄.၃၄၈) ဝစနတောယေဝ ပန တတိယပဒေပိ သင်္ခရိယတီတိ သင်္ခါရော။ ကေန သင်္ခရိယတိ? စိတ္တေန။ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ ကတွာ စိတ္တဿ သင်္ခါရောတိ **စိတ္တသင်္ခါရော**။ သဗ္ဗေသမ္ပိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ စေတသိကဓမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပန ဝစီသင်္ခါရဘာဝေန ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ “ဌပေတွာ ဝိတက္ကဝိစာရေ”တိ ဝုတ္တံ။

၂-၇. ဣဒါနိ **ကာယော ကာယသင်္ခါရော** တိ ပဒသောဓနေ ဝါရော အာရဒ္ဓော။ တဿ အနုလောမနယေ တီဏိ, ပဋိလောမနယေ တီဏီတိ ဆ ယမကာနိ။ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရေ ဧကေကသင်္ခါရမူလကာနိ ဒွေ ဒွေ ကတွာ အနုလောမနယေ ဆ, ပဋိလောမနယေ ဆာတိ ဒွာဒသ ယမကာနိ။ သုဒ္ဓသင်္ခါရဝါရေ ပန ယထာ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရာဒီသု “ရူပံ ခန္ဓော, ခန္ဓာ ရူပံ; စက္ခု အာယတနံ, အာယတနာ စက္ခု”တိအာဒိနာ နယေန ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဧဝံ “ကာယော သင်္ခါရော, သင်္ခါရာ ကာယော”တိ အဝတွာ “ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော, ဝစီသင်္ခါရော ကာယသင်္ခါရော”တိအာဒိနာ နယေန ကာယသင်္ခါရမူလကာနိ ဒွေ, ဝစီသင်္ခါရမူလကံ ဧကန္တိ အနုလောမေ တီဏိ, ပဋိလောမေ တီဏီတိ သဗ္ဗာနိပိ သုဒ္ဓိကဝါရေ ဆ ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ကိံ ကာရဏာ? သုဒ္ဓိကဧကေကပဒဝသေန အတ္ထာဘာဝတော။ ယထာ ဟိ ခန္ဓယမကာဒီသု ရူပာဒိဝိသိဋ္ဌာနံ ခန္ဓာနံ စက္ခာဒိဝိသိဋ္ဌာနဉ္စ အာယတနာဒီနံ အဓိပ္ပေတတ္တာ “ရူပံ ခန္ဓော , ခန္ဓာ ရူပံ, စက္ခု အာယတနံ, အာယတနာ စက္ခု”တိ သုဒ္ဓိကဧကေကပဒဝသေန အတ္ထော အတ္ထိ။ ဧဝမိဓ “ကာယော သင်္ခါရော, သင်္ခါရာ ကာယော”တိ နတ္ထိ။ ကာယသင်္ခါရောတိ ပန ဒွီဟိပိ ပဒေဟိ ဧကောဝ အတ္ထော လဗ္ဘတိ။ အဿာသော တ ပဿာသော တတိ သုဒ္ဓိကဧကေကပဒဝသေန အတ္ထာဘာဝတော “ကာယော သင်္ခါရော, သင်္ခါရာ ကာယော”တိ န ဝုတ္တံ။ “ကာယော ကာယသင်္ခါရော”တိအာဒိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ တမ္ပိ ကာယဝစီစိတ္တပဒေဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတာနံ သင်္ခါရာနံ အဂ္ဂဟိတတ္တာ န ယုဇ္ဇတိ။ သုဒ္ဓသင်္ခါရဝါရော ဟောသ။ ပဒသောဓနေ ပန ဝိနာပိ အတ္ထေန ဝစနံ ယုဇ္ဇတီတိ တတ္ထ သော နယော ဂဟိတောဝ။ ဣဓ ပန ကာယသင်္ခါရဿ ဝစီသင်္ခါရာဒီဟိ, ဝစီသင်္ခါရဿ စ စိတ္တသင်္ခါရာဒီဟိ, စိတ္တသင်္ခါရဿ စ ကာယသင်္ခါရာဒီဟိ, အညတ္တာ “ကာယသင်္ခါရော ဝစီသင်္ခါရော, ဝစီသင်္ခါရော, ကာယသင်္ခါရော”တိ ဧကေကသင်္ခါရမူလကာနိ ဒွေ ဒွေ ကတွာ ဆ ယမကာနိ ယုဇ္ဇန္တိ။ တေသု အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန တီဏေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တသ္မာ တာနေဝ ဒဿေတုံ အနုလောမနယေ တီဏိ, ပဋိလောမနယေ တီဏီတိ ဆ ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ သုဒ္ဓသင်္ခါရမူလစက္ကဝါရော ပနေတ္ထ န ဂဟိတောတိ။ ဧဝံ ပဏ္ဏတ္တိဝါရဿ ဥဒ္ဒေသဝါရော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၈-၁၈. နိဒ္ဒေသတရေ ပနဿ အနုလောမေ တာဝ ယသ္မာ န ကာယာဒယောဝ ကာယသင်္ခါရာဒီနံ နာမံ, တသ္မာ **နောတိ** ပဋိသေဓော ကတော။ ပဋိလောမေ **န ကာယော န ကာယသင်္ခါရော** တိ ယော န ကာယော သော ကာယသင်္ခါရော ပိ န ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ **ကာယသင်္ခါရော န ကာယော ကာယသင်္ခါရော** တိ ကာယသင်္ခါရော ကာယော န ဟောတိ, ကာယသင်္ခါရောယေဝ ပနေသောတိ အတ္ထော။ **အဝသေသ**န္တိ န ကေဝလံ သေသသင်္ခါရဒွယမေဝ။ ကာယသင်္ခါရဝိ နိမုတ္တံ ပန သေသံ သဗ္ဗမ္ပိ သင်္ခတာသင်္ခတပဏ္ဏတ္တိဘေဒံ ဓမ္မဇာတံ နေဝ ကာယော, န ကာယသင်္ခါရောတိ ဣမိ နာ ဥပာယေန သဗ္ဗဝိဿဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၉. ပဝတ္တိဝါရေ ပနေတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလဝါရဿ အနုလောမနယေ "ယဿ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ကာယသင်္ခါရမူလကာနိ ဒွေဝ, ဝစီသင်္ခါရမူလကံ ဧကန္တိ တီဏေဝ ယမကာနိ လဗ္ဘန္တိ; တာနိ ဂဟိတာနေဝ။ တဿ ပဋိလောမနယေပိ ဩကာသဝါရာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗဝါရေသု တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ယမကာနံ ဝသေန ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ ဣဒံ လက္ခဏံ – ဣမသ္မိဥ္ဟိ သင်္ခါရယမကေ "အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒ က္ခဏေ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ"တိအာဒိဝစနတော ပစ္စုပ္ပန္နာဒိကာလဘေဒော ပဝတ္တိဝသေနာပိ ဂဟေတဗ္ ဗော, န စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနေဝ။ "ဒုတိယဇ္ဈာနေ တတိယဇ္ဈာနေ တတ္ထ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိအာဒိဝစန တော စ ဈာနမ္ပိ ဩကာသဝသေန ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝမေတ္ထ ယံ ယံ လဗ္ဘတိ, တဿ တဿ ဝသေန အတ္ ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ရိဒံ နယမုခံ – **ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟီ**တိ ဒုတိယတတိယဇ္ဈာနဝသေန ဝုတ္တံ။ **တေသ**န္တိ တေသံ ဒုတိယတတိ ယဇ္ဈာနသမင်္ဂီနံ။ **ကာမာဝစရာန**န္တိ ကာမာဝစရေ ဥပ္ပန္နသတ္တာနံ။ ရူပာဝစရဒေဝတာနံ ပန အဿာသပဿာသာ နတ္ထိ။ အရူပာဝစရာနံ ရူပမေဝ နတ္ထိ။ **ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟီ** တိ ရူပာရူပဘဝေသု နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ ဝိတက္ကဝိစာ ရုပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၂၁. ပဉ္စမဇ္ဈာနေ ကာမာဝစရေ တိ ကာမာဝစရဘူမိယံ ဥပ္ပန္နေ ပဉ္စမဇ္ဈာနေ။ အင်္ဂမတ္တဝသေန စေတ္ထ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဂဟေတဗ္ဗံ, န အပ္ပနာဝသေနေဝ။ အနပ္ပနာပတ္တေပိ ဟိ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ္တေ ဣဒံ သင်္ခါရဒွယံ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ။

၂၄. စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တိ ဣဒံ ကာယသင်္ခါရဿ ဧကန္တစိတ္တသမုဋ္ဌာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေ ဝ ဟိ စိတ္တံ ရူပံ ဝါ အရူပံ ဝါ သမုဋ္ဌာပေတိ, န ဘိဇ္ဇမာနံ။

၃၇. သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တိ ပဋိသန္ဓိတော ဒုတိယေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ။ ကာမဓာတုယံ ပဋိ သန္ဓိစိတ္တေပိ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထေဝ။ ယာဝ ပန အဗ္ဗောကိဏ္ဏံ ဝိပာကစိတ္တံ ဝတ္တတိ, တာဝ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထေဝ နာမာတိ ဒဿနတ္ထမေတံ ဝုတ္တံ။ ယဿ တ ဈာနဿ ဝိပာကစိတ္တေန တေ နိဗ္ဗတ္တာ, တံ သတ သောပိ သဟဿသောပိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပဉ္စမစိတ္တမေဝ။ ဝိပာကစိတ္တေန ပန ဝိသဒိသံ ဘဝနိကန္တိယာ အာဝဇ္ဇနစိတ္တံ ဒုတိယစိတ္တံ နာမ။ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၄. ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီန န္တိ သဗ္ဗပစ္ဆိမေန အပ္ပဋိသန္ဓိကစိတ္တေန သမင်္ဂီဘူတာနံ ခီဏာသဝါနံ။ **အဝိတက္ကအဝိစာ ရံ ပစ္ဆိမစိတ္တ**န္တိ ရူပါဝစရာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာဒိစုတိစိတ္တဝသေန, အရူပါဝစရာနဉ္စ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကစုတိစိတ္တဝ သေနေတံ ဝုတ္တံ။ **တေသ**န္တိ တေသံ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီအာဒီနံ။

၇၉. ယဿ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိ, တဿ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတီ တိ ဧတ္ထ နိယမတော ကာယသင် ခါရဿ စိတ္တသင်္ခါရေန သဒ္ဓိံ ဧကက္ခဏေ နိရုဇ္ဈနတော အာမန္တာတိ ပဋိဝစနံ ဒိန္နံ။ န စိတ္တသင်္ခါရဿ

ကာယသင်္ခါရေန သဒ္ဓိံ။ ကိံ ကာရဏာ? စိတ္တသင်္ခါရော ဟိ ကာယသင်္ခါရေန ဝိနာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ နိရုဇ္ဈတိ စ။ ကာယသင်္ခါရော ပန စိတ္တသမုဋ္ဌာနော အဿာသပဿာသတတော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဉ္စ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ ယာဝ အညာနိ သောဠသစိတ္တာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တာဝ တိဋ္ဌတိ။ တေသံ သောဠသန္နံ သဗ္ဗပစ္ဆိမေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတီတိ ယေန စိတ္တေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တရသမေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတိ။ န ကဿစိ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဝာ ဌိတိက္ခဏေ ဝာ နိရုဇ္ဈတိ, နာပိ ဌိတိက္ခဏေ ဝာ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧသော စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ ဓမ္မတာတိ နိယမတော စိတ္တသင်္ခါရေန သဒ္ဓိံ ဧကက္ခဏေ နိရုဇ္ဈနတော အာမန္တာတိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏဿ သီဟဠဋ္ဌကထာယံ "စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ သတ္တရသမဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ နိရုဇ္ဈတီ"တိ ဝုတ္တံ, တံ ဣမာယ ပာဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ အဋ္ဌကထာတော စ ပာဠိယေဝ ဗလဝတရာတိ ပာဠိယံ ဝုတ္တမေဝ ပမာဏံ။

၁၂၈. ယဿ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတီတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ ကာယသင်္ခါရော စိတ္တဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န စ တသ္မိံ ခဏေ ဝိတက္ကဝိစာရာ နိရုဇ္ဈန္တိ, တသ္မာ နောတိ ပဋိသေဓော ကတောတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိညာဝါရော ဟေကတိကောယေဝါတိ။

ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ။

သင်္ခါရယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အနုသယယမကံ

ပရိစ္ဆေဒပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၁. ဣအနိ တေသညေ့ဝ မူလယမကေ ဒေသိတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ လဒ္ဓမာနဝသေန ဧကဒေသံ သင်္ဂဏှိတွာ သင်္ခါရယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ အနုသယယမကဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနံ တာဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ – ဣမသ္မိဉှိ အနုသယယမကေ ခန္ဓယမကာဒီသု ဝိယ ဒေသနံ အကတွာ အညေန နယေန ဟဋ္ဌိဒေသနာ ကတာ။ ကထံ? ပဌမံ တာဝ ပရိစ္ဆေဒတော, ဥဒ္ဒေသတော, ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတောတိ တီဟာကာရေဟိ အနုသယေ ဂဟာပေတုံ ပရိစ္ဆေဒတရော, ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသတရော, ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတရောတိ, တယော တရာ ဒေသိတာ။ တတော သတ္တန္နံ မဟာတရာနံ ဝသေန အနုသယေ ယောဇေတွာ ယမကဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ **သတ္တာနုသယာတိ** အယံ “သတ္တေဝ, န တတော ဥဒ္ဓံ, န ဟေဋ္ဌာ”တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ အနုသယာနံ ဒေသိတတ္တာ ပရိစ္ဆေဒတရော နာမ။ **ကာမရာကနုသယော။ပေ။ အဝိဇ္ဇာနုသယော**တိ အယံ ပရိစ္ဆေဒတရေန ပရိစ္ဆိန္နာနံ နာမမတ္တံ ဥဒ္ဒိသိတွာ “ဣမေ နာမ တေ”တိ ဒေသိတတ္တာ ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသတရော နာမ။ **ကတ္ထ ကာမရာကနုသယော အနုသေတိ။ပေ။ ကတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတီ**တိ အယံ “ဣမေသု နာမ ဌာနေသု ဣမေ အနုသယာ အနုသေန္တီ”တိ ဧဝံ တေသံယေဝ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဿ ဒေသိတတ္တာ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတရော နာမ။

ယေသံ ပန သတ္တန္နံ မဟာတရာနံ ဝသေန အနုသယေ ယောဇေတွာ ယမကဒေသနာ ကတာ, တေသံ ဣမာနိ နာမာနိ – အနုသယတရော, သာနုသယတရော, ပဇဟနတရော, ပရိညာတရော, ပဟီနတရော, ဥပ္ပဇ္ဇနတရော ဓာတုတရောတိ။ တေသု ပဌမော အနုသယတရော။ သော အနုလောမပဋိလောမနယဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။

တတ္ထ အနုလောမနယေ “ယဿ အနုသေတိ, ယတ္ထ အနုသေတိ, ယဿ ယတ္ထ အနုသေတီ”တိ ပုဂ္ဂလောကာသတဒုဘယဝသေန တယော အန္တရတရာ ဟောန္တိ။ တေသု ပဌမေ ပုဂ္ဂလတရေ “ယဿ ကာမရာကနုသယော အနုသေတိ, တဿ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ; ယဿ တ ပန ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ, တဿ ကာမရာကနုသယော အနုသေတိ; ယဿ ကာမရာကနုသယော အနုသေတိ, တဿ မာနာနုသယော, ဒိဋ္ဌာနုသယော, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော, ဘဝရာကနုသယော, အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိ။ ယဿ တ ပန အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိ, တဿ ကာမရာကနုသယော အနုသေတီ”တိ ကာမရာကနုသယမူလကာနိ ဆ ယမကာနိ။ ပုန အဂဟိတဂ္ဂဟဏဝသေန ပဋိဃာနုသယမူလကာနိ ပဉ္စ, မာနာနုသယမူလကာနိ စတ္တာရိ, ဒိဋ္ဌာနုသယမူလကာနိ တီဏိ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလကာနိ ဒွေ, ဘဝရာကနုသယမူလကံ ဧကန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗာနိပိ ဧကမူလကာနိ ဧကဝီသတိ။ ပုန “ယဿ ကာမရာကနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ အနုသေန္တီ”တိ ဧဝံ အာဂတာနိ ဒုကမူလကာနိ ပဉ္စ, တိကမူလကာနိ စတ္တာရိ, စတုက္ကမူလကာနိ တီဏိ, ပဉ္စကမူလကာနိ ဒွေ, ဆက္ကမူလကံ ဧကန္တိ အပရာနိပိ ပန္နရသ ဟောန္တိ။ တာနိ ပုရိမေဟိ ဧကဝီသတိယာ သဒ္ဓိံ ဆတ္တိံသာတိ ပုဂ္ဂလတရေ ဆတ္တိံသ ယမကာနိ။ တထာ ဩကာသတရေ, တထာ ပုဂ္ဂလောကာသတရေတိ သဗ္ဗာနိပိ အနုလောမနယေ အဋ္ဌသတံ ယမကာနိ။ တထာ ပဋိလောမနယေတိ အနုသယတရေ သောဠသာဓိကာနိ ဒွေ ယမကသတာနိ, တတော ဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, တတော ဒိဂုဏာ အတ္ထာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ သာနုသယတရော, ပဇဟနတရော, ပရိညာတရော, ပဟီနတရော, ဥပ္ပဇ္ဇနတရောတိ ဣမေသမ္ပိ ပဉ္စန္နံ တရာနံ, ဧကေကသ္မိံ ယမကဂဏနာ; ယမကဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, ပုစ္ဆာဒိဂုဏာ စ အတ္ထာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပနေတ္ထ ပုရိမေသု တီသု တရေသု ဝိသေသော။ ဩကာသတရေ “ယတ္ထ တတ္ထာ”တိ အဝတွာ **ယတော တတော**တိ နိဿက္ကဝစနေန ဒေသနာ ကတာ။ သေသံ တာဒိသမေဝ။

ယော ပနာယံ သဗ္ဗပစ္ဆိမော ဓာတုတရော နာမ, သော ပုစ္ဆာတရော, ဝိဿဇ္ဇနာတရောတိ ဒုဝိဓော ဌိတော။ တဿ ပုစ္ဆာတရေ **ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿာ** တိ ဝတွာ “ကာမဓာတုံ တ ပန ဥပပဇ္ဇန္တဿ ကာမဓာတုယာ စုတဿာ”တိ န ဝုတ္တံ။ ကိံ ကာရဏာ? အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ ဒွေပိ ဟိ တော ပုစ္ဆာ ဧကတ္ထာယေဝ, တသ္မာ ဧကေကသ္မာ ယမကာ ဧကေကမေဝ ပုစ္ဆံ ပုစ္ဆိတွာ သဗ္ဗပုစ္ဆာဝသာနေ ပုစ္ဆာနုက္ကမေနေဝ “ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တီ”တိအာဒိနာ နယေန ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။

တတ္ထ “ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ, ရူပဓာတုံ, အရူပဓာတုံ, နကာမဓာတုံ, နရူပဓာတုံ န အရူပဓာတုံ , ဥပပဇ္ဇန္တဿာ”တိ ဆ သုဒ္ဓိကပုစ္ဆာ; “နကာမဓာတုံ, နအရူပဓာတုံ, နရူပဓာတုံ; နအရူပဓာတုံ, နကာမဓာ တုံ, နရူပဓာတုံ, ဥပပဇ္ဇန္တဿာ”တိ တိဿော မိဿကာ ပုစ္ဆာ စာတိ ကာမဓာတုမူလကာ နဝ အနုလောမပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တထာ ရူပဓာတုမူလကာ နဝ, အရူပဓာတုမူလကာ နဝါတိ သတ္တဝီသတိ အနုလောမပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တထာ နကာမဓာတု နရူပဓာတုနအရူပဓာတုမူလကာ သတ္တဝီသတိ ပဋိလောမပုစ္ဆာ။ ပုန “နကာမဓာတုယာ, နအရူပဓာတုယာ, နရူပဓာတုယာ, န အရူပဓာတုယာ, နကာမဓာတုယာ, နအရူပဓာတုယာ”တိ သတ္တဝီသတိ ဒုကမူလကာ ပုစ္ဆာတိ သဗ္ဗာပိ သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဧကာသီ တိ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တာသံ ဝသေနေတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတန္တိ ဣဒံ ဓာတုတရေ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနံ။ ဧဝံ တာဝ သကလေပိ အနုသယယမကေ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနမေတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပနေတ္ထ ယံ ယံ အနုတ္တာနံ, တတ္ထ တတ္ထ အယံ ဝိနိစ္ဆယကထာ – **အနုသယာ**တိ ကေနဋ္ဌေန အနုသယာ? အနုသယနဋ္ဌေန။ ကော ဧသ အနုသယနဋ္ဌော နာမာတိ? အပ္ပဟီနဋ္ဌော။ ဧတေ ဟိ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန တဿ တဿ သန္တာနေ အနုသေန္တိ နာမ, တသ္မာ အနုသယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ **အနုသေန္တီ**တိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ အထာပိ သိယာ – အနုသယနဋ္ဌော နာမ အပ္ပဟီနာကာရော။ အပ္ပဟီနာကာရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝတ္တုံ န ယုဇ္ဇတိ, တသ္မာ န အနုသယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ။ တတြိဒံ ပဋိဝစနံ – အပ္ပဟီနာကာရော အနုသယော, အနုသယော တိ ပန အပ္ပဟီနဋ္ဌေန ထာမဂတကိလေသော ဝုစ္စတိ။ သော စိတ္တသမ္ပယုတ္တော သာရမ္မဏော သပ္ပစ္စယဋ္ဌေန သဟေတုကော ဧကန္တာကုသလော အတီတောပိ ဟောတိ အနာဂတောပိ ပစ္စုပ္ပန္နောပိ, တသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝတ္တုံ ယုဇ္ဇတိ။

တတြိဒံ ပမာဏံ – အဘိဓမ္မေ တာဝ ကထာဝတ္ထုသ္မိံ (ကထာ. ၅၅၄ အာဒယော) “အနုသယာ အဗျာကတာ, အနု သယာ အဟေတုကာ, အနုသယာ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ”တိ သဗ္ဗေ တဒါ ပဋိသေဓိတာ။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ (ပဋိ. မ. ၃.၂၁) “ပစ္စုပ္ပန္နေ ကိလေသေ ပဇဟတီ”တိ ပုစ္ဆံ ကတွာ အနုသယာနံ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝဿ အတ္ထိတာယ “ထာမဂ တာနုသယံ ပဇဟတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မသင်္ဂဟေ ပန မောဟဿ ပဒဘာဇနေ “အဝိဇ္ဇာနုသယော အဝိဇ္ဇာပရိယုဋ္ဌာနံ အဝိဇ္ဇာ လင်္ဂီ မောဟော အကုသလမူလံ, အယံ တသ္မိံ သမယေ မောဟော ဟောတီ”တိ (ဓ. သ. ၃၉၀) အကုသလစိတ္တေန သဒ္ဓိံ အဝိဇ္ဇာနုသယဿ ဥပ္ပန္နဘာဝေါ ဝုတ္တော။ ဣမသ္မိံယေဝ အနုသယယမကေ သတ္တန္နံ မဟာဝါရာနံ အညတရသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇနဝါရေ “ယဿ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ “အနုသေန္တီတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ယံ ဝုတ္တံ, တံ ဣမိနာ တန္တိပ္ပမာဏေန သုဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယမ္ပိ “စိတ္တသမ္ပယုတ္တော သာရမ္မဏော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တမ္ပိ သုဝုတ္တမေဝ။ အနုသယော ဟိ နာမေသ ပရိနိပ္ဖန္နော စိတ္တသမ္ပယုတ္တော အကုသလဓမ္မောတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ **ကာမရာဂါနုသယော**တိအာ ဒီသု ကာမရာဂေါ စ သော အပ္ပဟီနဋ္ဌေန အနုသယော စာတိ ကာမရာဂါနုသယော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ပရိစ္ဆေဒပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ

၂. ဣဒာနိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ပကာသေတုံ **ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတီ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသူ**တိ ကာမာဝစရဘူမိယံ သုခါယ စ ဥပေက္ခာယ စာတိ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု။ **ဧတ္ထ ကာမရာဂါ နုသယော အနုသေတီ**တိ ဣမာသု ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သော ပနေသ အကုသလဝေဒနာသု သဟဇာတဝသေန အာ ရမ္မဏဝသေန စာတိ ဒ္ဝိဟာကာရေဟိ အနုသေတိ။ အကုသလာယ သုခါယ ဝေဒနာယ စေဝ ဥပေက္ခာယ ဝေဒနာယ စ သဟ ဇာတောပိ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တာ ဝေဒနာ အာရမ္မဏံ ကတွာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ အဝသေသာ ပန ကာမာဝစရ ကုသလဝိပါကကိရိယဝေဒနာ အာရမ္မဏမေဝ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု အနုသယမာနော စေသ တာဟိ ဝေဒနာဟိ သမ္ပယုတ္တေသု သညာသင်္ခါရဝိညာဏေသုပိ အနုသေတိယေဝ။ န ဟိ သက္ကာ ဝေဒနာသု အနုသယမာနေန တံသမ္ပယုတ္တေဟိ သညာဒီဟိ သဒ္ဓိံ အသဟဇာတေန တ ဘဝိတုံ, တံသမ္ပယုတ္တေ တ သညာဒယော အာရမ္မဏံ အကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပန ယသ္မာ ဣမာ ဒွေ ဝေဒနာဝ သာတသန္တသုခတ္တာ အဿာဒဋ္ဌေ

န ကာမရာဂါနုသယသ္သ ဥပ္ပတ္တိယာ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု ပဋာနာ, တသ္မာ ''ဒွီသု ဝေဒနာသု ဧတ္ထ ကာမ ရာဂါနုသယော အနုသေတီ''တိ ဝုတ္တံ, သြင္ဌာရိကဝသေန ဟိ ဗောဓနေယ္ယော သုခံ ဗောဓေတုန္တိ။

နနု စေသ အာရမ္မဏဝသေန အနုသယမာနော န ကေဝလံ ကမာသု ဒွီသု ဝေဒနာသု စေဝ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မေ သု စ အနုသေတိ, ကထ္ေသု ပန ရူပာဒီသုပိ အနုသေတိယေဝ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ (ဝိဘ. ၈၁၆) ''ယံ လောကေ ပိယရူပံ သာတရူပံ, ဧတ္ထ သတ္တာနံ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတီ''တိ ကမသ္မိမ္ပိ ပကရဏေ အနုသယတ ရသ္သ ပဋ္ဌိလောမနယေ ဝုတ္တံ။ ''ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော နာနုသေတီတိ ဒုက္ ခာယ ဝေဒနာယ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ, နော စ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော နာ နုသေတိ။ အပရိယာပန္နေ ဧတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ, ဒိဋ္ဌာနုသယော စ နာနုသေတီ''တိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဒုက္ခ ဝေဒနာယ စေဝ ရူပဓာတုအာဒီသု စ နာနုသေတီတိ ဝုတ္တတ္တာ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနံ သြကာသေ ရူပာရူပာ ဝစရဓမ္မေ နဝ စ, လောကုတ္တရဓမ္မေ ဌပေတွာ အဝသေသေသု ရူပသဒ္ဒါဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု အနုသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ကမ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ? အနောဠာရိကတ္တာ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဟိ ဝေဒနာနညေဝ သြင္ဌာရိကတ္တာ ကမေသံ ပန အနောဠာရိကတ္တာ ဧတေသု ရူပာဒီသု အနုသေတီတိ န ဝုတ္တံ, အတ္ထတော ပန လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ ဧတေသုပိ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဟိ သတ္ထာ သဗ္ဗံ သဗ္ဗတ္ထ ကထေတိ။ ဗောဓနေယ္ယသ တ္တာနံ ပန ဝသေန ကတ္ထစိ ယံ လဗ္ဘတိ, တံ သဗ္ဗံ ကထေတိ, ကတ္ထစိ န ကထေတိ။ တထာ ဟိ အနေန ကတ္ထစိ ဒိဋ္ဌ ဋ္ဌာနုသယော အနုသေတီတိ ပုစ္ဆိတွာ ''သဗ္ဗသက္ကာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေ တီ''တိ ယံ လဗ္ဘတိ တံ သဗ္ဗံ ကထိတံ။ အပရသ္မိံ ဌာနေ ဝိသ္သဇ္ဇနေန ''ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေန္တိ, ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု ဧတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနု သယော စ ကာမရာဂါနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အနုသေန္တိ, ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဧတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာ နုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ အဝိဇ္ဇာနုသယော စ အနုသေန္တိ''တိ ယံ လဗ္ဘတိ တံ သဗ္ဗံ အကထေ တွာ ရူပဓာတုအရူပဓာတုဟိ သဒ္ဓိံ တိသ္သော ဝေဒနာဝ ကထိတာ။ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တာ ပန အရူပဓမ္မာ, သဗ္ဗဥ္စ ရူပံ န ကထိတံ။ ကိဥ္စာပိ န ကထိတံ, ဒိဋ္ဌာနုသယော ပနေတ္ထ အနုသေတိယေဝ။ ဧဝမေဝ ကိဥ္စာပိ ကမ ရူပာဒိကဋ္ဌာရမ္မဏံ န ကထိတံ, ကာမရာဂါနုသယော ပနေတ္ထ အနုသေတိယေဝါတိ။ ဧဝံ တာဝ ကာမရာဂါနုသယသ္သ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိ တဗ္ဗံ။

ပဋိဃာနုသယသ္သ ပန ''ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယာ''တိ ဝစနတော ဒွေဝ ဒေါမနသ္သဝေဒနာ ကာယဝိညာဏသမ္ပယုတ္ တာ ဒုက္ခဝေဒနာတိ တိသ္သော ဝေဒနာ အနုသယနဋ္ဌာနံ။ သော ပနေသ ဒေါမနသ္သဝေဒနာသု သဟဇာတဝသေန အာရမ္မ ဏဝသေန စာတိ ဒွီဟာကာရေဟိ အနုသေတိ။ အဝသေသဒုက္ခဝေဒနာယ ပန အာရမ္မဏဝသေနေဝ အနုသေတိ။ တာသု ဝေဒနာသု အနုသယမာနော စေသ တာဟိ သမ္ပယုတ္တေသု သညာက္ခန္ဓာဒီသုပိ အနုသေတိယေဝ။ ယာယ ဟိ ဝေဒနာယ သော သဟဇာတော, တံသမ္ပယုတ္တေဟိ သညာဒီဟိပိ သဟဇာတောဝ။ ယာ စ ဝေဒနာ အာရမ္မဏံ ကရောတိ, တာဟိ သမ္ ပယုတ္တေ သညာဒယောပိ ကရောတိယေဝ။ ဧဝံ သန္တေပိ ပန ယသ္မာ ဒုက္ခဝေဒနာဝ အသာတဒုက္ခဝေဒယိတတ္တာ နိရသ္ သာဒတ္တေန ပဋိဃာနုသယသ္သ ဥပ္ပတ္တိယာ သေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု အဓိကာ; တသ္မာ ''ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဧ တ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ''တိ ဝုတ္တံ, သြင္ဌာရိကဝသေန ဟိ ဗောဓနေယ္ယော သုခံ ဗောဓေတုန္တိ။

နနု စေသ အာရမ္မဏဝသေန အနုသယမာနော န ကေဝလံ ဒုက္ခဝေဒနာယ စေဝ တံသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု စ အနုသေ တိ, အနိဋ္ဌေသု ပန ရူပာဒီသုပိ အနုသေတိယေဝ? ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဝိဘင်္ဂပ္ပကရဏေ (ဝိဘ. ၈၁၆) ''ယံ လောကေ အပ္ပိ ယရူပံ အသာတရူပံ, ဧတ္ထ သတ္တာနံ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ''တိ ကမသ္မိမ္ပိ ပကရဏေ အနုသယတရသ္သ ပဋိလောမနယေ ဝုတ္တံ – ''ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု ဧတ္ထ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ, နော စ တတ္ထ ကာမရာ ဂါနုသယော နာနုသေတိ။ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ ဧတ္ထ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေတိ, ကာမရာဂါ နုသယော စ နာနုသေတီ''တိ။ ဧတ္ထ ဟိ ဒွီသု ကာမာဝစရဝေဒနာသု စေဝ ရူပဓာတုအာဒီသု စ နာနုသေတီတိ ဝုတ္တတ္တာ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ ဒွေဝ ဝေဒနာ သြကာသေ ရူပာရူပာဝစရဓမ္မေ နဝ စ, လောကုတ္တရဓမ္မေ ဌပေတွာ အဝသေ သေသု ရူပာဒီသု အနုသေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ ။ တံ ကမ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ? အနောဠာရိကတ္တာ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တန ယေန ဟိ ဒုက္ခဝေဒနာယ ဧဝ သြင္ဌာရိကတ္တာ ကမေသံ ပန အနောဠာရိကတ္တာ ဧတေသု ရူပာဒီသု အနုသေတီတိ န ဝုတ္တံ။ အ တ္ထတော ပန လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ဧတေသုပိ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကိံ ပန ဣတရာ ဒွေဝ ဝေဒနာ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ ဝါ ပဋိဃဿ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တီတိ? နော န ဟောန္တိ။ ပရိဟီနဇ္ဈာနဿ ဝိပ္ပဋိသာရဝသေန သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ တာ ဝေဒနာ အာရဗ္ဘ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏဿ စ ပဋိလဒ္ဓဿ ဝိပရိဏာမံ ဝါ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ အပ္ပဋိလာဘံ ဝါ သမနုဿရတောပိ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒေါမနဿသမတ္တမေဝ ပန တံ ဟောတိ, န ပဋိဃာနုသယော။ ပဋိဃာနုသယော ဟိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ ပဋိဟညနဝသေန ဥပ္ပန္နော ထာမဂတော ကိလေသော, တသ္မာ ဧတ္ထ ဒေါမနဿေန သဒ္ဓိံ ပဋိဃော ဥပ္ပန္နောပိ အတ္တနော ပဋိဃကိစ္စံ အကရဏဘာဝေန ဧဝ ပဋိဃာနုသယော န ဟောတိ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ ဟိ ဟဏာတိဟာတစေတနာယ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပန္နောပိ ဗျာပါဒော မနောကမ္မံ နာမ န ဟောတိ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တံ ဂစ္ဆတိ, ဧဝံ ပဋိဃာနုသယော န ဟောတိ, အဗ္ဗောဟာရိကတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ဧကစ္စံ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ နေက္ခမ္မသိတမ္ပိ ဝါ ဒေါမနဿံ သန္ဓာယ "ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ ပဋိဃံ တေန ပဇဟတိ န တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ"တိ (မ. နိ. ၁.၄၆၅)။ ဧဝံ ပဋိဃာနုသယဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မာနာနုသယဿ ပန "ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသူ"တိအာဒိဝစနတော ဒွေဝ ကာမာဝစရဝေဒနာ ရူပါရူပဓာတုယော စာတိ ဣဒံ တိဝိဓံ အနုသယနဋ္ဌာနံ။ တဿ အကုသလာသု ဝေဒနာသု ကာမရာဂါနုသယဿ ဝိယ သဟဇာတာနုသယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာသု ပန သဗ္ဗာသုပိ ကာမာဝစရာသု သုခအဒုက္ခမသုခဝေဒနာသု ရူပါရူပဓာတူသု စ အာရမ္မဏဝသေနေဝ အနုသေတိ။ အနုသယတရဿ ပန ပဋိလောမနယေ "ဒုက္ခါယ ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ ဧတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော စ နာနုသေတိ, မာနာနုသယော စ နာနုသေတီ"တိ ဝုတ္တတ္တာ ဌပေတွာ ဒုက္ခဝေဒနဉ္စေဝ နဝဝိဓံ လောကုတ္တရဓမ္မဉ္စ သေသရူပါရူပဓမ္မေသုပိ အယံ အနုသေတိယေဝါတိ။ ဧဝံ မာနာနုသယဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒိဋ္ဌာနုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ ပန ကေဝလံ လောကုတ္တရဓမ္မေသွေဝ နာနုသေန္တိ။ တေဘူမကေသု ပန သဗ္ဗေသုပိ အနုသေန္တိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ – "သဗ္ဗသက္ကာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ, ဧတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အနုသေတီ"တိ။ တတ္ထ **သဗ္ဗသက္ကာယပရိယာပန္နေသူ**တိ သံသာရဝဋ္ဋနိဿိတဋ္ဌေန သက္ကာယပရိယာပန္နေသု သဗ္ဗဓမ္မေသူတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပနေတေ ပဉ္စသု စိတ္တုပ္ပာဒေသု သဟဇာတာနုသယဝသေန အနုသေန္တိ။ တေ ဝါ ပန ပဉ္စ စိတ္တုပ္ပာဒေ အညေ ဝါ တေဘူမကဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိကာလေ အာရမ္မဏာနုသယဝသေန အနုသေန္တီတိ။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာနုသယဝိစိကိစ္ဆာနုသယာနံ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘဝရာဂါနုသယော ပန ကိဉ္စာပိ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တေသု စတူသု စိတ္တေသု ဥပ္ပဇ္ဇနတော သဟဇာတာနုသယဝသေန "ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော ဘဝေယျ။ ကာမဓာတုယံ ပနေသ ဒွီဟိ ဝေဒနာဟိ သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ ရူပါရူပါဝစရဓမ္မမေဝ ပဋိလဘတိ။ ကာမဓာတုယာ ပရိယာပန္နံ ဧကဓမ္မမ္ပိ အာရမ္မဏံ န ကရောတိ, တသ္မာ အာရမ္မဏာနုသယဝသေန နိယမံ ကတွာ "ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အပိစ ရာဂေ နာမေသ ကာမရာဂဘဝရာဂဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ကာမရာဂေ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတီတိ ဝုတ္တော။ သစေ ပန ဘဝရာဂေပိ ကာမရာဂေ ဝိယ ဧဝံ ဝုစ္စေယျ, ကာမရာဂေန သဒ္ဓိံ ဒေသနာ သံကိဏ္ဏာ ဝိယ ဘဝေယျာတိ ရာဂကိလေသံ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ကာမရာဂတော ဘဝရာဂဿ ဝိသေသဒဿနတ္ထမ္ပိ ဧဝံ ဒေသနာ ကတာတိ။ ဧဝံ ဘဝရာဂါနုသယဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိဇ္ဇာနုသယော ပန သဗ္ဗေသုပိ တေဘူမကဓမ္မေသု အနုသေတိ။ တေန ဝုတ္တံ "သဗ္ဗသက္ကာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု ဧတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတီ"တိ။ တဿ ဒွါဒသသု စိတ္တုပ္ပာဒေသု သဟဇာတာနုသယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ပန န ကိဉ္စိ တေဘူမကဓမ္မံ အာရဗ္ဘ န ပဝတ္တတီတိ။ ဧဝံ အဝိဇ္ဇာနုသယဿ အနုသယနဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ ပရိစ္ဆေဒဝါရပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရေသု ဝိနိစ္ဆယကထာ။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရဝဏ္ဏနာ။

မဟာဝါရော

၁. အနုသယဝါရဝဏ္ဏနာ

၃. သတ္တန္နံ ပန မဟာတရာနံ ပဌမေ အနုသယတရေ **ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ, တသ္သ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ**တိ ဧတ္ထ ယဒေတံ **“အာမန္တာ”** တိ ပဋိဝစနံ ဒိန္နံ, တံ ဒုဒ္ဒိန္နံ ဝိယ ခါယတိ။ ကသ္မာ? ကာမရာဂပဋိဃာနံ ဧကက္ခဏေ အနုပ္ပတ္တိတော။ ယထာ ဟိ “ယသ္သ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ဓမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ‘အာမန္တာ’, အသ္သာသပသ္သာသာနံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ တေသံ ကာယသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဝစီသင်္ခါရော စ ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိအာဒီသု မနာယတနဓမ္မာယတနာနိ ကာယသင်္ခါရဝစီသင်္ခါရာ စ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န တထာ ကာမရာဂပဋိဃာ။ ကာမရာဂေါ ဟိ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒေသု ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဋိဃော ဒွီသု ဒောမနဿသဟဂတေသူတိ, နတ္ထိ နေသံ ဧကက္ခဏေ ဥပ္ပတ္တိ; တသ္မာ ဧတ္ထ ‘နော’တိ ပဋိသေဓော ကတ္တဗ္ဗော သိယာ။ တံ အကတွာ ပန ‘အာမန္တာ’တိ ပဋိဝစနဿ ဒိန္နတ္တာ ပဟာတဗ္ဗာယမကေသု ဝိယ ဧတ္ထ ခဏပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဝတ္တမာနဝေါဟာရံ အဂ္ဂဟေတွာ အညထာ ဂဟေတဗ္ဗော။

ကထံ? အပ္ပဟီနဝသေန။ အပ္ပဟီနတဉှိ သန္ဓာယ အယံ “အနုသေတီ”တိ ဝတ္တမာနဝေါဟာရော ဝုတ္တော, န ခဏပစ္စုပ္ပန္နတံ။ ယသ္မာ စ အပ္ပဟီနတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော, တသ္မာ “ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ, တသ္သ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီ”တိ ပုဋ္ဌာယ ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော, န အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပါဒိတော, တသ္သ ပဋိဃာနုသယောပိ အပ္ပဟီနောတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယသ္မာ စ တေသု ယသ္သေကော အပ္ပဟီနော, တသ္သ ဣတရောပိ အပ္ပဟီနောဝ ဟောတိ, တသ္မာ “အာမန္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ, ယံ ဥပရိ ဥပ္ပဇ္ဇနတရေ ‘ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတီ’တိ ပုစ္ဆိတွာ ‘အာမန္တာ’တိ ဝုတ္တံ; တတ္ထ ကထံ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ? တတ္ထာပိ အပ္ပဟီနဝသေနေဝ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယေ သတိ ဥပ္ပတ္တိယာ အနိဝါရိတဝသေန ဝါ။ ယထာ ဟိ စိတ္တကမ္မာဒီနိ အာရဘိတွာ အပရိနိဋ္ဌိတကမ္မန္တာ စိတ္တကာရာဒယော တေသံ ကမ္မန္တာနံ အကရဏက္ခဏေပိ မိတ္တသုဟဇ္ဇာဒီဟိ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌဋ္ဌာနေ “ဣမေသု ဒိဝသေသု ကိံ ကရောထာ”တိ ဝုတ္တာ, “စိတ္တကမ္မံ ကရောမ, ကဋ္ဌကမ္မံ ကရောမာ”တိ ဝဒန္တိ။ တေ ကိဉ္စာပိ တသ္မိံ ခဏေ န ကရောန္တိ အဝိစ္ဆိန္နကမ္မန္တတ္တာ ပန ကတခဏဉ္စ ကတ္တဗ္ဗခဏဉ္စ ဥပါဒါယ ကရောန္တိယေဝ နာမ ဟောန္တိ။ ဧဝမေဝ ယမှိ သန္တာနေ အနုသယာ အပ္ပဟီနာ, ယမှိ ဝါ ပန နေသံ သန္တာနေ ဥပ္ပတ္တိပစ္စယေ သတိ ဥပ္ပတ္တိ အနိဝါရိတာ, တတ္ထ အနုပ္ပဇ္ဇနက္ခဏေပိ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗဉ္စေဝ ကာလန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇနကဉ္စ ဥပါဒါယ ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္သ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ နာမာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတော ပရေသုပိ ဧဝရူပေသု ဝိသ္သဇ္ဇနေသု ဧသေဝ နယော။ **နော စ တသ္သာ** တိ ဣဒံ အနာဂါမိသ္သ ကာမရာဂဗျာပါဒါနံ အနဝသေသတော ပဟီနတ္တာ ဝုတ္တံ။ **တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာန**န္တိ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမီနံ။ **ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာန**န္တိ သောတာပန္နသကဒါဂါမီနံ။ ပရတောပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။

၁၄. ဩကာသဝါရသ္သ ပဌမဒုတိယပုစ္ဆာသု ယသ္မာ ကာမရာဂါနုသယော ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတိ, ပဋိဃာနုသယော ဒုက္ခဝေဒနာယ; တသ္မာ **‘နော’**တိ ပဋိသေဓော ကတော။ တတိယပုစ္ဆာယံ ဥဘိန္နမ္ပိ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသယနတော **‘အာမန္တာ’** တိ ပဋိဝစနံ ဒိန္နံ။ ရူပဓာတုအရူပဓာတူသု ပန မာနာနုသယသ္သ ကာမရာဂါနုသယေန သဒ္ဓိံ အသာဓာရဏံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ။ တသ္မာ **နော စ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော** တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗေသံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရံ ဩလောကေတွာ သာဓာရဏာသာဓာရဏံ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၀. ဒုကမူလကပုစ္ဆာယံ ယသ္မာ ကာမရာဂပဋိဃာနုသယာ နာပိ ကေသ္မိံ ဌာနေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ဧကံ ဓမ္မံ အာရမ္မဏံ ကရောန္တိ, တသ္မာ **နတ္ထီ** တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ အယဉ္စေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ ယသ္မိံ ဣမေ ဒွေဝ အနုသယာ အနုသယေယျုံ, တံ ဌာနမေဝ နတ္ထိ။ တသ္မာ “ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတီ”တိ အယံ ပုစ္ဆာ အပုစ္ဆာယေဝါတိ။ အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဧသေဝ နယော။

၂၇. ပုဂ္ဂလောကာသဝါရေ **စတုန္န** န္တိ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမီနံ။

၃၆. ပဋိလောမနယေ **ယသ္သ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတီ** တိ အယံ ပုစ္ဆာ အနာဂါမိံ ဂဟေတွာ ပုစ္ဆတိ။

၅၆. ဒုဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဗတ္ထ **ကာမရာဂါနုသယော** **နာနုသေတီ**တိ အနာဂါမိအရဟန္တာနံ။ **ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသူ**တိ စ ဝေဒနာဂ္ဂဟဏေန ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တကာနမ္ပိ တေသံ ဝတ္ထာရမ္မဏာနမ္ပီတိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ အနုသယတရေ ဝိနိစ္ဆယကထာ။

အနုသယဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. သာနုသယဝါရဝဏ္ဏနာ

၆၆-၁၃၁. သာနုသယဝါရေ ပန **ယော ကာမရာဂါနုသယေန သာနုသယော**တိ ယထာ ကေန္တရိကဇရာဒိရောဂေန အာဗာဓိကော ယာဝ တမ္ဟာ ရောဂာ န မုစ္စတိ, တာဝ တဿ ရောဂဿ အနုပ္ပတ္တိက္ခဏေပိ သရောဂေကယေဝ နာမ ဟောတိ။ ဇဝံ သသံကိလေသဿ ဝဋ္ဋကမ္မိသတ္တဿ ယာဝ အရိယမဂ္ဂေန အနုသယာ သမုစ္ဆိန္နာ န ဂစ္ဆန္တိ, တာဝ တေသံ အနုသယာနံ အနုပ္ပတ္တိက္ခဏေပိ သာနုသယောယေဝ နာမ ဟောတိ။ ဧဝရူပံ သာနုသယတံ သန္ဓာယ **'အာမန္တာ'**တိ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ အနုသယတရသဒိသမေဝ။

ဩကာသတရေ ပန ''ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဧတ္ထ မာနာနုသယေန သာနုသယော''တိ ဝုတ္တေ တာသု ဓာတူသု ပုဂ္ဂလဿ သာနုသယတာ ပညာယေယျ, အနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ န ပညာယေယျ။ အနုသယဿ စ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ အယံ တရော အာရဒ္ဓော, တသ္မာ **တတော မာနာနုသယေန သာနုသယော**တိ ဝုတ္တံ။ ဧဥ္ဟိ သတိ တတော ဓာတုဒွယတော ဥပ္ပန္နေန မာနာနုသယေန သာနုသယောတိ အနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဣမဿ ပန ပဥှဿ အတ္ထေ အဝုတ္တေ အာဒိပဥှဿ အတ္ထော ဟာကဗ္ဗော န ဟောတီတိ ပဌမံ န ဝုတ္တော, တသ္မာ သော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ယတော ကာမရာဂါနုသယေနာ**တိ ယတော ဥပ္ပန္နေန ကာမရာဂါနုသယေန သာနုသယော, ကိံ သော တတော ဥပ္ပန္နေန ပဋိဃာနုသယေနပိ သာနုသယောတိ? ယသ္မာ ပနေတေ ဒွေဝ ကေသ္မာ ဌာနာနုပ္ပဇ္ဇန္တိ; တသ္မာ ''နော''တိ ပဋိသေဓော ကတော။ **အရဟာ သဗ္ဗတ္ထာ** တိ အရဟာ သဗ္ဗဓမ္မေသု ဥပ္ပဇ္ဇနကေန ကေနစိ အနုသယေန နိရာနုသယောတိ။ ဣမိနာ အတ္ထဝသေန နိပ္ပဒေသဋ္ဌာနေသု ဘုမ္မဝစနမေဝ ကတန္တိ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သာနုသယဝါရဝဏ္ဏနာ။

၃. ပဇဟနဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၃၂-၁၉၇. ပဇဟနဝါရေ **ပဇဟတီ**တိ တေန တေန မဂ္ဂေန ပဟာနပရိညာဝသေန ပဇဟတိ, အာယတိံ အနုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ အာပာဒေတိ။ **အာမန္တာ** တိ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌံ သန္ဓာယ ပဋိဉ္ဉဝစနံ။ **တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတီ** တိ ပဟာနေကဋ္ဌတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **နော**တိ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌံ သန္ဓာယ ပဋိသေဓော။

ယတော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ ယတော ဥပ္ပဇ္ဇနကံ ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ အတ္ထော။ **အဋ္ဌမကော** တိ အရဟတ္တဖလဋ္ဌတော ပဋ္ဌာယ ပစ္စောရောဟနဂဏနာယ ဂဏိယမာနော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော အဋ္ဌမကော နာမ။ ဒက္ခိဏေယျဂဏနာယ ဟိ အရဟာ အဂ္ဂဒက္ခိဏေယျတ္တာ ပဌမော, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌော ဒုတိယော, အနာဂါမီ တတိယော။ပေ.။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော အဋ္ဌမော။ သော ဣဓ ''အဋ္ဌမကော''တိ ဝုတ္တော။ နာမသညာယေဝ တသော တဿာတိ။ **အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂိဥ္စ အဋ္ဌမကဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ** တိ သဒ္ဓိံ ပုထုဇ္ဇနေန သေက္ခာသေက္ခာ။ တေသု ဟိ ပုထုဇ္ဇနော ပဟာနပရိညာယ အဘာဝေန နပ္ပဇဟတိ။ သေသာ တေသံ အနုသယာနံ ပဟီနတ္တာ။ **ဒုဝိန္နံ မဂ္ဂသမင်္ဂီနန္တိ** ဒွေဝ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော
တိ။

ပဇဟနဝါရဝဏ္ဏနာ။

၄. ပရိညာဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၉၈-၂၆၃. ပရိညာတရေ **ပရိဇာနာတီ**တိ တီဟိ ပရိညာဟိ ပရိဇာနာတိ။ သေသမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယမေဝ။ အယမ္ပိ ဟိ တရော ပဇဟနတရော ဝိယ မဂ္ဂဋ္ဌာနညေဝ ဝသေန ဝိသ္သဇ္ဇိတောတိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ။

၅. ပဟီနတရဝဏ္ဏနာ

၂၆၄-၂၇၄. ပဟီနတရေ ဖလဋ္ဌဝသေနေဝ ဒေသနာ အာရဒ္ဓါ။ အနာကမိဿ ဟိ ဥဘောပေတေ အနုသယာ ပဟီနာ, တသ္မာ ''အာမန္တာ''တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၅-၂၈၆. ဩကာသတရေ **ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော ပဟီနော** တိ ပုစ္ဆိတ္တ **န ဝတ္တဗ္ဗော ပဟီနောတိ တ အပ္ပဟီနောတိ တ** တိ ဝုတ္တံ တံ ကသ္မာတိ? ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဿ အသာဓာရဏတ္တာ။ အညံ ဟိ ကာမရာဂါနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ, အညံ ပဋိဃာနုသယဿ။ အဘာဝိတမဂ္ဂဿ စ ယတ္ထ အနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, မဂ္ဂေ ဘာဝိတေ တတ္ထေဝ သော ပဟီနော နာမ ဟောတိ ။ တတ္ထ ယသ္မာ နေဝ ကာမရာဂါနုသယဿ ဌာနေ ပဋိဃာနုသယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န ပဋိဃာနုသယဋ္ဌာနေ ကာမရာဂါနုသယော, တသ္မာ တတ္ထ သော ပဟီနောတိ တ အပ္ပဟီနောတိ တ န ဝတ္တဗ္ဗော။ သော ဟိ ယသ္မိံ အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော, တသ္မိံ အပ္ပဟီနတ္တာ တတ္ထ ပဟီနောတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ ယံ ကာမရာဂါနုသယဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ, တသ္မိံ အဋ္ဌိတတ္တာ တတ္ထ အပ္ပဟီနောတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။

ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော, တတ္ထ မာနာနုသယော ပဟီနော တိ ဧတ္ထ ပန သာဓာရဏဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ အာမန္တာတိ ဝုတ္တံ။ ကာမရာဂါနုသယော ဟိ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု အနုသေတိ။ မာနာနုသယော တာသု စေဝ ရူပါရူပဓာတူသု စ။ သော ဧပေတ္တ အသာဓာရဏဋ္ဌာနံ သာဓာရဏဋ္ဌာနေ တေန သဒ္ဓိံ ပဟီနော နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ 'အာမန္တာ'တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဩကာသတရေ ပဟီနတာ စ နဝတ္တဗ္ဗတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ 'နတ္ထီ'တိ အာဂတဋ္ဌာနေသု ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ပုဂ္ဂလောကာသတရော, ဩကာသတရဂတိကောယေဝ။

၂၈၇-၃၀၇. ပဋိလောမနယေ **ယဿ ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော** တိ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိဝသေန ပုစ္ဆာတိ။ ကိဉ္စာပိ ဟိ ဣမေ ဒွေဝ အနုသယာ ပုထုဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အနာကာမိမဂ္ဂဋ္ဌာ ဆန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ အပ္ပဟီနာ။ ဣမ ပန ပရတော ''တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာန''န္တိအာဒိဝစနတော မဂ္ဂဋ္ဌာ အနဓိပ္ပေတာ, တသ္မာ ပုထုဇ္ဇနသောတာပန္နသကဒါဂါမိနောဝ သန္ဓာယ 'အာမန္တာ'တိ ဝုတ္တံ။ **ဒွိန္နံ ပုဂ္ဂလာန** န္တိ သောတာပန္နသကဒါဂါမီနံ။ ဣမိနာ နယေန ပုဂ္ဂလတရေ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၀၈-၃၂၉. ဩကာသတရပုဂ္ဂလောကာသတရာ ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပဟီနတရဝဏ္ဏနာ။

၆. ဥပ္ပဇ္ဇနတရဝဏ္ဏနာ

၃၃၀. ဥပ္ပဇ္ဇနတရော အနုသယတရသဒိသောယေဝ။

၇. ဓာတုပုစ္ဆာတရဝဏ္ဏနာ

၃၃၂-၃၄၀. ဓာတုတရဿ ပုစ္ဆာတရေ တာဝ **ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တီ** တိ ကတိ အနုသယာ သန္တာနံ အနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိ။ **ကတိ အနုသယာ နာနုသေန္တီ** တိ ကတိ အနုသယာ သန္တာနံ န အနုဂတာ ဟုတွာ သယန္တိ။ **ကတိ အနုသယာ ဘင္ဂါ**တိ ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တိ နာနုသေန္တီတိ ဧဝံ ဝိဘဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, တံ ဟေဋ္ဌာ ဟဋ္ဌဝဝတ္တာနေ ဝုတ္တမေဝ။

၇. ဓာတုဝိသ္သဇ္ဇနာတရဝဏ္ဏနာ

၃၄၁-၃၄၉. နိဒ္ဒေသတရေ ပန္သ္သ **ကသ္သစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တီ** တိ ပုထုဇ္ဇနဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကသ္သစိ ပဉ္စာ**တိ သောတာပန္နသကဒာဂါမိဝသေန ဝုတ္တံ။ တေသဥ္ဟိ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော စ ပဟီနာတိ ပဉ္စေဝ အနုသေန္တိ။ တတ္ထ ယထာ အနုသယတရေ "အနုသေန္တီ"တိ ပဒသ္သ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော ဂဟိတော, ဧဝမိဓ န ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? တသ္မိံ ခဏေ အနုပ္ပဇ္ဇနတော။ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ္သ ဟိ ဝိပာကစိတ္တေနေဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ, အကုသလစိတ္တံ နတ္ထိ။ အနုသယာ စ အကုသလစိတ္တက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ဝိပာကစိတ္တက္ခဏေတိ တသ္မိံ ခဏေ အနုပ္ပဇ္ဇနတော တထာ အတ္ထော န ဂဟေတဗ္ဗော။ ကထံ ပန ဂဟေတဗ္ဗောတိ? ယထာ လဗ္ဘတိ တထာ ဂဟေတဗ္ဗော။ ကထဉ္စ လဗ္ဘတိ? အပ္ပဟီနဋ္ဌေန။ ယထာ ဟိ ရာဂအေသမောဟာနံ အပ္ပဟီနတ္တာ။ ကုသလာဗ္ယာကတစိတ္တသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော "သရာဂေ သဒေသော သမောဟော"တိ ဝုစ္စတိ, ဧဝံ မဂ္ဂဘာဝနာယ အပ္ပဟီနတ္တာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေပိ တသ္သ တသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သ တေ တေ အနုသယာ အနုသေန္တီတိ ဝုစ္စန္တိ။ န ကေဝလဉ္စ ဝုစ္စန္တိ, အပ္ပဟီနတ္တာ ပန တေ အနုသေန္တိယေဝ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အနုသယာ ဘင်္ဂါ နတ္ထီ တိ ယသ္သ ဟိ ယော အနုသေတိ, သော အနုသေတိယေဝ; ယော နာနုသေတိ, သော နာနုသေတိယေဝ။ အယံ အနုသေတိ စ နာနုသေတိ စ, အယံ သိယာ အနုသေတိ သိယာ နာနုသေတီတိ, ဧဝံ ဝိဘဇိတဗ္ဗော အနုသယော နာမ နတ္ထိ။ **ရူပဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ္သ ကသ္သစိ တယော** တိ အနာဂါမိဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္သ ဟိ ကာမရာဂပဋိဃဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနုသယာ စတ္တာရောပိ အနဝသေသတော ပဟီနာ။ ဣတရေ တယောဝ အပ္ပဟီနာ။ တေန ဝုတ္တံ – "ကသ္သစိ တယော အနုသယာ အနုသေန္တီ"တိ။

န ကာမဓာတုန္တိ ကာမဓာတုယာ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ သေသာ ဒွေ ဓာတုယော ဥပပဇ္ဇန္တသ္သာတိ အတ္ထော။ **သတ္တေဝ တ**တိ ယသ္မာ အရိယသာဝကသ္သ ရူပဓာတုယာ စုတသ္သ ကာမဓာတုယံ ဥပပတ္တိ နာမ နတ္ထိ, ပုထုဇ္ဇနသ္သေဝ ဟောတိ, တသ္မာ သတ္တေဝတိ နိယမေတ္ဝာ ဝုတ္တံ။ "အရူပဓာတုယာ စုတသ္သ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တသ္သ သတ္တေဝ"တိ ဣတ္တောပိ ဧသေဝ နယော။ **ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိ နတ္ထီ** တိ ကသ္မာ နတ္ထိ? ဥပပတ္တိနိမိတ္တဒကသ္သ ရူပဟဝစရဇ္ဈာနသ္သ အဘာဝတ။ သော ဟိ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ တံ ဓာတုံ ဥပပန္နောတိ နာသ္သ တတ္ထ ရူပဟဝစရဇ္ဈာနံ အတ္ထိ။ တဒဘာဝတ ရူပဓာတုယံ ဥပပတ္တိ နတ္ထီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **အရူပဓာတုယာ စုတသ္သ န ကာမဓာတု** န္တိ ဧတ္ထ အရူပဓာတုယေဝ အဓိပ္ပေတာ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝိသ္သဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဓာတုတရဝဏ္ဏနာ။

အနုသယယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. စိတ္တယမကံ

ဥဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ

၁-၆၂. ဣဒါနိ တေသညေဝ မူလယမကေ ဒေသိတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ လဗ္ဘမာနဝသေန ဧကဒေသမေဝ သင်္ဂဏှိတွာ အနုသယယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ စိတ္တယမကဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနံ တာဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိဉှိ စိတ္တယမကေ မာတိကာဌပနံ, ဌပိတမာတိကာယ ဝိဘင်္ဂန္တိ ဒွေဝ ဝါရာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ မာတိကာဌပနေ ပုဂ္ဂလဝါရော, ဓမ္မဝါရော, ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရောတိ အာဒိတောဝ တယော သုဒ္ဓိကမဟာဝါရာ ဟောန္တိ။

တတ္ထ ''ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ ဇဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန စိတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇနနိရုဇ္ဈနာဒိဘေဒံ ဒီပေန္တော ဂတော ပုဂ္ဂလဝါရော နာမ။ ''ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ ဇဝံ ဓမ္မဝသေနေဝ စိတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇန နိရုဇ္ဈနာဒိဘေဒံ ဒီပေန္တော ဂတော ဓမ္မဝါရော နာမ။ ''ယဿ ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတီ''တိ ဇဝံ ဥဘယဝသေ န စိတ္တဿ ဥပ္ပဇ္ဇနနိရုဇ္ဈနာဒိဘေဒံ ဒီပေန္တော ဂတော ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရော နာမ။ တတော ''ယဿ သရာဂံ စိတ္တ''န္တိ သောဠသန္နံ ပဒါနံ ဝသေန အပရေ သရာဂါဒိပဒဝိသေသိတာ သောဠသ ပုဂ္ဂလဝါရာ, သောဠသ ဓမ္မဝါရာ, သောဠသ ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရာတိ အဋ္ဌစတ္တာလီသံ မိဿကဝါရာ ဟောန္တိ။ တေ သရာဂါဒိပဒမတ္တံ ဒဿေတွာ သင်္ခိတ္တာ။ တတော ''ယဿ ကုသလံ စိတ္တ''န္တိအာဒိနာ နယေန ဆသဋ္ဌိဒွိသတသင်္ခါနံ အဘိဓမ္မမာတိကာပဒါနံ ဝသေန အပရေ ကုသလာဒိပဒဝိသေသိတာ ဆသဋ္ဌိဒွိသတပုဂ္ဂလဝါရာ, ဆသဋ္ဌိဒွိသတဓမ္မဝါရာ ဆသဋ္ဌိဒွိသတပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရာတိ အဋ္ဌနဝုတိသတ္တသတာ မိဿကဝါရာ ဟောန္တိ။ တေပိ ကုသလာဒိပဒမတ္တံ ဒဿေတွာ သင်္ခိတ္တာယေဝ။ ယာနိပေတ္ထ သနိဒဿနာဒီနိ ပဒါနိ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ န ယုဇ္ဇန္တိ, တာနိ မောဃပုစ္ဆာဝသေန ဌပိတာနိ။

တေသု ပန တီသု ဝါရေသု သဗ္ဗပဌမေ သုဒ္ဓိကပုဂ္ဂလမဟာဝါရေ ဥပ္ပာဒနိရောဓကာလသမ္ဘေဒဝါရော, ဥပ္ပာဒုပ္ပန္နဝါရော, နိရောဓုပ္ပန္နဝါရော, ဥပ္ပာဒဝါရော, နိရောဓဝါရော, ဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရော ဥပ္ပဇ္ဇမာနနိရောဓဝါရော, ဥပ္ပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါရော, နိရုဇ္ဈမာနုပ္ပန္နဝါရော, ဥပ္ပန္နုပ္ပာဒဝါရော, အတီတာနာဂတဝါရော, ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနဝါရော, နိရုဒ္ဓနိရုဇ္ဈမာနဝါရော, အတိက္ကန္တကာလဝါရောတိ စုဒ္ဒသ အန္တရဝါရာ။ တေသု ဥပ္ပာဒဝါရော, နိရောဓဝါရော, ဥပ္ပာဒနိရောဓဝါရောတိ ဣမေသု တီသု ဝါရေသု အနုလောမပဋိလောမဝသေန ဆ ဆ ကတွာ အဋ္ဌာရသ ယမကာနိ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပာဒဝါရေ အတီတာနာဂတကာလဝသေန အနုလောမတော ဒွေဝ, ပဋိလောမတော ဒွေဝတိ စတ္တာရိ ယမကာနိ။ သေသေသု အာဒိတော နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု တီသု, အနန္တရေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု တီသု; အဝသာနေ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု စတူသူတိ ဒသသု ဝါရေသု အနုလောမတော ဧကံ, ပဋိလောမတော ဧကန္တိ ဒွေ ဒွေ ကတွာ ဝီသတိ ယမကာနိ။ ဇဝံ သဗ္ဗေသုပိ စုဒ္ဒသသု အန္တရဝါရေသု ဒွာစတ္တာလီသ ယမကာနိ, စတုရာသီတိ ပုစ္ဆာ အဋ္ဌသဋ္ဌိအတ္ထသတံ ဟောတိ။ ယထာ စ ဧကသ္မိံ သုဒ္ဓိကပုဂ္ဂလမဟာဝါရေ, တထာ သုဒ္ဓိကဓမ္မဝါရေပိ သုဒ္ဓိကပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရေပီတိ တီသု မဟာဝါရေသု ဆဗ္ဗီသတိယမကသတံ, တတော ဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, တတော ဒိဂုဏာ အတ္ထာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒံ ပန တရတ္တယံ သရာဂါဒိဝသေန သောဠသဂုဏံ, ကုသလာဒိဝသေန ဆသဋ္ဌိဒွိသတဂုဏံ ကတွာ ဣမသ္မိံ စိတ္တယမကေ အနေကာနိ ယမကသဟဿာနိ, တတော ဒိဂုဏာ ပုစ္ဆာ, တတော ဒိဂုဏာ အတ္ထာ စ ဟောန္တီတိ ။ ဟဒ္ဓော ပန သံခိတ္တောတိ။ ဇဝံ တာဝ ဣမသ္မိံ စိတ္တယမကေ ဟဋ္ဌိဝဝတ္ထာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မာတိကာဌပနဝဏ္ဏနာ။

နိဒ္ဒေသော

၁. ပုဂ္ဂလဝါရဝဏ္ဏနာ

၆၃. ဣဒါနိ ဌပိတာနုက္ကမေန မာတိကံ ဝိဘဇိတုံ **ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ န နိရုဇ္ဈတီ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိ ဥပ္ပာဒက္ခဏသမင်္ဂိတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ **န နိရုဇ္ဈတီ** တိ နိရောဓက္ခဏံ အပ္ပတ္တတာယ န နိရုဇ္ဈ

တိ။ **တသ္မႎ စိတ္တ** န္တိ တသ္မႎ ပုဂ္ဂလသ္သ တတော ပဌ္ဌာယ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသ္သတိ နုပ္ပဇ္ဇိသ္သတီတိ ပုစ္ဆတိ။ **တေသံ စိတ္တ** န္တိ ယေသံ ပရိစ္ဆိန္နဝဋ္ဋဒုက္ခာနံ ခီဏာသဝာနံ သဗ္ဗပစ္ဆိမသ္သ စုတိစိတ္တသ္သ ဥပ္ပာဒက္ခဏော ဝတ္တတိ, တေသံ တဒေဝ စုတိစိတ္တံ ဥပ္ပာဒပ္ပတ္တတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ, ဘင်္ဂံ အပ္ပတ္တတာယ န နိရုဇ္ဈတိ။ ဣတရံ ပန ဘင်္ဂံ ပတ္တံ တံ တေသံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသ္သတိ, တတော အပ္ပဋိသန္ဓိကတ္တာ အညံ နုပ္ပဇ္ဇိသ္သတိ။ **ဣတရေသန္တိ** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂိ ခီဏာသဝံ ဌပေတွာ အဝသေသာနံ သေက္ခာသေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ **နိရုဇ္ဈိသ္သတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတိ စာ**တိ ယံ တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏပ္ပတ္တံ တံ နိရုဇ္ဈိသ္သတေဝ။ အညံ ပန တသ္မိံ တ အညသ္မိံ တ အတ္တဘာဝေ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတိ စေဝ နိရုဇ္ဈိသ္သတိ စ။ ဒုတိယပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနေပိ တထာရူပသ္သေဝ ခီဏာသဝသ္သ စိတ္တံ သန္ဓာယ 'အာမန္တာ'တိ ဝုတ္တံ။ **နုပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတီ** တိ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရဟတော ပစ္ဆိမစိတ္တမ္ပိ သေသာနံ ဘင်္ဂမာနစိတ္တမ္ပိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ပန အရဟတော စိတ္တံ န နိရုဇ္ဈိသ္သတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတီတိ ပန န သက္ကာ။ သေသာနံ ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ, န နိရုဇ္ဈိသ္သတီတိ န သက္ကာ။ တသ္မာ 'နော'တိ ပဋိသေဓော ကတော။ ဒုတိယပဉ္ဟေ ယသ္သ စိတ္တံ န နိရုဇ္ဈိသ္သတိ, ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတီတိ သော ပုဂ္ဂလောယေဝ နတ္ထိ, တသ္မာ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခေပော ကတော။

၆၅-၈၂. **ဥပ္ပန္န** န္တိ ဥပ္ပာဒသမင်္ဂိနောပေတံ နာမံ။ ဥပ္ပာဒံ ပတ္တ အနိရုဒ္ဓဿာပိ။ တတ္ထ ဥပ္ပာဒသမင်္ဂိတံ သန္ဓာယ 'အာမန္တာ'တိ, ဥပ္ပာဒံ ပတ္တ အနိရုဒ္ဓဘာဝံ သန္ဓာယ ''တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္န''န္တိ ဝုတ္တံ။ **အနုပ္ပန္န** န္တိ ဥပ္ပာဒံ အပ္ပတ္တံ။ **တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ** တိ ဓွောပိ သဗ္ဗေသံ တာဝ စိတ္တံ ခဏပစ္စုပ္ပန္နမေဝ ဟုတွာ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ အတိက္ကတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နာမ, နိရောဓသမာပန္နာနံ နိရောဓတော ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ, အသညသတ္တာနံ သညီဘဝေ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗတ္တာ။ **ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စာ** တိ ဥပ္ပာဒံ ပတ္တတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ, အနတီတတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမာတိ အတ္ထော။

ဥပ္ပာဒက္ခဏေ အနာဂတဉ္စာ တိ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ စ စိတ္တံ အနာဂတဉ္စ စိတ္တန္တိ အတ္ထော။

၈၃. အတိက္ကန္တကာလတရေ **ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏ** န္တိ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပာဒက္ခဏော ဥပ္ပဇ္ဇမာနော နာမ န ဟောတိ, ဥပ္ပဇ္ဇမာနသ္သ ပန ခဏတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တော။ **ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလ** န္တိ န စိရံ ဝီတိက္ကန္တံ တမေဝ ပန ဥပ္ပာဒက္ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလန္တိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ **နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏ**န္တိ နိရောဓက္ခဏံ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ နိရောဓက္ခဏော နိရုဇ္ဈမာနော နာမ န ဟောတိ, နိရုဇ္ဈမာနသ္သ ပန ခဏတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တော။ **ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလ** န္တိ ကိံ တသ္သ စိတ္တံ ဧဝံ နိရောဓက္ခဏမ္ပိ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ နာမ ဟောတီတိ ပုစ္ဆတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ ဟောတိ, နိရောဓက္ခဏံ ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ နာမ န ဟောတိ။ အတီတံ ပန စိတ္တံ ဥဘောပိ ခဏေ ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ နာမ, တသ္မာ ''ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ, ဘင်္ဂက္ခဏံ အဝီတိက္ကန္တံ, အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒက္ခဏဉ္စ ဝီတိက္ကန္တံ ဘင်္ဂက္ခဏဉ္စ ဝီတိက္ကန္တ''န္တိ ဝိသ္သဇ္ဇနမာဟ။ ဒုတိယပဉ္ဟသ္သ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ယသ္မာ အတီတံ စိတ္တံ ဥဘောပိ ခဏေ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ အတီတံ စိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိလောမပဉ္ဟသ္သ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ယသ္မာ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ စ စိတ္တံ အနာဂတဉ္စ စိတ္တံ ဥဘောပိ ခဏေ ခဏံ ဝီတိက္ကန္တံ ဟုတွာ အတိက္ကန္တကာလံ နာမ န ဟောတိ, တေသံ ခဏာနံ အဝီတိက္ကန္တတ္တာ။ တသ္မာ ''ဥပ္ပာဒက္ခဏေ စိတ္တံ အနာဂတံ စိတ္တ''န္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယဝိသ္သဇ္ဇနံ ပာကဋမေဝ။

၈၄-၁၁၃. ဓမ္မတရေပိ ဣမိနာဝုပါယေန သဗ္ဗဝိသ္သဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပုဂ္ဂလဓမ္မတရော ဓမ္မတရဂတိကောယေဝ။

၁၁၄-၁၁၆. သဗ္ဗေပိ မိသ္သကတရာ **ယသ္သ သရာဂံ စိတ္တ** န္တိအာဒိနာ နယေန မုခမတ္တံ ဒသ္သေတွာ သင်္ခိတ္တာ။ ဝိတ္ထာရော ပန နေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသု ပန ''ယသ္သ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတိ; တသ္သ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိသ္သတိ, နုပ္ပဇ္ဇိသ္သတီ''တိ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗတာယ ပုစ္ဆာဝ သဒိသာ ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန သရာဂံ စိတ္တံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ န ဟောတိ, တသ္မာ ''ယသ္သ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န နိရုဇ္ဈတိ; တသ္သ စိ

တတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ, နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ နော''တိ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ ဝိဿဇ္ဇနံ အသဒိသံ ဟောတိ။ တံ တံ တဿာ တဿာ ပုစ္ဆာယ အနုရူပဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

စိတ္တယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဓမ္မယမကံ

၁. ပဏ္ဏတ္တိဥဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၁၆. ဣဒါနိ တေသညေဝ မူလယမကေ ဒေသိတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ မာတိကံ ဌပေတွာ စိတ္တယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ဓမ္မယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ခန္ဓယမကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဟာရဝိတ္ထာရော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ ဟိ တတ္ထ ပဏ္ဏတ္တိဝါရာဒယော တယော မဟာဝါရာ, အဝသေသာ အန္တရဝါရာ စ ဟောန္တိ, တထာ ဣဓာပိ။ "ယော ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ, သော အကုသလံ ဓမ္မံ ပဇဟတီ"တိ အာဂတတ္တာ ပနေတ္ထ ပရိညာဝါရော, ဘာဝနာဝါရော နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယသ္မာ အဗျာကတော ဓမ္မော နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗော, န ပဟာတဗ္ဗော, တသ္မာ တံ ပဒမေဝ န ဥဒ္ဓဋံ။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ ပနေတ္ထ တိဏ္ဏံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ဝသေန ပဒသောဓနဝါရော, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရော, သုဒ္ဓဓမ္မဝါရော, သုဒ္ဓဓမ္မမူလစက္ကဝါရောတိ ဣမေသု စတူသု ဝါရေသု ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁. ပဏ္ဏတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရဝဏ္ဏနာ

၁၇-၃၂. ပဏ္ဏတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသေ ပန **ကုသလာ ကုသလဓမ္မာ** တိ ကုသလာနံ ဧကန္တေန ကုသလဓမ္မတ္တာ "အာမန္တာ"တိ ဝုတ္တံ။ သေသဝိဿဇ္ဇနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အဝသေသာ ဓမ္မာ န အကုသလာ ဓမ္မာ** တိ အဝသေသာ ဓမ္မာ အကုသလာ န ဟောန္တိ, ဓမ္မာ ပန ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ။

၂. ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃-၃၄. ပဝတ္တိဝါရေ ပနေတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နကာလေ ပုဂ္ဂလဝါရဿ အနုလောမနယေ "ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ; ယဿ ဝါ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ"တိ ကုသလဓမ္မမူလကာနိ ဒွေ ယမကာနိ, အကုသလဓမ္မမူလကံ ဧကန္တိ တီဏိ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ တဿ ပဋိလောမနယေပိ ဩကာသဝါရာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗဝါရေသု တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ယမကာနံ ဝသေန ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ ဣဒံ လက္ခဏံ – ဣမဿ ဟိ ဓမ္မယမကဿ ပဝတ္တိမဟာဝါရေ "ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နိရုဇ္ဈန္တီ"တိ ဣမေသု ဥပ္ပာဒနိရောဓေသု ကုသလာကုသလဓမ္မာ တာဝ ဧကန္တေန ပဝတ္တိယံယေဝ လဗ္ဘန္တိ, န စုတိပဋိသန္ဓီသု။ အဗျာကတဓမ္မာ ပန ပဝတ္တေ စ စုတိပဋိသန္ဓီသု စာတိ တီသုပိ ကာလေသု လဗ္ဘန္တိ။ ဧဝမေတ္ထ ယံ ယတ္ထ ယတ္ထ လဗ္ဘတိ, တဿ ဝသေန တတ္ထ တတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ရိဒံ နယမုခံ – ကုသလာကုသလာနံ တာဝ ဧကက္ခဏေ အနုပ္ပဇ္ဇနတော "နော"တိ ပဋိသေဓော ကတော။ **အဗျာကတာ စာ**တိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန ဝုတ္တံ။

၃၅-၃၆. ယတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တီ တိ အသညဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနေဝေတ္ထ "အာမန္တာ"တိ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ **ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ** တိ ဣဒမ္ပိ အသညဘဝံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အဗျာကတာနံ ပန အနုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဿ အဘာဝတော "နတ္ထီ"တိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။

၄၉. ဒုတိယေ အကုသလေတိ ဘဝံ အဿာဒေတွာ ဥပ္ပန္နေသု နိကန္တိဇဝနေသု ဒုတိယေ ဇဝနစိတ္တေ။ **ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ**တိ ပဋိသန္ဓိတော ဒုတိယေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ သဟ တ ပဋိသန္ဓိယာ ဘဝင်္ဂံ ဝိဟာယဝသေန ဧကမေဝ ကတွာ ဘဝနိကန္တိယာ အာဝဇ္ဇနစိတ္တေ။ တဥ္ဟိ ကိရိယစိတ္တတ္တာ အဗျာကတဇာတိယံ ဝိဟာယတော ဒုတိယံ နာမ ဟောတိ။

၅၇. ယသ္မိံ စိတ္တသ္မိံ အနန္တရာ အင်္ဂမဂ္ဂ န္တိ ကေတ္ထ ဘူစိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိ သ္သန္တီ**တိ တေ အင်္ဂမဂ္ဂဓမ္မေယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၇၉. ယသ္မိံ စိတ္တသ္မိံ အနန္တရာ အင်္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိသ္သန္တိ, တသ္မိံ စိတ္တသ္မိံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ တိ ဣဒံ စိတ္တဇာတိဝသေန ဝုတ္တံ။ တဇ္ဇာတိကသ္မိံ ဟိ ကောဝဇ္ဇနေန ဥပ္ပန္နသ္မိံ တတော ဩရိမစိတ္တသ္မိံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ပိ တော လက္ခဏံ လဗ္ဘတေဝ။

၉၉. နိရောဓဝါရေပိ ကုသလာကုသလာနံ ကေတော အနိရုဇ္ဈနတော ''နော''တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယမုခေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဓမ္မယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဣန္ဒြိယယမကံ

ဣဒါနိ တေသညေဝ မူလယမကေ ဒေသိတာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ လဗ္ဘမာနဝသေန ဧကဒေသံ သင်္ဂဏှိတွာ ဓမ္မယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ဣန္ဒြိယယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ တတ္ထ ခန္ဓယမကာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဟဋ္ဌဝတ္တာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဓာပိ ဟိ ပဏ္ဏတ္တိဝါရာဒယော တယော မဟာဝါရာ အဝသေသာ အန္တရဝါရာ စ သဒ္ဓိံ ကာလပ္ပဘေဒာဒီဟိ ခန္ဓယမကာဒီသု အာဂတသဒိသာဝ။ ဣန္ဒြိယာနံ ပန ဗဟုတာယ ဓာတုယမကတောပိ ဗဟုတရာနိ ယမကာနိ ဟောန္တိ။ ယထာ ပန ဟေဋ္ဌာ ပုဂ္ဂလဝါရာဒီသု စက္ခာယတနစက္ခုဓာတုမူလကေ နယေ စက္ခာယတနစက္ခုဓာတူဟိ သဒ္ဓိံ ဇိဝှာယတနကာယာယတနာနိ န ယောဇိတာနိ။ ဇိဝှာယတနကာယာယတနမူလကာနိ စ ယမကာနေဝ န ဂဟိတာနိ, တထာ ဣဓာပိ စက္ခုန္ဒြိယမူလကေ နယေ ဇိဝှိန္ဒြိယကာယိန္ဒြိယာနိ န ယောဇိတာနိ, ဇိဝှိန္ဒြိယကာယိန္ဒြိယမူလကာနိ စ ယမကာနေဝ န ဂဟိတာနိ။ တေသံ အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မနိန္ဒြိယံ ပန ယထာ စက္ခုန္ဒြိယာဒိမူလကေဟိ တထေဝ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိမူလကေဟိပိ သဒ္ဓိံ ယသ္မာ ယောဇနံ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ နိက္ခိတ္တပဋိပာဋိယာ အယောဇေတွာ သဗ္ဗေဟိပိ စက္ခုန္ဒြိယမူလကာဒီဟိ သဒ္ဓိံ ပရိယောသာနေ ယောဇိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စက္ခုန္ဒြိယေန သဒ္ဓိံ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယာနိ ယောဇိတာနိ သုခိန္ဒြိယဒုက္ခိန္ဒြိယဒောမနဿိန္ဒြိယာနိ ပဋိသန္ဓိယံ နတ္ထီတိ န ဂဟိတာနိ။ သောမနဿိန္ဒြိယဥပေက္ခိန္ဒြိယာနိ ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပတ္တိသဗ္ဘာဝတော ဂဟိတာနိ။ တထာ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိ ပဉ္စ။ လောကုတ္တရာနိ တီဏိ ပဋိသန္ဓိယံ အဘာဝေနေဝ န ဂဟိတာနိ။ ဣတိ ယာနိ ဂဟိတာနိ, တေသံ ဝသေနေတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယမူလကေ နယေ ယမကဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ယာနိ ပန န ဂဟိတာနိ, တေသံ ဝသေန ယမကာနိ န ဂဏေတဗ္ဗာနိ။ ဂဏေန္တေန တ မောဃပုစ္ဆာဝသေန ဂဏေတဗ္ဗာနီတိ ဧဝံ တာဝ သဗ္ဗတရေသု ဟဋ္ဌဝတ္တာနမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဝတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၈၆. အတ္ထဝိနိစ္ဆယေ ပနေတ္ထ ဣဒံ နယမုခံ – **သစက္ခုကာနံ န ဣတ္ထီန**န္တိ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒီနဉ္စေဝ ရူပီနံ ပုရိသနပုံသကာနဉ္စ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တေသဉှိ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ **သစက္ခုကာနံ န ပုရိသာန**န္တိ ရူပီဗြဟ္မာနဉ္စေဝ ဣတ္ထိနပုံသကာနဉ္စ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တေသဉှိ ပုရိသိန္ဒြိယံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ **အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဧကတေကာရစတုဝေါကာရကာမဓာတုသတ္တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **သစက္ခုကာနံ ဝိနာ သောမနဿေနာ**တိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနံ စတုန္နံ မဟာဝိပာကပဋိသန္ဓီနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **သစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယာ**တိ သောမနဿသဟဂတပဋိသန္ဓိကာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **ဥပေက္ခာယ အစက္ခုကာန**န္တိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ **အဟေတုကာန**န္တိ အဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဒ္ဓိံ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနံ အဘာဝတော ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ ဧကန္တေနေဝ သဒ္ဓါသတိပညာယော နတ္ထိ။ သမာဓိဝီရိယာနိ ပန ဣန္ဒြိယပ္ပတ္တာနိ န ဟောန္တိ။ **သဟေတုကာနံ အစက္ခုကာန**န္တိ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန စေဝ အရူပီဝသေန စ ဝုတ္တံ။ အညော ဟိ သဟေတုကော အစက္ခုကော နာမ နတ္ထိ။ **သစက္ခုကာနံ အဟေတုကာန**န္တိ အဟယေ ဩပပာတိကဝသေန ဝုတ္တံ။ **သစက္ခုကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာန**န္တိ ကာမဓာတုယံ ဒုဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ **သစက္ခုကာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာန**န္တိ ရူပီဗြဟ္မာနော စေဝ ကာမာဝစရဒေဝမနုဿေ စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ အစက္ခုကာန**န္တိ အရူပိနော စ တိဟေတုကဂဗ္ဘသေယျကေ စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၁၉၀. ဇီဝိတိန္ဒြိယမူလကေ **ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာန**န္တိ ဒွေပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ပဝတ္တေ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ**တိ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထာပိ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝသေန ဇီဝိတိန္ဒြိယယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သောမနဿိန္ဒြိယာဒိမူလကေသုပိ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တိဝသေနေဝတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ပဋိလောမနယေ ပန နိရောဓဝါရေ စ ဧတေသဉ္စေဝ အညေသဉ္စ ဓမ္မာနံ ယထာလာဘဝသေန စုတိပဋိသန္ဓိပဝတ္တေသု တီသုပိ အနုပ္ပါဒနိရောဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၈၁. အနာဂတဝါရေ **ဧတေနေဝ ဘာဝေနာ**တိ ဧတေန ပုရိသဘာဝေနေဝ, အန္တရာ ဣတ္ထိဘာဝံ အနာပဇ္ဇိတွာ ပုရိသပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏေနေဝါတိ အတ္ထော။ **ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တီ**တိ ကတိစိ ပဋိသန္ဓိယော

ဂဟေတဗ္ဗတ ဣတ္ထိဘာဝံ အပ္ပတ္တတံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တီတိ အတ္ထော။ ဒုတိယပုစ္ဆာယပိ ဧသေဝ နယော။

၃၆၁. ပစ္စုပ္ပန္နေန အတီတတရေ **သုဒ္ဓာဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ မနိန္ဒြိယဉ္စ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ**တိ စိတ္တယမကေ ဝိယ ဥပ္ပာဒက္ခဏာတိက္ကမဝသေန အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ တသ္မိံ ဘဝေ အနုပ္ပန္နပုဗ္ဗဝသေန ဂဟေတဗ္ဗောတိ။ ဣမိနာ နယမုခေန သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ပဝတ္တိတရေ အတ္ထဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဝတ္တိတရဝဏ္ဏနာ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ

၄၃၅-၄၈၂. ပရိညာတရေ ပန စက္ခုမူလကာဒီသု ဧကမေဝ စက္ခုသောတယမကံ ဒဿိတံ။ ယသ္မာ ပန သေသာနိပိ လောကိယအဗျာကတာနိ စေဝ လောကိယအဗျာကတမိဿကာနိ စ ပရိညေယျာနေဝ, တသ္မာ တာနိ အနုပဒိဋ္ဌာနိပိ ဣမိနာဝ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိ။ ယသ္မာ ပန အကုသလံ ဧကန္တတော ပဟာတဗ္ဗမေဝ, ဧကန္တံ ကုသလံ ဘာဝေတဗ္ဗမေဝ, လောကုတ္တရာဗျာကတံ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ, တသ္မာ ''ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟတီ''တိ ''အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီ''တိ ''အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရောတီ''တိ ဝုတ္တံ။ အညိန္ဒြိယံ ပန ဘာဝေတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ သစ္ဆိကာတဗ္ဗမ္ပိ, တံ ဘာဝနာဝသေနေဝ ဂဟိတံ။ တတ္ထ **ဒွေဝ ပုဂ္ဂလာ** တိ သကဒါဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ စ, အရဟတ္တမဂ္ဂသမင်္ဂီ စ။ တေသု ဧကော သမုစ္ဆိန္နတ္တာ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ န ပဇဟတိ နာမ။ ဧကော ပဟီနဒေါသတ္တာ **စက္ခုန္ဒြိယံ န ပရိဇာနာတီ** တိ အနုပ္ပာဒံ အာဟဒေတုံ အသမတ္ထတာယ န ပရိဇာနာတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗဝိဿဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပရိညာတရဝဏ္ဏနာ။

ဣန္ဒြိယယမကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

ဧတ္တာဝတာ စ –

ယဿောတဒေ ဌတ္တာ၊ နိဋ္ဌိတကိစ္စဿ ကိစ္စသမ္ပန္နော။
ယုဝတိဇနောပိ အတီတော၊ သုဝိပဟိတနိယမော ယမဿာဏံ။

ဒေဝပရိသာယ မဇ္ဈေ၊ ဒေဝပုရေ သဗ္ဗဒေဝဒေဝေန။
ယမကံ နာမ ပကာသိတံ၊ ယမာမလလောမေန ယံ တေန။

ဟဋ္ဌိဝတ္တာနဝိဓိံ၊ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေ စ အတ္ထနယံ။
ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓာ၊ ယမကအဋ္ဌကထာ မယာ တဿ။

သာ သုဗဟုအန္တရာယေ၊ လောကမ္ဟိ ယထာ အနန္တရာယေန။
အယမဇ္ဇ ပဉ္စမတ္တေဟိ၊ တန္တိယာ ဘာဏဝါရေဟိ။

နိဋ္ဌံ ပတ္တာ ဧဝံ၊ နိဋ္ဌာနံ ဟာပုဏန္တု သဗ္ဗေပိ။
ဟိတသုခနိဗ္ဗတ္တိကရာ၊ မနောရထာ သဗ္ဗသတ္တာနန္တိ။

ယမကပ္ပကရဏ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အဘိဓမ္မပိဋက

ပဋ္ဌာနပ္ပကရဏ-အဋ္ဌကထာ

ဒေတတိဒေတေ ဒေတနံ၊ ဒေဝအနဝပူဇိတော၊
ဒေသယိတ္တတ ပကရဏံ၊ ယမကံ သုဒ္ဓသံယမော။

အတ္ထတော ဓမ္မတော စေဝ၊ ဂမ္ဘီရဿာထ တဿ ယံ၊
အနန္တရံ မဟာဝီရော၊ သတ္တမံ ဣသိသတ္တမော။

ပဋ္ဌာနံ နာမ နာမေန၊ နာမရူပနိရောဓနော၊
ဒေသေသိ အတိဂမ္ဘီရ-နယမဏ္ဍိတဒေသနံ။

ဣအနိ တဿ သမ္ပတ္တော၊ ယသ္မာ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော၊
တသ္မာ နံ ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဟိ အနုလောမပဌ္ဌာနေ ဒုတဝီသတိ တိကေ နိဿာယ တိကပဌ္ဌာနံ နာမ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ, သတံ ဒုကေ နိဿာယ ဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တတော ပရံ ဒုတဝီသတိ တိကေ ဂဟေတွာ ဒုကသတေ ပက္ခိပိတွာ ဒုကတိကပဌ္ဌာနံ နာမ ဒဿိတံ။ တတော ပရံ ဒုကသတံ ဂဟေတွာ ဒုတဝီသတိယာ တိကေသု ပက္ခိပိတွာ တိကဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ ဒဿိတံ။ တိကေ ပန တိကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ တိကတိကပဌ္ဌာနံ နာမ ဒဿိတံ။ ဒုကေ စ ဒုကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ ဒုကဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ ဒဿိတံ။ ဧဝံ –

> တိကဉ္စ ပဌ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
> ဆ **အနုလောမမ္ဟိ** နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ။

ပစ္စနီယပဌ္ဌာနေပိ ဒုတဝီသတိ တိကေ နိဿာယ တိကပဌ္ဌာနံ နာမ။ ဒုကသတံ နိဿာယ ဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ။ ဒုတဝီသတိ တိကေ ဒုကသတေ ပက္ခိပိတွာ ဒုကတိကပဌ္ဌာနံ နာမ။ ဒုကသတံ ဒုတဝီသတိယာ တိကေသု ပက္ခိပိတွာ တိကဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ။ တိကေ တိကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ တိကတိကပဌ္ဌာနံ နာမ။ ဒုကေ ဒုကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ ဒုကဒုကပဌ္ဌာနံ နာမာတိ ဧဝံ ပစ္စနီယေပိ ဆဟိ နယေဟိ ပဌ္ဌာနံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တေန ဝုတ္တံ –

> ''တိကဉ္စ ပဌ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
> ဆ **ပစ္စနီယမ္ဟိ** နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ။

တတော ပရံ အနုလောမပစ္စနီယေပိ ဧတေနေဝုပါယေန ဆ နယာ ဒဿိတာ။ တေနာဟ –

> ''တိကဉ္စ ပဌ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
> ဆ **အနုလောမပစ္စနီယမ္ဟိ** နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ။

တဒနန္တရံ ပစ္စနီယာနုလောမမ္ဟိ ဧတေဟေဝ ဆဟိ နယေဟိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ တေနာဟ –

> ''တိကဉ္စ ပဌ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
> ဆ **ပစ္စနီယာနုလောမမ္ဟိ** နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ။

ဧဝံ အနုလောမေ ဆ ပဌ္ဌာနာနိ, ပစ္စနီယေ ဆ, အနုလောမပစ္စနီယေ ဆ, ပစ္စနီယာနုလောမေ ဆ ပဌ္ဌာနာနီတိ ဣဒံ ''စတုဝီသတိသမန္တပဌ္ဌာနသမောဓာနပဌ္ဌာနမဟာပကရဏံ နာမာ''တိ ဟိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ယေသံ စတုဝီသတိယာ သမန္တပဌ္ဌာနာနံ သမောဓာနဝသေနေတံ စတုဝီသတိသမန္တပဌ္ဌာနသမောဓာနံ ပဌ္ဌာနမဟာပကရဏံ နာမာတိ ဝုတ္တံ, တေသဉ္စေဝ ဣမဿ စ ပကရဏဿ နာမတ္ထော တာဝ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေနဋ္ဌေန **ပဌ္ဌာန** န္တိ? နာနပ္ပကာရပစ္စယဋ္ဌေန။ 'ပ-ကာရော' ဟိ နာနပ္ပကာရတ္ထံ ဒီပေတိ, ဌာနသဒ္ဒော ပစ္စယတ္ထံ။ ဌာနာဌာနကုသလတာတိအာဒီသု ဟိ ပစ္စယော ဌာနန္တိ ဝုတ္တော။ ဣတိ နာနပ္ပကာရာနံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ

တာ ဣမေသု စတုဝီသတိယာ ပဋ္ဌာနေသု ဧကေကံ ပဋ္ဌာနံ နာမ။ ဣမေသံ ပန ပဋ္ဌာနာနံ သမူဟတော သဗ္ဗမ္ပေတံ ပကရဏံ ပဋ္ဌာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပရော နယော – ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနန္တိ? ဝိဘဇနဋ္ဌေန။ ''ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္မ''န္တိ (မ. နိ. ၁.၃၇၁) အာဂတဋ္ဌာနသ္မိဉှိ ဝိဘဇနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနံ ပညာယတိ။ ဣတိ ကုသလာဒီနံ ဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ဝိဘတ္တတ္တာ ဣမေသု စတုဝီသတိယာ ပဋ္ဌာနေသု ဧကေကံ ပဋ္ဌာနံ နာမ။ ဣမေသံ ပန ပဋ္ဌာနာနံ သမူဟတော သဗ္ဗမ္ပေတံ ပကရဏံ ပဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပရော နယော – ကေနဋ္ဌေန ပဋ္ဌာနန္တိ? ပဋ္ဌိတတ္တေန။ ဂမနဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ ''ကေဋ္ဌာ ပဋ္ဌိတက တော''တိ (မ. နိ. ၁.၁၅၆) အာဂတဋ္ဌာနသ္မိဉှိ ယေန ပဋ္ဌာနေန ပဋ္ဌိတကတောတိ ဝုတ္တော, တံ အတ္ထတော ဂမနံ ဟောတိ။ ဣတိ နာတိဝိတ္ထာရိတနယေသု ဓမ္မသင်္ဂဏီအာဒီသု အနိဿင်္ဂဂမနဿ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဟေတုပစ္စယာဒိဘေဒဘိန္နေသု ကုသလာဒီသု ဝိတ္ထာရိတနယလာဘတော နိဿင်္ဂဝသေန ပဝတ္တဂမနတ္တာ ဣမေသု စတုဝီသတိယာ ပဋ္ဌာနေသု ဧကေကံ ပဋ္ဌာနံ နာမ။ ဣမေသံ ပန ပဋ္ဌာနာနံ သမူဟတော သဗ္ဗမ္ပေတံ ပကရဏံ ပဋ္ဌာနံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ အနုလောမမ္ဟိ တာဝ ပဌမံ တိကဝသေန ဒေသိတတ္တာ တိကပဋ္ဌာနံ နာမ။ တဿ ပဒဝဏ္ဏနာ – တိကာနံ ပဋ္ဌာနံ တေ့ အတ္ထီတိ **တိကပဋ္ဌာနံ** ။ တိကာနံ နာနပ္ပကာရကာ ပစ္စယာ ဇောတိဿာ ဒေသနာယ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ ဒုတိယဝိကပ္ပေပိ တိကာနံ ပဋ္ဌာနန္တေ့ဝ တိကပဋ္ဌာနံ။ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန တိကာနံ ဝိဘဇနာတိ အတ္ထော။ တတိယဝိကပ္ပေ ဟေတုပစ္စယာဒိဘေဒဘိန္နတာယ လဒ္ဓဝိတ္ထာရာ တိကာ ဧဝ ပဋ္ဌာနံ တိကပဋ္ဌာနံ။ သဗ္ဗညုတညာဏဿ နိဿင်္ဂဂမနဘူမီတိ အတ္ထော။ ဒုကပဋ္ဌာနာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ အနုလောမေ ဆပဋ္ဌာနာနိ ဝိဒိတွာ ပစ္စနီယာဒီသုပိ ဣမိနာဝုပါယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

ယသ္မာ ပနေတာနိ အနုလောမေ, ပစ္စနီယေ, အနုလောမပစ္စနီယေ, ပစ္စနီယာနုလောမေတိ သမန္တာ ဆ ဆ ဟုတွာ စတုဝီသတိ ဟောန္တိ; တသ္မာ ''စတုဝီသတိ သမန္တပဋ္ဌာနာနီ''တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဣတိ ဣမေသံ စတုဝီသတိယာ ခုဒ္ဒကပဋ္ဌာနသင်္ခါတာနံ သမန္တပဋ္ဌာနာနံ သမောဓာနဝသေနေတံ စတုဝီသတိသမန္တပဋ္ဌာနသမောဓာနံ ပဋ္ဌာနမဟာပကရဏံ နာမ။

တံ ပနေတံ ယေ တိကာဒယော နိဿာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ ''တိကပဋ္ဌာနံ ဒုကပဋ္ဌာနံ။ပေ.။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန''န္တိ ဝုတ္တံ, တေ အနာမသိတွာ ယေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန တေ တိကာဒယော ဝိဘတ္တာ တေ ပစ္စယေ ဒဿေတုံ အာဒိတော တာဝဿ မာတိကာနိက္ခေပတရော နာမ ဝုတ္တော; ပစ္စယဝိဘင်္ဂတရောတိပိ တဿေဝ နာမံ။ သော ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသတော ဒုဝိဓော။ တဿ **ဟေတုပစ္စယော။ပေ.။ အဝိဂတပစ္စယော** တိ အယံ ဥဒ္ဒေသော။

တတ္ထ ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ **ဟေတုပစ္စယော** ။ ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယော, ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ **ဟေတူ**တိ ဝစနာဝယဝကာရဏမူလာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ''ပဋိညာ ဟေတူ''တိအာဒီသု ဟိ လောကေ ဝစနာဝယဝတေ ဟေတူတိ, ဝုစ္စတိ။ သာသနေ ပန ''ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘာတ''တိအာဒီသု (မဟာဝ. ၆၀) ကာရဏံ။ ''တယော ကုသလာ ဟေတူ, တယော အကုသလာ ဟေတူ''တိအာဒီသု (ဓ. သ. ၁၀၅၉) မူလံ ဟေတူတိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ **ပစ္စယော** တိ ဧတ္ထ ပန အယံ ဝစနတ္ထော – ပဋိစ္စ ဧတသ္မာ ဇေတီတိ ပစ္စယော, အပ္ပစ္စက္ခာယ နံ ဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ ယော ဟိ ဓမ္မော ယံ ဓမ္မံ အပ္ပစ္စက္ခာယ တိဋ္ဌတိ တ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တ, သော တဿ ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

လက္ခဏတော ပန ဥပကာရကလက္ခဏော ပစ္စယော, ယော ဟိ ဓမ္မော ယဿ ဓမ္မဿ ဌိတိယာ တ ဥပ္ပတ္တိယာ တ ဥပကာရကော ဟောတိ, သော တဿ ပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ ပစ္စယော, ဟေတု; ကာရဏံ နိဒါနံ သမ္ဘဝေ, ပဘာ တေတိ အတ္ထတော ဧကံ, ဗျဉ္ဇနတော နာနံ။ ဣတိ မူလဋ္ဌေန ဟေတု, ဥပကာရကဋ္ဌေန ပစ္စယောတိ သင်္ခေပတော မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယော။ သော ဟိ သာလိအာဒီနံ သာလိဗီဇာဒီနိ ဝိယ, မဏိပ္ပဘာဒီနံ ဝိယ စ မဏိဝဏ္ဏာဒယော ကုသလာဒီနံ ကုသလာဒိဘာဝသာဓကောတိ အာစရိယာနံ အဓိပ္ပာယော။ ဧဝံ သန္တေ ပန တံသမုဋ္ဌာနရူပေ

သု ဟေတုပစ္စယတာ န သမ္ဘဝတိ။ န ဟိ သော တေသံ ကုသလာဒိဘာဝံ သာဓေတိ, န စ ပစ္စယော န ဟောတီတိ။ ဝုတ္တဉ္စ ဟေတံ "ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ အဟေတုကစိတ္တာနဉ္စ ဝိနာ ဧတေန အဗျာကတဘာဝေါ သိဒ္ဓေါ။

သဟေတုကာနမ္ပိ စ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓေါ ကုသလာဒိဘာဝေါ န သမ္ပယုတ္တဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ။ ယဒိ စ သမ္ပယုတ္တဟေတူသု သဘာဝတောဝ ကုသလာဒိဘာဝေါ သိယာ, တံသမ္ပယုတ္တေသု ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ အလောဘော ကုသလော ဝါ သိယာ အဗျာကတော ဝါ။ ယသ္မာ ပန ဥဘယထာပိ ဟောတိ, တသ္မာ ယထာ သမ္ပယုတ္တေသု, ဧဝံ ဟေတူသုပိ ကုသလာဒိတာ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။ ကုသလာဒိဘာဝသာဓနဝသေန ပန ဟေတူနံ မူလဋ္ဌံ အဂ္ဂဟေတွာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနဝသေန ဂယှမာနေ န ကိဉ္စိ ဝိရုဇ္ဈတိ။ လဒ္ဓဟေတုပစ္စယာ ဟိ ဓမ္မာ ဝိရူဠှမူလာ ဝိယ ပါဒပါ ထိရာ ဟောန္တိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ, အဟေတုကာ ပန တိလဗီဇကာဒိသေဝါလာ ဝိယ န သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။ ဣတိ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကောတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတော ပရေသု အာရမ္မဏဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **အာရမ္မဏပစ္စယော**။ သော "ရူပာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ"တိ အာရဘိတွာပိ "ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ, တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဩသာပိတတ္တာ န ကောစိ ဓမ္မော န ဟောတိ။ ယထာ ဟိ ဒုဗ္ဗလော ပုရိသော ဒဏ္ဍံ ဝါ ရဇ္ဇုံ ဝါ အာလမ္ဗိတွာဝ ဥဋ္ဌဟတိ စေဝ တိဋ္ဌတိ စ, ဧဝံ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘေဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ တိဋ္ဌန္တိ စ။ တသ္မာ သဗ္ဗေပိ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏဘူတာ ဓမ္မာ အာရမ္မဏပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **အဓိပတိပစ္စယော**။ သော သဟဇာတာရမ္မဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ "ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိဝစနတော ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံသာသင်္ခါတာ စတ္တာရော ဓမ္မာ သဟဇာတာဓိပတိပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, နော စ ခေါ ဧကတော။ ယဒါ ဟိ ဆန္ဒံ ဓုရံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ စိတ္တံ ပဝတ္တတိ, တဒါ ဆန္ဒောဝ အဓိပတိ, န ဣတရေ။ ဧသ နယော သေသေသုပိ။ ယံ ပန ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ အရူပဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ, သော နေသံ အာရမ္မဏာဓိပတိ။ တေန ဝုတ္တံ – "ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ, တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။

အနန္တရဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **အနန္တရပစ္စယော**။ သမနန္တရဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **သမနန္တရပစ္စယော**။ ဣဒဉ္စ ပစ္စယဒွယံ ဗဟုဓာ ပပဉ္စယန္တိ။ အယံ ပနေတ္ထ သာရော – ယော ဟိ ဧသ စက္ခုဝိညာဏာနန္တရာ မနောဓာတု, မနောဓာတုအနန္တရာ မနောဝိညာဏဓာတူတိအာဒိ စိတ္တနိယမော, သော ယသ္မာ ပုရိမစိတ္တဝသေနေဝ ဣဇ္ဈတိ, န အညထာ။ တသ္မာ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထော ဓမ္မော အနန္တရပစ္စယော။ တေနေတဟ – "အနန္တရပစ္စယောတိ စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိ။

ယော အနန္တရပစ္စယော, သွေဝ သမနန္တရပစ္စယော။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ နာနံ, ဥပစယသန္တတိအာဒီသု ဝိယ, အဓိဝစနနိရုတ္တိဒုကာဒီသု ဝိယ စ, အတ္ထတော ပန နာနံ နတ္ထိ။ ယမ္ပိ "အတ္ထာနန္တရတာယ အနန္တရပစ္စယော, ကာလာနန္တရတာယ သမနန္တရပစ္စယော"တိ အာစရိယာနံ မတံ , တံ "နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလံ ဖလသမာပတ္တိယာ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒီဟိ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ယမ္ပိ တတ္ထ ဝဒန္တိ – "ဓမ္မာနံ သမုဋ္ဌာပနသမတ္ထတာ န ပရိဟာယတိ, ဘာဝနာဗလေန ပန တရိတတ္တာ ဓမ္မာ သမနန္တရံ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ"တိ, တမ္ပိ ကာလာနန္တရတာယ အဘာဝမေဝ သာဓေတိ။ ဘာဝနာဗလေန ဟိ တတ္ထ ကာလာနန္တရတာ နတ္ထီတိ, မယမ္ပိ ဧတဒေဝ ဝဒါမ။ ယသ္မာ စ ကာလာနန္တရတာ နတ္ထိ, တသ္မာ သမနန္တရပစ္စယတာ န ယုဇ္ဇတိ။ ကာလာနန္တရတာယ ဟိ တေသံ သမနန္တရပစ္စယော ဟောတီတိ လဒ္ဓိ။ တသ္မာ အဘိနိဝေသံ အကတွာ ဗျဉ္ဇနမတ္တတောဝေတ္ထ နာနာကရဏံ ပစ္စေတဗ္ဗံ, န အတ္ထတော။ ကထံ? နတ္ထိ ဧတေသံ အန္တရန္တိ ဟိ အနန္တရာ။ သဏ္ဌာနာဘာဝတော သုဋ္ဌု အနန္တရာတိ သမနန္တရာ။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သဟ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **သဟဇာတပစ္စယော,** ပကာသဿ ပဒီပေါ ဝိယ။ သော အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ – စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ။ပေ။ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ။ပေ။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ။ပေ။ မဟာဘူတာ ဥပာဒါရူပာနံ။ပေ။ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော; ကိဉ္စိ ကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ဣဒံ ဟဒယဝတ္ထုမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

အညမညံ ဥပ္ပာဒနုပတ္ထမ္ဘနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **အညမညပစ္စယော** ။ အညမညုပတ္ထမ္ဘကံ တိဒဏ္ဍံ ဝိယ။ သော အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ – စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ။ပေ။ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

အဓိဋ္ဌာနာကာရေန နိဿယာကာရေန စ ဥပကာရကော ဓမ္မော **နိဿယပစ္စယော,** တရုစိတ္တကမ္မာဒီနံ ပထဝီပဋ္ဌာဒယော ဝိယ။ သော "စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဧဝံ သဟဇာတေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဆဋ္ဌော ပနေတ္ထ ကောဋ္ဌာသော "စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ, သောတဃာနဇိဝှာကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ , တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ ဧဝံ ဝိဘတ္တော။

ဥပနိဿယပစ္စယော တိ ဣဓ ပန အယံ တာဝ ဝစနတ္ထော – တဒဓီနဝုတ္တိတာယ အတ္တနော ဖလေန နိဿိတော, န ပဋိက္ခိတ္တောတိ နိဿယော။ ယထာ ပန ဘုသော အာယာသော ဥပာယာသော, ဧဝံ ဘုသော နိဿယော ဥပနိဿယော။ ဗလဝကာရဏဿေတံ အဓိဝစနံ။ တသ္မာ ဗလဝကာရဏဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော အာရမ္မဏူပနိဿယော, အနန္တရူပနိဿယော ပကတူပနိဿယောတိ တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ "ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပောသထကမ္မံ ကတွာ တံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ, ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဈာနံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခတိ, သေက္ခာ ဂောတြဘုံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ, ဝေါဒါနံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တိ, သေက္ခာ မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ဂရုံ ကတွာ ပစ္စဝေက္ခန္တီ"တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန **အာရမ္မဏူပနိဿယော** တာဝ အာရမ္မဏာဓိပတိနာ သဒ္ဓိံ နာနတ္တံ အကတွာဝ ဝိဘတ္တော။ တတ္ထ ယံ အာရမ္မဏံ ဂရုံ ကတွာ စိတ္တစေတသိကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တံ နိယမတော တေသံ အာရမ္မဏေသု ဗလဝါရမ္မဏံ ဟောတိ ။ ဣတိ ဂရုကာတဗ္ဗမတ္တဋ္ဌေန အာရမ္မဏာဓိပတိ, ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန အာရမ္မဏူပနိဿယောတိ ဧဝမေတေသံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနန္တရူပနိဿယော ပိ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန အနန္တရပစ္စယေန သဒ္ဓိံ နာနတ္တံ အကတွာဝ ဝိဘတ္တော။ မာတိကာနိက္ခေပေ ပန နေသံ "စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန အနန္တရဿ စ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန ဥပနိဿယဿ စ အာဂတတ္တာ နိက္ခေပဝိသေသော အတ္ထိ, သောပိ အတ္ထတော ဧကီဘာဝမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပဿ စိတ္တုပ္ပာဒဿ ပဝတ္တနသမတ္ထတာယ အနန္တရတာ ပုရိမစိတ္တဿ စ ပစ္ဆိမစိတ္တုပ္ပာဒနေ ဗလဝတာယ အနန္တရူပနိဿယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ ဟိ ဟေတုပစ္စယာဒီသု ကဉ္စိ ဓမ္မံ ဝိနာပိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, န ဧဝံ အနန္တရစိတ္တံ, ဝိနာ စိတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိ နာမ အတ္ထိ, တသ္မာ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ။ ဣတိ အတ္တနော အတ္တနော အနန္တရံ အနုရူပစိတ္တုပ္ပာဒဝသေန အနန္တရပစ္စယော, ဗလဝကာရဏဝသေန အနန္တရူပနိဿယောတိ ဧဝမေတေသံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပကတူပနိဿယော ပန ပကတော ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော။ ပကတော နာမ အတ္တနော သန္တာနေ နိပ္ဖာဒိတော ဝါ သဒ္ဓာသီလာဒိ; ဥပသေဝိတော ဝါ ဥတုဘောဇနာဒိ။ ပကတိယာယေဝ ဝါ ဥပနိဿယော ပကတူပနိဿယော, အာရမ္မဏာနန္တရေဟိ အသမ္မိဿောတိ အတ္ထော။ တဿ "ပကတူပနိဿယော – သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ ဒါနံ ဒေ

တိ, သီလံ သမာဒိယတိ, ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ, ဈာနံ ဥပ္ပာဒေတိ, ဝိပဿနံ ဥပ္ပာဒေတိ, မဂ္ဂံ ဥပ္ပာဒေတိ, အဘိညံ ဥပ္ပာဒေတိ, သမာပတ္တိံ ဥပ္ပာဒေတိ, သီလံ။ သုတံ။ စာဂံ။ ပညံ ဥပနိဿာယ အနံ ဒေတိ။ပေ။ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပာဒေတိ။ သဒ္ဓါ။ သီလံ။ သုတံ။ စာဂေ။ ပညာ သဒ္ဓါယ။ သီလဿ။ သုတဿ။ စာဂဿ။ ပညာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော''တိအာဒိနာ နယေန အနေကပ္ပကာရကော ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ ဣမေ သဒ္ဓါဒယော ပကတာ စေဝ ဗလဝ ကာရဏဋ္ဌေန ဥပနိဿယာ စာတိ ပကတူပနိဿယောတိ။

ပဌမတရံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဝတ္တမာနဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **ပုရေဇာတပစ္စယော** ။ သော ပဉ္စဒွါရေ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထုဝသေန ဧကာဒသဝိဓော ဟောတိ ။ ယထာဟ – စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှာ။ ကာယာယတနံ, ရူပာယတနံ, သဒ္ဒ။ ဂန္ဓ။ ရသ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ, ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပ သဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ, တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိ ကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, ကိဉ္စိ ကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

ပုရေဇာတာနံ ရူပဓမ္မာနံ ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန ဥပကာရကော အရူပဓမ္မော **ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော,** ဂိဇ္ဈဟေတက သရီရာနံ အာဟာရာသာစေတနာ ဝိယ။ တေန ဝုတ္တံ – ''ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ။

အာသေဝနဋ္ဌေန အနန္တရာနံ ပဂုဏဗလဝဘာဝာယ ဥပကာရကော ဓမ္မော **အာသေဝနပစ္စယော,** ဂန္ထာဒီသု ပုရိမာပုရိမာဘိယောဂေါ ဝိယ။ သော ကုသလာကုသလကိရိယဇဝနဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ – ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယော ။ ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ။ပေ။ ကိရိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန ကိရိယာဘာဝေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **ကမ္မပစ္စယော။** သော နာနာက္ခဏိကာယ စေဝ ကုသလာကုသလစေတနာယ သဟဇာတာယ စ သဗ္ဗာယပိ စေတနာယ ဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ ယထာဟ – ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

နိရုဿာဟသန္တဘာဝေန နိရုဿာဟသန္တဘာဝာယ ဥပကာရကော ဝိပါကဓမ္မော **ဝိပါကပစ္စယော** ။ သော ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ, သဗ္ဗတ္ထ စ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဝိပါကပစ္စယော ဟောတိ။ ယထာဟ – ဝိပါကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ, စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ, ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ပေ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော။ပေ။ ဒွေ ခန္ဓာ ဒွိန္နံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယော။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ ဝိပါကပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

ရူပာရူပာနံ ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန ဥပကာရကာ စတ္တာရော အာဟာရာ **အာဟာရပစ္စယော** ။ ယထာဟ – ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပိနော အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ပဉှာဝါရေ ပန ''ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ အာဟာရာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော''တိပိ ဝုတ္တံ။

အဓိပတိယဋ္ဌေန ဥပကာရကာ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယဝဇ္ဇာ ဝီသတိန္ဒြိယာ **ဣန္ဒြိယပစ္စယော** ။ တတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယာဒယော ပဉ္စ အရူပဓမ္မာနံယေဝ, သေသာ ရူပာရူပာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ယထာဟ – စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ, သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှာ။ ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္

တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဥ္စ ရူပာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ပဉှာဝါရေ ပန “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိပိ ဝုတ္တံ။

ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန ဥပကာရကာနိ ဌပေတွာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေသု ကာယိကသုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယံ သဗ္ဗာနိပိ ကုသလာဒိဘေဒါနိ သတ္တ ဈာနင်္ဂါနိ **ဈာနပစ္စယော** ။ ယထာဟ – ဈာနင်္ဂါနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဥ္စ ရူပာနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ပဉှာဝါရေ ပန ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာနိ ဈာနင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော”တိပိ ဝုတ္တံ။

ယတော တတော ဝါ နိယျာနဋ္ဌေန ဥပကာရကာနိ ကုသလာဒိဘေဒါနိ ဒွါဒသ မဂ္ဂင်္ဂါနိ **မဂ္ဂပစ္စယော** ။ ယထာဟ – “မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဥ္စ ရူပာနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။ ပဉှာဝါရေ ပန “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဝုတ္တံ။ န စေတေ ပန ဒွေပိ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ ယထာသင်္ချံ ဒွိပဉ္စဝိညာဏအဟေတုကစိတ္တေသု လဗ္ဘန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧကဝတ္ထုကဧကာရမ္မဏဧကုပ္ပာဒေကနိရောဓသင်္ခါတေန သမ္ပယုတ္တဘာဝေန ဥပကာရကာ အရူပဓမ္မာ **သမ္ပယုတ္တပစ္စယော**။ ယထာဟ – “စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ။

ဧကဝတ္ထုကာဒိဘာဝါနုပဂမေန ဥပကာရကာ ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ, အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပီနံ **ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန** ပစ္စယော။ သော သဟဇာတပစ္ဆာဇာတပုရေဇာတဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ ဝုတ္တဉှေတံ – သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ အဗျာကတပဒဿ ပန သဟဇာတဝိဘင်္ဂေ “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာရူပာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ, ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဝုတ္တံ။ ပုရေဇာတံ ပန စက္ခုန္ဒြိယာဒိဝတ္ထုဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာဟ – ပုရေဇာတံ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ။ပေ.။ ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထု ဝိပါကာဗျာကတာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ ဝတ္ထု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ, ဝတ္ထု အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန အတ္ထိဘာဝေန တာဒိသဿေဝ ဓမ္မဿ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန ဥပကာရကော ဓမ္မော **အတ္ထိပစ္စယော** ။ တဿ အရူပက္ခန္ဓမဟာဘူတနာမရူပစိတ္တစေတသိကမဟာဘူတာယတနဝတ္ထုဝသေန သတ္တဓာ မာတိကာ နိက္ခိတ္တာ။ ယထာဟ – စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော; စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ, ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ, စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ မဟာဘူတာ ဥပာဒါရူပာနံ, စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ပေ.။ ကာယာယတနံ။ပေ.။ ရူပာယတနံ။ပေ.။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပာယတနံ။ပေ.။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တိ, တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ပဉှာဝါရေ ပန သဟဇာတံ, ပုရေဇာတံ, ပစ္ဆာဇာတံ, အာဟာရံ, ဣန္ဒြိယန္တိပိ နိက္ခိပိတွာ သဟဇာတေ တာဝ “ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒိနာ နယေန နိဒ္ဒေသော ကတော။ ပုရေဇာတေ ပုရေဇာတာနံ စက္ခာဒီနံ ဝသေန နိဒ္ဒေသော ကတော။ ပစ္ဆာဇာတေ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ပစ္စယဝသေန နိဒ္ဒေသော ကတော။ အာဟာရိန္ဒြိယေသု ပန “ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဣမဿ ကာယဿ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧဝံ နိဒ္ဒေသော ကတောတိ။

အတ္တနော အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အရူပဓမ္မာနံ ပဝတ္တိဩကာသဿ အဒါနေန ဥပကာရကာ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ အရူပဓမ္မာ **နတ္ထိပစ္စယော** ။ ယထာဟ – သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာ

နံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

တေ ဧဝ ဝိဂတဘာဝေန ဥပကာရကတ္တာ **ဝိဂတပစ္စယော** ။ ယထာဟ – သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ ဧဝ အဝိဂတဘာဝေန ဥပကာရကတ္တာ **အဝိဂတပစ္စယော** တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒေသနာဝိလာသေန ပန တထာ ဝိနေတဗ္ဗဝေနေယျဝသေန တ အယံ ဒုကော ဝုတ္တော; သဟေတုကဒုကံ ဝတ္ဝာပိ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကော ဝိယာတိ။

ဣမေသု ပန စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု အသမ္မောဟတ္ထံ –

ဓမ္မတော ကာလတော စေဝ၊ နာနပ္ပကာရဘေဒတော။
ပစ္စယုပ္ပန္နတော စေဝ၊ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

တတ္ထ **ဓမ္မတော**တိ – ဣမေသု ဟိ ပစ္စယေသု ဟေတုပစ္စယော တာဝ နာမရူပဓမ္မေသု နာမဓမ္မေကဒေသော။ အာရမ္မဏပစ္စယော သဒ္ဓိံ ပညတ္တိယာ စ အဘာဝေန သဗ္ဗေပိ နာမရူပဓမ္မာ။ အဓိပတိပစ္စယေ သဟဇာတာဓိပတိ နာမဓမ္မေကဒေသော, တထာ ကမ္မဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဗ္ဗေပိ ဂရုကာတဗ္ဗာ အာရမ္မဏဓမ္မာ။ အနန္တရသမနန္တရပစ္ဆာဇာတအာသေဝနဝိပာကသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ နာမဓမ္မာဝ။ နိဗ္ဗာနဿ အသင်္ခတတ္တာ နာမဓမ္မေကဒေသောတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုရေဇာတပစ္စယော ရူပေကဒေသော။ သေသာ ယထာလာဘဝသေန နာမရူပဓမ္မာတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ဓမ္မတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ကာလတောတိ –

ပစ္စုပ္ပန္နာဝ ဟောန္တေတ္ထ၊ ပစ္စယာ ဒသ ပဉ္စ စ။
အတီတာ ဧဝ ပဉ္စေကော၊ တေ ကာလေ ဒွေပိ နိဿိတော။
တယော တိကာလိကာ စေဝ၊ ဝိမုတ္တာ စာပိ ကာလတောတိ။

ဧတေသု ဟိ ဟေတုပစ္စယော သဟဇာတအညမညနိဿယပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဝိပာကအာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ ပန္နရသ ပစ္စယာ ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မာဝ ဟောန္တိ။ အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ ပဉ္စ အတီတာယေဝ ဟောန္တိ။ ဧကော ပန ကမ္မပစ္စယော, သော ပစ္စုပ္ပန္နာတီတေ ဒွေပိ ကာလေ နိဿိတော ဟောတိ။ သေသာ အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဣမေ တယော ပစ္စယာ တေကာလိကာပိ ဟောန္တိ, ပညတ္တိယာ သဒ္ဓိံ နိဗ္ဗာနဿ သင်္ခတတ္တာ ကာလဝိမုတ္တာပီတိ။ ဧဝမေတ္ထ ကာလတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

နာနပ္ပကာရဘေဒတော ပစ္စယုပ္ပန္နတော တိ ဣမေသံ ပန ဒွိန္နံ ပဒာနံ အတ္ထော နိဒ္ဒေသတရေ အာဝိဘဝိဿတီတိ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော

၁. ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ သဗ္ဗေပိ တေ ပစ္စယေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌပဋိပာဋိယာ နိဒ္ဒိသိတွာ ဒဿေတုံ **ဟေတုပစ္စယောတိ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဟေတုပစ္စယော**တိ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု နိက္ခိတ္တပဋိပာဋိယာ သဗ္ဗပဌမံ ဘာဇေတဗ္ဗဿ ပဒုဒ္ဓါရော။ သေသပစ္စယေသုပိ ဣမိနာဝ နယေန ပဌမံ ဘာဇေတဗ္ဗပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပနေတ္ထ သမ္ဗန္ဓော – ယော ပစ္စယုဒ္ဒေသေ ဟေတုပစ္စယောတိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော, သော နိဒ္ဒေသတော “ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗပစ္စယေသု ဘာဇေတဗ္ဗဿ ပဒဿ ဝိဿဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣဒါနိ **ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန**န္တိ ဧတ္ထ “ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ အဝတွာ “ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ? ပစ္စယဿ စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နာနဉ္စ ဝဝတ္ထာပနတော။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဟိ ဝုတ္တေ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော ဘဝေယျ။ ဧဝံ သန္တေ အသုကော နာမ ဓမ္မော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ပစ္စယဝဝတ္ထာနံ န ပညာယေယျ။ အထာပိ ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ ယေသံ ကေသဉ္စိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတူ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော ဘဝေယျ, ဧဝံ သန္တေ ဟေတုနာ ဝိပ္ပယုတ္တာ စက္ခုဝိညာဏာဒယောပိ သမ္ပယုတ္တကာယေဝ, ဟေတုနာ သမ္ပယုတ္တာ ကုသလာဒယောပိ။ တတ္ထ အယံ ဟေတု အသုကဿ နာမ သမ္ပယုတ္တကဓမ္မဿ ပစ္စယောတိ ပစ္စယုပ္ပန္နဝဝတ္ထာနံ န ပညာယေယျ။ တသ္မာ ပစ္စယဉ္စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ ဝဝတ္ထာပေန္တော “ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ အာဟ။ တဿတ္ထော – ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ကုသလာဒိဓမ္မာနံ ယော ဟေတု သမ္ပယုတ္တကော, သော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ တတြာပိ “ပစ္စယော”တိ အဝတွာ “ဟေတုပစ္စယေနာ”တိ ဝစနံ ဟေတုနော အညထာ ပစ္စယဘာဝပဋိသေဓနတ္ထံ။ အယဉ္ဟိ ဟေတု ဟေတုပစ္စယေနာပိ ပစ္စယော ဟောတိ, သဟဇာတာဒိပစ္စယေနာပိ။ တတြာဿ ယွာယံ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန အညထာပိ ပစ္စယဘာဝေါ, တဿ ပဋိသေဓနတ္ထံ ဟေတုပစ္စယေနာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ “တံသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ အဝတွာ ကသ္မာ “ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ ဝုတ္တန္တိ? နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဿ အပါကဋတ္တာ။ တံသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ ဟိ ဝုတ္တေ ယေန တေ တံသမ္ပယုတ္တကာ နာမ ဟောန္တိ , အယံ နာမ သောတိ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အပါကဋော။ တဿ အပါကဋတ္တာ ယေန သမ္ပယုတ္တာ တေ တံသမ္ပယုတ္တကာတိ ဝုစ္စန္တိ, တံ သရူပတောဝ ဒဿေတုံ “ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန”န္တိ ဝုတ္တံ။

တံသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဧတ္ထ ပန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဿ ပါကဋတ္တာ တံ-ဂဟဏံ ကတံ။ အယဉ္ဟေတ္ထ အတ္ထော – တေ ဟေတူ စေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ သမုဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ တံသမုဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ တံသမုဋ္ဌာနာနံ, ဟေတုတော စေဝ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဓမ္မေဟိ စ နိဗ္ဗတ္တာနန္တိ အတ္ထော။ ဣမိနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ဂဏှာတိ ။ ကိံ ပန တံ စိတ္တတော အညေနပိ သမုဋ္ဌာတီတိ? အာမ, သမုဋ္ဌာတိ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ စိတ္တစေတသိကာ ဧကတော ဟုတွာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ လောကိယဓမ္မဒေသနာယံ ပန စိတ္တဿ အဓိကဘာဝတော တထာဝိဓံ ရူပံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနေတဟ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

ယဒိ ဧဝံ ဣဓာပိ “တံသမုဋ္ဌာနာန”န္တိ အဝတွာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ? အစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ သင်္ဂဏှနတော။ ပဉှာဝါရသ္မိဉှိ “ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အာဂတံ”။ တဿ သင်္ဂဏှနတ္ထံ ဣဓ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနန္တိ အဝတွာ တံသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဝုတ္တံ။ တဿတ္ထော – စိတ္တဇရူပံ အဇနယမာနာပိ တေ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ သဟဇာတာဒိပစ္စယဝသေန သမုဋ္ဌာနံ ဧတေသန္တိ တံသမုဋ္ဌာနာနိ။ တေသံ တံသမုဋ္ဌာနာနံ ပဝတ္တေ

စိတ္တဇာနံ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ ကဋတ္တာရူပါနမ္ပိ ဟေတူ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန အညေသုပိ တံသမုဋ္ဌာနာနန္တိ အာဂတဋ္ဌာနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကသ္မာ ပနာယံ ဟေတု ပဋိသန္ဓိယမေဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ, န ပဝတ္တေတိ? ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မဇရူပါနံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ။ ပဋိသန္ဓိယဥ္ဟိ ကမ္မဇရူပါနံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓာ ပဝတ္တိ, စိတ္တဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ တိဋ္ဌန္တိ စ။ တသ္မိဥ္ဟိ ခဏေ စိတ္တံ စိတ္တဇရူပံ ဇနေတုံ န သက္ကောတိ, တာနိပိ ဝိနာ စိတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ တ ဌာတုံ တ န သက္ကောန္တိ။ တေနေတဟ – ''ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ, တသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတေ ဝိညာဏေ နာမရူပဿ အဝက္ကန္တိ ဟောတီ''တိ (သံ. နိ. ၂.၃၉)။ ပဝတ္တိယံ ပန တေသံ စိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓာဝ ပဝတ္တိ, န စိတ္တပဋိဗဒ္ဓာ။ အဝိဇ္ဇမာနေ စာပိ စိတ္တေ နိရောဓသမာပန္နာနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ။

ကသ္မာ ပန ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တံ စိတ္တဇရူပံ ဇနေတုံ န သက္ကောတီတိ? ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတာယ စေဝ အပ္ပတိဋ္ဌိတဝတ္ထုတာယ စ ဒုဗ္ဗလတ္တာ။ တဥ္ဟိ တဒါ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ အပုရေဇာတဝတ္ထုကတ္တာ စ အပ္ပတိဋ္ဌိတဝတ္ထုကန္တိ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ။ တသ္မာ ပပာတေ ပတိတမတ္တော ပုရိသော ကိဉ္စိ သိပ္ပံ ကာတုံ ဝိယ ရူပံ ဇနေတုံ န သက္ကောတိ; ကမ္မဇရူပမေဝ ပနဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ တဉ္စ ကမ္မဇရူပဿေဝ ဗီဇဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ ကမ္မံ ပနဿ ခေတ္တသဒိသံ, ကိလေသာ အာပသဒိသာ။ တသ္မာ သန္တေပိ ခေတ္တေ အာပေ စ ပဌမုပ္ပတ္တိယံ ဗီဇာနုဘာဝေန ရုက္ခုပ္ပတ္တိ ဝိယ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တာနုဘာဝေန ရူပကာယဿ ဥပ္ပတ္တိ။ ဗီဇေ ပန ဝိဂတေပိ ပထဝီအာပါနုဘာဝေန ရုက္ခဿ ဥပရူပရိ ပဝတ္တိ ဝိယ; ဝိနာ စိတ္တေန ကမ္မတောဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ပဝတ္တိ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ – ''ကမ္မံ ခေတ္တံ ဝိညာဏံ ဗီဇံ တဏှာ သ္နေဟော''တိ (အ. နိ. ၃.၇၇)။

အယဉ္စ ပနတ္ထော ဩကာသဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ တယော ဟိ ဩကာသာ – နာမောကာသော, ရူပောကာသော, နာမရူပောကာသောတိ။ တတ္ထ အရူပဘဝေ နာမောကာသော နာမ။ တတ္ရ ဟိ ဟဒယဝတ္ထုမတ္တမ္ပိ ရူပပစ္စယံ ဝိနာ အရူပဓမ္မာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အသညဘဝေ ရူပောကာသော နာမ။ တတ္ရ ဟိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တမတ္တမ္ပိ အရူပပစ္စယံ ဝိနာ ရူပဓမ္မာဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ပဉ္စဝောကာရဘဝေ နာမရူပောကာသော နာမ။ တတ္ရ ဟိ ဝတ္ထုရူပမတ္တမ္ပိ ဝိနာ ပဋိသန္ဓိယံ အရူပဓမ္မာ, ပဋိသန္ဓိစိတ္တဉ္စ ဝိနာ ကမ္မဇာပိ ရူပဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ယုဂနဒ္ဓာဝ ရူပါရူပါနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ယထာ ဟိ သဿာမိကေ သရာဇကေ ဂေဟေ သဒ္ဒတရပာလကေ ရာဇာဏတ္တိံ ဝိနာ ပဌမုပ္ပဝေသော နာမ နတ္ထိ, အပရဘာဂေ ပန ဝိနာပိ အာဏတ္တိံ ပုရိမာဏတ္တိအာနုဘာဝေနေဝ ဟောတိ, ဧဝမေဝ ပဉ္စဝောကာရေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏရာဇဿ သဟဇာတာဒိပစ္စယတံ ဝိနာ ရူပဿ ပဋိသန္ဓိဝသေန ပဌမုပ္ပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ အပရဘာဂေ ပန ဝိနာပိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ သဟဇာတာဒိပစ္စယာနုဘာဝံ ပုရိမာနုဘာဝဝသေန လဒ္ဓုပ္ပဝေသဿ ကမ္မတော ပဝတ္တိ ဟောတိ။ အသညဘဝေ ပန ယသ္မာ အရူပေ ကာသော န ဟောတိ, တသ္မာ တတ္ထ ဝိနာဝ အရူပပစ္စယာ အသညောကာသတ္တာ ရူပံ ပဝတ္တတိ, အဿာမိကေ သုည ဂေဟေ အတ္တနော ဂေဟေ စ ပုရိသဿ ပဝေသော ဝိယ။ အရူပဘဝေပိ ယသ္မာ ရူပောကာသော န ဟောတိ, တသ္မာ တတ္ထ ဝိနာဝ ရူပပစ္စယာ အညောကာသတ္တာ အရူပဓမ္မာ ပဝတ္တန္တိ။ ပဉ္စဝောကာရဘဝေ ပန ရူပါရူပောကာသောတိ နတ္ထေတ္ထ အရူပပစ္စယံ ဝိနာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ရူပါနံ ဥပ္ပတ္တီတိ။ ဣတိ အယံ ဟေတု ပဋိသန္ဓိယမေဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ပစ္စယော ဟောတိ, န ပဝတ္တေတိ။

နနု ''ဟေတူ သဟဇာတာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗောပိ အယမတ္ထော ဂဟိတော ဟောတိ, အထ ကသ္မာ ''ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါန''န္တိ ဣဒံ ဂဟိတန္တိ? ပဝတ္တိယံ ကဋတ္တာရူပါဒီနံ ပစ္စယဘာဝပဋိဗာဟနတော။ ဧဝဥ္ဟိ သတိ ယာနိ ပဝတ္တိယံ ဟေတုနာ သဟ ဧကက္ခဏေ ကဋတ္တာရူပါနိ စေဝ ဥတုအာဟာရသမုဋ္ဌာနာနိ စ ဇာယန္တိ, တေသမ္ပိ ဟေတူ ဟေတုပစ္စယောတိ အာပဇ္ဇေယျ, န စ သော တေသံ ပစ္စယော။ တသ္မာ တေသံ ပစ္စယဘာဝဿ ပဋိဗာဟနတ္ထမေတံ ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ''နာနပ္ပကာရဘေဒတော ပစ္စယုပ္ပန္နတော''တိ ဣမေသံ ပဒါနံ ဝသေနေတ္ထ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ တေသု **နာနပ္ပကာရဘေဒတော** တိ အယဥ္ဟိ ဟေတု နာမ ဇာတိတော ကုသလာကုသလဝိပာကကိရိယဘေဒတော စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ ကုသလဟေတု ဘူမန္တရတော ကာမာဝစရာဒိဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓော, အကုသလဟေတု ကာမာဝစရောဝ ဝိပာကဟေတု ကာမာဝစရာဒိဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓော, ကိရိယဟေတု ကာမာဝစရော ရူပါဝစရော အရူပါဝစရောတိ တိဝိဓော။ တ

တ္တ ကာမာဝစရကုသလဟေတု နာမတော အလောဘာဒိဝသေန တိဝိဓော။ ရူပာဝစရာဒိကုသလဟေတူသုပိ ဧသေဝ နယော။ အကုသလဟေတု လောဘာဒိဝသေန တိဝိဓော။ ဝိပာကကိရိယဟေတူ ပန အလောဘာဒိဝသေန တယော တယော ဟောန္တိ။ တံတံစိတ္တသမ္ပယောဂဝသေန ပန တေသံ တေသံ ဟေတူနံ နာနပ္ပကာရဘေဒေယေတတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ပစ္စယုပ္ပန္နတော တိ ဣမိနာ ပစ္စယေန ဣမေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ဣမေသံ နာမ ဓမ္မာနံ အယံ ပစ္စယောတိ ဧဝမ္ပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဣမသ္မိံ တာဝ ဟေတုပစ္စယေ ကာမာဝစရကုသလဟေတု ကာမဘဝ ရူပဘဝေသု အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ, အရူပဘဝေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံယေဝ။ ရူပာဝစရကုသလဟေတု ကာမဘဝရူပဘဝေသုယေဝ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ရူပာနဉ္စ ဟေတုပစ္စယော။ အရူပာဝစရကုသလဟေတု ကာမာဝစရကုသလဟေတုသဒိသောဝ။ တထာ အပရိယာပန္န ကုသလဟေတု, တထာ အကုသလဟေတု။ ကာမာဝစရဝိပါကဟေတု ပန ကာမဘဝသ္မိံယေဝ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ နံ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ ဟေတုပစ္စယော။ ရူပာဝစရဝိပါကဟေတု ရူပဘဝေ ဝုတ္တပ္ပကာရာနညေဝ ဟေတုပစ္စယော။ အရူပာဝစရဝိပါကဟေတု အရူပဘဝေ သမ္ပယုတ္တကာနညေဝ ဟေတုပစ္စ ယော။ အပရိယာပန္နဝိပါကဟေတု ကာမဘဝရူပဘဝေသု သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ အရူပဘာ ဝေ အရူပဓမ္မာနညေဝ ဟေတုပစ္စယော။ ကိရိယဟေတူသု ပန တေဘူမကေသုပိ ကုသလဟေတုသဒိသော ပစ္စယောတိ။ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂. အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂. အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ရူပာယတနန္တိ** ရူပသင်္ခါတံ အာယတနံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ**တိ စက္ခုဝိညာဏသင်္ခါတာယ ဓာတုယာ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **တံသမ္ပယုတ္တကာန** န္တိ တာယ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ, သဗ္ဗေသမ္ပိ စက္ခုပသာဒဝတ္ထုကာနံ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ရူပာယတနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော။ ဣတော ပရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **မနောဓာတုယာ**တိ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ မာယ တိဝိဓာယပိ မနောဓာတုယာ ရူပာယတနာဒီနိ ပဉ္စ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, နော စ ခော ဧကက္ခဏေ။ **သဗ္ဗေ ဓမ္မာ**တိ ဧတာနိ စ ရူပာယတနာဒီနိ ပဉ္စ အဝသေသာ စ သဗ္ဗေပိ ဉေယျဓမ္မာ ဣမာ ဆ ဓာတုယော ဌပေတွာ သေသာယ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာယ မနောဝိညာဏဓာတုယာ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အတ္ထော။ **ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘာ** တိ ဣမိနာ ယေ ဧတေ တောသံ သတ္တန္နံ ဝိညာဏဓာတူနံ အာရမ္မဏဓမ္မာ ဝုတ္တာ, တေ တာသံ ဓာတူနံ အာရမ္မဏံ က တွာ ဥပ္ပဇ္ဇနက္ခဏေယေဝ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောန္တီတိ ဒီပေတိ။ ဧဝံ ဟောန္တာပိ စ န ဧကတော ဟောန္တိ, ယံ ယံ အာရဗ္ဘ ယေ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တေသံ တေသံ တေ တေ ဝိသုံ ဝိသုံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောန္တီတိပိ ဒီပေတိ။ **ဥပ္ပ ဇ္ဇန္တီ**တိ ဣဒံ ယထာ နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, ပဗ္ဗတာ တိဋ္ဌန္တီတိ သဗ္ဗကာလသင်္ဂဟဝသေန, ဧဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေန ယေပိ အာရဗ္ဘ ယေ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု, ယေပိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ, တေ သဗ္ဗေ အာရမ္မဏပစ္စယေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု စ ဥပ္ပ ဇ္ဇိဿန္တိ စာတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ **စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ** တိ ဣဒံ ''ယေ ယေ ဓမ္မာ''တိ ဝုတ္တာနံ သရူပတော နိဒ ဿနံ။ **တေ တေ ဓမ္မာ** တိ တေ တေ အာရမ္မဏဓမ္မာ။ **တေသံ တေသန္တိ** တေသံ တေသံ စိတ္တစေတသိကဓမ္မာနံ။ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။

ဣဒံ ပန အာရမ္မဏံ နာမ ရူပာရမ္မဏံ သဒ္ဒဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗဓမ္မာရမ္မဏန္တိ ကောဋ္ဌာသတော ဆဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဌပေတွာ ပညတ္တိံ အဝသေသံ ဘူမိတော ကာမာဝစရံ။ပေ.။ အပရိယာပန္နန္တိ စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကာ မာဝစရံ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပဘေဒတော ပဉ္စဝိဓံ; ရူပာဝစရံ ကုသလဝိပါကကိရိယတော တိဝိဓံ, တထာ အရူပာ ဝစရံ, အပရိယာပန္နံ ကုသလဝိပါကနိဗ္ဗာနဝသေန တိဝိဓံ ဟောတိ။ သဗ္ဗမေဝ တ ဧတံ ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပနိ ဗ္ဗာနပညတ္တိဘေဒတော သတ္တဝိဓံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကုသလံ ဘူမိဘေဒတော စတုဗ္ဗိဓံ ဟောတိ, အကုသလံ ကာမာဝစရ မေဝ, ဝိပါကံ စတုဘူမကံ, ကိရိယံ တိဘူမကံ, ရူပံ ဧကဘူမကံ ကာမာဝစရမေဝ, နိဗ္ဗာနမ္ပိ ဧကဘူမကံ အပရိယာပန္နမေဝ, ပညတ္တိ ဘူမိဝိနိမုတ္တာတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဇဝံ ဘိန္ဒေ ပနေတသ္မိံ အာရမ္မဏေ ကာမာဝစရကုသလာရမ္မဏံ ကာမာဝစရကုသလဿ, ရူပာဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, ကာမာဝစရဝိပါကဿ, ကာမာဝစရကိရိယဿ, ရူပာဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပာဝစရကုသလာရမ္မဏံ တေသု ဆသု ရာသီသု ကာမာဝစရဝိပါကဝဇ္ဇာနံ ပဉ္စန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရကုသလာရမ္မဏံ ကာမာဝစရကုသလဿ, ရူပါဝစရကုသလဿ, အရူပါဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, အရူပါဝစရဝိပါကဿ, ကာမာဝစရကိရိယဿ, ရူပါဝစရကိရိယဿ, အရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အပရိယာပန္နကုသလာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရတော ကုသလကိရိယာနမေဝ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အကုသလာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, ကာမာဝစရဝိပါကဿ, ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။

ကာမာဝစရဝိပါကာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, ကာမာဝစရဝိပါကဿ, ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရဝိပါကာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရဝိပါကာရမ္မဏမ္ပိ ဣမေသံယေဝ ပဉ္စန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အပရိယာပန္နဝိပါကာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလကိရိယာနညေဝ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။

ကာမာဝစရကိရိယာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ, အကုသလဿ, ကာမာဝစရဝိပါကဿ, ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကိရိယာရမ္မဏံ ဣမေသု ဆသု ရာသီသု ကာမာဝစရဝိပါကဝဇ္ဇာနံ ပဉ္စန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရကိရိယာရမ္မဏံ တေသံ ပဉ္စန္နံ အရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ စတုသမုဋ္ဌာနံ ရူပက္ခန္ဓသင်္ခါတံ ရူပါရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ အကုသလဿ ကာမာဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ကာမာဝစရရူပါဝစရကုသလဿ, အပရိယာပန္နတော ကုသလဝိပါကဿ, ကာမာဝစရရူပါဝစရကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကုသလကိရိယာနံ ကေစိ နိစ္ဆန္တိ, တံ ယုတ္တိတော ဥပဓာရေတဗ္ဗံ။ နာနပ္ပကာရကံ ပန ပညတ္တိအာရမ္မဏံ တေဘူမကကုသလဿ, အကုသလဿ, ရူပါဝစရဝိပါကဿ, အရူပါဝစရဝိပါကဿ, တေဘူမကကိရိယဿ စာတိ ဣမေသံ နဝန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏပစ္စယော ဟောတိ။ တတ္ထ ယံ ယံ အာရမ္မဏံ ယေသံ ယေသံ ပစ္စယော, တေ တေ တံတံပစ္စယုပ္ပန္နာ နာမ ဟောန္တီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော တိ။

အာရမ္မဏပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၃. အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၃. အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ဆန္ဒာဓိပတိ** တိ ဆန္ဒသင်္ခါတော အဓိပတိ။ ဆန္ဒံ ဓုရံ ကတွာ ဆန္ဒံ ဇေဋ္ဌကံ ကတွာ စိတ္တုပ္ပတ္တိကာလေ ဥပ္ပန္နဿ ကတ္တုကမျတာဆန္ဒဿေတံ နာမံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ကသ္မာ ပန ယထာ ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာန''န္တိ ဝုတ္တံ, ဧဝမိဓ ''အဓိပတီ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနန္တိ အဝတွာ ''ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာန''န္တိအာဒိနာ နယေန ဒေသနာ ကတာတိ? ဧကက္ခဏေ အဘာဝတော။ ပုရိမနယသ္မိဉှိ ဒွေ တယော ဟေတူ ဧကက္ခဏေပိ ဟေတုပစ္စယော ဟောန္တိ မူလဋ္ဌေန။ ဥပကာရကဘာဝဿ အဝိဇဟနတော။ အဓိပတိ ပန ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန ဥပကာရကော, န စ ဧကက္ခဏေ ဗဟူ ဇေဋ္ဌကာ နာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဧကတော ဥပ္ပန္နာနမ္ပိ နေသံ ဧကက္ခဏေ အဓိပတိပစ္စယဘာဝတော နတ္ထိ။ တဿ အဓိပတိပစ္စယဘာဝဿ ဧကက္ခဏေ အဘာဝတော ဣမာ ဧဝံ ဒေသနာ ကတာတိ။

ဧဝံ သဟဇာတာဓိပတိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အာရမ္မဏာဓိပတိံ ဒဿေတုံ **ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ယံ ယံ ဓမ္မ** န္တိ ယံ ယံ အာရမ္မဏဓမ္မံ။ **ဂရုံ ကတွာ** တိ ဂရုကာရစိတ္တီကာရဝသေန တ အဿာဒဝသေန တ

ဂရုံ ဘာရိယံ လဒ္ဓဗ္ဗံ အဝိဇဟိတဗ္ဗံ အနဝညာတံ ကတွာ။ **တေ တေ ဓမ္မေ** တိ တေ တေ ဂရုကာတဗ္ဗဓမ္မေ။ **တေသံ တေသန္တိ** တေသံ တေသံ ဂရုကာရကဓမ္မာနံ။ **အဓိပတိပစ္စယေနာ** တိ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတီ တိ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန အဓိပတိ နာမ သဟဇာတာရမ္မဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတော ဆန္ဒာဒိဝသေန စတုဗ္ဗိဓော။ တေသု ဧကေကော ကာမာဝစရာဒိဝသေန ဘူမိတော စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ ကာမာဝစရော ကုသလာကုသလကိရိယဝသေန တိဝိဓော။ အကုသလံ ပတွာ ပနေတ္ထ ဝီမံသာဓိပတိ န လဗ္ဘတိ။ ရူပာရူပာဝစရော ကုသလကိရိယဝသေန ဒုဝိဓော, အပရိယာပန္နော ကုသလဝိပာကဝသေန ဒုဝိဓော။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပန ဇာတိဘေဒတော ကုသလာကုသလဝိပာကကိရိယရူပနိဗ္ဗာနာနံ ဝသေန ဆဗ္ဗိဓောတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ သဟဇာတာဓိပတိမှိ တာဝ ကာမာဝစရကုသလကိရိယသင်္ခါတော အဓိပတိ ဒုဟေတုကတိဟေတုကေသု စိတ္တုပ္ပာဒေသု ဆန္ဒာဒီနံ အညတရံ ဓုရံ ကတွာ ဥပ္ပတ္တိကာလေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ အဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပာဝစရကုသလကိရိယသင်္ခါတေပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဧကန္တေနေဝ လဗ္ဘတိ။ န ဟိ တေ ဓမ္မာ သဟဇာတာဓိပတိံ ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အရူပာဝစရကုသလကိရိယသင်္ခါတော ပန ပဉ္စဝေါကာရေ ရူပာဝစရအဓိပတိသဒိသောဝ စတုဝေါကာရေ ပန သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ အဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ တတ္ထုပ္ပန္နော သဗ္ဗောပိ ကာမာဝစရာဓိပတိ။ အပရိယာပန္နော ကုသလတောပိ ဝိပာကတောပိ ပဉ္စဝေါကာရေ ဧကန္တေနေဝ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ အဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ, စတုဝေါကာရေ အရူပဓမ္မာနညေဝ။ အကုသလော ကာမဘဝေ မိစ္ဆတ္တနိယတစိတ္တေသု ဧကန္တေနေဝ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ အဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ အနိယတော ကာမဘဝရူပဘဝေသု အတ္တနော အဓိပတိကာလေ တေသညေဝ။ အရူပဘဝေ အရူပဓမ္မာနညေဝ အဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ အယံ တာဝ သဟဇာတာဓိပတိမှိ နယော။

အာရမ္မဏာဓိပတိမှိ ပန ကာမာဝစရကုသလော အာရမ္မဏာဓိပတိ ကာမာဝစရကုသလဿ လောဘသဟဂတာကုသလဿာတိ ဣမေသံ ဒွိန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပာဝစရာရူပာဝစရေပိ ကုသလာရမ္မဏာဓိပတိမှိ ဧသေဝ နယော။ အပရိယာပန္နကုသလော ပန အာရမ္မဏာဓိပတိ ကာမာဝစရတော ဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလဿ စေဝ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကိရိယဿ စ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ အကုသလော ပန အာရမ္မဏာဓိပတိ နာမ လောဘသဟဂတစိတ္တုပ္ပာဒော ဝုစ္စတိ။ သော လောဘသဟဂတာကုသလဿေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမာဝစရော ပန ဝိပာကာရမ္မဏာဓိပတိ လောဘသဟဂတာကုသလဿေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ ရူပာဝစရာရူပာဝစရဝိပာကာရမ္မဏာဓိပတိ။ လောကုတ္တရော ပန ဝိပာကာရမ္မဏာဓိပတိ ကာမာဝစရတော ဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလကိရိယာနညေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမာဝစရာဒိဘေဒတော ပန တိဝိဓောပိ ကိရိယာရမ္မဏာဓိပတိ လောဘသဟဂတာကုသလဿေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပသင်္ခါတော ရူပက္ခန္ဓော အာရမ္မဏာဓိပတိ လောဘသဟဂတာကုသလဿေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနံ ကာမာဝစရတော ဉာဏသမ္ပယုတ္တကုသလဿ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကိရိယဿ လောကုတ္တရကုသလဿ လောကုတ္တရဝိပာကဿ စာတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ရာသီနံ အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အဓိပတိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၄. အနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၄. အနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **မနောဓာတုယာ**တိ ဝိပာကမနောဓာတုယာ။ **မနောဝိညာဏဓာတုယာ**တိ သန္တီရဏကိစ္စာယ အဟေတုကဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတုယာ။ တတော ပရံ ပန ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနဇဝနတဒါရမ္မဏဘဝင်္ဂကိစ္စာ မနောဝိညာဏဓာတုယော ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ, တာ အဝုတ္တာပိ ဣမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ နယံ ဒဿေတွာ ဒေသနာ သင်္ခိတ္တာ။ ''ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ''တိအာဒိကေ စ ဆဋ္ဌနယေ တာ သင်္ဂဟိတာတိပိ ဣဓ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **ပုရိမာ ပုရိမာ**တိ ဆသု ဒွါရေသုပိ အနန္တရာတီတာ ကုသလဇဝနဓမ္မာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ **ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာန**န္တိ အနန္တရဥပ္ပဇ္ဇမာနာနဉ္စေဝ။ **ကုသလာန**န္တိ သဒိသကုသလာနံ။ **အဗ္ယာကတာန**န္တိ ဣဒံ ပန ကုသလာနန္တရံ တဒာရမ္မဏဘဝင္ဂဖလသမာပတ္တိဝသေန ဝုတ္တံ။ အကုသလမူလကေ **အဗ္ယာကတာန**န္တိ တဒာရမ္မဏဘဝင္ဂသင်္ခါတာနဉ္စေဝ။ အဗ္ယာကတမူလကေ **အဗ္ယာကတာန**န္တိ အာဝဇ္ဇနဇဝနဝသေန စ ဘဝင္ဂဝသေန စ ပဝတ္တာနံ ကိရိယဝိပါကာဗ္ယာကတာနံ ကိရိယမနောဓာတုတော ပဋ္ဌာယ ပန ယာဝ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနကိစ္စာ မနောဝိညာဏဓာတု, တာဝ ပဝတ္တေသု ဝီထိစိတ္တေသုပိ အယံ နယော လဗ္ဘတေဝ။ **ကုသလာန**န္တိ ပဉ္စဒွါရေ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနန္တရာနံ မနောဒွါရေ အာဝဇ္ဇနာနန္တရာနံ ပဌမဇဝနကုသလာနံ။ **အကုသလာန**န္တိ ပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **ယေသံ ယေသ**န္တိ ဣဒံ သဗ္ဗေသမ္ပိ အနန္တရပစ္စယဓမ္မာနံ။ သင်္ခေပလက္ခဏန္တိ အယံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန အနန္တရပစ္စယော နာမ ဌပေတွာ နိဗ္ဗာနံ စတုဘူမကော အရူပဓမ္မရာသိယေဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဇာတိဝသေန ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယတော စတုဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကုသလော ကာမာဝစရာဒိဘေဒတော စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ, အကုသလော ကာမာဝစရောဝ ဝိပါကော စတုဘူမကော, ကိရိယာနန္တရပစ္စယော ပန တေဘူမကောတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ ကာမာဝစရကုသလော အတ္တနော သဒိသဿေဝ ကာမာဝစရကုသလဿ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရကုသလော ပန ရူပါဝစရကုသလဿ အရူပါဝစရကုသလဿ လောကုတ္တရကုသလဿာတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမာဝစရကုသလော စ ကာမာဝစရဝိပါကဿ, ရူပါဝစရာရူပါဝစရဝိပါကဿ, ဉာဏသမ္ပယုတ္တော လောကုတ္တရဝိပါကဿာပီတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကုသလော ရူပါဝစရကုသလဿ, ဉာဏသမ္ပယုတ္တကာမာဝစရဝိပါကဿ, ရူပါဝစရဝိပါကဿာတိ ဣမေသံ တိဏ္ဏံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရကုသလော တေသံ ဒွိန္နံ ဝိပါကာနံ အတ္တနော ကုသလဿ ဝိပါကဿ စာတိ အဝိသေသေန စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိသေသေန ပနေတ္ထ နေဝသညာနာသညာယတနကုသလော အနာဂါမိဖလသင်္ခါတဿ လောကုတ္တရဝိပါကဿပိ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ လောကုတ္တရကုသလော လောကုတ္တရဝိပါကဿေဝ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ အကုသလော အဝိသေသေန အကုသလဿ စေဝ ကုသလာကုသလဝိပါကဿ စ။ ဝိသေသေန ပနေတ္ထ သုခမဇ္ဈတ္တဝေဒနာသမ္ပယုတ္တော အကုသလော ရူပါဝစရာရူပါဝစရဝိပါကဿာပီတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။

ကာမာဝစရဝိပါကဿ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော စ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တော စ ဝိပါကော ကာမာဝစရကိရိယာဝဇ္ဇနဿ, ဉာဏသမ္ပယုတ္တဝိပါကော ပနေတ္ထ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ ရူပါဝစရာရူပါဝစရဝိပါကဿာပီတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရဝိပါကော သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကဿ ရူပါဝစရာရူပါဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရကိရိယာဝဇ္ဇနဿာတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရဝိပါကော တိဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကဿ အရူပါဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရကိရိယာဝဇ္ဇနဿာတိ တိဏ္ဏံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ လောကုတ္တရဝိပါကော တိဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကဿ ရူပါဝစရာရူပါဝစရလောကုတ္တရဝိပါကဿာတိ စတုန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။

ကာမာဝစရကိရိယံ ကာမာဝစရကုသလာကုသလဿ စတုဘူမကဝိပါကဿ တေဘူမကကိရိယဿာတိ နဝန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကိရိယံ တိဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကဿ ရူပါဝစရဝိပါကဿ ရူပါဝစရကိရိယဿာတိ တိဏ္ဏံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရကိရိယံ တိဟေတုကကာမာဝစရဝိပါကဿ ရူပါဝစရာရူပါဝစရလောကုတ္တရဝိပါကဿ အရူပါဝစရကိရိယဿာတိ ပဉ္စန္နံ ရာသီနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတီတိ။ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၅. သမနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၅. သမနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသောပိ ဣမိနာ သမာနဂတိကောဝ။ ဣမေ ပန ဒွေဝ ပစ္စယာ မဟာဝိတ္ထာရာ, တသ္မာ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပတ္တိဝသေန တေသံ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗတာ ဝိတ္ထာရော ဂဟေတဗ္ဗောတိ။

သမနန္တရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၆. သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၆. သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **အညမညန္တိ** အညော အညဿ။ ဣမိနာ တေသံ ဓမ္မာနံ ကေကာ္ခဏေ ပစ္စယဘာဝံ ဧဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝဥ္စ ဒီပေတိ။ **ဩက္ကန္တိက္ခဏေ** တိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ တသ္မိဉှိ ခဏေ နာမရူပံ ဩက္ကန္တံ ဝိယ ပက္ခန္တံ ဝိယ ပရလောကတော ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ ပဝိသန္တံ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္မာ သော ခဏော "ဩက္ကန္တိက္ခဏော"တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ စ **ရူပန္တိ** ဟဒယဝတ္ထုမတ္တမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တဉှိ နာမဿ, နာမဥ္စ တဿ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ဖရတိ။ **စိတ္တစေတသိကာ** တိ ပဝတ္တိယံ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ **သဟဇာတပစ္စယေနာ** တိ တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စိတ္တစေတသိကာနံ ပစ္စယေန န ဖရန္တိ, တသ္မာ "အညမည"န္တိ န ဝုတ္တံ။ တထာ ဥပာဒါရူပဿ ဘူတာနံ။ **ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီနံ ဓမ္မာန** န္တိ ဟဒယဝတ္ထု စတုန္နံ ခန္ဓာနံ။ **ကိဉ္စိ ကာလေ** တိ ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ။ **သဟဇာတပစ္စယေနာ** တိ ပဋိသန္ဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **န သဟဇာတပစ္စယေနာ** တိ ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

အယံ ပန 'စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော'တိ ဧဝံ ဆဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ ဌိတော။ တတ္ထ တယော ကောဋ္ဌာသာ အညမညဝသေန ဝုတ္တာ, တယော န အညမညဝသေန။ တတ္ထ ပဌမကောဋ္ဌာသေ အရူပမေဝ ပစ္စယော စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဥ္စ, ဒုတိယေ ရူပမေဝ, တတိယေ နာမရူပံ, စတုတ္ထေ ပစ္စယော အရူပံ, ပစ္စယုပ္ပန္နံ ရူပံ; ပဥ္စမေ ပစ္စယောပိ ပစ္စယုပ္ပန္နမ္ပိ ရူပမေဝ; ဆဋ္ဌေ ပစ္စယော ရူပံ, ပစ္စယုပ္ပန္နံ အရူပန္တိ အယံ တာဝေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန သဟဇာတပစ္စယော ဇာတိဝသေန ကုသလော အကုသလော ဝိပါကော ကိရိယံ ရူပန္တိ ပဉ္စဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိတော စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ, အကုသလော ဧကဝိဓော ဝိပါကော စတုဗ္ဗိဓော, ကိရိယသဟဇာတော တိဝိဓော, ရူပံ ဧကဝိဓံ ကာမာဝစရမေဝါတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလံ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ, တထာ အကုသလံ။ ယံ ပနေတ္ထ အရူပေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ အရူပဓမ္မာနံ ယေဝ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ။

ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စေဝ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဥ္စ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတိ, တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ။ ယံ ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ ကဋတ္တာရူပာနဥ္စာပိ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရဝိပါကံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ။ လောကုတ္တရဝိပါကံ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနဥ္စ, စတုဝေါကာရေ အရူပါနညေဝ။ ကာမာဝစရအရူပါဝစရကိရိယာ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တကာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနဥ္စ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ, စတုဝေါကာရေ အရူပါနညေဝ။ ရူပါဝစရကိရိယာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပါနဥ္စ ဧကန္တေန သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ။

စတုသမုဋ္ဌာနိကဿ ရူပဿ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပေ ဧကံ မဟာဘူတံ တိဏ္ဏံ, တီဏိ ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ မဟာဘူတာနံ, မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပဿ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကာမာဝစရရူပါဝစရပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုရူပံ ဝိပါကက္ခန္ဓာနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနေသု ပန မဟာဘူတာနိ အညမညဥ္စေဝ ဥပါဒါရူပဿ စ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၇. အညမညပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၇. အညမညပစ္စယနိဒ္ဒေသေ သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဿ ပုရိမာနံ တိဏ္ဏံ ကောဋ္ဌာသာနံ ဝသေန ဟဋ္ဌိ အာဂတာ။ တဿာ တတ္ထ ဝုတ္တသဒိသာဝ ဝဏ္ဏနာတိ ပုန န ဂဟိတာ။ အယမ္ပိ စ အညမညပစ္စယော ဇာတိဝသေန ကုသလော အကုသလော ဝိပါကော ကိရိယံ ရူပန္တိ ပဉ္စဓာ ဘိန္နော။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိတော စတုဗ္ဗိဓော။ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေတတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ သဗ္ဗမ္ပိ စတုဘူမကံ ကုသလံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ တထာ အကုသလံ။ ဝိပါကေ ပန ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကံ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုရူပဿ, ပဝတ္တေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ။ အရူပါဝစရလောကုတ္တရဝိပါကံ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဗ္ဗမ္ပိ ကိရိယံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပဿ ကမ္မသမုဋ္ဌာနေ ဧကံ မဟာဘူတံ တိဏ္ဏံ, တီဏိ ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ မဟာဘူတာနံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကာမာဝစရရူပါဝစရပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုရူပံ ဝိပါကက္ခန္ဓာနံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနေသု မဟာဘူတာနေဝ မဟာဘူတာနံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အညမညပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၈. နိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၈. နိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသေ သဟဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဿ ပုရိမာနံ ပဉ္စန္နံ ကောဋ္ဌာသာနံ ဝသေန သဟဇာတနိဿယနယံ ဒဿေတွာ ပုန ဆဋ္ဌေန ကောဋ္ဌာသေန ပုရေဇာတနိဿယနယံ ဒဿေတုံ **စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ယံ ရူပံ နိဿာယာ**တိ ဝတ္ထုရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဉှိ နိဿာယ တိဝိဓာ မနောဓာတု, ဌပေတွာ အရူပဝိပါကံ ဒွတ္တသတ္တတိဝိဓာ မနောဝိညာဏဓာတူတိ ဣမာနိ ပဉ္စသတ္တတိ စိတ္တာနိ ဝတ္တန္တီတိ အယံ တာဝေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။ အယမ္ပိ နိဿယပစ္စယော ဇာတိဝသေန ကုသလာဒိဘေဒတော ပဉ္စဓာဝ ဘိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိတော စတုဗ္ဗိဓောဝ အကုသလော ဧကဝိဓော ဝိပါကော စတုဗ္ဗိဓော, ကိရိယသင္ခာတော တိဝိဓော, ရူပံ ဧကဝိဓမေတတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလံ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ အကုသလံ ။ ယံ ပနေတ္ထ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ အရူပဓမ္မာနဉ္စေဝ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကံ ပဝတ္တေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပဿာပိ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပါဝစရဝိပါကံ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနံယေဝ ဟောတိ။ လောကုတ္တရဝိပါကံ ပဉ္စဝေါကာရေ; သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, စတုဝေါကာရေ အရူပဿေဝ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ ကာမာဝစရအရူပါဝစရကိရိယာ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ, စတုဝေါကာရေ အရူပါနဉ္စေဝ။ ရူပါဝစရကိရိယာ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ ဧကန္တေန နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။

စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပဿ စ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပေ ဧကံ မဟာဘူတံ တိဏ္ဏံ, တီဏိ ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ မဟာဘူတာနံ, မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ, ဝတ္ထုရူပံ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စတုဘူမကကုသလဿ, အကုသလဿ, ဌပေတွာ အာရုပ္ပဝိပါကဉ္စေဝ ဒွေ ပဉ္စဝိညာဏာနိ စ သေသတေဘူမကဝိပါကဿ, တေဘူမကကိရိယဿာတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ဓမ္မရာသီနံ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ စက္ခာယတနာဒီနိ ပဉ္စ သသမ္ပယုတ္တာနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ ဥတုစိတ္တာဟာရသမုဋ္ဌာနေသု ပန မဟာဘူတာ မဟာဘူတာနဉ္စေဝ ဥပါဒါရူပဿ စ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

နိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၉. ဥပနိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၉. ဥပနိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ပုရိမာ ပုရိမာ**တိ အနန္တရူပနိဿယေ သမနန္တရာတီတာ လဗ္ဘန္တိ, အာရမ္မဏူပနိဿယပကတူပနိဿယေသု နာနာဝီထိဝသေန ပုရိမတရာ။ တေ တယောပိ ရာသယော ကုသလဝသေန ကုသလပဒေ လဗ္ဘန္တိ, ကုသလေန ပန အကုသလေ သမနန္တရာတီတာ န လဗ္ဘန္တိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ – ''အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ။ ဣဒဉှိ – ''ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော; အာရမ္မဏူပနိဿယော ပကတူပနိဿယော။ အာရမ္မဏူပနိဿယော – ဒာနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပောသထကမ္မံ ကတွာ တံ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ, တံ ဂရုံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ, တံ ဂရုံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဈာနံ ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေတိ အဘိနန္ဒတိ, တံ ဂရုံ ကတွာ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပကတူပနိဿယော – သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတိ, ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ သီလံ သုတံ စာဂံ ပညံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတိ, ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ သဒ္ဓာ သီလံ သုတံ စာဂေါ ပညာ ရာဂဿ ဒောသဿ မောဟဿ မာနဿ ဒိဋ္ဌိယာ ပတ္ထနာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ ဣမံ နယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကုသလေန အဗျာကတေ တယောပိ လဗ္ဘန္တိ, တထာ အကုသလေန အကုသလေ။

အကုသလေန ပန ကုသလေ သမနန္တရာတီတာ န လဗ္ဘန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ – ''ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ။ ဣဒမ္ပိ ဟိ – ''အကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပကတူပနိဿယော – ရာဂံ ဥပနိဿာယ ဒာနံ ဒေတိ, သီလံ သမာဒိယတိ, ဥပောသထကမ္မံ ကရောတိ, ဈာနံ ဥပ္ပာဒေတိ ဝိပဿနံ ဥပ္ပာဒေတိ, မဂ္ဂံ ဥပ္ပာဒေတိ, အဘိညံ ဥပ္ပာဒေတိ, သမာပတ္တိံ ဥပ္ပာဒေတိ; ဒောသံ မောဟံ မာနံ ဒိဋ္ဌိံ ပတ္ထနံ ဥပနိဿာယ ဒာနံ ဒေတိ။ပေ.။ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပာဒေတိ။ ရာဂေါ ဒောသော မောဟော မာနော ဒိဋ္ဌိ ပတ္ထနာ သဒ္ဓာယ သီလဿ သုတဿ စာဂဿ ပညာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပါဏံ ဟန္တွာ တဿ ပဋိဃာတတ္ထာယ ဒာနံ ဒေတီ''တိအာဒိနာ နယေန ပဉှာဝါရေ အာဂတံ ပကတူပနိဿယမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အကုသလံ ပန ကုသလဿ အာရမ္မဏူပနိဿယော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? တံ ဂရုံ ကတွာ တဿ အပ္ပဝတ္တနတောတိ ယထာ အနန္တရူပနိဿယော, ဧဝံ အာရမ္မဏူပနိဿယောပေတ္ထ န လဗ္ဘတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အကုသလေန အဗျာကတပဒေ အာရမ္မဏူပနိဿယောဝ န လဗ္ဘတိ။ န ဟိ အဗျာကတာ ဓမ္မာ အကုသလံ ဂရုံ ကရောန္တိ ။ ယသ္မာ ပန အနန္တရတာ လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ဧတ္ထ ''ကေသဉ္စိ''တိ န ဝုတ္တံ။ အဗျာကတေန ပန အဗျာကတေ ကုသလေ အကုသလေတိ တီသု နယေသု တယောပိ ဥပနိဿယာ လဗ္ဘန္တေဝ။ **ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ပီ** တိ ဣဒံ ဒွယံ ပကတူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣဒဉှိ ဒွယံ ကုသလာကုသလပဝတ္တိယာ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ။ ပစ္စယဘာဂေ စဿ ပနေတ္ထ ပရိယာယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန ဥပနိဿယပစ္စယော နာမ သဒ္ဓိံ ဧကေစ္စာယ ပညတ္တိယာ သဗ္ဗေပိ စတုဘူမကဓမ္မာ။ ဝိဘာဂတော ပန အာရမ္မဏူပနိဿယာဒိဝသေန တိဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ အာရမ္မဏူပနိဿယော အာရမ္မဏာဓိပတိနာ နိန္နာနာကရဏောတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဂဟေတဗ္ဗော။ အနန္တရူပနိဿယော အနန္တရပစ္စယေန နိန္နာနာကရဏော, သောပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ နေသံ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပကတူပနိဿယော ပန ဇာတိဝသေန ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပဘေဒတော ပဉ္စဝိဓော ဟောတိ, ကုသလာဒီနံ ပန ဘူမိဘေဒတော အနေကဝိဓောတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ တေဘူမကကုသလော စတုဘူမကဿာပိ ကုသလဿ အကုသလဿ ဝိပါကကိရိယဿာတိ စတုန္နံ ရာသီနံ ပကတူပနိဿယော ဟောတိ။ လောကုတ္တရော အကုသလဿေဝ န ဟောတိ။ အမှာကံ အာစရိယေန ''လောကုတ္တရဓမ္မော နိဗ္ဗတ္တိတော''တိ ဣမိနာ ပန နယေန အညေသံ အကုသလဿာပိ ဟောတိ။ ယဿ တ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿာပိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော ဣမိနာ နယေန ဟောတိယေဝ။ အကုသလော သဗ္ဗေသမ္ပိ စတုဘူမကာနံ ခန္ဓာနံ ပကတူပနိဿယော ဟောတိ, တထာ တေဘူမကဝိပါကော။ လောကုတ္တရဝိပါကော ဟေဋ္ဌိမာနိ တီဏိ ဖလာနိ အကုသလဿေဝ န ဟောန္တိ, ဥပရိဋ္ဌိမံ ကုသလဿာပိ။ ပုရိမနယေန ပန အ

ညေသံ တ ယဿ တ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, တဿ သန္တာနေ သဗ္ဗောပိ လောကုတ္တရဝိပါကော သဗ္ဗေသံ ကုသလာဒီနံ အရူပက္ခန္ဓာနံ ပကတူပနိဿယော ဟောတိ။ ကိရိယသင်္ခါတောပိ ပကတူပနိဿယော စတုဘူမကာနံ အကုသလာဒိခန္ဓာနံ ဟောတိယေဝ, တထာ ရူပသင်္ခါတော။ သယံ ပန ရူပံ ဣမသ္မိံ ပဋ္ဌာနမဟာပကရဏေ အာဂတနယေန ဥပနိဿယပစ္စယံ န လဘတိ, သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ပန လဘတီတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဥပနိဿယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၀. ပုရေဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၀. ပုရေဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော** တိ ဧတ္ထ ပုရေဇာတံ နာမ ယဿ ပစ္စယော ဟောတိ, တတော ပုရိမတရံ ဇာတံ ဇာတိက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိက္ခဏပ္ပတ္တံ။ **စက္ခာယတနန္တိ**အာဒိ ဝတ္ထုပုရေဇာတဝသေန ဝုတ္တံ။ **ရူပါယတနန္တိ**အာဒိ အာရမ္မဏပုရေဇာတဝသေန။ **ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတပစ္စယေနာ** တိ ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **ကိဉ္စိကာလေ န ပုရေဇာတပစ္စယေနာ** တိ ပဋိသန္ဓိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ပဉ္စဒွါရေ ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန, မနောဒွါရေ ဝတ္ထုဝသေနေဝါယံ ပါဠိ အာဂတာ, ပဉှာဝါရေ ပန “အာရမ္မဏပုရေဇာတံ – သေက္ခာ ဝါ ပုထုဇ္ဇနာ ဝါ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တီ”တိ အာဂတတ္တာ မနောဒွါရေပိ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ လဗ္ဘတေဝ။ ဣဓ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ အယံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန ပုရေဇာတပစ္စယော သုဒ္ဓရူပမေဝ ဟောတိ။ တဉ္စ ခော ဥပ္ပါဒက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တံ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ရူပရူပမေဝ။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝတ္ထုပုရေဇာတံ အာရမ္မဏပုရေဇာတန္တိ ဒွိဓာ ဌိတံ။ တတ္ထ စက္ခာယတနံ…ပေ… ကာယာယတနံ ဝတ္ထုရူပန္တိ ဣဒံ ဝတ္ထုပုရေဇာတံ နာမ။ သေသံ ဣမာယ ပါဠိယာ အာဂတဉ္စ အနာဂတဉ္စ ဝဏ္ဏော သဒ္ဒော ဂန္ဓော ရသော စတဿော ဓာတုယော တီဏိ ဣန္ဒြိယာနိ ကဗဠီကာရော အာဟာရောတိ ဒွါဒသဝိဓံ ရူပံ အာရမ္မဏပုရေဇာတပစ္စယော နာမာတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စက္ခာယတနံ ဒွိန္နံ စက္ခုဝိညာဏာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော, တထာ ဣတရာနိ စတ္တာရိ သောတဝိညာဏာဒီနံ။ ဝတ္ထုရူပံ ပန ဌပေတွာ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနိ စတ္တာရော စ အာရုပ္ပဝိပါကေ သေသာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ စတုဘူမကာနံ ကုသလာကုသလာဗျာကတာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဒီနိ ပန ပဉ္စာရမ္မဏာနိ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာနဉ္စေဝ မနောဓာတူနဉ္စ ဧကန္တေနေဝ ပုရေဇာတပစ္စယာ ဟောန္တိ။ အဋ္ဌာရသဝိဓမ္ပိ ပနေတံ ရူပရူပံ ကာမာဝစရကုသလဿ ရူပါဝစရတော အဘိညာကုသလဿ အကုသလဿ တဒါရမ္မဏဘာဝိနော ကာမာဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရကိရိယဿ ရူပါဝစရတော အဘိညာကိရိယဿာတိ ဣမေသံ ဆန္နံ ရာသီနံ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ပုရေဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ပစ္ဆာဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၁. ပစ္ဆာဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ပစ္ဆာဇာတာ** တိ ယဿ ကာယဿ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, တသ္မိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဌိတေ ဇာတာ။ **ပုရေဇာတဿာ** တိ တေသံ ဥပ္ပါဒတော ပဌမတရံ ဇာတဿ ဇာတိက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တဿ။ **ဣမဿ ကာယဿာ** တိ ဣမဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကဘူတုပါဒါရူပသင်္ခါတဿ ကာယဿ။ ဧတ္ထ စ တိသမုဋ္ဌာနိကကာယောတိ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ အဘာဝတော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒီနံ ကာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။ အယံ ပန ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော နာမ သင်္ခေပတော ဌပေတွာ အာရုပ္ပဝိပါကေ အဝသေသာ စတုဘူမကာ အရူပက္ခန္ဓာ။ သော ဇာတိဝသေန ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယဘေဒေန စတုဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ ပဥ္စဝေါကာရဘဝေ ဥပ္ပန္နံ စတုဘူမကကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကရူပကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိပါကေပိ ဌပေတွာ ပဋိသန္ဓိဝိပါကံ အဝသေသော ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကော တဿေဝ ဧကန္တေန ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ လောကုတ္တရောပိ ပဥ္စဝေါကာရေ ဥပ္ပန္နဝိပါကော တဿေဝ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဟောတိ။ တေဘူမကကိရိယာပိ ပဥ္စဝေါကာရေ ဥပ္ပန္နာဝ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၂. အာသေဝနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၂. အာသေဝနပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ပုရိမာ ပုရိမာ**တိ သဗ္ဗနယေသု သမနန္တရာတီတာဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ အနန္တရပစ္စယေ ဝိယ "ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာန"န္တိအာဒိနာ နယေန ဘိန္နဇာတိကေဟိ သဒ္ဓိံ နိဒ္ဒေသော န ကတောတိ? အတ္တနော ဂတိံ ကဟာပေတုံ အသမတ္ထတာယ။ ဘိန္နဇာတိကာ ဟိ ဘိန္နဇာတိကာနံ အရူပဓမ္မာနံ အာသေဝနဂုဏေန ပဂုဏဗလဝဘာဝံ သာဓယမာနာ အတ္တနော ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခာတံ ဂတိံ ကဟာပေတုံ န သက္ကောန္တိ။ တသ္မာ တေဟိ သဒ္ဓိံ နိဒ္ဒေသံ အကတွာ ယေ ယေသံ တသနာသင်္ခာတေန အာသေဝနေန ပဂုဏတရဗလဝတရဘာဝဝိသိဋ္ဌံ အတ္တနော ကုသလာဒိဘာဝသင်္ခာတံ ဂတိံ ကဟာပေတုံ သက္ကောန္တိ, တေသံ တေဟိ သမာနဇာတိကေဟေဝ သဒ္ဓိံ နိဒ္ဒေသော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝိပါကာဗျာကတံ ကသ္မာ န ဂဟိတန္တိ? အာသေဝနာဘာဝေန။ ဝိပါကဉှိ ကမ္မဝသေန ဝိပါကဘာဝပ္ပတ္တံ ကမ္မပရိဏာမိတံ ဟုတွာ ဝတ္တတိ နိရုဿာဟံ ဒုဗ္ဗလန္တိ တံ အာသေဝနဂုဏေန အတ္တနော သဘာဝံ ကဟာပေတွာ ပရိဘာဝေတွာ နေဝ အညံ ဝိပါကံ ဥပ္ပါဒေတုံ သက္ကောတိ, န ပုရိမဝိပါကာနုဘာဝံ ဂဟေတွာ ဥပ္ပဇ္ဇိတုန္တိ။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တံ ပန ပတိတံ ဝိယ ဟုတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ သဗ္ဗထာပိ ဝိပါကေ အာသေဝနံ နတ္ထီတိ အာသေဝနာဘာဝေန ဝိပါကံ န ဂဟိတံ။ ကုသလာကုသလကိရိယာနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမ္ပိ စေတံ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ အာသေဝနဂုဏံ န ဂဏှာတီတိ ကုသလာဒယောပိဿ အာသေဝနပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ အပိစ နာနာဇာတိကတ္တာပေတေ န ဟောန္တိယေဝ။ ဘူမိတော ပန အာရမ္မဏတော တ နာနာဇာတိကတ္တံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ကာမာဝစရကုသလကိရိယာမဟဂ္ဂတကုသလကိရိယာနမ္ပိ, သင်္ခါရာရမ္မဏဉ္စ အနုလောမကုသလံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏဿ ဂောတြဘုကုသလဿ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိယေဝါတိ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။ အယံ ပန အာသေဝနပစ္စယော ဇာတိတော တာဝ ကုသလော အကုသလော ကိရိယာဗျာကတောတိ တိဓာ ဌိတော။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိတော ကာမာဝစရော ရူပါဝစရော အရူပါဝစရောတိ တိဝိဓော ဟောတိ, အကုသလော ကာမာဝစရောဝ ကိရိယာဗျာကတော ကာမာဝစရော ရူပါဝစရော အရူပါဝစရောတိ တိဝိဓောဝ, လောကုတ္တရော အာသေဝနပစ္စယော နာမ နတ္ထီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ ကာမာဝစရကုသလံ အတ္တနော အနန္တရဿ ကာမာဝစရကုသလဿေဝ။ ယံ ပနေတ္ထ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ, တံ အတ္တနာ သဒိသဝေဒနဿ ရူပါဝစရကုသလဿ အရူပါဝစရကုသလဿ လောကုတ္တရကုသလဿာတိ ဣမေသံ ရာသီနံ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကုသလံ ပန ရူပါဝစရကုသလဿေဝ။ အရူပါဝစရကုသလံ အရူပါဝစရကုသလဿေဝ။ အကုသလံ ပန အကုသလဿေဝ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိ။ ကိရိယတော ပန ကာမာဝစရကိရိယသင်္ခာတော တာဝ ကာမာဝစရကိရိယဿေဝ။ ယော ပနေတ္ထ ဉာဏသမ္ပယုတ္တော, သော အတ္တနာ သဒိသဝေဒနဿ ရူပါဝစရကိရိယဿ အရူပါဝစရကိရိယဿာတိ ဣမေသံ ရာသီနံ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိ။ ရူပါဝစရကိရိယသင်္ခာတော ပန ရူပါဝစရကိရိယဿေဝ, အရူပါဝစရကိရိယသင်္ခာတော အရူပါဝစရကိရိယဿေဝ အာသေဝနပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိပါကော ပန ဧကဓမ္မဿာပိ ဧကဓမ္မောပိ တ ကောစိ ဝိပါကဿ အာသေဝနပစ္စယော နတ္ထီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အာသေဝနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၃. ကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၃. ကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ကမ္မန္တိ** စေတနာကမ္မမေဝ။ **ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ**န္တိ ကမ္မဿ ကဋတ္တာ ဥပ္ပန္နရူပာနံ။ **ကမ္မပစ္စယေန** တိ အနေကာနမ္ပိ ကပ္ပကောဋီနံ မတ္ထကေ အတီတာ ဖလံ ဥပ္ပာဒေတုံ သမတ္ထေန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနာတိ အတ္ထော။ ကုသလာကုသလဥ္ဟိ ကမ္မံ အတီတာ ပဝတ္တိက္ခဏေ ဖလံ န ဒေတိ။ ယဒိ ဒဒေယျ, ယံ မနုဿော ဒေဝလောကူပဂံ ကုသလကမ္မံ ကရောတိ, တဿာနုဘာဝေန တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဒေဝေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယသ္မိံ ပန ခဏေ တံ ကတံ, တတော အညသ္မိံ ခဏေ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကေဝလံ ကဋတ္တာယေဝ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဥပပဇ္ဇေ တ အပရေ ဝ ပရိယာယေ အဝသေသပစ္စယသမာယောဂေ သတိ ဖလံ ဥပ္ပာဒေတိ နိရုဒ္ဓာပိ ပုရိမသိဒ္ဓိကိရိယာ ဝိယ ကာလန္တရေ ပစ္ဆိမသိဒ္ဓိကိရိယာယ။ တသ္မာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ **စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ**န္တိ ယာ ကာစိ စေတနာ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ။ **တံသမုဋ္ဌာနာနံ**န္တိ ဣမိနာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ ဂဟိတံ။ **ကမ္မပစ္စယေန** တိ ဣဒံ သဟဇာတစေတနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကုသလာဒီသု ဟိ ယာ ကာစိ သဟဇာတစေတနာ သေသဓမ္မာနံ စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန ကိရိယာဘာဝေန ဥပကာရိကာ ဟောတိ။ တသ္မာ သဟဇာတကမ္မပစ္စယောတိ ဝုစ္စတိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန ကမ္မပစ္စယော အတ္ထတော စတုဘူမိကစေတနာမတ္တမေဝ။ သော ဟိ ဇာတိဘေဒတော ကုသလော အကုသလော ဝိပါကော ကိရိယာတိ စတုဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိတော ကာမာဝစရာဒိဝသေန စတုဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ အကုသလော ဧကဓာဝ ဝိပါကော စတုဓာ, ကိရိယာ တိဓာတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ သဟဇာတာ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ ပဉ္စဝေါကာရေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, စတုဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော ဟောတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓာ ပန အတ္တနော ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သာ စ ခော ပဉ္စဝေါကာရေယေဝ, န အညတ္ထ။ သဟဇာတာ ရူပာဝစရကုသလစေတနာ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ ဧကန္တေနေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓာ ပန အတ္တနော ဝိပါကာနဉ္စေဝ ကဋတ္တာရူပာနဉ္စ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပာဝစရာ ပန လောကုတ္တရာ စ သဟဇာတာ ကုသလစေတနာ ပဉ္စဝေါကာရေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ, စတုဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓာ ပနေသာ ဒုဝိဓာပိ အတ္တနော အတ္တနော ဝိပါကက္ခန္ဓာနညေဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဟဇာတာ အကုသလစေတနာ ပဉ္စဝေါကာရေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနဉ္စ စတုဝေါကာရေ အရူပက္ခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ နိရုဒ္ဓာ ပန ဝိပါကက္ခန္ဓာနဉ္စေဝ ကဋတ္တာရူပာနဉ္စ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာမာဝစရရူပာဝစရတော ဝိပါကစေတနာ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာနံ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပာနဉ္စ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပာဝစရဝိပါကစေတနာ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ လောကုတ္တရဝိပါကစေတနာ ပဉ္စဝေါကာရေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, စတုဝေါကာရေ အရူပဿေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ တေဘူမိကာ ကိရိယစေတနာ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။ ယာ ပနေတ္ထ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သာ အရူပဓမ္မာနညေဝ သဟဇာတကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ကမ္မပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၄. ဝိပါကပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၄. ဝိပါကပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ** တိ ယသ္မာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာပိ ရူပာ ဝိပါကာ န ဟောန္တိ, တသ္မာ ''ဝိပါကာ''တိ ဝတွာ ''စတ္တာရော ခန္ဓာ''တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ အယံ ဟဒ္ဓိ အရူပဓမ္မာနညေဝ ဝိပါကပစ္စယဝသေန အာဂတာ။ ပဉှာဝါရေ ပန ''ဝိပါကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ ဝိပါကပစ္စ

ယေန ပစ္စယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကာဗျာကတော ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ ဝိပာကပ စ္စယေန ပစ္စယော''တိ အာဂတတ္တာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပာနမ္ပိ ဝိပာကပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ က္လေ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ အယံ တာဝေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။ အယံ ပန ဝိပာကပစ္စယော ဝိပာကဘာဝေန ဇာတိ တော ဧကဝိဓော, ဘူမိဘေဒတော ကာမာဝစရာဒိဝသေန စတုဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ ကာမာဝစရရူပာဝစရဝိပါကော အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တခမ္မာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပာ နံ ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပာနဥ္စ ဝိပာကပစ္စယော ဟောတိ။ အရူပာဝစရဝိပါကော သမ္ပယုတ္တခမ္မာနညေဝ။ လောကု တ္တရဝိပါကော ပဥ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တခမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, စတုဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္ တက္ခန္ဓာနညေဝ ဝိပာကပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဝိပာကပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၅. အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၅. အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ကဗဠီကာရော အာဟာရော**တိ စတုသန္တတိသမုဋ္ဌာနေ ရူပေ ဩဇာ အာဟာရော နာမ။ သော ပန ယသ္မာ ကဗဠံ ကရိတ္ဝာ အဇ္ဈောဟရိတော၀ အာဟာရကိစ္စံ ကရောတိ, န ဗဟိ ဌိတော, တသ္မာ အာဟာ ရောတိ အဝတ္ဝာ ''ကဗဠီကာရော အာဟာရော''တိ ဝုတ္တံ။ ကဗဠံ ကရိတ္ဝာ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗတ္တာ ကတ္တာ တ ကဗဠီကာ ရောတိ နာမမေတံ တဿ။ **အရူပိနော အာဟာရာ**တိ ဖဿစေတနာဝိညာဏာဟာရာ ။ **တံသမုဋ္ဌာနာန** န္တိ က္လေဝါပိ ကမ္မ သမုဋ္ဌာနာနိ ဂဟိတာနေဝ။ ဝုတ္တဥ္ဟေတံ ပဥ္ဟာတရေ – ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကာဗျာကတာ အာဟာရာ သမ္ပယုတ္ တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပာနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန အာဟာရပစ္စယော သဗ္ဗေပတော ကဗဠီကာရော အာဟာရော, ဖဿော, စေတနာ, ဝိညာဏန္တိ စတ္တာ ရော၀ ဓမ္မာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဌပေတ္ဝာ ကဗဠီကာရာဟာရံ သေသာ တယော အရူပာဟာရာ ဇာတိဝသေန ကုသလာ ကုသလဝိပာကကိရိယဘေဒတော စတုဓာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ပုန ဘူမိဘေဒေန ကုသလော စတုဓာ, အကုသလော ဧကဓာ, ဝိပ ကော စတုဓာ, ကိရိယာ တိဓာတိ ဧဝံ အနေကဓာ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ကဗဠီကာရာဟာရော ပန ဇာတိတော အဗျာကတော, ဘူမိ တော ကာမာဝစရောတတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကာပိ တယော ကုသလာဟာရာ ပဥ္စဝေါကာရေ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တခမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော, ဌပေတ္ဝာ ပန ရူပာဝစရံ အဝသေသာ အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္ တခမ္မာနညေဝ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ အကုသလာဟာရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ စတုဘူမကဝိပါကာဟာရာ ပန သ ဗ္ဗတ္ထ သမ္ပယုတ္တကာနံ အာဟာရပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ကာမာဝစရရူပာဝစရဝိပါကာ ပနေတ္ထ ပဥ္စဝေါကာရေ ဥပ္ပဇ္ ဇမာနာ ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပဿာပိ အာဟာရပစ္စယာ ဟောန္တိ။ လောကုတ္တရာ ပန စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿေဝ, အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နာ ရူပဿ ပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ တေဘူမကာပိ တယော ကိရိယာဟာ ရာ ပဥ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တခမ္မာနဥ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ကာမာဝစရာရူပာဝစရာ ပန အာရုပ္ပေ သမ္ ပယုတ္တခမ္မာနညေဝ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော ။ စတုသန္တတိသမုဋ္ဌာနော ကဗဠီကာရာဟာရော ကိဥ္စာပိ ''က္လမသ္ သ ကာယဿာ''တိ အဝိသေသတော ဝုတ္တော, ဝိသေသတော ပနာယမေတ္ထ အာဟာရသမုဋ္ဌာနရူပဿ ဇနကော စေဝ အနုပာလကော စ ဟုတ္ဝာ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ, သေသတိသန္တတိသမုဋ္ဌာနဿ အနုပာလ ကောဝ ဟုတ္ဝာ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော တိ။

အာဟာရပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၆. ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၆. ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **စက္ခုန္ဒြိယ**န္တိ စက္ခုသင်္ခါတံ ဣန္ဒြိယံ။ **ဣန္ဒြိယပစ္စယေနာ**တိ သယံ ပုရေဇာတော ဟုတွာ အရူပဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဘင်္ဂါ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သောတိန္ဒြိယာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အရူပိနော ဣန္ဒြိယာ**တိ ဧတ္ထ အရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ။ **တံသမုဋ္ဌာနာန**န္တိ ဧတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ သင်္ဂဟိတံ။ ဝုတ္တဉှေတံ ပဉှာဝါရေ – ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကာဗျာကတာ ဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အယံ ပန ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယဝဇ္ဇာနံ သမဝီသတိယာ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန ဌိတော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယာနိ ဟိ ကိဉ္စာပိ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ ဗီဇဘူတာနိ, ကလလာဒိကာလေ ပန ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ တေသု ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ အဘာဝတော တာနိ နေဝ တေသံ, န အညေသံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ ဖရန္တိ။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဟိ အတ္တနော ဝိဇ္ဇမာနက္ခဏေ အဝိနိဗ္ဘုတ္တဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ အဖရန္တော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ တာနိ ဣန္ဒြိယပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ ယေသံ ပနေတာနိ ဗီဇဘူတာနိ, တေသံ တာနိ သုတ္တန္တိကပရိယာယေန ပကတူပနိဿယဘာဝံ ဘဇန္တိ။ ဣတိ ဣန္ဒြိယပစ္စယော သမဝီသတိယာ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန ဌိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော ဇာတိတော ကုသလာကုသလဝိပာကကိရိယရူပဝသေန ပဉ္စဓာ ဘိဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ကုသလော ဘူမိဝသေန စတုဓာ, အကုသလော ကာမာဝစရောဝ ဝိပာကော စတုဓာဝ ကိရိယာသင်္ခါတော တိဓာ, ရူပံ ကာမာဝစရမေဝါတိ ဧဝံ အနေကဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝံ တာဝေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကောပိ ကုသလိန္ဒြိယပစ္စယော ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော, တထာ အကုသလော။ ဌပေတွာ ပန ရူပာဝစရကုသလံ အဝသေသာ ကုသလာကုသလာ အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ စတုဘူမကော ဝိပာကိန္ဒြိယပစ္စယော ဧကန္တေနေဝ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကာမာဝစရရူပာဝစရာ ပနေတ္ထ ပဉ္စဝေါကာရေ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပဿာပိ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ လောကုတ္တရာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿေဝ။ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နာ လောကုတ္တရဝိပာကာ ဣန္ဒြိယာ ရူပဿ ပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ တေဘူမကာ ကိရိယိန္ဒြိယာ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ကာမာဝစရာရူပာဝစရာ ပန အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ ဖရန္တိ။ စက္ခုန္ဒြိယာဒိဝသေန ဆဗ္ဗိဓေ ရူပိန္ဒြိယေ စက္ခုန္ဒြိယံ ကုသလာကုသလဝိပာကတော သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဒွိန္နံ စက္ခုဝိညာဏာနံ, သောတိန္ဒြိယာဒီနိ တထာဝိဓာနညေဝ သောတဝိညာဏာဒီနံ, ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ အတ္တနာ သဟဇာတရူပါနံ ဌိတိက္ခဏေ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။ သဟဇာတပစ္စယတာ ပန တဿ နတ္ထီတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဣန္ဒြိယပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၇. ဈာနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၇. ဈာနပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ဈာနင်္ဂါနီ**တိ ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇေသု သေသစိတ္တေသု ဥပ္ပန္နာနိ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသောမနဿဒေါမနဿုပေက္ခာစိတ္တေကဂ္ဂတာသင်္ခါတာနိ သတ္တ အင်္ဂါနိ။ ပဉ္စန္နံ ပန ဝိညာဏကာယာနံ အဘိနိပာတမတ္တတ္တာ တေသု ဝိဇ္ဇမာနာနိပိ ဥပေက္ခာသုခဒုက္ခာနိ ဥပနိဇ္ဈာနာကာရဿ အဘာဝတော ဈာနင်္ဂါနီတိ န ဥဒ္ဓဋာနိ။ တတ္ထ ပစ္ဆိန္နတ္တာ ပန သေသာဟေတုကေသုပိ ဈာနင်္ဂံ န ဥဒ္ဓဋမေဝ။ **တံသမုဋ္ဌာနာန**န္တိ ဣဓာပိ ကဋတ္တာရူပံ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉှေတံ ပဉှာဝါရေ – "ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကာဗျာကတာနိ ဈာနင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။ အယံ ပန ဈာနပစ္စယော သတ္တန္နံ ဈာနင်္ဂါနံ ဝသေန ဌိတောပိ ဇာတိဘေဒတော ကုသလာကုသလဝိပာကကိရိယဝသေန စတုဓာ ဘိဇ္ဇတိ, ပုန ဘူမိဝသေန စတုဓာ; ဧကဓာ, စတုဓာ, တိဓာတိ ဒွါဒသဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလဈာနင်္ဂံ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ဌပေတွာ ရူပါဝစရံ အဝသေသံ အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။ အကုသလေပိ ဧသေဝ နယော။ ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကံ ပဝတ္တေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ပဋိသန္ဓိယံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ ကဋတ္တာရူပဿ စ, အာရုပ္ပဝိပါကံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ, ယဉ္စ အာရုပ္ပေ လောကုတ္တရဝိပါကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဉ္စ။ ပဉ္စဝေါကာရေ ပန တံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿပိ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တေဘူမကမ္ပိ ကိရိယဈာနင်္ဂံ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ။ ယံ ပနေတ္ထ အာရုပ္ပေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဈာနပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၈. မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၈. မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **မဂ္ဂင်္ဂါနီ**တိ အဟေတုကစိတ္တုပ္ပာဒဝဇ္ဇေသု သေသစိတ္တေသု ဥပ္ပန္နာနိ ပညာ, ဝိတက္ကော, သမ္မာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါ, ဝီရိယံ, သတိ, သမာဓိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာဝါစာကမ္မန္တာဇီဝါတိ ဣမာနိ ဒွါဒသင်္ဂါနိ။ မဂ္ဂဿ ပန ဟေတုပစ္ဆိမကတ္တာ အဟေတုကစိတ္တေသု မဂ္ဂင်္ဂါနိ န ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။ **တံသမုဋ္ဌာနာန**န္တိ ဣဓာပိ ကဋတ္တာရူပံ သင်္ဂဟိတမေဝ။ ဝုတ္တဉ္ဟေတံ ပဉှာဝါရေ – "ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာနိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော"တိ။ အယံ တာဝေတ္ထ ပါဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန မဂ္ဂပစ္စယော ဒွါဒသန္နံ မဂ္ဂင်္ဂါနံ ဝသေန ဌိတောပိ ဇာတိဘေဒတော ကုသလာဒိဝသေန စတုဓာ, ကုသလာဒီနဉ္စ ကာမာဝစရာဒိဘူမိဘေဒတော ဒွါဒသဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော ။ ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလမဂ္ဂင်္ဂံ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, ဌပေတွာ ရူပါဝစရံ အဝသေသံ အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနညေဝ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယောတိ သဗ္ဗံ ဈာနပစ္စယေ ဝိယ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗန္တိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

မဂ္ဂပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၁၉. သမ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၁၉. သမ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ပါဠိ ဥတ္တာနတ္ထာ ဧဝ။ အယံ ပန သမ္ပယုတ္တပစ္စယော နာမ သင်္ခေပတော သဗ္ဗေပိ အရူပိနော ခန္ဓာ။ ပဘေဒတော ပနေသ ဇာတိတော ကုသလာဒီနံ, ဘူမိတော စ ကာမာဝစရာဒီနံ ဝသေန အနေကဓာ ဘိဇ္ဇတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကေသုပိ ကုသလက္ခန္ဓေသု ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏံ ခန္ဓာနံ, တယော ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နန္တိ ဧဝံ သဗ္ဗေပိ အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ အကုသလဝိပါကကိရိယက္ခန္ဓေသုပိ ဧသေဝ နယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

သမ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၀. ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၀. ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပီန**န္တိ ဣဒံ တာဝ ဟဒယဝတ္ထုနော စေဝ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနဉ္စ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ရူပဓမ္မေသု ဟိ ဧတေယေဝ ဆ ကောဋ္ဌာသာ အရူပက္ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ရူပါယတနာဒယော ပန အာရမ္မဏဓမ္မာ ကိဉ္စာပိ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မာ, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ပန န ဟောန္တိ။ ကိံ ကာရဏာ? သမ္ပယောဂါသင်္ကာယ အဘာဝတော။ အရူပိနော ဟိ ခန္ဓာ စက္ခာဒီနံ ဝတ္ထူနံ အဗ္ဘန္တရတော နိက္ခမန္တာ ဝိယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ အာသင်္ကာ ဟောတိ – "ကိံ နု ခော ဧတေ ဧတေဟိ သမ္ပယုတ္တာ, ဥဒါဟု ဝိပ္ပယုတ္တာ"တိ။ အာ

ရမ္မဏဓမ္မာ ပန ဝတ္ထုနိဿယေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ အာရမ္မဏမတ္တာ ဟောန္တီတိ နတ္ထိ တေသု သမ္ပယောကသင်္ကာ။ ဣတိ သမ္ပယောကသင်္ကာယ အဘာဝတော န တေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဟဒယဝတ္ထုအာဒီသု ဧဝ ပနာယံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ပဉ္ဟာတရေ – ဝတ္ထု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထု အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှာ။ ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝတ္ထု ဝိပါကာဗ္ယာကတာနံ ကိရိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။

အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပီန န္တိ ဣဒံ ပန စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အရူပဓမ္မေသု ဟိ စတ္တာရော ခန္ဓာ ဝ သဟဇာတပုရေဇာတာနံ ရူပဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟောန္တိ, နိဗ္ဗာနံ ပန အရူပမ္ပိ သမာနံ ရူပဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဟောတိ။ "စတူဟိ သမ္ပယောဂေ စတူဟိ ဝိပ္ပယောဂေ"တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဣတိ စတုန္နံ အရူပက္ခန္ဓာနံယေဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ပဉ္ဟာတရေ – သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာရူပာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော, ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿာတိ။ ဧဝံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အယံ ပန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော နာမ သင်္ခေပတော ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဝတ္တမာနာ ရူပာရူပဓမ္မာ။ တေသု ရူပံ ဝတ္ထုနော စက္ခာဒီနဉ္စ ဝသေန ဆဗ္ဗိဓံ ဘိန္နံ, အရူပံ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဥပ္ပန္နကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယဝသေန စတုဗ္ဗိဓံ ဘိန္နံ။ တဿ ဘူမိတော ကာမာဝစရာဒိဝသေန စတုဓာ, ဧကဓာ, တိဓာ, တိဓာတိ ဧကဒသဓာ ဘေဒော ဟောတိ။ အာရုပ္ပဝိပါကဉ္ဟိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ ဥပ္ပန္နံ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလံ အကုသလဉ္စ အတ္တနာ သမုဋ္ဌာပိတစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဥပ္ပာဒက္ခဏံ ပန အတိက္ကမိတ္ဝာ ဌိတိက္ခဏံ ပတ္တဿ ပုရေဇာတဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကရူပကာယဿ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ တိသမုဋ္ဌာနိကကာယောတိ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ အဘာဝတော ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒီနံ ကာယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကာမာဝစရရူပာဝစရဝိပါကံ ပန ပဝတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ, ပဋိသန္ဓိယံ ကဋတ္တာရူပဿ စ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ လောကုတ္တရဝိပါကံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿေဝ။ တံ ဝိမ္ပိ ပနေတံ ပုရေဇာတဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ တေဘူမကမ္ပိ ကိရိယံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော, ပုရေဇာတဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဆဗ္ဗိဓေသု ပန ရူပေသု ဝတ္ထုရူပံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကာမာဝစရရူပာဝစရဝိပါကာနံ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော, ပဝတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ စတုဘူမကကုသလာနံ အကုသလာနံ ဒွိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇာနံ တေဘူမကဝိပါကာနံ တေဘူမကကိရိယာနဉ္စ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ခာယတနာဒီနိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၁. အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၁. အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **စတ္တာရော ခန္ဓာ** တိအာဒီဟိ သဟဇာတဝသေန အတ္ထိပစ္စယော နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ **စက္ခာယတန**န္တိအာဒီဟိ ပုရေဇာတဝသေန။ **ယံ ရူပံ နိဿာယာ** တိ ဧတ္ထ သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန အတ္ထိပစ္စယော နိဒ္ဒိဋ္ဌော။ ဧဝမယံ ဟဋ္ဌိ သဟဇာတပုရေဇာတာနညေဝ အတ္ထိပစ္စယာနံ ဝသေန အာဂတော။ ပဉ္ဟာတရေ ပန သဟဇာတံ, ပုရေဇာတံ, ပစ္ဆာဇာတံ, အာဟာရံ, ဣန္ဒြိယန္တိ ဣမေသံ ဝသေန အာဂတတ္တာ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယဝသေနာပိ အတ္ထိပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ ဣမေ ပန သာဝသေသဝသေန ဒေသနာ ကတာတိ အယံ တာဝေတ္ထ ပာဠိဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပန အတ္ထိပစ္စယော နာမ ဒုဝိဓော – အညမညတော, န အညမညတော။ တတ္ထ အညမညံ တိဝိဓံ – အရူပံ အရူပေန, ရူပံ ရူပေန, ရူပာရူပံ ရူပာရူပေန။ ''စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော''တိ ဧတ္ထ ဟိ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပတ္တိဝသေန အရူပံ အရူပေန ဝုတ္တံ။ ''စတ္တာရော မဟာဘူတာ''တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗသန္တတိဝသေန ရူပံ ရူပေန။ ''ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပ''န္တိ ဧတ္ထ ပဋိသန္ဓိခန္ဓာနဉ္စေဝ ဝတ္ထုနော စ ဝသေန ရူပာရူပံ ရူပာရူပေန ဝုတ္တံ။ န အညမညမ္ပိ တိဝိဓံ – ''အရူပံ ရူပဿ, ရူပံ ရူပဿ, ရူပံ အရူပဿ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ''တိ ဧတ္ထ ဟိ ပစ္ဆာဇာတဝသေန အရူပံ ရူပဿ ဝုတ္တံ။ ''မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါန''န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗသန္တတိဝသေန ရူပံ ရူပဿ။ ''စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ''တိအာဒီသု ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန ရူပံ အရူပဿ အတ္ထိပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ။

အပိစေသ အတ္ထိပစ္စယော နာမ သင်္ခေပတော ခဏတ္တယပ္ပတ္တံ နာမဉ္စေဝ ရူပဉ္စ, ဝတ္တမာနာ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ သော ဇာတိဘေဒတော ကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယရူပဝသေန ပဉ္စဓာ ဘိဇ္ဇတိ ။ တတ္ထ ကုသလော သဟဇာတပစ္ဆာဇာတဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ, တထာ အကုသလော ဝိပါကကိရိယသင်္ခါတော စ။ တေသု ကုသလော ကာမာဝစရာဒိဘေဒေန စတုဓာ ဘိဇ္ဇတိ, အကုသလော ကာမာဝစရောဝ ဝိပါကော စတုဘူမကော, ကိရိယာသင်္ခါတော တိဘူမကော။ ရူပသင်္ခါတော အတ္ထိပစ္စယော ကာမာဝစရောဝ။ သော ပန သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ပဉ္စ ဝတ္ထူနိ အာရမ္မဏာနိ စ ပုရေဇာတာနေဝ, ဟဒယဝတ္ထု သဟဇာတံ တ ဟောတိ ပုရေဇာတံ တ။ ပဉ္စဟာတရေ ပန အာဂတော အာဟာရော ဣန္ဒြိယဉ္စ သဟဇာတာဒိဘေဒံ န လဘတီတိ ဧဝမေတ္ထ နာနပ္ပကာရဘေဒတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧဝံ ဘိန္နေ ပနေတ္ထ စတုဘူမကကုသလောပိ သဟဇာတော အတ္ထိပစ္စယော ပဉ္စဝေါကာရေ ''ဧကော ခန္ဓော တိဏ္ဏန္နံ ခန္ဓာန''န္တိအာဒိနာ နယေန အညမညံ ခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ ဌပေတွာ ပန ရူပါဝစရကုသလံ အဝသေသော အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတကုသလော အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ စတုဘူမကော ပနေသ ပဉ္စဝေါကာရေ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတော ကုသလော အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ အကုသလေပိ ဧသေဝ နယော။ သောပိ ဟိ ပဉ္စဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ, စတုဝေါကာရေ သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတာကုသလော အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဉ္စဝေါကာရေ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတာကုသလော အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိပါကတော ပန ကာမာဝစရရူပါဝစရော အတ္ထိပစ္စယော နိယမေနေဝ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ခန္ဓာနဉ္စေဝ ကဋတ္တာရူပဿ စ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဝတ္တေ ပန သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, ဌိတိပ္ပတ္တဿ စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ အရူပါဝစရဝိပါကော ပန အာရုပ္ပေ ဥပ္ပန္နလောကုတ္တရဝိပါကော စ အတ္တနာ သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနညေဝ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ပဉ္စဝေါကာရေ လောကုတ္တရဝိပါကော သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကိရိယတော ရူပါဝစရော အတ္ထိပစ္စယော သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကာမာဝစရာရူပါဝစရော ပန အာရုပ္ပေ သမ္ပယုတ္တကခန္ဓာနညေဝ, ပဉ္စဝေါကာရေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿာပိ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော, စတုသမုဋ္ဌာနိကတိသမုဋ္ဌာနိကကာယဿ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပသင်္ခါတော ပန အတ္ထိပစ္စယော သဟဇာတော, ပုရေဇာတော, အာဟာရော, ဣန္ဒြိယန္တိ စတုဗ္ဗိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတရူပတ္ထိပစ္စယော စတုသမုဋ္ဌာနဝသေန စတုဓာ ဌိတော။ တတ္ထ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော ဧကံ မဟာဘူတံ တိဏ္ဏန္နံ မဟာဘူတာနံ, တီဏိ ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ, မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနန္တိ ဧဝံ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုရူပံ ကာမာဝစရရူပါဝစရဝိပါကက္ခန္ဓာနံ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တေသမ္ပိ တိသမုဋ္ဌာနိကရူပံ ဧကံ မဟာဘူတံ တိဏ္ဏန္နံ မဟာဘူတာနံ, တီဏိ ဧကဿ, ဒွေ ဒွိန္နံ, မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနန္တိ ဧဝံ သဟဇာတတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ပုရေဇာတတ္ထိပစ္စယော ပန ဝတ္ထုပုရေဇာတ

အာရမ္မဏပုရေဇာတဝသေန ဒုဝိဓော ဟောတိ။ သော ဒုဝိဓောပိ ဟေဋ္ဌာ ပုရေဇာတပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗော။ အာဟာရတ္ထိပစ္စယောပိ ဟေဋ္ဌာ ကဗဠီကာရာဟာရပစ္စယေ ယောဇိတနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဣမေ ပနေသ အတ္တနော အနိရုဒ္ဓက္ခဏေ ပစ္စယဘာဝေန အတ္ထိပစ္စယောတိ ဝုတ္တော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဣန္ဒြိယပစ္စယေ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယယောဇနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣမေ ပနေတမ္ပိ အတ္တနော အနိရုဒ္ဓက္ခဏေယေဝ ပစ္စယဘာဝေန အတ္ထိပစ္စယောတိ ဝုတ္တန္တိ ဧဝမေတ္ထ ပစ္စယုပ္ပန္နတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၂. နတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၂. နတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **သမနန္တရနိရုဒ္ဓာ** တိ အဗျေန စိတ္တုပ္ပာဒေန အနန္တရိကာ ဟုတ္ဝာ သမနန္တရနိရုဒ္ဓာ။ ပ **ဋုပ္ပန္နာန** န္တိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ။ ဣမိနာ နတ္ထိပစ္စယဿ ဩကာသဒါနဝသေန နတ္ထိပစ္စယဘာဝံ သာဓေတိ။ ပုရိမေသု ဟိ နိရောဓဝသေန ပစ္ဆိမာနံ ပဝတ္တနောကာသံ အဒေန္တေသု တေသံ ပဋုပ္ပန္နဘာဝေ န သိယာတိ အယမေတ္ထ ဟဋ္ဌိဝဏ္ဏနာ။ သေသံ သဗ္ဗံ အနန္တရပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပစ္စယလက္ခဏမေဝ ဟေတ္ထ နာနံ, ပစ္စယာနံ ပန ပစ္စယုပ္ပန္နာနဉ္စ နာနာကရဏံ နတ္ထိ။ ကေဝလံ ပန တတ္ထ ''စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ''တိအာဒိနာ နယေန ပစ္စယာ စ ပစ္စယုပ္ပန္နာ စ သရူပတော ဒဿိတာ။ ဣမေ ပန ''သမနန္တရနိရုဒ္ဓာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တစေတသိကာနံ ဓမ္မာန''န္တိ သဗ္ဗေပိ တေ နိရောဓုပ္ပာဒဝသေန သာမညတော ဒဿိတာတိ။

နတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၃. ဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၃. ဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **သမနန္တရဝိဂတာ** တိ သမနန္တရမေဝ ဝိဂတာ။ ဣမိနာ ဝိဂတပစ္စယဿ ဝိဂစ္ဆမာနဘာဝေနေဝ ပစ္စယဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဣတိ နတ္ထိပစ္စယဿ စ ဣမဿ စ ဗျဉ္ဇနမတ္တေယေဝ နာနတ္တံ, န အတ္ထေတိ။

ဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

၂၄. အဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ

၂၄. အဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသေ **စတ္တာရော ခန္ဓာ** တိအာဒီနံ သဗ္ဗာကာရေန အတ္ထိပစ္စယနိဒ္ဒေသေ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမဿပိ ဟိ ပစ္စယဿ အတ္ထိပစ္စယေန သဒ္ဓိံ ဗျဉ္ဇနမတ္တေယေဝ နာနတ္တံ, န အတ္ထေတိ။

အဝိဂတပစ္စယနိဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယကထာ

ဣဒါနိ ဧဝံ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသတော ဒဿိတေသု ဣမေသု စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဉာဏစာရဿ ဝိသဒဘာဝတ္ထံ အနေကဓမ္မာနံ ဧကပစ္စယဘာဝတော, ဧကဓမ္မဿ အနေကပစ္စယဘာဝတော, ဧကပစ္စယဿ အနေကပစ္စယဘာဝတော, ပစ္စယသဘာဂတော, ပစ္စယဝိသဘာဂတော, ယုဂဠကတော, ဇနကာဇနကတော, သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာသဗ္ဗဋ္ဌာနိကတော, ရူပံ ရူပဿာတိအာဒိဝိကပ္ပတော, ဘဝဘေဒတောတိ ဣမေသံ ဒသန္နံ ပဒါနံ ဝသေန ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **အနေကဓမ္မာနံ ဧကပစ္စယဘာဝတော** တိ ဧတေသု ဟိ ဌပေတွာ ကမ္မပစ္စယံ အဝသေသေသု တေဝီသတိ

ယာ ပစ္စယေသု အနေကဓမ္မာ ကေတော ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ကမ္မပစ္စယော ပန ကောေ စေတနာဓမ္မောယေတတိ ဇဝံ တာ ဝေတ္တ အနေကဓမ္မာနံ ကေပစ္စယဘာဝတော ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကေဓမ္မသ္သ အနေကပစ္စယဘာဝတော တိ ဟေတုပစ္စယေ တာဝ အမောဟော ကောေ ဓမ္မော။ သော ပုရေဇာတက မ္မာဟာရဈာနပစ္စယောဝ န ဟောတိ, သေသာနံ ဝီသတိယာ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ အလောဘာအေသာ က္က န္ဒြိယမဂ္ဂပစ္စယာပိ န ဟောန္တိ, သေသာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ လောဘမောဟာ ဝိဟက ပစ္စယာပိ န ဟောန္တိ, သေသာနံ သတ္တရသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ အေသော အဓိပတိပစ္စယောပိ န ဟော တိ, သေသာနံ သောဠသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ အာရမ္မဏပစ္စယေ ရူပာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ အာရမ္မဏပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စတုဓာ ပစ္စယော; တထာ မနောဓာတုယာ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ယာ စ။ သဟေတုကာယ ပန အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယဝသေနာပိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗ ဗေသံ အာရမ္မဏပစ္စယဓမ္မာနံ အနေကပစ္စယဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဓိပတိပစ္စယေ အာရမ္မဏာဓိပတိနော အာရမ္မဏပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ အနေကပစ္စယဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဟဇာတာဓိပတိသု ဝီမံသာ အမောဟဟေတု ဝိယ ဝီသတိဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဆန္ဒော ဟေတုပုရေဇာတကမ္မ အာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ သတ္တရသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ စိတ္တံ ဟေတုပုရေဇာတကမ္မဈာနမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ ကေူနဝီသတိယာ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝီရိ ယံ ဟေတုပုရေဇာတကမ္မာဟာရဈာနပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ ကေူနဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။

အနန္တရပစ္စယေ "စက္ခုဝိညာဏဓာတူ"တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တေသု စတူသု ခန္ဓေသု ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဟေတုပုရေ ဇာတကမ္မာဟာရမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ ကေူနဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သညာက္ခန္ဓော က္က န္ဒြိယဈာနပစ္စယောပိ န ဟောတိ, သေသာနံ သတ္တရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သင်္ခာရက္ခန္ဓေ ဟေတူ ဟေတု ပစ္စယေ ဝုတ္တနယေန, ဆန္ဒဝီရိယာနိ အဓိပတိပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဖဿော ဟေတုပုရေဇာတ ကမ္မဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ စေတနာ ဟေတုပုရေ ဇာတဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ။ သေသာနံ ကေူနဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိတက္ကော ဟေ တုပုရေဇာတကမ္မာဟာရဣန္ဒြိယပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ ကေူနဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဝိစာရော မဂ္ဂပစ္စယောပိ န ဟောတိ, သေသာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ပီတိ တေသညေဝ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဟေတုပုရေဇာတကမ္မာဟာရပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ ဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သဒ္ဓါ ဟေတုပုရေဇာတကမ္မာဟာရဈာနမဂ္ဂပစ္စယော န ဟောတိ, သေသာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ သတိ တေဟိ စေဝ မဂ္ဂပစ္စယေန စာတိ ကေူနဝီသတိယာ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ သဒ္ဓါယ ဝုတ္တာနံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ ဟိရောတ္တပ္ပံ တတော ဣန္ဒြိယပစ္စယံ အပနေတွာ သေသာနံ သတ္တရသန္နံ ဝသေန ပစ္စယော ဟောတိ။ တထာ ကာယပဿဒ္ဓာဒီနိ ယုဂဠကာနိ, ယေဝာပနကေသု အဓိမောက္ခမနသိ ကာရတတြမဇ္ဈတ္တတာ ကရုဏာမုဒိတာ စ။ ဝိရတိယော ပန တေဟိ စေဝ မဂ္ဂပစ္စယေန စာတိ အဋ္ဌာရသဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တတော ဝိဟကပစ္စယံ အပနေတွာ သတ္တရသဓာ, မိစ္ဆာတစာကမ္မန္တာဇီဝါ တေဟိ စေဝ ကမ္မာ ဟာရပစ္စယေဟိ စာတိ ကေူနဝီသတိဓာ။ အဟိရိကံ အနောတ္တပ္ပံ မာနော ထိနံ မိဒ္ဓံ ဥဒ္ဓစ္စန္တိ ဣမေ ဟေတုပုရေဇာတ ကမ္မဝိပာကာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ န ဟောန္တိ, သေသာနံ ပန သောဠသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဝိစိကိစ္ဆာဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ တတော အဓိပတိပစ္စယံ အပနေတွာ ပန္နရသဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ။ အဓိပတိ ပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ အနေကပစ္စယဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမနန္တရပစ္စယေပိ ဧသေဝ နယော။

သဟဇာတပစ္စယေ စတူသု တာဝ ခန္ဓေသု ကေကဿ ဓမ္မဿ အနေကပစ္စယဘာဝတော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိ တဗ္ဗော။ စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယဥပနိဿယပုရေဇာတအ တ္ထိအဝိဂတဝသေန နဝဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဟဒယဝတ္ထု တေသဥ္စေဝ ဝိပ္ပယုတ္တဿ စ ဝသေန ဒသဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ အညမညပစ္စယေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ နိဿယပစ္စယေ စက္ခာယတနာဒီနိ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိနိဿယဥ ပနိဿယပုရေဇာတဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန နဝဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဥပနိဿယေ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ပုရေဇာတပစ္စယေ ရူပသဒ္ဒဂန္ဓရသာယတနာနိ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိဥပနိဿယပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဝ

သေန ဆဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ဧတ္တကမေဝေတ္ထ အပုဗ္ဗံ။ ပစ္ဆာဇာတာဒီသု အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ အာဟာရပစ္စယေ ကဗဠီကာရာဟာရော အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိဥပနိဿယအာဟာရအတ္ထိအဝိဂတဝသေန ဆဓာ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယာဒီသု အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဧဝမေတ္ထ ဧကဓမ္မဿ အနေကပစ္စယဘာဝတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဧကပစ္စယဿ အနေကပစ္စယဘာဝတော တိ ဟေတုပစ္စယာဒီသု ယဿ ကဿစိ ဧကဿ ပစ္စယဿ ယေနာကာရေန ယေနတ္ထေန ယော ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ပစ္စယော ဟောတိ, တံ အာကာရံ တံ အတ္ထံ အဝိဇဟိတွာဝ အညေဟိပိ ယေဟာကာရေဟိ ယေဟိ အတ္ထေဟိ သော တသ္မိံညေဝ ခဏေ တေသံ ဓမ္မာနံ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ, တတော အနေကပစ္စယဘာဝတော တဿ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သေယျထိဒံ – အမောဟော ဟေတုပစ္စယော, သော ဟေတုပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ အဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါကဣန္ဒြိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဧကာဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အလောဘာဒေါသာ တတော အဓိပတိဣန္ဒြိယမဂ္ဂပစ္စယေ တယော အပနေတွာ သေသာနံ ဝသေန အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣဒံ ဝိပါကဟေတူသုယေဝ လဗ္ဘတိ, ကုသလကိရိယေသု ပန ဝိပါကပစ္စယတာ ပရိဟာယတိ။ လောဘာဒေါသမောဟာ တေ တယော ဝိပါကဉ္စာတိ စတ္တာရော အပနေတွာ သေသာနံ ဝသေန အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။

အာရမ္မဏပစ္စယော တံ အာရမ္မဏပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောယေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိနိဿယဥပနိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ သတ္တဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အယမေတ္ထ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ, အရူပဓမ္မာနံ ပန အတီတာနာဂတာနံ စ ရူပဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယဘာဝေ သတိ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယမတ္တညေဝ ဥတ္တရိ လဗ္ဘတိ။ အဓိပတိပစ္စယေ ဝီမံသာ အမောဟသဒိသာ။ ဆန္ဒော အဓိပတိပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါကသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဝီရိယံ တေသဉ္စေဝ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂပစ္စယာနဉ္စာတိ ဣမေသံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ စိတ္တံ တတော မဂ္ဂပစ္စယံ အပနေတွာ အာဟာရပစ္စယံ ပက္ခိပိတွာ ဣမေသံ ဝသေန အဓိပတိပစ္စယတော ဥတ္တရိ ဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပန ဟေဋ္ဌာ အာရမ္မဏပစ္စယေ ဝုတ္တနယေနေဝ အနေကပစ္စယဘာဝတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အနန္တရသမနန္တရပစ္စယာ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တာဝ ဥပနိဿယကမ္မအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ အရိယမဂ္ဂစေတနာယေဝ စေတ္ထ ကမ္မပစ္စယတံ လဘတိ, န သေသဓမ္မာ။ သဟဇာတပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ ဟေတုအဓိပတိအညမညနိဿယကမ္မဝိပါကအာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိ စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အယမ္ပိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒော ဝတ္ထုသဟဇာတာဒီနံ ပန ဝသေနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယာဒီနံ အဘာဝတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညမညပစ္စယေပိ ဧသေဝ နယော။

နိဿယပစ္စယော နိဿယပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု အတ္တနော နိဿယပစ္စယတ္တဉ္စေဝ အနန္တရသမနန္တရပစ္ဆာဇာတအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေ စ ဆ အပနေတွာ သေသာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ သတ္တရသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အယမ္ပိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒောဝ ဝတ္ထုနိဿယာဒီနံ ပန ဝသေနေတ္ထ ဟေတုပစ္စယာဒီနံ အဘာဝတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဥပနိဿယပစ္စယေ အာရမ္မဏူပနိဿယော အာရမ္မဏာဓိပတိသဒိသော။ အနန္တရူပနိဿယော အနန္တရူပနိဿယပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ အနန္တရသမနန္တရကမ္မအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဆဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အရိယမဂ္ဂစေတနာယေဝ စေတ္ထ ကမ္မပစ္စယတံ လဘတိ, န သေသဓမ္မာ။ ပကတူပနိဿယော ပကတူပနိဿယောဝ။ ပုရေဇာတပစ္စယော အတ္တနော ပုရေဇာတပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တောဝ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိနိဿယဥပနိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ အဋ္ဌဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အယမ္ပိ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသောဝ အာရမ္မဏပုရေဇာတေ ပနေတ္ထ နိဿယဣန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတာ န လဗ္ဘတိ။ ဣတော ဥတ္တရိပိ လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော အတ္တနော ပစ္ဆာ

ဇာတပစ္စယဘာဝံ အဝိဇဟန္တော ဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ တီဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယ
ဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အာသေဝနပစ္စယော အာသေဝနပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော အနန္တရသမနန္တရဥပနိဿယနတ္ထိဝိဂ
တာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။

ကမ္မပစ္စယော ကမ္မပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော ဧကက္ခဏိကော တာဝ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါက
အာဟာရသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ နဝဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆ
တိ။ နာနာက္ခဏိကော ဥပနိဿယအနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယ
ဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိပါကပစ္စယော ဝိပါကပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော ဟေတုအဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယကမ္မ
အာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ စုဒ္ဒသဟာကာရေဟိ
အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အာဟာရပစ္စယေ ကဗဠီကာရော အာဟာရော အာဟာရပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော အ
တ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဒွီဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ သေသာ တယော အာဟာရပစ္စယတ္
တံ အဝိဇဟန္တာ ယထာနုရူပံ အဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယကမ္မဝိပါကဣန္ဒြိယသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအ
တ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဧကာဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။

ဣန္ဒြိယပစ္စယေ ရူပိနော ပဉ္စိန္ဒြိယာ ဣန္ဒြိယပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တာ နိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တအ
တ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ ဣန္ဒြိယပစ္စ
ယတ္တံ အဝိဇဟန္တမေဝ အတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဒွီဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အရူပိ
နော ဣန္ဒြိယာနိပိ ယထာနုရူပံ ဣန္ဒြိယပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တာနေဝ ဟေတုအဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယဝိ
ပါကအာဟာရဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ တေရသဟာကာရေဟိ အနေက
ပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဈာနပစ္စယော ဈာနပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော ယထာနုရူပံ သဟဇာတအညမညနိဿယဝိပါ
ကဣန္ဒြိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာ
ဝံ ဂစ္ဆတိ။ မဂ္ဂပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော ယထာနုရူပံ ဈာနပစ္စယေ ဝုတ္တာနံ ဒသန္နံ ဟေတုအဓိပ
တီနဉ္စာတိ ဣမေသံ ဝသေန အပရေဟိပိ ဒွါဒသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။

သမ္ပယုတ္တပစ္စယော သမ္ပယုတ္တပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော ယထာနုရူပံ ဟေတုအဓိပတိသဟဇာတ
အညမညနိဿယကမ္မဝိပါကအာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန အပရေဟိပိ တေရသဟာကာရေဟိ
အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော အနန္တရသမနန္တရအာ
သေဝနသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတသင်္ခါတေ ဆ ပစ္စယေ အပနေတွာ သေသာနံ ဝသေန ယထာနုရူပံ အပရေဟိပိ သတ္တရသ
ဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ရူပသ္သ စ အရူပဿ စ ပစ္စယဝိဘာဂေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထိပစ္
စယော အတ္ထိပစ္စယတ္တံ အဝိဇဟန္တော အနန္တရသမနန္တရအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတသင်္ခါတေ ပဉ္စ ပစ္စယေ အပနေတွ
တ သေသာနံ ဝသေန ယထာနုရူပံ အပရေဟိ အဋ္ဌာရသဟာကာရေဟိ အနေကပစ္စယဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ နတ္ထိပစ္စယဝိဂတ
ပစ္စယာ အနန္တရပစ္စယသဒိသာ ။ အဝိဂတပစ္စယော အတ္ထိပစ္စယသဒိသောယေတတိ ဧဝမေတ္ထ ဧကပစ္စယဿ အနေ
ကပစ္စယဘာဝတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ပစ္စယသဘာဂတောတိ ဧတေသု ဟိ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု အနန္တရသမနန္တရအနန္တရူပနိဿယအာသေဝနနတ္ထိ
ဝိဂတာ သဘာဂါ, တထာ အာရမ္မဏအာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာတိ ဣမိနာ ဥပာယေနေတ္ထ ပစ္စယသဘာဂ
တောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ပစ္စယဝိသဘာဂတောတိ ပုရေဇာတပစ္စယော ပနေတ္ထ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ဝိသဘာဂေါ, တထာ သမ္ပယုတ္တ
ပစ္စယော ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန, အတ္ထိပစ္စယော နတ္ထိပစ္စယေန, ဝိဂတပစ္စယော အဝိဂတပစ္စယေနာတိ ဣမိနာ ဥ
ပါယေနေတ္ထ ပစ္စယဝိသဘာဂတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ယုဂဠကတောတိ ဧတေသု စ အတ္တသရိက္ခတာယ, သဒ္ဒသရိက္ခတာယ, ကာလပဋိပက္ခတာယ, ဟေတုဖလတာယ,
အညမညပဋိပက္ခတာယာတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ ယုဂဠကတော ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ အနန္တရသမနန္တရာ ဟိ အ

တ္တသရိက္ခတာယ ဧကံ ယုဂဠကံ နာမ; နိဿယူပနိဿယာ သဒ္ဒသရိက္ခတာယ, ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာ ကာလ ပဋိပက္ခတာယ, ကမ္မပစ္စယဝိပါကပစ္စယာ ဟေတုဖလတာယ, သမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ အညမညပဋိပက္ခတာယ ဧကံ ယုဂဠကံ နာမ, တထာ အတ္ထိနတ္ထိပစ္စယာ, ဝိဂတာဝိဂတပစ္စယာ စာတိ ဧဝမေတ္ထ ယုဂဠကတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။ **ဇနကာဇနကတော**တိ ဧတေသု စ အနန္တရသမနန္တရာနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယာသေဝနပစ္စယာ နာနာက္ခဏိကော, ကမ္မပစ္စယော, နတ္ထိဝိဂတပစ္စယာတိ ဣမေ ပစ္စယာ ဇနကာယေဝ, န အဇနကာ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ဧကဝလံ ဥပတ္ထမ္ဘကောယေဝ, န ဇနကော။ သေသာ ဇနကာ စ အဇနကာ စ ဥပတ္ထမ္ဘကာ စာတိ အတ္ထော။ ဧဝမေတ္ထ ဇနကာဇနကတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာသဗ္ဗဋ္ဌာနိကတော တိ ဧတေသု စ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ နာမ, သဗ္ဗေသံ သင်္ခတာနံ ရူပာရူပဓမ္မာနံ ဌာနဘူတာ ကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။ ဧတေဟိ ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဧကဓမ္မောပိ နတ္ထီတိ။ အာရမ္မဏာအာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရသမနန္တရာနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယာသေဝနသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတပစ္စယာ အသဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ နာမ။ န သဗ္ဗေသံ ရူပာရူပဓမ္မာနံ ဌာနဘူတာ, အရူပက္ခန္ဓာနညေဝ ပန ဌာနဘူတာ ကာရဏဘူတာတိ အတ္ထော။ အရူပဓမ္မာယေဝ ဟိ ဧတေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ရူပဓမ္မာ။ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာပိ အသဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ အရူပရူပာနညေဝ ယထာက္ကမေန ပစ္စယဘာဝတော။ ဝုတ္တာဝသေသာပိ ဧကစ္စာနံ ရူပာရူပဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိဟေတုတော န သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာတိ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ရူပံ ရူပဿာတိအာဒိဝိကပ္ပတော တိ ဧတေသု စ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကပစ္စယောပိ ဧကန္တေန ရူပမေဝ ဟုတွာ ရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမ နတ္ထိ, ဧကန္တေန ပန ရူပံ ဟုတွာ အရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမ အတ္ထိ။ ကတရော ပနေသောတိ? ပုရေဇာတပစ္စယော။ ပုရေဇာတပစ္စယော ဟိ ဧကန္တေန ရူပမေဝ ဟုတွာ အရူပဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧကန္တေန ရူပမေဝ ဟုတွာ ရူပာရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမာတိပိ နတ္ထိ, ဧကန္တေန ပန အရူပံ ဟုတွာ အရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမ အတ္ထိ။ ကတရော ပနေသောတိ? အနန္တရသမနန္တရအာသေဝနသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတဝသေန ဆဗ္ဗိဓော။ သော ဟိ သဗ္ဗောပိ ဧကန္တေန အရူပမေဝ ဟုတွာ အရူပဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧကန္တေန အရူပမေဝ ဟုတွာပိ ဧကန္တေန ရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမာတိပိ အတ္ထိ။ ကတရော ပနေသောတိ? ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော။ သော ဟိ ဧကန္တေန အရူပံ ဟုတွာ ရူပဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ; ဧကန္တေန ပန အရူပဓမ္မော ဟုတွာ ရူပာရူပာနံ ပစ္စယောပိ အတ္ထိ။ ကတရော ပနေသောတိ? ဟေတုကမ္မဝိပါကဈာနမဂ္ဂဝသေန ပဉ္စဝိဓော။ သော ဟိ သဗ္ဗောပိ ဧကန္တေန အရူပမေဝ ဟုတွာ ရူပဓမ္မာနံ အရူပဓမ္မာနမ္ပိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧကန္တေန ပန ရူပာရူပမေဝ ဟုတွာ ရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမာတိပိ နတ္ထိ, အရူပဿေဝ ပန ဟောတိ။ ကတရော ပနေသောတိ? အာရမ္မဏပစ္စယော စေဝ ဥပနိဿယပစ္စယော စ။ ဣမေဟိ ဒွိန္နံ ဧကန္တေန ရူပာရူပမေဝ ဟုတွာ အရူပဿေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧကန္တေန ရူပာရူပမေဝ ဟုတွာ ပန ရူပာရူပဿေဝ ပစ္စယော နာမာတိပိ အတ္ထိ။ ကတရော ပနေသောတိ? အဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယအာဟာရိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန နဝဝိဓော။ သော ဟိ သဗ္ဗောပိ ဧကန္တေန ရူပာရူပမေဝ ဟုတွာ ရူပာရူပဿေဝ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ ရူပံ ရူပဿာတိအာဒိဝိကပ္ပတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယော။

ဘဝဘေဒတောတိ ဣမေသု ပန စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ တာဝ န ကောစိ ပစ္စယော န လဗ္ဘတီတိ နာမ။ စတုဝေါကာရဘဝေ ပန ဌပေတွာ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေ အပနေတွာ သေသာ ဧကဝီသတိမေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ဧကဝေါကာရဘဝေ သဟဇာတအညမညနိဿယကမ္မိန္ဒြိယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန သတ္တေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ဗာဟိရေ ပန အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရူပေ သဟဇာတအညမညနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန ပဉ္စေဝ လဗ္ဘန္တီတိ ဧဝမေတ္ထ ဘဝဘေဒတောပိ ဝိညာတဗ္ဗော ဝိနိစ္ဆယောတိ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုစ္ဆာတရော

၁. ပစ္စယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

ဧဝံ အနုလောမပဋ္ဌာနာဒီသု တိကပဋ္ဌာနာဒိဝသေန စတုဝီသတိသမန္တပဋ္ဌာနသမောဓာနေ ပဋ္ဌာနမဟာပကရဏေ ယေ တိကာဒယော နိဿာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ တေံ တိကပဋ္ဌာနံ, ဒုကပဋ္ဌာနံ။ပေ။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ။ တေ အနာမသိတွာ ယေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန တေ တိကာဒယော ဝိဘတ္တာ, တေ ပစ္စယေ ဧဝ တာဝ ကမိနာ မာတိကာနိက္ခေပ ပစ္စယဝိဘင်္ဂသင်္ခာတေန တရေန ဥဒ္ဒေသတော စ နိဒ္ဒေသတော စ ဒဿေတွာ, ကအနိ ယေ တိကာဒယော နိဿာယ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ တေံ တိကပဋ္ဌာနံ, ဒုကပဋ္ဌာနံ။ပေ။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ တေ တိကာဒယော ကမေသံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဝိတ္ထာရေတွာ ဒဿေတုံ ဧကေကံ တိကဒုကံ နိဿာယ သတ္တဟိ မဟာတရေဟိ ဒေသနာ ကတာ။ တေသံ ကမာနိ နာမာနိ – ပဋိစ္စတရော, သဟဇာတတရော, ပစ္စယတရော, နိဿယတရော, သံသဋ္ဌတရော, သမ္ပယုတ္တတရော, ပဉ္ဟာတရောတိ။

တတ္ထ "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ ပဋိစ္စာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော **ပဋိစ္စတရော** နာမ။ "ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတော ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ သဟဇာတာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော **သဟဇာတတရော** နာမ။ သော ပုရိမေန ပဋိစ္စတရေန အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏော။ ပဋိစ္စာဘိဓာနဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ပန ပဌမော ဝုတ္တော, သဟဇာတာဘိဓာနဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ဒုတိယော။ ဒွီသုပိ စေတေသု ရူပာရူပဓမ္မဝသေန ပစ္စယာ စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ စ ခေါ သဟဇာတာဝ, န ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာ လဗ္ဘန္တိ။ "ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ ပစ္စယာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော ပန **ပစ္စယတရော** နာမ။ သောပိ ပုရိမတရဒွယံ ဝိယ ရူပာရူပဓမ္မဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပစ္စယော ပနေတ္ထ ပုရေဇာတောပိ လဗ္ဘတိ။ အယမဿ ပုရိမတရဒွယတော ဝိသေသော။ တဒနန္တရော "ကုသလံ ဓမ္မံ နိဿာယ ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ နိဿယာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော **နိဿယတရော** နာမ။ သော ပုရိမေန ပစ္စယတရေန အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏော။ ပစ္စယာဘိဓာနဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ပန ပဌမော ဝုတ္တော, နိဿယာဘိဓာနဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ဒုတိယော။ တတော ပရံ "ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ သံသဋ္ဌာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော **သံသဋ္ဌတရော** နာမ။ "ကုသလံ ဓမ္မံ သမ္ပယုတ္တော ကုသလော ဓမ္မော"တိ ဧဝံ သမ္ပယုတ္တာဘိဓာနဝသေန ဝုတ္တော **သမ္ပယုတ္တတရော** နာမ။ သော ပုရိမေန သံသဋ္ဌတရေန အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏော။ သံသဋ္ဌာဘိဓာနဝသေန ဗုဇ္ဈနကာနံ ဝသေန ပန ပဌမော ဝုတ္တော, သမ္ပယုတ္တာဘိဓာနဝသေန ဒုတိယော။ ဒွီသုပိ စေတေသု အရူပဓမ္မဝသေနေဝ ပစ္စယာ ပစ္စယုပ္ပန္နာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သတ္တမတရေ ပန ယသ္မာ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန တေ တေ ပဉှေ ဥဒ္ဓရိတွာ ပုန "ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာန"န္တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗေပိ တေ ပဉှာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ နိဂ္ဂမ္ဗာ စ ကတွာ ဝိဘတ္တာ, တသ္မာ သော တရော ပဉှာနံ သာဓုကံ ဝိဘတ္တတ္တာ **ပဉှာတရော**တွေဝ သင်္ချံ ဂတော။ ရူပာရူပဓမ္မဝသေနေဝ ပနေတ္ထ ပစ္စယာပိ ပစ္စယုပ္ပန္နာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ ယော တာဝ ဧသ သဗ္ဗပဌမော ပဋိစ္စတရော နာမ, သော ဥဒ္ဒေသတော နိဒ္ဒေသတော စ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ ဥဒ္ဒေသတရော ပဌမော, ပုစ္ဆာတရောတိပိ ဝုစ္စတိ။ ပဏ္ဏတ္တိတရောတိပိ တဿေဝ နာမံ။ သော ဟိ ကုသလာဒယော ပဋိစ္စ ကုသလာဒီနံ ဟေတုပစ္စယာဒီနံ ဝသေန ဥဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ ဥဒ္ဒေသတရော, ကုသလာဒယော ပဋိစ္စ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ကုသလာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ပုစ္ဆိတတ္တာ ပုစ္ဆာတရော, ကုသလာဒယော ပဋိစ္စ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ကုသလာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ပညာပိတတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိတရောတိပိ ဝုတ္တော။

၂၅-၃၄. တတ္ထ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ**တိ ပရိကပ္ပပုစ္ဆာ။ အယဉှေတ္ထ အတ္ထော – ယော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ, ကိံ သော ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သိယာတိ အထ တ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ယော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, သော ဟေတုပစ္စယာ သိယာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တတ္ထ **ပဋိစ္စ**တိ သဒိသတ္ထေ ဝတ္တတိ။ သဒိသပုဂ္ဂလော ဟိ ပဋိပုဂ္ဂလော, သဒိသဘာဂေ စ ပဋိဘာဂေ တိ ဝုစ္စတိ။ **ကုစ္စာ**တိ ဂမနသ္မိံကြဝစနမေတံ။ ဥဘယံ ကေတော ကတွာ **ပဋိစ္စာ**တိ ပဋိဂန္တွာ သဟုပ္ပတ္တိသင်္ခါတေန သဒိသဘာဝေန ပတွာ, တေန သဒ္ဓိံ ကေတော ဥပ္ပတ္တိဘာဝံ ဥပဂန္တွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ကုသလော ဓမ္မော** တိ ဧဝံ သဟုပ္ပတ္တိဘာဝေန ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာတိ ပုစ္ဆတိ။ အထ တ **ပဋိစ္စာ** တိ ပစ္စယံ ကတွာ။ တံ ပန ပစ္စယကရဏံ ပုရေဇာတေပိ ပစ္စယေ လဗ္ဘတိ သဟဇာတေပိ။ ကမ ဿဟဇာတံ အဓိပ္ပေတံ။ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ သဟဇာတဝသေန ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော နတ္ထိ, ကမသ္မိံ ပန ပုစ္ဆာတရေ ယမ္ပိ ဝိဿဇ္ဇိယမာနံ အတ္ထတော လဗ္ဘတိ, ယမ္ပိ

ပိ န လဗ္ဘတိ, တံ သဗ္ဗံ ပုစ္ဆာဝသေန ဥဒ္ဒဋ္ဌံ။ ပရတော ပန ဝိသ္သဇ္ဇနေ ယံ န လဗ္ဘတိ, တံ ပဟာယ ယံ လဗ္ဘတိ, တဒေဝ ဝိသ္သဇ္ဇိတံ။

ဧဝမေတ္ထ ပုစ္ဆာနံ အတ္ထဒ္ဓေဝ ပုစ္ဆာဂတိဥ္စ ဥတွာ ဣဒါနိ ဂဏနဝသေန ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော ။ တတ္ထ ဟိ "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ"တိ ကုသလပဒံ အာဒိံ ကတွာ ကုသလာကုသလာဗျာကတန္တာ တိသ္သော ပုစ္ဆာ, ပုန တဒေဝ တဒိံ ကတွာ ကုသလာဗျာကတာဒိဝသေန ဒုကပ္ပဘေဒန္တာ တိသ္သော, ပုန တဒေဝတဒိံ ကတွာ တိကန္တာ စ ဧကာ, ဧဝံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာတိ ကုသလာဒိကာ သတ္တ ပုစ္ဆာ, တထာ အကုသလာဒိကာ, တထာ အဗျာကတာဒိကာ, တထာ ကုသလာဗျာကတာဒိကာ, အကုသလာဗျာကတာဒိကာ, ကုသလာကုသလာဒိကာ, ကုသလာကုသလာဗျာကတာဒိကာတိ သဗ္ဗာပိ သတ္တန္နံ သတ္တကာနံ ဝသေန ကုသလတ္တိကံ နိဿာယ ဟေတုပစ္စယေ ဧကူနပညာသံ ပုစ္ဆာ။

တတ္ထ ဧကမူလကာဝသာနာ နဝ, ဧကမူလဒုကာဝသာနာ နဝ, ဧကမူလတိကာဝသာနာ တိသ္သော, ဒုကမူလကောဝသာနာ နဝ, ဒုကမူလဒုကာဝသာနာ နဝ, ဒုကမူလတိကာဝသာနာ တိသ္သော, တိကမူလကောဝသာနာ တိသ္သော, တိကမူလဒုကာဝသာနာ တိသ္သော, တိကမူလတိကာဝသာနာ ဧကာတိ ဧဝမေတာ မူလဝသေနာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ဟေတုပစ္စယေ ဧကူနပညာသံ, အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ တထေဝတိ သဗ္ဗေသုပိ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု –

သဟဿမေကဥ္စ သတံ၊ ဆသတ္တတိ ပုနာပရာ။
ပုစ္ဆာ သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဟောန္တိ၊ နယမှိ ဧကမူလကေ။

၃၅-၃၆. တတော ပရံ **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ** တိ ဒုမူလကနယော အာရဒ္ဓော။ တတ္ထ ဟေတာရမ္မဏဒုကော။ပေ။ ဟေတုအဝိဂတဒုကောတိ ဟေတုပစ္စယေန သဒ္ဓိံ တေဝီသတိ ဒုကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဟေတုပစ္စယေ ဝိယ ဟေတာရမ္မဏဒုကေပိ ဧကူနပညာသံ ပုစ္ဆာ, တာသု ဟဋ္ဌိယံ ဒွေဝယေဝ ဒဿိတာ။ ယထာ စ ဟေတာရမ္မဏဒုကေ ဧကူနပညာသံ တထာ ဟေတာဓိပတိဒုကာဒီသုပိ။ တတ္ထ ပဌမပုစ္ဆာဝသေန ဟေတာဓိပတိဒုကော, ဟေတာနန္တရဒုကော, ဟေတုသမနန္တရဒုကောတိ ပဋိပာဋိယာ တယော ဒုကေ ဒဿေတွာ ပရိယောသာနေ ဟေတုအဝိဂတဒုကော ဒဿိတော, သေသံ သင်္ခိတ္တံ။ ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒော ပနေတ္ထ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သဟဿမေကဥ္စ သတံ၊ သတ္တဝီသတိမေဝ စ။
ဒုကေသု တေဝီသတိယာ၊ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ ဒုမူလကေ။

၃၇. တတော ပရံ **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ** တိ တိမူလကနယော အာရဒ္ဓော။ တတ္ထ ဟေတာရမ္မဏဒုကေန သဒ္ဓိံ အဓိပတိပစ္စယာဒီသု ဗာဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန ဗာဝီသတိ တိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ပဌမပုစ္ဆာဝသေန ပဌမတ္တိကဥ္စ ဒုတိယတ္တိကဥ္စ ဒဿေတွာ ပရိယောသာနတိကော ဒဿိတော, သေသံ သင်္ခိတ္တံ။ ယထာ ပန ဒုကေသု, ဧဝံ တိကေသုပိ ဧကမေကသ္မိံ တိကေ ဧကူနပညာသံ ကတွာ သဗ္ဗေသုပိ ဗာဝီသတိယာ တိကေသု –

သဟဿမေကံ ပုစ္ဆာနံ၊ အဋ္ဌသတ္တတိမေဝ စ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမှိ တိကမူလကေ။

၃၈. တတော ပရံ **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ အနန္တရပစ္စယာ** တိ စတုမူလကနယော အာရဒ္ဓော။ တတ္ထ ပဌမတ္တိကေန သဒ္ဓိံ အနန္တရပစ္စယာဒီသု ဧကဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန ဧကဝီသတိ စတုက္ကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဒွေဝ စတုက္ကေ ဒဿေတွာ သေသံ သင်္ခိတ္တံ။ ဣဓာပိ ဧကမေကသ္မိံ စတုက္ကေ ဧကူနပညာသံ ကတွာ သဗ္ဗေသုပိ ဧကဝီသတိယာ စတုက္ကေသု –

သဟဿမေကံ ပုစ္ဆာနံ၊ ဧကူနတိံသ ပုနာပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမှိ စတုမူလကေ။

တတော ပရံ ပဥ္စမူလကံ အာဒိံ ကတ္ွာ ယာဝ သဗ္ဗမူလကာ ဒေသနာ ကတာ, တံ သဗ္ဗံ သင်္ခိပိတ္ွာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တဥ္ စ ဥပရိ ဝတ္တဗ္ဗဉ္စ ဧကတော ကတ္ွာ ဟဒ္ဒယံ “ဧကမူလကံ, ဒုမူလကံ, တိမူလကံ, စတုမူလကံ, ပဥ္စမူလကံ, သဗ္ဗမူလကံ အသမ္မုယှ္ဟန္တေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ”န္တိ နယော ဒဿိတော။ တတ္ထ ဧကမူလကာဒီသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ ဝုတ္တမေဝ။ ပဥ္စမူလကေ ပန ပဌမစတုက္ကေန သဒ္ဓိံ သမနန္တရပစ္စယာဒီသု သမဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန သမဝီသတိ ပဥ္စကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ နဝ ပုစ္ဆာနံ၊ အသီတိ စ ပုနာပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ ပဥ္စမူလကေ။

ဆမူလကေ ပဌမပဥ္စကေန သဒ္ဓိံ သဟဇာတပစ္စယာဒီသု ဧကူနဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန ဧကူနဝီသတိ ဆက္ကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ နဝ ပုစ္ဆာနံ၊ ဧကတိံသ တတောပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ ဆက္ကမူလကေ။

သတ္တမူလကေ ပဌမဆက္ကေန သဒ္ဓိံ အညမညပစ္စယာဒီသု အဋ္ဌာရသသု ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန အဋ္ဌာရသ သတ္တကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ အဋ္ဌ ပုစ္ဆာနံ၊ ဒွတ္တသီတိ စ တတောပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ သတ္တမူလကေ။

အဋ္ဌမူလကေ ပဌမသတ္တကေန သဒ္ဓိံ နိဿယပစ္စယာဒီသု သတ္တရသသု ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန သတ္တရသ အဋ္ဌကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ အဋ္ဌ ပုစ္ဆာနံ၊ တေတ္တိံသာ စ တတောပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ အဋ္ဌမူလကေ။

နဝမူလကေ ပဌမအဋ္ဌကေန သဒ္ဓိံ ဥပနိဿယပစ္စယာဒီသု သောဠသသု ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန သောဠသ နဝကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ သတ္တ ပုစ္ဆာနံ၊ စတုရာသီတိ တတောပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ နဝမူလကေ။

ဒသမူလကေ ပဌမနဝကေန သဒ္ဓိံ ပုရေဇာတပစ္စယာဒီသု ပန္နရသသု ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန ပန္နရသ ဒသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

သတာနိ သတ္တ ပုစ္ဆာနံ၊ ပဥ္စတိံသ တတောပရာ။
ပုစ္ဆာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယမ္ဟိ ဒသမူလကေ။

ဧကာဒသမူလကေ ပဌမဒသကေန သဒ္ဓိံ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာဒီသု စုဒ္ဒသသု ပစ္စယေသု ဧကမေကဿ ယောဇနာဝသေန စုဒ္ဒသ ဧကာဒသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ွာ –

ဆ သတာနိ စ ပုစ္ဆာနံ၊ ဆဠာသီတိ တတောပရာ။
နယမ္ဟိ ပုစ္ဆာ ဂဏိတာ၊ ဧကာဒသကမူလကေ။

ဒွတ္တိံသမူလကေ ပဌမကောဒသကေန သဒ္ဓိံ အာသေဝနပစ္စယာဒီသု တေရသသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန တေရသ ဒွတ္တိံသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

ဆ သတာနိ စ ပုဏ္ဏာနံ၊ သတ္တတိံသ တတောပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ ဒွတ္တိံသမူလကေ။

တေရသမူလကေ ပဌမဒွတ္တိံသကေန သဒ္ဓိံ ကမ္မပစ္စယာဒီသု ဒွတ္တိံသသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန ဒွတ္တိံသ တေရသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ ပဉ္စ ပုဏ္ဏာနံ၊ အဋ္ဌာသီတိ ပုနာပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ တေရသမူလကေ။

စုဒ္ဒသမူလကေ ပဌမတေရသကေန သဒ္ဓိံ ဝိပာကပစ္စယာဒီသု ကောဒသသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန ကောဒသ စုဒ္ဒသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ ပဉ္စ ပုဏ္ဏာနံ၊ တိံသ စာထ နတာပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ စုဒ္ဒသမူလကေ။

ပန္နရသမူလကေ ပဌမစုဒ္ဒသကေန သဒ္ဓိံ အာဟာရပစ္စယာဒီသု ဒသသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန ဒသ ပန္နရသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ စတ္တာရိ ပုဏ္ဏာနံ၊ နဝုတိ စ တတောပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ ပန္နရသမူလကေ။

သောဠသမူလကေ ပဌမပန္နရသကေန သဒ္ဓိံ ဣန္ဒြိယပစ္စယာဒီသု နဝသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန နဝ သောဠသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ စတ္တာရိ စတ္တာ-လီသေကာ စေဝ ပုနာပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ သောဠသမူလကေ။

သတ္တရသမူလကေ ပဌမသောဠသကေန သဒ္ဓိံ ဈာနပစ္စယာဒီသု အဋ္ဌသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေ န အဋ္ဌ သတ္တရသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ တီဏိ ပုဏ္ဏာနံ၊ နဝုတိ ဒွေဝ ပုနာပရာ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ သတ္တရသမူလကေ။

အဋ္ဌာရသမူလကေ ပဌမသတ္တရသကေန သဒ္ဓိံ မဂ္ဂပစ္စယာဒီသု သတ္တသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန သတ္တ အဋ္ဌာရသကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

သတာနိ တီဏိ ပုဏ္ဏာနံ၊ တေစတ္တာရီသမေဝ စ။
ပုဏ္ဏာ ဂဏနတော ဟောန္တိ နယေ အဋ္ဌာရသမူလကေ။

ဧကူနဝီသတိမူလကေ ပဌမအဋ္ဌာရသကေန သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယာဒီသု ဆသု ပစ္စယေသု ကေမေကဿ ယောဇနာဝသေန ဆ ဧကူနဝီသတိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ကေမေကသ္မိံ ဂေဏနပညာသံ ကတွတ –

ဒွေဝ သတာ နဝုတိ စေဝ၊ စတဿော စ ပုနာပရာ။

ပုဋ္ဌာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယေ ဧကူနဝီသတိကေ။

ဝီသတိမူလကေ ပဌမဧကူနဝီသတိကေန သဒ္ဓိံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာဒီသု ပဉ္စသု ပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန ပဉ္စဝီသတိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတွာ –

ဒွေဝ သတာ ဟောန္တိ ပုဋ္ဌာနံ၊ စတ္တာလီသာ စ ပဉ္စ စ။
ပုဋ္ဌာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယေ ဝီသတိမူလကေ။

ဧကဝီသတိမူလကေ ပဌမဝီသတိကေန သဒ္ဓိံ အတ္ထိပစ္စယာဒီသု စတူသု ပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန စတ္တာရော ဧကဝီသတိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတွာ –

သတံ ဆနဝုတိ စေဝ၊ ပုဋ္ဌာ ဟောန္တိ သမ္ပိဏ္ဍိတာ။
ဂဏိတာ လက္ခဏညူဟိ၊ ဧကဝီသတိကေ နယေ။

ဒွါဝီသတိမူလကေ ပဌမဧကဝီသတိကေန သဒ္ဓိံ နတ္ထိပစ္စယာဒီသု တီသု ပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန တယော ဒွါဝီသတိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတွာ –

စတ္တာလီသာဓိကံ သတံ၊ သတ္တ စေဝ ပုနာပရေ။
ပုဋ္ဌာ ဂဏနတော ဟောန္တိ၊ နယေ ဒွါဝီသတိမူလကေ။

တေဝီသတိမူလကေ ပဌမဒွါဝီသတိကေန သဒ္ဓိံ ဒွီသု ဝိဂတာဝိဂတပစ္စယေသု ဧကမေကသ္မိံ ယောဇနာဝသေန ဒွေ တေဝီသတိကာ ဟောန္တိ။ တေသု ဧကမေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတွာ –

အဋ္ဌနဝုတိမေဝိဓ၊ ပုဋ္ဌာ ဂဏနတော မတာ။
နယမှိ တေဝီသတိမေ၊ တေဝီသတိကမူလကေ။

စတုဝီသတိမူလကော ပန သဗ္ဗပစ္စယာနံ သမောဓာနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော, တေနေဝ သဗ္ဗမူလကောတိ ဝုတ္တော။ တတ္ထ ဧကူနပညာသမေဝ ပုဋ္ဌာ ဟောန္တီတိ သဗ္ဗာပေတာ ဟေတုပစ္စယပဒမေဝ ဂဟေတွာ ဧကမူလကာဒီနံ သဗ္ဗမူလကပရိယောသာနာနံ ဝသေန သတ္ထာရာ ဒေဝပရိသတိ ဝိတ္ထာရတော ဝိဘတ္တာ ပုဋ္ဌာ က္ကမ သင်္ခေပေန ဒဿိတာ။

တာသံ ပန သဗ္ဗာသမ္ပိ အယံ ဂဏနပိဏ္ဍော – ဧကမူလကနယသ္မိံ ဥဟိ ဧကာဒသ သတာနိ ဆသတ္တတိ စ ပုဋ္ဌာ အာဂတာ။ ဟေတုပစ္စယနယေ တေနေဝ မူလကေန ဧကူနပညာသံ ကတွာ က္ကမသ္မိံ ဟေတုပစ္စယမူလကေ ဂဟေတဗ္ဗာ, သေသာ သေသပစ္စယမူလကေသု ပက္ခိပိတဗ္ဗာ။ ဒုမူလကေ သတ္တဝီသာနိ ဧကာဒသ သတာနိ, တိမူလကေ သဟဿံ အဋ္ဌသတ္တတိ စ, စတုမူလကေ သဟဿံ ဧကူနတိံသဉ္စ, ပဉ္စမူလကေ အသီတာဓိကာနိ နဝ သတာနိ, ဆမူလကေ ဧကတိံသာနိ နဝ သတာနိ, သတ္တမူလကေ ဒွါသီတာနိ အဋ္ဌ သတာနိ, အဋ္ဌမူလကေ တေတ္တိံသာနိ အဋ္ဌ သတာနိ, နဝမူလကေ စတုရာသီတာနိ သတ္တ သတာနိ, ဒသမူလကေ ပဉ္စတိံသာနိ သတ္တ သတာနိ, ဧကာဒသမူလကေ ဆာသီတာနိ ဆ သတာနိ, ဒွါဒသမူလကေ သတ္တတိံသာနိ ဆ သတာနိ, တေရသမူလကေ အဋ္ဌာသီတာနိ ပဉ္စ သတာနိ, စုဒ္ဒသမူလကေ ဧကူနစတ္တာလီသာနိ ပဉ္စ သတာနိ, ပန္နရသမူလကေ နဝုတာနိ စတ္တာရိ သတာနိ, သောဠသမူလကေ ဧကစတ္တာလီသာနိ စတ္တာရိ သတ္တာနိ, သတ္တရသမူလကေ ဒွါနဝုတာနိ တီဏိ သတာနိ, အဋ္ဌာရသမူလကေ တေစတ္တာလီသာနိ တီဏိ သတာနိ, ဧကူနဝီသတိမူလကေ စတုနဝုတာနိ ဒွေ သတာနိ, ဝီသတိမူလကေ ပဉ္စစတ္တာလီသာနိ ဒွေ သတာနိ, ဧကဝီသတိမူလကေ ဆနဝုတိသတံ, ဒွါဝီသတိမူလကေ သတ္တစတ္တာလီသသတံ, တေဝီသတိမူလကေ အဋ္ဌနဝုတိ, သဗ္ဗမူလကေ ဧကူနပညာသာတိ ဧဝံ ဟေတုပဒံ အာဒိံ ကတွာ ဝိဘတ္တေသု ဧကမူလကာဒီသု –

စုဒ္ဒသေဝ သဟဿာနိ၊ ပုန သတ္တ သတာနိ စ။
ပုဋ္ဌာ ဟေတုပဒသ္မေဝ၊ ဧကမူလာဒိဘေဒတောတိ။

၃၉-၄၀. ဧဝံ ဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဧကမူလကတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ သဗ္ဗမူလကနယာ ပုစ္ဆာဘေဒံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အာရမ္မဏပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဒဿေတုံ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ** တိ ဣတော ဝတာ အာရမ္မဏ ပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဟေတုပစ္စယပရိယောသာနော ဧကမူလကနယော ဒဿိတော။ တတော ပရံ **အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ**တိ ဒုကမူလကံ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဣမံ ပဌမဒုကဉ္စေဝ အာရမ္မဏာဝိဂတဒုကဉ္စ ဒဿေတွာ သေသံ သ ငိ္ခတ္တံ။ **အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ** တိ အယံ ဩသာနဒုကောပိ န ဒဿိတော။ သစေ ပန ကတ္ထစိ တစနာမဂ္ဂေ သန္ဒိဿတိ, သောဝ တစနာမဂ္ဂေ ဂဟေတဗ္ဗော။ တတော ပရံ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန တိကမူလကာဒယော အဒဿေတွာဝ အဓိပတိပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဧကကာဒယော ဒဿေတုံ **အဓိပတိပစ္စယာ, အနန္တရပစ္စယာ, သမနန္တရပစ္စယာ, သဟဇာတပစ္စယာ, အညမညပစ္စယာ**တိ ဣတော ကမေဝ ဝုတ္တံ, တံ ဧကမူလကဝသေန တ သဗ္ဗမူလကဝသေန တ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၁. တတော ပရံ အဝိဂတပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဒုမူလကမေဝ ဒဿေတုံ – **အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အဝိဂတဟေတုဒုကော, အဝိဂတာရမ္မဏဒုကော, အဝိဂတာဓိပတိဒုကောတိ ပဋိပာဋိယာ တယော ဒုကေ ဝတွာ ပရိယောသာနေ စ အဝိဂတဝိဂတဒုကော ဧကော ဒုကော ဒဿိတော။ တတော အဝိဂတပစ္စယဝသေနေဝ တိမူလကံ ဒဿေတုံ – "အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ, အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ, အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ အနန္တရပစ္စယာ"တိ ဧဝံ ပဋိပာဋိယာ တယော တိကေ ဝတွာ "အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ ဝိဂတပစ္စယာ"တိ ပရိယောသာနတ္တိကော ဝုတ္တော။ တတော အဝိဂတပစ္စယဝသေနေဝ စတုမူလကံ ဒဿေတုံ "အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိပစ္စယာ, အဝိဂတပစ္စယာ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အနန္တရပစ္စယာ"တိ ဒွေဝ စတုက္ကေ ဝတွာ "ဝိဂတပစ္စယာ"တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ ဌပိတံ, သေသံ သဗ္ဗံ သငိ္ခတ္တံ။ တဿ သငိ္ခတ္တဘာဝံ ဒဿေတုံ "ဧကေကဿ ပဒဿ ဧကမူလကံ, ဒုမူလကံ, တိမူလကံ, သဗ္ဗမူလကံ အသမ္မုယှန္တေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ"န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယထာ ဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဟေတုအာဒိပဒဝသေန ဧကမူလကေ ဧကာဒသ ပုစ္ဆာသတာနိ ဆသတ္တတိ စ ပုစ္ဆာ။ပေ.။ သဗ္ဗမူလကေ ဧကူနပညာသံ, ဧဝံ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ ဧကမေကံ အာဒိံ ကတွာ အာရမ္မဏာဒိပဒဝသေန ဧကမေကဿ ပဒဿ ဧကမူလကေ ဧကာဒသ ပုစ္ဆာသတာနိ ဆသတ္တတိ စ ပုစ္ဆာ။ပေ.။ သဗ္ဗမူလကေ ဧကူနပညာသာတိ ဧကေကဿ ပဒဿ ဧကမူလကာဒိဘေဒေ သတ္တသတာဓိကာနိ စုဒ္ဒသ ပုစ္ဆာ သဟဿာနိ ဟောန္တိ။ တာသံ သဗ္ဗေသုပိ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု အယံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော –

ဒွတပညာသသဟဿာန-ဋ္ဌသတာနိ တီဏိ သတသဟဿာနိ။
ကုသလတ္တိကဿ ပုစ္ဆာ၊ အနုလောမနယမှိ သုဝိဘတ္တာ။

ယထာ စ ကုသလတ္တိကဿ, ဧဝံ ဝေဒနာတ္တိကာဒီနမ္ပိတိ သဗ္ဗေသုပိ ဒွတဝီသတိယာ တိကေသု –

ဧကသဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ဆ သတာနိ သတ္တသတ္တတိ။
သတသဟဿာနိ ပုစ္ဆာနံ၊ တိကဘေဒေ ပဘေဒတော။

သငိ္ခတ္တာ တစနာမဂ္ဂေ။

ဒုကေသု ပန "သိယာ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ"တိ ဧဝံ ဟေတုံ ပဋိစ္စ ဟေတု, ဟေတုံ ပဋိစ္စ နဟေတု, ဟေတုံ ပဋိစ္စ ဟေတု စ နဟေတု စ, နဟေတုံ ပဋိစ္စ နဟေတု, နဟေတုံ ပဋိစ္စ ဟေတု, နဟေတုံ ပဋိစ္စ ဟေတု စ နဟေတု စ, ဟေတုဉ္စ နဟေတုဉ္စ ပဋိစ္စ ဟေတု, ဟေတုဉ္စ နဟေတုဉ္စ ပဋိစ္စ နဟေတု, ဟေတုဉ္စ နဟေတုဉ္စ ပဋိစ္စ ဟေတု စ နဟေတု စာတိ ဧကမေကသ္မိံ ဒုကေ ဟေတုပစ္စယာဒီသု ဧကမေကသ္မိံ ပစ္စယေ နဝ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တာသု ဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဧကမူလကေ ဒွေဝသတာနိ သောဠသ စ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တာသု ဟေတုပစ္စယဿေဝ အညေန အသမ္ဘိန္နာ နဝ ပုစ္ဆာ ဂဟေတဗ္ဗာ, သေသာ အဋ္ဌ တရေန ဂဟိတာ။

တာသံ ဒုကမူလကာဒီသု တေဝီသတိယာ တရေသု ဧကေကံ နဝကံ အပနေတွာ ယာဝ သဗ္ဗမူလကာ အယံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော – ဒုကမူလကေ တာဝ ဧကမူလကေ ဒဿိတေသု ဒွဝီသု သောဠသာဓိကေသု ပုစ္ဆာသတေသု နဝ အပနေတွာ ဒွေ

သတာနိ သတ္တ စ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ, တထော နဝ အပနေတ္ဝာ တိမူလကေ အဋ္ဌနဝုတိသတံ။ ဧဝံ ပုရိမပုရိမတော နဝ နဝ အပနေတ္ဝာ စတုမူလကေ ဧကူနနဝုတိသတံ, ပဉ္စမူလကေ အသီတိသတံ, ဆမူလကေ ဧကသတ္တတိသတံ, သတ္တမူလကေ ဒွာသဋ္ဌိသတံ, အဋ္ဌမူလကေ တေပဏ္ဏာသသတံ, နဝမူလကေ စတုစတ္တာလီသသတံ, ဒသမူလကေ ပဉ္စတိံသသတံ, ဧကာဒသမူလကေ ဆဗ္ဗီသသတံ, ဒွာဒသမူလကေ သတ္တရသာဓိကသတံ, တေရသမူလကေ အဋ္ဌာဓိကသတံ, စုဒ္ဒသမူလကေ နဝနဝုတိ, ပန္နရသမူလကေ နဝုတိ, သောဠသမူလကေ ဧကာသီတိ, သတ္တရသမူလကေ ဒွာသတ္တတိ, အဋ္ဌာရသမူလကေ တေသဋ္ဌိ, ဧကူနဝီသတိမူလကေ စတုပညာသံ, ဝီသတိမူလကေ ပဉ္စစတ္တာလီသံ, ဧကဝီသတိမူလကေ ဆတ္တိံသံ, ဒွာဝီသတိမူလကေ သတ္တဝီသ, တေဝီသတိမူလကေ အဋ္ဌာရသ, သဗ္ဗမူလကေ နဝတိ။ ယထာ ပနေတာနိ ဟေတုပစ္စယဝသေန ဧကမူလကေ သောဠသာဓိကာနိ ဒွေဝ ပုစ္ဆာသတာနိ။ပေ.။ သဗ္ဗမူလကေ နဝ, ဧဝံ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ ဧကမေကံ အာဒိံ ကတ္ဝာ အာရမ္မဏာဒိပဒဝသေန ဧကေကသ္မိံ ပဒသ္မိံ ဧကမူလကေ သောဠသာဓိကာနိ ဒွေဝ ပုစ္ဆာသတာနိ။ပေ.။ သဗ္ဗမူလကေ နဝ တိ ဧကေကသ္မိံ ပဒသ္မိံ ဧကမူလကာဒိဘေဒေ ဒွေဝ ပုစ္ဆာ သဟဿာနိ သတ္တသတာနိ စ ပုစ္ဆာ ဟောန္တိ။ တာသံ သဗ္ဗေသုပိ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု အယံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော –

> စတုသဋ္ဌိသဟဿာနိ, ပုန အဋ္ဌသတာနိ စ။
> ပုစ္ဆာ ဟေတုဒုကသ္မိံ, အနုလောမနယေ မတာ။

ယထာ စ ဟေတုဒုကသ္မိံ, ဧဝံ သဟေတုကဒုကာဒီနမ္ပိတိ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ဒုကသတေ –

> သဋ္ဌိ သတသဟဿာနိ, စတ္တာရိ စ တတောပရံ။
> အသီတိ စ သဟဿာနိ, ပုစ္ဆာ ဒုကသတေ ဝိဒူ။

အယံ တာဝ သုဒ္ဓိကေ တိကပဋ္ဌာနေ စေဝ ဒုကပဋ္ဌာနေ စ ပုစ္ဆာနံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော။

ယံ ပန တတော ပရံ ဒွာဝီသတိ တိကေ ဂဟေတွာ ဒုကသတေ ပက္ခိပိတွာ **ဒုကတိကပဋ္ဌာနံ** နာမ ဒေသိတံ, တတ္ထ “သိယာ ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဒွာဝီသတိယာ တိကေသု ဧကေကံ တိကံ ဒုကာနံ သတေန သတေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနံ ပုစ္ဆာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗေသံ ဧကမူလကာဒီနံ ဝသေန ဂဟေတွာ ပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယမ္ပိ တတော ပရံ ဒုကသတံ ဂဟေတွာ ဒွာဝီသတိယာ တိကေသု ပက္ခိပိတွာ **တိကဒုကပဋ္ဌာနံ** နာမ ဒေသိတံ, တတ္ထာပိ “သိယာ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဒုကသတေ ဧကေကံ ဒုကံ ဒွာဝီသတိယာ တိကေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနံ ပုစ္ဆာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗေသံ ဧကမူလကာဒီနံ ဝသေန ဂဟေတွာ ပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယမ္ပိ တတော ပရံ တိကေ တိကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ **တိကတိကပဋ္ဌာနံ** နာမ ဒေသိတံ, တတ္ထာပိ “သိယာ ကုသလံ သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဒွာဝီသတိယာ တိကေသု ဧကေကံ တိကံ သေသေဟိ ဧကဝီသတိယာ တိကေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနံ ပုစ္ဆာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗေသံ ဧကမူလကာဒီနံ ဝသေန ဂဟေတွာ ပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ယမ္ပိ တတော ပရံ ဒုကေ ဒုကေသုယေဝ ပက္ခိပိတွာ **ဒုကဒုကပဋ္ဌာနံ** နာမ ဒေသိတံ, တတ္ထာပိ “သိယာ ဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဒုကသတေ ဧကေကံ ဒုကံ သေသေဟိ နဝနဝုတိယာ ဒုကေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနံ ပုစ္ဆာနံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗေသံ ဧကမူလကာဒီနံ ဝသေန ဂဟေတွာ ပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တထာဂတေန ဟိ သဗ္ဗမ္ပေတံ ပဘေဒံ ဒဿေတွာဝ ဒေဝပရိသာယ ဓမ္မော ဒေသိတော, ဓမ္မသေနာပတိဿ ပန တေန “အဇ္ဇ ဣဒ္ဓိဗလေန ဒေသိတ”န္တိ သင်္ခိပိတွာ နယဒဿန မတ္တေနေဝ ဒေသနာ အက္ခာတာ။ ထေရေနာပိ သင်္ခိပိတွာဝ တစနာမဂ္ဂေ ပဝတ္တိတော, သော ထေရေန ပဝတ္တိတနယေ နေဝ သင်္ဂီတိကာလေ သင်္ဂဟံ အာရောပိတော။

တံ ပနသ္သ သင်္ခေပနယံ ဒဿေတုံ **တိကဉ္စ ပဌာနဝရ** န္တိ အယံ ကထာ ဌပိတာ။ တဿတ္ထော – **တိကဉ္စ ပဌာနဝရ**န္တိ ပဝရံ တိကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **ဒုကုတ္တမ** န္တိ ဥတ္တမံ သေဋ္ဌံ ဒုကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **ဒုကတိကဉ္စေဝ** တိ ဒုကတိကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **တိကဒုကဉ္စ** တိ တိကဒုကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **တိကတိကဉ္စေဝ** တိ တိကတိကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **ဒုကဒုကဉ္စ** တိ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနဉ္စ။ **ဆ အနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ** တိ ဧတေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော သုဋ္ဌု ဂမ္ဘီရာ ဆ နယာ အနုလောမမှိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ တတ္ထ ဒွေ အနုလောမာနိ – ဓမ္မာနုလောမဉ္စ ပစ္စယာနုလောမဉ္စ။ တတ္ထ ''ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော''တိ ဧဝံ အဘိဓမ္မမာတိကာပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ဓမ္မာနံ အနုလောမဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ဓမ္မာနုလောမံ** နာမ။ ''ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ''တိ ဧဝံ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယာနံ အနုလောမဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ပစ္စယာနုလောမံ** နာမ။

တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ ''တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ.။ ဆ အနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ အယံ ကထာ ဓမ္မာနုလောမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဣဓ ပန အယံ ကထာ တသ္မိံ ဓမ္မာနုလောမေ ပစ္စယာနုလောမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ''ဆ အနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ အဋ္ဌကထာကထာယ ဓမ္မာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ ''ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ''တိ ဧဝံ ပဝတ္တေ ပစ္စယာနုလောမေ ဧတေ ဓမ္မာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ''ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသု အနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနေ ကုသလတ္တိကမတ္တဿေဝ ဝသေန အယံ ဣမသ္မိံ ပဋိစ္စဝာရဿ ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ သင်္ခိပိတွာ ပုစ္ဆာပဘေဒေ ဒဿိတော။ သေသေသု ပန တိကေသု သေသပဋ္ဌာနေသု စ ဧကောပိ ပုစ္ဆာ န ဒဿိတာ။ တတော ပရေသု ပန သဟဇာတတရာဒီသု ကုသလတ္တိကဿာပိ ဝသေန ပုစ္ဆံ အနုဒ္ဓရိတွာ လဗ္ဘမာနကဝသေန ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဒဿိတံ။ ''ဆ အနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ ဝစနတော ပန ဣမသ္မိံ ပစ္စယာနုလောမေ ဆပိ ဧတေ ပဋ္ဌာနနယာ ပုစ္ဆာဝသေန ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ ပဋ္ဌာနံ ဝဏ္ဏယန္တာနဉ္ဟိ အာစရိယာနံ ဘာရော ဧသောတိ။

၂. ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၄၂-၄၄. ဣဒါနိ ပစ္စနီယံ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ န ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အနုလောမပုစ္ဆာဟိ သမပ္ပမာဏောဝ ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒော။ တေနေဝေတ္ထ ''ယထာ အနုလောမေ ဟေတုပစ္စယော ဝိတ္ထာရိတော, ဧဝံ ပစ္စနီယေပိ နဟေတုပစ္စယော ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော''တိ ဝတွာ ပုန ပရိယောသာနေ ''ယထာ အနုလောမေ ဧကေကဿ ပဒဿ ဧကမူလကံ, ဒုမူလကံ, တိမူလကံ, စတုမူလကံ ယာဝ တေဝီသတိမူလကံ, ဧဝံ ပစ္စနီယေပိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ''န္တိ ဝုတ္တံ။ **တေဝီသတိမူလက**န္တိ ဣဒဉ္စေတ္ထ ဒုမူလကံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပရိယောသာနေ ပန သဗ္ဗမူလကံ စတုဝီသတိမူလကမ္ပိ ဟောတိယေဝ။ တံ သဗ္ဗံ သင်္ခိတ္တမေဝါတိ။

တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ.။ ဆ ပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ တိ ဧတ္ထာပိ ဒွေ ပစ္စနီယာနိ – ဓမ္မပစ္စနီယဉ္စ ပစ္စယပစ္စနီယဉ္စ။ တတ္ထ ''ကုသလာ ဓမ္မာ''တိ ဧဝံ အဘိဓမ္မမာတိကာပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ဓမ္မာနံ ''န ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ န ကုသလော ဓမ္မော''တိ ပစ္စနီယဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ဓမ္မပစ္စနီယံ** နာမ။ ''နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ''တိ ဧဝံ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယာနံ ပစ္စနီယဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ပစ္စယပစ္စနီယံ** နာမ။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ ''တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ.။ ဆ ပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ အယံ ကထာ ဓမ္မပစ္စနီယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဣဓ ပန အယံ ကထာ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ ပစ္စယပစ္စနီယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ''ဆ ပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ အဋ္ဌကထာကထာယ ဓမ္မပစ္စနီယေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ န ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာတိ ဧဝံ ပဝတ္တေ ပစ္စယပစ္စနီယေ ဧတေ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသု အနုလောမတိကပဋ္ဌာနေယေဝ ကုသလတ္တိကမတ္တဿ ဝသေန အယံ ဣမသ္မိံ ပဋိစ္စဝာရဿ ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ သင်္ခိပိတွာ ပုစ္ဆာပဘေဒေ ဒဿိတော။ သေသေသု ပန တိကေသု သေသပဋ္ဌာနေသု စ ဧကောပိ ပုစ္ဆာ န ဒဿိတာ။ တတော ပရေသု ပန သဟဇာတတရာဒီသု ကုသလတ္တိကဿာပိ ဝသေန ပုစ္ဆံ အနုဒ္ဓရိတွာ လဗ္ဘမာနကဝသေန ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဒဿိတံ။ ''ဆ ပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ''တိ ဝစနတော ပန ဣမသ္မိံ ပစ္စယပစ္စနီယေ ဆပိ ဧတေ ပဋ္ဌာနနယာ ပုစ္ဆာဝသေန ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ ပဋ္ဌာနံ ဝဏ္ဏယန္တာနဉ္ဟိ အာစရိယာနံ ဘာရော ဧသောတိ။

၃. အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၄၅-၄၈. ဣဒါနိ အနုလောမပစ္စနီယံ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ "ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏပစ္စယာ။ပေ။ ဟေတုပစ္စယာ နအဝိဂတပစ္စယာ"တိ ဟေတုပဒဿ သေသေသု တေဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကေကေန သဒ္ဓိံ ယောဇနာဝသေန ဟေတုပဒါဒိကေ ဧကမူလကေ တေဝီသတိ အနုလောမပစ္စနီယာနိ။ တေသု ဧကေကသ္မိံ ဧကူနပညာသံ ကတ္ဝာ သတ္တဝီသာဓိကာနိ ဧကာဒသ ပုစ္ဆာသတာနိ ဟောန္တိ။ ဒုမူလကေ ပန ဟေတာရမ္မဏပဒါနံ သေသေသု ဒ္ဝါဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကေကေန သဒ္ဓိံ ယောဇနာဝသေန ဒ္ဝါဝီသတိ အနုလောမပစ္စနီယာနီတိ ဧဝံ အနုလောမေ ဝုတ္တေသု သဗ္ဗေသု ဧကမူလကာဒီသု ဧကေကံ ပဒံ ပရိဟာပေတ္ဝာ အဝသေသာနံ ဝသေန ပုစ္ဆာဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧကမူလကာဒီသု စေတ္ထ ယာ ပုစ္ဆာ ပါဠိယံ အာဂတာ, ယာ စ န အာဂတာ, တာ သဗ္ဗာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ။ ဆ အနုလောမပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧတ္ထ ပန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒွေဝ အနုလောမပစ္စနီယာနိ – ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယံ ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယဉ္စ။ တတ္ထ "ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ ဧဝံ အဘိဓမ္မမာတိကာပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ဓမ္မာနံ "ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ န ကုသလော ဓမ္မော"တိ အနုလောမပစ္စနီယဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယံ** နာမ။ "ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏပစ္စယာ"တိ ဧဝံ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု လဗ္ဘမာနပဒါနံ အနုလောမပစ္စနီယဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယံ** နာမ။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ "တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ။ ဆ အနုလောမပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ"တိ အယံ ကထာ ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဣဓ ပန အယံ ကထာ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ "ဆ အနုလောမပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ"တိ အဋ္ဌကထာကထာယ ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာတိ ဧဝံ ပဝတ္တေ ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယေ ဧတေ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသု အနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနေယေဝ ကုသလတ္တိကမတ္တဿ ဝသေန အယံ ဣမသ္မိံ ပဋိစ္စဝါရဿ ပဏ္ဏတ္တိဝါရေ သင်္ခိပိတ္ဝာ ပုစ္ဆာပဘေဒော ဒဿိတော။ သေသေသု ပန တိကေသု သေသပဋ္ဌာနေသု စ ကောပိ ပုစ္ဆာ န ဒဿိတာ။ တတော ပရေသု ပန သဟဇာတဝါရာဒီသု ကုသလတ္တိကဿာပိ ဝသေန ပုစ္ဆံ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ လဗ္ဘမာနက ဝသေန ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဒဿိတံ။ "ဆ အနုလောမပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ"တိ ဝစနတော ပန ဣမသ္မိံ ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယေ ဆပိ ဧတေ ပဋ္ဌာနနယာ ပုစ္ဆာဝသေန ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ ပဋ္ဌာနံ ဝဏ္ဏယန္တာနဉ္ဟိ အာစရိယာနံ ဘာရော ဧသောတိ။

၄. ပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၄၉-၅၂. ဣဒါနိ ပစ္စနီယာနုလောမံ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ **သိယာ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အနုလောမပစ္စနီယပုစ္ဆာဟိ သမပ္ပမာဏော ဧဝ ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒေါ။ ဧကမူလကာဒီသု စေတ္ထ ယာ ပုစ္ဆာ ပါဠိယံ အာဂတာ, ယာ စ န အာဂတာ, တာ သဗ္ဗာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ။ ဆ ပစ္စနီယာနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧတ္ထာပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒ္ဝေ ပစ္စယာနုလောမာနိ – ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမံ ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဉ္စ။ တတ္ထ "ကုသလာ ဓမ္မာ"တိ ဧဝံ အဘိဓမ္မမာတိကာပဒေဟိ သင်္ဂဟိတာနံ ဓမ္မာနံ "နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော"တိ ပစ္စနီယာနုလောမဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမံ** နာမ။ "နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ"တိ ဧဝံ စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု လဗ္ဘမာနပဒါနံ ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဒေသနာဝသေန ပဝတ္တံ **ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမံ** နာမ။ တတ္ထ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ "တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ။ပေ။ ဆ ပစ္စနီယာနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ"တိ အယံ ကထာ ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ ဣဓ ပန အယံ ကထာ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ "ဆ ပစ္

စနီယာနုလောမမှ်ဟိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ’’တိ အဋ္ဌကထာယ ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီ ရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပနောကာသေ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာတိ ဧဝံ ပဝတ္တော ပစ္စယပစ္စ နီယာနုလောမေ ဧတေ ဓမ္မာနုလောမေယေဝ တိကပဋ္ဌာနာဒယော ဆ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တေသု အနုလောမတိကပဋ္ဌာနေယေဝ ကုသလတ္တိကမတ္တဿပိ ဝသေန အယံ ဣမသ္မိံ ပဋ္ဌိစ္စတရဿ ပဏ္ဏ ဏတ္တိတရေ သင္ခိပိတ္ဝာ ပုစ္ဆာပဘေအော ဒဿိတော။ သေသေသု ပန တိကေသု သေသပဋ္ဌာနေသု စ ကောပိ ပုစ္ဆာ န ဒ ဿိတာ။ တတော ပရေသု ပန သဟဇာတတရာဒီသု ကုသလတ္တိကဿပိ ဝသေန ပုစ္ဆံ အနုဒ္ဓရိတ္ဝာ လဗ္ဘမာနကဝ သေန ဝိဿဇ္ဇနမေဝ ဒဿိတံ။ ‘‘ဆ ပစ္စနီယာနုလောမမှ်ဟိ နယာ သုဂမ္ဘီရာ’’တိ ဝစနတော ပန ဣမသ္မိံ ပစ္စယပစ္စနီ ယာနုလောမေ ဆပိ ဧတေ ပဋ္ဌာနနယာ ပုစ္ဆာဝသေန ဥဒ္ဒရိတ္ဝာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ ပဋ္ဌာနံ ဝဏ္ဏယန္တာနညဟိ အာစရိယာနံ ဘာရော ဧသောတိ။

ပုစ္ဆာတရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ကုသလတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၁. ပဋိစ္စဝါရဝဏ္ဏနာ

၁. ပစ္စယာနုလောမံ

(၁.) ဝိဘင်္ဂဝါရော

၅၃. ဣဒါနိ ယာ တေသု ပဏ္ဏတ္တိတရေ ကုသလတ္တိကံ နိဿာယ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ဧကူနပညာသံ အာဒိံ ကတွာ နယမတ္တံ ဒဿေန္တေန အပရိမာဏာ ပုစ္ဆာ ဒဿိတာ။ တတ္ထ ကုသလာကုသလာဒီနံ သဟုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော ယာ ပုစ္ဆာ “ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ”တိ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇနံ န လဘန္တိ။ တာ ပဟာယ ယာ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘန္တိ, တာယေဝ ဝိဿဇ္ဇေတုံ အယံ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိနာ နယေန ပဋိစ္စဝါရဿ နိဒ္ဒေသဝါရော အာရဒ္ဓော။

တတ္ထ သိယာ – သစေ ဣမာ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ဧကူနပညာသံ ပုစ္ဆာ သဗ္ဗသော ဝိဿဇ္ဇနံ န လဘန္တိ, အထ ကသ္မာ ဒဿိတာ? နနု ယာ လဘန္တိ, တာယေဝ ဒဿေတဗ္ဗာတိ? အာမ, ဒဿေတဗ္ဗာ သိယုံ။ တထာ ဒဿိယမာနာ ပန သဗ္ဗေသု တိကဒုကပဋ္ဌာနာဒီသု ဧကေကသ္မိံ တိကေ, ဒုကေ, ဒုကတိကေ, တိကဒုကေ, တိကတိကေ, ဒုကဒုကေ စ သင်္ခေပံ အကတွာ ဒဿေတဗ္ဗာယေဝ ဘဝေယျုံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ယာ ကုသလတ္တိကေ လဘန္တိ, န တာယေဝ ဝေဒနာတ္တိကာဒီသု။ ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယေ စ တိကပဋ္ဌာနေ ဝိတက္ကတ္တိကပီတိတ္တိကာနံ ဝိဿဇ္ဇနေ သဗ္ဗာပေတာ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘန္တိ, တသ္မာ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ဧကေကသ္မိံ တိကေ ယတ္တကာဟိ ပုစ္ဆာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ သဗ္ဗာ ကုသလတ္တိကေ ဒဿိတာ။ ဧဝံ ဒဿိတာသု ဟိ ယာ တတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနံ န လဘန္တိ, တာ ပဟာယ ယာ လဘန္တိ, တာ ဝုစ္စမာနာ သက္ကာ သုခေန ဝိဇာနိတုန္တိ သုခေန ဝိဇာနနတ္ထံ သဗ္ဗာပိ ကုသလတ္တိကေ ဒဿိတာ။ ယာ ပနေတ္ထ ဝိဿဇ္ဇနံ န လဘန္တိ, တာ ပဟာယ ယာ လဘန္တိ, တာယေဝ ဝိဿဇ္ဇိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ**တိ စတုဘူမကကုသလဓမ္မေသု ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိဘေဒံ ဧကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ပဋိဂန္တွာ သဟုပ္ပတ္တိသင်္ခါတေန သဒိသဘာဝေန ပတွာ, တေန သဒ္ဓိံ ဧကတော ဥပ္ပတ္တိဘာဝံ ဥပဂန္တွာတိ အတ္ထော။ **ကုသလော ဓမ္မော**တိ စတုဘူမကကုသလဓမ္မေသုယေဝ သညာက္ခန္ဓာဒိဘေဒေါ ဧကော ဓမ္မော။ **ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ဥပ္ပါဒတော ယာဝ နိရောဓဂမနာ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇတိ, နိဗ္ဗတ္တတီတိပိ အတ္ထော ။ အတ္တာနံ လဘတိ, ဥပ္ပါဒါဒယော တယောပိ ခဏေ ပါပုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဟေတုပစ္စယာ**တိ ကုသလဟေတုနာ ဟေတုပစ္စယဘာဝံ သာဓေန္တေန။

ဧဝံ “ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ ပုစ္ဆာယ “ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝတွာ ဣဒါနိ ယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ ဓမ္မံ ခန္ဓဝသေန ဒဿေတုံ **ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓ**န္တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဧက**န္တိ ဝေဒနာဒီသု စတူသု ယံကိဉ္စိ ဧကံ။ **တယော ခန္ဓာ**တိ ယော ယော ပစ္စယဘာဝေန ဂဟိတော, တံ တံ ဌပေတွာ အဝသေသာ တယော ခန္ဓာ။ **တယော ခန္ဓေ**တိ ဝေဒနာဒီသု ယော ဧကော ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဂဟိတော, တံ ဌပေတွာ သေသေ တယော။ **ဒွေ ခန္ဓေ**တိ ဝေဒနာသညာဒုကာဒီသု ဆသု ဒုကေသု ယေကေစိ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ။ **ဒွေ ခန္ဓာ**တိ ယေ ယေ ပစ္စယဘာဝေန ဂဟိတာ, တေ တေ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဒွေ ခန္ဓာ ကုသလဟေတုနာ ဟေတုပစ္စယဘာဝံ သာဓေန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။

ယသ္မာ ပန ဧကော ခန္ဓော ဧကဿေဝ ဒွိန္နံယေဝ ဝါ, ဒွေ ဝါ ပန ဧကဿေဝ ပစ္စယော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ “ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော, ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ, ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဧကော ခန္ဓော”တိ န ဝုတ္တံ။ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိအာဒီသုပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပ**န္တိ ဣဒံ ပဋိစ္စတ္ထဿ သဟဇာတတ္ထတ္တာ ယံ ကုသလေန သဟဇာတတ္တေဝ ဟေတုပစ္စယဉ္စ လဘတိ, တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပရတောပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု အယမေဝ နယော။

ဝိပါကာဗျာကတံ ကိရိယာဗျာကတန္တိ ဧတ္ထ ဟေတုပစ္စယာဘာဝတော အဟေတုကံ, ရူပေန သဒ္ဓိံ အနုပ္ပတ္တိတော အာရုပ္ပဝိပါကဉ္စ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ**တိ ကဋတ္တာရူပသင်္ခါတဿ အဗျာကတဿ အဗျာကတံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဝိပါကာဗျာကတ**န္တိ တသ္မိံ ခဏေ ဝိဇ္ဇမာနာဗျာကတဝသေန ဝုတ္တံ။ **ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု, ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ**တိ ဣဒံ ကဋတ္တာရူပဂ္ဂဟဏေန ဝတ္ထုမ္ပိ ဂဟိတေပိ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာနံ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

ဧကံ မဟာဘူတန္တိအာဒိ ရူပါဗျာကတံ ပဋိစ္စ ရူပါဗျာကတဿ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ **ဧကံ ခန္ဓ**န္တိအာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ပနေတ္ထ အတ္ထယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ရူပါဗျာကတမ္ပိ ဘူတေ ပဋိစ္စ ဘူတာနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဝတွာ ဣဒါနိ ဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပါနံ ဥပ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ **မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာန**န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေ ဥပါဒါရူပန္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ, ဣတရဒွယံ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ? မဟာဘူတေပိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ။ ယဉ္ဟိ ဟေဋ္ဌာ "စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ကဋတ္တာ စ ရူပ"န္တိ ဒဿိတံ, တံ န ကေဝလံ ခန္ဓေယေဝ စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, မဟာဘူတေပိ ပန ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ပဝတ္တေယေဝ, ကဋတ္တာရူပံ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ။ **ဥပါဒါရူပ**န္တိ တဿေဝ ဥဘယဿ ဝိသေသနံ။

ကုသလေ ခန္ဓေ စ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္ထ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာဝ မဟာဘူတာ ဂဟိတာ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပ**န္တိ ဧတ္ထ ပန ဘူတရူပမ္ပိ ဥပါဒါရူပမ္ပိ ဂဟိတံ။ "ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ"တိအာဒိနာ နယေန ဟိ ဘူတရူပမ္ပိ ခန္ဓေ စ မဟာဘူတေ စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဥပါဒါရူပ**န္တိ ဝုတ္တနယေန ဥပါဒါရူပမ္ပိ။ **အကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စာ**တိ ပဉ္ဟာဝိဿဇ္ဇနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ ဟေတုပစ္စယေ နဝ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ တာယေဝ ဟိ ဧတ္ထ လဗ္ဘန္တိ, သေသာ စတ္တာလီသ မောဃပုစ္ဆာတိ န ဝိဿဇ္ဇိတာ။ ဣမိနာ ဥပါယေန အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာနံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ တတ္ထ ပန ဝိစာရေတဗ္ဗယုတ္တကမေဝ ဝိစာရယိဿာမ။

၅၄. အာရမ္မဏပစ္စယေ တာဝ ရူပဿ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန အနုပ္ပတ္တိတော တာသု နဝသု ရူပမိဿကာ ပဟာယ တိဿောဝ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ တေနေဝ စ ကာရဏေန "ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ"တိ ဝတွာ "ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထူ"တိ န ဝုတ္တံ။ န ဟိ တံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၅၅. အဓိပတိပစ္စယေ **ဝိပါကာဗျာကတ**န္တိ လောကုတ္တရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေနေဝေတ္ထ "ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ"တိ န ဂဟိတံ။ သေသံ ဟေတုပစ္စယသဒိသမေဝ။

၅၆. အနန္တရသမနန္တရေသုပိ ရူပံ န လဗ္ဘတီတိ အာရမ္မဏပစ္စယေ ဝိယ တိဿောဝ ပုစ္ဆာ။

၅၇. သဟဇာတပစ္စယေ **ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ**တိ ပဉ္စဝေါကာရေ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ပန ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ "ဩက္ကန္တိက္ခဏေ"တိ အာဂတံ, တမ္ပိ ဣမိနာ သဒ္ဓိံ အတ္ထတော ဧကံ, ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ နာနန္တံ။ အပိစ "တိဏ္ဏံ သန္နိပါတာ ဂဗ္ဘဿ အဝက္ကန္တိ ဟောတီ"တိ (မ. နိ. ၁.၄၀၈) ဝစနတော **ဩက္ကန္တီ**တိ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓိယာဝေတံ နာမံ။ **ပဋိသန္ဓီ**တိ သဗ္ဗဘဝသာဓာရဏံ။ ဣဓ ပန "ကဋတ္တာ စ ရူပ"န္တိအာဒိဝစနတော ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓိယေဝ အဓိပ္ပေတာ။ သာ ဟိ ရူပဿပိ အရူပဿပိ ပစ္စယဘာဝဉ္စေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နဘာဝဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ, တသ္မာ ပရိပုဏ္ဏဝိဿဇ္ဇနာ ဟောတီတိ ဂဟိတာ။ **ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတ**န္တိ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေသု ပထဝီပါသာဏာဒီသု မဟာဘူတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယဝိဘင်္ဂဝါရသ္မိဉ္ဟိ စတ္တာရော မဟာဘူတာတိ အဇ္ဈတ္တိကဉ္စ ဗာဟိရဉ္စ ဧကတော ကတွာ ဂဟိတံ။ သင်္ခေပဒေသနာ ဟိ သာ။ အယံ ပန ဝိတ္ထာရဒေသနာ, တသ္မာ သဗ္ဗံ ဝိဘဇိတွာ ဒဿေန္တော "ဗာဟိရံ ဧကံ မဟာဘူတ"န္တိအာဒိမာဟ။ **အသညသတ္တာနံ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စာ**တိ ဒွိသန္တတိသမုဋ္ဌာနဘူတဝသေန ဝုတ္တံ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ **ကဋတ္တာရူပ**န္တိ ဣဒံ ပန ကမ္မသမုဋ္ဌာနဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ **ဥပါဒါရူပ**န္တိ ဥတုသမုဋ္ဌာနဝသေနေဝ။

၅၈. အညမညပစ္စယေ **ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု, ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ**တိ စတုန္နမ္ပိ ခန္ဓာနံ ဧကတော ဝတ္ထုနာ အညမညပစ္စယတံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။

၅၉. နိဿယပစ္စယေ ယသ္မာ ပဋ္ဌိစ္စတ္ထော နာမ သဟဇာတတ္ထော, တသ္မာ ယာ ဟေဋ္ဌာ ပစ္စယဝိဘင်္ဂတရေ စက္ခာယတနာဒီနံ နိဿယပစ္စယတာ ဒဿိတာ, န သာ ဂဟိတာ။ စက္ခာယတနာဒီနိ ဟိ ပုရေဇာတာနိ ဟုတ္ဝာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, ဣဓ သဟဇာတမေဝ လဗ္ဘတိ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ – ''နိဿယပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယသဒိသော''တိ။

၆၀. ဥပနိဿယပစ္စယေ ရူပဿ ဥပနိဿယပစ္စယာဘာဝတ တီဏေဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တိ, တေန ဝုတ္တံ ''အာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ''န္တိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ န သဗ္ဗေ ကုသလာကုသလာဗျာကတာ အာရမ္မဏူပနိဿယံ လဘန္တိ, ယေ ပန လဘန္တိ, တေသံ ဝသေနေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၁. ပုရေဇာတပစ္စယေ **ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ** တိ ဝတ္ထုံ ပဋ္ဌိစ္စ ဝတ္ထုနာ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ **ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓ** န္တိ ဧတ္ထ ယံ ဝိပါကာဗျာကတဿ ဝတ္ထု ပြကန္တိက္ခဏေ သဟဇာတပစ္စယော ဟောတိ, တံ ပုရေဇာတပစ္စယဘာဇနီယတ္တာ ဣဓ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယေပိ ကုသလာဒယော အာရုပ္ပေ ပုရေဇာတပစ္စယံ န လဘန္တိ, တေပိ ပုရေဇာတပစ္စယဘာဇနီယတောယေဝ ဣဓ န ဂဟေတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏံ ပန နိယမ တော ပုရေဇာတပစ္စယဘာဝံ န လဘတိ။ ရူပာယတနာဒီနိ ဟိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံယေဝ ပုရေဇာတပစ္စယတံ သာဓေန္တိ, မနော ဝိညာဏဓာတုယာ အတီတာနာဂတာနိပိ အာရမ္မဏံ ဟောန္တိယေဝ။ တသ္မာ ဣဓ န ဂဟိတံ။ ခန္ဓဝသေန ဟိ အယံ ဒေသနာ, န ဝိညာဏဓာတုဝသေန။ ''ဝိပါကာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓ''န္တိ ဒေသနာယ စ သဗ္ဗာပိ ဝိညာဏဓာတုယော ဂဟိတာ, န စက္ခုဝိညာဏဓာတုအာဒယော ဧဝာတိ။

ပစ္ဆာဇာတော ကုသလာကုသလာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ, အဗျာကတဿပိ ဥပတ္တမ္ဘကောဝ န ဇနကော, တသ္မာ ''ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ''တိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ဧကဓမ္မောပိ နတ္ထီတိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ န ကတံ။

၆၂. အာသေဝနပစ္စယေ ကာမံ သဗ္ဗာ ကိရိယာ အာသေဝနပစ္စယံ န လဘန္တိ, လဗ္ဘမာနဝသေန ပန ''ကိရိယာဗျာကတ''န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဇဝနကိရိယာဝေတ္ထ ဂဟိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၃. ကမ္မပစ္စယေ ကုသလာကုသလေသု ဧကက္ခဏိကော ကမ္မပစ္စယော ဝေဒိတဗ္ဗော, တထာ ကိရိယာဗျာကတေ။ ဝိပါကာဗျာကတေ ပန နာနာက္ခဏိကောပိ, တထာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ မဟာဘူတာနံ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ပန ဧကက္ခဏိကော။ ကဋတ္တာရူပာနံ နာနာက္ခဏိကောဝ တထာ အသညသတ္တရူပာနံ။ ကဋတ္တာရူပံ ပနေတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ သေသံ န ဧကန္တတော ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ ဥပာဒါရူပန္တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣဓ ကမ္မသမုဋ္ဌာနမေဝ အဓိပ္ပေတံ။

၆၄. ဝိပါကပစ္စယေ ကုသလာကုသလံ ကိရိယဉ္စ န လဗ္ဘတီတိ အဗျာကတဝသေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ **စိတ္တ သမုဋ္ဌာန** န္တိ ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနမေဝ။ **ကဋတ္တာရူပ** န္တိ ယထာလာဘဝသေန ဣန္ဒြိယရူပဉ္စ ဝတ္ထုရူပဉ္စ။ **ဥပါဒါရူပ** န္တိ တဒဝသေသံ တသ္မိံ သမယေ ဝိဇ္ဇမာနကံ ဥပါဒါရူပံ။

၆၅. အာဟာရပစ္စယေ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကုသလာဒီနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ အရူပာဟာရဝသေန ဥပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, တထာ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ မဟာဘူတာနံ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာန** န္တိ ဘဝင်္ဂါဒိစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ။ **အာဟာရသမုဋ္ဌာန** န္တိ ကဗဠီကာရာဟာရသမုဋ္ဌာနံ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာန** န္တိ ကုသလာကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနမေဝ။ ပစ္စယဝိဘင်္ဂတရေ အာဟာရပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ပဉ္စမံ ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဒဿိတော, ဣဓ ပန ကုသလံ ဓမ္မန္တိ ပုစ္ဆာဝသေန ပဉ္စမံ အရူပာဟာရာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၆. ဣန္ဒြိယပစ္စယေ ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဣန္ဒြိယပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ပဉ္စမံ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနိ ဒဿိတာနိ, ဣဓ ပန ကုသလာ ဒိပုစ္ဆာဝသေန ပဉ္စမံ အရူပိန္ဒြိယာနံ ပစ္စယတာ ဒဿိတာ။ တတ္ထ ကုသလာဒီသု ယထာလာဘဝသေန အရူပိန္ဒြိယာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ အသညသတ္တာနံ ဘူတရူပေသုပိ ဇီဝိတိန္ဒြိယန္တိ။

၆၇. ဈာနမဂ္ဂပစ္စယေသု ဟေတုပစ္စယသဒိသမေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ, တေနေဝေတ္ထ ''ဟေတုပစ္စယသဒိသ''န္တိ ဝုတ္တံ။

၆၈. သမ္ပယုတ္တပစ္စယေ ဝိသ္သဇ္ဇနံ အာရမ္မဏပစ္စယဂတိကံ, တေနေဝေတ္ထ ''အာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ''န္တိ ဝုတ္တံ။

၆၉. ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေ **ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ, ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ, ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ **ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ဝတ္ထုနာ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ**တိ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ခန္ဓေဟိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယတံ သာဓေန္တေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ သေသဝိသ္သဇ္ဇနေသုပိ **ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိအာဒီသုပိ ဝုတ္တနယေ နေဝတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိပာကာဗျာကတေ စေတ္ထ ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏေန စက္ခာဒီနိ သင်္ဂဟိတဗ္ဗာနိ။ **ဂေါ မဟာဘူတန္တိ**အာဒိ ရူပာဗျာကတသ္သ ပစ္စယဘာဝံ ဒသ္သေတုံ ဝုတ္တံ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာန** န္တိ အဗျာကတစိတ္တသမုဋ္ဌာနမ္ပိ ကုသလာကုသလစိတ္တသမုဋ္ဌာနမ္ပိ။

၇၀. အတ္ထိပစ္စယေ သဗ္ဗံ သဟဇာတပစ္စယဂတိကံ။ တေနေဝေတ္ထ ''သဟဇာတပစ္စယသဒိသ''န္တိ ဝုတ္တံ။

၇၁-၇၂. နတ္ထိဝိဂတာ အာရမ္မဏပစ္စယဂတိကာ, အဝိဂတံ သဟဇာတဂတိကံ။ တေနေဝေတ္ထ ''အာရမ္မဏပစ္စယသဒိသံ, သဟဇာတပစ္စယသဒိသ''န္တိ ဝုတ္တံ ။ **ဣမေ တေဝီသတိ ပစ္စယာ**တိ သင်္ခိပိတ္ဝာ ဒသ္သိတာနံ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ **ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ**တိ ယာ ပုစ္ဆာ ဝိသ္သဇ္ဇနံ လဘန္တိ, တာသံ ဝသေန ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ။ အယံ ဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ကေမူလကေ ပစ္စယာနုလောမေ ပဋိစ္စတရသ္သ ကုသလတ္တိကဝိသ္သဇ္ဇနေ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

(၂.) သင်္ချာတရော

၇၃. ဣအာနိ ယေ တ္တေ ဟေတုပစ္စယာဒီသု ဧကေကသ္မိံ ပစ္စယေ ဝိသ္သဇ္ဇနတရာ လဒ္ဓာ, တေ ဂဏနဝသေန ဒသ္သေတုံ **ဟေတုယာ နတ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဟေတုယာ နတတိ ဟေတုပစ္စယေ နဝ ပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနတရာ ဟောန္တိ။ သေယျထိဒံ – ကုသလေန ကုသလံ, ကုသလေန အဗျာကတံ, ကုသလေန ကုသလာဗျာကတံ; အကုသလေန အကုသလံ, အကုသလေန အဗျာကတံ, အကုသလေန အကုသလာဗျာကတံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတံ, အကုသလာဗျာကတေန အဗျာကတန္တိ။

အာရမ္မဏေ တီဏီတိ ကုသလေန ကုသလံ, အကုသလေန အကုသလံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ **အဓိပတိယာ နတ**တိ ဟေတုယာ ဝုတ္တသဒိသာဝ။ ဒ္ဝတဒသသု ဟိ ပစ္စယေသု နဝ နတတိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေသုပိ ပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနာနိ ဟေတုပစ္စယသဒိသာနေဝ။ ဝိဘင်္ဂေ ပန အတ္ထိ ဝိသေသော။ ဒသသု ပစ္စယေသု တီဏိ တီဏီတိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေသုပိ ပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနာနိ အာရမ္မဏသဒိသာနေဝ။ ဝိဘင်္ဂေ ပန အတ္ထိ ဝိသေသော။ အညမညပစ္စယသ္မိဥ္ဟိ အဗျာကတပဒသ္သ ဝိသ္သဇ္ဇနေ ရူပမ္ပိ လဗ္ဘတိ, တထာ ပုရေဇာတပစ္စယေ။ အာသေဝနပစ္စယေ ဝိပာကာနိ စေဝ ဝီထိစိတ္တာနိ စ န လဗ္ဘန္တိ။ **ဝိပာကေ ဧကန္တိ** အဗျာကတမေဝ။ ဧဝမေတ္ထ သဗ္ဗေပတော နဝ တီဏိ ဧကန္တိ, တိဝိဓော တရပရိစ္ဆေဒော။ ဝိတ္ထာရတော ဒ္ဝတဒသ နဝကာ, ဒသ တိကာ, ဂေါ ဧကကန္တိ သဗ္ဗေသုပိ တေဝီသတိယာ ပစ္စယေသု ဧကူနစတ္တာလီသာ ဓိကံ တရသတံ ဟောတိ, ဧကူနစတ္တာလီသာဓိကဥ္စ ပုစ္ဆာသတံ။ ဧကူနစတ္တာလီသာဓိကံ ပုစ္ဆာဝိသ္သဇ္ဇနသတန္တိပိ တသ္သေဝ နာမံ။

၇၄. ဇဝံ ဟေတုပစ္စယာဒိကေ ဧကမူလကေ ဂဏနံ ဒသ္သေတွာ ဣတော ပရေသု ဒုမူလကာဒီသု ဝိတ္ထာရဒေသနံ သင်္ခိပိတွာ ဧကမူလကေ ဒသ္သိတာယ ဒေသနာယ လဗ္ဘမာနဂဏနညေဝ အာဒာယ တရပရိစ္ဆေဒံ ဒသ္သေတုံ ဒုမူလကေ တာဝ **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏီ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ရိဒံ လက္ခဏံ – ဗဟုဂဏနေသုပိ ပစ္စယော အဗဟုဂဏနေန သဒ္ဓိံ ယုတ္တော တေန သမာနဂဏနော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ ''ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏီ''တိ။ ဟေတုအာရမ္မဏဒုကေ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တာနိ တီဏေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တီတိ အတ္ထော။ သမာနဂဏနော ပန သမာနဂဏနေန သဒ္ဓိံ ယုတ္တော အပရိဟီနဂဏနော ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ ''ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ နတ''တိ။ ဟေတာဓိပတိဒုကေ

နဝေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တီတိ အတ္ထော။ **ဝိပာကေ ဧကန္တိ** ဟေတုဝိပာကဒုကေ ဝိပာကေ ဝုတ္တံ ဧကမေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနံ လဗ္ဘတီတိ ဇဝံ တာဝ ဒုမူလကေ တရပရိစ္ဆေဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၇၅. တိမူလကာဒီသုပိ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ တေနေတဟ – **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ** တိ။ ဟေတာရမ္မဏာဓိပတိ တိကေ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တာနိ တီဏေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တီတိ အတ္ထော။ ဇဝံ သဗ္ဗတ္ထ နယော နေတဗ္ဗော။

၇၆-၇၉. ဒ္ဝတဒသမူလကေ ပန ဝိပာကပစ္စယော န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ **အာသေဝနပစ္စယာ ကမ္မေ တီဏိ** တိ ဝတ္ဝာ ဝိပာကံ အပရာမသိတ္ဝာ **အာဟာရေ တီဏိ**တိ ဝုတ္တံ။ တေရသမူလကာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တေ ပန သင္ခိပိတ္ဝာ တေဝီသတိမူလကောဝေတ္ထ ဒဿိတော။ သော ဒုဝိဓော ဟောတိ – သာသေဝနော တ သဝိပာကော တ။ တတ္ထ ပဌမံ သာသေဝနော ဒဿိတော, သော တီဏေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ လဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ ''အာသေဝနပစ္စယာ အဝိဂတေ တီဏိ''တိ။ သဝိပာကော ပန အာသေဝနံ န လဘတိ, တသ္မာ တံ ပဟာယ ဝိပာကဝသေန ဂဏနာယ ဒဿနတ္ထံ အနန္တရာယေဝ ''ဟေတုပစ္စယာ။ပေ။ ဝိပာကပစ္စယာ အာဟာရေ ဧက''န္တိ ဧကံ နယံ ဒဿေတွာ ပဉ္စာ တေဝီသတိမူလကောဝ ဒဿိတော။ ဧတေသု ပန ဒွိသု တေဝီသတိမူလကေသု ကိဉ္စာပိ ဧကသ္မိံ ဝိပာကပစ္စယော နတ္ထိ, ဧကသ္မိံ အာသေဝနပစ္စယော, ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ပန ဉဘယတ္ထာပိ။ ရူပဓမ္မသဒ္ဒေန ပနေတေ တေဝီသတိမူလကာတွေဝဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသု သာသေဝနေ အာသေဝနဿ ဝသေန သဗ္ဗတ္ထ တီဏေဝ ဝိသ္သဇ္ဇနာနိ, သဝိပာကေ ဝိပာကပစ္စယဿ ဝသေန ဧကမေဝတတိ အယံ ဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဧကမူလကာဒီသု ဂဏနာ။

ယံ ပနေတံ ဟေတုမူလကာနန္တရံ ''အာရမ္မဏေ ဋ္ဌိတေန သဗ္ဗတ္ထ တီဏေဝ ပဉှာ''တိ ဝုတ္တံ, တံ အာရမ္မဏပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ဧကမူလကေပိ ဒုမူလကာဒီသုပိ သဗ္ဗတ္ထ အာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ သေသပစ္စယယောဇနာသု စ ယတ္ထ နဝဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, တတ္ထ တယောဝ ပဉှာ ဟောန္တီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဝိပာကပဒေ ပန ဝိပာကပဒေန သဒ္ဓိံ သေသပစ္စယယောဇနာသု စ ဧကောဝ ပဉှော ဟောတီတိ။ ဣတိ ယံ ဟေဋ္ဌာ အတေစုမှဟ ''ဗဟုဂဏနာပိ ပစ္စယော အဗဟုဂဏနေန သဒ္ဓိံ ယုတ္တော တေန သမာနဂဏနော ဟောတီ''တိ, တံ သုဝုတ္တမေဝ။

၈၀-၈၅. ဣဒာနိ ယေ အာရမ္မဏာဒီနံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဧကမူလကာဒယော ဒဿေတဗ္ဗာ, တေသု ဧကမူလကော တာဝ ဟေတုဧကမူလကေနေဝ သဒိသောတိ ဧကသ္မိမ္ပိ ပစ္စယေ န ဒဿိတော။ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန ပန ဒုမူလကေ ဂဏနံ ဒဿေတုံ **အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏိ, အဓိပတိယာ တီဏိ။ပေ။ အဝိဂတေ တီဏိ** တိ ဝုတ္တံ။ ဇတ္ထ စ ''အာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ တီဏိ။ပေ။ အဝိဂတေ တီဏီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ယေ ဟေတုပစ္စယာဒယော ပစ္စယာ ဗဟုဂဏနာ, တေသံ ဉီနတရဂဏနေဟိ စ သမာနဂဏနေဟိ စ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ ယာ ဂဏနာ လဗ္ဘတိ, တံ ဒဿေတုံ အာရမ္မဏပစ္စယဿ ပုရိမဘာဂေ ဌိတမ္ပိ ဟေတုပစ္စယံ ပစ္ဆိမဘာဂေဝ ဌပေတွာ ''အာရမ္မဏပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏီ''တိ ဝုတ္တံ။ တေနေတံ အာဝိ ကရောတိ – အာရမ္မဏပစ္စယော ယေန ယေန ဗဟုတရဂဏနေန တ သမာနဂဏနေန တ ပစ္စယေန သဒ္ဓိံ ဒုကတိကာဒိဘေဒံ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗတ္ထ တီဏေဝ ပဉှာဝိသ္သဇ္ဇနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဝိပာကပစ္စယေန ပန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ ဧကမေဝ လဗ္ဘတိ, တံ ဝိပာကပစ္စယာဒိကာယ ဂဏနာယ အာဝိ ဘဝိဿတီတိ ဣဓ န ဒဿိတံ။ ယာ စေသာ ဒုမူလကေ ဂဏနာ ဒဿိတာ, တိမူလကာဒီသုပိ သောဝ ဂဏနာတိ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန တိမူလကာဒယော န ဝိတ္ထာရိတာ။

ဣဒာနိ အဓိပတိပစ္စယာဒိဝသေန ဒုမူလကာဒီသု ဂဏနံ ဒဿေတုံ **အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ နတ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ပစ္စယသင်္ကဝေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ အဓိပတိပစ္စယာ ဟေတုယာ နဝ, ဇဝံ သေသေသုပိ ဟေတုနာ သမာနဂဏနာသု နဝေဝ။ ဣတိ ယော ယော ပစ္စယော အာဒိမှိ တိဋ္ဌတိ, တေန တေန သဒ္ဓိံ သမာနဂဏနာနံ သံသန္ဒနေ အာဒိမှိ ဌိတဿ ဝသေန ဂဏနာ ဟောတိ။ တေန ပန သဒ္ဓိံ ဉီနတရဂဏနာနံ သံသန္ဒနေ ဉီနတရဂဏနာနံ ယေဝ ဝသေန ဂဏနာ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ အာရမ္မဏပစ္စယဝသေန ဇဝံ အဓိပတိပစ္စယဝသေနာပိ တတော ပရေသံ အနန္တရာဒီနံ ဝသေနာပိ တိမူလကာဒယော န ဝိတ္ထာရိတာ။ တသ္မာ ဒုမူလကေ ဒဿိတဂဏနာဝသေနေဝ သဗ္ဗတ္ထ သာဓေတဗ္ဗာ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ ''ဧကေကံ ပစ္စယံ မူလကံ ကာတုန သဇ္ဈာယမဂ္ဂေန ဂဏေတဗ္ဗာ''တိ။

ပဋိစ္စဝါရော

ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၈၆-၈၇. ပစ္စယပစ္စနီယံ ပန ယသ္မာ ကုသလပဒေ န လဗ္ဘတိ ကုသလဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ဝိနာ အနုပ္ပတ္တိတော, တသ္မာ **အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **နဟေတုပစ္စယာ**တိ ဟေတုပစ္စယပဋိက္ခေပေ ဟေတုပစ္စယံ ဝိနာ အညေန ပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ **ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော**တိ အယဉှိ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ စ သယံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ, အညဿ ပန သမ္ပယုတ္တဟေတုနော အဘာဝတ န ဟေတုပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဌပေတွာ ဟေတုပစ္စယံ သေသေဟိ အတ္တနော အနုရူပပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပစ္စယပဋိက္ခေပေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတ**န္တိ ဣဒံ ရူပသမုဋ္ဌာပကဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဧသေဝ နယော။

၈၈. နအဓိပတိပစ္စယေ ကာမံ အဓိပတိပိ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ ဒုတိယဿ အဓိပတိနော အဘာဝတ နအဓိပတိပစ္စယံ လဘတိ, ယထာ ပန ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော အဟေတုကော, န တထာ အဓိပတယော ဧဝ နိရာဓိပတိ။ ဆန္ဒာဒီသု ပန အညတရံ အဓိပတိံ အကတွာ ကုသလာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိကာလေ သဗ္ဗေပိ ကုသလာဒယော နိရာဓိပတိနော။ တသ္မာ မောဟံ ဝိယ ဝိသုံ အဓိပတိမတ္တမေဝ အနုဒ္ဓရိတွာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန သော "ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ"တိအာဒိကာ ဒေသနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၉. နာနန္တရနသမနန္တရေသု နာရမ္မဏေ ဝိယ ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ တေန ဝုတ္တံ "နာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ"န္တိ။ သဟဇာတပစ္စယော ပရိဟီနော။ ယထာ စေသ, တထာ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယာပိ။ ကိံ ကာရဏာ? ဧတေဟိ ဝိနာ ကဿစိ အနုပ္ပတ္တိတော။ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေပိ ဟိ ပစ္စက္ခာယ ကောပိ ရူပါရူပဓမ္မော နုပ္ပဇ္ဇတိ, တသ္မာ တေ ပရိဟီနာ။

၉၀. နအညမညပစ္စယဝိဘင်္ဂေ **ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပ**န္တိ ဟဒယဝတ္ထုဝဇ္ဇံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၉၁. နဥပနိဿယပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ, တဉှိ ဥပနိဿယံ န လဘတိ။ အရူပံ ပန ကိဉ္စာပိ အာရမ္မဏူပနိဿယပကတူပနိဿယေ န လဘေယျ, အနန္တရူပနိဿယမုတ္တကံ ပန နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ "နာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ"န္တိ။

၉၂. နပုရေဇာတေ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပ**န္တိ ပဉ္စဝေါကာရဝသေန ဝုတ္တံ။

၉၃. နပစ္ဆာဇာတပစ္စယာတိ ဧတ္ထ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္စယာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ သဟဇာတပစ္စယသဒိသာ ဧတ္ထ ဟင္ဒိ, သာ နအဓိပတိပစ္စယေ ဝိတ္ထာရိတာတိ ဣဓ သင်္ခိတ္တာ။ နာသေဝနပစ္စယေ ကုသလာကုသလာ ပဌမဇဝနဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ, တထာ ကိရိယာဗျာကတံ။ ဟင္ဒိ ပန ဣဓာပိ နအဓိပတိပစ္စယေ ဝိတ္ထာရိတဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေနေတဟ – "နပစ္ဆာဇာတပစ္စယမ္ပိ နာသေဝနပစ္စယမ္ပိ နာဓိပတိပစ္စယသဒိသ"န္တိ။

၉၄-၉၇. နကမ္မပစ္စယေ ဝိပါကစေတနာ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယံ လဘတီတိ န ဂဟိတာ။ နာဟာရပစ္စယေ ဧကစ္စံ ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ, တထာ နဣန္ဒြိယပစ္စယေ။

၉၈. နဈာနပစ္စယေ ပဉ္စဝိညာဏမေဝ စေဝ ဧကစ္စဉ္စ ရူပံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ ပဉ္စဝိညာဏသ္မိဉှိ ဝေဒနာ စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏံ န ပာပုဏန္တီတိ ဈာနပစ္စယေ န ဂဟိတာ။

၉၉-၁၀၂. နမဂ္ဂပစ္စယေ အဟေတုကဝိပာကကိရိယဇ္ဈေဝ ကေစ္စဇ္ဈ ရူပံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ နသမ္ပယုတ္တနောနတ္ထိနောဝိဂတေသု ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ တေန ဝုတ္တံ "နာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ"န္တိ။

၁၀၃. နဟေတုယာ ဒွေတိ ကေမူလကဂဏနာယ ယထာဟဋ္ဌိမေဝ နိယ္ယာတိ။

၁၀၄. ဒုမူလကေ **နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ကေ** န္တိ ဧတ္ထ ကိစ္စဇ္ဈာပိ ဗဟုဂဏနေန သဒ္ဒိံ ဦနတရဂဏနဿ သံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနဝသေန နဟေတုယာ ဝိယ ဒွိဝိဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ နာရမ္မဏဝသေန ပန အရူပဓမ္မာနံ ပရိဟီနတ္တာ အဗ္ဗျာကတံ ပဋိစ္စ ရူပဟဗ္ဗျာကတဿ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ "ကေ"န္တိ ဝုတ္တံ ။ သဗ္ဗေသု ကေကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒွေဝတိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ပန နဟေတုယာ လဒ္ဓဝသေန တရဒွဝယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀၅-၁၀၆. တိမူလကာဒီသု ပန သဗ္ဗေသု နာရမ္မဏပစ္စယဿ အပရိဟီနတ္တာ ကေမေဝ ဝိသဇ္ဇနန္တိ အယံ ပစ္စနီယေ နဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ကေမူလကာဒီသု ဂဏနာ။

၁၀၇-၁၃၀. နာရမ္မဏပစ္စယာဒယော ပန ကေမူလကေ တာဝ ပုရိမေန သဒိသတ္တာ ဣဓာပိ န ဒဿိတာယေဝ။ နာရမ္မဏပစ္စယဝသေန ဒုမူလကေ **နာရမ္မဏပစ္စယာ, နဟေတုယာ ကေ** န္တိ နဟေတုဒုမူလကေ ဝုတ္တမေဝ။ **နာဓိပတိယာ ပဉ္စာ**တိ နာရမ္မဏပစ္စယေ လဒ္ဓဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧဝံ သဗ္ဗသံသန္ဒနေသု ဦနတရဂဏနဿေဝ ပစ္စယဿ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယတ္ထ ယတ္ထ စ နာရမ္မဏပစ္စယော ပဝိသတိ, တတ္ထ တတ္ထ ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ နာနန္တရနသမနန္တရနအညမညနဥပနိဿယနာဟာရနကြိယနသမ္ပယုတ္တနောနတ္ထိနောဝိဂတပစ္စယာနံ ပဝိဋ္ဌဋ္ဌာနေပိ ဧသေဝ နယော။ နာဟာရနကြိယနဈာနနမဂ္ဂပစ္စယာ သဗ္ဗတ္ထ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာ။ နသဟဇာတာဒိစတုက္ကံ ဣဓာပိ ပရိဟီနမေဝတိ ဣဒမေတ္ထ လက္ခဏံ။ ဣမိနာ ပန လက္ခဏေန သဗ္ဗေသု ဒုမူလကာဒီသု "အယံ ပစ္စယော မူလံ, အယမေတ္ထ ဒုမူလကော, အယံ တိမူလကော, အယံ သဗ္ဗမူလကော"တိ သလ္လက္ခေတွာ ဦနတရဂဏနဿ ပစ္စယဿ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပစ္စယပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ။

ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၁၃၁-၁၈၉. ဣဒါနိ အနုလောမပစ္စနီယေ ဂဏနံ ဒဿေတုံ **ဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပဉ္စာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဟေတာဓိပတိမဂ္ဂပစ္စယေသု အနုလောမတော ဌိတေသု သဟဇာတာဒယော စတ္တာရော သဗ္ဗဋ္ဌာနိကပစ္စယာ, အာဟာရိန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ စတ္တာရောတိ ဣမေ အဋ္ဌ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘန္တိ။ ဟေတုပစ္စယာဒိဝသေန ဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဓမ္မော ဣမေ အဋ္ဌ ပစ္စယေ အလဘန္တော နာမ နတ္ထိ။ အာရမ္မဏအနန္တရသမနန္တရဥပနိဿယသမ္ပယုတ္တနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေသု ပန အနုလောမတော ဌိတေသု အရူပဋ္ဌာနိကာ ပစ္စနီကတော န လဗ္ဘန္တိ။ န ဟိ အာရမ္မဏပစ္စယာဒိဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ အနန္တရသမနန္တရပစ္စယာဒယော န လဘန္တိ။ သဟဇာတအညမညနိဿယကမ္မာဟာရိန္ဒြိယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေသု ပန အနုလောမတော ဌိတေသု စတ္တာရော သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာယေဝ, ပစ္စနီကတော န လဗ္ဘန္တိ။ ဧတေသဉ္ဟိ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော သဗ္ဗဋ္ဌာနိကေ အလဘန္တော နာမ နတ္ထိ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဿ အနုလောမတော ဌာနံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံ သေသေသု အနုလောမတော ဌိတေသု ယေ စ လဗ္ဘန္တိ, ယေ စ န လဗ္ဘန္တိ, တေ သလ္လက္ခေတွာ သဗ္ဗေသုပိ ဒုမူလကာဒီသု နယေသု တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ သံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနာနံယေဝ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ပစ္စယာနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ။

ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၁၉၀. ဣဒါနိ ပစ္စနီယာနုလောမေ ဂဏနံ ဒဿေတုံ **နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ ဟေတုမ္ဟိ ပစ္စနီကတော ဌိတေ ဌပေတွာ အဓိပတိံ အဝသေသာ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ။ ပစ္ဆာဇာတော ပန

အနုလောမတော သဗ္ဗတ္ထေဝ န လဗ္ဘတိ, ယေ နဝ ပစ္စယာ ''အရူပာနညေတ''တိ ဝုတ္တာ, တေသု ပုရေဇာတဥ္စ အာသေဝနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသေသု သတ္တသု ပစ္စနီကတော ဌိတေသု သေသာ အရူပဋ္ဌာနိကာ အနုလောမတော န လဗ္ဘန္တိ။ ယော ဟိ အာရမ္မဏာဒီဟိ နုပ္ပဇ္ဇတိ, န သော အနန္တရာဒယော လဘတိ။ ပဋိသန္ဓိဝိပါကော ပန ပုရေဇာတတော, သဗ္ဗဝိပါကော စ သဒ္ဓိံ ကိရိယမနောဓာတုယာ အာသေဝနတော အနုပ္ပဇ္ဇမာနောပိ အနန္တရာဒယော လဘတိ, တသ္မာ ''ပုရေဇာတဉ္စ အာသေဝနဉ္စ ဌပေတွာ''တိ ဝုတ္တံ။

ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတအာသေဝနဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တေသု ပစ္စနီကတော ဌိတေသု ဧကံ ဌပေတွာ အဝသေသာ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ။ ကမ္မပစ္စယေ ပစ္စနီကတော ဌိတေ ဌပေတွာ ဝိပါကပစ္စယံ အဝသေသာ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ။ အာဟာရိန္ဒြိယေသု ပစ္စနီကတော ဌိတေသု ဌပေတွာ သဗ္ဗဋ္ဌာနိကေ စေဝ အညမညကမ္မာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယေ စ အဝသေသာ အနုလောမတော န လဗ္ဘန္တိ, ကွတရေ ယုဇ္ဇမာနကဝသေန လဗ္ဘန္တိ။ ဈာနပစ္စယေ ပစ္စနီကတော ဌိတေ။ ဟေတာဓိပတိအာသေဝနမဂ္ဂပစ္စယာ အနုလောမတော န လဗ္ဘန္တိ။ မဂ္ဂပစ္စယေ ပစ္စနီကတော ဌိတေ ဟေတာဓိပတိပစ္စယာ အနုလောမတော န လဗ္ဘန္တိ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေ ပစ္စနီကတော ဌိတေ ပုရေဇာတပစ္စယံ ဌပေတွာ အဝသေသာ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ။ ဧဝံ တေသု တေသု ပစ္စယေသု ပစ္စနီကတော ဌိတေသု ယေ ယေ အနုလောမတော န လဗ္ဘန္တိ, တေ တေ ဥတွာ တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ သံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနာနံ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၉၁-၁၉၅. ဒုမူလကာဒီသု စ နယေသု ယံ ယံ ပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ ယေ ယေ ဒုကာဒယော ဒဿိတာ, တေ တေ လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနပစ္စယဝသေန ယထာ ယထာ ဒဿိတာ, တထာ တထာ သာခုကံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယံ နဟေတုဝသေန ဒုမူလကာဒယော နယေ ဒဿေန္တေန **နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ။ပေ။ နာသေဝနပစ္စယာ** တိ ဝတွာ ''ယာဝ အာသေဝနာ သဗ္ဗံ သဒိသ''န္တိ ဝုတ္တံ။ တဿ, ''နအညမညပစ္စယာ သဟဇာတေ ဧက''န္တိအာဒီဟိ သဒိသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ ပန ''နကမ္မေ ဂဏိတေ ပဥ္စ ဂဏနာဟာတိ''တိ သီဟဠဘာသာယ လိခိတံ, တဿတ္ထော – နဟေတုပစ္စယံ အာဒိံ ကတွာ နကမ္မပစ္စယာတိ ဧဝံ နကမ္မပစ္စယေန ဃဋိတေ သဟဇာတေ ဧကန္တိ ဧဝံ ဒဿိတာ ပဥ္စဝ ပစ္စယာ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ, န အညေတိ။ ဧဝံ အညေသုပိ ဝေရူပေသု ဌာနေသု ဗုဒ္ဓိနံ အနာဒိယိတွာ အဓိပ္ပေတတ္ထောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝေရူပဥ္ဟိ ဗုဒ္ဓိနံ အတ္တနော သညာနိဗန္ဓနတ္ထံ ဟေရာဏေဟိ သကသကဘာသာယ လိခိတံ။

အပိစ ဣမသ္မိံ ပစ္စနီယာနုလောမေ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မေသုပိ အတ္ထိ ဓမ္မော ကမ္မပစ္စယံ လဘတိ, န ဣန္ဒြိယပစ္စယံ။ သော အသညေသု စေဝ ပဉ္စဝေါကာရေ ပဝတ္တေ စ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထိ ဓမ္မော မဂ္ဂပစ္စယံ လဘတိ, နဟေတုပစ္စယံ။ သော ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဇာတမောဟဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္ထိ ဓမ္မော ဈာနပစ္စယံ လဘတိ, နမဂ္ဂပစ္စယံ။ သော မနောဓာတုအဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယတ္ထ ကဋတ္တာရူပါနိ နာနာက္ခဏိကကမ္မဝသေနေဝ ကမ္မပစ္စယံ လဘန္တိ, တတ္ထ ရူပဓမ္မာ ဟေတာဓိပတိဝိပါကိန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂပစ္စယေ န လဘန္တိ, သဗ္ဗဋ္ဌာနိကာ ပစ္စနီယာ န ဟောန္တိ။ အဟေတုကေ အဓိပတိပစ္စယော နတ္ထီတိ ဣမေသမ္ပိ ပကိဏ္ဏကာနံ ဝသေနေတ္ထ ဂဏနတရော အသမ္မောဟတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ရာယံ နယော – **နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဒွေဝ** တိ ဧတ္ထ တာဝ အဟေတုကမောဟော စေဝ အဟေတုကဝိပါကကိရိယာ စ ပစ္စယုပ္ပန္နံ, တသ္မာ အကုသလေနာကုသလံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ သန္ဓာယေတ္ထ ဒွေဝတိ ဝုတ္တံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာသေဝနေ ပန ဝိပါကံ န လဗ္ဘတိ, တထာ ကိရိယမနောဓာတု။ တသ္မာ ကိရိယာဟေတုမနောဝိညာဏဓာတုဝသေနေတ္ထ အဗျာကတေန အဗျာကတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဝိပါကေ ဧက** န္တိ အဗျာကတေန အဗျာကတမေဝ။ **မဂ္ဂေ ဧက** န္တိ အကုသလေန အကုသလမေဝ။

၁၉၆-၁၉၇. နာရမ္မဏမူလကေ ဟေတုယာ ပဉ္စာ တိ ရူပမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဉ္ဟိ ကုသလံ အကုသလံ အဗျာကတံ ကုသလာဗျာကတံ အကုသလာဗျာကတဉ္စာတိ ပဉ္စ ကောဋ္ဌာသေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သဗ္ဗပဉ္စကေသု ဧသေဝ နယော။ **အညမညေ ဧက** န္တိ ဘူတရူပါနိ စေဝ ဝတ္ထုဉ္စ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တာနိ ဟိ နာရမ္မဏပစ္စယာ အညမညပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တိမူလကေပိ ဧသေဝ နယော။

၁၉၈-၂၀၂. နာဓိပတိမူလကေ **ဟေတုယာ နဝါ**တိ အနုလောမေ ဟေတုမှိ ဝုတ္တာနေဝ။ **တီဏီ**တိအာဒီနိပိ ဟေဋ္ဌာ အနုလောမေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝ။ တိမူလကေ **ဒွေဝ**တိ ဟေဋ္ဌာ နဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝ။

၂၀၃-၂၃၃. နပုရေဇာတမူလကေ **ဟေတုယာ သတ္တာ** တိ ဟေဋ္ဌာ "အာရုပ္ပေ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စာ"တိအာဒိနာ နယေန ပုရေဇာတေ ဒဿိတာနေဝ။ သဗ္ဗသတ္တကေသု ဧသေဝ နယော။ နကမ္မမူလကေ **ဟေတုယာ တီဏီ**တိအာဒီသု စေတနာဝ ပစ္စယုပ္ပန္နာ။ တသ္မာ ကုသလံ အကုသလံ အဗျာကတဉ္စ ပဋိစ္စ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ တီဏီတိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နယေန "ဧကံ ဒွေ တီဏိ ပဉ္စ သတ္တ နဝါ"တိ အာဂတဋ္ဌာနေသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ "စတ္တာရိ ဆ အဋ္ဌာ"တိ ဣမာ ပန တိဿော ဂဏနာ နတ္ထေဝါတိ။

ပစ္စယပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပဋိစ္စဝါရဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

၂. သဟဇာတဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၃၄-၂၄၂. သဟဇာတဝါရေ **ကုသလံ ဓမ္မံ သဟဇာတော** တိ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ တေန သဟဇာတော ဟုတွာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ပဋိစ္စဝါရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝိသေသေ ပနဿ "ပဋိစ္စတ္တံ နာမ သဟဇာတတ္တံ, သဟဇာတတ္တံ နာမ ပဋိစ္စတ္တ"န္တိ ဣဒံ ဥဘိန္နမ္ပိ ဧတေသံ ဝါရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ဟိ ဧတေ ဒွေပိ နိန္နာနာကရဏာ။ ဧဝံ သန္တေပိ အညမညဿ အတ္ထနိယမနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ "စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စာ"တိအာဒီသု ဟိ အသဟဇာတမ္ပိ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုစ္စတိ။ သဟဇာတမ္ပိ စ ဥပါဒါရူပံ ဘူတရူပဿ ပစ္စယော န ဟောတိ။ ဣတိ ပဋိစ္စဝါရေန သဟဇာတပစ္စယဘာဝံ, သဟဇာတဝါရေန စ ပဋိစ္စာတိ ဝုတ္တဿ သဟဇာတဘာဝံ နိယမေတုံ ဥဘောပေတေ ဝုတ္တာ။ အပိစ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာဝိလာသေန နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာပဘေဒဇာနနဝသေန စာပိ ဧတေ ဥဘောပိ ဝုတ္တာတိ။

သဟဇာတဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပစ္စယဝါရဝဏ္ဏနာ

၂၄၃. ပစ္စယဝါရေ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ** တိ ကုသလဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတော ဟုတွာ ကုသလံ ဓမ္မံ နိဿယဋ္ဌေန ပစ္စယံ ကတွာတိ အတ္ထော။ **ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပစ္စယာ** တိ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ နိဿယပစ္စယံ ကတွာ တယော ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမိနာဝုပါယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိပါကာဗျာကတာ ကိရိယာဗျာကတာ ခန္ဓာ**တိ ဣဒံ ပဉ္စဝေါကာရေ ပဝတ္တိဝသေန ဝုတ္တံ။ ပဉ္စဝေါကာရေ ပဝတ္တိယဉှိ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတံ ဝတ္ထု နိဿယပစ္စယော ဟောတိ။ ပဋိစ္စဋ္ဌဿ ပန သဟဇာတဋ္ဌတ္တာ ပဋိစ္စဝါရေ သော နယော န လဗ္ဘတီတိ ပဋိသန္ဓိယံ သဟဇာတမေဝ ဝတ္ထုံ သန္ဓာယ "ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ"တိ ဝုတ္တံ။ **ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓဉ္စ ဝတ္ထုဉ္စ ပစ္စယာ တယော ခန္ဓာ**တိအာဒီသုပိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော စ အဗျာကတော စာ တိ ကုသလာဗျာကတာနံ ဟေတုပစ္စယဝသေန ဧကတော ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကုသလုပ္ပတ္တိက္ခဏသ္မိဉှိ ဝတ္ထုံ နိဿာယ ကုသလာ ခန္ဓာ, စိတ္တသမုဋ္ဌာနေ စ မဟာဘူတေ နိဿာယ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ဥပါဒါရူပံ ဟေတုပစ္စယဝသေန ဧကတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဣတိ ပစ္စယဘူတဿ အဗျာကတဿ နာနတ္တေပိ ပစ္စယုပ္ပန္နာနံ ဟေတုပစ္စယဝသေန ဧကတော ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ ဣမသ္မိံ ဟေတုပစ္စယေ သဟဇာတဉ္စ ပုရေဇာတဉ္စ နိဿယဋ္ဌေန ပစ္စယံ ကတွာ သတ္တရသ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ တတ္ထ ခန္ဓာ စေဝ ဘူတာ စ သဟဇာတဝသေန, ဝတ္ထု သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန ဂဟိတံ။ ပဋိစ္စဝါရေ ပန သဟဇာတဝသေန ပစ္စယော လဗ္ဘတိ, တသ္မာ တတ္ထ နဝေဝ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ ယေ ပနေတေ ဧတ္ထ သတ္တရသ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတာ, တေသု ဧကာဒိကေ ဧကဝသာနေ ဝိဿဇ္ဇနေ ကုသလာဒီသု ဧကပစ္စယတော ဧကော ပစ္စယုပ္ပန္နော။ ဧကာဒိကေ ဒုကာဝသာနေ ဧကပစ္စယတော နာနာပစ္စယုပ္ပန္-

နော။ ဒုကာဒိကေ ကောဝသာနေ နာနာပစ္စယတော ကော ပစ္စယုပ္ပန္နော။ ဒုကာဒိကေ ဒုကာဝသာနေ နာနာပစ္စယတော နာနာပစ္စယုပ္ပန္နော။

၂၄၈-၂၅၂. အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ ဣမိနာဝုပာယေန ပဉှာဝိသဇ္ဇနပ္ပဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ ပနေတံ အာရမ္မဏပစ္စယေ **ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ခန္ဓာ** တိ ဝုတ္တံ, တံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပာကက္ခန္ဓေယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ အဗျာကတံ နိဿာယ အာရမ္မဏပစ္စယေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တာနံ ပဘေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာနိ။ ပုန **ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ**တိ ပဝတ္တေ ဝိပာကကိရိယာဗျာကတာနံ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇေံ ဣမသ္မိံ အာရမ္မဏပစ္စယေ သဟဇာတဥ္စ ပုရေဇာတဥ္စ ပစ္စယံ ကတွာ သတ္တ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ တတ္ထ ခန္ဓာ သဟဇာတဝသေန, ဝတ္ထု သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန, စက္ခာယတနာဒီနိ ပုရေဇာတဝသေနေဝ ဂဟိတာနိ။ ပဋိစ္စတရေ ပန သဟဇာတဝသေနေဝ ပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ တသ္မာ တတ္ထ တယောဝ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။

၂၅၃-၂၅၄. အဓိပတိပစ္စယေ ဝိပာကာဗျာကတံ လောကုတ္တရမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနန္တရသမနန္တရာ ရူပာဘာဝေန အာရမ္မဏသဒိသာ။ ပရတော အာသေဝနနတ္ထိဝိဂတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၂၅၅. သဟဇာတပစ္စယေ **ကဋတ္တာရူပံ ဥပာဒာရူပ** န္တိ ဥပာဒာရူပသင်္ခါတံ ကဋတ္တာရူပံ။ ဣဒံ အသညသတ္တာနညေဝ ရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ စက္ခာယတနာဒီနိ ပဥ္စဝေကာရဝသေန ဝုတ္တာနိ။

၂၅၆-၂၅၇. အညမညပစ္စယေ စ **ယထာ အာရမ္မဏပစ္စယာ ဧဝ** န္တိ ဝိသဇ္ဇနသမတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ပန နာနတ္တံ အတ္ထိ။

၂၅၈. ဥပနိဿယပစ္စယေ **အာရမ္မဏပစ္စယသဒိသ** န္တိ ရူပာဘာဝတောပိ ဝိသဇ္ဇနသမတာယပိ ဝုတ္တံ။

၂၅၉-၂၆၀. **ဝတ္ထုံ ပုရေဇာတပစ္စယာ** တိအာဒီနံ ပဋိစ္စတရေ ဝုတ္တနယေနေဝတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။

၂၆၁-၂၆၆. ကမ္မပစ္စယေ **တီဏီ**တိ ကုသလံ ပစ္စယာ ကုသလော အဗျာကတော ကုသလာဗျာကတော စာတိ ဇေံ တီဏိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အကုသလေပိ ဧသေဝ နယော။

၂၆၇-၂၆၈. ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေ **ခန္ဓေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ ခန္ဓေ နိဿာယ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ** တိ ခန္ဓာ ဝတ္ထုံ နိဿာယ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၆၉-၂၇၆. ဣဒါနိ ယထာလဒ္ဓါနိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဂဏနဝသေန ဒဿေတုံ **ဟေတုယာ သတ္တရသာ**တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဟေတုယာ သတ္တရသာ**တိ ကုသလေန ကုသလံ, ကုသလေန အဗျာကတံ, ကုသလေန ကုသလာဗျာကတန္တိ ဇေံ ကုသလဝသေန ကောဒိကာနိ ကောဝသာနိ ဒွေ, ဒုကာဝသာနံ ကေန္တိ တီဏိ ဝုတ္တာနိ ဟောန္တိ, တထာ အကုသလဝသေန။ အဗျာကတေန အဗျာကတံ, တေနေဝ ကုသလံ, အကုသလံ, ကုသလာဗျာကတံ အကုသလာဗျာကတဥ္စ; ကုသလာဗျာကတေဟိ ကုသလံ, အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတံ; အကုသလာဗျာကတေဟိ အကုသလံ, အဗျာကတံ, အကုသလာဗျာကတန္တိ ဇေံ သတ္တရသ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အာရမ္မဏေ သတ္တာ တိ ကုသလေန ကုသလံ; အကုသလေန အကုသလံ, အဗျာကတေန အဗျာကတံ, ကုသလံ, အကုသလံ; ကုသလာဗျာကတေန ကုသလံ; အကုသလာဗျာကတေန အကုသလန္တိ ဇေံ သတ္တ။

ဝိပာကေ ဧကန္တိ အဗျာကတေန အဗျာကတမေဝ။ ဧဝမေတ္ထ သတ္တရသ, သတ္တ, ဧကန္တိ တယော တရပရိစ္ဆေဒာ ဟောန္တိ။ တေသု ဒွိတဒသ သတ္တရသကာ, ဒသ သတ္တကာ, ဧကံ ဧကကန္တိ တေ သဗ္ဗေ သာခုကံ သလ္လက္ခေတွာ ပရတော ဒုကတိကာဒိဝသေန ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနဿ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဏ္ဍာ ဟိ ဣမာယ

ဂဏနာယ ဒုကမူလာဒီသု တရပရိစ္ဆေဒေ ဇာနိတုန္တိ ပုန ‘‘ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဓမ္မော’’တိ အနာမသိတ္ဝာ ဂဏနဝသေနေဝ တရပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတုံ **ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏေ သတ္တာ** တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ ကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ကုသလံ ဇော် ခန္ဓံ ပစ္စယာ တယော ခန္ဓာတိ ဣမိနာ နယေန အာရမ္မဏေ လဒ္ဓဝိဿဇ္ဇနာနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။ အယံ တာဝ အနုလောမေ နယော။

၂၇၇-၂၈၅. ပစ္စနီယေ ပန ကုသလံ န လဗ္ဘတီတိ **အကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ** တိ အကုသလမေဝ အာဒိံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ အာရဒ္ဓံ။ တံ ယထာပာဠိမေဝ နိယျာတိ။ ယဥ္ဟေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, တံ ပဋိစ္စဝါရေ ပစ္စနီယေ ဝုတ္တမေဝ။

၂၈၆-၂၈၇. ယံ ပနေတံ ပစ္စနီယေ လဒ္ဓဝိဿဇ္ဇနပရိစ္ဆေဒံ ဂဏနတော ဒဿေတုံ **နဟေတုယာ စတ္တာရိ** တိ အာဒိ ဝုတ္တံ, တတ္ထ စတ္တာရိ, သတ္တရသ, သတ္တ, ပဉ္စ, တီဏိ, ဧကန္တိ ဆ ပရိစ္ဆေဒာ။ တေသံ ဝသေန ဒုကတိကာဒီသု ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယော ဟိ ပစ္စယော သတ္တရသ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လဘတိ, တေန သဒ္ဓိံ သဒိသသံသန္ဒနေ သတ္တရသ, ဦနတရသံသန္ဒနေ သေသာ ဆပိ ပရိစ္ဆေဒာ လဗ္ဘန္တိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ အဓိကပရိစ္ဆေဒံ ဌပေတွာ သမသမာ ဦနတရာ စ လဗ္ဘန္တီတိ။

တတ္ထ စ အဓိကတရာ န လဗ္ဘန္တီတိ အယမေတ္ထ နိယမော။ သမသမာ ပန ဦနတရာ စ အတ္ထာ ဝိရောဓေ သတိ လဗ္ဘန္တိ။ တေနေတ္ထ ‘‘နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ဧကေ’’န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ နဟေတုယာ စတုန္နံ, နာရမ္မဏေ ပဉ္စန္နံ အာဂတတ္တာ နဟေတုဝသေန စတ္တာရီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, နာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ ပန အာရမ္မဏဓမ္မော ဝိရုဇ္ဈတီတိ အကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော ဓမ္မော, အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော, အကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလောတိ တီဏိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ပရိဟီနာနိ။ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အဗျာကတောတိ ရူပဝသေန ဧကမေဝ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓံ ဉတွာ လဗ္ဘမာနပရိစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပိစေတ္ထ ဣဒံ နယမတ္တဒဿနံ။ **နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ** တိ နဟေတုယာ လဒ္ဓါနေဝ။ သေသစတုက္ကေသုပိ ဧသေဝ နယော။

နာနန္တရေ ဧကေ န္တိ အဟေတုကစိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ စေဝ သေသရူပဿ စ ဝသေန အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသု ဧကေသု ယုဇ္ဇမာနကရူပံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ **နပုရေဇာတေ ဒွေ**တိ ဣတောပိ နဟေတုဝသေန စတ္တာရီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ, နပုရေဇာတေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ ပန အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော, အကုသလဉ္စ အဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလောတိ ဝတ္ထုပုရေဇာတဝသေန ဒွေ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ပရိဟီနာနိ။ အာရုပ္ပေ ပန အဟေတုကမောဟဿ အဟေတုကကိရိယဿ စ ဝသေန ဒွေ ဝုတ္တာနိ။ **နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ** တိ အာရုပ္ပေ အဟေတုကာ ကုသလကိရိယဝသေန ဒွေ။ နောနတ္ထိ နောဝိဂတေသု ဧကန္တိ သဗ္ဗဿ ရူပဿ ဝသေန အဗျာကတေန အဗျာကတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တိကာဒီသု အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၂၈၈. နာရမ္မဏမူလကေ ပန **နအဓိပတိယာ ပဉ္စ** တိ နာရမ္မဏေ လဒ္ဓါနေဝ။ **နကမ္မေ ဧကေ** န္တိ တတ္ထ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ကဋတ္တာရူပဉ္စ အဂ္ဂဟေတွာ သေသရူပဝသေန အဗျာကတေန အဗျာကတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၈၉-၂၉၆. နာဓိပတိမူလကေ **နပုရေဇာတေ သတ္တာ** တိ နပုရေဇာတေ လဒ္ဓါနေဝ။ **နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသာ** တိ ဣမာနိပိ တတ္ထ လဒ္ဓါနိ သတ္တရသေဝ။ နာနန္တရနသမနန္တရနအညမညနဥပနိဿယနသမ္ပယုတ္တနောနတ္ထိနောဝိဂတမူလကာနိ နာရမ္မဏမူလကသဒိသာနေဝ။ ဣမိနာဝ နယမတ္တဒဿနေန သဗ္ဗတ္ထ အာဂတာနာဂတံ လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၉၇-၃၂၈. ဣမိနာယေဝ ပန လက္ခဏေန အနုလောမံ ပုရတော ကတွာ အနုလောမပစ္စနီယေ ပစ္စနီယံ ပုရတော ကတွာ ပစ္စနီယာနုလောမေ စ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော အာဂတာနာဂတံ လဗ္ဘမာနာလဗ္ဘမာနဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပစ္စယတရုဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နိဿယတရုဝဏ္ဏနာ

၃၂၉-၃၃၇. နိဿယတရေ **ကုသလံ ဓမ္မံ နိဿာယာ** တိ ကုသလံ ဓမ္မံ ပတိဋ္ဌဘာဝေန နိဿယံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ ပစ္စယတရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသာနေ ပနဿ "ပစ္စယတ္တံ နာမ နိဿယတ္တံ, နိဿယတ္တံ နာမ ပစ္စယတ္တ"န္တိ ဣဒံ ဥဘိန္နမ္ပိ ဧတေသံ တရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ဟိ ဧတေပိ ပဋိစ္စသဟဇာတာ ဝိယ နိန္နာနာကရဏာ။ ဧဝံ သန္တေပိ အညမညဿ အတ္ထနိယမနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒီသု ဟိ အနိဿာယ ဝတ္တမာနံ နာနာက္ခဏိကမ္ပိ "ပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ"တိ ဝုတ္တံ။ အညမညံ အလ္လီယိတွာ ဌိတကဋ္ဌာဒီသု စ ကေ ကေသံ နိဿယပစ္စယော န ဟောတိ, တထာ ဥဟာအရူပံ မဟာဘူတဿ နိဿယပစ္စယော န ဟောတိယေဝ။ ဣတိ ပစ္စယတရေန နိဿယပစ္စယဘာဝံ နိဿယတရေန စ ပစ္စယာတိ ဝုတ္တဿ သဟဇာတပုရေဇာတဘာဝံ နိယမေတုံ ဥဘောပေတေ ဝုတ္တာ။ အပိစ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာဝိလာသေန နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒာပဘေဒဇာနနဝသေန စာပိ ဧတေ ဥဘောပိ ဝုတ္တာတိ။

နိဿယတရုဝဏ္ဏနာ။

၅. သံသဋ္ဌတရုဝဏ္ဏနာ

၃၃၈-၃၄၆. သံသဋ္ဌတရေ **ကုသလံ ဓမ္မံ သံသဋ္ဌော** တိ ကုသလံ ဓမ္မံ ဧကုပ္ပာဒါဒိလက္ခဏေန သမ္ပယောဂဘာဝေန ပစ္စယံ ကတွာတိ အတ္ထော။ **ကုသလော ဧကော ခန္ဓော သံသဋ္ဌော** တိ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ကတွာ တယော ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပန ဟေတုပစ္စယေ အရူပဓမ္မာနံယေဝ သမ္ပယောဂဘာဝေန ပစ္စယံ ကတွာ တယော ပဉ္စဟာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ ယထာ စ ဟေတုပစ္စယေ, တထာ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ, ကေဝလံ ဝိပာကပစ္စယေ ဧကမေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ။

၃၄၇-၃၅၀. ဣဒါနိ ယထာလဒ္ဓာနိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဂဏနဝသေန ဒဿေတုံ **ဟေတုယာ တီဏီ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗတိကေသု ကုသလေန ကုသလံ, အကုသလေန အကုသလံ, အဗျာကတေန အဗျာကတန္တိ အယမေဝ နိယမော။ ဧကေကေ ပန အဗျာကတေန အဗျာကတမေဝ လဗ္ဘတီတိ ဧဝမေတ္ထ ဇာတိသတိယာ ပစ္စယေသု တီဏိ, ဝိပာကေ ဧကေန္တိ ဒွေဝ ပရိစ္ဆေဒါ။ ပဉ္စာဇာတေ အနုလောမံ နတ္ထိ။ တသ္မာ တီဏိ ဧကေန္တိ ဣမေသညေဝ ဝသေန ဒုကတိကာဒီသု ပစ္စယသံသန္ဒနေ ယတ္ထ ဝိပာကပစ္စယော ပဝိသတိ; တတ္ထ ဧကံ, သေသေသု တီဏီတိ ဧဝံ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ အနုလောမေ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃၅၁-၃၅၈. ပစ္စနီယေ ပန ကုသလံ န လဗ္ဘတီတိ အကုသလမေဝ အာဒိံ ကတွာ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ, တံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃၅၉. ယံ ပနေတ္ထ ပစ္စနီယေ ဝိဿဇ္ဇနပရိစ္ဆေဒံ ဂဏနတော ဒဿေတုံ **နဟေတုယာ ဒွေဝ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တတ္ထ ဒွေ တီဏိ ဧကန္တိ တယော ပရိစ္ဆေဒါ။ တေသံ ဝသေန ဒုကတိကာဒီသု ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဓာပိ အဓိကတရဂဏနာနံ ဦနတရဂဏနေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနမေဝ လဗ္ဘတိ, သမဂဏနေန သဒ္ဓိံ သမဂဏနံ။ ယသ္မာ စေတ္ထ အရူပမ္ဘာယေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နာ, တသ္မာ နဟေတုနာဓိပတိနပုရေဇာတနပစ္ဆာဇာတနာသေဝနနကမ္မန ဝိပာကနဈာနနမဂ္ဂနဝိပ္ပယုတ္တဝသေန ဒသေဝ ပစ္စယာ ပစ္စနီကတော ဒဿိတာ, သေသာ စုဒ္ဒသ န လဗ္ဘန္တိ။ ယေပိ လဗ္ဘန္တိ, တေသုပိ ဝိပာကေ ပစ္စယုပ္ပန္နေ နကမ္မနဝိပာကာ န လဗ္ဘန္တိ။

၃၆၀-၃၆၈. နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိယာ ဒွေ၀တိ နဟေတုယာ လဒ္ဓံ ဒွ၀ယမေ၀။ သေသဒွ၀ယေသုပိ ဧသေ၀ နယော။ **နကမ္မေ ဧက** န္တိ အဟေတုကကိရိယစေတနံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ကတွာ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ **နဝိပါကေ ဒွေ**တိ အဟေတုကမောဟကိရိယဝသေန ဒွေ။ **နဈာနေ ဧက**န္တိ အဟေတုကပဉ္စဝိညာဏဝသေန အဗျာကတဝိသ္သဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **နမဂ္ဂေ ဧက** န္တိ အဟေတုကဝိပါကကိရိယဝသေန အဗျာကတဝိသ္သဇ္ဇနံ။ ဣမိနာဝုပာယေန သဗ္ဗသံသန္ဒနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၃၆၉-၃၈၃. အနုလောမပစ္စနီယေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာ နဟေတုအာဒယော ဒသေဝ ပစ္စနီယတော လဗ္ဘန္တိ, န သေသာ။ ယေပိ လဗ္ဘန္တိ, တေသု ဟေတုမ္ဟိ အနုလောမတော ဌိတေ ဈာနမဂ္ဂာ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘန္တီတိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

၃၈၄-၃၉၁. ပစ္စနီယာနုလောမေ နဟေတုပစ္စယုပ္ပန္နေသု အဟေတုကမောဟော၀ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယံ လဘတိ, သေသာ န လဘန္တိ။ နဈာနပစ္စယေ အဋ္ဌာဟေတုကစိတ္တာနိပိ။ **နကမ္မပစ္စယာ နဟေတုပစ္စယာ နာဓိပတိပစ္စယာ နပုရေဇာတပစ္စယာ အာရမ္မဏေ ဧက**န္တိ အာရုပ္ပေ အဟေတုကကိရိယစေတနာဝသေန အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန ယံ လဗ္ဘတိ, ယဉ္စ န လဗ္ဘတိ, တဿ ဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

သံသဋ္ဌဝါရဝဏ္ဏနာ။

၆. သမ္ပယုတ္တဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၉၂-၄၀၀. သမ္ပယုတ္တဝါရေ **ကုသလံ ဓမ္မံ သမ္ပယုတ္တော**တိ ကုသလံ ဓမ္မံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ သံသဋ္ဌဝါရေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဝသာနေ ပနဿ ''သံသဋ္ဌတ္တံ နာမ သမ္ပယုတ္တတ္တံ, သမ္ပယုတ္တတ္တံ နာမ သံသဋ္ဌတ္တ''န္တိ ဣဒံ ဥဘိန္နမ္ပိ ဧတေသံ တရာနံ အတ္ထတော နိန္နာနာ ကရဏဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ဟိ ဧတေပိ ပဋိစ္စသဟဇာတာ ဝိယ ပစ္စယနိဿယာ ဝိယ စ နိန္နာနာကရဏာ။ ဧဝံ သန္တေပိ အညမညဿ အတ္ထနိယမနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ ''သံသဋ္ဌာ ယောဇိတာ ဟယာ''တိအာဒီသု (ဇာ. ၂.၂၂.၇၀) ဟိ အသမ္ပယုတ္တမ္ပိ သံသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ''ယာ သာ ဝီမံသာ ကောသဇ္ဇသဟဂတာ ကောသဇ္ဇသမ္ပယုတ္တာ''တိအာဒီသု (သံ. နိ. ၅.၈၃၂) အသံသဋ္ဌံ တေကိစ္စမ္ပိ သမ္ပယုတ္တန္တိ။ ဣတိ သံသဋ္ဌဝါရေန ဧကုပ္ပာဒလက္ခဏဿ သမ္ပယုတ္တဿ သံသဋ္ဌဘာဝံ သမ္ပယုတ္တဝါရေန စ သံသဋ္ဌဿ ဧကုပ္ပာဒိလက္ခဏဿ သမ္ပယုတ္တဘာဝံ နိယမေတုံ ဥဘောပေတေ ဝုတ္တာ။ အပိစ တထာ ဗုဇ္ဈနကာနံ အဇ္ဈာသယဝသေန ဒေသနာဝိလာသေန နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါပဘေဒဇာနနဝသေန စာပိ ဧတေ ဥဘောပိ ဝုတ္တာတိ။

သမ္ပယုတ္တဝါရဝဏ္ဏနာ။

ဧတေသု ပန ဆသု ဝါရေသု အတ္ထိ ကောစိ ပစ္စယော ဧကန္တံ အနုလောမတော န တိဋ္ဌတိ, ပစ္စနီကတော၀ တိဋ္ဌတိ; အတ္ထိ ဧကန္တံ ပစ္စနီကတော န တိဋ္ဌတိ, အနုလောမတော၀ တိဋ္ဌတိ; အတ္ထိ အနေကန္တံ အနုလောမတော စေဝ တိဋ္ဌတိ, ပစ္စနီကတော စာတိ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဌမော ပဉ္စောဟာ ပစ္ဆာဇာတဿ, ဒုတိယော မဟာစတုက္ကဿ, တတိယော ယုဇ္ဇမာနကာနံ သေသာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

၇. ပဉှာဝါရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၀၁-၄၀၃. ပဉှာဝါရေ ''သိယာ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ အာဒိနာ ကုသလတ္တိကေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဗ္ဗပုစ္ဆာနံ လဗ္ဘမာနဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဒဿေတုံ **ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကုသလော စ နာမေသ သယံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တော ဌပေတွာ ပစ္ဆာဇာတဉ္စ ဝိပါကဉ္စ သေသေဟိ ဒွာဝီသတိယာ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကုသလဿ ပစ္စယော ဟောန္တော ဌပေတွာ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဝိပါကဝိပ္ပယုတ္တေ သေသေဟိ ဝီသတိယာ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ တသ္မာ ယေဟိ

ပစ္စယေဟိ ကုသလော ကုသလဿ ပစ္စယော ဟောတိ, တေ ပစ္စယေ ပဋိဟဋ္ဌိယာ ဒဿေတုံ **ဟေတုပစ္စယေနာ** တိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ ယာ သော ပစ္စယဝိဘင်္ဂတရေ ဝိယ ''ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာန''န္တိ အကတွာ ''ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာန''န္တိ ဒေသနာ ကတာ, တဿာ ဧဝ ကရဏေ ကွာံ ပယောဇနံ – တတ္ထ ဟိ သုညဌ္ဌံ ဒီပေတုံ ဓမ္မာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပစ္စယတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဓမ္မာ ရာသိတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ဧကေကတောတိ ရာသဋ္ဌံ ဒီပေတုံ ခန္ဓာနန္တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိစ္စတရာဒီသု တ ခန္ဓဝသေန ပစ္စယုပ္ပန္နဒေသနာ အာရုဠှာတိ တေနေဝတနုက္ကမေန ဣဓာပိ အာရုဠှာတိ။ ကသ္မာ ပနေတေသု ဧဝံ အာရုဠှာတိ? အသင်္ကရတော ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ။ ''ဧကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သေသာ ဓမ္မာ''တိ ဟိ အာဒိနာ နယေန ဝုစ္စမာနေ အသုကဓမ္မံ နာမ နိဿာယ အသုကဓမ္မာတိ န သက္ကာ အသင်္ကရတော ပစ္စယေ ပစ္စယုပ္ပန္နေ စ ဇာနိတုံ, ဧဝံ သန္တေ ဥဒ္ဒေသနိဒ္ဒေသော နိဗ္ဗိသေသော သိယာ။ တသ္မာ အသင်္ကရတော ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ ဧဝံ အာရုဠှာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **စိတ္တသမုဋ္ဌာနာန** န္တိ ဣဓံ ယဿ အဗျာကတဿ ကုသလော ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ, တမေဝ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ပန ကုသလာဒိဝသေန ဝိဘာဂံ အကတွာ သာမညတော သဗ္ဗေသံ ဟေတူနံ ဝသေန ဥပ္ပန္နရူပဒဿနတ္ထံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနန္တိ အဝတွာ တံသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ တတ္ထ အဗျာကတဟေတုသမုဋ္ဌာနရူပံ, သြကန္တိက္ခဏေ ကဋတ္တာရူပမ္ပိ သင်္ဂဟံ ဂတံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သေ သေသုပိ ဧဝရူပေသု ဝိသဇ္ဇနေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၀၄. **အနံ ဒတွာတ**ိ ဒေယျဓမ္မံ စဇိတွာ။ ယာယ တ စေတနာယ သော ဒိယျတိ, သာ စေတနာ အနံ။ **ဒတွာတိ** တံ စေတနံ ပရိယောအပေတွာ ဝိသုဒ္ဓံ ကတွာ။ **သီလံ သမာဒိယိတွာ**တိ ပဥ္စင်္ဂာဒိဝသေန နိစ္စသီလံ ဂဏှိတွာ။ ဣမိနာ သမာအနဝိရတိယေဝ ဒဿိတာ။ သမ္ပတ္တဝိရတိသမုစ္ဆေဒဝိရတိယော ပန လောကေ သီလန္တိ အပာကဋတ္တာ န ဝုတ္တာ။ ကိဥ္စာပိ န ဝုတ္တာ, အာရမ္မဏပစ္စယာ ပန ဟောန္တိယေဝ။ တတ္ထ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ သေက္ခာနံယေဝ ကုသ လဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ, န ဣတရေသံ။ **ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ** တိ ''ပာဏံ န ဟနေ, န စာဒိန္နမာဒိယေ''တိ (အ. နိ. ၃.၇၁) ဧဝံ ဝုတ္တံ ဥပေါသထဒိဝသေသု အဋ္ဌင်္ဂုပေါသထကိရိယံ ကတွာ။ **တံ ပစ္စဝေက္ခတီ** တိ တံ ကုသလံ သေက္ခာပိ ပုထုဇ္ဇနာပိ ပစ္စဝေက္ခတိ, အရဟာပိ ပစ္စဝေက္ခတေဝ။ အရဟတောပိ ဟိ ပုဗ္ဗေ ကတံ ကုသလံ ကုသလမေဝ, ယေန ပန စိတ္တေန ပစ္စဝေက္ခတိ, တံ ကိရိယစိတ္တံ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ ''ဇောံ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿာ''တိ ဣမသ္မိံ အဓိကာရေ န လဗ္ဘတိ။ **ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ** တိ ''ဒတွာ သမာဒိယိတွာ ကတွာ''တိ ဟိ အာသန္နေ ကတာနိ ဝုတ္တာနိ, ဣမာနိ န အာသန္နေ ကတာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အနာဒီဟိ တ သေသာနိ ကာမာဝစရကုသလာနိ ဒဿေတုံ ဣဓံ ဝုတ္တံ။ **ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ** တိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ။ အယမေဝ တ ဟဋ္ဌိ။ **သေက္ခာ ဂောတြဘု** န္တိ သော တာပန္နံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ဂောတြဘုံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ **ဝေါဒာန**န္တိ ဣဓံ ပန သကဒါဂါမိအနာဂါမိနော သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တေသဥ္ဟိ တံ စိတ္တံ ဝေါဒာနံ နာမ ဟောတိ။ **သေက္ခာ** တိ သောတာပန္နသကဒါဂါမိအနာဂါမိနော။ **မဂ္ဂာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ**တိ မဂ္ဂဖလဘင်္ဂတိက္ကမဝသေန အတ္တနာ ပဋိလဒ္ဓာ မဂ္ဂာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ, သုဒ္ဓမဂ္ဂတောယေဝ ပန ဝုဋ္ဌာ ယ ပစ္စဝေက္ခဏာ နာမ နတ္ထိ။

ကုသလံ အနိစ္စတောတိ ဧတ္ထ ဝိပဿနူပဂံ တေဘူမကကုသလမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဝိပဿနာကုသလံ ပန ကာမာဝစ ရမေဝ။ **စေတောပရိယညာဏေနာ**တိ ရူပာဝစရကုသလံ ဒဿေတိ။ **အာကာသာနဥ္စာယတန** န္တိအာဒီဟိ အရူပာဝစရကု သလာရမ္မဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ အရူပာဝစရကုသလမေဝ။ **ကုသလာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿာ** တိအာဒီဟိ ပုဂ္ဂလံ အနာမသိတွာ ဓမ္မဝသေန ဒဿေတိ။ တေနေဝေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဂဟိတမ္ပိ စေတောပရိယညာဏံ ပုန ဝုတ္တံ။

၄၀၅. **အဿာဒေတီ** တိ သောမနဿသဟဂတလောဘသမ္ပယုတ္တစိတ္တေဟိ အနုဘဝတိ စေဝ ရဇ္ဇတိ စ ။ **အဘိနန္ဒတီ** တိ သပ္ပီတိကတဏှာဟာဝသေန နန္ဒတိ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော ဟောတိ, ဒိဋ္ဌာဘိနန္ဒနာယ တ အဘိနန္ဒတိ။ **ရာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ အဿာဒေန္တဿ ရာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နာမ။ ဣဓံ အဋ္ဌပိ လောဘသဟဂတာနိ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ **ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ အဘိနန္ဒန္တဿ အတ္တာ အတ္တနိယန္တိအာဒိဝသေန စတူဟိပိ စိတ္တေဟိ သမ္ပယုတ္တာ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇ တိ။ အသန္နိဋ္ဌာနဂတဿ ပနေတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝိက္ခေပဂတဿ ဥဒ္ဓစ္စံ, အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏန္တိ ဝိပ္ပဋိသာရိနော ဒောမနဿံ။ **တံ အာရဗ္ဘာ** တိ တာနိ သုစိဏ္ဏာနိ အာရမ္မဏံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ဗဟုဝစနဿ ဟေသ ဧကဝစနာဒေသော, ဇာတိဝသေန တ ဧကဝစနမေဝေတံ။

၄၀၆. **အရဟာ မဂ္ဂ ဝုဋ္ဌဟိတွတ** တိ မဂ္ဂဝီထိယံ ဖလာနန္တရသ္သ ဘဝင်္ဂသ္သ အတိက္ကမဝသေန ဝုဋ္ဌဟိတ္တ။ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာနိ ပနသ္သ ကိရိယာဗ္ယာကတာနိ။ ဧဝံ ကိရိယာဗ္ယာကတသ္သ အာရမ္မဏပစ္စယံ ဒသ္သေတ္တ ပုန ဝိပါကာဗ္ယာကတသ္သ ဒသ္သေတုံ **သေက္ခာ တ** တိအာဒိမာဟ။ **ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ** တိ ဝိပသ္သနာဇဝနဝီထိယာ ပစ္စ်ဆိန္နာယ။ **ဝိပာကော**တိ ကာမာဝစရဝိပါကော။ **တဒါရမ္မဏတာ** တိ တဒါရမ္မဏတာယ, တံ ကုသလသ္သ ဇဝနသ္သ အာရမ္မဏဘူတံ ဝိပသ္သိတကုသလံ အာရမ္မဏံ ကတွတ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။ န ကေဝလဉ္စ တဒါရမ္မဏဝသေနေဝ, ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေနာပိ။ ဝိပါကော ဟိ ကမ္မံ အာရမ္မဏံ ကတွတ ဂဟိတပဋိသန္ဓိကသ္သ ကုသလာရမ္မဏော ဟောတိယေဝ, သော ပန ဒုဗ္ဗိညေယ္ယတ္တာ ဣဓ န ဒသ္သိတော။

ကုသလံ အဿာဒေတီ တိအာဒိ အကုသလဇဝနာဝသာနေ ကုသလာရမ္မဏဝိပါကံ ဒသ္သေတုံ ဝုတ္တံ။ **ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါကဿာ**တိ ဣဒံ ဒုဗ္ဗိညေယ္ယမ္ပိ သမာနံ မဟဂ္ဂတဝိပါကသ္သ တဒါရမ္မဏဘာဝေန အနုပ္ပတ္တိတော လဗ္ဘမာနကဝသေန ဝုတ္တံ။ **ကိရိယဿာ** တိ အရဟတ္တံ ပတွတ အသမာပန္နပုဗ္ဗေ အာကာသာနဉ္စာယတနေ ပဋိလောမတော တ ဧကန္တရိကဝသေန တ သမာပန္နကိရိယာယ။ **စေတောပရိယဉာဏဿာ** တိအာဒီနိ ပရတော အာဝဇ္ဇနာယ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ ယာ ဧတေသံ အာဝဇ္ဇနာ, တဿာ ကုသလာ ခန္ဓာ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အယမေ့ဟေတ္ထ အတ္ထော။

၄၀၇-၄၀၉. **ရာဂ**န္တိ အတ္တနော တ ပရဿ တ ရာဂံ။ အတ္တနော ရာဂဝသေန ပနေတ္ထ ဝဏ္ဏနာ ဟာကဋ္ဌာ ဟောတိ။ **အဿာဒေတီ**တိအာဒီနိ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ ဝိစိကိစ္ဆာဒီသု ပန တီသု အဿာဒေတဗ္ဗတာယ အဘာဝေန "အဿာဒေတီ"တိ န ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိ ပနေတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သာ အဿာဒေတီတိ ပဒဿ ပရိဟီနတ္တာ အာဂတပဋိဟာဋိယာ ပဠမံ န ဝုတ္တာ။ ဝိစိကိစ္ဆာဒီသုယေဝ တံ တံ သဘာဂံ ပဠမံ ဝတွတ တဿ တဿ အနန္တရာ ဝုတ္တာ။ ဣမေသု စ ပန ရာကဒီသု "ကိံ မေ ဟာပမွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ"တိ အက္ခန္တိဝသေန တ, "ကတံ ဟာပံ ကတံ လုဒ္ဒ"န္တိ ဝိပ္ပဋိသာရာဒိဝသေန တ အာမနသ္သုပ္ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၁၀. **စက္ခုံ အနိစ္စတော** တိ ဝိပသ္သနာနုက္ကမေန ဩဠာရိကာယတနာနိ ဝတ္ထုရူပဉ္စာတိ ကောဒသ ရူပါနိ ဟာကဋ္ဌတ္တာ ဂဟိတာနိ။ ပုန ရူပာယတနာဒီနိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ အာရမ္မဏတ္တာ ဂဟိတာနိ။ ယသ္မာ ပနေသာ ဝိညာဏကာယဝသေန ဒေသနာ, န ဓာတုဝသေန, တသ္မာ မနောဓာတု န ဂဟိတာ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဂဟိတာဂဟိတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၁၁. **ဖလံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တီ** တိ ပစ္စဝေက္ခဏကုသလသ္သ အာရမ္မဏဒသ္သနတ္ထံ ဝုတ္တံ။

၄၁၃-၄၁၆. အာရမ္မဏာဓိပတိနိဒ္ဒေသေ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ ဝသေန စတုဘူမကကုသလံ ဒသ္သိတံ, တထာ သဟဇာတာဓိပတိနိဒ္ဒေသေ။ အရဟတော ဥတ္တမဓမ္မံ အဓိဂတတ္တာ လောကိယကုသလေသု ဂရုကာရော နတ္ထီတိ အဂ္ဂမဂ္ဂေဝ ဒသ္သိတော။

၄၁၇. အနန္တရပစ္စယေ **ပုရိမာ ပုရိမာ**တိ ဧကဘူမကာပိ နာနာဘူမကာပိ ကုသလာ ဧကတော ကတွတ ဝုတ္တာ။ **အနုလောမံ ဂောတြဘုဿ, အနုလောမံ ဝောဒါနဿာ**တိ နာနာရမ္မဏဝသေန။ **ဂောတြဘု မဂ္ဂဿ, ဝောဒါနံ မဂ္ဂဿာ**တိ နာနာဘူမိဝသေန။ **ကုသလံ ဝုဋ္ဌာနဿာ** တိ ဧတ္ထ ပန **ကုသလ**န္တိ ဝေဘူမကကုသလံ။ **ဝုဋ္ဌာန** န္တိ ဝေဘူမကဝိပါကံ။ တေဟိ ကုသလဇဝနဝီထိတော ဝုဋ္ဌဟန္တိ, တသ္မာ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ တံ ဒုဝိဓံ ဟောတိ – တဒါရမ္မဏံ ဘဝင်္ဂဉ္စ။ တတ္ထ ကာမာဝစရကုသလသ္သ ဥဘယမ္ပိ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ, မဟဂ္ဂတသ္သ ဘဝင်္ဂမေဝ။ **မဂ္ဂော ဖလဿာ** တိ ဣဒံ ယသ္မာ လောကုတ္တရဝိပါကံ ဇဝနဝီထိပရိယာပန္နတ္တာ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ န ဟောတိ, တသ္မာ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။ **အနုလောမံ သေက္ခာယာ**တိ အသေက္ခာယ ကုသလံ အနန္တရံ န ဟောတိ, တသ္မာ ဝိဘာဂံ ကရောတိ။ **ဖလသမာပတ္တိယာ** တိ သောတာပတ္တိဖလသကဒာဂါမိဖလအနာဂါမိဖလသမာပတ္တိယာပိ။ **ဖလသမာပတ္တိယာ** တိ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တိယာ။ အကုသလေ ဒုဝိဓမ္ပိ ဝုဋ္ဌာနံ လဗ္ဘတိ။ **ဝိပါကာဗ္ယာကတာ ကိရိယာဗ္ယာကတာ** တိ ဧတ္ထ ဝိပါကာဗ္ယာကတာ ဝိပါကာဗ္ယာကတာနံယေဝ, ကိရိယာဗ္ယာကတာ ကိရိယာဗ္ယာကတာနံယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇနာယာ** တိအာဒိ ဧတေမိဿကဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ကိရိယာ**တိ ကာမာဝစရကိရိယာ။ သာ ဒုဝိဓာပိ ဝုဋ္ဌာနဿ အနန္တရပစ္စယော

ဟောတိ, မဟဂ္ဂတာ ဘဝင်္ဂသ္သေဝ။ ဣတိ ယေ ဟေဋ္ဌာ ပစ္စယဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသေ ''ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော''တိ အာရဘိတွာ ကုသလံ ကုသလဿ, ကုသလံ အဗျာကတဿ, အကုသလံ အကုသလဿ, အကုသလံ အဗျာကတဿ, အဗျာကတံ အဗျာကတဿ, အဗျာကတံ ကုသလဿ, အဗျာကတံ အကုသလဿာတိ သတ္တ တရာ ဒဿိတာ; တေသံ ဝသေန ဣဓ သင်္ခေပတော အနန္တရပစ္စယော ဝိဘတ္တော။

ဝိတ္ထာရတော ပနေတ္ထ –

ဒသဓာ သတ္တရသဓာ၊ သမသဋ္ဌိဝိဓေန စ။
ဗဟုဓာပိ စ နိဒ္ဒေသံ၊ သာဓုကံ ဥပလက္ခယေ။

အယဉှိ အနန္တရပစ္စယော န ကေဝလံ သတ္တဓာဝ နိဒ္ဒေသံ လဘတိ, ကုသလံ ပန ကုသလဿ ဝိပါကဿ; အကုသလံ အကုသလဿ ဝိပါကဿ; ဝိပါကံ ဝိပါကဿ ကိရိယဿ; ကိရိယံ ကုသလဿ အကုသလဿ ဝိပါကဿ ကိရိယဿာတိ ဧဝံ ဒသဓာပိ နိဒ္ဒေသံ လဘတိ။ န ကေဝလံ ဒသဓာယေဝ, ကုသလံ ပန ကုသလဿ ကုသလဝိပါကဿ အကုသလဝိပါကဿ; အကုသလံ အကုသလဿ အကုသလဝိပါကဿ ကုသလဝိပါကဿ; ကုသလဝိပါကံ ကုသလဝိပါကဿ အကုသလဝိပါကဿ ကိရိယဿ; အကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကဿ ကုသလဝိပါကဿ ကိရိယဿ; ကိရိယံ ကိရိယဿ ကုသလဿ အကုသလဿ ကုသလဝိပါကဿ အကုသလဝိပါကဿာတိ ဧဝံ သတ္တရသဓာ နိဒ္ဒေသံ လဘတိ။

န ကေဝလဉ္စ သတ္တရသဓာဝ သမသဋ္ဌိဝိဓေနာပိ နိဒ္ဒေသံ လဘတေဝ။ ကထံ? ကာမာဝစရကုသလဉှိ ဘူမိဘေဒေန စတုဗ္ဗိဓဿ ကုသလဿ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ, ရူပာဝစရာရူပာဝစရံ သကသကဘူမိကဿေဝါတိ ကုသလံ ကုသလဿ ဆဗ္ဗိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ကာမာဝစရကုသလံ ပန ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿ အကုသလဝိပါကဿ ရူပာဝစရဝိပါကဿ အရူပာဝစရဝိပါကဿ လောကုတ္တရဝိပါကဿ; ရူပာဝစရကုသလံ ရူပာဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿ; အရူပာဝစရကုသလံ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿ ရူပာဝစရအရူပာဝစရလောကုတ္တရဝိပါကဿ; လောကုတ္တရကုသလံ လောကုတ္တရဝိပါကဿာတိ ကုသလံ ဝိပါကဿ ဒွါဒသဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော ။ အကုသလံ အကုသလဿ အကုသလဝိပါကဿ တေဘူမကကုသလဝိပါကဿာတိ ပဉ္စဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။

ကာမာဝစရကုသလဝိပါကံ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿ အကုသလဝိပါကဿ ရူပာဝစရဝိပါကဿ အရူပာဝစရဝိပါကဿာတိ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကံ ဝိပါကဿ စတုဗ္ဗိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ရူပာဝစရဝိပါကံ တေဘူမကကုသလဝိပါကဿာတိ တိဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ အရူပာဝစရဝိပါကံ အရူပာဝစရဝိပါကဿ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿာတိ ဒွိဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ လောကုတ္တရဝိပါကံ စတုဘူမကကုသလဝိပါကဿာတိ စတုဗ္ဗိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ဧဝံ ကုသလဝိပါကံ ဝိပါကဿ တေရသဓာပိ အနန္တရပစ္စယော။ အကုသလဝိပါကံ အကုသလဝိပါကဿ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကဿာတိ ဒွိဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ဧဝံ သဗ္ဗထာပိ ဝိပါကံ ဝိပါကဿ ပဉ္စဒသဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကံ ပန ကာမာဝစရကိရိယဿ, တထာ အကုသလဝိပါကံ, တထာ ရူပာဝစရဝိပါကံ, တထာ အရူပာဝစရဝိပါကဉ္စာတိ ဝိပါကံ ကိရိယဿ စ စတုဗ္ဗိဓေန အနန္တရပစ္စယော။

ကာမာဝစရကိရိယံ တေဘူမကကိရိယဿ, ရူပာဝစရာရူပာဝစရကိရိယံ ရူပာဝစရာရူပာဝစရာနညေဝါတိ ကိရိယံ ကိရိယဿ ပဉ္စဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ကာမာဝစရကိရိယံ အကုသလဝိပါကဿ စေဝ စတုဘူမကကုသလဝိပါကဿ စ, ရူပာဝစရကိရိယံ ကာမာဝစရကုသလဝိပါကရူပာဝစရဝိပါကာနံ အရူပာဝစရကိရိယံ စတုဘူမကကုသလဝိပါကဿာပီတိ ကိရိယံ ဝိပါကဿ ဧကာဒသဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော။ ကာမာဝစရကိရိယံ ပန ကာမာဝစရကုသလဿ အကုသလဿာတိ ကုသလာကုသလာနံ ဒွိဝိဓေန အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ သမသဋ္ဌိဝိဓေနာပိ နိဒ္ဒေသံ လဘတိ။

န ကေဝလဉ္စ သမသဋ္ဌိဝိဓေနေဝ, ဗဟုဝိဓေနာပိ လဘတေဝ။ ကထံ? ကာမာဝစရပဌမမဟာကုသလစိတ္တံ တာဝ အတ္တနော, စတုန္နဉ္စ ရူပာဝစရကုသလာနံ ဟာနဘာဂိယေန သောဠသန္နံ သောမနဿလောကုတ္တရာနန္တိ ဧကဝီသတိယာ စ ကုသလာနံ, ဇဝနပရိယောသာနေ တဒာရမ္မဏဘဝင်္ဂဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ဧကာဒသန္နံ ကာမာဝစရဝိပါကာနံ, ဘ

ဝဋ္ဋဝသေနေဝ ပဝတ္တာနံ ရူပာဝစရာရူပာဝစရဝိပာကာနံ, ဖလသမာပတ္တိဝသေန ပဝတ္တာနံ ဒွါဒသန္နံ လောကုတ္တရဝိပာကာနန္တိ ဧဝံ ဧကေဝီသတိယာ ကုသလာနံ; ဒွတ္တိံသာယ ဝိပာကာနန္တိ တေပညာသာယ စိတ္တာနံ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ ။ တထာ ဒုတိယကုသလစိတ္တံ။ တတိယစတုတ္ထာနိ ပန ဥပေတ္တ ဉပရိဘူမကကုသလာနိ စ လောကုတ္တရဝိပာကာနိ စ သေသဧကေဝီသတိစိတ္တာနံ။ ပဉ္စမဆဋ္ဌာနိ အတ္တနော စ, နဝန္နဉ္စ ဥပရိဘူမကဥပေက္ခာကုသလာနံ, တေဝီသတိယာ စ ဝိပာကာနန္တိ တေတ္တိံသာယ။ သတ္တမအဋ္ဌမာနိ ဧကဝီသတိယာဝ။

ပဉ္စ ရူပာဝစရကုသလာနိ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္ဆိမာနံ ရူပာဝစရကုသလာနံ, စတုန္နမ္ပိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တမဟာဝိပာကာနံ, ပဉ္စန္နံ ရူပာဝစရဝိပာကာနဉ္စာတိ ဒသန္နံ။ တေနေဝ စ နယေန အရူပာဝစရကုသလေသု ပဌမံ အတ္တနော ဝိပာကေန သဒ္ဓိံ ဧကာဒသန္နံ, ဒုတိယံ ဒွါဒသန္နံ, တတိယံ တေရသန္နံ, စတုတ္ထံ စုဒ္ဒသန္နံ ဖလသမာပတ္တိယာ စာတိ ပန္နရသန္နံ လောကုတ္တရကုသလံ အတ္တနော အတ္တနော ဝိပာကဿေဝ။ အဋ္ဌသု လောဘသဟဂတေသု ဧကေကံ အကုသလံ ဧကာဒသန္နံ ကာမာဝစရဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ နဝန္နံ, မဟဂ္ဂတဝိပာကာနံ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ ဧကဝီသတိယာ။ ဒွေဝ ဒေမနဿသဟဂတာနိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနံ ဆန္နံ ကာမာဝစရဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ သတ္တန္နံ။ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဂတဒွယံ သောမနဿသဟဂတာဟေတုကဝိပာကေန သဒ္ဓိံ ဧကာဒသန္နံ ကာမာဝစရဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ နဝန္နံ ရူပာဝစရာရူပာဝစရဝိပာကာနံ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ ဧကဝီသတိယာ။

ကုသလဝိပာကပဉ္စဝိညာဏာ ကုသလဝိပာကမနောဓာတုယာ, မနောဓာတု ဒွိန္နံ ဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ။ တာသု ဒွီသု သောမနဿသဟဂတာ ဒသန္နံ ဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ ဘဝင်္ဂဘူတာနံ တဒာရမ္မဏကာလေ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ တေဝဋ္ဌနကိရိယဿ စာတိ ဒွါဒသန္နံ။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတု ပန အာဝဇ္ဇနမနောဓာတုယာ ဒွိဋ္ဌာနိကာယ အာဝဇ္ဇနမနောဝိညာဏဓာတုယာ ဒသန္နဉ္စ ဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနန္တိ ဒွါဒသန္နမေဝ။ တိဟေတုကမဟာဝိပာကာ သောမနဿသဟဂတာဟေတုကဝဇ္ဇာနံ ဒသန္နမ္ပိ ကာမာဝစရဝိပာကမနောဝိညာဏဓာတူနံ ရူပာဝစရာရူပာဝစရဝိပာကာနံ အာဝဇ္ဇနဒွယဿ စာတိ ဧကဝီသတိယာ, ဒုဟေတုကဝိပာကာ ဥပေတ္တ မဟဂ္ဂတဝိပာကေသသာနံ ဒွါဒသန္နံ။ ပဉ္စ ရူပာဝစရဝိပာကာ တေဘူမကကုသလဝိပာကသဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ သတ္တရသန္နံ အာဝဇ္ဇနဒွယဿ စာတိ ဧကူနဝီသတိယာ။ အရူပာဝစရဝိပာကေသု ပဌမံ ကာမာဝစရကုသလဝိပာကတိဟေတုကပဋိသန္ဓိစိတ္တာနံ, စတုန္နံ အရူပာဝစရဝိပာကစိတ္တာနံ စတုန္နံ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနဿ စာတိ နဝန္နံ။ ဒုတိယံ ဟေဋ္ဌိမဝိပာကံ ဝဇ္ဇေတွာ အဋ္ဌန္နံ, တတိယံ ဒွေဝ ဟေဋ္ဌိမာနိ ဝဇ္ဇေတွာ သတ္တန္နံ, စတုတ္ထံ တီဏိ ဟေဋ္ဌိမာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဆန္နံ စတ္တာရိ လောကုတ္တရဝိပာကာနိ တိဟေတုကဝိပာကာနံ တေရသန္နံ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ စုဒ္ဒသန္နံ။

အကုသလဝိပာကပဉ္စဝိညာဏာ အကုသလဝိပာကမနောဓာတုယာ, မနောဓာတု အကုသလဝိပာကာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယာ။ သာ တဒာရမ္မဏကာလေ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စုတိကာလေ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဘဝင်္ဂဝသေန စ ပဝတ္တာနံ ဣတရေသမ္ပိ နဝန္နံ ကာမာဝစရဝိပာကာနံ ဥပေက္ခာသဟဂတာနံ ဒွိန္နံ ပရိတ္တကိရိယာနဉ္စာတိ ဒွါဒသန္နံ။ ကိရိယမနောဓာတု ဒသန္နံ ဝိညာဏာနံ ဟသိတုပ္ပာဒကိရိယာ ပဉ္စတောကာရေ ဘဝင်္ဂဝသေန ပဝတ္တာနံ နဝန္နံ တိဟေတုကဝိပာကာနံ, တဒာရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တာနံ ပဉ္စန္နံ သောမနဿသဟဂတဝိပာကာနံ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန တေရသန္နံ။ တေဝဋ္ဌနကိရိယာ ဥပေတ္တ ကိရိယမနောဓာတုံ ဒသန္နံ ကာမာဝစရကိရိယာနံ, ကာမာဝစရကုသလာကုသလာနံ ပဉ္စတောကာရေ ဘဝင်္ဂဝသေန ပဝတ္တာနံ ပန္နရသန္နံ ဝိပာကစိတ္တာနဉ္စာတိ ပဉ္စစတ္တာလီသာယ။

ကာမာဝစရတိဟေတုကသောမနဿသဟဂတကိရိယဒွယံ ဘဝင်္ဂဝသေန ပဝတ္တာနံ တေရသန္နံ တိဟေတုကဝိပာကာနံ တဒာရမ္မဏဝသေန ပဉ္စန္နံ သောမနဿသဟဂတဝိပာကာနံ ပရိကမ္မဝသေန ပဝတ္တမာနာနံ စတုန္နံ ရူပာဝစရကိရိယာနံ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိယာ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဒွါဝီသတိယာ ဒုဟေတုကသောမနဿသဟဂတကိရိယဒွယံ ယထာဝုတ္တာနံ တေရသန္နံ ဘဝင်္ဂစိတ္တာနံ ပဉ္စန္နံ တဒာရမ္မဏာနံ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ စာတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန သတ္တရသန္နံ။ ကာမာဝစရတိဟေတုကဥပေက္ခာသဟဂတကိရိယဒွယံ တေသံယေဝ တေရသန္နံ ဘဝင်္ဂာနံ, တဒာရမ္မဏဝသေန ပဝတ္တာနံ ဆန္နံ ဥပေက္ခာသဟဂတဝိပာကာနံ, ပရိကမ္မဝသေန ပဝတ္တာနံ ဧကဿာ ရူပာဝစရကိရိယာယ စတုန္နံ အရူပာဝစရကိရိယာနံ အရဟတ္တဖလသမာပတ္တိယာ အတ္တနော ပစ္ဆိမဿ

သ စာတိ အင်္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန စတုဝီသတိယာ။ ဒုပေတုကဥပေက္ခာသဟဂတကိရိယဒွယံ တေသံယေဝ တေရသန္နံ ဘဝင်္ဂါနံ ဆန္နံ တဒါရမ္မဏာနံ အတ္တနော ပစ္စိမဿ စာတိ အင်္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန အဋ္ဌာရသန္နံ။ ရူပာဝစရကိရိယေသု ဧကေကံ နဝန္နံ ပဉ္စတေကာရေ တိဟေတုကဘဝင်္ဂါနံ အတ္တနော ပစ္စိမဿ စာတိ ဒသန္နံ။ အရူပါဝစရကိရိယေသု ပဌမံ ပဉ္စတေကာရေ နဝန္နံ ဘဝင်္ဂါနံ, စတုတေကာရေ ဧကဿ အတ္တနော ပစ္စိမဿ စာတိ ဧကာဒသန္နံ။ ဒုတိယံ စတုတေကာရေ ဒွေဝ ဘဝင်္ဂါနိ လဘတိ။ တတိယံ တီဏိ, စတုတ္ထံ စတ္တာရိ ဖလသမာပတ္တိဥ္စာတိ တေသု ဧကေကံ ယထာပဋိပာဋိယာ ဧကာဒသန္နံ ဒွါဒသန္နံ တေရသန္နံ ပဉ္စဒသန္နဥ္စ အနန္တရပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ ဗဟုဝိဓေနာပိ နိဒ္ဒေသံ လဘတိ။ တေန ဝုတ္တံ –

> "ဒသဓာ သတ္တရသဓာ၊ သမသဋ္ဌိဝိဓေန စ။
> ဗဟုဓာပိ စ နိဒ္ဒေသံ၊ သာဓုကံ ဥပလက္ခယေ"တိ။

သမနန္တရပစ္စယာဒယော ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။

၄၂၃. ဥပနိဿယေ **သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယာ** တိ ကမ္မကမ္မဖလက္ခလောကပရလောကာဒီသု သဒ္ဓံ ဥပနိဿယံ ကတ္တာ။ ယထာ ဟိ ပုရိသော ပေဌာပထဝိယံ ဥဒကံ အတ္ထီတိ သဒ္ဒဟိတွာ ပထဝိံ ခနတိ, ဧဝံ သဒ္ဓော ကုလပုတ္တော အနာဒီနံ ဖလဥ္စ အာနိသံသဥ္စ သဒ္ဒဟိတွာ အနာဒီနိ ပဝတ္တေတိ။ တသ္မာ "သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယာ"တိ ဝုတ္တံ။

သီလံ ဥပနိဿာယာ တိအာဒီသုပိ က္ကမေ သီလာဒယော ဓမ္မေ ဥပနိဿယံ ကတွာတိ အတ္ထော။ သီလဝါ ဟိ သီလာနုဘာဝေသု သီလာနိသံသေသု စ ကုသလော သီလံ ဥပနိဿာယ သီလဝန္တာနံ အနံ ဒေတိ, ဥပရူပရိ သီလံ သမာဒိယတိ သုပရိသုဒ္ဓံ အခဏ္ဍံ, စာတုဒ္ဒသီအာဒီသု ပက္ခဒိဝသေသု ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ, သီလသမ္ပဒံ နိဿာယ ဈာနာဒီနိ ဥပ္ပာဒေတိ။ ဗဟုဿုတောပိ အနာဒိပုညကိရိယာယတ္တာ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိယော အနာဒီနဥ္စ သင်္ကိလေသဝေါဒါနာဒိဘေဒံ သုတမယာယ ပညာယ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ဌိတော သုတံ ဥပနိဿာယ အနာဒီနိ ပဝတ္တေတိ။ စာဂဝါပိ စာဂာဓိမုတ္တော အတ္တနော စာဂသမ္ပဒံ ဥပနိဿာယ အနံ ဒေတိ, သီလဝန္တော ဟုတွာ ဒိန္နံ မဟပ္ဖလန္တိ သီလံ သမာဒိယတိ, ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ, တာယ ပဋိပတ္တိယာ ပရိသုဒ္ဓစိတ္တော ဈာနာဒီနိ ဥပ္ပာဒေတိ။ ပညဝါပိ က္ခလောကပရလောကဟိတဥ္စေဝ လောကသမတိက္ကမနုပာယဥ္စ ဥပပရိက္ခန္တော "သက္ကာ က္ခမာယ ပဋိပတ္တိယာ က္ခလောကဟိတမ္ပိ ပရလောကဟိတမ္ပိ လောကသမတိက္ကမနူပာယဥ္စ သမ္ပာဒေတု"န္တိ ပညံ ဥပနိဿာယ အနာဒီနိ ပဝတ္တေတိ။ ယသ္မာ ပန န ကေဝလံ သဒ္ဓာဒယော အနာဒီနံယေဝ ဥပနိဿယာ, အတ္တနော အပရဘာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ သဒ္ဓာဒီနမ္ပိ ဥပနိဿယာ ဧဝ, တသ္မာ **သဒ္ဓာ သီလံ သုတံ စာဂေ ပညာ သဒ္ဓာယ သီလဿ သုတဿ စာဂဿ ပညာယာ** တိ ဝုတ္တံ။

ပရိကမ္မန္တိ အနန္တရံ အင်္ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပရိကမ္မံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿ အနာဂတံသဉာဏဿာ**တိ က္ကမေသံ ဒွိန္နံ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မမေဝ, ပရိကမ္မံ ဝိသုံ နတ္ထိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿေဝ ပရိဘဏ္ဍဉာဏာနိ ဧတာနိ, တသ္မိံ က္ခဇ္ဈမာနေ က္ခဇ္ဈန္တိ ဧဝံ သန္တေပိ တဒဓိမုတ္တတာယ သဟိတံ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မံ တေသံ ပရိကမ္မန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ဧတာနိ သဗ္ဗေသံ ဒိဗ္ဗစက္ခုကာနံ သမဂတိကာနိ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဘဝိတဗ္ဗမေတ္ထ ပရိကမ္မဝိသေသေနာတိ။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ**တိ ဒူရေ ရူပာနိ ဒိသွာ တေသံ သဒ္ဒံ သောတုကာမဿ ဒိဗ္ဗစက္ခု သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ တေသံ ပန သဒ္ဒံ သုတွာ တတ္ထ ဂန္တုကာမတာဒိဝသေန ဒိဗ္ဗသောတဓာတု က္ခဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ တဿ တဿ ဥပကာရကဘာဝဝသေန ဥပနိဿယပစ္စယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

မဂ္ဂံ ဥပနိဿာယ အနုပ္ပန္နံ သမာပတ္တိန္တိ တေန တေန မဂ္ဂေန သိထိလီကတပာရိပန္ထကတ္တာ ပဟီနပာရိပန္ထကတ္တာ စ တံ တံ သမာပတ္တိံ ဥပ္ပာဒေန္တီတိ တေသံ မဂ္ဂေ သမာပတ္တိယာ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ **ဝိပဿန္တိ**န္တိ ဥပရူပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဝိပဿန္တိ။ **အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒာယာ** တိအာဒိ ပဋိသမ္ဘိဒါနံ မဂ္ဂပဋိလာဘေနေဝ က္ခဇ္ဈနတော ဝုတ္တံ။ ဧဝံက္ခန္ဓာနဥ္စ ပနေတာသံ ပဥ္စာ တေသု တေသု အာရမ္မဏေသု ပဝတ္တိယာ မဂ္ဂေဝ ဥပနိဿယော နာမ ဟောတိ။

သဒ္ဓံ ဥပနိဿာယ မာနံ ဇပ္ပေတီတိ အဟမသ္မိ သဒ္ဓော ပသန္နောတိ မာနံ ပဝတ္တေတိ။ **ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတီ**တိ တ
သ္မိံ တသ္မိံ ဝစနေ သဒ္ဓါဝသေနေဝ ဂန္တွာ ပညာယ အတ္ထံ အနုပပရိက္ခန္တော “အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော”တိအာဒိဝသေန
ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ **သီလံ သုတံ စာဂံ ပညံ**န္တိ အဟမသ္မိ သီလဝါ သုတဝါ စာဂီ ပညာသမ္ပန္နောတိ မာနံ ဇပ္ပေတိ။ သီလ
သုတစာဂပညာသု ပန မာနမညနံ ဝိယ ဒိဋ္ဌိမညနံ ဥပ္ပာဒေန္တော ဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ **ရာဂဿာ**တိအာဒီသု သဒ္ဓါဒိသမ္ပဒံ
ဥပနိဿာယ အတ္တုက္ကံသနကာလေ တေသု ဧကေကော ဓမ္မော ရာဂဿ, ပရဝမ္ဘနကာလေ ဒောသဿ, ဥဘယေ
န သမ္ပယုတ္တဿ မောဟဿ, ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ မာနဒိဋ္ဌီနံ, သဒ္ဓါဒိသမ္ပဒံ ဥပနိဿာယ ဘဝဘောဂသမ္ပတ္တိပတ္
ထနာယ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ဧဝမေတ္ထ လောကိယကုသလဿေဝ ဒဿိတံ။ လောကုတ္တရံ ပန သန္တံ ပဏီတံ ဥ
တ္တမံ အကုသလဝိဒ္ဓံသနံ။ တသ္မာ စန္ဒော ဝိယ အန္ဓကာရတမာနံ န အကုသလဿ ဥပနိဿယော ဟောတီတိ န ဂဟိ
တံ။

အာတာပေတီတိအာဒိ ကာယိကဒုက္ခဝသေန အဗ္ဗာကတဓမ္မဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဓော ဟိ သဒ္ဓံ နိဿာယ
အတိသီတံ အတိဥဏှန္တိ အနောသက္ကိတွာ နာနပ္ပကာရာနိ နဝကမ္မဝေယျာဝစ္စာဒီနိ ကရောန္တော အတ္တာနံ
အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ, ဘောဂံ ဥပ္ပာဒေတွာ ပုညာနိ ကရိဿာမီတိ ပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။ သီလ
ဝါပိ သီလာနုရက္ခဏတ္ထံ အဗ္ဘောကာသိကတ္တာဒိဝသေန အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ, ပိဏ္ဍစာရိကတ္တာဒိဝ
သေန ပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။ သုတဝါပိ ဗာဟုသစ္စာနုရူပံ ပဋိပတ္တိံ ပဋိပဇ္ဇိဿာမီတိ ဝုတ္တနယေ
နေဝ ပဋိပဇ္ဇန္တော အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ, ပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။ စာဂဝါပိ စာဂါဓိမုတ္တ
တာယ အတ္တနော ယာပနမတ္တေပိ ပစ္စယေ အနဝသေသေတွာ ပရိစ္စဇန္တော, အင်္ဂါဒိပရိစ္စာဂံ ဝါ ပန ကရောန္တော
အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ, ပရိစ္စဇိတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော ဥပ္ပာဒနတ္ထံ ပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘော
တိ။ ပညဝါပိ ဥပရူပရိ ပညံ ဝဍ္ဎေဿာမီတိ သပ္ပညတံ နိဿာယ သီတုဏှာဒီနိ အဂဏေတွာ သဇ္ဈာယမနသိကာရေ
သု ယောဂံ ကရောန္တော အတ္တာနံ အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ, မိစ္ဆာဇီဝေ အာဒီနဝံ သမ္မာဇီဝေ စ အာနိသံသံ ဒိသွာ မိစ္ဆာဇီ
ဝံ ပဟာယ ပရိသုဒ္ဓေန အာဇီဝေန ဇီဝိတဝုတ္တိံ ပရိယေသန္တော ပရိယေဋ္ဌိမူလကံ ဒုက္ခံ ပစ္စနုဘောတိ။

ကာယိကဿ သုခဿာတိ သဒ္ဓါဒိသမ္ပတ္တိံ ဥပနိဿာယ ဥပ္ပန္နာနိ သုခောပကရဏာနိ ပရိဘုဉ္ဇနကာလေ
သဒ္ဓါဒိသမုဋ္ဌာနပဏီတရူပဖုဋ္ဌကာယဿ စ တေသံ ဝသေန အဝိပ္ပဋိသာရမူလကပာမောဇ္ဇပီတိသမုဋ္ဌာနရူပဖုဋ္ဌကာယ
ဿ စ သုခုပ္ပတ္တိကာလေ တေသံ ကမ္မတ္တာ ဥပ္ပန္နဝိပာကသုခကာလေ စ ကာယိကဿ သုခဿ, ဝုတ္တနယေနေ
ဝ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိကာလေ သဒ္ဓါဒိဂုဏသမ္ပတ္တိံ အသဟမာနေဟိ ပယုတ္တဝဓဗန္ဓနာဒိကာလေ စ ကာယိကဿ ဒုက္ခ
ဿ, သဒ္ဓါဒယော ဥပနိဿာယ ပဝတ္တိတဖလသမာပတ္တိကာလေ ပန ဖလသမာပတ္တိယာ တေသု ဧကေကော ဥပနိ
ဿယပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ကုသလံ ကမ္မ**န္တိ ကုသလစေတနာ အတ္တနော ဝိပါကဿ ဥပနိ
ဿယပစ္စယော, သာ ပန ဗလဝစေတနာဝ လဗ္ဘတိ, န ဒုဗ္ဗလာ။ တတြိဒံ ဝတ္ထု – ဧကာ ကိရ ဣတ္ထီ ဥဗ္ဗန္ဓိတုကာမာ
ရုက္ခေ ရဇ္ဇုံ လဂ္ဂေတွာ သံဝိဓာတဗ္ဗံ သံဝိဒဟတိ။ အထေကော စောရော ရတ္တိဘာဂေ တံ ဂေဟံ ဥပသင်္ကမိတွာ
“ဣမာယ ရဇ္ဇုယာ ကိဉ္စိဒေဝ ဗန္ဓိတွာ ဟရိဿာမီ”တိ သတ္တေန ဆိန္ဒိတုံ ဥပဂတော။ အထ သာ ရဇ္ဇု အာသီဝိသော
ဟုတွာ သုသူတိ အကာသိ။ စောရော ဘီတော အပသက္ကိ။ ဣတ္ထီ အတ္တနော နိဝေသနာ နိက္ခမိတွာ ရဇ္ဇုပါသေ ဂီဝံ ပ
ဋိမုဉ္စိတွာ ဥဗ္ဗန္ဓာ ကာလမကာသိ။ ဧဝံ ဗလဝစေတနာ အန္တရာယေ နိဝါရေတွာ အတ္တနော ဝိပါကဿ ဥပနိဿ
ယော ဟောတိ။ န ပနေတံ ဧကန္တတော ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကတောကာသဉှိ ကမ္မံ ဧဝ ဝိပါကဿ အန္တရာယံ ပဋိဗာဟိတွာ
ဝိပစ္စတိ, ဝိပါကဇနကံ ပန ကမ္မံ ဝိပါကဿ ဥပနိဿယပစ္စယော န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ **ကမ္မ**န္တိ ဣဒံ စတု
ဘူမကမ္ပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ပရတော “မဂ္ဂေ ဖလသမာပတ္တိယာ”တိ ဝုတ္တံ, တံ အစေတနာဝသေန။ တေနေတံ ဒီပေ
တိ – ယော ကောစိ ဝိပါကဇနကော ဓမ္မော, သော အတ္တနော ဝိပါကဿ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတီတိ။

ရာဂံ ဥပနိဿာယ ပါဏံ ဟနတီတိ ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သာရတ္တော ဟောတိ, တသ္မိံ ဝါ ဝိရုဒ္ဓံ, တဿ ဝါ အ
တ္ထာယ ပါဏံ ဟနတိ။ အဒိန္နာဒါနာဒီသုပိ ဧတေနေဝုပါယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သန္ဓိံ ဆိန္ဒတီ**တိ အဒိန္နာဒါနဝ
သေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သန္ဓိ**န္တိ ဂေဟသန္ဓိံ။ **နိလ္လောပံ ဟရတီ**တိ နိလီယိတွာ ဟရတိ။ **ဧကာဂါရိကံ ကရောတီ**တိ ဗဟူ
ဟိ သဒ္ဓိံ ဧကမေဝ ဂေဟံ ပရိဝါရေတွာ ဝိလုမ္ပတိ။ **ပရိပန္ထေ တိဋ္ဌတီ**တိ ပန္ထဒူဟနကမ္မံ ကရောတိ။ **ဒောသံ ဥပနိဿ
ာယာ**တိအာဒီသု “အနတ္ထံ မေ အစရီ”တိအာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နံ ဒောသံ ဥပနိဿယံ ကတွာ။ **မောဟံ ဥပနိဿာယာ**
တိ ပါဏာတိပါတာဒီသု အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒကံ မောဟံ ဥပနိဿယံ ကတွာ။ **မာနံ ဥပနိဿာယာ**တိ အဟံ ကိံ ဟနိတုံ န

သက္ကောမိ, အာအတုံ န သက္ကောမီတိ မာနံ ဥပနိသ္သယံ ကတွာ။ ကေနစိ တ ပန အဝညာတော ဟောတိ ပရိဘူတော
ဟီဠိတော, တံ ဩမာနံ ဥပနိသ္သယံ ကတွာတိပိ အတ္ထော။ **ဒိဋ္ဌိ ဥပနိသ္သာယာ** တိ ယညာဒီသု ဗြာဟ္မဏာဒယော ဝိယ
ဟဒသိကမိလက္ခုအာဒယော ဝိယ စ ဒိဋ္ဌိ ဥပနိသ္သယံ ကတွာ။ **ပတ္ထနံ ဥပနိသ္သာယာ** တိ "သစေ မေ က္လဒံ နာမ က္လဇ္ဈိ
သ္သတိ, ဧဝရူပံ တေ ဗလိကမ္မံ ကရိသ္သာမီတိ ဧဝံ ဒေဝတာယာစနသင်္ခါတံ တ, အသုကံ နာမ မေ ဃာတေတွာ ဒေဟိ,
အသုကသ္သ သန္တကံ အာဟရ, ဟောဟိ တ မေ တောနိ ကမ္မာနိ ကရောန္တသ္သ သဟာယော ဟောဟီ"တိ ဧဝမာဒိံ တ ပတ္
ထနံ ဥပနိသ္သယံ ကတွာ။ **ရာဂေ အောသော မောဟော မာနော ဒိဋ္ဌိ ပတ္ထနာ ရာဂသ္သာ** တိ။ တ္ထေ ရာဂေ ရာဂသ္
သာပိ ဥပနိသ္သယော ဟောတိ အောသာဒီနမ္ပိ။ အောသာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဟဏာတိဟတော ဟဏာတိဟတသ္သာ တိ ဟဏာတိဟတိ အသံဝရေ ဌိတတ္တာ အညမ္ပိ ဟဏံ ဟနတိ။ ယော တ
တေန ဟတော, တသ္သ ဉာတိမိတ္တေဟိ ဥပဒ္ဒုတော တေသု အညမ္ပိ ဟနတိ။ ဧဝံ ဟဏာတိဟတော ဟဏာတိဟတသ္
သ ဥပနိသ္သယပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဘဏ္ဍသာမိကံ ပန ကေပကံ တ ဃာတေတွာ ပရဘဏ္ဍဟရဏေ, သာမိကံ ဃာ
တေတွာ တသ္သ အရာတိက္ကမေ, နာဟံ ဟနာမီတိ မုသာဘဏနေ, ကတသ္သ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထာယ အကတသ္သ တ
ကရဏတ္ထာယ ပေသုညံ ဥပသံဟာရေ, တေနေဝ နယေန ဖရုသတစာနိစ္ဆာရဏေ, သမ္ဖပ္ပလာပဘဏနေ, ပရံ ဟနိတွာ အ
ဘိဇ္ဈာယိတဗ္ဗပရဝိတ္တူပကရဏာဘိဇ္ဈာယနေ, ယော တေန ဃာတိတော ဟောတိ; တသ္သ မိတ္တာမစ္စာ ဥစ္ဆိဇ္ဇေန္
တူတိအာဒိစိန္တနေ "ဧဝံ မေ ဟဏာတိဟတော နိဇ္ဇိဏ္ဏော ဘဝိသ္သတီ"တိ ဒုက္ကရကာရိကာဒိဝသေန ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏ
ကာလေ ဟဏာတိဟတော အဒိန္နာအနာဒီနမ္ပိ ဥပနိသ္သယော ဟောတိ။ က္လမိနာ ဥပာယေန အဒိန္နာအနာဒိမူလကေသုပိ စ
က္ကေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

မာတုဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မသ္သာ တိ အညံ မာတရံ ဟနန္တံ ဒိသွာ "ဝဋ္ဋတိ ဧဝံ ကာတု"န္တိ အတ္တနော
မာတရံ ဟနန္တသ္သ တ, ကေသိဉ္စိ ဘဝေ ဟန္တွာ အပရသ္မိမ္ပိ ဟနနဝသေန တ, ကေသိဉ္စိယေဝ ဘဝေ "ဂစ္ဆ, မေ မာ
တရံ ဟနာဟီ"တိ ပုနပ္ပုနံ အာဏာပနဝသေန တ, ဒွီဟိ ပဟာရေဟိ နိယတမရဏာယ ဒုတိယပဟာရအနဝသေန တ မာတု
ဃာတိကမ္မံ မာတုဃာတိကမ္မသ္သ ဥပနိသ္သယော ဟောတိ။ သေသာနိပိ ယထာယောဂံ က္လမိနာဝ နယေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
ယသ္မာ ပန ဗလတကုသလံ ဒုဗ္ဗလာကုသလသ္သ ဥပနိသ္သယော န ဟောတိ, တသ္မာ ကမ္မပထာနန္တရိယကမ္မဝသေနေဝ
ဒေသနာ ကတာတိ ဝဒန္တိ။ တံ န ဧကန္တတော ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဟဏာတိဟတာဒီနိ ဟိ ကတွာ "ကသ္မာ ဧဝမကာသီ"တိ စော
ဒိယမာနော ကောပမတ္တကမ္ပိ ကရောတိ။ ဝိပ္ပဋိသာရီပိ ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကေပိ စ ကိလေသေ ဥပ္ပန္နေ တံ ဝမေတွာ ဝီ
တိက္ကမံ ကရောတိ။ တသ္မာ ဗလဝံ ဒုဗ္ဗလသ္သ ဒုဗ္ဗလဉ္စ ဗလဝသ္သာပိ ဥပနိသ္သယော ဟောတိယေဝ။ ယံ ပန ပစ္စယ
ဝိဘင်္ဂသ္သ ဥဒ္ဒေသဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ "ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန ဥပနိသ္သယော ဟောတီ"တိ, တံ ကာရဏဘာဝသ္သေဝ ဗလ
ဝတာယ ဝုတ္တံ, န ဥပနိသ္သယပစ္စယဓမ္မာနံ။ ကမ္မကိလေသာ ဟိ ဗလဝန္တောပိ ဒုဗ္ဗလာပိ ဗလဝကာရဏံ ဟောန္တိယေ
ဝ။

ရာဂံ ဥပနိသ္သာယ အနံ ဒေတီ တိအာဒီသု အဟော ဝတာဟံ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ
န္တိ ဥပပတ္တိဘဝေ တ ဘောဂေသု တ ရာဂံ ဥပနိသ္သာယ အနံ ဒေတိ။ သီလသမာအနဥပောသထကမ္မေသုပိ ဧသေဝ
နယော။ ဈာနံ ပန ရာဂဝိက္ခမ္ဘနတ္ထာယ, ဝိပသ္သနံ ရာဂသ္သ ပဟာနတ္ထာယ, မဂ္ဂံ သမုစ္ဆေဒနတ္ထာယ ဥပ္ပာဒေန္
တော ရာဂံ ဥပနိသ္သာယ ဥပ္ပာဒေတိ နာမ။ ဝီတရာဂဘာဝတ္ထာယ ပန အဘိညံ သမာပတ္တိဉ္စ ဥပ္ပာဒေန္တော ရာဂံ ဥပ
နိသ္သာယ ဥပ္ပာဒေတိ နာမ။ တ္တောဝတာ ဟိ ဝီတရာဂေ နာမ ဟောတိ။

သဒ္ဓါယာ တိ အနာဒိဝသေန ပဝတ္တသဒ္ဓါယ သီလာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယထေဝ ဟိ အနာဒိဝသေန သဒ္ဓါဒ
ယော ဥပ္ပာဒေန္တော ရာဂံ ဥပနိသ္သာယ ဥပ္ပာဒေတိ နာမ, ဧဝံ ရာဂဒယောပိ သဒ္ဓါဒီနံ ဥပနိသ္သယပစ္စယာ နာမ ဟောန္
တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **တသ္သ ပဋိဃာတတ္ထာယာ** တိ တသ္သ ပဋိဗာဟနတ္ထာယ, ဝိဟကောကာသသ္သ အနုပ္ပအနတ္ထာ
ယာတိ အတ္ထော။ သပ္ပဋိဃာတေသု တာဝ ဧဝံ ဟောတု, ယာနိ ပန အပ္ပဋိဃာတာနိ အာနန္တရိယကမ္မာနိ, တေသု "တသ္
သ ပဋိဃာတတ္ထာယာ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ? တသ္သ အဇ္ဈာသယဝသေန။ တပ္ပဋိဃာတတ္ထာယ ပဝတ္တောမီတိ
ဟိသ္သ အဇ္ဈာသယော, တံ ဂဟေတွာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

ရာဂံ ဥပနိဿာယ အတ္တာနံ အာတာပေတီ တိ ယတ္ထ ရတ္တော, တဿ ဒုက္ကရေန ပတ္တိံ သမ္ပဿန္တော
ဧဝံ ကရောတီတိ သဗ္ဗံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ကာယိကဿ သုခဿာ** တိ ရာဂါဒိသမတိက္ကမဝသေန ကုသလံ က
တွာ ပဋိလဒ္ဓသုခဿ တ ရာဂါဒိဝသေန အနာဒီနဝဒဿာဝိနော ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇနဝသေန ဥပ္ပန္နသုခဿ တ။ **ဒုက္ခ
ဿာ**တိ အာတာပနာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နသုခဿ တ ရာဂါဒိဟေတု ပဝတ္တာဝဓဗန္ဓနာဒိဝသေန ဥပ္ပန္နဒုက္ခဿ တ။ ၆
လသမာပတ္တိယာတိ ရာဂါဒယော သမုစ္ဆိန္ဒိတွာ တ ဥပ္ပာဒိတာယ တေဟိ တ အဋ္ဌိယမာနေန သမာပန္နာယ။

ကာယိကံ သုခန္တိအာဒီသု သုခေ ဥပ္ပန္နေ တံ အဿာဒေတွာ ပုနပ္ပုနံ တထာရူပေဟေဝ ပစ္စယေဟိ တံ ဥပ္ပာဒေ
န္တဿ ပုရိမံ ပစ္ဆိမဿ ဥပနိဿယော ဟောတိ။ သီတာဒီသု ပန အဂ္ဂိသန္တာပနာဒီနိ အတိသေဝန္တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ
သုခံ အပရဘာဂေ ဒုက္ခဿ, “သုခော ဝတိ မိဿာ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ တရုဏာယ လောမသာယ ဗာဟာယ သမ္ဖဿော”တိ ကာမေသု ဟတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇန္တဿ ဣဓ ကာယိကံ သုခံ နေရယိကဿ ကာယိကဒုက္ခဿ, အရောဂ
ဘာဝေန ပန သုခိနော ဖလသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တဿ ကာယိကံ သုခံ ဖလသမာပတ္တိယာ ဥပနိဿယပစ္စယော
ဟောတိ။ ဒုက္ခပဋိဃာတာယ ပန သုခံ သေဝန္တဿ ဒုက္ခပဋိဃာတာယ စ ဘဂဝတော ဝိယ အာဗာဓံ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဖလ
သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တဿ ကာယိကဒုက္ခံ ကာယိကသုခဿ စေဝ ဖလသမာပတ္တိယာ စ, ဥပနိဿယပစ္စယော
ဟောတိ။ ဥတုသပ္ပာယော သုခဿ စေဝ ဖလသမာပတ္တိယာ စ, အသပ္ပာယော ဒုက္ခဿ။ ဥတုအသပ္ပာယံ တ အဘိ
ဘဝိတွာ သမာပတ္တိသမုဋ္ဌိတရူပဝသေန ဥပ္ပန္နံ သုခံ အနုဘဝိတုကာမဿ အသပ္ပာယောပိ ဥတု ဖလသမာပတ္တိ
ယာ ပစ္စယောဝ။ ဘောဇနသေနာသနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ပုန **ကာယိကံ သုခ**န္တိအာဒီနိ ကေဝလံ ကေတော ဒဿိတာ
နိ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပနေသံ ပစ္စယဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဖလသမာပတ္တိ ကာယိကဿ သုခဿာ** တိ သမာ
ပတ္တိသမုဋ္ဌာနရူပဝသေန ဥပ္ပန္နဿ သုခဿ။ တံ ဟေသ သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ အနုဘဝတိ။

ကာယိကံ သုခံ ဥပနိဿာယ အန န္တိအာဒီသု “အဟော ဝတ မေ ဣဒံ သုခံ န ပရိဟာယေယျာ”တိ ပတ္ထဿ
တ အပရိဟာယနဝသေန; “အဟော ဝတာဟံ အာယတိံ ဧဝရူပံ သုခံ ဟပုဏေယျ”န္တိ အပ္ပတ္တဿ တ ပတ္တိဝသေ
န; ဒုက္ခေပိ “အဟော ဝတ မေ ဒုက္ခံ ပရိဟာယေယျာ”တိ ပတ္ထဿ ပရိဟာယနဝသေန တ; “အာယတိံ ဧဝရူပံ နုပ္ပ
ဇ္ဇေယျာ”တိ အနုပ္ပာဒပတ္ထနာဝသေန တ သုခဒုက္ခာနံ ဥပနိဿယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥတုဘောဇနသေနာသနာနိ ဝု
တ္တနယာနေဝ။ ပုန **ကာယိကံ သုခ**န္တိအာဒီသု ယသ္မာ “သာဓု ခော, မာရိသ, မောဂ္ဂလ္လာန, ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ ဟော
တီ”တိ သုခပ္ပတ္တာနမ္ပိ, “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော ဝတ, သော ဘဂဝါ, ယော ဧဝရူပဿ ဒုက္ခဿ ပရိညာယ ဓမ္မံ ဒေသေ
တီ”တိ (ဥအ. ၁၈) ဒုက္ခပ္ပတ္တာနမ္ပိ သဒ္ဓါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သုခဒုက္ခေဟိ စ သံယောဂဝိယောဂတ္ထာယ သီလာဒိပရိပူရဏံ
ကရေယျ, တသ္မာ သုခဒုက္ခာနိ သဒ္ဓါဒီနံ ဥပနိဿယဘာဝေန ဒဿိတာနိ။ ဥတုအာဒီနိပိ ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗ
ဗာနိ။ **ကာယိကံ သုခံ ဥပနိဿာယ ဟဏံ ဟနတီ** တိအာဒီသုပိ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ သုခာဒီနံ ဥပနိဿယတာ ဝေဒိတ
ဗ္ဗာ။

ဣမသ္မိံ ပန ဥပနိဿယဘာဇနီယေ ကုသလော ကုသလဿ တိဝိဓေနာပိ ဥပနိဿယော, အကုသလဿ ဒုဝိဓေ
န, အဗ္ယာကတဿ တိဝိဓေန။ အကုသလော အကုသလဿ တိဝိဓေန, ကုသလဿ ဧကဝိဓေန, အဗ္ယာကတဿ ဒု
ဝိဓေန။ အဗ္ယာကတောပိ အဗ္ယာကတဿ တိဝိဓေန, တထာ ကုသလဿ, တထာ အကုသလဿာတိ။ ဧဝံ ကုသလော
အဋ္ဌဝိဓေန, အကုသလော ဆဗ္ဗိဓေန, အဗ္ယာကတော နဝဝိဓေနာတိ တေဝီသတိဝိဓေန ဥပနိဿယော ဘာဇိတောတိ ဝေ
ဒိတဗ္ဗော။

၄၂၄. ပုရေဇာတေ စက္ခာဒီနိ ဩဠာရိကဝသေန ဝုတ္တာနိ။ အာပောဓာတုအာဒီနိပိ ပန ပုရေဇာတာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ
ယေဝ။ **ဝတ္ထု ပုရေဇာတံ စက္ခာယတန**န္တိအာဒိ ယံ ဝတ္ထု ဟုတွာ ပုရေဇာတံ ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ **ဝတ္ထု ဝိပာ
ကာဗျာကတာန**န္တိ ပဝတ္တိယံ ပုရေဇာတပစ္စယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၄၂၅. ပစ္ဆာဇာတေ **ဣမဿ ကာယဿာ** တိ စာတုမဟာဘူတိကကာယဿ။ **ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော**
တိ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္ဆာဇာတော ဟုတွာ ပစ္စယော။ ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန ပစ္စယတ္တာယေဝ ဟေသ ပစ္ဆာ
ဇာတပစ္စယောတိ ဣမသ္မိံ ပဉ္ဟာတရေ အနုလောမတော အာဂတော။

၄၂၆. အာသေဝနပစ္စယေ **အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ** တိအာဒီနံ ဝိသုံ ဂဟဏေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၂၇. ကမ္မပစ္စယေ **ကုသလာ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာန** န္တိ ဧတ္ထ သဟဇာတနာနာက္ခဏိကဝိဘာဂဿ အဘာဝတော သဟဇာတာတိ န ဝုတ္တာ။ အဗျာကတဝိဿဇ္ဇနေ ပန သော ဝိဘာဂေါ အတ္ထိ, တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တော။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဝသေန ကတံ။ **စေတနာ ဝတ္ထုဿ** တိ ကိဉ္စာပိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုပတိဋ္ဌိတာ အရူပဓမ္မာ ဝတ္ထုပစ္စယာ ဝတ္တန္တိ, စေတနာ ပန ဝတ္ထုဿာပိ ပစ္စယောတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။

၄၂၈. ဝိပါကပစ္စယေ ပဋိသန္ဓိတရေ ကမ္မိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၂၉-၄၃၈. အာဟာရပစ္စယေ **ကမဿ ကာယဿာ** တိ ကမသ္မိံ စတုသန္တတိဝသေန ပဝတ္တေ ဇာတုမဟာဘူတိ ကကာယေ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ ဇနကဝသေန, သေသဿ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဣန္ဒြိယပစ္စယာဒီသုပိ ပဋိသန္ဓိတရော ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

ပဉှာဝါရဝိဘင်္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉှာဝါရဿ ဃဋနေ အနုလောမဂဏနာ

၄၃၉. ဣဒါနိ ယထာလဒ္ဓါနိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ ဂဏနာဝသေန ဒဿေတုံ **ဟေတုယာ သတ္တာ** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **သတ္တာ** တိ ကုသလေန ကုသလံ, အဗျာကတံ, ကုသလာဗျာကတန္တိ တီဏိ။ တထာ အကုသလေန; အဗျာကတေန အဗျာကတမေဝါတိ ဧဝံ သတ္တ။ **အာရမ္မဏေ နဝ** တိ ဧကမူလကေကာဝသာနာနိ နဝ။ **အဓိပတိယာ ဒသာ**တိ ကုသလံ ကုသလဿ သဟဇာတတော စေဝ အာရမ္မဏတော စ; အကုသလဿ အာရမ္မဏတောဝ အဗျာကတဿ သဟဇာတတော စေဝ အာရမ္မဏတော စ; ကုသလာဗျာကတဿ သဟဇာတတောတိ ကုသလမူလကာနိ စတ္တာရိ။ အကုသလံ အကုသလဿ သဟဇာတတော စေဝ အာရမ္မဏတော စ; အဗျာကတဿ သဟဇာတတောဝ တထာ အကုသလာဗျာကတဿာတိ အကုသလမူလကာနိ တီဏိ။ အဗျာကတော အဗျာကတဿ သဟဇာတတော စေဝ အာရမ္မဏတော စ; ကုသလဿ အာရမ္မဏတောဝ တထာ အကုသလဿာတိ အဗျာကတမူလကာနိ တီဏီတိ ဧဝံ ဒသ။ ဧတ္ထ ပန အာရမ္မဏာဓိပတိပိ သတ္တဓာ, သဟဇာတာဓိပတိပိ သတ္တဓာဝ လဗ္ဘတိ။

အနန္တရေ သတ္တာ တိ ကုသလမူလကာနိ ဒွေဝ, တထာ အကုသလမူလကာနိ, အဗျာကတမူလကာနိ တီဏီတိ ဧဝံ သတ္တ။ သမနန္တရေပိ ဧတာနေဝ။ **သဟဇာတေ နဝာ**တိ ကုသလမူလကာနိ တီဏိ, အကုသလမူလကာနိ တီဏိ, အဗျာကတမူလကံ ဧကံ, တထာ ကုသလာဗျာကတမူလကံ, အကုသလာဗျာကတမူလကဉ္စာတိ ဧဝံ နဝ။ **အညမညေ တီဏီ**တိ ကုသလေန ကုသလံ, အကုသလေန အကုသလံ , အဗျာကတေန အဗျာကတန္တိ ဧဝံ တီဏိ။ **နိဿယေ တေရသာ** တိ သဟဇာတတောဝ ကုသလမူလကာနိ တီဏိ, တထာ အကုသလမူလကာနိ, တထာ အဗျာကတမူလကာနိ။ ဧတ္ထ ပန ပုရေဇာတမ္ပိ လဗ္ဘတိ။ အဗျာကတဉှိ အဗျာကတဿ သဟဇာတမ္ပိ ဟောတိ ပုရေဇာတမ္ပိ; ကုသလဿ ပုရေဇာတမေဝ တထာ အကုသလဿ။ ပုန ကုသလာဗျာကတော သဟဇာတပုရေဇာတတော ကုသလဿ, သဟဇာတတောဝ အဗျာကတဿ, တထာ အကုသလာဗျာကတောတိ ဧဝံ တေရသ။ **ဥပနိဿယေ နဝ** တိ ဧကမူလကေကာဝသာနာ နဝ။ တေသံ ဝိဘင်္ဂေ တေဝီသတိ ဘေဒါ ဒဿိတာ။ တေသု အာရမ္မဏူပနိဿယေ သတ္တ, အနန္တရူပနိဿယေ သတ္တ, ပကတူပနိဿယေ နဝ ဟောန္တိ။ **ပုရေဇာတေ တီဏီ**တိ အဗျာကတော အဗျာကတဿ, ကုသလဿ, အကုသလဿာတိ ဧဝံ တီဏိ။

ပစ္ဆာဇာတေ တီဏီတိ ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿာတိ ဧဝံ တီဏိ။ **အာသေဝနေ တီဏိ** အညမညသဒိသာနိ။ **ကမ္မေ သတ္တ** ဟေတုသဒိသာနိ။ တတ္ထ ဒွီသု ဝိဿဇ္ဇနေသု နာနာက္ခဏိကကမ္မမ္ပိ အာဂတံ, ပဉ္စသု သဟဇာတမေဝ။ **ဝိပါကေ ဧကံ** အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ **အာဟာရဣန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂေသု သတ္တ** ဟေတုသဒိသာနေဝ။ ဣန္ဒြိယံ ပနေတ္ထ သဟဇာတပုရေဇာတဝသေန အာဂတံ။ **သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ** အညမညသဒိသာနိ။ **ဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ** တိ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတတော ကုသလေန အဗျာက

တံ, အကုသလေန အဗျာကတံ, သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတတော အဗျာကတေန အဗျာကတံ, ဝတ္ထုပုရေဇာတတော အဗျာကတေန ကုသလံ, တထာ အကုသလန္တိ ဧကံ ကုသလမူလံ, ဧကံ အကုသလမူလံ, တီဏိ အဗျာကတမူလာနီတိ ဧဝံ ပဉ္စ။

အတ္ထိယာ တေရသာ တိ သဟဇာတတော ကုသလေန ကုသလံ, သဟဇာတပစ္ဆာဇာတတော ကုသလေန အဗျာကတံ, သဟဇာတတောဝ ကုသလေန ကုသလာဗျာကတန္တိ ကုသလမူလာနိ တီဏိ, တထာ အကုသလမူလာနိ, သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယတော ပန အဗျာကတေန အဗျာကတံ, ဝတ္ထာရမ္မဏပုရေဇာတတော အဗျာကတေန ကုသလံ, တထာ အကုသလံ, သဟဇာတပုရေဇာတတော ကုသလော စ အဗျာကတော စ အကုသလဿ; သေ့ဝဝ အဗျာကတဿ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယတော သဟဇာတပုရေဇာတတော စ ကုသလော စ အဗျာကတော စ ကုသလဿ; သေ့ဝဝ အဗျာကတဿ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယတောတိ ဧဝံ တေရသ။ **နတ္ထိဝိဂတေသု သတ္တ** အနန္တရသဒိသာနိ။ **အဝိဂတေ တေရသ** အတ္ထိသဒိသာနီတိ။ ဧဝမေတ္ထ သတ္တ ဂဏနပရိစ္ဆေဒာ ဧကံ တီဏိ ပဉ္စ သတ္တ နဝ ဒသ တေရသာတိ။ တေသု ဝိပာကဝသေန ဧကမေဝ ဧကကံ, အညမညပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာသေဝနသမ္ပယုတ္တဝသေန ပဉ္စ တိကာ, ဝိပ္ပယုတ္တဝသေန ဧကမေဝ ပဉ္စကံ, ဟေတုအနန္တရသမနန္တရကမ္မအာဟာရိန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂနတ္ထိဝိဂတဝသေန ဒသ သတ္တကာ, အာရမ္မဏသဟဇာတဥပနိဿယဝသေန တယော နဝကာ, အဓိပတိဝသေန ဧကံ ဒသကံ, နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန တယော တေရသကာတိ ဧဝံ တသ္မိံ တသ္မိံ ပစ္စယေ နိဒ္ဒိဋ္ဌတရေ ဂဏနဝသေန သာဓုကံ သလ္လက္ခေတွာ တေသံ ဝသေန ဒုကတိကာဒီသု ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၄၀. ယေ ပန ပစ္စယာ ယေသံ ပစ္စယာနံ ဝိသဘာဂ တ ဝိရုဒ္ဓာ တ ဟောန္တိ, တေ တေဟိ သဒ္ဓိံ န ယောဇေတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ – ဟေတုပစ္စယဿ တာဝ အာရမ္မဏာနန္တရသမနန္တရူပနိဿယပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတကမ္မာသေဝနာဟာရဈာနနတ္ထိဝိဂတာ အဓိပတိပစ္စယေ စ ဠပေတွာ ဝီမံသံ သေသာဓိပတိနော ဝိသဘာဂ, သဟဇာတာဒယော သဘာဂ။ ကသ္မာ? တထာ ဘာတဘာဝတော။ ဟေတုပစ္စယော ဟိ ယေသံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ, တေသံ သဟဇာတာဒိပစ္စယောပိ ဟောတိ, အာရမ္မဏာဒိပစ္စယော ပန န ဟောတီတိ အာရမ္မဏာဒယော တဿ ဝိသဘာဂ နာမ။ တသ္မာ သော တေဟိ, တေ တ တေန သဒ္ဓိံ, န ယောဇေတဗ္ဗာ။ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိနတ္ထိဝိဂတာဝိဂတာ စ အညမညဝိရုဒ္ဓာ, တေပိ အညမညံ န ယောဇေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ အယောဇနီယေ ဝဇ္ဇေတွာ ယောဇနီယေဟိ ယောဂေ ယေ တရာ လဗ္ဘန္တိ, တေ သင်္ခေပတော ဒဿေတုံ **ဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ စတ္တာရိ** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဟေတုပစ္စယဿ အဓိပတိနာ သံသန္ဒနေ ဉီနတရဂဏနဝသေန သတ္တဟိ တရေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ယသ္မာ ပန အဓိပတီသု ဝီမံသာဝ ဟေတုပစ္စယော, န ဣတရေ, တသ္မာ ဝိသဘာဂေ ဝဇ္ဇေတွာ သဘာဂဝသေန "စတ္တာရီ"တိ ဝုတ္တံ။ တာနိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ – ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော; ကုသလာ ဝီမံသာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ, ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော; ကုသလာ ဝီမံသာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ, ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော; ကုသလာ ဝီမံသာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ, အဗျာကတော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော; ဝိပာကာဗျာကတာ ကိရိယာဗျာကတာ ဝီမံသာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနန္တိ။ ဧတ္ထ စ ဝိပာကာဗျာကတာ လောကုတ္တရတောဝ ဂဟေတဗ္ဗာ။ အာရမ္မဏပစ္စယအနန္တရပစ္စယာဒယော ပန ဝိသဘာဂတ္တာ န ယောဇိတာ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ လဗ္ဘမာနဉ္စ အလဗ္ဘမာနဉ္စ ဥတွာ လဗ္ဘမာနဝသေန တရာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။

သဟဇာတေ သတ္တာ တိ ဟေတုယာ လဒ္ဓာနေဝ။ **အညမညေ တီဏီ**တိ သုဒ္ဓိကအညမညေ လဒ္ဓာနေဝ။ **နိဿယေ သတ္တာ**တိ ဟေတုယာ လဒ္ဓာနေဝ။ **ဝိပာကေ ဧကန္တိ** သုဒ္ဓိကဝိပာကေ လဒ္ဓမေဝ။ **ဣန္ဒြိယမဂ္ဂေသု စတ္တာရီ** တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ ။ **သမ္ပယုတ္တေ တီဏိ** တိ သုဒ္ဓိကသမ္ပယုတ္တေ လဒ္ဓာနေဝ။ **ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ** တိ ကုသလာဒိစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ကတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **အတ္ထိအဝိဂတေသု သတ္တာ** တိ ဟေတုယာ လဒ္ဓာနေဝ။

၄၄၁-၄၄၃. ဧဝံ ယေဟိ အဓိပတိပစ္စယာဒီဟိ ကောဒသဟိ ပစ္စယေဟိ သဒ္ဓိံ ဟေတုပစ္စယော ယောဇနံ လဘတိ, တေသံ ဝသေန ဒုမူလကနယေ ဂဏနံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တိမူလကာဒီသု တဿ ဒဿနတ္ထံ လက္ခဏံ ဌပေန္တော **ဟေတုသဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတန္တိ သတ္တာ**တိအာဒိမာဟ။ ဟေတ္တကေသု ပန နိဿဥပနိဿအဓိပတိ ဧဝံ ပရိဟီနက္ခရာနိ ပစ္စယနာမာနိ လိခန္တိ, တံ သညာကရဏမတ္တဝသေန လိခိတံ။ တသ္မာ တာဒိသေသု ဌာနေသု ပရိပုဏ္ဏာ ပါဠိ ကာတဗ္ဗာ။ ယံ ပနိဒံ လက္ခဏံ ဌပိတံ, တေန ဣဒံ ဒီပေတိ – အယံ ဟေတုပစ္စယော သဟဇာတာဒီဟိ စတူဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ အတ္တနော ဝိဘင်္ဂေ လဒ္ဓာနိ သတ္တေဝ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လဘတိ။ သစေ ပနေတ္ထ အညမညပစ္စယော ပဝိသတိ, အညမညေ လဒ္ဓာနိ တီဏိ လဘတိ။ သစေ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ပဝိသတိ, တာနေဝ တီဏိ လဘတိ။ သစေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ပဝိသတိ, ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တဒုကေ လဒ္ဓာနိ တီဏိ လဘတိ။ သစေ ဝိပါကပစ္စယော ပဝိသတိ, သဗ္ဗေဟိ ဝိပါကသဘာဂေဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ ဧကမေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘတိ။ သစေ ပနေတ္ထ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂပစ္စယာ ပဝိသန္တိ, တေဟိ သဒ္ဓိံ ဒုမူလကေ လဒ္ဓာနိ စတ္တာရိယေဝ လဘတိ။ သစေ တေဟိ သဒ္ဓိံ အညမညပစ္စယော ပဝိသတိ, ဟေတာဓိပတိဒုကေ ဒဿိတေသု စတူသု ဝိဿဇ္ဇနေသု "ကုသလော ဓမ္မော အဗျာကတဿ, ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စာ"တိ ဒွေဝ အပနေတွာ သေသာနိ ဒွေဝ လဘတိ။ သစေပိ တတ္ထ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော ပဝိသတိ, တာနေဝ ဒွေဝ လဘတိ။ သစေ ပန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ပဝိသတိ, ဣတရာနိ ဒွေဝ လဘတိ။ သစေ ပန တေသု ဝိပါကပစ္စယော ပဝိသတိ, သဗ္ဗတ္ထ ဧကမေဝ လဘတိ။ အဓိပတိနာ ပန သဒ္ဓိံ ဟေတာဓိပတိဒုကတော ဦနတရဂဏနေသု အပ္ပဝိသန္တေသု စတ္တာရိယေဝ လဘတိ။ ဦနတရဂဏနေသု ပဝိသန္တေသု တေသံ ဝသေန ဒွေဝ ဧကန္တိ လဘတိ။ ဧဝံ တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ သမာယောဂေ လဗ္ဘမာနံ ဂဏနံ ဝိဒိတွာ တိမူလကာဒီသု ဂဏနာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာတိ။

ဧတေသု ပန ဃဋနေသု သဗ္ဗပဌမာနိ စတ္တာရိ ဃဋနာနိ သာမညတော နဝန္နမ္ပိ ဟေတူနံ ဝသေန ဝုတ္တာနိ အဝိပါကာနိ။ အဗျာကတေန အဗျာကတဝိဿဇ္ဇနေ ပနေတ္ထ ဝိပါကဟေတုပိ လဗ္ဘတိ။

တတော ပရာနိ ပဉ္စ ဃဋနာနိ ဝိပါကဟေတုဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေပိ သဟဇာတဝိပါကာ စေဝ ဝိပါကသဟဇာတရူပာ စ။ တေသု ပဌမေ ဃဋနေ ဝိပါကာ စေဝ တံသမုဋ္ဌာနရူပာ စ လဗ္ဘန္တိ, ဒုတိယေ ဝိပါကာ စေဝ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုရူပံ။ တတိယေ အရူပဓမ္မာဝ။ စတုတ္ထေ ဝိပါကစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ လဗ္ဘတိ။ ပဉ္စမေ ဝတ္ထုရူပမေဝ။

တတော ပရာနိ ပဉ္စဒသ ဃဋနာနိ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂယုတ္တာနိ အမောဟဟေတုဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမာနိ နဝ နိရာဓိပတီနိ, ပစ္ဆိမာနိ ဆ သာဓိပတီနိ။ နိရာဓိပတိကေသုပိ ပဌမာနိ စတ္တာရိ သာမညတော သဗ္ဗတ္ထ အမောဟဝသေန ဝုတ္တာနိ, ပစ္ဆိမာနိ ပဉ္စ ဝိပါကာမောဟဝသေန။ တတ္ထ နိရာဓိပတိကေသု ပဌမေ **စတ္တာရီ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဟေတာဓိပတိဒုကေ ဒဿိတာနေဝ။ ဒုတိယေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ပရိဟာယတိ။ တတိယေ ဝတ္ထုရူပံ ပရိဟာယတိ။ စတုတ္ထေ ကုသလော ဓမ္မော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ, အဗျာကတော တံသမုဋ္ဌာနာနန္တိ ရူပမေဝ လဗ္ဘတိ။ တတော ပရာနိ ဝိပါကယုတ္တာနိ ပဉ္စ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။ သာဓိပတိကေသု ပဌမာနိ တီဏိ ဃဋနာနိ သာမညတော ဝိပါကာဝိပါကဟေတုဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသု ပဌမေ စတ္တာရိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ဒုတိယေ ရူပံ ပရိဟာယတိ, တတိယေ အရူပံ ပရိဟာယတိ။ တတော ပရာနိ တီဏိ ဝိပါကဟေတုဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသု ပဌမေ ရူပါရူပံ လဗ္ဘတိ, ဒုတိယေ အရူပမေဝ, တတိယေ ရူပမေဝ။ ဧဝမ္ပိ တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ သမာယောဂေ လဗ္ဘမာနံ ဂဏနံ ဝိဒိတွာ တိမူလကာဒီသု ဂဏနာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာတိ။

ဟေတုမူလကံ နိဋ္ဌိတံ။

၄၄၄. အာရမ္မဏမူလကေပိ အဓိပတိပစ္စယာဒယော သတ္တ အာရမ္မဏေန သဘာဂါ, သေသာ သောဠသ ဝိသဘာဂါတိ တေ အယောဇေတွာ သတ္တေဝ ယောဇိတာ။ တေသု **အဓိပတိယာ သတ္တာ**တိ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ, အကုသလဿ ဓမ္မဿ, အဗျာကတဿာတိ ဧဝံ ကုသလမူလာနိ တီဏိ, အကုသလမူလံ ဧကံ, အဗျာကတမူလာနိ တီဏီတိ သတ္တ။ **နိဿယေ တီဏီ**တိ ဝတ္ထုဝသေန အဗျာကတမူလာနေဝ။ ဥပနိဿယေ သတ္တ ဟေဋ္ဌိမာနိ ဧဝ။ **ပုရေဇာတေ တီဏီ**တိ ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန အဗျာကတမူလာနိ။ **ဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏီ**တိ ဝတ္ထုဝသေနေဝ။ **အတ္ထိအဝိဂတေသု တီဏီ**တိ ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန။ ယထာ ပန ဟေတုမူလကေ လက္ခဏဒဿနတ္ထံ ဃဋနာနိ ဌပိတာနိ, တထာ အာရမ္မဏမူလကာဒီသုပိ။

၄၄၅. တတ္ထ ယာနိ တာ၀ က္ကမသိံ့ အာရမ္မဏမူလကေ ပဥ္စ ဃဋ္ဋနာနိ ဌပိတာနိ။ တတ္ထ ပဌမံ အာရမ္မဏာဓိပတိ၀သေန သာဓိပတိကံ။ တတ္ထ **သတ္တာ** တိ အာရမ္မဏာဓိပတိဒုကေ လဒ္ဓဝိဿဇ္ဇနာနေ၀။ ဒုတိယံ နိရာဓိပတိကံ။ တတ္ထ **တီဏီ**တိ ၀တ္ထာရမ္မဏ၀သေန အာရမ္မဏ၀သေနေ၀ တ အဗျာကတမူလာနိ။ တတိယံ နိဿယေန ၀ုတ္တံ။ တတ္ထ **တီဏီ**တိ ၀တ္ထု၀သေန အဗျာကတမူလာနိ။ စတုတ္ထပဥ္စမာနိ သာဓိပတိကာနိ။ တေသု စတုတ္ထေ **ဧကန္တိ** ၀တ္ထာရမ္မဏ၀သေန အာရမ္မဏ၀သေနေ၀ တ အဗျာကတမူလံ အကုသလံ။ ပဥ္စမေ **ဧကန္တိ** နိဿယတော အဗျာကတမူလကံ အကုသလံ။ ဧ၀မိဓာပိ လဗ္ဘမာန၀သေန တိကာဒီသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ အဓိပတိမူလကာဒီသု။ အာရမ္မဏက္ကန္ဒိယဝိဟာက၀သေန ဝိတ္ထာရယောဇနံ ပန အ၀တွာ တတ္ထ တတ္ထ ၀တ္တဗ္ဗယုတ္တကမေ၀ ၀ဒာမာတိ။

၄၄၆. အဓိပတိမူလကေ **သဟဇာတေ သတ္တာ** တိ သဟဇာတာဓိပတိ၀သေန ကုသလမူလာနိ တီဏိ, အကုသလမူလာနိ တီဏိ, အဗျာကတမူလံ ဧကံ။ သဟဇာတေန ပန သဒ္ဓိံ အာရမ္မဏာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိနာ စ သဒ္ဓိံ သဟဇာတံ န လဗ္ဘတိ။ **အညမညေ တီဏီ**တိ သဟဇာတာဓိပတိ၀သေနေ၀။ **နိဿယေ အဋ္ဌ** တိ ကုသလမူလာနိ တီဏိ, အကုသလမူလာနိ တီဏိ, အဗျာကတမူလာနိ ဒွေ၀။ အဗျာကတော ဟိ အဓိပတိ အဗျာကတဿ သဟဇာတတော စေ၀ အာရမ္မဏတော စ နိဿယော ဟောတိ, အကုသလဿ အာရမ္မဏတော၀။ ကုသလဿ ပန ဥဘယထာပိ န ဟောတီတိ အဗျာကတမူလာနိ ဒွေ၀ယေတတိ ဧဝံ အဋ္ဌ။ **ဥပနိဿယေ သတ္တ** အာရမ္မဏသဒိသာနေ၀။ **ပုရေဇာတေ ဧကန္တိ** အဗျာကတာဓိပတိ အာရမ္မဏ၀သေန အကုသလဿ။ **ဝိပာကေ ဧကံ** အဗျာကတေန အဗျာကတံ လောကုတ္တရံ။ အာဟာရာဒီသု သတ္တ ဟေဋ္ဌာ ဧကမူလကေ လဒ္ဓာနေ၀။ **ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ** တိ ကုသလေန အဗျာကတံ, တထာ အကုသလေန, အဗျာကတေန အဗျာကတဥ္စ ကုသလဥ္စ။ အတ္ထိအဝိဂတေသု အဋ္ဌ နိဿယသဒိသာနေ၀။

၄၄၇-၄၅၂. ဃဋ္ဋနာနိ ပနေတ္ထ ပဋိဟဋိယာ အာရမ္မဏာဒီဟိ အယောဇေတွာ ပဌမံ အတ္ထိအဝိဂတေဟိ ယောဇိတာနိ။ ကိံ ကာရဏာတိ? ဥဘယာဓိပတိမိဿကတ္တာ။ တတ္ထ ပဌမေ ဃဋ္ဋနေ အာရမ္မဏာဓိပတိ၀သေန ၀တ္ထာရမ္မဏံ လဗ္ဘတိ , ဒုတိယေ နိဿယ၀သေန ဂရုံ ကတွာ အဿာဒေန္တဿ ၀တ္ထုမေ၀, တတိယေ သဟဇာတာဓိပတိ၀သေန ကုသလာဒယော ရူပာနံ, အာရမ္မဏာဓိပတိ၀သေန ၀တ္ထု အကုသလဿ။ တတော ပရာနိ တီဏိ ဃဋ္ဋနာနိ အာရမ္မဏာဓိပတိ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ **သတ္တာ** တိ ဟေဋ္ဌာ ၀ုတ္တာနေ၀။ ဒုတိယေ **ဧကန္တိ** ပုရေဇာတာနိ ၀တ္ထာရမ္မဏာနိ အကုသလဿ။ တတိယေ ၀တ္ထုမေ၀ အကုသလဿ။ တတော ပရာနိ တီဏိ ဃဋ္ဋနာနိ ဝိပာကာဝိပာကသာဓာရဏာနိ သဟဇာတာဓိပတိ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ ရူပာရူပံ လဗ္ဘတိ, ဒုတိယေ အရူပမေ၀, တတိယေ ရူပမေ၀။ တတော ပရာနိ တီဏိ ဝိပာကာဓိပတိ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ တေသုပိ ပဌမေ ရူပာရူပံ လဗ္ဘတိ, ဒုတိယေ အရူပံ, တတိယေ ရူပမေ၀။ တတော ပရာနိ ဆ ဃဋ္ဋနာနိ အာဟာရိန္ဒြိယယုတ္တာနိ စိတ္တာဓိပတိ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ တတ္ထ တီဏိ အဝိပာကာနိ, တီဏိ သဝိပာကာနိ။ တေသု ဂဏနာ ဟာကဋ္ဌာယေ၀။ တတော ပရာနိ ဆ ဃဋ္ဋနာနိ တထေ၀ ဝီရိယာဓိပတိ၀သေန ၀ုတ္တာနိ။ နနု စ အဓိပတိ ပဋိဟဋိယာ ပဌမံ ဝီရိယာဓိပတိ၀သေန ၀တ္တဗ္ဗာနိ သိယုံ, ကသ္မာ တထာ န ၀ုတ္တာနီတိ? ပရတော ဟေတု၀သေန ၀ုတ္တဃဋ္ဋနေဟိ သဒိသတ္တာ။ ပရတော ဟိ ဟေတု၀သေန ဃဋ္ဋနာနိ အမောဟဿ ဝီမံသာဓိပတိတ္တာ ဝီမံသာယ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိဘာ၀တော မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနိ။ ဝီရိယမ္ပိ စ သမ္မာတယာမမိစ္ဆာတယာမဘာဝေန မဂ္ဂေတိ တေန သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဋနာနိ ပရတော ဟေတု၀သေန ၀ုတ္တဃဋ္ဋနေဟိ သဒိသာနီတိ ပရိ၀တ္တေတွာ ၀ုတ္တာနိ။ တေသုပိ ဂဏနာ ဟာကဋ္ဌာယေ၀။

၄၅၃-၄၅၆. အနန္တရသမနန္တရမူလကေသု **သတ္တာ** တိ ကုသလော ကုသလဿ အဗျာကတဿ စ, တထာ အကုသလော, အဗျာကတော တိကဏ္ဏန္နမ္ပီတိ ဧဝံ သတ္တ။ **ကမ္မေ ဧက** န္တိ ကုသလာ မဂ္ဂစေတနာ အတ္တနော ဝိပာကာဗျာကတဿ။ ဃဋ္ဋနာနိ ပနေတေသု တီဏိ တီဏိယေ၀။ တာနိ ဗဟုတရပဋိဟဋိယာ ၀ုတ္တာနိ။

၄၅၇-၄၆၀. သဟဇာတအညမညနိဿယမူလကေသု ယေ ယေ ဒုကမူလကေ ပစ္စယာ ၀ုတ္တာ တေ တေယေ၀ အာဒိတော ဌိတေန သဘာဂါ။ တသ္မာ ဒုကမူလကေ ဂဏနံ ဥတွာ ယေ ဥပရိ ပစ္စယာ ဃဋိတာ, တေသု ဦနတရဂဏနဿ ၀သေန သဗ္ဗဃဋ္ဋနေသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ သဟဇာတမူလကေ ဒသ ဃဋ္ဋနာနိ။ တေသု ပဥ္စ အဝိပာကာနိ, ပဥ္စ သဝိပာကာနိ။ တတ္ထ အဝိပာကေသု တာ၀ ပဌမေ ကုသလော ကုသလဿ အဗျာကတဿ , ကုသလာဗျာကတဿ, ကုသလာဗျာကတော အဗျာကတဿာတိ စတ္တာရိ, တထာ အကုသလော, အဗျာကတော အဗျာကတဿေတိ ဧဝံ န၀။ တတ္ထ ကုသလာကုသလာဒိကေသု အဋ္ဌသု ဝိဿဇ္ဇနေသု အရူပဋ္ဌေ၀ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဥ္စ လဗ္ဘတိ။ အဗျာကတေ ၀တ္ထုရူပမ္ပိ။ ဒုတိယေ ဃဋ္ဋနေ အဗျာကတဝိဿဇ္ဇနေ ရူပေသု ၀တ္ထုမေ၀ လဗ္ဘတိ, တတိယေ တီသုပိ အရူပမေ၀,

စတုတ္ထေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ, ပဉ္စမေ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုရူပံ သန္ဓိ အရူပဓမ္မာ။ သဝိဟာကေသု ပဌမေ ဝိပာကာ စေဝ ဝိပာကစိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဉ္စ, ဒုတိယေ ဝိပာကာ စေဝ ဝတ္ထုရူပဉ္စ, တတိယေ ဝိပာကမေဝ, စတုတ္ထေ ဝိပာကစိတ္တသမုဋ္ဌာနမေဝ, ပဉ္စမေ ဝတ္ထုရူပမေဝ လဗ္ဘတိ။

အညမညမူလကေ ဆ ဃဋနာနိ။ တေသု ပဌမာနိ တီဏိ အဝိပာကာနိ, ပစ္ဆိမာနိ တီဏိ သဝိပာကာနိ။ တေသု ဂဏနာ ဟာကဋ္ဌာယေဝ။

၄၆၁. နိဿယမူလကေ **နိဿယပစ္စယာ အာရမ္မဏေ တီဏိ** တိ ဝတ္ထုံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တကုသလာဒိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **ဥပနိဿယေ ဧက** န္တိ ဝတ္ထုံ အာရမ္မဏူပနိဿယံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာကုသလံ။ သေသံ ဒုမူလကေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၆၂-၄၆၄. ဣမသ္မိံ ပန နိဿယပစ္စယေ ဝီသတိ ဃဋနာနိ။ တေသု ပုရိမာနိ ဆ ဃဋနာနိ ပုရေဇာတသဟဇာတဝသေန ဝုတ္တာနိ, တတော စတ္တာရိ ပုရေဇာတဝသေနေဝ, တတော ဒသ သဟဇာတဝသေနေဝ။ တတ္ထ ပဌမေ ဃဋနေ **တေရသာ**တိ နိဿယပစ္စယဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တာနေဝ။ ဒုတိယေ **အဋ္ဌာ** တိ သဟဇာတာဓိပတိဝသေန သတ္တ, ဝတ္ထုံ ဂရုံ ကတွာ အကုသလဉ္စာတိ အဋ္ဌ။ တတိယေ သတ္တ ဣန္ဒြိယပစ္စယေ လဒ္ဓာနေဝ။ စတုတ္ထေ ပဉ္စ ဝိပ္ပယုတ္တေ လဒ္ဓာနိ။ ပဉ္စမေ **စတ္တာရိ** တိ ကုသလာဒီနိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ, ဝတ္ထု စ အကုသလဿ။ ဆဋ္ဌေ **တီဏိ**တိ ကုသလာဒီနိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ။ ပုရေဇာတဝသေန စတူသု ပဌမေ **တီဏိ**တိ ဝတ္ထု ကုသလာဒီနံ, စက္ခာဒီနိ စ အဗျာကတဿ။ ဒုတိယေ ဝတ္ထုမေဝ ကုသလာဒီနံ။ တတိယေ **ဧက**န္တိ ဝတ္ထု အကုသလဿ။ စတုတ္ထေ စက္ခာဒီနိ ဝိညာဏပဉ္စကဿ။ သဟဇာတဝသေန ဒသ သဝိပာကာဝိပာကဝသေန ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ သဟဇာတမူလကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၄၆၅. ဥပနိဿယမူလကေ **အာရမ္မဏေ သတ္တာ** တိ အာရမ္မဏူပနိဿယေ လဒ္ဓာနေဝ။ **အဓိပတိယာ သတ္တာ** တိ တာနေဝ။ အနန္တရသမနန္တရေသု အနန္တရူပနိဿယေ လဒ္ဓာနေဝ။ **နိဿယေ ဧက** န္တိ ဝတ္ထု အကုသလဿ။ **ပုရေဇာတေ ဧက** န္တိ တဿေဝ ဝတ္ထုံ တ အာရမ္မဏံ တ။ **အာသေဝနေ တီဏိ** အနန္တရူပနိဿယဝသေန။ **ကမ္မေ ဒွေ** ပကတူပနိဿယဝသေန။ လောကုတ္တရကုသလစေတနာ ပန အနန္တရူပနိဿယောပိ ဟောတိ။ **ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ** အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန, တထာ အတ္ထိအဝိဂတေသု။ နတ္ထိဝိဂတေသု သတ္တ အနန္တရသမာနေဝ။

၄၆၆. ဥပနိဿယမူလကာနိ ပန သတ္တ ဃဋနာနိ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ပုရိမာနိ တီဏိ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ **သတ္တာ** တိ ကုသလော ကုသလာဒီနံ, တထာ အဗျာကတော, အကုသလော အကုသလဿေဝါတိ ဧဝံ သတ္တ။ ဒုတိယေ **ဧက**န္တိ စက္ခာဒိအဗျာကတံ အကုသလဿ။ တတိယေ ဝတ္ထု အကုသလဿ။ တတော ပရာနိ ဒွေ အနန္တရူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တေသု ဂဏနာ ဟာကဋ္ဌာယေဝ။ တတော ဒွေ အနန္တရပကတူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ လောကိယကုသလာကုသလစေတနာပစ္စယဘာဝတော ဂဟေတဗ္ဗာ, ဒုတိယေ လောကုတ္တရကုသလာ။

၄၆၇-၄၆၈. ပုရေဇာတမူလကေ **အာရမ္မဏေ တီဏိ** တိ အဗျာကတော ကုသလာဒီနံ။ **အဓိပတိယာ ဧက**န္တိ အဗျာကတော အကုသလဿ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဃဋ္ဋေ ပန သတ္တ ဃဋနာနိ။ တေသု ပဌမံ ဝတ္ထာရမ္မဏဝသေန ဝုတ္တံ, ဒုတိယံ ဝတ္ထုဝသေနေဝ, တတိယံ အာရမ္မဏဝသေန, စတုတ္ထံ ဝတ္ထုဿ အာရမ္မဏကာလဝသေန, ပဉ္စမံ အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန, ဆဋ္ဌံ ဝတ္ထုနော အာရမ္မဏာဓိပတိကာလဝသေန, သတ္တမံ စက္ခာဒိဝသေန။

၄၆၉-၄၇၂. ပစ္ဆာဇာတမူလကေ ဝီသတိ ပစ္စယာ န ယုဇ္ဇန္တိ, တယောဝ ယောဇနံ လဘန္တိ။ ဧကမေဝေတ္ထ ဃဋနံ, တံ ကာယဿ ကုသလာဒီနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာသေဝနမူလကေပိ ဧကမေဝ ဃဋနံ။

၄၇၃-၄၇၇. ကမ္မမူလကေ **အနန္တရေ ဧက**န္တိ မဂ္ဂစေတနာဝသေန ဝုတ္တံ။ **အညမညေ တီဏိ**တိ တေ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထုပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ဥပနိဿယေ ဒွေ** တိ အနန္တရပကတူပနိဿယဝသေန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနေဝ။ ဧဝံ သေသာနိပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္ထ ပန ကောဒသ ဃဋနာနိ။ တတ္ထ ပဌမာနိ ဒွေ ပကတူပနိဿယာနန္တရူပနိဿယဝိဘာဂတော နာနာက္ခဏိကကမ္မဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတော ပရာနိ စတ္တာရိ ဝိပာကာဝိပာကတော ဧကက္ခဏိက

ကမ္မဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ အရူပေန သဒ္ဓိံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ လဗ္ဘတိ, ဒုတိယေ အရူပေန သဒ္ဓိံ ဝတ္ထု, တတိယေ အရူပမေဝ, စတုတ္ထေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝ။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန ကဋတ္တာရူပမ္ပိ လဗ္ဘတိ။ တတော ပရာနိ ပဉ္စ သဝိပာကာနိ, တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ဝိပာကမူလကေ ပဉ္စ ဃဋနာနိ ဥတ္တာနတ္ထာနေဝ။

၄၇၈-၄၈၃. အာဟာရမူလကေ **သတ္တာ** တိအာဒီနိ ဝုတ္တနယာနေဝ။ ဃဋနာနိ ပနေတ္ထ စတုတ္တိံသ။ တေသု ပဌမာနိ ပဉ္စ ဝိပာကာဝိပာကသာမညတော ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ပဌမေ စတ္တာရောပိ အာဟာရာ လဗ္ဘန္တိ; ဒုတိယေ တယော အရူပာဟာရာဝ။ တတိယေ ဝတ္ထုပိ ပစ္စယုပ္ပန္နံ ဟောတိ, စတုတ္ထေ တံ ပရိဟာယတိ။ ပဉ္စမေ ရူပမေဝ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ တတော ပရာနိ ပဉ္စ သဝိပာကဃဋနာနိ, တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။ တတော ပရာနိ နဝ ဃဋနာနိ စေတနာဟာရဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တတော ပရာနိ နဝ နိရာဓိပတိဝိညာဏာဟာရဝသေန ။ တတော ပရာနိ သာဓိပတိဝိညာဏာဟာရဝသေန ဆ ဃဋနာနိ ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ တီဏိ ဝိပာကာဝိပာကသာမညဝသေန ဝုတ္တာနိ။ တီဏိ ဝိပာကဝသေနေဝ။ တတ္ထ လောကိယာနံ ဝိပာကာနံ အဘာဝတော ဝတ္ထု ပရိဟာယတိ။

၄၈၄-၄၉၅. ဣန္ဒြိယမူလကေ **ပုရေဇာတေ ကေန္တိ** စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ ဝသေန အဗ္ဘာကတေန အဗ္ဘာကတံ။ သေသံ ဒုမူလကံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဃဋနာနိ ပနေတ္ထ ဆ သတ္တတိ။ တတ္ထ ပဌမေ သဗ္ဗာနိပိ ဣန္ဒြိယာနိ ပစ္စယဘာဝေန လဗ္ဘန္တိ။ ဒုတိယေ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဟာယတိ။ န ဟိ တံ နိဿယော ဟောတိ။ တတိယေ အရူပိန္ဒြိယာနိ ရူပာနံ။ စတုတ္ထေ စက္ခာဒီနိ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ။ တတော ပရာနိ နဝ ဃဋနာနိ သဟဇာတအရူပိန္ဒြိယဝသေန ဝုတ္တာနိ, တတော နဝ မဂ္ဂဘူတာနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝသေန, တတော နဝ ဈာနင်္ဂဘူတာနံ, တတော နဝ ဈာနမဂ္ဂဘူတာနံ, တတော နဝ မနိန္ဒြိယဝသေနေဝ, တတော သာဓိပတီနိ ဆ, တတော ဝီရိယဝသေန မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာနိ ဆ, တတော အမောဟဟေတုဝသေန နိရာဓိပတီနိ နဝ, သာဓိပတီနိ ဆ။ တေသု သဗ္ဗေသု ဝိပာကပစ္စယေန အယုတ္တာနိ စ ယုတ္တာနိ စ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

၄၉၆-၅၀၀. ဈာနမူလကေပိ ဒုမူလကံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဃဋနာနိ ပနေတ္ထ ဆတ္တိံသ။ တေသု ပဌမာနိ နဝ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဘာဝံ အနာမသိတွာ သာဓာရဏဈာနင်္ဂဝသေနေဝ ဝုတ္တာနိ။ တတော ပရာနိ နဝ ဣန္ဒြိယဘူတဈာနင်္ဂဝသေန, တတော နဝ မဂ္ဂဘူတဈာနင်္ဂဝသေန, တတော နဝ ဣန္ဒြိယမဂ္ဂဘူတဈာနင်္ဂဝသေန။ စတူသုပိ စေတေသု နဝကေသု အာဒိတော စတ္တာရိ စတ္တာရိ ဝိပာကာဝိပာကသာဓာရဏာနိ။ အဝသာနေ ပဉ္စ ပဉ္စ ဝိပာကာနေဝ, တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။

၅၀၁-၅၀၈. မဂ္ဂမူလကေပိ ဒုမူလကံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဃဋနာနိ ပနေတ္ထ သတ္တပညာသ။ တေသု ပဌမာနိ နဝ ဣန္ဒြိယဈာနဘာဝံ အနာမသိတွာ သုဒ္ဓိကမဂ္ဂဝသေနေဝ ဝုတ္တာနိ။ တတော နဝ ဣန္ဒြိယဘူတမဂ္ဂဝသေန, တတော နဝ ဈာနဘူတမဂ္ဂဝသေန, တတော နဝ ဣန္ဒြိယဈာနဘူတမဂ္ဂဝသေန, တတော ဆ အဓိပတိဘူတမဂ္ဂဝသေန, တတော နဝ နိရာဓိပတိမဂ္ဂဟေတုဝသေန, တတော ဆ သာဓိပတိမဂ္ဂဟေတုဝသေန, တတ္ထ နဝကေသု ပဉ္စ ပဉ္စ ဆက္ကေသု တီဏိ တီဏိ ဝိပာကာနိ။ သေသာနိ သာဓာရဏာနိ, တာနိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနေဝ။

၅၀၉-၅၁၀. သမ္ပယုတ္တမူလကေ ဒုမူလကံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဃဋေ ပန ဒွေဝယေဝ ဃဋနာနိ။ တတ္ထ ဧကံ သာဓာရဏဝသေန, ဧကံ ဝိပာကဝသေန ဝုတ္တံ။

၅၁၁-၅၁၄. ဝိပ္ပယုတ္တမူလကေပိ ဒုမူလကံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဃဋနာနိ ပနေတ္ထ တေရသ။ တတ္ထ ပဌမေ ပဉ္စ **ဓာ**တိ ကုသလော အဗ္ဘာကတဿ, တထာ အကုသလော, အဗ္ဘာကတော တိဏ္ဏန္နမ္ပိ။ ဧတ္ထ စ ဣမေ ဝိပ္ပယုတ္တာဒယော သဟဇာတာပိ ဟောန္တိ, ပစ္ဆာဇာတပုရေဇာတာပိ။ ဒုတိယေ ပုရေဇာတသဟဇာတာဝ တတိယေ တေယေဝ အဓိပတိဝသေန။ တတ္ထ ကုသလော အဗ္ဘာကတဿ တထာ အကုသလော, အဗ္ဘာကတော ပန အဗ္ဘာကတဿ စ အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန အကုသလဿ စာတိ ဧဝံ စတ္တာရိ။ စတုတ္ထေ **တီဏီ**တိ ကုသလာဒီနိ အဗ္ဘာကတဿ။ ဣန္ဒြိယာနိ ပနေတ္ထ ရူပာနိပိ အရူပာနိပိ။ ပဉ္စမေ ပစ္စယာ အရူပာဝ ဆဒ္ဓေ ဝတ္ထုဝသေန ရူပာဝ သတ္တမေ ကုသလာဗ္ဘာကတာနံ ဝိပဿနာဝသေန, အကုသလဿ အဿာဒနဝသေန ဝတ္ထုမေဝ။ အဋ္ဌမေ တဒေတကုသလဿ, နဝမေ စက္ခာဒီ

နိ အဗ္ဗာကတဿ, ဒသမေ ကုသလာဒယော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ, ကောဒသမေ ပဋိသန္ဓိယံ ဝတ္ထု ခန္ဓာနံ, ဒွာဒသမေ ပဋိ သန္ဓိယံ ခန္ဓာ ကဋတ္တာရူပာနံ, တေရသမေ ပဋိသန္ဓိယံ ခန္ဓာ ဝတ္ထုဿ။

၅၁၅-၅၁၈. အတ္ထိပစ္စယမူလကေ **ဥပနိဿယေ ဧကေ** တ္တိ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန အဗ္ဗာကတံ အကုသလ ဿ။ သေသံ ဒုမူလကေ ဥတ္တာနမေဝ။ ဃဋ္ဋနာနိ ပနေတ္ထ ဧကူနတိံသ။ တေသု ပဌမေ အရူပဝတ္ထာရမ္မဏမဟာဘူတ ဣန္ဒြိယာဟာရာနံ ဝသေန သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတပစ္စယာ လဗ္ဘန္တိ။ ဒုတိယေ ပစ္ဆာဇာတကဗဠီကာရာဟာ ရာ န လဗ္ဘန္တိ။ ပဌမဒုတိယဃဋ္ဋနာနေဝ အဓိပတိနာ သဒ္ဓိံ ဥပရိ တတိယစတုတ္ထာနိ ကတာနိ။ ပုန ပဌမမေဝ စတူဟိ အာ ဟာရေဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စမံ, ရူပိန္ဒြိယေဟိ သဒ္ဓိံ ဆဋ္ဌံ, ရူပာရူပိန္ဒြိယေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တမံ ကတံ။ ဒုတိယမေဝ တ ပန ဣန္ဒြိ ယေဟိ သဒ္ဓိံ သတ္တမံ ကတံ။ ပဌမဒုတိယာနေဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန သဒ္ဓိံ အဋ္ဌမနဝမာနိ။ တေသု နဝမံ အဓိပတိနာ သဒ္ဓိံ ဒသမံ ကတံ။ တတော ကောဒသမေ ပစ္စယဝသေန ဝတ္ထု ဟာယတိ။ ဒွာဒသမေ အရူပဓမ္မာယေဝ ပစ္စယာ, တေရသမေ ဝတ္ ထာရမ္မဏာ, စုဒ္ဒသမေ ဝတ္ထုမေဝ, ပန္နရသမေ အာရမ္မဏမေဝ, သောဠသမေ ဝတ္ထုမေဝ အာရမ္မဏံ, သတ္တရသမေ ပန တဒေဝ အာရမ္မဏာဓိပတိဘာဝေန, အဋ္ဌာရသမေပိ တဒေဝ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန, ဧကူနဝီသတိမေ စက္ခာဒ ယောဝ ပစ္စယာ။ ဣမာနိ ဧကူနဝီသတိ ပကိဏ္ဏကဃဋ္ဋနာနိ နာမ သဟဇာတံ အဂ္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာနိ။ တတော ပရာနိ ဒသ သဟဇာတဝသေန ဝုတ္တာနိ။

၅၁၉. နတ္ထိဝိဂတမူလကေသု အနန္တရသမနန္တရမူလကေသု ဝိယ ဥပနိဿယာသေဝနကမ္မဝသေန တီဏိယေဝ ဃဋ္ဋနာ နိ, အဝိဂတမူလကံ အတ္ထိမူလကသဒိသမေဝါတိ။

ယာနိ ပနေတာနိ ဣမသ္မိံ ပဉှာဝာရေ ဃဋ္ဋနာနိ ဝုတ္တာနိ, တာနိ သဗ္ဗာနိပိ ဒုဝိဓာနိယေဝ – ပကိဏ္ဏကတော သဟဇာတတော စ။ တတ္ထ သဗ္ဗေသမ္ပိ အာရမ္မဏမူလကာဒီနံ အာဒိတော သဟဇာတံ အဂ္ဂဟေတွာ ဝုတ္တာနိ **ပကိ ဏ္ဏကာနိ** နာမ။ တာနိ အာရမ္မဏမူလကေ ပဉ္စပိ, အဓိပတိမူလကေ ဆ, အနန္တရမူလကေ တီဏိပိ, တထာ သမနန္တရမူလ ကေ, နိဿယမူလကေ ဒသ, ဥပနိဿယမူလကေ သတ္တ, ပုရေဇာတမူလကေ သတ္တ, ပစ္ဆာဇာတမူလကေ ဧကမေဝ, တထာ အာသေဝနမူလကေ, ကမ္မမူလကေ ဒွေ, အာဟာရမူလကေ ဧကံ, ဣန္ဒြိယမူလကေ စတ္တာရိ, ဝိပ္ပယုတ္တမူလ ကေ နဝ, အတ္ထိမူလကေ ဧကူနဝီသတိ, နတ္ထိမူလကေ တီဏိပိ, တထာဝိဂတမူလကေ။ အဝိဂတမူလကေ ဧကူနဝီသတီတိ သ ဗ္ဗာနိပိ သတဉ္စေဝ တီဏိ စ ဟောန္တိ။ သဟဇာတနိဿယဘာဝေန ပနေတာနိ ပကိဏ္ဏကာနီတိ ဝုတ္တာနိ။

ယာနိ ပန သဟဇာတံ လဗ္ဘန္တိ, တာနိ **သဟဇာတဃဋ္ဋနာနိ** နာမာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တာနိ အာရမ္မဏမူလကေ အနန္တရသ မနန္တရပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတမူလကေသု န လဗ္ဘန္တိ။ န ဟိ တေ ပစ္စယာ သဟဇာတာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ ယထာ စ သဟဇာတာနံ န ဟောန္တိ, တထာ ဟေတုသဟဇာတအညမညဝိပာကဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ အသဟဇာတာနန္တိ ဟေတုမူလကေ သဗ္ဗာနိ စတုဝီသတိပိ ဃဋ္ဋနာနိ သဟဇာတဃဋ္ဋနာနေဝ။ တထာ အဓိပတိမူလကေ စတု ဝီသတိ, သဟဇာတမူလကေ ဒသပိ, အညမညမူလကေ ဆပိ, နိဿယမူလကေ ဒသ, ကမ္မမူလကေ နဝ, ဝိပာကမူလကေ ပဉ္စ ပိ, အာဟာရမူလကေ တေတ္တိံသ, ဣန္ဒြိယမူလကေ ဒွာသတ္တတိ ဈာနမူလကေ ဆတ္တိံသာပိ, မဂ္ဂမူလကေ သတ္တပညာ သမ္ပိ, သမ္ပယုတ္တမူလကေ ဒွေဝပိ, ဝိပ္ပယုတ္တမူလကေ စတ္တာရိ, အတ္ထိမူလကေ ဒသ, အဝိဂတမူလကေ ဒသာတိ သဗ္ဗာနိပိ တီဏိ သတာနိ ဒွာဒသ စ ဟောန္တိ။ ဣတိ ပုရိမာနိ သတံ တီဏိ စ ဣမာနိ စ ဒွာဒသုတ္တရာနိ တီဏိ သတာ နီတိ သဗ္ဗာနိပိ ပဉ္စဒသာဓိကာနိ စတ္တာရိ ဃဋ္ဋနသတာနိ ပဉှာဝာရေ အာဂတာနိ။ တေသု ယေ ယေ ပစ္စယဓမ္မာ နာမဝ သေန န ဟာပေတ္ဗာ ဟုတွာ ပညာယန္တိ, တေပိ ဟေတုမူလကာဒီနံ နယာနံ အာဒိတော ဝိပာကာဝိပာကသာမညတော ဝုတ္တေ သု ဃဋ္ဋနေသု ဒဿေတဗ္ဗာ။ ဒွာဒသေဝ ဟိ ဟေတူ ဆ အာရမ္မဏာ စတ္တာရော အဓိပတယော စတ္တာရော အာဟာရာ ဝီသတိ ဣန္ဒြိယာနိ သတ္တ ဈာနင်္ဂာနိ ဒွာဒသ မဂ္ဂင်္ဂာနီတိ ဧတေ ပစ္စယဓမ္မာ နာမ။ တေသု ယေ ယေ ဓမ္မာ ကေန္တေန ကုသလာ, ကေန္တေနေဝ အကုသလာ, ကေန္တေန ကုသလဝိပာကာ, ကေန္တေနေတကုသလဝိပာကာ, ကေန္တေနေဝ ဝိပ ကာ, ကေန္တေနေဝ အဝိပာကာ တေ တေ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတွာ ယေ တတ္ထ ဝိပာကာ, တေ ဝိပာကဃဋ္ဋနေသု, ယေ အဝိပာကာ, တေ အဝိပာကဃဋ္ဋနေသု ယထာယောဂံ ယောဇေတဗ္ဗာတိ။

ပဉှာဝာရဿ ဃဋ္ဋနေ အနုလောမဂဏနာ။

ပစ္စနီယုဒ္ဒါရဝဏ္ဏနာ

၅၂၇. ဣဒါနိ ပစ္စနီယံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယထာ ပဋိစ္စ တရာဒီသု “အကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ”တိအာဒိနာ နယေန လဗ္ဘမာနာ ပဉှာ လဗ္ဘမာနာနံ ပစ္စယာနံ ဝသေန သရူပတောဝ ဝိတ္ထာရိတာ။ ဧဝံ အဝိတ္ထာရေတွာ ဧကေန လက္ခဏေန သင်္ခေပတော ပစ္စနီယံ ဒဿေတုံ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ **ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော**တိအာဒိနာ နယေန အနုလောမတော ကုသလာဒီနံ ပစ္စယာ ဥဒ္ဓဋာ။ တေ စ ခေါ ပစ္စယာ သမူဟဝသေန, နော ဧကေကပစ္စယဝသေနေဝ; တသ္မာ ယေ ယတ္ထ သမူဟတော ဒဿိတာ, တေ ဝိဘဇိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ ဣမေ စတုဝီသတိ ပစ္စယာ အဋ္ဌသု ပစ္စယေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ကတရေသု အဋ္ဌသု? အာရမ္မဏေ, သဟဇာတေ, ဥပနိဿယေ, ပုရေဇာတေ, ပစ္ဆာဇာတေ, ကမ္မေ, အာဟာရေ, ဣန္ဒြိယေတိ။ ကထံ? ဌပေတွာ ဟိ ဣမေ အဋ္ဌ ပစ္စယေ သေသေသု သောဠသသု ဟေတုပစ္စယော အညမညဝိပါကဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ ဣမေ ဆ ပစ္စယာ ဧကန္တေန သဟဇာတာ ဟုတွာ သဟဇာတာနညေဝ ပစ္စယဘာဝတော သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ အနန္တရပစ္စယော သမနန္တရအာသေဝနနတ္ထိဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ ပဉ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ အတ္တနော အနန္တရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနညေဝ ပစ္စယဘာဝတော အနန္တရူပနိဿယလက္ခဏေန ဥပနိဿယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ နိဿယပစ္စယော သဟဇာတပုရေဇာတဘေဒတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတနိဿယော သဟဇာတာနညေဝ နိဿယပစ္စယဘာဝတော သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ, ပုရေဇာတနိဿယော ပုရေဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။

အဓိပတိပစ္စယောပိ သဟဇာတာဓိပတိအာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတာဓိပတိ သဟဇာတာနံယေဝ အဓိပတိပစ္စယဘာဝတော သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယော ဟောတိယေဝါတိ အာရမ္မဏူပနိဿယလက္ခဏေန ဥပနိဿယပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဘေဒတော တိဝိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တော သဟဇာတာနညေဝ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဘာဝတော သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တော ပုရေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပစ္စယဘာဝတော ပုရေဇာတေ သင်္ဂဟိတော။ ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တော ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုရေ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္စယဘာဝတော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ အတ္ထိပစ္စယအဝိဂတပစ္စယာ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယာနဉ္စေဝ အတ္ထိအဝိဂတေသု စ ဧကေကဿ ဝသေန ဆဟိ ဘေဒေဟိ ဌိတာ။ တတ္ထ သဟဇာတအတ္ထိအဝိဂတာ သဟဇာတာနညေဝ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဘာဝတော။ သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပုရေဇာတာ ပုရေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပစ္စယဘာဝတော ပုရေဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပစ္ဆာဇာတာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပုရေ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္စယဘာဝတော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ အာဟာရဘူတာ ကဗဠီကာရာဟာရပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣန္ဒြိယဘူတာ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဧဝံ ဣမေ သောဠသ ပစ္စယာ ဣမေသု အဋ္ဌသု ပစ္စယေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဣမေသမ္ပိ ပန အဋ္ဌန္နံ ပစ္စယာနံ အညမညံ သင်္ဂဟော အတ္ထိယေဝ။ အာဒိတော နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဟိ အာရမ္မဏပစ္စယော အဓိပတိအနဓိပတိဘေဒေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ အဓိပတိဘူတော အာရမ္မဏူပနိဿယလက္ခဏေန ဥပနိဿယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ အနဓိပတိဘူတော သုဒ္ဓော အာရမ္မဏပစ္စယောဝ။ ကမ္မပစ္စယောပိ သဟဇာတနာနာက္ခဏိကဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ သဟဇာတကမ္မံ အတ္တနာ သဟဇာတာနညေဝ ကမ္မပစ္စယဘာဝတော သဟဇာတေယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ နာနာက္ခဏိကကမ္မံ ဗလဝဒုဗ္ဗလဝသေန ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ဗလဝကမ္မံ ဝိပါကဓမ္မာနံ ဥပနိဿယောဝ ဟုတွာ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဥပနိဿယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ဗလဝမ္ပိ ပန ရူပါနံ ဒုဗ္ဗလဉ္စ အရူပါနံ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနေဝ ပစ္စယော။ အာဟာရပစ္စယောပိ ရူပါရူပတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ အရူပါဟာရော အတ္တနာ သဟဇာတာနညေဝ ပစ္စယော ဟောတီတိ သဟဇာတပစ္စယေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပါဟာရော သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ။ အတ္တနော ပန ဥပ္ပါဒက္ခဏံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတိပ္ပတ္တော အာဟာရပစ္စယတံ သာဓေတီတိ အာဟာရပစ္စယောဝ ဟောတိ။ ဣန္ဒြိယပစ္စယောပိ ရူပါရူပတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ အရူပိန္ဒြိယပစ္စယော အတ္တနာ သဟဇာတာနညေဝ ဣန္ဒြိယပစ္စယတံ သာဓေတီတိ သဟဇာတေယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပိန္ဒြိယပစ္စယော ပန အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဘေဒတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ အဇ္ဈတ္တံ ဣန္ဒြိယပစ္စယော ပုရေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယော ဟောတီတိ ပုရေဇာတေယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ဗာဟိရော ဣန္ဒြိယပစ္စ

ယော နာမ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ, တံ သဟဇာတာနံ ပစ္စယော ဟောန္တမ္ပိ အနုပါလနမတ္တဝသေနေဝ ဟောတိ, န ဇနကဝသေနာတိ ဣန္ဒြိယပစ္စယောဝ ဟောတိ။ ဧဝံ ဣမေ အဋ္ဌ ပစ္စယာ အညမညမ္ပိ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ တာဝ အဋ္ဌသု ပစ္စယေသု အဝသေသာနံ သောဠသန္နမ္ပိ တေသံယေဝ စ အဋ္ဌန္နံ အညမညဝသေန သင္ဂဟနယော။

ဣဒါနိ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပစ္စယာနံ ဧကေကသ္မိံ စတုဝီသတိယာပိ ပစ္စယေသု ယေ ယေ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ, တေ တေ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ အဋ္ဌန္နံ တာဝ သဗ္ဗပဌမေ အာရမ္မဏပစ္စယေ အာရမ္မဏပစ္စယောဝ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ, န သေသာ တေဝီသတိ။ ဒုတိယေ သဟဇာတပစ္စယေ ဟေတုပစ္စယော သဟဇာတာဓိပတိပစ္စယော သဟဇာတပစ္စယော အညမညပစ္စယော သဟဇာတနိဿယပစ္စယော သဟဇာတကမ္မပစ္စယော ဝိပါကပစ္စယော သဟဇာတအာဟာရပစ္စယော သဟဇာတိန္ဒြိယပစ္စယော ဈာနပစ္စယော မဂ္ဂပစ္စယော သမ္ပယုတ္တပစ္စယော သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော သဟဇာတတ္ထိပစ္စယော သဟဇာတာဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ ပန္နရသ ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ တတိယေ ဥပနိဿယပစ္စယေ အဓိပတိဘူတော အာရမ္မဏပစ္စယော အာရမ္မဏဘူတော အဓိပတိပစ္စယော အနန္တရသမနန္တရဥပနိဿယအာသေဝနပစ္စယာ နာနာက္ခဏိကော ဗလဝကမ္မပစ္စယော နတ္ထိပစ္စယော ဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ နဝ ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ စတုတ္ထေ ပုရေဇာတပစ္စယေ ပုရေဇာတနိဿယပစ္စယော ပုရေဇာတပစ္စယော ပုရေဇာတိန္ဒြိယ ပစ္စယော ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ပုရေဇာတတ္ထိပစ္စယော ပုရေဇာတာဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ ဆ ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပဉ္စမေ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတတ္ထိပစ္စယော ပစ္ဆာဇာတာဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ စတ္တာရော ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဆဋ္ဌေ ကမ္မပစ္စယေ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယောဝ သင္ဂဟိတော။ သတ္တမေ အာဟာရပစ္စယေ ကဗဠီကာရာဟာရဝသေနေဝ အာဟာရပစ္စယော အာဟာရတ္ထိပစ္စယော အာဟာရာဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ တယော ပစ္စယာ သင္ဂဟိတာ။ အဋ္ဌမေ ဣန္ဒြိယပစ္စယေ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္စယော ဣန္ဒြိယတ္ထိပစ္စယော ဣန္ဒြိယာဝိဂတပစ္စယောတိ ဣမေ တယော ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပစ္စယာနံ ဧကေကသ္မိံ ဣမေ စိမေ စ ပစ္စယာ သင္ဂဟံ ဂတာတိ ဉတွာ ယေ ယတ္ထ သင္ဂဟံ ဂတာ, တေ တဿ ဂဏနေန ဂဟိတာဝ ဟောန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ သဗ္ဗပစ္စယသင္ဂာဟကာနံ ဣမေသံ အဋ္ဌန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဧကူနပညာသာယ ပဉှေသု ဣမသ္မိံ ပစ္စနီယေ “ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိအာဒယော ဣမေ ပန္နရသ ပဉှာ ဥဒ္ဓရိတွာ ဝိဿဇ္ဇိတာ။ တတ္ထ ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလဿ, ကုသလော အဗျာကတဿ, ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿာတိ ကုသလာဒိကာ စတ္တာရော ပဉှာ; တထာ အကုသလာဒိကာ; အဗျာကတော ပန အဗျာကတဿ, အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿာတိ အဗျာကတာဒိကာ တယော; ကုသလော စ အဗျာကတော စ ကုသလဿ; တထာ အဗျာကတဿ; အကုသလော စ အဗျာကတော စ အကုသလဿ; တထာ အဗျာကတဿာတိ ဒုမူလကေကာဝသာနာ စတ္တာရော ဟောန္တိ။ တေသု ပဌမေ ပဉှေ ယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, တေ သဗ္ဗေ သင္ဂဟေတွာ တယော ပစ္စယာ ဝုတ္တာ။ ဒုတိယေ ဒွေဝ, တတိယေ ပဉ္စ, စတုတ္ထေ ဧကောဝ ပဉ္စမေ တယော, ဆဋ္ဌေ ဒွေဝ, သတ္တမေ ပဉ္စ, အဋ္ဌမေ ဧကောဝ နဝမေ သတ္တ, ဒသမေ တယော, ဧကာဒသမေ တယော, ဒွါဒသမေ ဒွေဝ, တေရသမေ စတ္တာရော, စုဒ္ဒသမေ ဒွေဝ, ပန္နရသမေပိ စတ္တာရောဝ။ တေ “သဟဇာတပစ္စယေနာ”တိ အဝတွာ “သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတ”န္တိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ကာရဏံ ပရတော ဝက္ခာမ။

သမာသတော ပနေတ္ထ ဧကော ဒွေ တယော စတ္တာရော ပဉ္စ သတ္တာတိ ဆဠေဝ ပစ္စယပရိစ္ဆေဒါ ဟောန္တိ။ အယံ ပဉှာတရဿ ပစ္စနီယေ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ပဉှာပရိစ္ဆေဒေါ စေဝ တေ တေ ပစ္စယေ သင္ဂဟေတွာ ဒဿိတ ပစ္စယပရိစ္ဆေဒေါ စ။ “န ဟေတုပစ္စယော”တိအာဒီသု ဟိ စတုဝီသတိယာပိ ပစ္စယပစ္စနီယေသု ဧကပစ္စနီယေပိ ဣတော ဥဒ္ဓံ ပဉှာ ဝါ ပစ္စယာ ဝါ န လဗ္ဘန္တိ, ဟေဋ္ဌာ လဗ္ဘန္တိ။ တသ္မာ ယေသု ပဉှေသု “ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ ဓမ္မဿ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဧကော ပစ္စယော အာဂတော, တသ္မိံ ပစ္စယေ ပဋိက္ခိတ္တေ တေ ပဉှာ ပရိဟာယန္တိ။ ယသ္မိံ ပန ပဉှေ “ကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧဝံ ဒွေ ပစ္စယာ အာဂတာ။ တတ္ထ နာရမ္မဏပစ္စယာတိ ဧဝံ ဧကသ္မိံ ပစ္စယေ ပဋိက္ခိတ္တေပိ ဣတရဿ ပစ္စယဿ ဝသေန သော ပဉှော လဗ္ဘတေဝ။ တေသု ပန ဒွီသုပိ ပစ္စယေသု ပဋိက္ခိတ္တေသု သော တရော ပစ္ဆိဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝ ယေသု ပဉှေသု တယော စတ္တာရော ပဉ္စ သတ္တ ဝါ လဗ္ဘန္တိ, တေသု ဌပေတွာ ပဋိက္ခိတ္တေ ပစ္စယေ အဝသေသာနံ ဝသေန တေ ပဉှာ လဗ္ဘန္တိ

ယေဝ။ သဗ္ဗေသု ပန ပစ္စယေသု ပဋိက္ခိတ္တေသု သဗ္ဗေပိ တေ တရာ ပဋိဗ္ဗန္ဓိတိ ဣဒမေဝ စေတ္ထ လက္ခဏံ။ ဣမိနာ လက္ခဏေန အာဒိတော ပဌာယ တေသု တေသု ပဥ္ဟေသု သင်္ခိပိတ္ဝာ ဝုတ္တပစ္စယာနံ ပဘေဒေ စ တသ္မိံ တသ္မိံ ပစ္စနီယေ တေသံ တေသံ ပဥ္ဟာနံ ပရိဟာနိ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ရာယံ ဝိတ္ထာရကထာ – ပဌမပဥ္ဟေ တာဝ တီဟိ ပစ္စယေဟိ ဧကူနဝီသတိ ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ကထံ? ကုသလော ဟိ ကုသလဿ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဝိပာကဝိပ္ပယုတ္တေဟေဝ ပစ္စယော န ဟောတိ , သေသေဟိ ဝီသတိယာ ဟောတိ, တေသု အာရမ္မဏပစ္စယော ဧကောဝ သဟဇာတေ ပန သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန ပန္နရသ ပစ္စယာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝုတ္တာ။ တေသု ဟေတုပစ္စယေ ပဋိက္ခိတ္တေ စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ ကုသလော ပန ကုသလဿ နေဝ ဝိပာကပစ္စယော န, ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ တေ ဒွေဝ အပနေတ္ဝာ သေသေ ဒ္ဝာဒသ သန္ဓာယ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ။ ဥပနိဿယပစ္စယေပိ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဝသေန နဝ ပစ္စယာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝုတ္တာ။ တေသု အဓိပတိဘူတော အာရမ္မဏပစ္စယော အာရမ္မဏဘူတော စ အဓိပတိပစ္စယော အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန ဥပနိဿယမေဝ အနုပဝိဋ္ဌော။ ကုသလော ပန ကုသလဿ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယော န ဟောတီတိ တံ အပနေတ္ဝာ သေသေ ဆ သန္ဓာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ပဌမပဥ္ဟေ တီဟိ ပစ္စယေဟိ ဧကူနဝီသတိပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေသု ဣမသ္မိံ ဟေတုပစ္စနီယေ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ နဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောတိ အနံ ဒတ္ဝာ သီလံ သမာဒိယိတ္ဝာ ဥပောသထကမ္မံ ကတ္ဝာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ, ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတီ"တိ ဝေမာဒိနာ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဟဋ္ဌိ ဒဿေတဗ္ဗာ။

အာရမ္မဏပစ္စယေ ပန ပဋိက္ခိတ္တေ တဿ ဝိတ္ထာရံ အပနေတ္ဝာ ဟေတုပစ္စယဝိတ္ထာရံ ပက္ခိပိတ္ဝာ သာ ယေဝ ဟဋ္ဌိ ဒဿေတဗ္ဗာ, သေသပစ္စယပဋိက္ခေပေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မိံ ပန ပစ္စယေ ပဋိက္ခိတ္တေ ယေ တရာ ပရိဟာယန္တိ, တေ ပရတော ဝက္ခာမ။

ဒုတိယပဥ္ဟေ ပန ဒ္ဝီဟိ ပစ္စယေဟိ တယော ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ကထံ? ကုသလော ဟိ အကုသလဿ အနန္တရာဒိဝသေန ပစ္စယော န ဟောတိ။ တသ္မာ တေ အပနေတ္ဝာ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန သင်္ဂဟိတံ အာရမ္မဏာဓိပတိဉ္စေဝ ပကတူပနိဿယဉ္စ သန္ဓာယ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သုဒ္ဓေ အာရမ္မဏပစ္စယော အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန အဓိပတိပစ္စယော ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဒုတိယပဥ္ဟေ ဒ္ဝီဟိ ပစ္စယေဟိ ဣမေ တယော ပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတိယပဥ္ဟေ ပန ပဉ္စဟိ ပစ္စယေဟိ အဋ္ဌာရသ ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ကထံ? ကုသလော ဟိ အဗျာကတဿ အညမညပုရေဇာတာသေဝနဝိပာကသမ္ပယုတ္တေဟိယေဝ ပစ္စယော န ဟောတိ, သေသေဟိ ဧကူနဝီသတိယာ ဟောတိ။ တေသု အာရမ္မဏပစ္စယော ဧကော။ ယသ္မာ ပန ကုသလော အဗျာကတဿ အညမညဝိပာကသမ္ပယုတ္တဝသေန ပစ္စယော န ဟောတိ, ဟေတုပစ္စယော ပဋိက္ခိတ္တော, ကမ္မပစ္စယော ဝိသုံ ဂဟိတော, တသ္မာ ဣမေ ပဉ္စ အပနေတ္ဝာ သဟဇာတေန ဒသ ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ဥပနိဿယေန ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေသု ဆသု ဌပေတ္ဝာ အာသေဝနံ သေသာ ပဉ္စ။ ပစ္ဆာဇာတော ဧကောဝ တထာ သဟဇာတနာနာက္ခဏိကဝသေန ဒုဝိဓောပိ ကမ္မပစ္စယောတိ ဧဝံ တတိယပဥ္ဟေ ပဉ္စဟိ ပစ္စယေဟိ ဣမေ အဋ္ဌာရသ ပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

စတုတ္ထပဥ္ဟေ ပန ဧကေန ပစ္စယေန ဒသ။ ကထံ? ကုသလော ဟိ ကုသလာဗျာကတဿ သဟဇာတေ ဝုတ္တေသု ပန္နရသသု အညမညဝိပာကသမ္ပယုတ္တဝိပ္ပယုတ္တေဟိ ပစ္စယော န ဟောတိ, ဟေတုပစ္စယော ပဋိက္ခိတ္တော။ ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ အပနေတ္ဝာ သေသာ ဒသ ပစ္စယာ တတ္ထ ဧကေန ပစ္စယေန ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၂၈. ယထာ စ ဣမေသု ကုသလာဒိကေသု စတူသု, တထာ အကုသလာဒိကေသုပိ စတူသု ပဥ္ဟေသု တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ တေ တေယေဝ ပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၂၉. တတော ပရာနံ အဗျာကတာဒီနံ တိဏ္ဏံ ပဥ္ဟာနံ ပဌမပဥ္ဟေ သတ္တဟိ ပစ္စယေဟိ တေဝီသတိ ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ကထံ? အဗျာကတော ဟိ အဗျာကတဿ စတုဝီသတိယာပိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဟေတုပစ္စယေ ပန ပဋိက္ခိတ္တေ တေဝီသတိ ဟောန္တိ။ တေသု အာရမ္မဏပစ္စယော ဧကောဝ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အသဟဇာတာနမ္ပိ

သင်္ဂဟဏတ္ထံ အာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယာ ဝိသုံ ဂဟိတာ။ တသ္မာ က္ကမေ တယော အပနေတွာ သဟဇာတေန ဒွာဒသ ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ဥပနိဿယေန ဟေတ္ဌာ ဝုတ္တာ ဆ, ပုရေဇာတော ဧကော ဝ တထာ ပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယ ပစ္စယာတိ ဧဝမေတ္ထ သတ္တဟိ ပစ္စယေဟိ က္ကမေ တေဝီသတိ ပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုတိယေ တီဟိ ပစ္စယေဟိ ဒွာဒသ ဒဿိတာ။ ကထံ? အာရမ္မဏပစ္စယော ဧကော, ဥပနိဿယေန ပန အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန အာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဆ ဒဿိတာ။ ပုရေဇာတေန ပုရေဇာတနိဿယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတာ ပဉ္စာတိ ဧဝမေတ္ထ တီဟိ ပစ္စယေဟိ က္ကမေ ဒွာဒသ ပစ္စယာ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတိယေပိ ဧသေဝ နယော။

၅၃၀. တတော ပရာနံ ဒုကမူလကာနံ စတုန္နံ ပဥှာနံ ပဌမပဉှေ "သဟဇာတပစ္စယေန ပုရေဇာတပစ္စယေနာ"တိ အဝတွာ "သဟဇာတံ ပုရေဇာတ"န္တိ ဝုတ္တေဟိ ဒွီဟိ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန တယော ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ကုသလာ ဟိ ခန္ဓာ ဝတ္ထုနာ သဒ္ဓိံ ဧကတော ကုသလဿ ပစ္စယဘာဝံ သာဓယမာနာ ကိဉ္စာပိ သဟဇာတာ, သဟဇာတ ပစ္စယာ ပန န ဟောန္တိ ဝတ္ထုမိဿကတ္တာ ။ တသ္မာ တေသံ သဟဇာတာနံ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန သဟဇာတန္တိ ဝုတ္တံ။ ဝတ္ထုမှိပိ ဧသေဝ နယော။ တမ္ပိ ဟိ ကိဉ္စာပိ ပုရေဇာတံ, ခန္ဓမိဿကတ္တာ ပန ပုရေဇာတပစ္စယော န ဟောတိ။ ကေဝလံ ပုရေဇာတာနံ နိဿယာဒီနံ ဝသေန ပုရေဇာတန္တိ ဝုတ္တံ။

ဒုတိယပဉှေ "သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ က္ကန္ဒြိယ"န္တိ ဝုတ္တေဟိ စတူဟိပိ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန စတ္တာရော ပစ္စယာ ဒဿိတာ။ က္ကမသ္မိဥှိ တရေ သဟဇာတပစ္စယော လဗ္ဘတိ, ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယာဒယော န လဗ္ဘန္တိ၊ ပစ္ဆာဇာတာနံ ပန အာဟာရိန္ဒြိယသင်္ခါတာနဉ္စ အတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ကုသလာ ဟိ ခန္ဓာ အဗျာကတာ စ မဟာဘူတာ ဥပာဒါရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန နိဿယပစ္စယေန အတ္ထိအဝိဂတ ပစ္စယေဟီတိ စတုဓာ ပစ္စယာ ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆာဇာတာ ပန ကုသလာ တေဟိယေဝ ဘူတေဟိ သဒ္ဓိံ တေသညေဝ ဥပာဒါရူပါနံ အတ္ထိအဝိဂတဝသေန ပစ္စယော။ ကဗဠီကာရာဟာရောပိ ပစ္ဆာဇာတေဟိ ကုသလေဟိ သဒ္ဓိံ ပုရေဇာတဿ ကာယဿ အတ္ထိအဝိဂတဝသေနေဝ ပစ္စယော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ ပစ္ဆာဇာတေဟိ ကုသလေဟိ သဒ္ဓိံ ကဋတ္တာရူပါနံ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေနေဝ ပစ္စယော။ က္ကတိ က္ကမံ စတုဓာ ပစ္စယဘာဝံ သန္ဓာယ "သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ, အာဟာရံ က္ကန္ဒြိယ"န္တိ က္ကဒံ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယပစ္စယာ ပနေတ္ထ န လဗ္ဘန္တိယေဝ။ ပရတော အကုသလမိဿကပဉှာဒွယေပိ ဧသေဝ နယောတိ။ ဧဝမေတ္ထ တေသု တေသု ပဉှေသု သင်္ခိပိတွာ ဝုတ္တပစ္စယာနံ ပဘေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပန ပစ္စယေ တေသံ တေသံ ပဉှာနံ ပရိဟာနာပရိဟာနိ ပရတော အာဝိကရိဿာမာတိ။

ပစ္စနီယုဒ္ဓါရဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာ။

ပစ္စနီယဂဏနဝဏ္ဏနာ

၅၃၂. က္ကအနိ ဧတေ "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿာ"တိအာဒယော အနုလောမဝသေန ပန္နရသ တရာ ဒဿိတာ။ ယသ္မာ ပစ္စနီယေပိ ဧတေယေဝ, န က္ကတော ဥဒ္ဓံ; ဟေဋ္ဌာ ပန ဟောန္တိ, တသ္မာ ယဿ ယဿ ပစ္စယ ဿ ပစ္စနီယေ ယေ ယေ တရာ လဗ္ဘန္တိ, တေ တေ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဂဏနဝသေန ဒဿေတုံ **နဟေတုယာ ပန္နရ သာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။

တတ္ထ **နဟေတုယာ** သဗ္ဗေသမ္ပိ ယထာဒဿိတာနံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ပန္နရသ လဗ္ဘန္တိ။ **နာရမ္မဏေ** သဟဇာ တေ ဟေတုပစ္စယော ပဝိသတိ။ တသ္မိံ တသ္မိံ တရေ သုဒ္ဓေ အာရမ္မဏပစ္စယော ပရိဟာယတိ, သေသပစ္စယဝသေန တေ တရာ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘန္တိ။ ယထာ စ နာရမ္မဏေ, ဧဝံ သေသေသုပိ။ သဟဇာတေ ဟေတုပစ္စယော ပဝိသတိ။ တသ္မိံ တသ္မိဉ္စ တရေ နဥပနိဿယေ နအနန္တရေတိ ဧဝံ ပစ္စနီယတော ဌိတာ ပစ္စယာ ပရိဟာယန္တိ, အဝသေသပစ္စယဝသေန တေ တေ တရာ ဝိဿဇ္ဇနံ လဘန္တိ။ **နသဟဇာတေ** ပန "ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ, အကုသလော ဓမ္မော အကုသလဿ စ အဗျာကတဿ စ, ကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ, အကု သလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မော အကုသလဿာ"တိ က္ကမေ စတ္တာရော တရာ ပရိဟာယန္တိ။ ဧတေသဥှိ စတုန္နံ ပု ရိမေသု ဒွီသု သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧကောဒသန္နံ ပစ္စယာနံ ဝသေန ဧကော ပစ္စယသင်္ဂဟော ဝုတ္တော။

တေ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ အညေနာကာရေန ဝိသုဇ္ဈနံ န လဘန္တိ။ ပစ္ဆိမေသု ဒွီသု နိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေ သန္ဓာယ “သဟဇာတံ ပုရေဇာတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေ သဟဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေ အဝသေသာနံ ဟေတုအာဒီနန္တိ ပုရေဇာတာနဉ္စ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန ဝိသုဇ္ဈနံ န လဘန္တိ, တသ္မာ ဣမေ စတ္တာရောပိ တရာ ပရိဟာယန္တိ။ အဝသေသာနံ ဝသေန “ကောဒသာ”တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ သိယာ – ယထာ ဟေတုမ္ဟိ ပဋိက္ခိတ္တေ သေသာနံ အဓိပတိအာဒီနံ ဝသေန တေ တရာ လဒ္ဓာ, ဧဝံ သဟဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေ အဝသေသာနံ ဟေတုအာဒီနံ ဝသေန ကသ္မာ န လဗ္ဘန္တီတိ? နိပ္ပဒေသတ္တာ။ ဟေတုအာဒယော ဟိ သဟဇာတာနံ ကေဒေသမတ္တတော သပ္ပဒေသာ, တသ္မာ တေသု ပဋိက္ခိတ္တေသု အညေသံ ဝသေန တေ တရာ လဗ္ဘန္တိ။ သဟဇာတော ပန နိပ္ပဒေသော သဗ္ဗေပိ ဟေတုအာဒယော ဂဏှာတိ, တသ္မာ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သဗ္ဗေပိ တေ ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ။ န ဟိ အသဟဇာတာ ဟေတုပစ္စယာဒယော နာမ အတ္ထိ ။ ဣတိ သဟဇာတဿ နိပ္ပဒေသတ္တာ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သဗ္ဗေပိ တေ ဥဘောပိ တရာ န လဗ္ဘန္တိ။ “သဟဇာတံ ပုရေဇာတ”န္တိ ဝိသုဇ္ဈိ တတရေသု ပန ကိဉ္စာပိ သဟဇာတပစ္စယောယေဝ နတ္ထိ, ယသ္မာ ပနေတ္ထ သဟဇာတာဝ အရူပက္ခန္ဓာ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတဝသေန ပစ္စယာ, သဟဇာတေ စ ပဋိက္ခိတ္တေ ကေန္တေန သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ, တသ္မာ တဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ တေပိ တရာ န လဗ္ဘန္တီတိ ဧဝံ သဗ္ဗထာပေတ္ထ ဣမေ စတ္တာရော တရာ ပရိဟာယန္တိ။ အဝသေသာနညေဝ ဝသေန ကောဒသာတိ ဝုတ္တံ။

နအညမညနနိဿယနသမ္ပယုတ္တေ ပိ တေယေဝ တရာ ပရိဟာယန္တိ။ ကသ္မာ? သဟဇာတဂတိကတ္တာ။ ယထေဝ ဟိ အရူပဓမ္မဘူတော သဟဇာတပစ္စယော နိပ္ပဒေသေန စတ္တာရော အရူပက္ခန္ဓေ ဂဏှာတိ, တထာ အညမညနိဿယသမ္ပယုတ္တာပီတိ သဟဇာတဂတိကတ္တာ ဧတေသုပိ ပဋိက္ခိတ္တေသု တေ တရာ န လဗ္ဘန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေန ဝုတ္တံ **နအညမညေ ကောဒသ, နနိဿယေ ကောဒသ, နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသာ** တိ။

တတ္ထ သိယာ – ကိဉ္စာပိ ဣမေ အဝိသေသေန ကုသလာဒိဘေဒာနံ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ သင်္ဂါဟကတ္တာ သဟဇာတဂတိကာ, ကုသလော ပန ကုသလာဗျာကတဿ ဥပေတ္တတ သဟဇာတပစ္စယံ အညထာ ပစ္စယောဝ န ဟောတိ, တသ္မာ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သော တရော ပရိဟာယတု။ ကုသလော ပန ကုသလာဗျာကတာနံ နေဝ အညမညပစ္စယော ဟောတိ, တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သော တရော ကသ္မာ ပရိဟာယတီတိ? အညမညပစ္စယဓမ္မဝသေန ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော။ ယထေဝ ဟိ ကုသလာဗျာကတာ ကုသလဿ သဟဇာတပစ္စယောဝ န ဟောန္တိ။ သဟဇာတဓမ္မဝသေန ပန နိဿယပစ္စယာဒီဟိ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သော တရော ပရိဟာယတိ, ဧဝမိဓာပိ အညမညပစ္စယဓမ္မဝသေန သဟဇာတာဒီဟိ ပဝတ္တိသဗ္ဘာဝတော တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သော တရော ပရိဟာယတိ။ **နအညမညပစ္စယေန ပစ္စယော** တိ ပဒဿ ဟိ အယမတ္ထော – ယေ ဓမ္မာ အညမညပစ္စယသင်္ဂဟံ ဂတာ, န တေဟိ ပစ္စယော။ ကုသလော စ ကုသလာဗျာကတာနံ သဟဇာတာဒိဝသေန ပစ္စယော ဟောန္တော အညမညပစ္စယဓမ္မေဟေဝ ပစ္စယော ဟောတိ, တသ္မာ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သော တရော ပရိဟာယတိ။ ယထာ စ သော တရော, တထာ သေသာပိ တယောတိ စတ္တာရောပိ တေ တရာ ပရိဟာယန္တိ။

နနိဿယေ ကောဒသာတိ ဧတ္ထာပိ ယသ္မာ တေသံ တရာနံ ကေန္တေန သဟဇာတပစ္စယဓမ္မာဝ နိဿယဘူတာ, တသ္မာ နိဿယေ ပဋိက္ခိတ္တေ ပရိဟာယန္တိ။ **နပုရေဇာတေ တေရသာ**တိ သဟဇာတံ ပုရေဇာတန္တိ ဝုတ္တဝိသုဇ္ဈနေ ဒွိမူလကေ ဒွေဝ အပနေတွာ တေရသ။ ယထာ ဟိ တေ သဟဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေ ပုရေဇာတာနညေဝ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန ဝိသုဇ္ဈနံ န လဘန္တိ, တထာ ပုရေဇာတေပိ ပဋိက္ခိတ္တေ သဟဇာတာနညေဝ နိဿယအတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝသေန ဝိသုဇ္ဈနံ န လဘန္တိ, တသ္မာ တေ အပနေတွာ တေရသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နပစ္ဆာဇာတေ ပန္နရသာ တိ ဧတ္ထ “ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ တ “သဟဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယ”န္တိ တ အာဂတဋ္ဌာနေသု ဥပေတွာ ပစ္ဆာဇာတံ အဝသေသဝသေနပိ တေ ပဉှာ လဗ္ဘန္တိ, တသ္မာ ပန္နရသေဝ ဝုတ္တာ။ **နကမ္မေ** တိအာဒီသု ယသ္မာ ကမ္မဝိပါကာဟာရိန္ဒြိယဈာနမဂ္ဂါပိ ကုသလာဒိဘေဒာနံ စတုန္နံ ခန္ဓာနံ ကေဒေသောဝ တသ္မာ ဥပေတွာ တေ ဓမ္မေ အဝသေသဓမ္မဝသေန သဟဇာတဓမ္မာ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ ကေမ္ပိ ပဉှာ ဟာဝိသုဇ္ဈနံ န ပရိဟီနံ ။ **နသမ္ပယုတ္တေ ကောဒသာ** တိ ယသ္မာ တေသု စတူသု တရေသု သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ သဟ

ဇာတာဒိပစ္စယေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ, တသ္မာ သမ္ပယုတ္တပစ္စယပဋိက္ခေပေန တေယေဝ တရာ ပရိဟာယန္တီတိ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ။ **နဝိပ္ပယုတ္တေ နတ** တိ ဒုမူလကေကောဝသာနာ စတ္တာရော ဧကမူလကဒုကာဝသာနာ ဒွေဝ စာတိ ဣမေ ဆ တရာ
ဧကန္တေန ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယဓမ္မေဟိ ယုတ္တာ။ တေဟိ သဟဇာတာဒိဝသေန ပစ္စယာ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဝိပ္ပယုတ္တ
တေ ပဋိက္ခိတ္တေ သဗ္ဗေပိ တေ ပရိဟာယန္တီတိ နဝေဝ လဗ္ဘန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “နဝိပ္ပယုတ္တေ နတ”တိ။ နောအ
တ္ထိနောအဝိဂတေသုပိ တေယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧကန္တေန ဟိ တေ တရာ အတ္ထိအဝိဂတပစ္စယဓမ္မယုတ္တာ, တသ္မာ
တေ တေသံ ပဋိက္ခေပေ ပရိဟာယန္တိ။ ယေပိ လဗ္ဘန္တိ, တေသု အာရမ္မဏဝသေန အနန္တရာဒိဝသေန တ ဝိသဇ္ဇနာ
နိ ကာတဗ္ဗာနိ။ သဟဇာတပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတအာဟာရိန္ဒြိယဘေဒတော ပဉ္စန္နံ အတ္ထိအဝိဂတာနံ ဝိပ္ပယုတ္တဓမ္မ
မာနံ တ ဝသေန န ကာတဗ္ဗာနီတိ။

၅၃၃. ဧဝံ ပစ္စနီယေ လဒ္ဓတရေ ဂဏနတော ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဒုမူလကာဒိဝသေန ပစ္စယဂဏနံ ဒဿေတုံ **နဟေ
တုပစ္စယာ နာရမ္မဏေ ပန္နရသာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ နဟေတုမူလကဒုကေသု အတိရေကဂဏနော ဦနတရဂဏနေန
သဒ္ဓိံ ယောဇိတော ဦနတရဂဏနောဝ ဟောတိ။

တိမူလကေ **နဥပနိဿယေ တေရသာ** တိ ကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿာတိ ဒွေဝ တရာ ပ
ရိဟာယန္တိ။ ကသ္မာ? နာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ နဥပနိဿယဿ ဃဋိတတ္တာ။ အာရမ္မဏဝသေန ဟိ ဥပနိဿယဝသေ
န စ ဣမေသံ ပဝတ္တိ။ တဉ္စ ဥဘယံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အာရမ္မဏာဓိပတိ စ အာရမ္မဏူပနိဿယဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတော ဟော
တိယေဝ။

ဆမူလကေပိ **နဥပနိဿယေ တေရသာ** တိ တေယေဝ တေရသ။ သတ္တမူလကေ ပန **နဥပနိဿယေ သတ္တ** တိ န
သဟဇာတေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ တတ္ထ ပရိဟီနေဟိ စတူဟိ သဒ္ဓိံ “ကုသလော ကုသလဿ, ကုသလော အကုသလ
ဿ, အကုသလော အကုသလဿ, အကုသလော ကုသလဿာ”တိ ဣမေ အနန္တရူပနိဿယပကတူပနိဿယဝသေ
န ပဝတ္တမာနာ စတ္တာရောတိ အဋ္ဌ ပရိဟာယန္တိ, တသ္မာ အဝသေသာနံ ဝသေန သတ္တာတိ ဝုတ္တံ။ **နပုရေဇာတေ
ဧကာဒသာ**တိ နသဟဇာတေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ ဧကာဒသ။ **နပစ္ဆာဇာတေ နတ** တိ တေသု ဧကာဒသသု သဟဇာတံ ပ
စ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယန္တိ လဒ္ဓဝိဿဇ္ဇနေသု ဒုမူလကေ အဗျာကတန္တေ ဒွေဝ တရေ အပနေတွာ။ တေ
ဟိ သဟဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေပိ ပစ္ဆာဇာတဝသေန အပရိဟီနာ။ သဟဇာတေန ပန သဒ္ဓိံ ပစ္ဆာဇာတေ ပဋိက္ခိတ္တေ
ပရိဟာယန္တီတိ သေသာနံ ဝသေန နတာတိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌမူလကေ **နနိဿယေ ဧကာဒသာ** တိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိ
သမေဝ။ နဝမူလကေ **နဥပနိဿယေ ပဉ္စ** တိ ကုသလာဒယော အဗျာကတန္တာ တယော ဒုမူလကာ အဗျာကတန္တာ
ဒွေဝ စာတိ ပဉ္စ။ တေသု နာနာက္ခဏိကကမ္မကဗဠီကာရာဟာရရူပဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္ဆာဇာတဓမ္မဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတ
ဗ္ဗံ။

ဒသမူလကေ **နပုရေဇာတေ ပဉ္စ** တိအာဒီသုပိ တေယေဝ။ **နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ** တိ ပစ္ဆာဇာတဝသေန လဗ္ဘမာ
နေ ဒုမူလကေ အဗျာကတန္တေ ဒွေဝ အပနေတွာ အဝသေသာ။ နဝိပ္ပယုတ္တေပိ တေယေဝ တယော။ **နောအတ္ထိယာ
ဒွေဝ**တိ နာနာက္ခဏိကကမ္မဝသေန ကုသလဉ္စ အကုသလဉ္စ ကဋတ္တာရူပဿ။ ဝိပါကံ ပနေတ္ထ နဥပနိဿယေန သ
ဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ န လဗ္ဘတိ။ ဧကာဒသမူလကေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တသဒိသာဝ ဂဏနာ။ ဒွါဒသမူလကေ **နကမ္မေ ဧကံ** တိ
အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ တတ္ထ စ အာဟာရိန္ဒြိယဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေရသမူလကာဒီသုပိ သဗ္ဗ
တ္ထ **ဧကံ** တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ဣဒမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ နာဟာရေ ပန ဣန္ဒြိယဝသေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နဣန္ဒြိ
ယေ အာဟာရဝသေန။ စုဒ္ဒသမူလကာဒီသု နကမ္မေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ နောအတ္ထိနောအဝိဂတာ န လဗ္ဘန္တီတိ န ဝု
တ္တာ။ **နာဟာရပစ္စယာ နဈာနပစ္စယာ**တိ နဣန္ဒြိယံ အပနေတွာ ဝုတ္တံ, တသ္မာ တတ္ထ ဣန္ဒြိယဝသေန ဧကံ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ။ **နဝိပါကပစ္စယာ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ** တိ နာဟာရံ အပနေတွာ ဝုတ္တံ, တသ္မာ တတ္ထ အာဟာရဝသေန ဧကံ ဝေဒိ
တဗ္ဗံ။ ဣမေသု ပန ဒွီသု ပစ္စနီယတော ဌိတေသု ဂဏနာ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ဧကတော န ဒဿိတာတိ။

နဟေတုမူလကံ။

၅၃၄. နာရမ္မဏမူလကာဒီသုပိ ပန္နရသတေရသကောဒသနတတိ သဗ္ဗဒုကေသု စတ္တာရောဝ မူလဂဏနပရိစ္ဆေဒာ။ တိကာဒီသု ပန ဗဟုပစ္စယသမာယောဂေ ဣတရာနိပိ သတ္တ ပဉ္စ တီဏိ ဒွေဝ ဧကန္တိ ပရိစ္ဆိန္နဂဏနာနိ ဝိသဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တိယေဝ။ တေသု ယေသံ ပစ္စယာနံ သမာယောဂေ ယံ ယံ လဗ္ဘတိ, တံ တံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သာဓုကံ သလ္လက္ခေတွာ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေသု စေတေသု နာရမ္မဏမူလကာဒီသု နာရမ္မဏာဒီနိ ပဒါနိ အတိက္ကန္တေန ဟေတုပဒေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမံ ဗန္ဓိတွာဝ စက္ကာနိ ကတာနိ။ ယသ္မာ ပန တာနိ နဟေတုမူလကေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဝိတ္ထာရေန အဒဿေတွာ သင်္ခေပံ ကတွာ ဒဿိတာနိ။ တတ္ထ ယထာ နဟေတုမူလကေ နာရမ္မဏနဉပနိဿယာ ဝိသုံ ဝိသုံ ပန္နရသ တရေ လဗ္ဘန္တာပိ သမာယောဂေ တေရသ လဗ္ဘိံသု, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ တေရသေဝ လဗ္ဘန္တိ။ ယထာ စ နာရမ္မဏနသဟဇာတေဟိ သဒ္ဓိံ နဉပနိဿယေ သတ္တ တရာ ဟောန္တိ, ဧဝံ နဉပနိဿယနာရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ နသဟဇာတေပိ သတ္တ။

၅၃၈. နနိဿယပစ္စယာ နဉပနိဿယပစ္စယာ နပစ္ဆာဇာတေ တီဏီတိ ကုသလာဒီနိ အဗျာကတန္တာနိ။ တေသု ကဋတ္တာရူပဉ္စ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဉ္စ ပစ္စယုပ္ပန္နံ။

၅၄၃-၅၄၄. နာဟာရနဣန္ဒြိယမူလကေသု စတုက္ကေသု နကမ္မေန သဒ္ဓိံ အဃဋိတတ္တာ နဟေတုမူလကေ ဝိယ ဧကေကေန လဗ္ဘန္တိ။ နဣန္ဒြိယမူလကေ နဉပနိဿယေ စ နပုရေဇာတေ စ ဥပေတွာ **နာဟာရေ တီဏီတိ ကာတဗ္ဗန္တိ** နဣန္ဒြိယပစ္စယတော ပဋ္ဌာယ ဣမေ ဒွေ ပစ္စယေ ဃဋေတွာ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ။ပေ.။ နဉပနိဿယပစ္စယာ နာဟာရေ တီဏိ။ နဣန္ဒြိယပစ္စယာ။ပေ.။ နပုရေဇာတပစ္စယာ နာဟာရေ တီဏီတိ ဧဝံ ဣမေဟိ ပစ္စယေဟိ သဒ္ဓိံ နာဟာရပစ္စယေ စ ဂဏနာ ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ **တီဏီ**တိ ကုသလာဒီနေဝ အဗျာကတဿ။ တတ္ထ ကုသလာကုသလာ ကဋတ္တာရူပာနံ ပုရေဇာတဿ စ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန, အဗျာကတာ ပန စိတ္တစေတသိကာ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေနေဝါတိ ဣမေသံ ဝသေန တီဏိ ဝိသဇ္ဇနာနိ ကာတဗ္ဗာနိ။ ပရတော ပန နပစ္ဆာဇာတေန သဒ္ဓိံ ဃဋိတတ္တာ နာဟာရေ **ဒွေဝ**တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကဋတ္တာရူပဝသေန ကုသလံ အဗျာကတဿ, တထာ အကုသလန္တိ ဧတ္တကမေဝ လဗ္ဘတိ။ အာဟာရဿ ပန ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ကဗဠီကာရာဟာရော အတ္ထိအဝိဂတဝသေနာပိ ပစ္စယဘာဝံ န လဘတိ။

၅၄၅. နဝိပ္ပယုတ္တမူလကဿ စတုမူလကေ **နဉပနိဿယေ ပဉ္စာ**တိ ကုသလော သဟဇာတကုသလဿ, ကုသလော ကဋတ္တာရူပသင်္ခါတဿ အဗျာကတဿ, အကုသလော သဟဇာတအကုသလဿ, တထာ ကဋတ္တာရူပသင်္ခါတဿ အဗျာကတဿ, အဗျာကတော သဟဇာတအဗျာကတဿာတိ ဧဝံ ပဉ္စ။ **နဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယာ။ ပေ.။ နဉပနိဿယေ တီဏီ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကုသလာဒယော တယော အဗျာကတဿ။

၅၄၆. နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုယာ နဝတိ နဟေတုပစ္စယာ နောအတ္ထိယာ ဝုတ္တာ နဝေဝ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ တေ ဧကမူလကေကာဝသာနာ အနန္တရပကတူပနိဿယဝသေန လဗ္ဘန္တိ။ **နာရမ္မဏေ နဝ**တိပိ တေယေဝ နာရမ္မဏေ ဥပေတွာ နဉပနိဿယေ ဒွေဝ ကာတဗ္ဗာ။ **ယာဝ နိဿယမ္ပီ**တိ နောအတ္ထိမူလကေ နယေ "နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ"တိ ဧဝံ စက္ကဗန္ဓဂမနေန နာရမ္မဏပစ္စယေ ဥပေတွာ ဣမေဟိ တ တီဟိ, ဣတော ပရေသု နာဓိပတိအာဒီသု အညတရညတရေန စ သဒ္ဓိံ ယာဝ နိဿယပစ္စယံ ပါပုဏာတိ, တာဝ ဂန္တွာ နဉပနိဿယေ ဒွေဝ ဝိသဇ္ဇနာနိ ကာတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။

ဧဝံ လက္ခဏံ ဥပေတွာ ပုန နာရမ္မဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ နိဿယာ သတ္တ ပစ္စယေ ဂဟေတွာ **နဉပနိဿယေ ဒွေဝ**တိ အာဟ။ တတ္ထ နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုပစ္စယာ နာရမ္မဏပစ္စယာ နဉပနိဿယေ ဒွေ, နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုနာရမ္မဏနာဓိပတိပစ္စယာ နဉပနိဿယေ ဒွေတိ ဧဝံ နာရမ္မဏတော ပုရိမပစ္ဆိမေဟိ နိဿယပရိယောသာနေဟိ သဗ္ဗပဒေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ **ဒွေဝ**တိ ပနေတ္ထ ကုသလော အဗျာကတဿ, အကုသလော အဗျာကတဿာတိ နာနာက္ခဏိကကမ္မဝသေန ကဋတ္တာရူပဿ ပစ္စယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ နဉပနိဿယပဒေန သဒ္ဓိံ နပုရေဇာတာဒီသု သဗ္ဗတ္ထ ဒွေ။ ကမ္မပစ္စယော ပနေတ္ထ န ဂဟိတော။ တသ္မိဉှိ ဂဟိတေ တေပိ ဒွေ တရာ ဆိဇ္ဇန္တိ, ဝိသဇ္ဇနမေဝ န လဗ္ဘတိ။ ဧဝံ ယေန ယေန သဒ္ဓိံ ယဿ ယဿ သံသန္ဒနေ။ ယံ လဗ္ဘတိ, ယဉ္စ ပရိဟာယတိ, တံ သဗ္ဗံ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတွာ သဗ္ဗပစ္စနီယေသု ဂဏနာ ဥဒ္ဒရိတဗ္ဗာတိ။

ပစ္စနီယဂဏနဝဏ္ဏနာ။

အနုလောမပစ္စနီယဝဏ္ဏနာ

၅၅၀. အနုလောမပစ္စနီယေ ‘‘ဟေတုယာ သတ္တ, အာရမ္မဏေ နတ’’တိ ဧဝံ အနုလောမေ ‘‘နဟေတုယာ ပန္နရသ, နာရမ္မဏေ ပန္နရသာ’’တိ ဧဝံ ပစ္စနီယေ စ လဒ္ဓဂဏနေသု ပစ္စယေသု ယော ပစ္စယော အနုလောမတော ဌိတော, တဿ အနုလောမေ လဒ္ဓတရေဟိ သဒ္ဓိံ ယေ ပစ္စနီယတော ဌိတဿ ပစ္စနီယေ လဒ္ဓတရေသု သဒိသတရာ, တေသံ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနုလောမသ္မိဉ္ဟိ ဟေတုပစ္စယေ ‘‘ဟေတုယာ သတ္တာ’’တိ သတ္တ တရာ လဒ္ဓာ, ပစ္စနီယေ နာရမ္မဏပစ္စယေ ‘‘နာရမ္မဏေ ပန္နရသာ’’တိ ပန္နရသ လဒ္ဓာ။ တေသု ယေ ဟေတုယာ သတ္တ ဝုတ္တာ, တေဟိ သဒ္ဓိံ နာရမ္မဏေ ဝုတ္တေသု ပန္နရသသု ‘‘ကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတဿ, ကုသလာဗျာကတဿ, အကုသလော အကုသလဿ, အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတဿ, အဗျာကတော အဗျာကတဿာ’’တိ ဣမေ သတ္တ သဒိသာ။ တေ သန္ဓာယ **ဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏေ သတ္တာ** တိ ဝုတ္တံ။ **နအဓိပတိယာ သတ္တာ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။

နသဟဇာတဿ ပန ဟေတုပစ္စယဿ အဘာဝတ နသဟဇာတေ ဧကောပိ န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ တေန သဒ္ဓိံ ယောဇနာ န ကတာ။ **နအညမညေ** ကုသလာဒယော တယော ရူပာဗျာကတဿ လဗ္ဘန္တိ, တေ သန္ဓာယ **တီဏီ**တိ ဝုတ္တံ။ တထာ **နသမ္ပယုတ္တေ** ။ **နဝိပ္ပယုတ္တေ** ပန ကုသလံ ကုသလဿ, အကုသလံ အကုသလဿ, အဗျာကတံ အဗျာကတဿာတိ အရူပဓမ္မဝသေန တီဏိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ နနိဿယနောအတ္ထိနောအဝိဂတာ နသဟဇာတော ဝိယ န လဗ္ဘန္တိယေဝါတိ တေဟိပိ သဒ္ဓိံ ယောဇနာ န ကတာ။ ဝေမေတ္ထ သတ္တ တီဏီတိ ဒွေဝယေဝ ဂဏနပရိစ္ဆေဒာ, တေသံ ဝသေန ဉီနတရဂဏနေန သဒ္ဓိံ အတိရေကဂဏနဿပိ ဂဏနံ ပရိဟာပေတွာ ပစ္စယဃဋနေသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၅၅၁. တတ္ထ **ဟေတုသဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ သတ္တာ** တိ ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော, နာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော, နာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဣမိနာ နယေန သတ္တ တရာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ **နာဓိပတိယာ သတ္တာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဒုတိယေ ဃဋနေ အညမညဿ ပဝိဋ္ဌတ္တာ ဌပေတွာ နသမ္ပယုတ္တံ သေသေသု **တီဏီ**တိ ဝုတ္တံ။ နသမ္ပယုတ္တေ ပန အညမညဝိပ္ပယုတ္တံ ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ သန္ဓာယ ဧကန္တိ ဝုတ္တံ။ အညမညပစ္စယော စေတ္ထ အနုလောမဃဋနေ ပဝိဋ္ဌတ္တာ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ‘‘နအညမညေ’’တိ န ဝုတ္တံ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ သေသဃဋနေသုပိ ပဝိဋ္ဌပစ္စယာ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘန္တီတိ န ဝုတ္တာ။ တတိယဃဋနေ သမ္ပယုတ္တဿ ပဝိဋ္ဌတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိယေဝ။ စတုတ္ထဃဋနေ ဝိပ္ပယုတ္တဿ ပဝိဋ္ဌတ္တာ တီဏိ ကုသလာဒီနိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပဿ။ ပဉ္စမေ ဝိပာကဿ ပဝိဋ္ဌတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ အဗျာကတေန အဗျာကတံ။ ဣတော ပရေသုပိ ဝိပာကသမ္ပယုတ္တေသု ဧသေဝ နယော။

၅၅၂. ဟေတုသဟဇာတနိဿယဣန္ဒြိယမဂ္ဂအတ္ထိအဝိဂတန္တိ နာရမ္မဏေ စတ္တာရီ တိ ကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတဿ, ကုသလာဗျာကတဿ; အဗျာကတော အဗျာကတဿာတိ ဣမေသံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **နအညမညေ ဒွေ**တိ ကုသလော အဗျာကတဿ, တထာ အဗျာကတော။ ပရတောပိ ဒွီသု ဧသေဝ နယော။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗဃဋနေသု လဗ္ဘမာနဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗာနိပိ စေတာနိ ဣမသ္မိံ အနုလောမပစ္စနီယေ သဟဇာတဝသေန စေဝ ပကိဏ္ဏကဝသေန စ ပန္နရသာဓိကာနိ စတ္တာရိ ဃဋနသတာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေသု တသ္မိံ တသ္မိံ ဃဋနေ ယေ အနုလောမတော ဌိတာ ပစ္စယာ, တေသံ ဧကောပိ ပစ္စနီယတော န လဗ္ဘတိ။ ဟေတုမူလကေ စေတ္ထ ပဌမေ ဃဋနေ အနုလောမတော ပဉ္စန္နံ ပစ္စယာနံ ဌိတတ္တာ ပစ္စနီယတော ဧကူနဝီသတိ ပစ္စယာ အာဂတာ။ ဧဝံ သေသေသုပိ အနုလောမတော ဌိတာဝသေသာ ပစ္စနီယတော အာဂတာ။ အနုလောမတော စေတ္ထ ဗဟူသုပိ ဌိတေသု ပစ္စနီယတော ဧကေကောဝ အာဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဟေတုမူလကေ, ဧဝံ အာရမ္မဏာဒိမူလကေသုပိ သဗ္ဗမေတံ ဝိဓာနံ ယထာနုရူပတော ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ

၆၃၁. ပစ္စနီယာနုလောမေပိ ''ဟေတုယာ သတ္တ, အာရမ္မဏေ နဝ''တိ ဧဝံ အနုလောမေ ''နဟေတုယာ ပန္နရသ, နာရမ္မဏေ ပန္နရသာ''တိ ဧဝံ ပစ္စနီယေ စ လဒ္ဓဂဏနေသု ပစ္စယေသု ယော ပစ္စနီယတော ဌိတော, တဿ ပစ္စနီယတော လဒ္ဓတရေသု ယေ အနုလောမတော ဌိတဿ အနုလောမတော လဒ္ဓတရေဟိ သဒိသာ တရာ, တေသံ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပစ္စနီယဿိဥဟိ နဟေတုပစ္စယေ ''နဟေတုယာ ပန္နရသာ''တိ ပန္နရသ တရာ လဒ္ဓာ, အနုလောမေ အာရမ္မဏပစ္စယေ ''အာရမ္မဏေ နဝ''တိ နဝ တရာ လဒ္ဓာ။ တတ္ထ ယေ နဟေတုယာ ပန္နရသ ဝုတ္တာ, တေသု ယေ တရာ အာရမ္မဏေ ဝုတ္တေဟိ နဝဟိ သဒိသာ, တေသံ ဝသေန ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယေ အာရမ္မဏေ နဝ ဝုတ္တာ, တေ နဟေတုယာ ဝုတ္တေသု ပန္နရသသု ကုသလော ''ကုသလာကုသလာဗျာကတာနံ, အကုသလော အကုသလကုသလာဗျာကတာနံ, အဗျာကတော အဗျာကတကုသလာကုသလာန''န္တိ ဣမေဟိ နဝဟိ သဒိသာ, တေ သန္ဓာယ **နဟေတုယာ အာရမ္မဏေ နဝ**တိ ဝုတ္တံ။ **အဓိပတိယာ ဒသာ**တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ အာရမ္မဏာဒီနဥဟိ အနုလောမဂဏနာယ ယေ တရာ ဝုတ္တာ နဟေတုပစ္စယေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေပိ တေ သဗ္ဗေ လဗ္ဘန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ''ကုသလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ နဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော, ဒာနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထကမ္မံ ကတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ, ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ပစ္စဝေက္ခတီ''တိ ဣမိနာ ဥပာယေန တေသံ ဟဋ္ဌိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။

နဟေတုပစ္စယာ အဓိပတိယာ ဒသာတိ ဧတ္ထ ဌပေတွာ ဝီမံသာဓိပတိံ သေသာဓိပတိဝသေန အနုလောမဝိဘင်္ဂေ အာဂတတရာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ ဧဝမေတ္ထ နဝ ဒသသတ္တတီဏိတေရသကေန္တိ ဆ ဂဏနပရိစ္ဆေဒာ, တေသံ ဝသေန ဦနတရဂဏနေန သဒ္ဓိံ အတိရေကဂဏနဿာပိ ဂဏနံ ပရိဟာပေတွာ နဟေတုမူလကာဒီနံ နယာနံ တိမူလကာဒီသု သဗ္ဗသံသန္ဒနေသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒံ တာဝ သာဓာရဏလက္ခဏံ ။ န ပနေတံ သဗ္ဗသံသန္ဒနေသု ဂစ္ဆတိ, ယေဟိ ပန ပစ္စယေဟိ သဒ္ဓိံ ယေသံ ပစ္စယာနံ သံသန္ဒနေ ယေ တရာ ဝိရုဇ္ဈန္တိ, တေ အပနေတွာ အဝသေသာနံ ဝသေနပေတ္ထ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နဟေတုပစ္စယာ နအာရမ္မဏပစ္စယာ အဓိပတိယာ သတ္တာတိ ဧတ္ထ ဟိ ကုသလော အကုသလဿ; အဗျာကတော ကုသလဿ, အကုသလဿာတိ ဣမေ အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန လဗ္ဘမာနာ တယော တရာ ဝိရုဇ္ဈန္တိ။ ကသ္မာ? နအာရမ္မဏပစ္စယာတိ ဝုတ္တတ္တာ။ တသ္မာ တေ အပနေတွာ သဟဇာတာဓိပတိနယေနေဝေတ္ထ ''ကုသလော ကုသလဿ, အဗျာကတဿ, ကုသလာဗျာကတဿ; အကုသလော အကုသလဿ, အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတဿ; အဗျာကတော အဗျာကတဿာ''တိ သတ္တ တရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေပိ နဟေတုပစ္စယာတိ ဝစနတော ဌပေတွာ ဝီမံသာဓိပတိံ သေသာဓိပတီနံ ဝသေန။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ဦနတရဂဏနပစ္စယဝသေန အဝိရုဇ္ဈမာနဂဏနဝသေန စ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယေသု စ ပစ္စယေသု ပစ္စနီယတော ဌိတေသု ယေ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ, တေပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေယျထိဒံ – အနန္တရေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ သမနန္တရာသေဝနနတ္ထိဝိဂတာ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ, သဟဇာတေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ဟေတုအညမညဝိပါကဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ, နိဿယေ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ဝတ္ထုပုရေဇာတော အနုလောမတော န တိဋ္ဌတိ။ အာဟာရေ တ ဣန္ဒြိယေ တ ပစ္စနီယတော ဌိတေ ဟေတုအညမညဝိပါကဈာနမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ။ အာရမ္မဏေ ပန ပစ္စနီယတော ဌိတေ အဓိပတိဥပနိဿယာ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ, အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယာ ပန န လဗ္ဘန္တိ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ ယံ လဗ္ဘတိ, ယဉ္စ န လဗ္ဘတိ, တံ ဇာနိတွာ လဗ္ဘမာနဝသေန တရာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ သဗ္ဗေသုပိ တိမူလကာဒီသု **အနန္တရေ သတ္တာ**တိအာဒယော ဒုမူလကေ လဒ္ဓတရာယေဝ သတ္တမူလကာဒီသု ပန **နသဟဇာတပစ္စယာ နိဿယေ တီဏိ** တိ ပုရေဇာတဝသေန ဝတ္ထုနိဿယေ တီဏိ။ **ကမ္မေ ဒွေ** နာနာက္ခဏိကဝသေနေဝ။ **အာဟာရေ ဧကံ** ကဗဠီကာရာဟာရဝသေန။ **ဣန္ဒြိယေ ဧကံ** ရူပိန္ဒြိယဝသေန။ ကမေန ဂန္တွာ **ဝိပ္ပယုတ္တေ**

တီဏီတိ ကုသလာဒီနံ အဗျာကတန္တာနိ ပစ္ဆာဇာတဝသေန။ **အတ္ထိအဝိဂတေသု ပဉ္စ** တိ တာနိ စေဝ တီဏိ, ကုသလာဗျာကတာ အဗျာကတဿ, အကုသလာဗျာကတာ အဗျာကတဿာတိ ဣမာနိ စ ဒွေ ပစ္ဆာဇာတာဟာရိန္ဒြိယဝသေနာတိ။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဿ ပစ္စနီကဘာဝတော ပဉ္စာယ ပန **အတ္ထိအဝိဂတေသု ဧက**န္တိ အဗျာကတော အဗျာကတဿ အာဟာရိန္ဒြိယဝသေန။ နာဟာရေ ဂဟိတေ နဣန္ဒြိယပစ္စယာတိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ တထာ နဣန္ဒြိယေ ဂဟိတေ နာဟာရပစ္စယာတိ။ ကသ္မာ? ဒွီသု ဧကတော ဂဟိတေသု ဂဏေတဗ္ဗတာရဿ အဘာဝတော။ ဈာနမဂ္ဂါဒီသုပိ ပစ္စနီကတော ဌိတေသု အာဟာရတော စ ဣန္ဒြိယတော စ ဧကံ အနုလောမံ အကတွာဝ အဝသာနေ **ဣန္ဒြိယေ ဧကံ, အတ္ထိယာ ဧကံ, အဝိဂတေ ဧကံ, အာဟာရေ ဧကံ, အတ္ထိယာ ဧကံ, အဝိဂတေ ဧက**န္တိ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါတိ။

နဟေတုမူလကံ။

၆၃၆. နာရမ္မဏမူလကာဒီသု နအညမညမူလကေ **နအညမညပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏီ**တိ ကုသလာဒီနိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ။ **အဓိပတိယာ အဋ္ဌ** တိ အဓိပတိယာ ဝုတ္တေသု ဒသသု "ကုသလော ကုသလာဗျာကတဿ, အကုသလော အကုသလာဗျာကတဿာ"တိ ဒွေ အပနေတွာ သေသာနိ အဋ္ဌ။ **သဟဇာတေ ပဉ္စ** တိ ဟေတုယာ ဝုတ္တေဟိ တီဟိ သဒ္ဓိံ "ကုသလော စ အဗျာကတော စ အဗျာကတဿ, အကုသလော စ အဗျာကတော စ အဗျာကတဿာ"တိ ဣမေ ဒွေ။ **နိဿယေ သတ္တ** တိ တေဟိ ပဉ္စဟိ သဒ္ဓိံ "အဗျာကတော ကုသလဿ, အဗျာကတော အကုသလဿာ"တိ ဣမေ ဒွေ ဝတ္ထုဝသေန။ **ကမ္မေ တီဏီ** တိ ဟေတုယာ ဝုတ္တာနေဝ။ သေသတိကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ **အဓိပတိယာ တီဏီ**တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တာနေဝ။

၆၄၄. နာဟာရမူလကေ **အညမညေ တီဏီ**တိ ဌပေတွာ အာဟာရေ သေသစေတသိကဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ယထာ စ ဟေဋ္ဌာ, တထာ ဣဓာပိ နာဟာရနဣန္ဒြိယေသု ဧကေကမေဝ ဂဟိတံ, န ဒွေ ဧကတော။

၆၄၈. **နသမ္ပယုတ္တပစ္စယာ ဟေတုယာ တီဏီ**တိ ဟေဋ္ဌာ နအညမညေ ဝုတ္တာနေဝ။ **အဓိပတိယာ အဋ္ဌ** တိ ဝုတ္တာနေဝ။ နဝိပ္ပယုတ္တမူလကေ **ကမ္မေ ပဉ္စ** တိ ကုသလာဒိစေတနာ သဟဇာတကုသလာဒီနံ, နာနာက္ခဏိကာ ကုသလာကုသလစေတနာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပဿာတိ ဧဝံ ပဉ္စ။ **အာဟာရိန္ဒြိယေသု တီဏိ** သဟဇာတသဒိသာနိ။ **ဈာနမဂ္ဂါဒီသု တီဏိ** ဟေတုသဒိသာနိ။

၆၅၀. နောအတ္ထိမူလကေ ယသ္မာ ဟေတု နောအတ္ထိ နာမ န ဟောတိ, နိယမတော အတ္ထိယေဝ, တသ္မာ တံ အဂ္ဂဟေတွာ **နာရမ္မဏေ နတ** တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ စ ဟေတု, တထာ အညေပိ အတ္ထိပစ္စယလက္ခဏယုတ္တာ ဓမ္မာ အနုလောမတော န တိဋ္ဌန္တိ။ **ကမ္မေ ဒွေ** တိ ဣဒံ ပန နာနာက္ခဏိကကမ္မဝသေန ဝုတ္တံ။ ပစ္စနီယတော သဗ္ဗေ လဗ္ဘန္တိ။ ယံ ပန အနုလောမတော လဗ္ဘမာနမ္ပိ အဂ္ဂဟေတွာ တတော ပုရေတရာ ပစ္စယာ ပစ္စနီယတော ဂယှန္တိ, သော ပစ္ဆာ ယောဇနံ လဘတိ။ တေနေဝေတ္ထ "နောအတ္ထိပစ္စယာ နဟေတုပစ္စယာ။ပေ.။ နောအဝိဂတပစ္စယာ ကမ္မေ ဒွေ"တိ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ ပနေသ သကဋ္ဌာနေယေဝ န ဂဟိတောတိ? ယသ္မာ အဝသေသေသုပိ ပစ္စနီယတော ဌိတေသု ကောစိ အနုလောမတော လဗ္ဘတိ။ ဣဒဉ္ဟိ ဣမသ္မိံ ပစ္စယာနုလောမေ လက္ခဏံ – ယော သဗ္ဗေသု ပစ္စနီယတော ဌိတေသု ကောစိ အနုလောမတော လဗ္ဘတိ, သော ပစ္ဆာ ဝုစ္စတီတိ။ **နောအတ္ထိပစ္စယာ နောဟေတုပစ္စယာ။ပေ.။ နောအဝိဂတပစ္စယာ ဥပနိဿယေ နတ**တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဒံ ပန ပကတူပနိဿယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပာယေန သဗ္ဗတ္ထ လဗ္ဘမာနံ အလဗ္ဘမာနံ ပုရေဝုတ္တံ ပစ္ဆာဝုတ္တဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ပဉှာဝါရဿ ပစ္စနီယာနုလောမဝဏ္ဏနာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ကုသလတ္တိကပဋ္ဌာနဿ ဝဏ္ဏနာတိ။

၂. ဝေဒနာတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၁. ဝေဒနာတ္တိကေ တိဿော ဝေဒနာ ရူပံ နိဗ္ဗာနဉ္စ ဣမေ ဓမ္မာ န လဗ္ဘန္တိ, တသ္မာ **ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ **သုခါယ ဝေဒနာယာ**တိ သဟေတုကပဋိသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခဝေဒနာ ပဋိသန္ဓိယံ န လဗ္ဘတီတိ ဒုတိယတရေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏံ န ကတံ။ တတိယတရေ **ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ** တိ သဟေတုကပဋိသန္ဓိဝသေန ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဣတော ပရေသု စ ပစ္စယေသု ယထာဟဋ္ဌမေဝ နိယ္ယာတိ။ သဗ္ဗတ္ထ တယော တယော တရာ ဝုတ္တာ။ တေန ဝုတ္တံ **ဟေတုယာ တီဏိ။ပေ.။ အဝိဂတေ တီဏီ**တိ။

၉. ပစ္စယသံသန္ဒနေ ပန သဟေတုကာယ ဝိပါကဒုက္ခဝေဒနာယ အဘာဝတော ဟေတုမူလကနယေ **ဝိပါကေ ဒွေ**တိ ဝုတ္တံ။ အဓိပတိအာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေသုပိ ဝိပါကေ ဒွေဝယေဝ။ ကသ္မာ? ဝိပါကေ ဒုက္ခဝေဒနာယ အဓိပတိဈာနမဂ္ဂါနံ အဘာဝတော။ ယေဟိ စ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ ဝိပါကေ ဒွေ တရာ လဗ္ဘန္တိ, ဝိပါကေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေ တေသုပိ ဒွေဝယေဝ။

၁၀. ပစ္စနီယေ နပုရေဇာတေ အာရုပ္ပေ စ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ ဒုက္ခဝေဒနာယ အဘာဝတော ဒွေ တရာ အာဂတာ။ နဝိပ္ပယုတ္တေပိ အာရုပ္ပေ ဒုက္ခာဘာဝတော ဒွေဝယေဝ။ သဗ္ဗအရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟကာ ပန သဟဇာတာဒယော ပစ္စယာ ဣမသ္မိံ ပစ္စနီယတရေ ပရိဟာယန္တိ။ ကသ္မာ? ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တံ ပဋိစ္စ သဟဇာတာဒီဟိ ဝိနာ အနုပ္ပတ္တိတော ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဉ္စ ဝိနာဝ ဥပ္ပတ္တိတော။

၁၇. ပစ္စယသံသန္ဒနေ ပန **နပုရေဇာတေ ဧက**န္တိ အာရုပ္ပေ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ အဟေတုကာဒုက္ခမသုခဝေဒနာသမ္ပယုတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ **နကမ္မေ ဒွေ** တိ အဟေတုကကိရိယသမ္ပယုတ္တစေတနာဝသေန ဝုတ္တံ။ သုခါယ ဟိ အဒုက္ခမသုခါယ စ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ဓမ္မေ ပဋိစ္စ တာဟိ ဝေဒနာဟိ သမ္ပယုတ္တာ အဟေတုကကိရိယစေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ နဟေတုပစ္စယာ နဝိပါကေပိ ဧသေဝ နယော။ **နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧက**န္တိ အာရုပ္ပေ အာဝဇ္ဇနဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဥပါယေန သဗ္ဗသံသန္ဒနေသု ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၅-၃၇. အနုလောမပစ္စနီယေ ပစ္စနီယေ လဒ္ဓပစ္စယာ ဧဝ ပစ္စနီယတော တိဋ္ဌန္တိ။ ပစ္စနီယာနုလောမေ သဗ္ဗာရူပဓမ္မပရိဂ္ဂဟကာ သဟဇာတာဒယော အနုလောမတောဝ တိဋ္ဌန္တိ, န ပစ္စနီယတော။ အဟေတုကဿ ပန စိတ္တုပ္ပါဒဿ အဓိပတိ နတ္ထီတိ အဓိပတိပစ္စယော အနုလောမတော န တိဋ္ဌတိ။ ပဋိစ္စတရာဒီသု ပန ပစ္ဆာဇာတော အနုလောမတော န လဗ္ဘတီယေဝါတိ ပရိဟီနော။ ယေ စေတ္ထ အနုလောမတော လဗ္ဘန္တိ, တေ ပစ္စနီယတော လဗ္ဘမာနေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိဝတ္တေတွာပိ ယောဇိတာယေဝ။ တေသု တီဏိ ဒွေ ဧကန္တိ တယောဝ တရပရိစ္ဆေဒါ, တေ သဗ္ဗတ္ထ ယထာနုရူပံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ ယော စာယံ ပဋိစ္စတရေ ဝုတ္တော, သဟဇာတတရာဒီသုပိ အယမေဝ ဝဏ္ဏနာနယော။

၃၈. ပဉ္ဟာဝါရေ ပန **သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာန**န္တိ တေန သဒ္ဓိံ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ တေဟိယေဝ တ ဟေတူဟိ သုခဝေဒနာဒီဟိ တ။

၃၉. **ဝိပ္ပဋိသာရိဿာ** တိ ဒါနာဒီသု တာဝ “ကသ္မာ မယာ ဣဒံ ကတံ, ဒုဋ္ဌု မေ ကတံ, အကတံ သေယျော သိယာ”တိ ဧဝံ ဝိပ္ပဋိသာရိဿ။ ဈာနပရိဟာနိယံ ပန “ပရိဟီနံ မေ ဈာနံ, မဟာဇာနိယော ဝတမှီ”တိ ဧဝံ ဝိပ္ပဋိသာရိဿ။ **မောဟော ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိ ဒေါသသမ္ပယုတ္တမောဟော။ တထာ **မောဟံ အာရဗ္ဘ** တိ ဒေါသသမ္ပယုတ္တမောဟမေဝ။

၄၅. **သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဘဝင်္ဂံ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဘဝင်္ဂဿာ** တိ တဒါရမ္မဏသင်္ခါတံ ပိဋ္ဌိဘဝင်္ဂံ မူလဘဝင်္ဂဿ။ **ဝုဋ္ဌာနဿာ** တိ တဒါရမ္မဏဿ ဘဝင်္ဂဿ တ။ ဥဘယမ္ပိ ဟေတံ ကုသလာကုသလဇဝနတော ဝုဋ္ဌိတတ္တာ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ **ကိရိယံ ဝုဋ္ဌာနဿာ** တိ ဧတ္ထာပိ ဧသေဝ န

ယော။ **ဖလံ ဝုဋ္ဌာနဉ္စာ** တိ ဖလစိတ္တံ ဘဝင်္ဂဉ္စ။ ဘဝင်္ဂေန ဟိ ဖလတော ဝုဋ္ဌိတော နာမ ဟောတိ။ ပရတော ''ဝုဋ္ဌာန''န္တိ အာဂတဋ္ဌာနေသုပိ ဧသေဝ နယော။

၄၆. **ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ခန္ဓာ** တိ ဒောမနဿသမ္ပယုတ္တာ အကုသလာ ခန္ဓာ။ **အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဝုဋ္ဌာနဿာ**တိ တဒာရမ္မဏသင်္ခါတဿ အာဂန္တုကဘဝင်္ဂဿ တ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တမူလဘဝင်္ဂဿ တ။ သစေ ပန သောမနဿသဟဂတံ မူလဘဝင်္ဂံ ဟောတိ, တဒာရမ္မဏဿ စ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ န ဟောတိ, ဇဝနဿ အာရမ္မဏတော အညသ္မိံပိ အာရမ္မဏေ အဒုက္ခမသုခဝေဒနံ အကုသလဝိပာကံ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ။ တမ္ပိ ဟိ ဇဝနတော ဝုဋ္ဌိတတ္တာ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ သဟဇာတပစ္စယာဒိနိဒ္ဒေသာ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ နဟေတုဒုကံ ကိဉ္စိ အတ္ထိ, ယံ န သက္ကာ သိယာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတုံ, တသ္မာ သာဓုကံ ဥပလက္ခေတဗ္ဗံ။

၆၂. ဣဒာနိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ ပစ္စယေ ယေ ယေ ယေ တရာ လဒ္ဓါ, သဗ္ဗေ တေ သင်္ခိပိတွာ ဂဏနာယ ဒဿေတုံ **ဟေတုယာ တီဏီ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ သဗ္ဗာနိ တီဏိ သုဒ္ဓါနံ တိဏ္ဏံ ပဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ အာရမ္မဏေ နဝ ဧကမူလကေကာဝသာနာနိ။ အဓိပတိယာ ပဉ္စ သဟဇာတာဓိပတိဝသေန အမိဿာနိ တီဏိ, အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန စ ''သုခါယ သမ္ပယုတ္တော သုခါယ သမ္ပယုတ္တဿ, အဒုက္ခမသုခါယ သမ္ပယုတ္တော အဒုက္ခမသုခါယ သမ္ပယုတ္တဿာ''တိ ဒွေဝ, တာနိ န ဂဏေတဗ္ဗာနိ။ သုခါယ ပန သမ္ပယုတ္တော အဒုက္ခမသုခါယ, အဒုက္ခမသုခါယ သမ္ပယုတ္တော သုခါယာတိ ဣမာနိ ဒွေ ဂဏေတဗ္ဗာနီတိ ဧဝံ ပဉ္စ။ **အနန္တရသမနန္တရေသု သတ္တာ** တိ သုခာ ဒွိန္နံ, တထာ ဒုက္ခာ, အဒုက္ခမသုခာ တိဏ္ဏမ္ပီတိ ဧဝံ သတ္တ။ **ဥပနိဿယေ နဝ** တိ သုခသမ္ပယုတ္တော သုခသမ္ပယုတ္တဿ တီဟိပိ ဥပနိဿယေဟိ, ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တဿ ပကတူပနိဿယေနေဝ, ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တဿ တီဟိပိ, ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တော ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တဿ အနန္တရပကတူပနိဿယေဟိ, သုခသမ္ပယုတ္တဿ ပကတူပနိဿယေန, အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တဿ ဒွီဟိ, အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တော အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တဿ တီဟိပိ, တထာ သုခသမ္ပယုတ္တဿ, ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တဿ အနန္တရပကတူပနိဿယေဟီတိ ဧဝံ နဝ။ ပစ္စယဘေဒတော ပနေတ္ထ ပကတူပနိဿယာ နဝ, အနန္တရူပနိဿယာ သတ္တ, အာရမ္မဏူပနိဿယာ စတ္တာရောတိ ဝီသတိ ဥပနိဿယာ။ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာ ပနေတ္ထ ဆဋ္ဌီ့နတ္ထိ။ န ဟိ ပုရေဇာတာ ပစ္ဆာဇာတာ တ အရူပဓမ္မာ အရူပဓမ္မာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ။

ကမ္မေ အဋ္ဌာ တိ သုခသမ္ပယုတ္တော သုခသမ္ပယုတ္တဿ ဒွိဓာပိ, ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တဿ နာနာက္ခဏိကတောဝ တထာ ဣတရဿ။ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တော ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တဿ ဒွိဓာပိ, သုခသမ္ပယုတ္တဿ နတ္ထိ, ဣတရဿ နာနာက္ခဏိကတောဝ အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တော အဒုက္ခမသုခသမ္ပယုတ္တဿ ဒွိဓာပိ, ဣတရေသံ နာနာက္ခဏိကတောတိ ဧဝံ အဋ္ဌ။ ပစ္စယဘေဒတော ပနေတ္ထ နာနာက္ခဏိကာ အဋ္ဌ, သဟဇာတာ တီဏီတိ ဧကာဒသ ကမ္မပစ္စယာ။ ယထာ စ ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတာ, ဧဝံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောပေတ္ထ ဆဋ္ဌီ့နတ္ထိ။ အရူပဓမ္မာ ဟိ အရူပဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော န ဟောန္တိ။ **နတ္ထိဝိဂတေသု သတ္တ** အနန္တရသဒိသာဝ။ ဧဝမေတ္ထ တီဏိ ပဉ္စ သတ္တ အဋ္ဌ နဝတိ ပဉ္စ ဂဏနပရိစ္ဆေဒါ။ တေသံ ဝသေန ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဦနတရဂဏနေန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒနေသု အတိရေကဥ္စ အလဗ္ဘမာနဥ္စ အပနေတွာ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၃-၆၄. ဟေတုယာ သဒ္ဓိံ အာရမ္မဏံ န လဗ္ဘတိ, တထာ အနန္တရာဒယော။ **အဓိပတိယာ ဒွေ**တိ ဒုက္ခပဒံ ဌပေတွာ သေသာနိ ဒွေ။ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တော ဟိ ဟေတု အဓိပတိ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ သော န လဗ္ဘတီတိ အပနီတော။ သေသဒွယေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဟေတုမူလကေ ဒွေဝယေဝ ဂဏနပရိစ္ဆေဒါ, တေသံ ဝသေန ဆ ဃဋနာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေသု ပဌမံ အဝိဂတဘူတာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တနိရာဓိပတိဓမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ, ဒုတိယံ တေသညေဝ ဝိဂတဘူတာနံ, တတိယစတုတ္ထာနိ တေသညေဝ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ, ပဉ္စမံ အဝိဂတဘူတသာဓိပတိအမောဟဝသေန, ဆဋ္ဌံ ဝိဂတဘူတသာဓိပတိအမောဟဝသေန။ ပဌမံ တ သဗ္ဗဟေတုဝသေန, ဒုတိယံ သဗ္ဗဝိဂတဟေတုဝသေန, တတိယံ သဗ္ဗာမောဟဟေတုဝသေန, စတုတ္ထံ သဗ္ဗဝိဂတာမောဟဟေတုဝသေန။ ပဉ္စမံ သဗ္ဗသာဓိပတိအမောဟဝသေန, ဆဋ္ဌံ သဗ္ဗသာဓိပတိဝိဂတာမောဟဝသေန။

၆၆. အာရမ္မဏမူလကေ **အဓိပတိယာ စတ္တာရီ** တိ အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန သုခံ သုခဿ, အဒုက္ခမသုခဿ, အဒုက္ခမသုခံ အဒုက္ခမသုခဿ, သုခဿာတိ ဧဝံ စတ္တာရိ။ ဥပနိဿယေပိ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန စတ္တာရော ဝု

တ္တာ။ ဃဋ္ဋနာနိ ပနေတ္ထ ဧကမေဝ။ အဓိပတိမူလကာဒီသုပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ယံ လဗ္ဘတိ ယဉ္စ န လဗ္ဘတိ, တံ သဗ္ဗံ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတ္ဝာ သံသန္ဒနဃဋ္ဋနဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၈၃-၈၇. ပစ္စနီယမ္ဟိ ကုသလတ္တိကေ ဝုတ္တနယေနေဝ အနုလောမတော ပစ္စယေ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ တတ္ထ လဒ္ဓာနံ တရာနံ ဝသေန ပစ္စနီယတော ဂဏနဝသေန **နဟေတုယာ နတ**တိ သဗ္ဗပစ္စယေသု နဝ တရာ ဒဿိတာ ။ တေ ဧကမူလ ကေကာဝသာနာနံ နဝန္နံ ဝိဿဇ္ဇနာနံ ဝသေန "သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ ယုတ္တဿ ဓမ္မဿ နဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော, သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေန စိတ္တေန အနံ ဒတ္ဝာ"တိ အာဒိနာ နယေန ဟဋ္ဌိံ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ ဒဿေတဗ္ဗာ။ ပစ္စယသံသန္ဒနေ ပနေတ္ထ **နဟေတုပစ္စယာ။ပေ.။ နဥပနိဿယေ အ ဋ္ဌာ**တိ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုဗ္ဗလကမ္မဉ္ဟိ ဝိပာကဿ န ဥပနိဿယော ဟောတိ။ ကေဝလံ ပန နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေနေဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ အနုလောမပစ္စနီယပစ္စနီယာနုလောမေသု စ တေသံ တေသံ ပစ္စယာနံ ယောဂေ လဒ္ဓတရဝသေန သက္ကာ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဏေတုံ, တသ္မာ န ဝိတ္ထာရိ တန္တိ။

ဝေဒနာတ္တိကဝဏ္ဏနာ။

၃. ဝိဟာကတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၁-၂၃. ဝိဟာကတ္တိကေ **ဝိဟာကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိဟာကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ** တိ ယေ ဟေတုပစ္စယေ တေရသ တရာ ဝုတ္တာ, တေ သင်္ခိပိတ္တ ဂဏနာယ ဒဿေတုံ **ဟေတုယာ တေရသာ**တိ ဝုတ္တံ။ **အာရမ္မဏေ ပဉ္စာ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ တေရသ ပဉ္စ နဝ သတ္တ တီဏိ ဒွေဝတိ ဆ ဂဏနပရိစ္ဆေဒာ, တေသံ ဝသေန ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၂၄-၅၂. ပစ္စနီယေပိ **ဝိဟာကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိဟာကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ** တိ ယေ နဟေတုပစ္စယေ ဒသ တရာ ဝုတ္တာ, တေ သင်္ခိပိတ္တ ဂဏနာယ ဒဿေတုံ **နဟေတုယာ ဒသာ**တိ ဝုတ္တံ။ **န အာရမ္မဏေ ပဉ္စာ** တိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝမေတ္ထ ဒသ ပဉ္စ တေရသ ဒွတ္တဒသ ဒွေဝ ဧကံ နဝ တီဏီတိ အဋ္ဌ ဂဏနပရိစ္ဆေဒာ, တေသံ ဝသေန ပစ္စယသံသန္ဒနေ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိတ္ထာရတော ဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟဋ္ဌိ ပန သင်္ခိတ္တာ, ဧတေသညေဝ ပန လဒ္ဓဂဏနရပရိစ္ဆေဒာနံ တရာနံ ဝသေန သံသန္ဒိတ္တ အနုလောမပစ္စနီယံ ပစ္စနီယာနုလောမဉ္စ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဟဇာတတတရော ကြမိနာဝ ဧကေဂတိကော။ ပစ္စယနိဿယသံသဋ္ဌသမ္ပယုတ္တတရာ ယထာဟဋ္ဌိမေဝ နိယ္ယန္တိ။

၉၂. ပဉှာတရေ **ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓေ** တိ တေသိံ ဝိပဿနာဝသေန ပဝတ္တေ ကုသလေ သာရဇ္ဇနာဒိဝသေန ပဝတ္တေ အကုသလေ စ နိရုဒ္ဓေ။ **ဝိဟာကော တဒာရမ္မဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိ ကာမာဝစရဝိဟာကော တဒာရမ္မဏတာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယေ ပန "ဝိပဿနာဇဝနာနံ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စာနဉ္စ ပရိယောသာနေ တဒာရမ္မဏံ နတ္ထီ"တိ ဝဒန္တိ, တေ ကြမာယ တန္တိယာ ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ။ **အာကာသာနဉ္စာယတနကုသလံ ဝိညာဏဉ္စာယတနဿ ကိရိယဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော**တိ အရဟတ္တံ ပတ္တ အသမာပန္နပုဗ္ဗာ သမာပတ္တိယော ပဋိလောမတော သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ကြမိနာ ဥဟာယေန သဗ္ဗဝိဿဇ္ဇနေသု သာဓုကံ ဟဋ္ဌိ ဥပပရိက္ခိတ္တ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၁၂၀. **ဟေတုယာ သတ္တ, အာရမ္မဏေ နဝ, အဓိပတိယာ ဒသာ** တိအာဒီသုပိ သဟဇာတာဓိပတိဝသေန အာရမ္မဏာဓိပတိဝသေန သဟဇာတနိဿယဝသေန ပုရေဇာတနိဿယဝသေန အနန္တရူပနိဿယဝသေန အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန ပကတူပနိဿယဝသေန သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တဝသေန ပုရေဇာတပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ္တဝသေနာတိ ယတ္ထ ယတ္ထ ယထာ ယထာ ယတ္တကာနိ ဝိဿဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တိ, တတ္ထ တတ္ထ တထာ တထာ တာနိ သဗ္ဗာနိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာနိ။ တထာ ပစ္စနီယာဒီသု အနုလောမဝသေန တရုဒ္ဓရဏံ, အနုလောမတော လဒ္ဓတရာနံ ပစ္စနီယတော ဂဏနာ, ပစ္စယသံသန္ဒနံ, အနုလောမပစ္စနီယေ ပစ္စနီယာနုလောမေ စ သုဒ္ဓိကေသု စေဝ သံသန္ဒနဝသေန စ ပဝတ္တေသု ဟေတုမူလကာဒီသု လဗ္ဘမာနတရဂဏနာ, အလဗ္ဘမာနာနံ အလဗ္ဘမာနတာတိ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ ကြတော ပရေသုပိ တိကဒုကေသု။ ပဉ္ဟာနပကရဏဉှိ ဟဋ္ဌိတောဝ အနန္တံ အပရိမာဏံ။ တဿ ပဒပဋိပာဋိယာ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယိဿာမီတိ ပဋိပန္နဿ အတိဒီဃာယုကဿာပိ အာယု နပ္ပဟောတိ။ န စဿ ကေဒေသံ ဝဏ္ဏေတ္တ သေသမ္ပိ နယတော ဒဿိယမာနေ န သက္ကာ အတ္ထော ဇာနိတုံ, တသ္မာ ကြတော ပရံ တွေကမ္ပိ အဝတ္တ သေသေသု တိကဒုကေသု ဟေဋ္ဌာ အဝုတ္တပ္ပကာရတ္တာ ယံ ယံ အဝဿံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ တဒေဝ ဝက္ခာမ။ ယံ ပန အဝတ္တ ဂမိဿာမ, တံ ဟဋ္ဌိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဝိဟာကတ္တိကဝဏ္ဏနာ။

၄. ဥပဟာဒိန္နတ္တိကဝဏ္ဏနာ

၅၁. ဥပဟာဒိန္နုပဟာအနိယတ္တိကသ္သ ပဉှာတရေ **ဝတ္ထု ဥပဟာအနိယာနံ ခန္ဓာနံ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော**တိ ပဝတ္တိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဋိသန္ဓိယံ ပန တံ ပုရေဇာတံ န ဟောတိ။

၇၂. **ဥပဟာဒိန္နုပဟာအနိယော ကဗဠီကာရော အာဟာရော ဥပဟာဒိန္နုပဟာအနိယသ္သ ကာယသ္သ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော**တိ ဧတ္ထ ဥပဟာဒိန္နုပဟာအနိယော ကဗဠီကာရာဟာရော နာမ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပာနံ အဗ္ဘန္တရဂတာ ဩဇာ။ **ဥပဟာဒိန္နုပဟာအနိယသ္သ ကာယသ္သာ**တိ တသ္သေဝ ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပကာယသ္သ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဝိယ ကဋတ္တာရူပာနံ အနုပာလနဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ပစ္စယော, န ဇနကဝသေန။ ယံ ပန မဏ္ဍူကာဒယော ဂိလိတ္ွတ ဌိတာနံ အဟိအာဒီနံ ကာယသ္သ ဇီဝမာနကမဏ္ဍူကာဒိသရီရေ ဩဇာ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဝဒန္တိ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ဟိ ဇီဝမာနကသရီရေ ဩဇာ အညသ္သ သရီရသ္သ အာဟာရပစ္စယတံ သာဓေတိ။ **အနုပာဒိန္နုပာအနိယသ္သ ကာယသ္သာ**တိ ဧတ္ထ ပန ဇနကဝသေနာပိ လဗ္ဘတိ။ **ဥပာဒိန္နုပာအနိယသ္သ စ အနုပာဒိန္နုပာအနိယသ္သ စာ**တိ ဧတ္ထ ဧကသ္သ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေန, ဧကသ္သ ဇနကဝသေန, ဥဘိန္နမ္ပိ တ ဥပတ္ထမ္ဘကဝသေနေဝ ဝုတ္တော။ ဒွေဝ ပန အာဟာရာ ဧကတော ပစ္စယာ ဟောန္တာ ဥပတ္ထမ္ဘကာဝ ဟောန္တိ, န ဇနကာ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိမေဝ သာခုကံ ဩလောကေတ္ွတ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပဟာဒိန္နတ္တိကဝဏ္ဏနာ။

၅-၂၂. သင်္ကိလိဋ္ဌတ္တိကာဒိဝဏ္ဏနာ

သင်္ကိလိဋ္ဌသင်္ကိလေသိကတ္တိကေ သဗ္ဗံ ကုသလတ္တိကေ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇၉. ဝိတက္ကတ္တိကေ **ယထာကမ္မုပဂဉာဏဿ ပရိကမ္မ** န္တိ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိကမ္မမေဝ တဿ ဥပ္ပာဒနတ္ထာယ
ပရိကမ္မံ။ ဥပ္ပန္နဿ ပန ဝဋ္ဋုပ္ပစ္စနကာလေ ပရိကမ္မံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌိမေဝ နိယ္ယာတိ။

၈၂. တိ တအာရမ္မဏဘာဝင်္ဂမူလဘာဝင်္ဂာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ သဗ္ဗံ ဟဋ္ဌိဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒဿနတ္တိကေ **ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ရာဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတီ** တိအာဒီသု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ပုထုဇ္ဇနဿ
သ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗော သောတာပန္နဿာပီတိ ဧဝံ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ နုပ္ပ
ဇ္ဇန္တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ဧကေနပိ ပစ္စယေန ပ
စ္စယော န ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိံ အနုဂန္တွာ ကုသလတ္တိကေ ဝုတ္တလက္ခဏဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကတ္တိကေ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကာဒီနံ ဝိဘာဂေ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍေ ဝုတ္
တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော အဟေတုကတ္တာ တတိယပဒေ ပဝိဋ္ဌော။ ဧဝမေတ္ထ
ယေသံ ဒဿနဘာဝနာဟိ ပဟာတဗ္ဗော ဟေတု အတ္ထိ, တေ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကာ။ ယေသံ သော နတ္ထိ တေ နေဝဒဿ
သနေန နဘာဝနာယပဟာတဗ္ဗဟေတုကာတိ ဣမံ ပဟာတဗ္ဗဟေတုကဝိဘာဂံ ဉတွာ သေသံ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗတ္
တိကေ စေဝ ကုသလတ္တိကေ စ ဒဿိတလက္ခဏာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာစယဂါမိတ္တိကေ စ ပဋိစ္စတရသံသဋ္ဌတရေသု အနုလောမံ ကုသလတ္တိကသဒိသမေဝ။ သေသံ ဝိသဇ္ဇန
တော ဂဏနတော စ ယထာဟဋ္ဌိမေဝ နိယ္ယာတိ။

သေက္ခတ္တိကေ အသေက္ခော ဓမ္မော သေက္ခဿ ဓမ္မဿ န ကေနစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ သေက္ခော အ
သေက္ခဿ အနန္တရပကတူပနိဿယော ပန ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ယထာဟဋ္ဌိမေဝ နိယ္ယာတိ, တထာ ပရိတ္တတ္
တိကေ။

ပရိတ္တာရမ္မဏတ္တိကေ **အပ္ပမာဏာရမ္မဏာစေတနာ** တိ သေက္ခာနံ ဂောတြဘုစေတနာ, ပစ္စဝေက္ခဏစေတနာ
တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝိပာကာနံ ပရိတ္တာရမ္မဏာန** န္တိ ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မံ အာရမ္မဏံ ကတွာ, ပဝတ္တေ စက္ခုဝိညာဏာ
ဒိဝသေနရူပာဒိအာရမ္မဏံ, တအာရမ္မဏဝသေန ဇဝနေန ဂဟိတပရိတ္တာရမ္မဏဉ္စ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နာနံ။ ယေ
ပန ''ဂေါတြဘုစိတ္တေန နတ္ထိ ပဋိသန္ဓီ''တိ ဝဒန္တိ, တေ ဣမိနာ သုတ္တေန ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိန
ယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟီနတ္တိကော သင်္ကိလိဋ္ဌတ္တိကသဒိသော။

မိစ္ဆတ္တတ္တိကေ မိစ္ဆတ္တနိယတော သမ္မတ္တနိယတဿ, သမ္မတ္တနိယတော တ မိစ္ဆတ္တနိယတဿ ကေ
နစိ ပစ္စယေန ပစ္စယော န ဟောတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယတော တ သမ္မတ္တနိယတော တ သဟဇာတာဓိပတိရဟိတော နာမ
နတ္ထိ။ သမ္မတ္တနိယတေ ဧကန္တတော အာရမ္မဏပုရေဇာတံ နတ္ထိ, မိစ္ဆတ္တနိယတေ သိယာ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ။ အနိယ
တံ စိတ္တံ အာရဗ္ဘ နိယတာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ သေသာ နိယတံ အာရဗ္ဘ နိယတံ နုပ္ပဇ္ဇတိ, မိစ္ဆတ္တနိယတံ ဂ
ရုံ ကတွာ န ကောစိ ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကုသလော မိစ္ဆတ္တဿ ဥပနိဿယပစ္စယော န ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ
ဟဋ္ဌိမယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

မဂ္ဂါရမ္မဏတ္တိကေ ပဋိစ္စတရဿ အနုလောမေ ဝိပါကပစ္စယော နတ္ထိ။ ကမ္မပစ္စယေပိ ဣမသ္မိံ တိကေ နာနာ
က္ခဏိကံ န လဗ္ဘတိ, တထာ ဥပ္ပန္နတ္တိကအတီတတ္တိကေသု။ ပစ္စနီယေ **အဟေတုကံ မဂ္ဂါရမ္မဏ** န္တိ အဟေတု
ကံ မဂ္ဂါရမ္မဏံ, အာဝဇ္ဇနံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိအနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥပ္ပန္နတ္တိကေ စ အတီတတ္တိကေ စ ပဋိစ္စတရာဒယော နတ္ထိ, ပဉှာတရမတ္တမေဝ လဗ္ဘတိ။ ကသ္မာ? ပဋိစ္စ
တရာဒယော ဟိ သဟဇာတပုရေဇာတာနညေဝ ဟောန္တိ။ ဣမေ စ တိကာ အတီတာနာဂတမိဿကာ။ ဥပ္ပန္နတ္တိကေ
စေတ္ထ အနန္တရာဘာဂိယာပိ ပစ္စယာ န လဗ္ဘန္တိ။ ကသ္မာ? ဥပ္ပန္နတ္တိကေ အတီတဿ အဘာဝတော။ ဥပ္ပန္နော စ
အနုပ္ပန္နော စာတိ ဣမေ စေတ္ထ ဒွေဝ ဓမ္မာ ဥပ္ပန္နဿ စ အနုပ္ပန္နဿ စာတိ ဣမေသံ ဒွိန္နံ န ကေနစိ ပစ္စယေန
ပစ္စယော။ အနုပ္ပန္နော စ ဥပ္ပါဒီ စာတိ ဣမေ ပန ဒွေဝ ဥပ္ပန္နဿ အာရမ္မဏူပနိဿယဝသေန ဒွီဟိ ပစ္စယေဟိ ပ
စ္စယော။ သေသမေတ္ထ ဟဋ္ဌိယံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အတီတတ္တိကေ ပစ္စုပ္ပန္နံ အတီတာနာဂတဿ, အတီတာနာဂတဉ္စ အတီတာနာဂတဿ န ကေနစိ ပစ္စယေန
ပစ္စယော။ နိဗ္ဗာနံ ပန ဒွီသုပိ ဣမေသု တိကေသု နေဝ ပစ္စယတော န ပစ္စယုပ္ပန္နတော လဗ္ဘတိ။ သေသမိဓာပိ ဟဋ္ဌိယံ
အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဇ္ဈတ္တတ္တိကေ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါပဒံ န ဂဟိတံ။ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါသင်္ခါတာ ဟိ ဥဘော ရာသယော နေဝ ကေ
တော ပစ္စယာ ဟောန္တိ, န ပစ္စယုပ္ပန္နာ; တသ္မာ ဟတ္ထတလေ ဌပိတဿ သာသပဿ ဝဏ္ဏောပိ ဟတ္ထတလဝဏ္
ဏေန သဒ္ဓိံ ဧကတော အာရမ္မဏံ န ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာ စ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါပဒံ, ဧဝမေတ္ထ အဇ္ဈတ္တာရမ္
မဏတ္တိကေပိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏပဒံ န လဗ္ဘတိ။ သေသံ ယထာဟဋ္ဌိယမေဝ နိယ္ယာတိ။

သနိဒဿနတ္တိကေပိ ဟဋ္ဌိဝသေနေဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဂဏနာပေတ္ထ ဟဋ္ဌိယံ အာဂတတရေ သင်္ခိပိတွ
တ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ သံသန္ဒနေသု သံသန္ဒိတွတ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ဓမ္မာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၂. ဒုကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ဒုကပဋ္ဌာနေပိ သဗ္ဗဒုကေသု ပဉှာဝိဿဇ္ဇနာနိ စေဝ ဂဏနာ စ ဟဋ္ဌိမံ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အပိစေတ္
ထ သဟေတုကဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကာနံ ဝိဿဇ္ဇနံ ဟေတုဒုကဝိဿဇ္ဇနသဒိသံ; တထာ ဟေတူစေဝသဟေတုက
ဟေတူစေဝဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကာနံ, တထာ သပ္ပစ္စယသင္ခတဒုကာနံ။ **ဣဒံ ဒုကံ ယထာ သပ္ပစ္စယဒုကံ, ဧဝံ ကာတဗ္**
ဗန္တိ ဣဒံ ယသ္မာ သပ္ပစ္စယော ဝိယ အပ္ပစ္စယေန သင္ခတောပိ, အသင္ခတေန သဒ္ဓိံ ယောဇနံ န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ
ဝုတ္တံ။ သာရမ္မဏစိတ္တသမ္ပယုတ္တသံသဋ္ဌဒုကာပိ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာယေဝ; တထာ အာသဝဿယယောဂကေစ္ဆ
ကာ။ ဧတေ ဟိ တယော အညမညံ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာယေဝ။ အပိစ လောကိယသာသဝသံယောဇနိယဂန္ထနိယနီဝရဏိယ
ပရာမဋ္ဌသင်္ကိလေသိကဒုကာ အာသဝဝိပ္ပယုတ္တသာသဝသံယောဇနဝိပ္ပယုတ္တသံယောဇနိယဂန္ထဝိပ္ပယုတ္တဂန္
ထနိယနီဝရဏဝိပ္ပယုတ္တနီဝရဏိယပရာမာသဝိပ္ပယုတ္တပရာမဋ္ဌကိလေသဝိပ္ပယုတ္တသင်္ကိလေသိကပရိယာပန္န
သဥတ္တရဒုကာတ ဣမေပိ ဒုကာ သမာနာ။

ကိလေသဒုကံ သံယောဇနဒုကသဒိသံ။ သင်္ကိလိဋ္ဌကိလေသသမ္ပယုတ္တနီဝရဏသမ္ပယုတ္တဒဿနေနပဟာတ
ဗ္ဗသရဏဒုကာပိ သမာနာ။ တထာကိလေသာ စေဝ သင်္ကိလိဋ္ဌနီဝရဏာ စေဝ နီဝရဏသမ္ပယုတ္တကိလေသာ စေဝ ကိ
လေသသမ္ပယုတ္တဒုကာ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗေသံ အတ္ထတော သဒိသာနံ ဒုကာနံ ဝိဿဇ္ဇနာနိ သဒိသာနေဝ ဟောန္
တီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ ပန ပဋ္ဌာနေ ကေနစိဝိညေယျဒုကံ န လဗ္ဘတိ။ အာသဝ စေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္
တာ စ, သံယောဇနာ စေဝ သံယောဇနသမ္ပယုတ္တာ စ, ဂန္ထာ စေဝ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ စ, နီဝရဏာ စေဝ နီဝရဏာသမ္ပ
ယုတ္တာ စ, ကိလေသာ စေဝ သင်္ကိလိဋ္ဌာ စာတိ ဧဝရူပေသု ဒုကေသု ဝိဟာကပစ္စယော စေဝ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စ
ယော စ န လဗ္ဘတိ။ နဟေတုသဟေတုကနဟေတုအဟေတုကေသု ဟေတုပစ္စယော နတ္ထိ။ ဟေတူ စေဝ ဟေတုသမ္ပယု
တ္တာ စ, အာသဝ စေဝ အာသဝသမ္ပယုတ္တာ စ, ဂန္ထာ စေဝ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တာ စာတိ ဣမေသု ဒုကေသု နဟေတုန
ဈာနနမဂ္ဂ န လဗ္ဘန္တိ။ သံယောဇနာ စေဝ သံယောဇနသမ္ပယုတ္တာ စ, နီဝရဏာ စေဝ နီဝရဏာသမ္ပယုတ္တာ စ,
ကိလေသာ စေဝ ကိလေသသမ္ပယုတ္တာ စ, ကိလေသာ စေဝ သင်္ကိလိဋ္ဌာ စာတိ ဣမေသု ပန ဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စသဟဂတ
ဿ မောဟဿ ဝသေန နဟေတုပစ္စယော လဗ္ဘတိ; နဈာနနမဂ္ဂပစ္စယာ န လဗ္ဘန္တီတိ ဧဝံ သဗ္ဗဒုကေသု လဗ္ဘမာ
နာလဗ္ဘမာနံ ဥပပရိက္ခိတ္ဝာ ဟဋ္ဌိမနယေနေဝ တရဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ဒုကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၃. ဒုကတိကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ဒုကတိကပဋ္ဌာနေ ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာတိ ဧဝံ ပဉှာမတ္တုဒ္ဓါရဝသေနေဝ သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ။ ‘‘ကုသလံ အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒောသော အမောဟော’’တိ အာဒိနာ ပန နယေန ဝိတ္ထာရတော ဝတ္တဗ္ဗော သိယာ, သော ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတနယေန သက္ကာ အဝုတ္တောပိ ဇာနိတုန္တိ ဧကပဒေပိ ဧကပစ္စယော ဝါ န ဝုတ္တော။ ယာ ပနေသာ သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ, သာ ဧဝံ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟေတုဒုကေန ဟိ သဒ္ဓိံ ကုသလပဒံ ယောဇေတွာ ပဋိစ္စတရေ အနုလောမဿ စေဝ ပစ္စနီယဿ စ ဝသေန သဗ္ဗေ လဗ္ဘမာနကပစ္စယာ ဒဿိတာ, အနုလောမပစ္စနီယပစ္စနီယာနုလောမနယာ စေဝ သဟဇာတတရာဒယော စ န ဒဿိတာ, ကေဝလံ ‘‘ပဋိစ္စတရသဒိသံယေဝ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗ’’န္တိ ဝုတ္တံ။ ပဉှာတရေ ပဉှာမ္ပိ အဝိဿဇ္ဇေတွာ ကေဝလံ ပဉှုဒ္ဓါရမတ္တံ ကတွာ အနုလောမပစ္စနီယဝသေနေဝ လဗ္ဘမာနပစ္စယာ ဒဿိတာ။ ယထာ စ ကုသလပဒံ, ဧဝံ အကုသလအဗျာကတပဒါနိပိ ဟေတုဒုကေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဟေတုကုသလဒုကတိကံ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။

တတော ပရံ **ဟေတုံ သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ**န္တိအာဒိနာ နယေန ဟေတုဝေဒနာဒုကတိကာဒီနိ ဧကဝီသတိ ဒုကတိကာနိ ဒဿိတာနိ။ ယသ္မာ ပန ဟေတု နာမ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃော အနိဒဿနသပ္ပဋိဃော ဝါ နတ္ထိ, တသ္မာ ဟေတုပဒေန သဒ္ဓိံ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃအနိဒဿနသပ္ပဋိဃပဒါနိ န ယောဇိတာနိ။ ဧဝံ ဟေတုဒုကေန သဒ္ဓိံ လဗ္ဘမာနကဝသေန ဒွါဝီသတိ တိကေ ယောဇေတွာ ပုန တေ သဟေတုကဒုကာဒီဟိ သရဏဒုကပရိယောသာနေဟိ သဗ္ဗဒုကေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇိတာ။ တတ္ထ ယံ ယံ ပဒံ ယေန ယေန ပဒေန သဒ္ဓိံ ယောဇနံ န ဂစ္ဆတိ, တံ တံ ပါဠိယံယေဝ န လဗ္ဘတီတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝမေတ္ထ ဧကေန ဒုကေန သဒ္ဓိံ ဒွါဝီသတိ တိကေ ယောဇေတွာ ပုန အပရေန ဒွါဝီသတိ, အပရေန ဒွါဝီသတီတိ ပဋိပါဋိယာ ဒုကသတေ လဗ္ဘမာနဒုကပဒေဟိ သဒ္ဓိံ ဒွါဝီသတိ တိကာ ယောဇိတာတိ ဒွါဝီသတိ တိကေ ဂဟေတွာ ဒုကသတေ ပက္ခိပိတွာ ဒုကတိကပဋ္ဌာနံ နာမ ဒေသိတံ။ တတ္ထ ယေသု ယေသု ဌာနေသု နယံ ဒဿေတွာ ပါဠိယာ သင်္ခေပေါ ကတော, တေသု တေသု ဌာနေသု ဒဿိတနယာနုရူပေန တဿာ ဝိတ္ထာရော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ဒုကတိကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၄. တိကဒုကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

တိကဒုကပဋ္ဌာနေ ပိ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော ဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ တိ ပဉှာမတ္တုဒ္ဓာရဝသေနေဝ ဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ ယထာ ဟေဋ္ဌာ ဟေတုဒုကေန သဒ္ဓိံ ကုသလပဒံ ယောဇေတွာ သဗ္ဗပစ္စယဝသေန သဗ္ဗတရေသု သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ, ဧဝမိဓ ကုသလတ္တိကေန သဒ္ဓိံ ဟေတုပဒံ ယောဇေတွာ သဗ္ဗပစ္စယဝသေန သဗ္ဗတရေသု သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ။ ယထာ စ ဟေတုပဒံ, ဧဝံ နဟေတုပဒမ္ပိ ကုသလတ္တိကေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ကုသလတ္တိကဟေတုဒုကံ နိဋ္ဌာပိတံ။ တတော ပရံ **သုခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဟေတုံ ဓမ္မန္တိ**အာဒိနာ နယေန ဝေဒနာတ္တိကဟေတုဒုကာဒီနိ ဧကဝီသတိ တိကဒုကာနိ ဒဿိတာနိ။

ဧဝံ ဗာဝီသတိယာ တိကေဟိ သဒ္ဓိံ ဟေတုဒုကံ ယောဇေတွာ ပုန တေဟိယေဝ သဒ္ဓိံ သဟေတုကဒုကာဒယော သရဏဒုကပရိယောသာနာ လဗ္ဘမာနဝသေန သဗ္ဗဒုကာ ယောဇိတာ။ ဣဓာပိ ယံ ယံ ပဒံ ယောဇနံ န ဂစ္ဆတိ, တံ တံ ဟာတဗ္ဗံ ပါဠိယံယေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ဧဝံ ဒုကသတံ ဂဟေတွာ ဒွါဝီသတိယာ တိကေသု ပက္ခိပိတွာ တိကဒုကပဋ္ဌာနံ နာမ ဒေသိတံ။ တတ္ရာပိ ယေန ယေန နယေန ပါဠိ သင်္ခိတ္တာ, သော သော နယော ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိကဒုကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၅. တိကတိကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

တိကတိကပဋ္ဌာနေ ပိ ကုသလံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာတိ ပဉှုဒ္ဓါရဝသေနေဝ သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ စ ကုသလတ္တိကံ ဝေဒနာတ္တိကာဒီဟိ, ဝေဒနာတ္တိကာဒယော စ ကုသလတ္တိကေနာတိ ဧဝံ တိကေသုယေဝ တိကာ ပက္ခိတ္တာ။ ယေန ယေန စ ပဒေန သဒ္ဓိံ ယံ ယံ ပဒံ ယောဇနံ န ဂစ္ဆတိ, တံ တံ ဟာပေတွာ လဗ္ဘမာနဝသေနေဝ သဗ္ဗပစ္စယေသု တရာ စ ဂဏနနယာ စ ဒဿိတာ, တသ္မာ တေ သာဓုကံ ဟဋ္ဌိံ ဥပပရိက္ခိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယထာ စ ကုသလတ္တိကံ ဝေဒနာတ္တိကာဒီဟိ, ဝေဒနာတ္တိကာဒယော စ တေန သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ; တထာ ဧကေကံ တိကံ သေသေဟိ။ သေသာ စ တေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

တိကတိကပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၆. ဒုကဒုကပဌ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

ဒုကဒုကပဌ္ဌာနေ ပိ **ဟေတုသဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတုသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ** တိ ပဥ္စဟုဒ္ဒာရဝသေနေဝ သင်္ခေပတော ဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ ဟေတုဒုကံ သဟေတုကဒုကာဒီဟိ, သဟေတုကဒုကာဒီနိ စ တေန သဒ္ဓိံ ယောဇိတာနိ။ ဧကေကံ ပန ဒုကံ သေသေဟိ, သေသာ စ တေဟိ သဒ္ဓိံ ပဋိဟဋိယာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ဣဒဥ္ဟိ ဒုကဒုကပဌ္ဌာနံ နာမ 'ဒုကေသုယေဝ ဒုကေ ပက္ခိပိတွာ' ဒေသိတံ။ တေနေတ္ထ သဗ္ဗဒုကေဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗဒုကာနံ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟဋ္ဌိ ပန သင်္ခိတ္တာ။ ယေန ယေန စ ပဒေန သဒ္ဓိံ ယံ ယံ ပဒံ ယောဇနံ န ဂစ္ဆတိ, တံ တံ ဟာပေတွာဝ ဒေသနာ ကတာတိ။

ဒုကဒုကပဌ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

ဧတ္တာဝတာ –

> တိကဥ္စ ပဌ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဥ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဥ္စ၊
> ဆ အနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ။ –

အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တကထာယ ဒီပိတာ။ **ဓမ္မာနုလောမပဌ္ဌာနေ** ဆ နယာ နိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ။ ပစ္စယဝသေန ပနေတ္ထ ဧကေကသ္မိံ ပဌ္ဌာနေ အနုလောမာဒယော စတ္တာရော စတ္တာရော နယာတိ ဧကေန ပရိယာယေန စတုဝီသတိနယပဋိမဏ္ဍိတံ အနုလောမပဌ္ဌာနံယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇-၁၂. ပစ္စနီယပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ ကုသလာဒီနံ ပဒါနံ ပဋိက္ခေပဝသေန ဓမ္မာနံ ပစ္စနီယတာယ လဒ္ဓနာမံ **ပစ္စနီယပဋ္ဌာနံ** ဒဿေတုံ **နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ**တိ ကုသလဿ ပစ္စယဘာဝံ တရေတိ။ **နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ကုသလဿ ဥပ္ပတ္တိံ တရေတိ, တသ္မာ "အကုသလာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ အကုသလာဗျာကတာ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပ"န္တိ ဧဝမာဒိနာ နယေနေတ္ထ ပဉှာ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ပစ္စယေ လဒ္ဓဂဏနာ ပန ဟေဋ္ဌိမနယံ ဝုတ္တာယေဝ။ ယေပိ တရာ သဒိသဝိဿဇ္ဇနာ, တေပိ တတ္ထေဝ ဒဿိတာ။ တသ္မာ သဗ္ဗမေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေန ဟေဋ္ဌာ ဥပပရိက္ခိတ္ဗ္ဗတ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ ဒုကပဋ္ဌာနေ, ဒုကတိကပဋ္ဌာနေ, တိကဒုကပဋ္ဌာနေ တိကတိကပဋ္ဌာနေ, ဒုကဒုကပဋ္ဌာနေ စ။

ဧတ္တာဝတာ –

> တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
> ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
> တိကံ တိကဉ္စေဝ၊ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
> ဆ ပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ။ –

အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တကထာယ ဒီပိတာ။ **ဓမ္မပစ္စနီယပဋ္ဌာနေ** ဆ နယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ပစ္စယဝသေန ပနေတ္ထ ဧကေကသ္မိံ ပဋ္ဌာနေ အနုလောမာဒယော စတ္တာရော စတ္တာရော နယာတိ ဧကေန ပရိယာယေန စတုဝီသတိနယပဋိမဏ္ဍိတံ ပစ္စနီယပဋ္ဌာနညေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပစ္စနီယပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၁၃-၁၈. အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ ကုသလာဒီသု ဓမ္မေသု ပစ္စယဓမ္မံ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ ပစ္စယုပ္ပန္နဿ ကုသလာဒိဘာဝပဋိက္ခေပဝသေန ဓမ္မာနံ အနုလောမပစ္စနီယတာယ လဒ္ဓနာမံ **အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာနံ** ဒဿေတုံ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ န ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ**တိ ကုသလဿ ပစ္စယဘာဝံ အနုဇာနာတိ။ **န ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ ကုသလဿေဝ ဥပ္ပတ္တိံ တရေတိ။ တသ္မာ "ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပ"န္တိအာဒိနာ နယေန ဝိဿဇ္ဇနံ ဒဿိတံ, တံ သဗ္ဗံ ဟဋ္ဌံ ဩလောကေတွာ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗံ။ ယမ္ပိ ယေန သဒိသံ, ယဉ္စ ယတ္ထ လဗ္ဘတိ, ယော စ ယေသံ ဝိဿဇ္ဇနာနံ ယေသု ပစ္စယေသု ဂဏနပရိစ္ဆေဒော, သော သဗ္ဗော ဟဋ္ဌိယံ ဒဿိတော, တသ္မာ ဟဋ္ဌိယေဝ တတ္ထ အတ္ထော။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ ဒုကပဋ္ဌာနာဒီသုပိ။

တတ္ထာဝတာ –

တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
ဆ အနုလောမပစ္စနီယမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ။ –

အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တကထာယ ဒီပိတာ **ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာနေ** ဆ နယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ပစ္စယဝသေန ပနေတ္ထ ဧကေကသ္မိံ ပဋ္ဌာနေ အနုလောမာဒယော စတ္တာရော စတ္တာရော နယာတိ ဧကေန ပရိယာယေန စတုဝီသတိနယပဋိမဏ္ဍိတံ အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာနညေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနုလောမပစ္စနီယပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

၁၉-၂၄. ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၁. ဣဒါနိ ကုသလာဒီသု ဓမ္မေသု ပစ္စယဓမ္မံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ကုသလာဒိဘာဝံ အပ္ပဋိက္ခေပဝသေန ဓမ္မာနံ ပစ္စနီယာနုလောမတာယ လဒ္ဓနာမံ **ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာနံ** ဒဿေတုံ **နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ**တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ **နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စာ**တိ ကုသလဿ ပစ္စယဘာဝံ ဝါရေတိ။ **အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတီ**တိ အကုသလဿ ဥပ္ပတ္တိံ အနုဇာနာတိ။ နကုသလဉ္ဟိ အကုသလံ အဗျာကတံ ဝါ, တဉ္စ သဟဇာတပစ္စယံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ကုသလော နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ အကုသလာဗျာကတဝသေန ဒေသနာ ကတာ။ တတ္ထ "အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ"တိ ဧဝံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ**တိ အယံ ပန ပဉှော "ဝိပါကာဗျာကတံ ကိရိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပ"န္တိ ဝိဿဇ္ဇိတော။ ဣတိ သဗ္ဗပဉှေသု အဝိဿဇ္ဇိတဿ အတ္ထာနုရူပံ ဝိဿဇ္ဇိတဿ စ ပါဠိအာဂတမေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဧကေကသ္မိဉ္စ တိကဒုကေ ဝါရပ္ပဘေဒပစ္စယဂဏနဝိဓာနံ သဗ္ဗံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္တာဝတာ စ –

တိကဉ္စ ပဋ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ၊
ဒုကံ တိကဉ္စေဝ တိကံ ဒုကဉ္စ။
တိကံ တိကဉ္စေဝ ဒုကံ ဒုကဉ္စ၊
ဆ ပစ္စနီယာနုလောမမှိ နယာ သုဂမ္ဘီရာတိ။ –

အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တကထာယ ဒီပိတာ။ **ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာနေ** ဆ နယာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ပစ္စယဝသေန ပနေတ္ထ ဧကေကသ္မိံ ပဋ္ဌာနေ အနုလောမာဒယော စတ္တာရော စတ္တာရော နယာတိ ဧကေန ပရိယာယေန စတုဝီသတိနယပဋိမဏ္ဍိတံ ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာနဉ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပစ္စနီယာနုလောမပဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ။

ဧဝံ ဓမ္မာနုလောမာဒိဝသေန စတူသု ဝါရေသု ဧကေကသ္မိံ စတုဝီသတိယာ စတုဝီသတိယာ နယာနံ ဝသေန ဆန္နဝုတိ နယာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ပစ္စယနယေ အဂ္ဂဟေတွာ ဧကေကသ္မိံ ပဋ္ဌာနေ တိကဒုကာဒီနဉ္စေဝ ဆန္နံ ဆန္နံ နယာနံ ဝသေနေတံ စတုဝီသတိနယပဋိမဏ္ဍိတံ **သမန္တပဋ္ဌာနမဟာပကရဏံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေစိ ပန "ကုသလာရမ္မဏော ဓမ္မော အကုသလာရမ္မဏော ဓမ္မော"တိအာဒိနာ နယေန အာရမ္မဏမာတိကံ နာမ ဌပေတွာ "ကုသလာရမ္မဏော ဓမ္မော ကုသလာရမ္မဏဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော"တိအာဒိနာ နယေန အာရမ္မဏပဋ္ဌာနံ နာမ ဒဿေတွာ အပရမ္ပိ ဖဿာဒီနံ ဝသေနပိ ဖဿပဋ္ဌာနံ နာမ ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေန္တိ။ တံ နေဝ ပါဠိယံ န အဋ္ဌကထာသု သန္ဒိဿတီတိ ဣဓ န ဝိစာရိတံ။ သင်္ဂီတိအာရုဠှပါဠိဝသေနေဝ ပနေတ္ထ ဝဏ္ဏနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဧတ္တာဝတာ စ –

သမ္မူဠှာ ယတ္ထ ပဇာ၊ တန္တာကုလာဒိဘာဝမာပန္နာ။
နေကဝိဓဒုက္ခဂဟနံ၊ သံသာရံ နာတိဝတ္တန္တိ။

ပစ္စယဘေဒေ ကုသလော၊ လောကေ ဂရုတမ္ပိ ပစ္စယာကာရံ။
အတိနိပုဏဂမ္ဘီရံ၊ ဇဝနဗ္ဘူမိံ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ။

ကုသလာဒိဓမ္မဘေဒံ၊ နိဿာယ နယေဟိ ဝိဝိဓဂဏနေဟိ။
ဝိတ္ထာရေန္တော သတ္တမ-မဘိဓမ္မပ္ပကရဏံ သတ္ထာ။

သုဝိဟိတသန္နိဋ္ဌာနော ၊ ပဋ္ဌာနံ နာမ ယံ ပကာသေသိ။
သဒ္ဓာယ သမာရဒ္ဓာ၊ ယာ အဋ္ဌကထာ မယာ တဿ။

အာစရိယာနံ တဒံ၊ အဝိဟာယ ဝိဘဇ္ဇတဒိသိဿာနံ။
အတိဗဟုဝိစိတ္တရာယေ၊ လောကမှိ အနုတ္တရာယေန။

သာ ဇဝံ အဇ္ဇ ကတာ၊ စုဒ္ဒသမတ္တေဟိ ဘာဏဝာရေဟိ။
အတ္ထံ ပကာသယန္တီ၊ ပဋ္ဌာနဝရဿ သကလဿ။

သန္နိဋ္ဌာနံ ပတ္တာ ယထေဝ နိဋ္ဌံ တထာ ဗဟုဇနဿ။
သမ္မာပဏိဓာနကတံ၊ သီဃံ၊ ကလျာဏာ သဗ္ဗသင်္ကပ္ပာ။

ဧတ္တာဝတာ –

သတ္တပ္ပကရဏံ နာထော၊ အဘိဓမ္မမဒေသယိ။
ဒေဝါတိဒေဝေ ဒေဝါနံ၊ ဒေဝလောကမှိ ယံ ပုရေ။

တဿ အဋ္ဌကထာ ဧသာ၊ သကလဿာပိ နိဋ္ဌိတာ။
စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿ၊ နိဋ္ဌပေန္တေန တံ မယာ။

ယံ ပတ္တံ ကုသလံ တဿ၊ အာနုဘာဝေန ပာဏိနော။
သဗ္ဗေ သဒ္ဓမ္မရာဇဿ၊ ဉတွာ ဓမ္မံ သုခါဝဟံ။

ပာပုဏန္တု ဝိသုဒ္ဓါယ၊ သုခါယ ပဋိပတ္တိယာ။
အသောကမနုပါယာသံ၊ နိဗ္ဗာနသုခမုတ္တမံ။

စိရံ တိဋ္ဌတု သဒ္ဓမ္မော၊ ဓမ္မေ ဟောန္တု သဂါရဝါ။
သဗ္ဗေပိ သတ္တာ ကာလေန၊ သမ္မာ ဒေဝေါ ပဝဿတု။

ယထာ ရက္ခိံသု ပေါရာဏာ၊ သုရာဇာနော တထေဝိမံ။
ရာဇာ ရက္ခတု ဓမ္မေန၊ အတ္တနောဝ ပဇံ ပဇန္တိ။

ပဋ္ဌာနပ္ပကရဏ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတာ စ ပဉ္စပကရဏဋ္ဌကထာတိ။

နိဂမနကထာ

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓာဗုဒ္ဓိဝီရိယပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒဝါဒိဂုဏသမုဒယသမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂာဟဏသမတ္ထေန ပညာဝေယျတ္တိယသမန္နာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေ သာဋ္ဌကထေ သတ္ထုသာသနေ အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတသုခဝိနိဂ္ဂတမဓုရောဒါရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တဝါဒိနာ ဝါဒီဝရေန မဟာကဝိနာ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ ဆဠဘိညာဒိပ္ပဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓီနံ ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ **ဗုဒ္ဓဃောသော**တိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယျေန ထေရေန ကတာ အယံ သကလဿပိ အဘိဓမ္မပိဋကဿ အဋ္ဌကထာ –

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏေသိနံ။
ဒသ္သေန္တီ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ ပညာဝိသုဒ္ဓိယာ။

ယာဝ ဗုဒ္ဓေါတိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တသ္သ တာဒိနော။
လောကမှိ လောကဇေဋ္ဌသ္သ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနော။

အဘိဓမ္မပိဋက-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။